

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΡΙΒ'

Τετάρτη 17 Απριλίου 2019

ΘΕΜΑΤΑ

A. ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

1. Επικύρωση Πρακτικών, σελ. 6441

2. Ανακοινώνεται ότι τη συνεδρίαση παρακολουθούν μαθητές από το 5ο Γενικό Λύκειο Ζωγράφου, το 1ο Δημοτικό Σχολείο Παπάγου, το Γυμνάσιο Λευκίμης Κέρκυρας, το 1ο Γυμνάσιο Αλίμου, το Δημοτικό Σχολείο Κολυμβαρίου Χανίων, το Δημοτικό Σχολείο Αιγιάλης Θολαρίων Αμοργού, το 2ο Δημοτικό Σχολείο Χανίων, το Δημοτικό Σχολείο Νιάτων Αγίου Δημητρίου Λακωνίας, το 1ο Δημοτικό Σχολείο Χανίων, επισκέπτες από τη Γερμανία, μαθητές από 6ο Γυμνάσιο Σταυρούπολης Θεσσαλονίκης, το 1ο Γυμνάσιο Κουφαλίων Θεσσαλονίκης και το 4ο Γυμνάσιο Χανίων, σελ. 6372, 6373, 6383, 6387, 6411, 6447, 6450, 6455, 6459, 6466, 6470, 6481

3. Ειδική Ημερήσια Διάταξη:

A. Συζήτηση επί της εκθέσεως της Διακομματικής Κοινοβουλευτικής Επιτροπής «για τη διεκδίκηση των γερμανικών οφειλών», σύμφωνα με το άρθρο 45 παράγραφος 2 του Κανονισμού της Βουλής, σελ. 6365 – 6387, 6441-6481

B. Λήψη απόφασης της Βουλής των Ελλήνων επί της πρότασης του Προέδρου της Βουλής «για τη διεκδίκηση των γερμανικών οφειλών», σύμφωνα με το άρθρο 51 παράγραφος 4 του Κανονισμού της Βουλής, σελ. 6481 - 6482

4. Ανακοινώνεται ότι τη συνεδρίαση παρακολουθούν τα μέλη του Συμβουλίου για τη διεκδίκηση των αποζημιώσεων, εκπρόσωποι μαρτυρικών πόλεων, εκπρόσωποι της Ένωσης Θυμάτων Γερμανικής Κατοχής, πρώην Βουλευτές μας, εκπρόσωπος του Κεντρικού Ισραηλτικού Συμβουλίου, ο Πρέσβης και ο Γραμματέας της Πρεσβείας μας στην Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας και εκπρόσωποι της Εθνικής Αντίστασης, σελ. 6366

5. Αποχώρηση της Κοινοβουλευτικής Ομάδας της Δημοκρατικής Συμπαράταξης κατά τη διάρκεια της ονομαστικής ψηφοφορίας επί του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης, σελ. 6387

6. Αποχώρηση της Κοινοβουλευτικής Ομάδας της Χρυσής Αυγής από τη συζήτηση επί της Ειδικής Ημερήσιας Διάταξης, σελ. 6467

7. Επί διαδικαστικού θέματος, σελ. 6365, 6366, 6369, 6372, 6373, 6387, 6391, 6447, 6454, 6457, 6459, 6466, 6467, 6468, 6470, 6481, 6482

8. Επί προσωπικού θέματος, σελ. 6478

B. ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ

Ανακοίνωση του δελτίου επικαιρών ερωτήσεων της Πέμπτης 18 Απριλίου 2018, σελ. 6365

Γ. ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

1. Κατάθεση Εκθέσεως Διάρκους Επιτροπής:

Η Διάρκης Επιτροπή Εθνικής Άμυνας και Εξωτερικών Υποθέσεων καταθέτει την έκθεσή της στο σχέδιο νόμου του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας: «Ρυθμίσεις Μέριμνας Προσωπικού Ενόπλων Δυνάμεων, Στρατολογίας, Στρατιωτικής Δικαιοσύνης και άλλες διατάξεις», σελ. 6369

2. Κατάθεση σχεδίου νόμου:

Ο Υπουργός Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, ο Αντιπρόεδρος της Κυβέρνησης και Υπουργός Οικονομίας και Ανάπτυξης, οι Υπουργοί Εξωτερικών, Ψηφιακής Πολιτικής, Τηλεπικοινωνιών και Ενημέρωσης, Εθνικής Άμυνας, Προστασίας

του Πολίτη, Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, Οικονομικών, Υγείας, Διοικητικής Ανασυγκρότησης, Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Υποδομών και Μεταφορών, Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, οι Αναπληρωτές Υπουργοί Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, Εθνικής Άμυνας, Οικονομικών και Περιβάλλοντος και Ενέργειας, καθώς και οι Υφυπουργοί Οικονομίας και Ανάπτυξης και Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων κατέθεσαν στις 16/4/2019, χθες, σχέδιο νόμου: «Συνέργειες Πανεπιστημίων και ΤΕΙ, πρόσβαση στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, πειραματικά σχολεία, Γενικά Αρχεία του Κράτους και λοιπές διατάξεις», σελ. 6369

3. Αίτηση ονομαστικής ψηφοφορίας Βουλευτών της Νέας Δημοκρατίας επί της υπουργικής τροπολογίας 2095/69 του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης: «Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα και προσέλκυση στρατηγικών επενδύσεων και άλλες διατάξεις», σελ. 6388 - 6391

4. Ονομαστική ψηφοφορία επί της υπουργικής τροπολογίας με γενικό αριθμό 2095 και ειδικό 69 του νομοσχεδίου του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης, σελ. 6391 - 6414

5. Επιστολικές ψήφοι επί της ονομαστικής ψηφοφορίας, σελ. 6391 - 6410

6. Ψήφισμα στο σύνολο του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης: «Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα και προσέλκυση Στρατηγικών Επενδύσεων και άλλες διατάξεις», σελ. 6415

ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΒΟΥΤΣΗΣ Ν. , σελ. 6459 – 6474, 6481 - 6484

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΝΤΕΣ

ΒΑΡΕΜΕΝΟΣ Γ. , σελ. 6377 - 6443
ΚΡΕΜΑΣΤΙΝΟΣ Δ. , σελ. 6474 - 6481
ΛΑΜΠΡΟΥΛΗΣ Γ. , σελ. 6443 - 6459
ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΠΟΥΛΟΥ Α. , σελ. 6365 - 6377

ΟΜΙΛΗΤΕΣ

A. Επί της συζήτησης της εκθέσεως της Διακομματικής Κοινοβουλευτικής Επιτροπής:

ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ Α. , σελ. 6442
ΑΡΒΑΝΙΤΙΔΗΣ Γ. , σελ. 6467
ΒΑΓΕΝΑ Α. , σελ. 6457, 6458
ΒΑΓΙΩΝΑΚΗ Ε. , σελ. 6454
ΒΑΡΔΑΚΗΣ Σ. , σελ. 6441
ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ Ε. , σελ. 6384
ΒΟΥΛΤΕΨΗ Σ. , σελ. 6442, 6444, 6445, 6460, 6470
ΒΟΥΤΣΗΣ Ν. , σελ. 6480
ΓΕΝΝΗΜΑΤΑ Φ. , σελ. 6466
ΔΕΛΗΣ Ι. , σελ. 6476
ΔΕΝΔΙΑΣ Ν. , σελ. 6472, 6473
ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ Δ. , σελ. 6475
ΖΟΡΜΠΑ Μ. , σελ. 6456
ΘΗΒΑΙΟΣ Ν. , σελ. 6464
ΚΑΛΟΓΗΡΟΥ Μ. , σελ. 6445
ΚΑΜΑΤΕΡΟΣ Η. , σελ. 6444

ΚΑΜΜΕΝΟΣ Δ. ,	σελ. 6477
ΚΑΡΑΚΩΣΤΑ Ε. ,	σελ. 6382
ΚΑΡΑΚΩΣΤΑΣ Ε. ,	σελ. 6453, 6454
ΚΕΓΚΕΡΟΓΛΟΥ Β. ,	σελ. 6380
ΚΟΛΛΙΑ - ΤΣΑΡΟΥΧΑ Μ. ,	σελ. 6458, 6459
ΚΟΥΤΣΟΥΜΠΑΣ Α. ,	σελ. 6474
ΚΟΥΤΣΟΥΜΠΑΣ Δ. ,	σελ. 6385
ΚΥΡΙΑΖΙΔΗΣ Δ. ,	σελ. 6469, 6470
ΛΑΓΟΣ Ι. ,	σελ. 6447, 6467
ΛΑΠΠΑΣ Σ. ,	σελ. 6478
ΛΕΒΕΝΤΗΣ Β. ,	σελ. 6451, 6453
ΜΑΝΩΛΑΚΟΥ Δ. ,	σελ. 6376
ΜΗΤΑΦΙΔΗΣ Τ. ,	σελ. 6366, 6369
ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ Κ. ,	σελ. 6462
ΜΠΑΛΑΟΥΡΑΣ Γ. ,	σελ. 6478
ΜΠΓΙΑΛΑΣ Χ. ,	σελ. 6445, 6450
ΜΠΟΥΚΩΡΟΣ Χ. ,	σελ. 6461
ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ Ν. ,	σελ. 6379
ΠΑΠΑΘΕΟΔΩΡΟΥ Θ. ,	σελ. 6372
ΠΑΦΙΛΗΣ Α. ,	σελ. 6465, 6466, 6467
ΡΙΖΟΥΛΗΣ Α. ,	σελ. 6473
ΣΑΡΙΔΗΣ Ι. ,	σελ. 6377
ΣΚΑΝΔΑΛΙΔΗΣ Κ. ,	σελ. 6387, 6449
ΣΤΑΪΚΟΥΡΑΣ Χ. ,	σελ. 6383
ΣΤΥΛΙΟΣ Γ. ,	σελ. 6455
ΣΥΝΤΥΧΑΚΗΣ Ε. ,	σελ. 6381, 6382
ΤΖΑΒΑΡΑΣ Κ. ,	σελ. 6369, 6470, 6471
ΤΖΑΜΑΚΛΗΣ Χ. ,	σελ. 6459, 6460, 6461
ΤΣΙΠΡΑΣ Α. ,	σελ. 6470, 6471
ΧΑΤΖΗΣΑΒΒΑΣ Χ. ,	σελ. 6373

Β. Επί διαδικαστικού θέματος:

ΒΑΓΙΩΝΑΚΗ Ε. ,	σελ. 6454
ΒΑΡΕΜΕΝΟΣ Γ. ,	σελ. 6391
ΒΟΥΤΣΗΣ Ν. ,	σελ. 6466, 6467, 6468, 6470, 6481, 6482
ΓΡΕΓΟΣ Α. ,	σελ. 6454
ΗΓΟΥΜΕΝΙΔΗΣ Ν. ,	σελ. 6366
ΗΛΙΟΠΟΥΛΟΣ Π. ,	σελ. 6454
ΚΟΛΛΙΑ – ΤΣΑΡΟΥΧΑ Μ. ,	σελ. 6453, 6459
ΛΑΓΟΣ Ι. ,	σελ. 6454
ΛΑΜΠΡΟΥΛΗΣ Γ. ,	σελ. 6447, 6454, 6459
ΜΠΓΙΑΛΑΣ Χ. ,	σελ. 6447
ΠΑΦΙΛΗΣ Α. ,	σελ. 6468, 6482
ΣΚΑΝΔΑΛΙΔΗΣ Κ. ,	σελ. 6387
ΤΖΑΒΑΡΑΣ Κ. ,	σελ. 6369
ΤΣΙΑΡΑΣ Κ. ,	σελ. 6372
ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΠΟΥΛΟΥ Α. ,	σελ. 6365, 6366, 6369, 6372, 6373

Γ. Επί προσωπικού θέματος :

ΠΑΡΑΣΚΕΥΟΠΟΥΛΟΣ Ν. ,	σελ. 6478
----------------------	-----------

ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ:

ΜΠΟΥΡΑΣ Α. ,	σελ. 6464
--------------	-----------

Π Ρ Α Κ Τ Ι Κ Α Β Ο Υ Λ Η Σ

ΙΖ' ΠΕΡΙΟΔΟΣ

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΜΕΝΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΣΥΝΟΔΟΣ Δ'

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΡΙΒ'

Τετάρτη 17 Απριλίου 2019

Αθήνα, σήμερα στις 17 Απριλίου 2019, ημέρα Τετάρτη και ώρα 10.28', συνήλθε στην Αίθουσα των συνεδριάσεων του Βουλευτηρίου η Βουλή σε ολομέλεια για να συνεδριάσει υπό την προεδρία της Γ' Αντιπροέδρου αυτής κ. **ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΣ ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΠΟΥΛΟΥ**.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αναστασία Χριστοδουλοπούλου): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κύριοι εκπρόσωποι, αρχίζει η συνεδρίαση! Έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα το δελτίο επικαιρών ερωτήσεων της Πέμπτης 18 Απριλίου 2019.

Α. ΕΠΙΚΑΙΡΕΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ Πρώτου Κύκλου (Άρθρο 130 παράγραφοι 2 και 3 του Κανονισμού της Βουλής)

1. Η με αριθμό 487/15-4-2019 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή Αττικής της Νέας Δημοκρατίας κ. Γεωργίου Βλάχου προς τον Υπουργό Υποδομών και Μεταφορών, με θέμα: «Εκπόνηση συγκεκριμένου σχεδίου και χρονοδιαγράμματος για την αντιμετώπιση των προβλημάτων της περιοχής της ανατολικής Αττικής που επλήγη από τη φωτιά της 23^{ης} και 24^{ης} Ιουλίου».

2. Η με αριθμό 492/16-4-2019 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή Ηρακλείου της Δημοκρατικής Συμπαράταξης κ. Βασιλείου Κεγκέρογλου προς την Υπουργό Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, με θέμα: «Στήριξη του θεσμού των συλλογικών συμβάσεων».

3. Η με αριθμό 489/16-4-2019 επίκαιρη ερώτηση του ΣΤ' Αντιπροέδρου της Βουλής και Βουλευτή Λαρίσης του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας κ. Γεωργίου Λαμπρούλη προς τον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, με θέμα: «Ζημιές λόγω χαλαζόπτωσης στο Δήμο Τυρνάβου».

Β. ΕΠΙΚΑΙΡΕΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ Δεύτερου Κύκλου (Άρθρο 130 παράγραφοι 2 και 3 του Κανονισμού της Βουλής)

1. Η με αριθμό 490/16-4-2019 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή Α' Θεσσαλονίκης του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας κ. Γιάννη Δελή προς την Υπουργό Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, με θέμα: «Προβλήματα εργαζόμενων στο Κέντρο Κοινωνικής Πρόνοιας Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας».

2. Η με αριθμό 491/16-4-2019 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή Β' Αθηνών του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας κ. Χρήστου Κατωτή προς την Υπουργό Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, με θέμα: «Επικίνδυνες συνθήκες εργασίας των εργαζόμενων διανομέων».

3. Η με αριθμό 477/8-4-2019 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή Θεσπρωτίας της Νέας Δημοκρατίας κ. Βασιλείου Γιόγιακα προς την Υπουργό Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, με θέμα: «Επέκταση προγραμμάτων κοινωφελούς χαρακτήρα».

4. Η με αριθμό 280/17-1-2019 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή

Α' Πειραιώς του Λαϊκού Συνδέσμου - Χρυσή Αυγή κ. Νικολάου Κούζηλου προς τον Υπουργό Εξωτερικών, με θέμα: «Την συνδιαχείριση του Αιγαίου προωθεί η κυβέρνηση».

5. Η με αριθμό 330/4-2-2019 επίκαιρη ερώτηση του Ανεξάρτητου Βουλευτή Ευβοίας κ. Νικολάου Μίχου προς τον Υπουργό Εξωτερικών, με θέμα: «Συνέχιση διωγμών των μελών της ελληνικής μειονότητας στην Αλβανία».

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, εισερχόμαστε στην

ΕΙΔΙΚΗ ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΔΙΑΤΑΞΗ

Α. Συζήτηση επί της Εκθέσεως της Διακομματικής Κοινοβουλευτικής Επιτροπής «για τη διεκδίκηση των γερμανικών οφειλών», σύμφωνα με το άρθρο 45 παράγραφος 2 του Κανονισμού της Βουλής.

Β. Λήψη απόφασης της Βουλής των Ελλήνων επί της προτάσεως του Προέδρου της Βουλής «για τη διεκδίκηση των γερμανικών οφειλών», σύμφωνα με το άρθρο 51 παράγραφος 4 του Κανονισμού της Βουλής.

Σήμερα, λοιπόν, έχουμε προς συζήτηση στη Βουλή ένα πολύ σοβαρό θέμα.

Η συζήτηση θα διεξαχθεί με ανάλογη εφαρμογή του άρθρου 137 παράγραφος 2 του Κανονισμού της Βουλής, δηλαδή με τη διαδικασία της γενικευμένης συζήτησης επερωτήρησης.

Σύμφωνα με την απόφαση της Διάσκεψης των Προέδρων, προτείνω η συνεδρίαση να αρχίσει με έναν κύκλο επτά κατά προτεραιότητα ομιλητών, ένας από κάθε Κοινοβουλευτική Ομάδα και ένας από τους Ανεξάρτητους Βουλευτές, που θα λάβουν τον λόγο για δεκαπέντε λεπτά, χωρίς δικαίωμα δευτερολογίας και οι οποίοι προέρχονται από τα διατελέσαντα μέλη της επιτροπής.

Στη συνέχεια προτείνω να εισέλθουμε στις αγορεύσεις των ομιλητών επί του ενιαίου καταλόγου κατ' εφαρμογή της διάταξης της παραγράφου 5 του άρθρου 65 του Κανονισμού της Βουλής, ο οποίος θα απαρτίζεται από δύο κύκλους ομιλητών, κατ' αναλογία της δύναμης των Κοινοβουλευτικών Ομάδων και των Ανεξάρτητων Βουλευτών. Ο κάθε κύκλος θα απαρτίζεται από δεκατρείς Βουλευτές, στον οποίο θα συμμετέχουν πέντε Βουλευτές από το ΣΥΡΙΖΑ, τρεις από τη Νέα Δημοκρατία, ένας από τις επόμενες τέσσερις Κοινοβουλευτικές Ομάδες και ένας από τους Ανεξάρτητους Βουλευτές.

Οι ομιλήτριες και οι ομιλητές του ενιαίου καταλόγου θα λαμβάνουν τον λόγο για επτά λεπτά, χωρίς δικαίωμα δευτερολογίας. Οι Κοινοβουλευτικές Ομάδες και οι Ανεξάρτητοι Βουλευτές έχουν υποδείξει τις ομιλήτριες και τους ομιλητές για τους δύο κύκλους.

Ο χρόνος ομιλίας των Προέδρων των Κοινοβουλευτικών Ομά-

δων θα είναι ο οριζόμενος στο άρθρο 97 του Κανονισμού της Βουλής. Δηλαδή, η διάρκεια της αγόρευσης του Πρωθυπουργού και Προέδρου της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΣΥΡΙΖΑ κ. Αλέξη Τσίπρα και του Αρχηγού της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης και Προέδρου της Κοινοβουλευτικής Ομάδας της Νέας Δημοκρατίας κ. Κυριάκου Μητσοτάκη είναι μέχρι είκοσι λεπτά, των υπολοίπων Προέδρων των Κοινοβουλευτικών Ομάδων είναι μέχρι δεκαπέντε λεπτά, ενώ οι Υπουργοί θα μιλήσουν για δεκαοκτώ λεπτά έκαστος.

Οι αναπληρωτές των Προέδρων των Κοινοβουλευτικών Ομάδων θα μιλήσουν μέχρι δώδεκα λεπτά. Εάν, όμως, προηγηθεί ομιλία του Προέδρου της Κοινοβουλευτικής Ομάδας, ο αναπληρωτής του θα περιοριστεί στα έξι λεπτά, σύμφωνα με το άρθρο 167 παράγραφος 2 και 97 παράγραφος 7 του Κανονισμού της Βουλής.

Ειδικότερες θέσεις και σκέψεις τις οποίες έχουν οι Κοινοβουλευτικές Ομάδες για την πρόταση του Προέδρου της Βουλής, θα διατυπωθούν από τους ομιλητές στο πλαίσιο της συζήτησης επί της εκθέσεως της Διακομματικής Κοινοβουλευτικής Επιτροπής που θα προηγηθεί της λήψης απόφασης.

Προτείνω η συζήτηση επί της εκθέσεως για τη διεκδίκηση των γερμανικών οφειλών να ολοκληρωθεί στις 9 το βράδυ.

Με την ολοκλήρωση της Ειδικής Ημερήσιας Διάταξης ως προς το πρώτο μέρος, σχετικά με τη συζήτηση επί της εκθέσεως της Διακομματικής Επιτροπής για τη διεκδίκηση των γερμανικών οφειλών, σύμφωνα με το άρθρο 45 παράγραφος 2 του Κανονισμού της Βουλής, θα εισέλθουμε στο δεύτερο μέρος που αφορά τη λήψη απόφασης επί της προτάσεως του Προέδρου της Βουλής, κατόπιν απόφασης της Διάσκεψης των Προέδρων, σύμφωνα με το άρθρο 51 παράγραφος 4 του Κανονισμού της Βουλής με ψηφοφορία δι' εγέρσεως.

Το Σώμα συμφωνεί;

ΠΟΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αναστασία Χριστοδουλοπούλου): Το Σώμα συνεφωνήσε.

Ξεκινώντας, θέλω να πω ότι σήμερα μας τιμούν με την παρουσία τους -βρίσκονται στα αριστερά έδρανα και στα αριστερά θεωρεία- τα μέλη του συμβουλίου για τη διεκδίκηση των αποζημιώσεων, εκπρόσωποι μαρτυρικών πόλεων, εκπρόσωποι της Ένωσης Θυμάτων Γερμανικής Κατοχής, πρώην Βουλευτές μας, εκπρόσωπος του Κεντρικού Ισραηλτικού Συμβουλίου, ο πρέσβης και ο γραμματέας της Πρεσβείας μας στην Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας και εκπρόσωποι της Εθνικής Αντίστασης. Δεν αναφέρω τα ονόματά ένα-ένα, γιατί δεν έχουν προσέλθει ακόμα όλοι.

(Χειροκροτήματα από όλες τις πτέρυγες της Βουλής)

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΗΓΟΥΜΕΝΙΔΗΣ: Κυρία Πρόεδρε, προβλέπονται ομιλίες άλλων Βουλευτών εκτός από τον συγκεκριμένο κατά-λογο;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αναστασία Χριστοδουλοπούλου): Δεν προβλέπεται κάτι άλλο. Ισχύουν όσα ανέφερα.

Τον λόγο έχει ο Βουλευτής Α' Θεσσαλονίκης του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς κ. Τριαντάφυλλος Μηταφίδης.

Κύριε Μηταφίδη, έχετε τον λόγο.

ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΣ ΜΗΤΑΦΙΔΗΣ: Το πρωτόκολλο της ιστορίας, αν υπάρχει κάτι τέτοιο, συμβολικά και ουσιαστικά επιβάλλει να χαιρετίσω την παρουσία στη σημερινή ιστορική συζήτηση των πρωτεργατών της διεκδίκησης των γερμανικών οφειλών, του Εθνικού Συμβουλίου Διεκδίκησης των Γερμανικών Οφειλών, με την πρωτοβουλία του Μανώλη Γλέζου, που ελπίζω στη διάρκεια των εργασιών να τον έχουμε κοντά μας.

Θα ήθελα, επίσης, να χαιρετίσω την παρουσία των ενώσεων θυμάτων της κατοχικής περιόδου και τους συναγωνιστές, κληρονόμους των αγωνιστικών παραδόσεων της Εθνικής Αντίστασης, τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου του Συνδέσμου των Πολιτικών Κρατούμενων της Δικτατορίας.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, στις 9 Μαΐου συμπληρώνονται εβδομήντα τέσσερα χρόνια από την αντιφασιστική νίκη και τη λήξη του Β' Παγκοσμίου Πολέμου, που σηματοδότησε ανεξίτηλα με την τριπλή κατοχή της χώρας μας από Δυνάμεις του Άξονα και την πληρωμή ενός τεράστιου φόρου αίματος. Η χώρα μας κατέχει την πρώτη θέση μεταξύ των κρατών που θρήνησαν θύ-

ματα από τον πόλεμο. Η αναλογία των θυμάτων επί του συνολικού πληθυσμού που είχαμε το 1939 και ήταν επτά εκατομμύρια τριακόσιες τριάντα πέντε χιλιάδες, ανέρχεται σε ποσοστό 19,70%. Το ποσοστό αυτό αντιστοιχεί σε πεντακόσιες πενήντα οκτώ χιλιάδες θανόντες και σε οκτακόσιες ογδόντα χιλιάδες αναπήρους, συνολικά σε ένα εκατομμύριο πεντακόσιες χιλιάδες θύματα περίπου.

Η χώρα μας αντιμετωπίστηκε στο πλαίσιο του ναζιστικού ολοκληρωτικού πολέμου, όχι ως «σταθμός της Βέρμαχτ», αλλά ως «το νότιο προπύργιο του Ράιχ», σύμφωνα με γερμανική έκθεση. Έτσι, η ελληνική επικράτεια μετατράπηκε σε πεδίο μάχης, στο οποίο εφαρμόστηκε η τακτική της «καμένης γης», εις βάρος του άμαχου πληθυσμού, μπροστά στην ανάπτυξη ενός μεγαλειώδους κινήματος ένοπλης αντίστασης από τον «απειθαρχο και ανώριμο» κατά τους κατακτητές ελληνικό λαό.

Η Γερμανία ηττήθηκε κατά κράτος, διαρέθηκε, επανενώθηκε και κανονάρχει σήμερα τον χορό στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Όμως, παρά τις μεταπολεμικές συμφωνίες που την όρισαν «ως καθολικό διάδοχο του Γ' Ράιχ», το ιστορικό της χρέος απέναντι στη χώρα μας παραμένει «άγος απλήρωτο».

Με τη σημερινή συζήτηση της έκθεσης της Διακομματικής Κοινοβουλευτικής Επιτροπής για τις οφειλές της Γερμανίας προς την Ελλάδα εκπληρώνουμε ένα θεμελιακό, ιστορικό, ηθικό, πολιτικό αλλά και νομικό χρέος. Ταυτόχρονα, δίνουμε την ευκαιρία στη Γερμανία να αντιπαλέψει με τα όπλα της αλήθειας, της συμπιλιώσεως και της ευθύνης τις μισάνθρωπες φωνές των επιγόνων του Χίτλερ.

Είμαστε στο ίδιο μέτωπο με τους Γερμανούς αντιναζιστές, δημοκράτες, ακαδημαϊκούς, επιστήμονες και ακτιβιστές, όπως η «κίνηση Αμβούργο-Δίστομο» ή το σωματείο «Σεβασμός για την Ελλάδα» -θα καταθέσω στα Πρακτικά και τη σχετική ιδρυτική διακήρυξη- που όλα αυτά τα χρόνια, με δημόσιες δράσεις και συνεργασίες έχουν δώσει έναν αποφασιστικό αγώνα πλάι-πλάι με το Εθνικό Συμβούλιο για τη Διεκδίκηση των Γερμανικών Οφειλών, με σκοπό βέβαια τη δικαίωση του λαού μας.

Σύμφωνα με την από 6-2-2014 απόφαση της επιστημονικής επιτροπής της γερμανικής ομοσπονδιακής Βουλής σε κοινοβουλευτική ερώτηση του γερμανικού κόμματος της Αριστεράς, του «Die Linke» -θα καταθέσω και τα σχετικά έγγραφα- δεν υπάρχει επίσημη οριστική παραίτηση ελληνικής αποζημίωσης από την άσκηση αξιώσεων της χώρας για επανορθώσεις. Αυτό, αν θέλετε, αποτέλεσε και τον «μπούσουλα» της επιτροπής μας.

Μελανή σελίδα η κυβέρνηση της χούντας, που στις 15 Νοεμβρίου 1967 καταψήφισε ψήφισμα του ΟΗΕ, σύμφωνα με το οποίο δεν παραγράφονται τα εγκλήματα κατά της ανθρωπότητας. Υπέρ της παραγραφής τάχθηκε επίσης και ο «Υπουργός Δικαιοσύνης» της χούντας Κωνσταντίνος Καλαμποκιάς. Θα καταθέσω το σχετικό έγγραφο.

Δεν πρέπει να ξεχνάμε ότι ο ελληνικός λαός, χωρίς λογικές ρεβανσισμού και συλλογικής ευθύνης, έδειξε τη μεγαλοψυχία του απέναντι στην ηττημένη Γερμανία, βάζοντας την υπογραφή του στη Συνθήκη του Λονδίνου το 1953 για τα εξωτερικά γερμανικά χρέη, η οποία έθετε σε «μορατόριουμ» τις απαιτήσεις για πολεμικές επανορθώσεις μέχρι την υπογραφή της συνθήκης ειρήνης ή την επίλυση του θέματος των δύο τότε Γερμανιών.

Μάλιστα, μπροστά στην πίεση έντεκα δυτικοευρωπαϊκών κρατών, μεταξύ των οποίων και η χώρα μας, ο όρος της Συνθήκης του Λονδίνου να μην πληρώνει η Γερμανία επανορθώσεις μέσω διμερών συνθηκών για όσο διάστημα διενεργούσε πληρωμές για την εξόφληση των χρεών της, κάμφθηκε αποκλειστικά και μόνο στις περιπτώσεις ικανοποίησης ιδιωτικών αξιώσεων αποζημίωσης των θυμάτων, όπως λόγου χάρη με την από 18 Μαρτίου 1960 συμφωνία μεταξύ της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Δυτικής Γερμανίας και της Ελλάδας.

Στις 3-10-2010 η ενιαία Γερμανία ολοκλήρωσε την εξόφληση των χρηματικών υποχρεώσεών της στις προθεσμίες που προέβλεπε η Συνθήκη του Λονδίνου. Επομένως, κατέστη ληξιπρόθεσμη η υποχρέωση εξέτασης των απαιτήσεων -όπως των δικών μας- για επανορθώσεις στο πλαίσιο της τελικής και καθολικής ρύθμισης του θέματος.

Η συζήτηση σήμερα της έκθεσης της Διακομματικής Επιτρο-

πής αποτελεί μία συνειδητή πολιτική επιλογή πλήρους και απόλυτης αποσύνδεσης της διεκδίκησης των γερμανικών κατοχικών οφειλών από το καθεστώς της σκληρής επιτροπείας, υπό το οποίο τελούσε η χώρα μας έως πρόσφατα εξαιτίας των μνημονίων, αλλά και οποιουδήποτε συμψηφισμού με τα δανειακά δεσμά της χώρας.

Στο μεσοδιάστημα αυτό, με κινήσεις συμβολικές αλλά και ουσιαστικές, έχει εκφραστεί επανειλημμένα η αφοσίωση της χώρας μας στον αγώνα της διεκδίκησης. Τόσο ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας όσο και ο Πρωθυπουργός, αλλά και ο Πρόεδρος της Βουλής, επαναλαμβάνουν σχεδόν στερεότυπα προς κορυφαίους Γερμανούς ιθύνοντες ότι οι ελληνικές αξιώσεις είναι τουλάχιστον «νομικά ενεργές και δικαστικά επιδιώξιμες».

Θυμίζω, επίσης, ότι η Κοινοβουλευτική Ομάδα του ΣΥΡΙΖΑ, στις 27 Απριλίου 2018, ημέρα κατάληψης της Αθήνας από τα ναζιστικά στρατεύματα του 1941, με κοινή δήλωσή της αποκατέστησε την τιμή της Ελληνικής Δημοκρατίας, που είχε προσβάλει βάναισα η χούντα τασομένη υπέρ της παραγραφής των ναζιστικών εγκλημάτων.

Σε πρακτικό επίπεδο το έργο της επιτροπής έτυχε ρητής αναφοράς στην αιτιολογική έκθεση του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Δικαιοσύνης, που κατάργησε το υπέρογκο δικαστικό ένσημο για τις αναγνωριστικές αγωγές των θυμάτων του Β' Παγκοσμίου Πολέμου. Επίσης, με νομοθετική ρύθμιση αποδόθηκε η ελληνική ιθαγένεια στους γόνους και τα εγγόνια των Ελλήνων Εβραίων, θυμάτων του Ολοκαυτώματος.

Η έκθεση της επιτροπής δικαιολογημένα κάνει ιδιαίτερη μνεία στις δικαστικές περιπέτειες της καθημαγμένης ισραηλιτικής κοινότητας Θεσσαλονίκης, στη διαρπαγή των περιουσιών της και στην εξοντωτική καταναγκαστική εργασία που υποβλήθηκαν τα άρρενα μέλη της ως προανάγκρουσμα του Ολοκαυτώματος.

Ακόμη, στο πλαίσιο της αποκατάστασης της ιστορικής μνήμης καθιερώθηκε ως επίσημη δημόσια γιορτή η 30^η Οκτωβρίου, μέρα απελευθέρωσης, διάσωσης των υποδομών της Θεσσαλονίκης από τις δυνάμεις του ΕΛΑΣ το 1944.

Στις 2 Μαΐου θα εγκαινιάσει στο Άουσβιτς το μουσείο των συμπατριωτών μας που εξοντώθηκαν στα κρεματόρια του Χίτλερ, ενώ έχει ήδηδρομολογηθεί η ανέγερση του μουσείου και εκπαιδευτικού κέντρου του Ολοκαυτώματος στη Θεσσαλονίκη.

Προκειμένου, δε, να αρθούν τα συνταγματικά εμπόδια -άρθρο 28, παράγραφος 1 του Συντάγματος- για τις διεκδικήσεις των θυμάτων, να θυμίσω ότι εκφράζοντας τη βούληση της Διακομματικής Επιτροπής, στις 13-2-2019, στο πλαίσιο της συζήτησης για τη συνταγματική Αναθεώρηση, κατέθεσα ερμηνευτική δήλωση στο άρθρο 28 ώστε να αρθεί το κώλυμα της ετεροδικίας, πράγμα που στερεί από τα θύματα της τριπλής κατοχής το δικαίωμα στο φυσικό δικαστή.

Πρόσφατα, εμπλουτίστηκε η φαρέτρα των επιχειρημάτων μας με την επιστημονική μελέτη των Καρλ-Χάιντς Ροτ και Χάρτμουντ Ρούμπνερ «Η οφειλή των επανορθώσεων - υποθήκες της Γερμανικής Κατοχής στην Ελλάδα και την Ευρώπη», που μεταφράστηκε και εκδόθηκε στα ελληνικά από την Εθελοντική Ομάδα Πιερίας με την υλική υποστήριξη της Βουλής των Ελλήνων. Αντίτυπα της μελέτης αυτής είναι στη διάθεση όλων σας στη Βιβλιοθήκη της Βουλής.

Η οικονομική και νομική τεκμηρίωση του πορίσμάτος μας στηρίχθηκε στην από 30 Δεκεμβρίου του 2014 έκθεση της Ειδικής Επιτροπής του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους και στο από 31^{ης} Ιανουαρίου του 2014 πόρισμα της Ομάδας Εργασίας του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους αντίστοιχα.

Οι διεκδικήσεις μας αποτελούν ένα αδιάσπαστο σύνολο, παρά τις επιμέρους ποιοτικές διαφορές και δεν σαλαμποποιούνται. Το σύνολο αυτό καθορίστηκε από την πρώτη Κοινοβουλευτική Επιτροπή Διεκδίκησης των Οφειλών της Γερμανίας, που συστήθηκε με απόφαση της Βουλής στις 27 Φεβρουαρίου του 2014 και περιλαμβάνει: Τις πολεμικές αποζημιώσεις, την αποπληρωμή του κατοχικού δανείου, την αποζημίωση των θυμάτων και την επιστροφή των λεηλατημένων αρχαιολογικών μας θησαυρών, καθώς και των κλεμμένων εκκλησιαστικών κειμηλίων από τις βουλγαρικές δυνάμεις κατοχής.

Στις 14 Νοεμβρίου του 1995 η κυβέρνηση του Ανδρέα Παπαν-

δρέου κάλεσε με ρηματική διακοίνωση την ενωμένη πια Γερμανία να εκπληρώσει τις υποχρεώσεις απέναντι στη χώρα μας, αφού, μάλιστα, η επανένωση της Γερμανίας τερμάτισε αυτόματα και το «μορατόριουμ» πληρωμών που προέβλεπαν οι συμφωνίες του 1953.

Η εν λόγω ρηματική διακοίνωση αντιμετωπίστηκε με τον πλέον απαξιωτικό τρόπο από τη γερμανική πλευρά καθώς «απαντήθηκε» με ένα απορριπτικό δελτίο Τύπου του Γερμανικού Υπουργείου Εξωτερικών. Από ελληνικής πλευράς, δυστυχώς, δεν υπήρξε συνέχεια.

Για λόγους οικονομίας χρόνου, για τον ειδικότερο ποσοτικό προσδιορισμό των αξιώσεών μας παραπέμπουμε στο κείμενο της έκθεσης το οποίο έχετε στα χέρια σας.

Συνοπτικά, αναφέρω: Για τον Α' Παγκόσμιο Πόλεμο, με βάση το Γενικό Λογιστήριο, οι απαιτήσεις μας ανέρχονται την 31^η Δεκεμβρίου του 2014 στο ποσό των 9.189.270.837 ευρώ. Η Συμφωνία του Λονδίνου περί εξωτερικών γερμανικών χρεών του 1953 προβλέπει αναβολή και δεν θέτει θέμα ανυπαρξίας ή αποδυνάμωσης ή παραγραφής της απαίτησης αυτής. Να σημειώσω ότι η Γερμανία έως το 1986 εξοφλούσε ελληνικές απαιτήσεις από τον Α' Παγκόσμιο Πόλεμο.

Για τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους προσδιόρισε ότι το σύνολο του υπολοίπου των καθαρών απαιτήσεών μας έναντι της Γερμανίας ανερχόταν την 31^η Δεκεμβρίου του 2014 σε 269.547.000.000 ευρώ.

Σημειώτεον ότι οι παραπάνω προσδιορισμοί δεν καλύπτουν αποζημιώσεις για ανθρώπινες απώλειες.

Επίσης, ο προσδιορισμός βάσει της Συνδιάσκεψης των Παρισίων δεν περιλαμβάνει τις απαιτήσεις για αποζημιώσεις από τη βύθιση εμπορικών πλοίων, από την αφαίρεση χρυσού, από τη διαρπαγή χρυσού ιδιωτών, για την καταστροφή, επίσης, ιδιωτικών περιουσιών, για αφαιρεθέντα καπνά και για αποθετικές ζημιές.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Σύμφωνα με την από 19-2-2010 απάντηση της Τράπεζας της Ελλάδος στον αιώνιο αντιστασιακό Στέλιο Ζαμάνο, μέλος του Εθνικού Συμβουλίου για τη Διεκδίκηση των Γερμανικών Οφειλών και Πρόεδρο του Πανελλαδικού Συνδέσμου Αγωνιστών ΕΑΜικής Εθνικής Αντίστασης, το συνολικό ποσό των οφειλών της Γερμανίας προς την Ελλάδα υπολογίζεται στο ποσό των 162.109.000.000 ευρώ, το οποίο αναλύεται σε 108.582.560.000 ευρώ για τις πολεμικές επανορθώσεις και σε 53.526.615.000 ευρώ για το κατοχικό δάνειο.

Η αναγωγή αυτή βασίζεται στη μέση συναλλαγματική ισοτιμία του αμερικανικού δολαρίου με τη δραχμή το έτος 1938 που ήταν 112,62 δραχμές.

Θα καταθέσω το σχετικό απαντητικό έγγραφο από την Τράπεζα της Ελλάδος.

Η Ειδική Επιτροπή του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους αξιοποίησε στην έκθεσή της δύο προσεγγίσεις για τον προσδιορισμό των αποζημιώσεων με βάση τον αριθμό των θυμάτων. Κατά την πρώτη προσέγγιση τα θύματα μόνο από τις πολεμικές ενέργειες ή εγκλεισμούς σε στρατόπεδα και φυλακές είναι περίπου εκατόν είκοσι χιλιάδες. Με μία μέση αποζημίωση δεκαπέντε ανθρωποετών, με μέσο μηνιαίο μισθό 700 ευρώ, οι αξιώσεις για αποζημίωση από την αιτία αυτή ανέρχονται σε 15.120.000.000 ευρώ. Στο ποσό αυτό προστίθενται και αποζημιώσεις για αναπηρία από πολεμικές ενέργειες ή εγκλεισμούς σε στρατόπεδα και φυλακές που υπολογίζονται σε 7.000.000.000 ευρώ. Συνολικά, δηλαδή, ανέρχονται στο ποσό των 22.120.000.000 ευρώ χωρίς να υπολογίζονται οι τόκοι.

Η δεύτερη προσέγγιση δέχεται το σύνολο του αριθμού των θανόντων και των αναπήρων από κάθε αιτία στην περίοδο της Κατοχής, όπως προσδιορίστηκαν στη Συνδιάσκεψη των Παρισίων το 1946, δηλαδή σύνολο ατόμων περίπου ένα εκατομμύριο πεντακόσιες χιλιάδες, από τα οποία πεντακόσιες πενήντα οκτώ χιλιάδες θανόντες και οκτακόσιες ογδόντα χιλιάδες ανάπηροι. Με μία μέση αποζημίωση δεκαπέντε ανθρωποετών για κάθε θανόντα και πέντε ετών για κάθε ανάπηρο, με μέσο μηνιαίο μισθό 700 ευρώ, οι αξιώσεις για αποζημίωση από την αιτία αυτή ανέρ-

χονται σε 107.268.000.000 ευρώ, χωρίς να υπολογίζονται οι τόκοι. Σημειωτέον ότι εκκρεμούν ενώπιον των ελληνικών δικαστηρίων ατομικές ή ομαδικές αγωγές χιλιάδων Ελλήνων πολιτών.

Θεωρούμε ότι το Υπουργείο Εσωτερικών διαθέτει όλα τα απαραίτητα στοιχεία από την ανθρωπιστική καταστροφή που υπέστη η χώρα μας ώστε να προσδιοριστούν με την απαραίτητη ακρίβεια οι ιδιωτικές αξιώσεις. Οι αποκλείσεις ανάμεσα στους διάφορους τρόπους υπολογισμού των γερμανικών οφειλών δεν πρέπει, κατά τη γνώμη μας, να αντιμετωπιστούν ανταγωνιστικά. Προφανώς, όταν θα καλέσουμε στο τραπέζι των διαπραγματεύσεων τη γερμανική κυβέρνηση ή θα προσφύγουμε στα διεθνή δικαιοδοτικά όργανα, η ελληνική Κυβέρνηση θα μεριμνήσει ώστε να υπάρξει μία σύγκλιση στο ύψος των απαιτήσεων, υιοθετώντας την κατά το δυνατό αντικειμενικότερη προσέγγιση των οφειλών.

Η επιτροπή, ως όργανο του ελληνικού Κοινοβουλίου, είχε από την πρώτη στιγμή συμφωνήσει να στηρίξει τις εκτιμήσεις της κατ' αποκλειστικότητα σε δημόσια έγγραφα.

Σχετικό είναι και το ζήτημα της παραγραφής των ελληνικών απαιτήσεων από πλευράς Διεθνούς Δικαίου. Στη Σύμβαση της Χάγης του έτους 1907 δεν υπάρχει πρόβλεψη για παραγραφή αξιώσεων που στηρίζονται στη διεθνή ευθύνη του κατέχοντος κράτους, δηλαδή της Γερμανίας.

Περαιτέρω, υπάρχουν πάρα πολλά παραδείγματα διεθνών συμφωνιών για τη ρύθμιση διαφορών που παρέμειναν εκκρεμείς για μεγάλα χρονικά διαστήματα, χωρίς να τίθεται ζήτημα παραγραφής.

Σύμφωνα με τους γερμανικούς ισχυρισμούς, το γεγονός ότι στο προοίμιο της Συμφωνίας «2+4» για την επανένωση των δύο Γερμανιών ορίζεται πως τα συμβαλλόμενα μέρη επιθυμούν να διευθετήσουν οριστικά τα ζητήματα που προέκυψαν από τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο, κάνει ανεφάρμοστες τις διατάξεις της Συνθήκης του Λονδίνου του 1953 και διαγράφει ή αποδυναμώνει τις αξιώσεις επανορθώσεων που δεν έχουν ικανοποιηθεί μέχρι την έναρξη ισχύος της συμφωνίας αυτής.

Θέλω να τονίσω ότι η Ελλάδα δεν ήταν συμβαλλόμενο κράτος στη Συμφωνία «2+4». Δηλαδή, δεν την υπέγραψε, δεν την επικύρωσε και ουδέποτε αποδέχθηκε ότι έχει τέτοια αποτελέσματα ως προς τις αξιώσεις μας. Αντίθετα, με τη ρηματική διακοίνωση του 1995 κατέστησε σαφές ότι θεωρεί πως η επανένωση των Γερμανιών οδήγησε στην άρση του «μορατόριου» του Λονδίνου και ότι η Συμφωνία «2+4», δεν έχει κανένα αντίκτυπο στις αξιώσεις για γερμανικές επανορθώσεις οποιουδήποτε κράτους.

Ως προς τις δυνατότητες δικαστικής διεκδίκησης, το πόρισμα της επιτροπής μας καταγράφει τις ακόλουθες προτάσεις και επισημάνσεις: Πρώτον, η Ελλάδα μπορεί να προσφύγει ως προς τις διακρατικές αξιώσεις στο Διαιτητικό Δικαστήριο του άρθρου 28 της Συμφωνίας του Λονδίνου του 1953. Η προσφυγή συμβαλλόμενου κράτους στο Διαιτητικό Δικαστήριο προϋποθέτει ως αναγκαία προδικασία την προηγούμενη αποτυχία των ενδιαφερόμενων μερών να επιλύσουν την επίμαχη διαφορά με διαπραγματεύσεις.

Δεύτερον, στο Διεθνές Δικαστήριο της Χάγης η Γερμανία κατέθεσε την 1-5-2008 δήλωση αποδοχής της δικαιοδοσίας του δικαστηρίου. Με την εν λόγω δήλωση η Γερμανία αναγνωρίζει τη δικαιοδοσία του δικαστηρίου μόνο για εκείνες τις διαφορές οι οποίες θα ανακύψουν μετά την κατάθεσή της δήλωσής της και οι οποίες συνδέονται με καταστάσεις και γεγονότα που θα συμβούν μετά την 1-5-2008.

Στα εθνικά δικαστήρια, στα δικά μας. Η προσφυγή στα εθνικά δικαστήρια προσκρούει σήμερα στο ζήτημα της ετεροδικίας.

Ως προς τις ιδιωτικές αξιώσεις, η Ελληνική Δημοκρατία μπορεί να προσφύγει ως εκπρόσωπος των ιδιωτών υπηκόων της, πρώτον, στο Διαιτητικό Δικαστήριο του άρθρου 28 της Συμφωνίας του Λονδίνου του 1953, δεύτερον, στο Διεθνές Δικαστήριο της Χάγης και, τρίτον, στα εθνικά δικαστήρια.

Όσον αφορά το ζήτημα της ετεροδικίας, είναι γνωστό ότι από την υπόθεση του Διστόμου, μετά την απόφαση του πολυμελούς Πρωτοδικείου Λιβαδειάς το 1997, η οποία έχει κριθεί με αμετάκλητη απόφαση του Αρείου Πάγου του 2000, έχουν περάσει δεκαεννέα χρόνια, χωρίς τα θύματα που έχουν στα χέρια τους έναν εκτελεστό τίτλο να μπορέσουν να βρουν δικαίωση.

Ταυτόχρονα, οι προσπάθειες της εκτέλεσης της εν λόγω απόφασης στην Ιταλία, σε συνδυασμό με ανάλογες νομολογιακές εξελίξεις, οδήγησαν στην προσφυγή της Γερμανίας εναντίον της Ιταλίας ενώπιον του Διεθνούς Δικαστηρίου Δικαιοσύνης των Ηνωμένων Εθνών. Στη δίκη αυτή παρενέβη και η Ελλάδα, χωρίς να δεσμεύεται από το αποτέλεσμα της.

Η απόφαση του Δικαστηρίου της Χάγης για τις δικαιοδοτικές ασυλίες των κρατών της 3ης Φεβρουαρίου του 2012 θεωρήθηκε από πολλούς ως ταφόπλακα στον αγώνα των θυμάτων για δικαίωση και επανόρθωση. Υπό το βάρος και της μεταγενέστερης απόφασης του Ανώτατου Ειδικού Δικαστηρίου του 2002 και του Δικαστηρίου της Χάγης, αλλά και της απροθυμίας των τότε κυβερνήσεων να ασχοληθούν ουσιαστικά με το ζήτημα, η Ελλάδα έκανε πίσω στην παραπάνω προσπάθεια.

Στην Ιταλία τα πράγματα εξελίχθηκαν διαφορετικά. Το Συνταγματικό Δικαστήριο της Ιταλίας με την υπ' αριθμόν 238/2014 απόφασή του έκρινε ότι ήταν αντισυνταγματική η υποχρέωση τήρησης της γερμανικής ετεροδικίας.

Ταυτόχρονα, στις Ηνωμένες Πολιτείες το ζήτημα της γερμανικής ετεροδικίας για μαζικά εγκλήματα βρέθηκε στο στόχαστρο με την αγωγή των φυλάρχων των κοινοτήτων των Herero και Nama στη Ναμίμπια για την πρώτη γενοκτονία του 20ού αιώνα στο διάστημα 1903-1908 από τα γερμανικά αποικιοκρατικά στρατεύματα.

Επιπρόσθετα, δεν πρέπει να ξεχνάμε ότι η Ελλάδα διατηρεί ακόμα σε ισχύ την αντισυνταγματική Μεταξική διάταξη του άρθρου 923 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, σύμφωνα με την οποία η αναγκαστική εκτέλεση εναντίον αλλοδαπού δημοσίου απαιτεί την άδεια του Υπουργού Δικαιοσύνης.

Αντίθετα, στις Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής και στον Καναδά έχει εδώ και αρκετά χρόνια νομοθετηθεί η υποχρεωτική άρση της ασυλίας εκτέλεσης κατά κρατών, εφόσον διέπραξαν διεθνή ποινικά αδικήματα, όπως τα ναζιστικά εγκλήματα.

Η μάχη για την απόδοση των γερμανικών οφειλών είναι μια δίδυμη, παράλληλη μάχη για την ανάκτηση της ιστορικής μνήμης, που στην κυριολεξία υπέστη «υγειονομική ταφή» και βρισκόταν υπό καθεστώς «σωφρονισμού», όπως λέει χαρακτηριστικά ο μεγάλος Αυστριακός ιστορικός και συμπατριώτης μας πλέον Χάγκεν Φλάισερ.

Ο ιστορικός αναθεωρητισμός, εξισώνοντας θύτες με θύματα και ανατρέποντας το δημοκρατικό κεκτημένο της αντιφασιστικής νίκης, στην οποία συμβάλαμε με βαρύτατο τίμημα, λειτούργησε ως «πλυντήριο» των μαζικών ναζιστικών, φασιστικών εγκλημάτων. Έτσι, προετοίμασε το έδαφος σε συνθήκες οικονομικής και κοινωνικής κρίσης, για να βλαστήσει και πάλι η κακή σπορά του ηττημένου ναζισμού στην Ελλάδα και την Ευρώπη. Αποδείχθηκε, δυστυχώς, για μια ακόμα φορά ότι εγκλήματα κατά της ανθρωπότητας που παραμένουν ατιμώρητα και τα θύματά τους δεν αποκαθίστανται ηθικά και υλικά επαναλαμβάνονται και σήμερα.

Στο πλαίσιο των διεκδικήσεών μας, η επιτροπή προτείνει τη σύσταση επιτροπής για την προώθηση των διεκδικήσεών μας, αποτελούμενη από Βουλευτές, δικαστικούς λειτουργούς, διηγετολόγους, ιστορικούς και νομικούς επιστήμονες, εκπροσώπους αντιστασιακών οργανώσεων, μέλη των ενώσεων θυμάτων του δικτύου μαρτυρικών πόλεων και χωριών 1941- 1945 και, φυσικά, του ΕΣΔΟΓΕ..

Προτείνει, ακόμη, ενίσχυση της δικτύωσης συντονισμού των ενώσεων θυμάτων με το δίκτυο μαρτυρικών πόλεων και χωριών στον αγώνα της διεκδίκησης. Υποστήριξη με όλα τα νόμιμα μέσα των ενώσεων θυμάτων, με έμφαση στην αναγκαιότητα να δημιουργηθούν νέες ενώσεις και να συγκροτηθούν σε ομοσπονδία.

Επίσης, προτείνει προώθηση συνεργειών με τις ομάδες Γερμανών νομικών, ιστορικών, συνταγματολόγων και γερμανικών οργανώσεων ευαίσθητων σε θέματα απόδοσης δικαιοσύνης, που πραγματοποιούν έναν πολυμέτωπο και πολύχρονο αγώνα για την διεκδίκηση των οφειλών.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Προτείνουμε διεθνοποίηση των διεκδικήσεών μας με την αποστολή κλιμακίου της Βουλής για ενημέρωση του γερμανικού Κοινοβουλίου και των άλλων κοινοβουλίων. Έγερση του ζητήματος

στο Συμβούλιο της Ευρώπης, στον ΟΗΕ και σε άλλα διεθνή φόρα. Ανασύσταση με ενισχυμένη εντολή του ελληνικού γραφείου εγκληματιών πολέμου, που διαλύθηκε με το νομοθετικό διάταγμα 4016/1959, οπότε «ανεστάλη αυτοδικαίως», όπως αναφέρει, κάθε δίωξη Γερμανών υπηκόων φερομένων ως εγκληματιών πολέμου.

Θα καταθέσω και το σχετικό έγγραφο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αναστασία Χριστοδουλοπούλου): Κύριε Μηταφίδη, παρακαλώ συντομεύετε.

ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΣ ΜΗΤΑΦΙΔΗΣ: Τελειώνω, κυρία Πρόεδρε.

Το 1975, με απόφαση της τότε κυβέρνησης Καραμανλή, πολτοποιήθηκε το τεράστιο αρχείο του εθνικού γραφείου εγκληματιών πολέμου, το οποίο είχε ιδρυθεί το 1945.

Προτείνουμε ενσωμάτωση στο Ελληνικό Δίκαιο της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για τη μη εφαρμογή του θεσμού της παραγραφής επί εγκλημάτων πολέμου και εγκλημάτων κατά της ανθρωπότητας που είχε ψηφιστεί το 1968.

Επίσης, μπορούμε να εξετάσουμε την περίπτωση προσφυγής στο Διαιτητικό Δικαστήριο του Οργανισμού για την Ασφάλεια και τη Συνεργασία στην Ευρώπη, όπως προτείνουν οι Καρλ-Χάιντς Ροτ και Χάρτμουντ Ρούμπνερ.

Κλείνω, αγαπητοί συνάδελφοι, διαβάζοντάς σας κάτι που έχει σημασία. Στον πρόλογο της γερμανικής έκδοσης του βιβλίου «Στην Ελλάδα του Χίτλερ» το 2016, που κυκλοφόρησε στα ελληνικά πριν από είκοσι τρία χρόνια, παρακαλώ, γράφει πολύ επίκαιρα προκαλώντας την αντίδραση του γερμανικού συστημικού Τύπου ένας πολύ μεγάλος ιστορικός, ο Μαρκ Μαζάουερ, ο οποίος να θυμίσω ότι είχε δώσει μάχη απέναντι στον οικονομικό στραγγαλισμό της χώρας την περίοδο των μνημονίων: «Στις αρχές της δεκαετίας του 1940 η ιδέα πως τα κράτη της Ευρώπης μπορούν να ξεφύγουν από τις φρικαλεότητες του 20^{ου} αιώνα προς ένα καλύτερο μέλλον, ήταν ένα όνειρο. Σήμερα, που εμείς έχουμε μια εντελώς πιο κυνική άποψη για την Ευρώπη, με την εικόνα που εμφανίζει, είναι ίσως η κατάλληλη ευκαιρία να γυρίσουμε πίσω στον κόσμο της δεκαετίας του 1940, τότε που βρισκόταν έθνος αντιμέτωπο με έθνος και καταστρεφόταν παραπέρα ένας ήδη φτωχοποιημένος κόσμος, ο κόσμος των Ελλήνων εργατών γης, των αγροτών και των εργοστασιακών εργατών».

Ευχαριστώ και συγγνώμη για την κατάχρηση του χρόνου.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Τριαντάφυλλος Μηταφίδης καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αναστασία Χριστοδουλοπούλου): Κύριε Μηταφίδη, ως Πρόεδρος της επιτροπής κάνετε μια συνολική παρουσίαση και προφανώς ο χρόνος εκτροχιάστηκε.

Πριν δώσω τον λόγο στον εκπρόσωπο της Νέας Δημοκρατίας, θέλω να κάνω κάποιες ανακοινώσεις προς το Σώμα. Οι πρώτες αφορούν επισκέπτες.

Κύριες και κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα ότι τη συνεδρίασή μας παρακολουθούν από τα άνω δυτικά θεωρεία, αφού προηγουμένως ξεναγήθηκαν στην έκθεση της αίθουσας «ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ» και ενημερώθηκαν για την ιστορία του κτηρίου και τον τρόπο οργάνωσης και λειτουργίας της Βουλής, σαράντα πέντε μαθήτριες και μαθητές και δύο συνοδοί εκπαιδευτικοί από το 14^ο Δημοτικό Σχολείο Χαλανδρίου και είκοσι εννέα μαθήτριες και μαθητές και δύο συνοδοί εκπαιδευτικοί από το 5^ο Γενικό Λύκειο Ζωγράφου

Η Βουλή τους καλωσορίζει.

(Χειροκροτήματα απ' όλες τις πτέρυγες της Βουλής)

Σήμερα είναι μια ιστορική συνεδρίαση για τη Βουλή, η οποία θα συζητήσει για να λάβει απόφαση για τη διεκδίκηση των γερμανικών οφειλών από τη φασιστική κατοχή της χώρας μας στη διάρκεια του Β' Παγκοσμίου Πολέμου, που είχε ως αποτέλεσμα να υπάρξουν ένα εκατομμύριο τετρακόσιες τριάντα οκτώ χιλιάδες θύματα, νεκροί, ακρωτηριασμένοι, ανάπηροι και βεβαίως προκάλεσαν στη διάρκεια της κατοχής καταστροφές, κήκαν χωριά, έγιναν ολοκαυτώματα και ταυτόχρονα κλάπηκαν χρυσός, μνημεία και κειμήλια της Ελλάδος. Σήμερα η ελληνική Βουλή αποφασίζει να τα διεκδικήσει.

Επίσης, έχω άλλες δύο ανακοινώσεις προς το Σώμα:

Η Διαρκής Επιτροπή Εθνικής Άμυνας και Εξωτερικών Υποθέσεων καταθέτει την έκθεσή της στο σχέδιο νόμου του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας: «Ρυθμίσεις μέριμνας προσωπικού Ενόπλων Δυνάμεων, Στρατολογίας, Στρατιωτικής Δικαιοσύνης και άλλες διατάξεις».

Ο Υπουργός Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, ο Αντιπρόεδρος της Κυβέρνησης και Υπουργός Οικονομίας και Ανάπτυξης, οι Υπουργοί Εξωτερικών, Ψηφιακής Πολιτικής, Τηλεπικοινωνιών και Ενημέρωσης, Εθνικής Άμυνας, Προστασίας του Πολίτη, Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, Οικονομικών, Υγείας, Διοικητικής Ανασυγκρότησης, Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Υποδομών και Μεταφορών, Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, οι Αναπληρωτές Υπουργοί Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, Εθνικής Άμυνας, Οικονομικών και Περιβάλλοντος και Ενέργειας, καθώς και οι Υφυπουργοί Οικονομίας και Ανάπτυξης και Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων κατέθεσαν στις 16-4-2019, χθες, σχέδιο νόμου «Συνέργειες Πανεπιστημίων και ΤΕΙ, πρόσβαση στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, πειραματικά σχολεία, Γενικά Αρχεία του Κράτους και λοιπές διατάξεις».

Το ως άνω σχέδιο νόμου έχει χαρακτηριστεί από την Κυβέρνηση ως επείγον.

Παραπέμπεται στην αρμόδια Διαρκή Επιτροπή.

Καλώ στο Βήμα τον κ. Τζαβάρα από το κόμμα της Νέας Δημοκρατίας.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΖΑΒΑΡΑΣ: Κύριοι συνάδελφοι, πράγματι, η σημερινή ημέρα είναι ιστορική όσον αφορά και το ότι είναι υποχρεωμένη η Βουλή στη συζήτηση που θα ακολουθήσει να λάβει υπ' όψιν της και να αξιοποιήσει στοιχεία της ιστορίας της Ευρώπης και της Ελλάδας, αλλά είναι και ιστορική γιατί το Κοινοβούλιο καλείται να συζητήσει ένα θέμα για το οποίο επί σειρά ετών είχαν καλλιεργηθεί πλάνες, ανθρωπομορφισμοί, διάφορες εκδοχές που άλλοτε προσπαθούσαν να προβάλουν με τον πιο μαζικιστικό τρόπο απαιτήσεις ή από την άλλη πλευρά, να κατηγορήσουν με τον πιο απαράδεκτο τρόπο παρατάξεις, που τελικώς έφτασε η στιγμή η Βουλή, σε τρεις προοπτικές που έκανε, να συστήσει και να συγκροτήσει μια επιτροπή μελέτης των θεμάτων που έχουν σχέση με τη διεκδίκηση των γερμανικών οφειλών, όπως αυτές έχουν προκύψει από την γερμανική κατοχή της χώρας μας στα χρόνια '41-'45.

Και πράγματι, η Βουλή μέχρι σήμερα απέδειξε και ότι μπορεί, αλλά απέδειξε κυρίως και ότι έχει την επάρκεια που απαιτείται για να αντιμετωπίσει ένα τόσο σοβαρό πρόβλημα και με σοβαρότητα και υπευθυνότητα.

Η πρώτη προσπάθεια έγινε τον Μάρτιο του 2014, όπου με απόφαση του τότε Προέδρου της Βουλής, του κ. Μειμαράκη, συστάθηκε η πρώτη επιτροπή, με βάση τις διατάξεις του άρθρου 44 και 45 της Βουλής.

Δηλαδή, οι διατάξεις αυτές προβλέπουν σύσταση επιτροπής μελέτης εθνικών ζητημάτων ή ζητημάτων γενικότερου ενδιαφέροντος. Είχα την τιμή σε αυτήν την πρώτη επιτροπή να εκλεγώ πρόεδρος και να έχω τουλάχιστον από αυτήν τη συγκεκριμένη συμμετοχή μου στην επιτροπή συγκεντρώσει παραστάσεις, γνώμες και απόψεις όλων των πτερύγων της Βουλής που εκπροσωπήθηκαν σε αυτήν τη συγκεκριμένη επιτροπή, από τις οποίες σήμερα είμαι σε θέση να σας πω ότι όλα τα ζητήματα είχαν τεθεί από τότε, όλα τα ζητήματα είχαν υπηρετηθεί με τρόπο που πραγματι άγγιζε το ύψος της σοβαρότητας και της υπευθυνότητας που όφειλε η Βουλή και οφείλει η Βουλή να επιδείξει κατά την αντιμετώπιση και τη μελέτη ενός τόσο σοβαρού εθνικού θέματος.

Και γιατί το λέω αυτό; Πρώτον, γιατί όλες οι αποφάσεις της επιτροπής εκείνης υπήρξαν ομόφωνες, όπως ομόφωνες υπήρξαν και οι αποφάσεις της δεύτερης επιτροπής που συστάθηκε από την κυβέρνηση του ΣΥΡΙΖΑ και των ΑΝΕΛ τον Φεβρουάριο του 2015 με Πρόεδρο την τέως Πρόεδρο της Βουλής, την κ. Ζωή Κωνσταντοπούλου. Και σε αυτήν την επιτροπή όλες οι αποφάσεις υπήρξαν ομόφωνες.

Μοναδική εξαίρεση από αυτήν την αρχή της ομοφωνίας υπήρξε το πόρισμα το οποίο φέρνουμε σήμερα να συζητήσουμε και είναι, πράγματι, το πόρισμα της τρίτης επιτροπής, όπου κα-

τέληξε να ολοκληρώσει η συγκεκριμένη επιτροπή τις εργασίες της, γιατί οι δύο προηγούμενες, ενώ συγκέντρωσαν όλο το υλικό, ενώ έθεσαν όλα τα ζητήματα, ενώ είχαν κάνει, πράγματι, πολύ καλούς και πρόσφορους σχεδιασμούς, εντούτοις δεν έφτασαν στο σημείο να συντάξουν έκθεση, γιατί ακριβώς τα γεγονότα των πολιτικών εξελίξεων τις οδήγησαν σε διάλυση, δεδομένου ότι οι δύο αντίστοιχες κοινοβουλευτικές περιόδους είχαν λήξει πρόωρα, λόγω των εκλογών που προκηρύχθηκαν, τον Ιανουάριο η πρώτη και τον Σεπτέμβριο η δεύτερη.

Και θα μου πείτε, είναι στις δημοκρατικές συζητήσεις πρόβλημα να υπάρχει διαφωνία; Φυσικά όχι. Και η πολιτική και η κοινοβουλευτική διαδικασία έχει έντονο και ζωτικό, θα έλεγα εγώ, το στοιχείο της σύγκρουσης. Τα εθνικά θέματα, όμως, δεν προσφέρονται για συγκρούσεις. Όταν όλοι μαζί, ενώ συμφωνούμε για το τι ακριβώς έχει συμβεί, ενώ συμφωνούμε για το πώς ακριβώς θα πρέπει να αντιμετωπίσουμε τα πράγματα, αφήνουμε τους εαυτούς μας να οδηγηθούν σε διαιρέσεις και διχασμούς, γιατί κάποιοι έχουν την εντύπωση ότι μέσα από την επικοινωνιακή αξιοποίηση κάποιων δεδομένων της πολιτικής και της κοινοβουλευτικής ζωής, στον αγώνα που κάνουν για την πολιτική τους αυτοσυντήρηση, θα έχουν ή θα αποκτήσουν κάποιους περισσότερους πόντους.

Με αυτήν, λοιπόν, την άποψη, με αυτήν τη στάση η Νέα Δημοκρατία διαφωνεί όταν πρόκειται για τη μελέτη εθνικών ζητημάτων, όπως είναι το ζήτημα των γερμανικών οφειλών απέναντι στο ελληνικό δημόσιο.

Κάνω όλη αυτήν την εισαγωγή, γιατί ο προλαλήσας συνάδελφος του ΣΥΡΙΖΑ μας είπε μέσα στην διαδρομή των λόγων του ότι, αν υπάρχει κάποιο εμπόδιο, αυτό το εμπόδιο είναι το κώλυμα της ετεροδικίας που μπορούμε με έναν πολύ εύκολο τρόπο, εάν αποδεχθούμε να κάνουμε μια ερμηνευτική δήλωση στο άρθρο 28, να το καταρρίψουμε και πλέον πλησίτοι να ορμήσουμε εναντίον της Γερμανίας και να πάρουμε αυτά που μας οφείλονται. Αν ήταν τόσο εύκολα τα πράγματα, αυτό θα το είχαν κάνει οι προηγούμενοι από εμάς.

Δυστυχώς, κύριε συνάδερφε, αυτό που εσείς λέτε κόλλημα της ετεροδικίας συμβαίνει να είναι το θεμέλιο της οργάνωσης και της συγκρότησης των κρατών μετά το 1648. Μετά τη Συνθήκη, λοιπόν, της Βεσφαλίας όλη η δομή, η ύπαρξη και η λειτουργία των κρατών στηρίχθηκε στην αρχή της εθνικής κυριαρχίας.

Αυτή η αρχή της εθνικής κυριαρχίας, μεταξύ των άλλων συνεπειών που έχει στο επίπεδο του διεθνούς δικαίου, παράγει και μια ουσιώδη. Ποια είναι αυτή; Κανένα κράτος δεν είναι υποχρεωμένο να υπόκειται στη δικαιοδοσία δικαστηρίων άλλου κράτους. Δηλαδή, στο πλαίσιο της εθνικής κυριαρχίας του, το εθνικό κράτος, το κράτος που είναι μέλος του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών υπόκειται μόνο στη δικαιοδοσία των δικών του δικαστηρίων.

Από εδώ ξεκινούν όλα τα προβλήματα. Γι' αυτό, και στο διεθνές επίπεδο, στο επίπεδο του διεθνούς δικαίου, τα συγκεκριμένα δικαστήρια που υπάρχουν, παραδείγματος χάριν, το Διεθνές Δικαστήριο της Χάγης, δεν είναι δικαστήριο στο οποίο μπορεί να προσφεύγει ο οποιοσδήποτε πολίτης. Δεν έχει δικαίωμα να προσφεύγει ο ιδιώτης. Το άρθρο 34 λέει ότι μόνο κράτη μπορούν να προσφεύγουν στο Δικαστήριο της Χάγης.

Το δεύτερο, βέβαια, είναι ότι για να δεσμεύεται το κράτος από τη δικαιοδοσία του Διεθνούς Δικαστηρίου της Χάγης θα πρέπει, μεταξύ άλλων, να έχει αναγνωρίσει, να έχει κάνει δήλωση αναγνώρισης και δέσμευσής του από τη διεθνή του δικαιοδοσία. Αυτό, στην περίπτωση της Γερμανίας -το είπατε- έγινε το 2008 με τον περιορισμό ότι μόνο για τα γεγονότα που έπονται του 2008 και όχι για τα γεγονότα που έχουν συμβεί από το 1941 έως το 1945 μπορεί η Ελλάδα ή όποιο άλλο κράτος έχει πληγεί, έχει ζημιωθεί από τη γερμανική κατοχή, από τον φασισμό και τις θηριωδίες που επέτελεσαν εις βάρος της ανθρωπότητας οι ναζί, να προσφύγουν στο συγκεκριμένο δικαστήριο. Άρα, δεν τίθεται τέτοιο θέμα για την Ελλάδα.

Πάμε τώρα στην περίπτωση του Διαιτητικού Δικαστηρίου της Συνθήκης του Λονδίνου του 1953. Πράγματι, αυτή η συνθήκη -όπως το είπατε, όπως το λέει και η επιτροπή- οργάνωσε και ίδρυσε ένα διαιτητικό δικαστήριο, το οποίο είναι αποκλειστικά αρμόδιο για να δώσει δικαιοδοσία σε όλα τα θέματα που έχουν σχέση με την ερμηνεία και την εφαρμογή της Συνθήκης του Λονδίνου, αυτή

δηλαδή που μας ενδιαφέρει και μας αφορά στην περίπτωση της διεκδίκησης των αποζημιώσεων, των επανορθώσεων, της επιστροφής των κλεμμένων, ή των αρπαγέντων θησαυρών του πολιτισμού μας.

Εδώ, όμως, υπάρχει ένα ζήτημα που η επιτροπή, είτε δεν θέλησε να το αναφέρει είτε προφανώς παρασύρθηκε από αυτά που γράφονται στο πόρισμα της ομάδας εργασίας του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους. Βέβαια, αυτοί οι άνθρωποι είναι νομικοί και όχι πολιτικοί. Διότι το αντεπιχείρημα που προκαλείται και ιδρύεται εναντίον αυτής της εκδοχής για προσφυγή στο δικαστήριο του άρθρου 28 της Συνθήκης του Λονδίνου είναι πολιτικό.

Τι σημαίνει πολιτικό; Είναι το συμπέρασμα που βγαίνει όταν αναγνώσουμε τη διάταξη του άρθρου 28, όπου αυτό το συγκεκριμένο Διαιτητικό Δικαστήριο αποτελείται από οκτώ μέλη. Τα τρία μέλη τα διορίζει η τότε Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Δυτικής Γερμανίας. Τα άλλα τρία μέλη διορίζονται ανά ένα από το Ηνωμένο Βασίλειο, τις Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής και τη Γαλλία. Σε αυτά τα έξι μέλη προστίθενται ένας Πρόεδρος και ένας Αντιπρόεδρος, που για να οριστούν θα πρέπει να συμφωνήσουν και η Ομοσπονδιακή Δυτική Γερμανία τότε και οι τρεις δυνάμεις που νίκησαν και έχουν το δικαίωμα ορισμού μέλους στο δικαστήριο. Άρα ο συσχετισμός δύναμης που προκύπτει εις βάρος της Ελλάδας με βάση τουλάχιστον την αριθμητική είναι: τρεις συν δυο, δηλαδή πέντε, έναντι τριών.

Εάν προσφύγουμε, λοιπόν, σε αυτό το συγκεκριμένο δικαστήριο, είναι βέβαιο ότι θα αποτύχουμε. Δηλαδή, θα έχουμε μια δικαιοδοτική κρίση αποκλειστικής αρμοδιότητας για το θέμα μας που θα μας λέει «κύριοι, απορρίπτονται οι συγκεκριμένες διεκδικήσεις σας».

Το ερώτημα, κύριοι συνάδελφοι, που τίθεται τώρα αμελίκτο μπροστά μας, είναι: Θέλουμε την ικανοποίηση αυτών των επιδιώξεων; Θέλουμε τη συγκεκριμένη υποχρέωση της Γερμανίας, να ανταποκριθεί στις αυτονόητες οφειλές που έχει απέναντι στην Ελλάδα; Εάν το θέλουμε, λοιπόν, πρέπει να πάσουμε να αντιμετωπίσουμε το θέμα αυτό ως θέμα που προσφέρεται για επικοινωνιακή αξιοποίηση των μεγάλων αγώνων, πράγματι, που έκαναν, προτού η Βουλή ασχοληθεί με το θέμα, μια σειρά από σωματεία, σύλλογοι, αγωνιστές -πράγματι- θύματα, προς τους οποίους όλοι οι Βουλευτές του ελληνικού λαού είναι υποχρεωμένοι να υποκλιθούν.

Πλην, όμως, εδώ είμαστε υποχρεωμένοι παράλληλα να αντιμετωπίσουμε το θέμα σε ένα άλλο επίπεδο και με διαφορετικά δεδομένα. Διότι πολιτική σημαίνει να λάβουμε απόφαση. Δεν σημαίνει ούτε να ερχόμαστε εδώ και να εκφωνούμε πανηγυρικούς, ούτε επίσης να κάνουμε μια ανακύκλωση κοινοτοπιών, που μπορεί βεβαίως να αναφέρονται σε κάποιο καλό στόχο, αλλά ουσιαστικά στο τέλος δεν προσφέρουν τίποτα.

Και θα μου επιτρέψετε να πω, βέβαια, ότι πριν από εμένα αυτό το έχει βιώσει ο ίδιος ο Πρωθυπουργός της χώρας, όταν έκανε τη γνωστή συνάντηση και βρέθηκε ενώπιόν με την Καγκελάριο της Γερμανίας και το έθεσε μεν το θέμα, αλλά ως ηθικό ζήτημα. Άρα, λοιπόν, εδώ υπάρχει ένα πεδίο πράγματι να ασχοληθούμε, να το μελετήσουμε, να το σχεδιάσουμε και να αγωνιστούμε. Πλην, όμως, όλα αυτά θα πρέπει να τα οργανώσουμε μεθοδικά και συστηματικά σε ένα ρεαλιστικό, πραγματιστικό σχέδιο. Και ποιο είναι αυτό το σχέδιο;

Στην επιτροπή που είχα στην τιμή να προεδρεύω είχαμε καλέσει τρεις διαπρεπείς εμπειρογνώμονες του Δημοσίου Διεθνούς Δικαίου. Ήταν ο κ. Φλογαίτης, ο Μπρεδήμας και ο κ. Περράκης. Και αυτοί, με τη γνώση του Διεθνούς Δικαίου που έχουν, μας είπαν και μας συμβούλευσαν: «Για να μπορέσει η Ελλάδα να επιτύχει την ικανοποίηση των δικαίων αιτημάτων της, δεν έχει άλλον δρόμο από το να καταστήσει το αίτημά της συμπαθές στη διεθνή κοινή γνώμη. Και μέσα από αυτήν την κατακραυγή, μέσα από αυτήν την πίεση που θα οργανωθεί, τότε η πολιτεία της Γερμανίας, η Δημοκρατία της Γερμανίας, επειδή, πράγματι, σέβεται και αναγνωρίζει και είναι μέλος του Συμβουλίου της Ευρώπης και βεβαίως έχει εσωτερικεύσει στην έννομη τάξη της όλες τις αρχές και τις αξίες των ιδεών που έχουν δημιουργήσει το στερέωμα που κρατάει τον πολιτισμένο κόσμο της Δύσης μετά τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο, είναι βέβαιο ότι θα υποχωρήσει και θα ξεκινήσει

ένα πεδίο διαπραγματεύσεων από το οποίο πράγματι, ωφελημένη θα βγει η Ελλάδα».

Μέχρι στιγμής, η Γερμανία, προφανώς, αποφεύγει τη συζήτηση και βγάζει διάφορα δελτία Τύπου, χωρίς όμως επί της ουσίας να λέει κάτι από το οποίο μπορούμε να πιαστούμε. Άρα, ο δρόμος που υπάρχει είναι αυτός που είχε χαράξει η συγκεκριμένη επιτροπή.

Και ποιος ήταν αυτός ο δρόμος που δεν τον ακολούθησε η επιτροπή που στην πλειοψηφία ήταν μέλη του ΣΥΡΙΖΑ; Ήταν ότι τότε εμείς είχαμε προγραμματίσει να οργανώσουμε ένα διεθνές συνέδριο στην Αθήνα, όπου θα καλούνταν να συμμετέχουν πολιτικοί, διπλωμάτες, καθηγητές του δημοσίου διεθνούς δικαίου, εκπρόσωποι συλλόγων, εκπρόσωποι ομοσπονδιών, εκπρόσωποι αδελφοτήτων που έχουν υποστεί ζημιές από τον ναζισμό και τη θηριωδία του Β' Παγκόσμιου Πολέμου.

Και ενώ αυτό το είχαμε οργανώσει και ουσιαστικά είχαμε ξεκινήσει μάλιστα με την πρόσκληση της συμμετοχής σε αυτό το συνέδριο του τότε Προέδρου του Συνταγματικού Δικαστηρίου της Ιταλίας, του κ. Τζουζέπε Τεζάουρο, καθηγητή του συνταγματικού δικαίου, ο οποίος είχε ως Πρόεδρος του Συνταγματικού Δικαστηρίου της Ιταλίας εκδώσει -τότε ήταν νωπή αυτή η συγκεκριμένη απόφαση- μια πράγματι επαναστατική στη σύλληψη της απόφαση.

Με την απόφαση αυτή δέχτηκε το Συνταγματικό Δικαστήριο της Ιταλίας ότι τα εθνικά δικαστήρια έχουν το δικαίωμα, στο πλαίσιο της παροχής δικαστικής προστασίας στους πολίτες τους, να εφαρμόζουν και κανόνες του διεθνούς δημοσίου δικαίου, εφόσον αυτοί αναφέρονται στα εγκλήματα κατά της ανθρωπότητας. Αυτό, λοιπόν, εμείς θέλαμε εδώ να οργανώσουμε. Θέλαμε να τα διαφημίσουμε. Θέλαμε να τα κάνουμε μια πλατφόρμα, ώστε να επικοινωνήσουμε με τη διεθνή κοινή γνώμη το δίκαιο αίτημα μας.

Δυστυχώς, αυτό δεν επικράτησε και στην επιτροπή που σήμερα συζητούμε το πόρισμα της, γιατί εκεί πρυτάνευσαν άλλες λογικές. Πρυτάνευσε η λογική του να κάνουμε το Βήμα της συγκεκριμένης επιτροπής ένα Βήμα όπου εκκαλείτο οποιοσδήποτε να μιλήσει για οτιδήποτε κακό που προξενήθηκε κατά τη διάρκεια της Κατοχής. Το σεβόμαστε αυτό. Τον πόνο των ιδιωτών τον σεβόμαστε. Σεβόμαστε τον ανθρώπινο πόνο που πράγματι προκλήθηκε από τις θηριωδίες του ναζισμού στην Ελλάδα.

Πλην, όμως, ως αντιπρόσωποι του ελληνικού λαού είμαστε υποχρεωμένοι να ζητήματα να τα θέτουμε σε ένα επίπεδο παραπάνω, στο επίπεδο της πολιτικής, στο επίπεδο, δηλαδή, όπου θα πρέπει να λαμβάνονται αποφάσεις που σκοπό έχουν όχι το να επαναλαμβάνουμε θεάρεστες ή εύκολες και ευχάριστες κοινοτοπίες, αλλά εκείνο το επίπεδο θα πρέπει να αξιοποιούμε κάθε φορά του λόγου, το οποίο είναι σε θέση να υποδεικνύει το μέσο με το οποίο θα επιτελέσουμε κάθε φορά τον σκοπό μας.

Ένας μεγάλος Γερμανός φιλόσοφος έλεγε ότι ο μεγαλύτερος εχθρός του ανθρώπου είναι η κοινοτοπία και δυστυχώς, κατέληγε, δεν θα γλιτώσει ο άνθρωπος από την κοινοτοπία.

Δυστυχώς, εγώ το λέω τώρα βάζοντας ένα συμπέρασμα, η σημερινή Αριστερά που κυβερνάει τον τόπο, έχει επιλέξει να αγωνίζεται έχοντας ως σύμμαχο την κοινοτοπία. Θεωρώ ότι αυτό στο μόνο που ωφελεί είναι στο να νομίζει ότι έχει λύσει όλα τα προβλήματα και ότι προσφέρει στον εαυτό της την ικανοποίηση της αυτάρκειας και της πληρότητας, όταν ακούει να ομιλούν τα ιδεολογήματα τους και όταν ακούν να αφηγούνται τα αφηγήματα τους.

Με αυτό τον τρόπο, όμως, η Ελλάδα δεν προκόβει. Η Ελλάδα δεν πάει μπροστά. Η Ελλάδα για να πάει μπροστά θα έπρεπε όλο, όπως σκύψαμε στις δύο αρχικές επιτροπές και εκδώσαμε ομόθυμες και ομόφωνες αποφάσεις, να επαναληφθεί και στην τρίτη αυτή επιτροπή. Δυστυχώς, από το ηρωικό ύφος της ομιλίας του Προέδρου δεν αφέθηκε χώρος για να αναπυχθεί ένας άλλος προβληματισμός, ένας προβληματισμός πραγματισμού, ένας προβληματισμός που πράγματι με ευθύνη και σοβαρότητα θα αναλάμβανε να λύσει το ζήτημα της διεκδίκησης.

Γι' αυτό, κύριοι συνάδελφοι, καταλήγοντας θα ήθελα να επισημάνω τούτο: Όλοι μαζί, ενωμένοι, γιατί μας ενώνουν οι κοινοί στόχοι, μας ενώνουν οι κοινές διαπιστώσεις, θα πρέπει στις επόμενες κινήσεις που θα γίνουν να έχουμε έναν συντονισμένο βηματισμό.

Κι ενώ αυτό που λέω είναι μία κοινοτοπία, εντούτοις ο καθένας την αντιλαμβάνεται διαφορετικά και θα σας εξηγήσω γιατί. Μέχρι σήμερα έχουν περάσει τρία χρόνια από τότε που εκδόσε η επιτροπή το συγκεκριμένο πόρισμα που συζητούμε σήμερα. Σε αυτά τα τρία χρόνια γιατί δεν το φέρατε για συζήτηση στη Βουλή και το φέρνετε τώρα που βρισκόμαστε παραμονές των εκλογών; Προφανώς αισθάνεστε μία ένοχη, που θέλετε να την ξεπλύνετε μέσα από αυτή τη διαδικασία και να την ξεπλύνετε γιατί αύριο εκεί που θα πηγαίνετε στα ακροατήρια θα σας λένε: «Μα, εσείς είστε οι πρώτοι που βάλατε αυτό το θέμα και μέχρι σήμερα δεν έχετε κάνει τίποτα».

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Και υπάρχει κι ένα δεύτερο το οποίο είναι επίσης σημαντικό. Ο Πρωθυπουργός μέχρι σήμερα είχε όλη την ευχέρεια το θέμα αυτό και να το χειριστεί και να το υποστηρίξει και να το διεκδικήσει. Περιορίστηκε μόνο σε μία ομολογία πίστεως που άφησε απέναντι στην κ. Μέρκελ να εννοηθεί ότι δεν τίθεται θέμα ουσιαστικής ικανοποίησης, αλλά θέμα ηθικής ικανοποίησης. Ε, με αυτές, όμως, τις λογικές δεν πρόκειται ούτε εσείς να πάτε μπροστά ούτε την Ελλάδα να ωφεληθείτε. Γιατί πλέον όλοι έχουν αντιληφθεί ότι αυτό που επιδιώκετε είναι η θεατροποίηση της πολιτικής ζωής.

Και βέβαια να ξέρετε κάτι. Ακόμα και αυτή η απόφαση που θα ψηφίσουμε δια εγέρσεως μετά από τη συζήτηση αυτού του θέματος, στην οποία ο Πρόεδρος της Βουλής πράγματι με έναν πολύ προσεκτικό τρόπο έχει συγκεντρώσει τα ελάχιστα σημεία κοινής αποδοχής όλων των πτερύγων του δημοκρατικού τόξου και βεβαίως δεν έχουμε καμία διαφωνία, γίνεται για να δοθεί στην Κυβέρνηση το έναυσμα να χειριστεί το θέμα αυτό οδεύοντάς το προς την ικανοποίησή του με κάθε νόμιμο, διπλωματικό και νομικό μέσο.

Μα αυτό είναι ταυτολογία, έγινε το αυτονόητο. Η κυβέρνηση από το Σύνταγμα και τους νόμους έχει την αποκλειστική αρμοδιότητα να χειρίζεται αυτά τα θέματα να τα διεκδικεί εκεί όπου υπάρχει χώρος για τη διεκδίκησή τους και κυρίως να μην τα αφήνει να ανακυκλώνονται μέσα από συζητήσεις που στο τέλος το μόνο που μένει είναι μία εφήμερη ικανοποίηση.

Αυτά λοιπόν, τα πρόχειρα και να εφημέρα «εύγε», δεν τα έχουν ανάγκη οι δημοκρατίες. Οι δημοκρατίες έχουν ανάγκη τον έπαινο «του Διήμου και των Σοφιστών», όπως έλεγε ο Αλεξανδρινός ποιητής.

Εμείς, λοιπόν, αγωνιζόμαστε και θα αγωνιζόμαστε με τον τρόπο που προσφέρεται κάθε φορά, με τα μέσα που συγκεντρώνουμε κάθε φορά, γιατί τουλάχιστον αν είναι κάτι που προέκυψε με τον πιο μεγάλοςτομο τρόπο από τις ενέργειες και τις μελέτες που έκανε η επιτροπή, είναι ότι η συκοφαντία που είχε διατυπωθεί και ανακυκλωνόταν συνεχώς περί του ότι δήθεν ο αείμνηστος εθνάρχης Κωνσταντίνος Καραμανλής το θέμα των αποζημιώσεων το είχε ανταλλάξει με 200.000.000 που είχε πάρει τότε για τα εγκλήματα του ναζισμού, ήταν μια φενάκη. Αποδείχθηκε ότι ήταν ένα ψεύδος που διακινείται μόνο και μόνο για να πλήττει τη φιλελεύθερη παράταξη.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Αποδείχθηκε, λοιπόν, και το λέει η επιτροπή, ότι οι επιδιώξεις και οι αξιώσεις της ελληνικής πολιτείας απέναντι στη Γερμανική Δημοκρατία είναι ενεργές και δικαστικά επιδιώξιμες. Δεν παρηγόρησαν ποτέ! Και γι' αυτό σήμερα έχουμε το θάρρος και έχουμε την μεγάλη τιμή να λέμε ως Νέα Δημοκρατία ότι αυτό το θέμα πράγματι και το κρατήσαμε ζωντανό και το παραδώσαμε στις επόμενες κυβερνήσεις και θα επιμείνουμε στην ικανοποίησή του, βέβαια όχι με τον τρόπο που είπα προηγούμενα ο συνάδελφος, να βάλουμε μια ερμηνευτική δήλωση στο Σύνταγμα και να λέμε «καταργείται η εθνική κυριαρχία της Γερμανικής Δημοκρατίας». Αυτά είναι ωραία παραμύθια, αλλά δεν είναι για σοβαρούς ανθρώπους.

Εμείς, λοιπόν, θα επιμείνουμε στον αγώνα αυτόν με υπευθυνότητα, με ήθος και με πατριωτικό φρόνημα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αναστασία Χριστοδουλοπούλου): Κύριε Τζάβρα, ολοκληρώστε παρακαλώ. Είστε στα είκοσι έξι λεπτά.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΖΑΒΡΑΣ: Κυρία Πρόεδρε, σταματάω εδώ. Δεν θέλω να σας πω τίποτα άλλο.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)
ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αναστασία Χριστοδουλοπούλου): Ευχαριστούμε.

Θα κάνουμε και μια συμφωνία. Δεν είναι δυνατόν, επειδή ο πρώτος ομιλητής υπερέβη τον χρόνο, να διεκδικούν όλοι ισοτιμία στην παράβαση των αποφάσεων της Διάσκεψης.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΑΡΑΣ: Από εσάς εξαρτάται αυτό, κυρία Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αναστασία Χριστοδουλοπούλου): Είναι τέτοιο το θέμα που δεν θέλω να παρεμβαίνω και να διακόπτω. Όμως, εφ' εξής θα διακόπτω.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα ότι τη συνεδρίασή μας παρακολουθούν από τα άνω δυτικά θεωρεία, αφού προηγουμένως συμμετείχαν στο εκπαιδευτικό πρόγραμμα «Εργαστήρι Δημοκρατίας» που οργανώνει το Ίδρυμα της Βουλής, είκοσι μαθητές και μαθήτριες και δύο εκπαιδευτικοί από το 1^ο Δημοτικό Σχολείο Παπάγου.

Η Βουλή τους καλωσορίζει.

(Χειροκροτήματα απ' όλες τις πτέρυγες της Βουλής)

Τον λόγο έχει ο κ. Θεόδωρος Παπαθεοδώρου από τη Δημοκρατική Συμπράταξη.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΠΑΠΑΘΕΟΔΩΡΟΥ: Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Κυρίες Υπουργέ, κυρίες και κύριοι Βουλευτές, προφανώς, κυρία Πρόεδρε, και δεν συμφωνούμε την πρότασή σας, διότι θεωρώ ότι είναι πολύ σημαντική η σημερινή συζήτηση. Θα μπορούσε να κρατηθεί σε διαφορετικά όρια και με τη δική σας παρέμβαση.

Θέλω να καλωσορίσω και να καλωσορίσουμε όλοι τις ενώσεις των θυμάτων των μαρτυρικών τόπων, τις ενώσεις των αγωνιστών, οι οποίες κράτησαν τόσα χρόνια το θέμα ζωντανό και να σας παρακαλέσω, κυρία Πρόεδρε, επειδή είναι σήμερα μια ιστορική ημέρα, να μη γίνει διακοπή για οποιαδήποτε ονομαστική ψηφοφορία. Το Σώμα συνεδριάζει σε ένα θέμα το οποίο αφορά στην ιστορική μνήμη. Καταλαβαίνετε και εσείς -και νομίζω ότι δεν διαφωνεί κάποιος στην Αίθουσα- από την οφειλόμενη απόδοση τιμής και στα θύματα και στην ιστορική μνήμη και στους ανθρώπους, οι οποίοι βρίσκονται σήμερα εδώ εκπροσωπώντας αυτές τις ενώσεις, ότι η συνεδρίαση θα πρέπει να ολοκληρωθεί κανονικά και να μη γίνει καμμία διακοπή για ονομαστική ψηφοφορία. Έχουμε χρόνο γι' αυτά αργότερα.

Θεωρώ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, μεγάλη τιμή για τη Βουλή των Ελλήνων να διαβάσει ξανά την ιστορία αυτού του τόπου, να αναλάβει την ιστορική ευθύνη απέναντι στις ηρωικές και μαρτυρικές διαδρομές του ελληνικού λαού και να αντιμετωπίσει με παρρησία το εθνικό χρέος, αρκεί να το κάνει με ειλικρίνεια, ευθύτητα και επίγνωση ότι γίνεται την ίδια στιγμή και αυτή μέρος της ιστορίας αυτού του τόπου. Και οφείλει με τη στάση της να ανταποκριθεί στη διαχρονική ιστορική μνήμη του ελληνικού λαού, αλλά και στη θεσμική της υπόσταση ως αντιπροσωπευτική έκφραση της κυρίαρχης βούλησης του ελληνικού λαού. Αρκεί η Βουλή να μπορεί να σταθεί πάνω από τη συγχρονία της πολιτικής ανάγκης και να συνειδητοποιήσει ότι κρίσιμα και μείζονα θέματα της ιστορικής αυτοσυνειδησίας πρέπει να παραμείνουν εκτός της κομματικής εκμετάλλευσης και των εργαλείων χειραγώγησης και μετάλλαξης της ιστορικής μνήμης του ελληνικού λαού.

Οι μαρτυρικοί τόποι και τα ολοκαύματα της ναζιστικής θηριωδίας στην Ελλάδα δεν ανήκουν μόνο στην ελληνική ιστορία, αλλά στην παγκόσμια ιστορία των χωρών που διεκδικούν σήμερα την ηθική δικαίωση των θυσιών του λαού του τόπου τους και την απόδοση τιμής στους νεκρούς τους. Παράλληλα, ζητούμε να μην ξεχαστούν οι θυσίες αυτές, διακηρύσσοντας το «ποτέ πια φασισμός».

Κορυφαίοι τόποι μαρτυρίου των Ελλήνων πατριωτών είναι τα Καλάβρυτα, η Θεσσαλονίκη, το Δίστομο, η Κάνδανος, το Κομμένο, η Βιάννος, τα Κερδύλια, το Δομένικο κι άλλοι ογδόντα σχεδόν τόποι της Ελλάδας που σφραγίστηκαν από πόνο, μίσος, οδύνη, απαξίωση της ανθρωπίνης ζωής και αξιοπρέπειας.

Αυτό που δεν ακούστηκε μέχρι τώρα σ' αυτήν την Αίθουσα -και νομίζω ότι συμφωνούμε όλοι- είναι ότι σήμερα μπορούμε να συζητάμε γι' αυτό το κομμάτι της ελληνικής μνήμης, διότι υπάρχει ο όρος -και αναγνωρίστηκε ο όρος- «ολοκαύτωμα». Αυτός ο

όρος, που πέρασε στη μεγάλη ιστορία και το δίκαιο των λαών που κέρδισαν την ελευθερία τους με αίμα απέναντι στο φασισμό, ο όρος «ολοκαύτωμα», εκφράζει τη μοίρα χιλιάδων ανθρώπων στον τόπο μας, εκατομμυρίων παγκόσμιων, σφραγισμένη με αφανισμό, με βασανιστήρια, με εγκλεισμούς, με ξεριζωμούς, στερήσεις, τραγωδία και θάνατο.

Ο όρος «ολοκαύτωμα» πέρασε στη γλώσσα των λαών, αλλά και του Διεθνούς Δικαίου, μετά τη δίκη της Νυρεμβέργης ως το μεγαλύτερο έγκλημα του Δεύτερου Παγκοσμίου Πολέμου, έγκλημα κατά της ανθρωπότητας και σηματοδότησε τον συστηματικό αφανισμό ολόκληρων περιοχών, την εξολόθρευση πληθυσμών και την καταστροφή και λεηλασία χωριών.

Μεγάλος είναι ο κατάλογος, όπως είπα, των ελληνικών πόλεων και χωριών που κήκαν από τους ναζί και χιλιάδες τα θύματα, άνδρες, γυναίκες και παιδιά, άμαχοι όλοι, που σφαγιάστηκαν στο όνομα του πλέον φρικαλέου παραλογισμού που γνώρισε η ανθρωπότητα, δηλαδή του ναζισμού.

Οι μαρτυρικοί τόποι είναι μια μακρά αλυσίδα ελληνικών χωριών και πόλεων που γνώρισαν τα μαζικά αντίποινα. Στους ελληνικούς μαρτυρικούς τόπους οφείλουμε τιμή και νιώθω ιδιαίτερα την ευθύνη να εκπροσωπώ σε αυτήν τη συζήτηση στο ελληνικό Κοινοβούλιο τον νομό Αχαΐας, που σηματοδοτεί ιστορικά τον κορυφαίο τόπο του ελληνικού ολοκαυτώματος, τα Καλάβρυτα, όπου εκεί, στη ράχη του Καπή, οι Γερμανοί εκτέλεσαν τον ανδρικό πληθυσμό και έκαψαν την πόλη στις 13 Δεκέμβρη του 1943.

Η συμμετοχή μας, τόσο σε αυτήν τη Διακομματική Επιτροπή όσο και στις δύο προηγούμενες για τη διεκδίκηση των γερμανικών οφειλών, έγινε από την πρώτη στιγμή με τους όρους της αναγκαίας εθνικής συνεννόησης, ώστε οι εκθέσεις, τα πορίσματα, οι αποφάσεις να έχουν χαρακτηρισμό συναινετικό, όπως πρέπει σε ένα τέτοιο εθνικό θέμα και η μία επιτροπή να αποτρέπει συνέχεια των προηγούμενων προσπαθειών των άλλων επιτροπών, αλλά και των ενώσεων πολιτών για τη διεκδίκηση των αξιώσεων και των γερμανικών οφειλών.

Πιστεύαμε και πιστεύουμε ότι έπρεπε αυτές τις επιτροπές -και η τελευταία- παρά το γεγονός ότι οι αποκλίσεις μας ήταν υπαρκτές, να προτείνουν συγκεκριμένες γραμμές δράσης για το ελληνικό κράτος όχι μόνο για την ελληνική Κυβέρνηση, όχι μόνο για την πλειοψηφία. Και, πράγματι, η έκθεση που συντάχθηκε και στην οποία δώσαμε τη συναίνεσή μας, είχε σε μεγάλο βαθμό -όχι απόλυτα, όχι σε όλα- αυτά τα χαρακτηριστικά.

Επομένως, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα σας θυμίσω ότι επειδή η επιτροπή δούλεψε με πολύ μεγάλη συνεργατικότητα και ολοκλήρωσε το πόρισμά της από το 2016, σ' αυτές τις τελευταίες συνεδριάσεις του Ιουλίου το καλοκαίρι του 2016, αποτελείται από αξίω γιατί έπρεπε να περιμένουμε τρία χρόνια για να συζητήσει η Βουλή σήμερα το πόρισμα αυτό και να πάρει η όποια ελληνική κυβέρνηση και το ελληνικό κράτος τις κατευθυντήριες γραμμές για τις δράσεις, οι οποίες είναι απαραίτητες για να κρατήσει ζωντανό το θέμα αυτό.

Εμείς πιστεύουμε ότι πέραν της κυβέρνησης της χούντας, της ψευδοκυβέρνησης, όλες οι άλλες κυβερνήσεις προσπάθησαν να κρατήσουν το θέμα ζωντανό μαζί με τον διαρκή αγώνα των ενώσεων θυμάτων και αγωνιστών.

Όμως, σήμερα, που έχουμε κληθεί για να συζητήσουμε τον Απρίλιο του 2019 το πόρισμα του Ιουλίου του 2016, θεωρώ ότι είναι δείγμα της μυωπικής, της μικροκομματικής αντίληψης της Κυβέρνησης ότι ενώ η έκθεση της Διακομματικής Επιτροπής παραδόθηκε στον Πρόεδρο της Βουλής το 2016, χρησιμοποιήθηκε ως εργαλείο μιας παρελκυστικής πολιτικής.

Θυμίζετε ότι στην αρχή γινόταν μνεία από τον κύριο Τσίπρα για την επικείμενη συζήτηση στη Βουλή και αμέσως μετά εξαφανιζόταν από τον δημόσιο διάλογο ανάλογα με την πολιτική συγκυρία και τις επισκέψεις ξένων αξιωματούχων.

Έτσι πέρασαν τρία χρόνια, κυρία Πρόεδρε. Είχαμε συζητήσει πολλές φορές ότι η ευθύνη δεν είναι μόνο του Πρωθυπουργού. Σας το είχα πει. Η ευθύνη είναι και του Προεδρείου της Βουλής που δεν ανάγκασε την Κυβέρνηση, εφόσον είχε παραλάβει το πόρισμα, να γίνει αυτή η συζήτηση που γίνεται σήμερα, λίγες βδομάδες πριν τις εκλογές, για να κλείσει το θέμα.

Αυτό το οποίο απαγορεύεται απέναντι σ' ένα τέτοιο θέμα ιστο-

ρικής μνήμης και εθνικού χρέους, είναι η πολιτική χρήση της έκθεσης της Διακομματικής Επιτροπής, όπως έκανε ο κ. Τσίπρας και ο ΣΥΡΙΖΑ, γιατί εμείς δεν ξεχνάμε κάτι. Υπήρξαν σταθμοί σ' όλη αυτήν τη διαδρομή. Σε όλη αυτήν τη διαδικασία και πριν και μετά τη Μεταπολίτευση υπήρξαν σταθμοί, σταθμοί που υπενθύμιζαν την ύπαρξη του θέματος, την ύπαρξη των αξιώσεων του ελληνικού κράτους απέναντι στο γερμανικό κράτος.

Εμείς δεν ξεχνάμε –ούτε βεβαίως η Βουλή– ότι η τελευταία πράξη διεκδίκησης των γερμανικών οφειλών επισήμως από το ελληνικό κράτος ήταν αυτή στις 14-11-1995, όταν ο Ανδρέας Παπανδρέου έδωσε εντολή στον Υπουργό Εξωτερικών Κάρολο Παπούλια να επιδώσει ο Έλληνας πρέσβης στο Βερολίνο ρηματική διακοίνωση προς τη γερμανική κυβέρνηση, κρατώντας νομικά ενεργές τις αξιώσεις.

Διεκδίκησαμε –και θεωρώ ότι διεκδίκησαν οι ελληνικές κυβερνήσεις, βεβαίως– επανειλημμένα τη συζήτηση, με πρόσφατη ακόμα παρέμβαση της Προέδρου Φώφης Γεννηματά στη Βουλή, αλλά και στα Καλάβρυτα και στην Κρήτη και αλλού.

Αυτό που έχει σημασία είναι ότι η εργαλειώδης χρήση ενός τέτοιου θέματος εθνικής εμβέλειας δείχνει ελαττωμένη επίγνωση του ΣΥΡΙΖΑ για την αξία και το περιεχόμενο του. Η άρρητη σύνδεση αυτού του θέματος με τη μνημονιακή προσαρμογή της Κυβέρνησης καθ' όλη τη διάρκεια αυτών των τριών ετών υπονομεύει, αμαυρώνει τη μεγάλη αξία των διαπραγματεύσεων με τη Γερμανία, αλλά επίσης και τη μελλοντική διεκδίκηση των οφειλών.

Ας θυμηθούμε και τι έγινε όλα αυτά τα χρόνια. Όπως προείπα, ανάλογα με το εξωτερικό ή το εσωτερικό ακροατήριο ο κ. Τσίπρας είχε διαφορετικές τοποθετήσεις για το θέμα.

Ακούστε, γιατί δεν τα ακούμε μόνο εμείς αυτά, αγαπητές και αγαπητοί συνάδελφοι, τα καταγράφουν και οι ενδιαφερόμενοι, δηλαδή η Γερμανία. Απέναντι στην κ. Μέρκελ οι αξιώσεις γίνονται από τον κ. Τσίπρα δύσκολες, αλλά απαράγραπτες εκκρεμότητες που μας άφησε η ιστορία, όχι η ναζιστική θηριωδία, όπως είναι οι επανορθώσεις στο κατοχικό αναγκαστικό δάνειο, όπως έλεγε στις αρχές του 2019, ενώ ήδη από το 2015 οι αξιώσεις γίνονταν διαφορές που έρχονται από το παρελθόν, όπως το θέμα του κατοχικού δανείου και των επανορθώσεων που σύμφωνα με τον Πρωθυπουργό ήταν ηθικό θέμα και όχι υλικό που αφορά τον ελληνικό και τον γερμανικό λαό.

Αυτά έχουν καταγραφεί σε επίσημες δηλώσεις και καταλαβαίνετε ότι αυτό το ηθικό και όχι υλικό πρόβλημα που έχουμε με τη Γερμανία αποτελεί υπαναχώρηση από τη βασική εθνική θέση, που είναι ότι απέναντι στο γερμανικό κράτος το ελληνικό κράτος, η ελληνική πολιτεία έχει αξιώσεις και αξιώσεις για συγκεκριμένους λόγους.

Ταυτόχρονα, στο υψηλότερο επίπεδο, στην πρόσφατη συνάντηση του κ. Τσίπρα με τον Γερμανό Πρόεδρο Στάνιμαγιερ, οι αξιώσεις έγιναν διαφορές που δεν πρέπει να ξεχάσουμε ή να κρύψουμε κάτω από το χαλί, όπως είπε, διαφορές από το μακρινό παρελθόν για τις οποίες πρέπει να ορίσουμε από κοινού με αλληλοσεβασμό το πεδίο επίλυσής τους με βάση το διεθνές δίκαιο.

Τι σχέση έχουν αυτές οι τοποθετήσεις που συνιστούν, όπως είπα προηγουμένως, υπαναχώρηση από την πάγια ελληνική θέση, με τα πορίσματα της έκθεσης και τις προτάσεις που είχαμε καταθέσει από κοινού τα περισσότερα κόμματα;

Επί τρία χρόνια η έκθεση θάφτηκε, ακριβώς γιατί η ανάδειξή της δεν αποτελούσε επιλογή της Κυβέρνησης και γιατί το θέμα δεν μπορούσε να εξυμνηρηθεί τη μνημονιακή πολιτική της.

Για εμάς είναι ξεκάθαρο ότι οι αξιώσεις για τις πολεμικές αποζημιώσεις και για τις υλικές καταστροφές και διαρπαγές, οι πολεμικές επανορθώσεις, η αποπληρωμή του κατοχικού δανείου και η επιστροφή των κλεμμένων αρχαιολογικών θησαυρών και εκκλησιαστικών κειμηλίων αποτελούν ενεργές νομικά και πολιτικά αξιώσεις με βάση το ελληνικό, ευρωπαϊκό και διεθνές δίκαιο.

Η Ελλάδα ουδέποτε παραιτήθηκε από τις εν γένει αξιώσεις της από τη Γερμανία και αυτό πρέπει να μείνει ζωντανό, για να μπορεί το θέμα στη συνέχεια να διεθνοποιηθεί και να υπάρχουν στοιχεία διαπραγματεύσεως που να μπορούν να οδηγήσουν σε μία θετική για την Ελλάδα λύση.

Τρία χρόνια τώρα οι προτάσεις της Διακομματικής Επιτροπής παρέμειναν σε πλήρη αχρησία, χωρίς να υλοποιηθεί καμία εξ αυτών, χωρίς να αναληφθεί καμία εκ των πρωτοβουλιών που είχαμε προτείνει.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Κυρία Πρόεδρε, θα ήθελα λίγο την ανοχή σας. Δεν θα μακρηγορήσω.

Θυμίζω: Επειδή ακριβώς εμείς συμφωνούσαμε στο ότι η δικαστική επίλυση είναι προβληματική και θα έπρεπε να προσφύγουμε στη διεθνοποίηση του θέματος, αυτό το οποίο έπρεπε να γίνει είναι η σύσταση επιτροπής προώθησης της διεκδίκησης αποτελούμενη από Βουλευτές, δικαστικούς, διεθνολόγους, ιστορικούς, νομικούς επιστήμονες, μέλη του αντιστασιακών οργανώσεων και ενώσεων θυμάτων και δικτύων μαρτυρικών πόλεων.

Αυτό το οποίο είχε σημασία ήταν η ευαισθητοποίηση της διεθνούς κοινότητας, έτσι ώστε να μπορεί το θέμα να αποτελεί διαπραγματεύσιμο πεδίο με τη Γερμανία, όπως επίσης και το γεγονός ότι η επαφή ανάλογων επιτροπών με γερμανικές επιτροπές θα μπορούσε να δημιουργήσει το κατάλληλο πλέγμα, έτσι ώστε το θέμα να μπορεί να εξελιχθεί. Διότι αυτήν τη στιγμή, χωρίς να βρισκόμαστε στο σημείο «μηδέν», δεν βρισκόμαστε σε σημείο εκκίνησης διαπραγματεύσεων με τη Γερμανία σε οποιαδήποτε περίπτωση.

Η διεθνοποίηση του θέματος είναι η λύση και αυτό με πρωτοβουλίες της ελληνικής Βουλής, της ελληνικής Κυβέρνησης, που θα δείχνουν ότι από τη μία πλευρά υπάρχει η βούληση και από την άλλη πλευρά υπάρχουν τα μέσα για να διεθνοποιηθεί το θέμα.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η σημερινή απόφαση της Βουλής των Ελλήνων έχει συμβολικό χαρακτήρα, αλλά θα παραμείνει μια πολιτική υπόμνηση για τις επόμενες κυβερνήσεις, για να διεκδικήσουν σε νομικό, πολιτικό και διεθνές επίπεδο όχι μόνο τις επανορθώσεις, αλλά και την αποκατάσταση του συνόλου των οφειλών, με πρώτη εκείνη απέναντι στα θύματα της ναζιστικής θηριωδίας και αυτή η οφειλή είναι μια οφειλή τιμής.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Δημοκρατικής Συμπράταξης)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αναστασία Χριστοδουλοπούλου): Ευχαριστούμε.

Κύριε Παπαθεοδώρου, το αίτημα για ονομαστική ψηφοφορία υποβλήθηκε χθες από Βουλευτές και αποφάσισε εδώ η Ολομέλεια να γίνει. Δεν έφερε κάποιος αντίρρηση. Τώρα έχει προετοιμαστεί κάποιος κόσμος. Είναι εύλογο αυτό που λέτε, πλην όμως υπάρχουν αυτές οι υποχρεώσεις. Θα τις διεκπεραιώσουμε πολύ σύντομα.

Επίσης, θα γίνει μια αναδιάταξη στους ομιλητές, γιατί υπάρχουν κάποιοι συνάδελφοι που έχουν σοβαρούς λόγους να φύγουν από την Ολομέλεια.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα ότι τη συνεδρίασή μας παρακολουθούν από τα άνω δυτικά θεωρεία, αφού προηγουμένως ξεναγήθηκαν στην έκθεση της αίθουσας «ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ» και ενημερώθηκαν για την ιστορία του κτηρίου και τον τρόπο οργάνωσης και λειτουργίας της Βουλής, τριάντα οκτώ μαθήτριες και μαθητές και τρεις συνοδοί εκπαιδευτικοί από το Γυμνάσιο Λευκίμμης Κέρκυρας.

Η Βουλή σας καλωσορίζει.

(Χειροκροτήματα απ' όλες τις πτέρυγες της Βουλής)

Τώρα καλώ στο Βήμα τον κ. Χατζηαβάβα, τον εκπρόσωπο της Χρυσής Αυγής.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΧΑΤΖΗΣΑΒΒΑΣ: Σήμερα συζητάμε για τις γερμανικές οφειλές. Θα πρέπει να καταλάβει ο ελληνικός λαός τι είναι αυτές οι οφειλές, γιατί ακούγονται πολλά και διάφορα. Επίσης, ακούγονται πάρα πολλά νούμερα. Και θα πρέπει να καταλάβει ακόμα και το μέγεθος της κοροϊδίας και της αδικίας και φυσικά της εγκληματικής αμέλειας της μη διεκδίκησης εδώ και εβδομήντα και πλέον χρόνια από όλες τις κυβερνήσεις και δεξιές και κεντρώες και αριστερές.

Πρώτον, όσον αφορά στις πολεμικές αποζημιώσεις για τις υλικές καταστροφές και διαρπαγές, οι ζημιές που προκλήθηκαν

στην Ελλάδα εξαιτίας της κατάληψής της από τα γερμανικά στρατεύματα κατοχής ανέρχονται σε 503 εκατομμύρια ευρώ, 538.000 δολάρια Ηνωμένων Πολιτειών, προπολεμικής φυσικά αξίας.

Τα στοιχεία αυτά αφορούν σε μεταλλουργικές και σε μηχανολογικές εγκαταστάσεις, σε χημικές και σε διάφορες βιομηχανίες και σε είδη παραγωγής. Σύμφωνα με ανακεφαλαιωτικό πίνακα των ανωτέρω ζημιών, οι θετικές ζημιές ανέρχονται σε 582.184.000.000 δραχμές του 1940, οι διαρπαγές σε 200 δισεκατομμύρια δραχμές του 1940. Στις αποθετικές ζημιές δεν έχουν υπολογιστεί οι ζημιές στο εμπόριο και τη βιομηχανία. Σε αναλυτικούς πίνακες του Γενικού Επιτελείου Στρατού αποτιμώνται οι ζημιές του ελληνικού στρατού σε παντός είδους υλικό σε 59.863.000.000 δραχμές του 1940 ή σε 51.226.000 χρυσές λίρες.

Δεύτερον, πολεμικές επανορθώσεις των θυμάτων και των συγγενών των θυμάτων. Σύμφωνα με το από 2-10-1945 έγγραφο με τίτλο: «Υπόμνημα επί της οικονομικής καταστάσεως της Ελλάδος» η Ελλάδα κατέχει την πρώτη θέση μεταξύ των κρατών σε θύματα. Η αναλογία των θυμάτων επί του συνολικού πληθυσμού ανέρχεται σε ποσοστό 19,7%. Μεγάλη η θυσία που έκαναν οι Έλληνες σ' αυτήν τη μάχη της Συμμαχίας.

Μέχρι και σήμερα, όμως, δυστυχώς και παρά την άρση της εμπόλεμης κατάστασης με τη Γερμανία το 1951, από τα υφιστάμενα στοιχεία δεν προκύπτει ικανοποίηση αξιώσεων αποζημίωσης Ελλήνων υπηκόων είτε στην ημεδαπή είτε στην αλλοδαπή.

Τρίτον, η αποπληρωμή του κατοχικού δανείου για το οποίο ακούγονται πάρα πολλά και πάρα πολλοί αριθμοί. Κατά τη διάρκεια της Κατοχής ο γερμανικός στρατός ελάμβανε χρήματα υπό μορφή δανείου από την Τράπεζα της Ελλάδος, εκτός των κατασχέσεων και των καταστροφών που υπέστη ο Ελληνισμός. Το χρέος τους αυτό οι Γερμανοί το αναγνώρισαν και μάλιστα πριν τη λήξη του πολέμου ξεκίνησαν να το αποπληρώνουν μέχρι τον Οκτώβριο του 1944. Αργότερα βέβαια το αποπλήρωσαν σε Τσεχία, Γιουγκοσλαβία και Πολωνία. Στην Ελλάδα όχι. Στη Διάσκεψη Ειρήνης των Παρισιών το 1946 το κατοχικό χρέος της Γερμανίας προς την Ελλάδα ανερχόταν σε 100 δισεκατομμύρια ευρώ. Από τότε έπαψε το άτοκο της οφειλής και με την προσθήκη ενός συμβολικού επιτοκίου το χρέος σήμερα ανέρχεται σε 500 δισεκατομμύρια ευρώ. Υπάρχουν βέβαια και άλλες εκτιμήσεις εγκρίτων Ευρωπαϊκών οικονομολόγων που κάνουν λόγο για χρέος 575 δισεκατομμύρια ευρώ. Όπως αναφέρεται σε άλλο σημείο της έκθεσης, συνολικά στο διάστημα 1941 - 1944 η Ελλάδα κατέβαλε στην Ιταλία 157 δισεκατομμύρια δραχμές και στη Γερμανία 2,35 τετράκις εκατομμύρια δραχμές. Συμπερασματικά, σε ευρώ η οφειλή της Γερμανίας προς την Ελλάδα όσον αφορά στο κατοχικό δάνειο οριοθετείται σε τεκμηριωμένο εύρος μεταξύ 335 και 407 δισεκατομμυρίων ευρώ και μάλλον τείνει να οριστικοποιηθεί στον μέσο όρο αυτών των δύο εκτιμήσεων, περίπου στα 371,4 δισεκατομμύρια ευρώ.

Τέταρτον, επιστροφή των κλεμμένων αρχαιολογικών θησαυρών και εκκλησιαστικών κειμηλίων. Αυτό βέβαια είναι λίγο πιο πολύπλοκο γιατί κλεμμένους αρχαιολογικούς θησαυρούς έχουμε και από την πλευρά των Συμμάχων από την εποχή της οθωμανικής κατοχής ακόμα, αλλά και μετέπειτα. Η ελληνική κοινωνία δεν μπορεί να καταλάβει και αναρωτιέται γιατί τόσα χρόνια δεν έχουν εισπραχθεί τα οφειλόμενα, γιατί τους αφήνουμε αυτούς να μας κουνάνε το δάχτυλο, ότι τους χρωστάμε κιόλας. Είναι προφανές ότι αυτό γίνεται λόγω του ότι υπάρχει έλλειμμα πολιτικής βούλησης και ενοχές που αποφέρει αυτό το έλλειμμα, μετά την εγκληματική αδράνεια, σε όλες τις ελληνικές κυβερνήσεις που ακολούθησαν μετά τη γερμανική κατοχή.

Επί εβδομήντα και πλέον χρόνια οι ευθύνες των κομμάτων είναι μεγάλες. Για ποια κόμματα όμως και κυβερνήσεις μιλάμε; ΠΑΣΟΚ, Νέα Δημοκρατία και ΚΚΕ. Το ΠΑΣΟΚ χρωστάει και το ίδιο 200 εκατομμύρια ευρώ στο ελληνικό κράτος. Δεν είναι μικρή η ζημιά που έχει κάνει στο ελληνικό κράτος. Έφαγε εκατομμύρια σε δανεικά και αγύριστα καιλλαπλάσια σε μίζες και σκάνδαλα. Ακόμα και σήμερα διερευνάται η εμπλοκή στελεχών του, Βουλευτών, πρώην Υπουργών και Πρωθυπουργών προερχόμενων από το ΠΑΣΟΚ σε σκάνδαλα εκατομμυρίων. Η Νέα Δημοκρατία φυσικά δεν πάει πίσω. Έχει 200 εκατομμύρια ευρώ χρέος σε τρά-

πεζες και εμπλέκεται σε άλλα πολλά σκάνδαλα και τα χρόνια της δικής της διακυβέρνησης, αλλά και μόνη της. Επειδή της αρέσουν οι συγκυβερνήσεις και με το ΚΚΕ συγκυβέρνησε και με το ΠΑΣΟΚ συγκυβέρνησε, τα ίδια έκανε. Το ΚΚΕ πώς να μιλήσει φυσικά για καταστροφές στον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο, έχοντας ένα ιστορικό με εκατόμβες αμάχων θυμάτων μετά την αποχώρηση των Γερμανών και πλιάτσικο στις περιουσίες των δολοφονημένων από τους μπολσεβίκους της Συμμαχίας του Σνοφ, όπως έχουν καταμαρτυρήσει άλλωστε και ιστορικά στελέχη, όπως ο Φλωράκης και ο Κύρκος;

Έτσι, η απάντηση προβάλλει αυτονόητη και προφανής. Ο λόγος για την εγκληματική αδράνεια είναι ότι όλοι οι πολιτικοί, όλα τα κόμματα τα οποία κυβέρνησαν την Ελλάδα και τα οποία, υπακούοντας στις αυστηρές επιταγές των διεθνών οικονομικών εντολών τους αμέλησαν, αδιαφόρησαν, αποσιώπησαν τα εθνικά συμφέροντα και τελικώς δεν ασχολήθηκαν ποτέ ουσιαστικά και μεθοδικά με το συγκεκριμένο εθνικό ζήτημα. Μόνο σε προεκλογικές περιόδους και ειδικότερα τα τελευταία δέκα έτη εμφανίζονται ως ενδιαφερόμενοι για το ζήτημα, απλώς και μόνο για να δημιουργήσουν εντυπώσεις στο εκλογικό σώμα.

Όλοι θυμάστε προεκλογικά τις γερμανικές οφειλές και τις επαναστατικές σας τακτικές και κορώνες, αλλά όταν βγείτε κυβέρνηση τα θάβετε στις ντουλάπες όπου έχετε κρυμμένους όλους τους σκελετούς των εγκλημάτων σας κατά του ελληνικού έθνους και της πατρίδας μας, την εκχώρηση της εθνικής μας κυριαρχίας και τον οικονομικό βρόχο, που μία τραβήξει μερικά χρόνια μία κυβέρνηση από αριστερά και μία τραβήξει από δεξιά και έχουμε ως αποτέλεσμα χιλιάδες νέοι να φεύγουν ως μετανάστες στο εξωτερικό και χιλιάδες Έλληνες σε απόγνωση να αυτοκτονούν.

Το εγχώριο πολιτικό κατεστημένο και στην παρούσα χρονική στιγμή η Κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ, με τη σύμφωνη γνώμη και των υπολοίπων δυνάμεων του υποτιθέμενου συνταγματικού τόξου, αρκούνται στη σύνταξη της υπό συζήτηση διακομματικής έκθεσης, η οποία στην πράξη αποτελεί μία σύνθεση ιστορικών αναφορών και ευχολογίων με προτάσεις στο σύνολό τους ανούσιες και αναποτελεσματικές και πάντα υπό το πρίσμα να μην χαλάσουν οι καλές σχέσεις μας με τους εταίρους μας, τους συμμάχους μας. Ποιοι είναι αυτοί; Το ΝΑΤΟ και η Ευρωπαϊκή Ένωση είναι.

Μετά από εβδομήντα χρόνια, και αν κάνουμε μία αναδρομή σ' όλο αυτό το χρονικό διάστημα, θα διαπιστώσουμε ότι οι ενδοτικότητα, οι πολιτικές σκοπιμότητες, η άνευ όρων ένταξή μας στη συγκεκριμένη διεθνή συμμαχία και η δουλικότητα η οποία υπήρξε βασικό χαρακτηριστικό γνώρισμα της εξωτερικής πολιτικής διαχρονικά των εκάστοτε κυβερνήσεων είχαν ως αποτέλεσμα να αποτύχουμε παταγωδώς ως κράτος στην προάσπιση των εθνικών μας δικαιών και στην επίτευξη των εθνικών μας σκοπών. Τρανό παράδειγμα και θλιβερή διαπίστωση το γεγονός ότι με τη λήξη του Β' Παγκοσμίου Πολέμου η Ελλάς, παρά τον βαρύτατο φόρο αίματος που είχε καταβάλει και παρά το γεγονός ότι βρισκόταν στην πλευρά των νικητών, κανένα άλλο όφελος ή κέρδος δεν είχε από την αντίστασή της και τη βαρύτατη θυσία της. Μάλιστα στην πράξη παραιτήθηκε των απαράγραπτων κυριαρχικών της δικαιωμάτων τόσο επί της Βορείου Ηπείρου, στο έδαφος της οποίας είχαν χυθεί ποταμοί ελληνικού αίματος, όσο και επί της Κύπρου. Εγκαταλείψαμε και οικονομικές και εδαφικές διεκδικήσεις ως σύμμαχοι των νικητών γιατί όταν μοιράζονταν τα λάφυρα οι νικητές η Ελλάδα ήταν μπλεγμένη στον καταστροφικό πόλεμο που ακολούθησε το τέλος της γερμανικής κατοχής έως και το 1949 που ο Εθνικός Στρατός πολεμούσε για να κρατήσει ελληνική τη Μακεδονία και τη Βόρεια Ελλάδα.

Τις επόμενες δεκαετίες, όμως, δεν άλλαξαν και πολλά. Οι Σύμμαχοί μας, που ανέφερα πριν, μας επέβαλαν να κάνουμε τα πάντα. Καπιταλιστές τραπεζίτες και πολυεθνικές, με κομμουνιστικής ιδεολογίας πολιτικής μαριονέτες για πρωθυπουργούς, όπως είναι η Μέρκελ και ο Τσίπρας, κλείνουν τα στόματα για την οικονομική ανοικοδόμηση της Γερμανίας μόνο για το όφελος αυτών που ανέφερα. Στις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής ο Τραμπ ασκεί μια οικονομική πολιτική προστατευτισμού. Στην Αγγλία αποφάσισαν για το καλό τους να αποχωρήσουν από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Η Γαλλία και η Γερμανία είναι ηγεμονικές δυνάμεις στην Ευρώπη. Αυτό κατάντησε να είναι η Ευρωπαϊκή

Ένωση, εχθρός των κρατών του νότου και με ένα κίνημα λάσπης και προπαγάνδας προσπαθούν να μας ενοχοποιήσουν για ό,τι κακό και άσχημο συμβαίνει. Οι Έλληνες φταίνε για ό,τι τους συμβαίνει. Δεν φταίνε οι Γερμανοί. Και εμείς μπορούμε να το αποδεχθούμε αυτό και να τους πληρώνουμε, ενώ τους χρωστούμε.

Θα λάβετε όμως την απάντησή σας στις επόμενες εκλογές, στις ευρωεκλογές, με την ισχυρή λαϊκή στήριξη που θα λάβουν τα πατριωτικά κόμματα που έχουν ως θέση την υπεράσπιση των δικαιωμάτων των εθνών και των πατρίδων τους και κοινωνική δικαιοσύνη για τους λαούς τους. Προσωπικά πιστεύω ότι είναι οι τελευταίες ευρωεκλογές για τη σαθρή και απάνθρωπη Ευρωπαϊκή Ένωση, τουλάχιστον με τη μορφή που τη γνωρίζουμε. Θα δείξει η Μεγάλη Βρετανία ότι έξω από τον βρόχο της Ευρωπαϊκής Ένωσης μπορεί να κρατά το έθνος, να εκτιναχθεί οικονομικά, με σχέσεις χαλαρές, όπως η Ελβετία, για παράδειγμα, και θα αποτελέσει τον καταλύτη για απαιτήσεις των λαών της Ευρώπης να ακολουθήσουν τον δρόμο του Brexit ως αμυντική στάση. Για να προλάβουν οι επικυρίαρχοι της Ευρωπαϊκής Ένωσης τη διάλυσή της θα οδηγηθούν σε μία αναδίπλωση της απάνθρωπης οικονομικής τους πολιτικής και αντιμετώπισης απέναντι στα φτωχά λαϊκά στρώματα, αλλά και στη μεσαία τάξη που έχει στοχοποιηθεί και βάλλεται μέχρι θανάτου και θα δημιουργήσουν ίσως μία ζώνη πολλών ταχυτήτων, για να μπορέσουν οι λαοί να αναπνεύσουν κάπως και να δώσουν ένα περιθώριο ζωής στη σαθρή οικονομική ένωση.

Η σπίθα, όμως, που θα έχει μπει από το λαμπρό παράδειγμα της Μεγάλης Βρετανίας υπέρ του καλού του λαού της δεν θα μπορεί να σβήσει και θα οδηγήσει στην οριστική κατάρρευση και διάλυση της σάπιας ολιγαρχικής ελίτ που αυτοπαρουσιάζεται ως Ευρωπαϊκή Ένωση.

Θα πρέπει τότε όλα τα κράτη έθνη της Ευρώπης να ενωθούν σε μία συμμαχία που θα μπορέσει να αντιμετωπίσει τον παγκόσμιο πόλεμο που έχει αρχίσει και είναι οικονομικός, θρησκευτικός και πολιτισμικός. Προσπαθεί να βάλει τις οικονομικές τάξεις να πολεμούν η μία την άλλη και όχι να συνεργάζονται για την ανάπτυξη, τους χριστιανούς και τους μουσουλμάνους να σκοτώνονται είτε με βομβαρδισμούς σε αμάχους είτε με ασύμμετρα αντίποινα από την άλλη πλευρά, στην καρδιά του ευρωπαϊκού και δυτικού πολιτισμού γενικότερα. Ό,τι γίνονταν στους δύο Παγκοσμίους Πολέμους, συνεχίζεται και τώρα, με την μετακίνηση μεγάλων πληθυσμών βία εκπαιδισμένων, με στρατιωτική εισβολή του ΝΑΤΟ σε Ασία και Αφρική, αλλά και με βία εισβολή λαθρομεταναστών, ως συνέπεια, προς την Ευρώπη, μέσω ενός δρόμου που χαράζουν οι ΜΚΟ και οι ελεγχόμενες από τους χρηματοδότες των ΜΚΟ κυβερνήσεις. Οι ίδιοι που χρηματοδοτούν την πολιτική των αεροπορικών βομβαρδισμών και την τζιχαντιστική Αραβική Άνοιξη, χρηματοδοτούν και τον πληρωμένο ανθρωπισμό της Ευρώπης. Ποιος πολιτικός φορέας και ποια Κυβέρνηση, λοιπόν, θα απαιτήσει τις γερμανικές οφειλές; Σίγουρα όχι αυτοί που υπέγραψαν και τήρησαν το Σύμφωνο Ρίμπεντροπ – Μολότφ, όχι αυτοί οι οποίοι διαχρονικά αποτελούν τα εγχώρια πόνια του πατριτισμού και του κοσμοπολιτισμού ενδεσμευμένα την προβιά του πατριώτη και νεόκοπου μακεδονομάχου τώρα τελευταία.

Πώς καταγγέλλει κάποιος τα αποτελέσματα των εντολών του ΝΑΤΟ και της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αλλά δεν τολμάει να καταγγείλει το ίδιο το ΝΑΤΟ και την Ευρωπαϊκή Ένωση; Πώς καταγγέλλει η Νέα Δημοκρατία και το ΠΑΣΟΚ δήθεν την προδοσία των Πρεσπών, αλλά δεν καταγγέλλει τη μεθόδευση και τις πιέσεις των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής, της Γερμανίας, δηλαδή του ΝΑΤΟ, για να περάσει γρήγορα και χωρίς να ερωτηθεί ο λαός η Συμφωνία;

Ψεύτικες και προσχηματικές οι καταγγελίες, όπως και η δήθεν διάθεση για αξιώσεις των οφειλών από τις προηγούμενες κυβερνήσεις, αλλά και από τη σημερινή Κυβέρνηση που ενώ φοβάται ακόμη και να μιλήσει φωναχτά στη Μέρκελ, για να μην το λάβει ως εναντίωση, θέλει να μας πείσει ότι θα βρει το σθένος να αξιώσει αποζημιώσεις. Εγώ σας πληροφορώ ότι δεν υπάρχει καμμία τέτοια περίπτωση, απλά θα ρίξει το βάρος στην επόμενη κυβέρνηση.

Ο ΣΥΡΙΖΑ από το καλοκαίρι του 2016 διατυμπάνιζε ότι τον Σεπτέμβριο θα ερχόταν το πόρισμα της επιτροπής στην Ολομέλεια.

Φτάσαμε στο 2019, προεκλογικά. Οπότε, είναι εύκολα αντιληπτό και μπορούμε να καταλάβουμε σε τι αποσκοπεί και τι αποτέλεσμα θα έχει αυτό που κάνουμε σήμερα. Τυπώνετε, βέβαια, διάφορα βιβλία, φτιάχνετε μνημεία, για να εξυπηρετήσετε την ανάγκη σας για αντιστασιακή μνήμη, όμως προσκυνάτε τη σημερινή Γερμανία ως υποταλείς. Και όχι μόνο δεν διεκδικείτε τα χρωστούμενα, αλλά τους πληρώνουμε και από πάνω. Είναι ένα χρέος παράνομο και επαχθές και υποθηκεύετε το μέλλον των ερχόμενων γενεών Ελλήνων, διαγράφοντας κάθε μνήμη αντίστασης στον κατακτητή, με παραχώρηση πολλών περισσότερων από αυτά που δεν κατάφερε να μας αποσπάσει με πόλεμο και όπλα. Τα καταφέρνει τώρα με τα μνημόνια που πέρασε με αυτή την αντεθνική και από τη λαϊκή πολιτική. Συγχαρητήρια!

Μπορεί να μας απαντήσει η Κυβέρνηση γιατί η γερμανική πλευρά επαναλαμβάνει ότι η Ελλάδα είτε έχει παραιτηθεί, είτε δεν θέτει καν θέμα διεκδίκησης; Ένας Γερμανός Βουλευτής κατέθεσε μία ερώτηση και πήρε την απάντηση ότι η ελληνική Κυβέρνηση δεν έχει υποβάλει αίτημα καταβολής των γερμανικών οφειλών. Για να καταλάβει και ο ελληνικός λαός ότι την τελευταία δεκαετία, αυτοί που έβγαιναν και έλεγαν ότι υπάρχει θέμα αιτήματος και αποζημίωσης, έλεγαν ψέματα. Καμμία ελληνική Κυβέρνηση δεν έχει δικαίωμα να παραιτηθεί από τις αξιώσεις της χώρας έναντι της Γερμανίας και των οφειλών της. Δεν είναι χρέος προς την Κυβέρνηση, είναι χρέος προς την πατρίδα μας. Κατάμουτρα σας είπε ο Σόιμπλε ότι είναι ανοησίες η διεκδίκηση από ελληνικής πλευράς αποζημιώσεων. Πλήρως υποταγμένες στις μνημονιακές επιταγές και στις εντολές των Βρυξελλών και του Βερολίνου οι εγχώριες πολιτικές δυνάμεις στο σύνολό τους, πλην φυσικά των Ελλήνων εθνικιστών, όχι απλά δεν αποτόλμησαν, αλλά ούτε καν διανοήθηκαν να ψελλίσουν το παραμικρό. Η Χρυσή Αυγή είχε παρουσιάσει τη μοναδική εθνικά επωφελή λύση ως απάντηση, η οποία θα μπορούσε άμεσα, μακριά από αοριστολογίες και γενικότητες να θέσει το ζήτημα σε νέα βάση και να φέρει το γερμανικό κράτος προ τελεσεσμένων.

Ένα σημείο της απάντησης αναφέρει το εξής: Το κατοχικό χρέος της Γερμανίας προς την Ελλάδα έχει αναγνωριστεί από τη Συνθήκη των Παρισίων και θεωρείται απόλυτα νόμιμο από όλους τους έγκριτους Ευρωπαίους οικονομολόγους. Αντίθετα, το ελληνικό χρέος προς τους Γερμανούς είναι στο μεγαλύτερο μέρος του παράνομο και επαχθές, καθώς το δημιουργήσαν τα τοκογλυφικά δάνεια και ο χρηματισμός επίορκων Υπουργών.

Η Χρυσή Αυγή προτείνει την άμεση στάση πληρωμών των παράνομων τοκοχρεολυσίων προς τη Γερμανία και τη διαγραφή συνολικά του χρέους προς το κράτος του Σόιμπλε.

Μέσω του συμψηφισμού του με το κατοχικό δάνειο και τις πολεμικές επανορθώσεις, το ποσό της διαφοράς που θα προκύψει υπέρ της Ελλάδας σίγουρα οι Γερμανοί μπορούν να το εξοφλήσουν με την παροχή αμυντικού στρατιωτικού υλικού. Συνεχίζοντας τις προτάσεις της λέει να συγκροτηθεί μία εθνική επιτροπή αξιόπιστων οικονομολόγων, νομικών και ιστορικών κοινής αποδοχής, η οποία θα προσδιορίσει με ακρίβεια και με αδιαμφισβήτητη τεκμηρίωση το ακριβές ποσό της συνολικής οφειλής των Γερμανών προς την Ελλάδα και τον ελληνικό λαό.

Άμεση εγγραφή του συνόλου των οικονομικών αξιώσεων της Ελλάδας καταγεγραμμένο στον Κρατικό Προϋπολογισμό ως προσδοκώμενα έσοδα. Κάτι σαν τις κατασχέσεις ακινήτων, δηλαδή πρόστιμα και υπερφορολόγηση των Ελλήνων, ξέρετε εσείς, το έχετε μάθει και η νέα Κυβέρνηση, όπως και οι παλαιότερες.

Ο Λαϊκός Σύνδεσμος-Χρυσή Αυγή στοχεύει στην άμεση και δυναμική διεκδίκηση του κατοχικού δανείου από τη γερμανική κυβέρνηση, η οποία άλλωστε ευθύνεται σε μεγάλο βαθμό για τη «φούσκα» του επαχθούς χρέους που έχουμε.

Τα εύκολα δανεικά της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που λάμβανε η Ελλάς τις τελευταίες δεκαετίες, έδωσαν πνοή και ζωή στη γερμανική εξαγωγική βιομηχανία, αυτοκινητοβιομηχανία κ.λπ. μέχρι και σήμερα, αποπληρώνονται με άθλιους τοκογλυφικούς όρους, ενώ ήταν υπερτιμολογημένα όλα τα προϊόντα. Τράπεζες και εταιρείες γερμανικών συμφερόντων είναι μπλεγμένες σχεδόν σε όλα τα σκάνδαλα της Ελλάδας.

Κλεινόντας, όσον αφορά στο σημερινό, μάλλον και η επιτροπή και η σημερινή Ολομέλεια θα έπρεπε να μετονομαστούν σε τε-

λετή μνήμης των διεκδικήσεων για τις γερμανικές οφειλές. Ευχολόγια και υποσχέσεις! Όλοι αυτοί που έχετε κυβερνήσει τα εβδομήντα αυτά χρόνια, τις έχετε αποποιηθεί στην πράξη, χωρίς ίχνος ντροπής, χωρίς ίχνος μεταμέλειας. Και φυσικά χωρίς ίχνος ενοχών συγχωρέσατε και τους άσπονδους νικητές συμμάχους μας και τους ηττημένους εχθρούς μας, που με τους δυο πολέμους τους ξέφυγαν οι ίδιοι από το οικονομικό τέλμα της εποχής και κατέστρεψαν την πατρίδα μας και υλικά και οικονομικά και συνεχίζουν να την καταστρέφουν.

Αρκετά με την κοροϊδία στον ελληνικό λαό. Εβδομήντα χρόνια και πλέον είναι αρκετά, ας σταματήσετε!

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Χρυσής Αυγής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αναστασία Χριστοδουλοπούλου): Τον λόγο έχει η κ. Μανωλάκου, από το ΚΚΕ.

ΔΙΑΜΑΝΤΩ ΜΑΝΩΛΑΚΟΥ: Οι πολιτικοί απόγονοι των συνεργατών των ναζιστών κατακτητών δεν έχουν κανένα δικαίωμα να μιλάνε για γερμανικές οφειλές. Αυτά αφορούν τους αγωνιστές πατριώτες που πολέμησαν για τη λευτεριά της πατρίδας. Εξάλλου, αυτοί είναι που λένε ότι είναι απόγονοι των ηττημένων του 1945, δηλαδή του Χίτλερ. Υπάρχει μία ευκαιρία ο λαός να τους βάλει στη γωνιά.

Ας έρθουμε, όμως, στην σημερινή Ημερήσια Διάταξη. Η αλήθεια είναι ότι αν και έχουν περάσει τρία χρόνια από την ολοκλήρωση του πορίσματος της Διακομματικής Επιτροπής για τις γερμανικές οφειλές, μόλις τώρα έρχεται στην Ολομέλεια. Γιατί; Τι σας εμπόδιζε; Τίποτα. Απλά η μόνη περίοδος που η Κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ θυμάται τις γερμανικές αποζημιώσεις είναι η προεκλογική, όταν όλα αυτά τα χρόνια δεν έκανε τίποτα ουσιαστικό για να τις διεκδικήσει, αν και συναντήθηκε επανειλημμένα με τον Πρόεδρο και την Καγκελάρια της Γερμανίας. Μένει μόνο σε ανέξοδα λόγια και ταυτόχρονα φροντίζει κάθε φορά να αποδυναμώνει αυτό το ιστορικό αίτημα, χρησιμοποιώντας αόριστες αναφορές και κάποιες πρωτοβουλίες σε κατάλληλο χρόνο και σε συμφωνία με την άλλη πλευρά ή φέρνοντας, ουσιαστικά, σε αντιπαράθεση την ηθική διάσταση των γερμανικών αποζημιώσεων από την πραγματική οικονομική οφειλή. Το πρόσχημα είναι κάθε φορά ότι τώρα δεν είναι η κατάλληλη στιγμή για να τεθεί το ζήτημα.

Η Κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ ακολούθησε ακριβώς τα βήματα της Νέας Δημοκρατίας και του ΠΑΣΟΚ. Δεν διεκδίκησε ποτέ από τη γερμανική κυβέρνηση τις οφειλές, για να μην διαταραχθούν οι συμμαχίες του ελληνικού κεφαλαίου. Άλλωστε και στο πόρισμα αυτό που συζητάμε της Διακομματικής Επιτροπής για τη διεκδίκηση των γερμανικών οφειλών δεν γίνεται καμμία αναφορά σε ρητή δέσμευση της Κυβέρνησης να διεκδικήσει και το σύνολό τους. Και σήμερα με αυτή την πρόταση - ψήφισμα ουσιαστικά το παραπέμπετε στις καλές ενδες και εμείς σας το λέμε καθαρά, δεν θα γίνουμε συνένοχοι στις κυβερνητικές μεθοδεύσεις συγκάλυψης όλων των κυβερνήσεων να μην διεκδικήσουν τις γερμανικές οφειλές.

Καταθέτουμε, λοιπόν, τη δική μας πρόταση - απόφαση και τη διαβάζω, γιατί έτσι επιβάλλει ο Κανονισμός: εβδομήντα τέσσερα χρόνια από τη λήξη του Β' Παγκοσμίου Πολέμου και την αντιφασιστική νίκη των λαών και ακόμη παραμένουν σε εκκρεμότητα οι οφειλές από τις καταστροφές και τις λεηλασίες των γερμανικών, ναζιστικών στρατευμάτων κατοχής στη χώρα μας.

Εβδομήντα τέσσερα χρόνια από το τέλος του Β' Παγκοσμίου Πολέμου και η Γερμανία δεν έχει ακόμα πληρώσει τις αποζημιώσεις και επανορθώσεις για το αναγκαστικό κατοχικό δάνειο-ληστεία που επιβλήθηκε στην κατεχόμενη Ελλάδα, τις τεράστιες καταστροφές στις υποδομές που προκάλεσαν τα γερμανικά κατοχικά στρατεύματα, που αναγνωρίστηκαν από τη Διεθνή Διάσκεψη των Συμμάχων στο Παρίσι (Δεκέμβριος 1945 - Γενάρης 1946), τις αποζημιώσεις των θυμάτων των φρικιαστικών ναζιστικών εγκλημάτων, των ομήρων στα ναζιστικά στρατόπεδα και στα εργοστάσια των γερμανικών μονοπωλίων και, ακόμα, για την επιτροπή των αρχαιολογικών θησαυρών ανεκτίμητης αξίας και των θησαυρών πολιτιστικής κληρονομιάς που λεηλατήθηκαν από τις γερμανικές κατοχικές δυνάμεις.

Η ευθύνη των μέχρι σήμερα ελληνικών κυβερνήσεων, των κυβερνήσεων της Νέας Δημοκρατίας και του ΠΑΣΟΚ τα τελευταία χρόνια, αλλά και της Κυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ, ακριβώς για αυτές τις

εξελίξεις είναι μεγάλη, γιατί επί της ουσίας δεν έθεσαν το θέμα και δεν διεκδίκησαν τις γερμανικές επανορθώσεις. Άφηναν τον καιρό να κυλά, χωρίς να ορίζουν πότε θα έρθει η κατάλληλη στιγμή.

Όλες οι κυβερνήσεις το θέμα παραμονές εκλογών το θυμούνται, υπηρετώντας προεκλογικές σκοπιμότητες. Ο λόγος, βεβαίως, δεν ήταν η έλλειψη στοιχείων για την τεκμηρίωση των διεκδικήσεων. Άλλωστε, τα στοιχεία ήταν επαρκή και είχαν καταγραφεί κατά καιρούς στο παρελθόν. Ο κύριος λόγος για την πολιτική στάση των ελληνικών κυβερνήσεων και τη μη διεκδίκηση των γερμανικών οφειλών ήταν η εναρμόνιση με τις επιλογές της αστικής τάξης, προκειμένου να μη διαταραχθούν οι συμμαχίες της που συνδέονται με την εξυπηρέτηση των συμφερόντων της.

Στο πνεύμα αυτό, η Κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ αρνήθηκε να ανταποκριθεί ακόμα και σε αίτημα της Επιτροπής Αναφορών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου να στείλει τις θέσεις της για το ζήτημα αυτό, μετά από την αναφορά της ΠΕΑΕΑ-Δημοκρατικού Στρατού Ελλάδας.

Η κατάσταση αυτή δεν πάει άλλο. Η Κυβέρνηση έχει υποχρέωση να θέσει άμεσα, ευθέως και χωρίς περιστροφές προς το γερμανικό κράτος και κάθε αρμόδιο διεθνή οργανισμό τη διεκδίκηση-απαίτηση για το σύνολο των αποζημιώσεων.

Το καταθέτουμε στα Πρακτικά της Βουλής.

(Στο σημείο αυτό η Βουλευτής κ. Διαμάντω Μανωλάκου καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Εμείς θα πιέσουμε την Κυβέρνηση για να κάνει το χρέος που οφείλει. Ξέρουμε την τακτική της. Υπάρχει πείρα και από άλλα. Μήπως για την αναγνώριση του παλαιστινιακού κράτους δεν υπήρχε ομόφωνη απόφαση της Βουλής; Τρία χρόνια τι κάνετε; Το στέλνετε στις καλές ενδες, για να μην κακοκαρδίσετε τους κολητούς σας συμμάχους, το κράτος-δολοφόνο του Ισραήλ και τον διαβολικά καλό Τραμπ.

Λέμε καθαρά ότι ο λαός μας έχει το δικαίωμα και οφείλει να διεκδικήσει τις αποζημιώσεις και επανορθώσεις για το αναγκαστικό κατοχικό δάνειο, τις τεράστιες καταστροφές σε υποδομές, τις αποζημιώσεις των θυμάτων των ναζιστικών εγκλημάτων, τους πολιτιστικούς θησαυρούς, ταυτόχρονα με τον αγώνα του ενάντια στην αντιλαϊκή πολιτική της Κυβέρνησης, της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του κεφαλαίου.

Επισημαίνουμε και τονίζουμε ότι η εκπλήρωση των γερμανικών οφειλών προκύπτει από τη Διεθνή Διάσκεψη των Παρισίων και, συνεπώς, δεν είναι απλά θέμα Ελλάδας-Γερμανίας, αλλά υλοποίησης της γερμανικής κυβέρνησης προς την Ελλάδα, όταν μάλιστα η Ελλάδα συγκαταλέγεται μεταξύ των χωρών με τους περισσότερους νεκρούς στον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο από την τετράχρονη ναζιστική Κατοχή ενώ ανυπολόγιστες είναι οι ζημιές, οι λεηλασίες και οι καταστροφές περιουσιών του εθνικού πλούτου.

Ωστόσο, δεν συμβαίνει το ίδιο με άλλες κατεχόμενες χώρες που οι κυβερνήσεις τους αξίωσαν και πέτυχαν με διάφορους τρόπους, με ειδικές συμβάσεις, την είσπραξη των αξιώσεων. Τα παραδείγματα είναι αρκετά. Η τότε ενιαία Γιουγκοσλαβία και η Τσεχοσλοβακία, η Ουγγαρία, η Πολωνία, η Γαλλία και άλλες ναι, πήραν. Και είναι αξιοσημείωτο ότι μετά το τέλος του Β' Παγκοσμίου Πολέμου, η ηττημένη Γερμανία δεν πλήρωσε αποζημιώσεις και επανορθώσεις στη χώρα μας, με εξαίρεση ένα ασήμαντο ποσό 115.000.000 μάρκων, σύμφωνα με τη Σύμβαση της Βόννης το 1960 που, βεβαίως, αφορά ειδικές κατηγορίες Ελλήνων που διώχθηκαν από τους ναζί λόγω θρησκείας ή φυλής, αποκλεισμένων με ρητή επιφύλαξη στη σύμβαση των άλλων αξιώσεων.

Όμως, κύριοι συνάδελφοι, στο παρόν πόρισμα δεν συμπεριλαμβάνονται οι απαιτήσεις αποζημιώσεων των θυμάτων των εγκλημάτων των ναζιστικών κατοχικών δυνάμεων, των ομήρων και της αναγκαστικής εργασίας στα ναζιστικά στρατόπεδα και στα μονοπώλια της Γερμανίας. Δηλαδή, δεν περιέχονται αυτά των ιδιωτών. Επίσης, δεν θέτει ζήτημα άμεσης διεκδίκησής τους από τη Γερμανία, ενώ οι άλλες μεγάλες καταστροφές και οι λεηλασίες από τα στρατεύματα περιέχονται στον βαθμό που τα στοιχεία είναι υπεραποδεικτικά, ακλόνητα. Δηλαδή, με τους πιο συντηρητικούς τρόπους υπολογισμού, σημαίνει ότι κάναμε και έκπληση!

Ωστόσο, δεν μπορώ να μην πω ότι έχει γίνει μια σοβαρή δουλειά μετατροπής των ποσών που είχαν υπολογιστεί τότε σε σημερινές αξίες, που όμως και η Κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ δεν αξιοποιεί, όπως και οι προηγούμενες της Νέας Δημοκρατίας και του ΠΑΣΟΚ που εξακολουθούν να αρνούνται να διεκδικήσουν από το γερμανικό κράτος τις δίκαιες αυτές απαιτήσεις. Το επιχείρημα ότι έπρεπε πρώτα να προηγηθεί η τεκμηρίωση για να εγείρει η Κυβέρνηση το ζήτημα των επανορθώσεων, δεν ευσταθεί. Στοιχεία υπάρχουν, υπήρχαν και σε κάθε περίπτωση υπάρχουν οι εκθέσεις του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους και του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους. Επομένως, η προώθηση του ζητήματος αυτού είναι καθαρά θέμα πολιτικής βούλησης και μόνο.

Αυτή η πολιτική στάση μη διεκδίκησης από τη σημερινή, αλλά και τις προηγούμενες κυβερνήσεις, ενίσχυσε τη γερμανική πλευρά προκειμένου να μη χάνει κάθε ευκαιρία να ξεκαθαρίζει πως για τη Γερμανία αυτό το θέμα δεν υφίσταται και έχει κλείσει καιρό. Μάλιστα, επαναλαμβάνει τους απαράδεκτους ισχυρισμούς της ότι η Γερμανία εκπλήρωσε τις υποχρεώσεις της απέναντι στη χώρα μας με τη διμερή βοήθεια, μιας και οι δύο χώρες ανέπτυξαν στενές σχέσεις σε διμερή βάση, καθώς και στα πλαίσια των ιμπεριαλιστικών οργανισμών του ΝΑΤΟ και της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Είναι σύμμαχοι πια σ' αυτούς τους ιμπεριαλιστικούς οργανισμούς.

Έτσι υποστηρίζουν, λοιπόν, οι Γερμανοί ιθύνοντες. Η Ελλάδα δεν μπορεί να έχει νομική αξίωση σε καταβολή επανορθώσεων. Μάλιστα, μας κάνουν και τη χάρη, λέγοντας ότι και η Γερμανία συμβάλλει στην επούλωση των πληγών που αναγνωρίζει ότι δημιούργησε. Το ανέφερε κατά την επίσκεψή του στην Ελλάδα και ο νυν Πρόεδρος Στρίντμπερ το 2018 και η Καγκελάρια Μέρκελ τον Γενάρη του 2019. Γι' αυτό, η Ομοσπονδιακή Κάτω Βουλή της Γερμανίας αποφάσισε τη δημιουργία του «Ελληνογερμανικού Ταμείου για το Μέλλον». Αυτόν τον τίτλο έδωσε. Δηλαδή, προσπαθεί να αντιπαρέλθει την υποχρέωση να πληρώσει τις οφειλές της για τις καταστροφές και τα εγκλήματά της στην Ελλάδα κατά τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο, δίνοντας κάποια «ψίχουλα» μέσω του «Ελληνογερμανικού Ταμείου για το Μέλλον».

Είναι δημιουργήματα του Υπουργείου Εξωτερικών της Γερμανίας με σκοπό τη χρηματοδότηση συγκεκριμένων δράσεων σε πόλεις και χωριά που έγιναν ολοκαυτώματα, μαρτυρικές πόλεις και χωριά, όπως και στις εβραϊκές κοινότητες της Ελλάδας, ως μέσον επανορθώσεων για τη φρικιαστικά ναζιστικά εγκλήματα. Ναι, θέλουν να επιδράσουν στην ιστορική μνήμη του λαού μας, ώστε αυτά τα εγκλήματα να ξεχαστούν και μαζί να ξεχαστεί η διεκδίκηση των πολεμικών επανορθώσεων και αποζημιώσεων. Έτσι δίνετε τροφή στους χρυσαυγίτες, τους απογόνους των φασιστών και συνεργατών των κατακτητών της ναζιστικής Γερμανίας.

Επίσης, δημιουργήθηκε το Ελληνογερμανικό Ίδρυμα Νεολαίας, που συγχρηματοδοτείται με ισόποση συμμετοχή από Ελλάδα και Γερμανία. Παρά τις διαβεβαιώσεις ότι το «Ελληνογερμανικό Ταμείο για το Μέλλον» σε καμιά περίπτωση δεν συνιστά απάντηση στο ελληνικό αίτημα για τις οφειλές, η γερμανική κυβέρνηση επιδιώκει μέσω της δράσης του, αλλά και με τη δημιουργία του Ελληνογερμανικού Ιδρύματος Νεολαίας να αμβλύνει έως και να καταστήσει ανενεργή κάθε ενέργεια και δράση διεκδίκησης των οφειλών, είτε αφορούν το κατοχικό δάνειο και τις καταστροφές στην Ελλάδα είτε τις οικογένειες που ξεκληρίστηκαν στα ολοκαυτώματα, στις μαρτυρικές πόλεις και χωριά, όπως φαίνεται και από τις επεξηγήσεις του Υπουργείου Εξωτερικών της Γερμανίας.

Η γερμανική κυβέρνηση, μάλιστα, προπαγανδίζει ότι ενδιαφέρεται να συμβάλει σε ένα μεγάλο κοινωνικό έργο στην Ελλάδα ως κίνηση άμβλυνσης των συνεπειών από τις αγριότητες που διέπραξαν οι ναζί κατά τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο στο πλαίσιο της αναγνώρισής τους, της μεταμέλειάς τους, της δημιουργίας και ανάπτυξης κλίματος συμφιλίωσης. Όλα αυτά αποτελούν άλλοθι για την αποφυγή πληρωμής των οφειλών και λήθη στα ναζιστικά εγκλήματα.

Άλλωστε, ο πόλεμος είναι στη φύση του ιμπεριαλισμού. Η Γερμανία εξοπλίζεται ξανά για να διεξάγει ιμπεριαλιστικό πόλεμο, έχει στρατό έξω από τα σύνορά της σε Ασία, Αφρική και αλλού. Με αυτές τις ενέργειες σε λίγο η κυβέρνηση της Γερμανίας, που

χρωστά δισεκατομμύρια στον ελληνικό λαό από τις κλοπές και τα εγκλήματα των ναζί, θα μας ζητήσει να της χρωστούμε χάρη. Και σε αυτό θα είναι σύμφωνη και η Κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ, που της έδωσε η Μέρκελ ψήφο εμπιστοσύνης.

Εμείς θα επιμένουμε να αναδεικνύουμε το θέμα πολύμορφα μέσα και έξω από τη Βουλή και την Ευρωβουλή, θέτοντας το θέμα διεκδίκησης ως λαϊκή απαίτηση. Εξάλλου, το Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδας στάθηκε αιμοδότης και ψυχή των αγώνων του λαού μας, που συσπειρώμενο στο ΕΑΜ-ΕΛΑΣ, αντιτάχθηκε νικηφόρα με το όπλο στο χέρι τις φασιστικές ορδές. Από την πρώτη στιγμή ανέδειξε -και συνεχίζει να αναδεικνύει- το ζήτημα της διεκδίκησης των οφειλών από τη Γερμανία σε κοινή δράση με την οργάνωση των αντιστασιακών, την Πανελλήνια Ένωση Αγώνιστων Εθνικής Αντίστασης-Δημοκρατικού Στρατού Ελλάδας.

Οπωσδήποτε το σοβαρό αυτό ζήτημα δεν πρέπει να γίνεται στοιχείο αποπροσανατολισμού, εκλογικής εκμετάλλευσης, πολύ περισσότερο να θεωρείται πανάκεια για την επίλυση των πολλών και οξυμένων προβλημάτων του λαού μας, ρίχνοντας σάχη στα μάτια για τους πραγματικούς υπεύθυνους της υπόθεσης αυτής.

Αναδείξαμε το ζήτημα της διεκδίκησης των οφειλών από τη δεκαετία του 1950, μέσα στις πιο σκληρές συνθήκες της παρανομίας, των άγριων διώξεων και των εκτελέσεων των κομμουνιστών. Αξιοποιήσαμε τις δυνατότητες για να κρατάει στην επικαιρότητα το ζήτημα τη δεκαετία του 1960, καθώς και μετά, στη Μεταπολίτευση, στις δεκαετίες του 1970 και του 1980, σε κοινή δράση με τις αντιστασιακές οργανώσεις.

Υπήρξαν και απαράδεκτες απαντήσεις, όπως του Συμβουλίου Υπουργών Εξωτερικών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Το 1990, σε ερώτηση της Ευρωκοινοβουλευτικής Ομάδας του ΚΚΕ, μας είπαν ότι το θέμα δεν εμπίπτει στις αρμοδιότητες της Κοινότητας. Τέτοιες απαντήσεις έχουν στόχο να συγκαλύψουν τα ναζιστικά εγκλήματα, τις ευθύνες της αστικής τάξης της Γερμανίας.

Ναι, είμαστε υπερήφανοι για τις δεκάδες παρεμβάσεις στο ελληνικό Κοινοβούλιο, με ερωτήσεις και επερωτήσεις, με επιστολές στους Προέδρους και Πρωθυπουργούς της Γερμανίας. Όμως, το ΚΚΕ είναι εξοπλισμένο και με την πείρα των πολύχρονων αυτών παρεμβάσεων του. Γι' αυτό συνεχίζει τη δράση του για τη διεκδίκηση των γερμανικών οφειλών. Αποκαλύπτουμε κάθε αδιαφορία και συμπαιγνία των ελληνικών κυβερνήσεων και θα αξιοποιούμε κάθε δυνατότητα για την ικανοποίηση του δικαίου αιτήματος του λαού μας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αναστασία Χριστοδουλοπούλου): Τον λόγο έχει ο κ. Σαρίδης από την Ένωση Κεντρώων.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΑΡΙΔΗΣ: Ευχαριστώ πολύ, κυρία Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η σημερινή μέρα δεν μπορεί ακόμα να χαρακτηριστεί ιστορική. Τον τίτλο αυτόν θα της τον αποδώσουν οι μελλοντικές γενιές, υπό την προϋπόθεση, βέβαια, ότι αυτό που ξεκινά σήμερα εδώ, θα έχει πράγματι αποτέλεσμα και θα αποδώσει καρπούς.

Η σχέση της σημερινής ημέρας με την ιστορία είναι άλλη. Έχει να κάνει αποκλειστικά με το μέγεθος της ευθύνης που αναλαμβάνουμε απέναντι στους Έλληνες, απέναντι στους προγόνους μας, αλλά και μπροστά στα παιδιά και στα εγγόνια μας.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Β' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. **ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΒΑΡΕΜΕΝΟΣ**)

Σήμερα, λοιπόν, είναι μέρα ιστορικής ευθύνης για το Ελληνικό Κοινοβούλιο. Από σεβασμό στη βαρύτητα των όσων συζητούμε, θα προσπαθήσω να αποφύγω τη στείρα κριτική. Θα επιμείνω σε ορισμένα σημεία τα οποία καθορίζουν και την τελική μας στάση ως Ένωση Κεντρώων σε αυτό το εξαιρετικά σημαντικό και σοβαρό ζήτημα των πολεμικών αποζημιώσεων που μας οφείλει η Γερμανία.

Η ευθύνη μας, λοιπόν, έχει δύο πλευρές. Η μία είναι να διαλύσουμε μία για πάντα τις σκιές, τις φήμες, τις ανακρίβειες και κυρίως τα ψέματα γύρω από το θέμα αυτό και η άλλη είναι να φροντίσουμε να είμαστε ενωμένοι. Μόνο ενωμένοι ως Έλληνες θα καταφέρουμε να νικήσουμε τη γερμανική μηχανή που έχουμε απέναντί μας, αυτή τη σύγχρονη γερμανική μηχανή.

Ποιοι ευθύνονται και ποιοι τολμούν να αναρωτιούνται για τον αν οι διεκδικήσεις μας είναι βάσιμες; Πώς φθάσαμε στο σημείο

να υπάρχουν συμπολίτες μας που να πιστεύουν ότι ήδη έχουμε εγκαταλείψει την προσπάθεια και πως στο παρελθόν υπήρχαν κάποιες μυστικές, δήθεν, διαπραγματεύσεις, κατά τις οποίες η Ελλάδα δέχθηκε να σταματήσει να διεκδικεί ό,τι δικαιωματικά της ανήκει; Ποιος ξεκίνησε τη διασπορά της φήμης πως οι Γερμανοί μάς έχουν ήδη επιστρέψει αυτά που μας χρωστούν; Γιατί επιτρέψαμε να χαθούν τόσα πολλά χρόνια;

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η πρώτη μας νίκη σε αυτόν τον αγώνα για τα δικά μας θα είναι να βροντοφωνάξουμε όλοι μαζί ενωμένοι από αυτή εδώ την Αίθουσα, να μας ακούσουν όλοι οι Έλληνες πολίτες, όπου και να βρίσκονται πάνω στη γη, πως η Γερμανία χρωστάει στην Ελλάδα, πως οι Γερμανοί δεν έχουν πληρώσει ούτε μία δραχμή ούτε ένα ευρώ για τα εγκλήματά τους κατά των Ελλήνων, πως δεν θα δεχθούμε για κανέναν λόγο να επιτρέψουμε στους Γερμανούς να καταφέρουν με την οικονομία τους όσα δεν κατάφεραν με τα όπλα τους τις δυο φορές που συνειδητά αιματοκύλησαν την ανθρωπότητα.

Με αυτή την οικονομία που ευημερεί εις βάρος της υπόλοιπης Ευρώπης, μόνο και μόνο επειδή στηρίζεται στη διαφθορά και στη διαπλοκή, δεν μπορούν να πνίξουν την ιστορική αλήθεια.

Και η αλήθεια, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι η εξής: Μετά τη λήξη του Β' Παγκοσμίου Πολέμου κόψαμε τη χώρα αυτή σε κομμάτια και της επιβάλαμε τέτοιες κυρώσεις, που θα έμοιαζε πραγματικά αδύνατο το ενδεχόμενο να ξαναπιάσουν τα όπλα μια μέρα, γυρνώντας να δοκιμάσουν και για τρίτη φορά να επιβληθούν σε όσους δεν τους μοιάζουν. Από τότε τους δώσαμε λεφτά, τους δώσαμε εργάτες και τους αφήσαμε να ενωθούν ξανά. Με λίγα λόγια, τούς δώσαμε ό,τι τους χρειαζόταν, ώστε να μπορούν και πάλι να ξεκινήσουν να εξοπλίζονται, για μία ακόμα φορά, να ξεκινάνε να φτιάχνουν στρατό, για μία ακόμα φορά. Και, μάλιστα, όλα αυτά με δικά μας λεφτά και όχι απλά με την άδειά μας, αλλά και με τις ευλογίες μας. Η Γερμανία εξοπλίζεται, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δήθεν γιατί την πιέζουν οι σύμμαχοι αυτήν τη φορά για να το κάνει. Και την ώρα που το κάνει αυτό, δεν αναλαμβάνει τις ιστορικές της ευθύνες.

Το πραγματικό, λοιπόν, ερώτημα που καλούμαστε να απαντήσουμε είναι το αν θα επιτρέψουμε ως Έλληνες να ξεχαστούν τα εγκλήματα των Γερμανών την ίδια στιγμή που οι Γερμανοί, πέραν της ευρωπαϊκής οικονομίας, ετοιμάζονται να ηγηθούν και του ευρωπαϊκού στρατού.

Είναι άξιο λόγου ότι η Ελλάδα είναι η μόνη χώρα που συζητάει χρόνια, σήμερα, εβδομήντα χρόνια μετά τη γερμανική κατοχή του Β' Παγκοσμίου Πολέμου και είκοσι πέντε χρόνια μετά την ένωση των δύο Γερμανιών, το ζήτημα των γερμανικών οφειλών. Αυτό δείχνει τη δυσκολία μας να αντιμετωπίσουμε την ιστορία και τη θέση μας στη μεταπολεμική Ευρώπη και, βεβαίως, να δράσουμε ενωμένοι και αποτελεσματικά.

Η σύμπτωση όλων των πολιτικών δυνάμεων της χώρας, παρά τις επιμέρους διαφορές, είναι απαραίτητη προϋπόθεση πριν από κάθε συζήτηση για το ζήτημα των γερμανικών οφειλών. Δεν χωρούν εδώ μικροπολιτικοί ελιγμοί ή αντιπολιτευτική στάση. Πρέπει πάση θυσία να αποφεύγονται παλινωδίες και κινήσεις για το θεαθήναι και την εσωτερική κατανάλωση, που αφ' ενός μεν μαρτυρούν έλλειψη πολιτικής βούλησης για διεκδίκηση των οφειλών, αφ' ετέρου, δε, βλάπτουν την εθνική υπόθεση, γιατί απομεινώνουν το κεφάλαιο σοβαρότητας που ως χώρα πρέπει να έχουμε τόσο απέναντι στη Γερμανία, όσο και γενικότερα απέναντι στη διεθνή σκηνή.

Για τον λόγο αυτό ο Πρόεδρος της Ένωσης Κεντρώων, με επιστολή προς τους Αρχηγούς των πολιτικών κομμάτων, έκανε έκκληση για επίτευξη πνεύματος εποικοδομητικής, διακομματικής συνεργασίας για το σημαντικό αυτό ιστορικό, πολιτικό και ηθικό ζήτημα. Χωρίς ενότητα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, υπονομεύουμε τον στόχο μας.

Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι η Ελλάδα διατηρεί στο ακέραιο, έναντι της Γερμανίας, το δικαίωμα διεκδίκησης και πλήρους ικανοποίησης όλων των αξιώσεων, δημόσιων και ιδιωτικών, όλων των κατηγοριών χωρίς διάκριση, όπως είναι οι πολεμικές επανορθώσεις, οι αποζημιώσεις ιδιωτών και το κατοχικό δάνειο. Οι απαιτήσεις μας δεν έχουν παραγραφεί.

Είναι, επίσης, γεγονός ότι η Ελλάδα, με την αποδοχή της βοή-

θειας του Σχεδίου Μάρσαλ και κυρίως με την υπογραφή της Συμφωνίας του Λονδίνου το 1953, ανέβαλε τις απαιτήσεις της κατά της Γερμανίας ως την οριστική διευθέτηση του γερμανικού ζητήματος. Ωστόσο, η Συνθήκη της Μόσχας του 1990 για τον οριστικό διακανονισμό σε σχέση με τη Γερμανία, στην οποία συμμετείχαν οι Ηνωμένες Πολιτείες, η πρώτη Σοβιετική Ένωση, το Ηνωμένο Βασίλειο και η Γαλλία, σιωπά στο ζήτημα των γερμανικών αποζημιώσεων. Δεν θα μπορούσαν, όμως οι αντισυμβαλλόμενοι της Συνθήκης αυτής, της Μόσχας, να δεσμεύσουν τρίτες χώρες, που δεν συμμετείχαν, όπως είναι η Ελλάδα, η οποία διατηρεί τα δικαιώματά της ανέπαφα. Δικαίως πέντε χρόνια μετά τη Συνθήκη της Μόσχας, το 1995, η χώρα μας μέσω του πρέσβη μας στη Γερμανία, υπέβαλε ρηματική διακοίνωση προς τη γερμανική πλευρά σχετικά με το συγκεκριμένο ζήτημα.

Η Ένωση Κεντρώων έχει εξαρχής δηλώσει ότι θα υποστηρίξει τις ενέργειες της χώρας μας που θα οδηγήσουν στη διαπραγμάτευση με τη Γερμανία ή ακόμα και στη δικαστική διεκδίκηση των γερμανικών οφειλών. Δεν στερούμαστε, όμως, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, από ρεαλισμό. Αντιλαμβανόμαστε ότι θα πρέπει να μεταβάλουμε τις συνθήκες που θα οδηγούσαν τη Γερμανία να αποδεχτεί τη διαπραγμάτευση. Είναι ένας στόχος της εξωτερικής μας πολιτικής, που χρειάζεται περαιτέρω, όμως, συντονισμένες ενέργειες. Αντιλαμβανόμαστε τις προκλήσεις που προκύπτουν από τυχόν προσφυγή στο μόνο αρμόδιο διαιτητικό δικαστήριο της Σύμβασης του Λονδίνου του 1953, του οποίου μέλη ήταν και οι μεγάλες δυτικές δυνάμεις -Ηνωμένες Πολιτείες, Ηνωμένο Βασίλειο και Γαλλία- οι οποίες έχουν παραιτηθεί των αξιώσεών τους για αποζημίωση και έχουν πρωτοστατήσει στην ενσωμάτωση της Γερμανίας στην υφιστάμενη μεταπολεμική αρχιτεκτονική της Ευρώπης, αποφεύγοντας το ζήτημα των αποζημιώσεων ως το κουτί της Πανδώρας.

Αντιλαμβανόμαστε, επίσης, διάφορα ζητήματα, όπως της μη δυνατότητας εκτέλεσης εθνικών δικαστικών αποφάσεων λόγω ετεροδικίας της Γερμανίας, σύμφωνα με αποφάσεις του Ανώτατου Ειδικού Δικαστηρίου της Ελλάδας, του 2002 και του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, το 2012, ή το θέμα του ακριβούς υπολογισμού των γερμανικών οφειλών, δεδομένου ότι υπάρχουν αποκλίνουσες απόψεις. Παραδείγματος χάριν, υπάρχουν αποκλίνουσες απόψεις για το ύψος του οφειλόμενου ποσού του κατοχικού δανείου, το οποίο χρειάζεται αριότερη επιστημονική προσέγγιση.

Υπάρχει, ωστόσο, το δίκαιο του ελληνικού αιτήματος και πληθώρα ευνοϊκών για την Ελλάδα θέσεων και επιχειρημάτων, που είναι τα απαραίτητα, τα οποία έχουμε στη διάθεση μας και που είναι διάσπαρτα στη διεθνή νομολογία και μπορούν να αξιοποιηθούν.

Δεν ευσταθούν τα γερμανικά επιχειρήματα ότι έχει παρέλθει πολύς χρόνος από το τέλος του πολέμου και ότι το επίπεδο των διμερών σχέσεων και η συμβολή της Γερμανίας, καθώς και η συμμετοχή της στην Ευρωπαϊκή Ένωση, δεν επιτρέπουν την ανανέωση του ζητήματος αυτού.

Δεν αμφισβητείται, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ο ρόλος της Γερμανίας εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Δεν αμφισβητείται. Η Ευρωπαϊκή Ένωση, εξάλλου, απομάκρυνε την προοπτική πολέμου στο εσωτερικό της, εδραίωνοντας μία περίοδο ειρήνης, σταθερότητας και προστασίας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, άνευ προηγουμένου, μία κίνηση άνευ προηγουμένου στην ευρωπαϊκή ήπειρο. Είναι, ωστόσο, ύψιστο ζήτημα δικαίου και ηθικής τάξης η διευθέτηση αυτού του σκοτεινού πολεμικού παρελθόντος μεταξύ εταίρων και συμμάχων. Η αυτοτέλεια των ελληνικών αξιώσεων για αποζημιώσεις είναι προφανής.

Στο ίδιο πλαίσιο θεωρούμε ότι το ελληνικό δημόσιο χρέος δεν επιτρέπεται να συγχέεται με το ζήτημα των πολεμικών επανορθώσεων. Αδιαμφισβήτητο είναι -και οφείλουμε να το αναφέρουμε- ότι η μεταπολεμική οικονομική ανόρθωση και ανάπτυξη της Γερμανίας στηρίχθηκε στη Συμφωνία του Λονδίνου του 1953 για ελάφρυνση και διαγραφή του χρέους της Γερμανίας, την οποία συνυπέγραψε και η καθημαγμένη τότε από τον πόλεμο Ελλάδα. Εξίσου αδιαμφισβήτητο είναι ότι οι κοινοτικοί πόροι και η κατανομή τους δεν θεωρούνται εισφορές μιας χώρας μέλους προς μία άλλη, αλλά ενιαία κοινοτικά κονδύλια.

Επομένως, είναι απορριπτέοι οι όποιοι γερμανικοί ισχυρισμοί περί βοήθειας προς την Ελλάδα μέσω των μηχανισμών μεταφοράς πόρων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Η Ένωση Κεντρών κατέθεσε στην αρμόδια επιτροπή το υπόμνημά της, με συγκεκριμένες προτάσεις για τις μελλοντικές μας δράσεις. Εισηγηθήκαμε, πρώτον, τη σύσταση ενός συντονιστικού οργάνου για τη διεκδίκηση των γερμανικών οφειλών. Στο πλαίσιο αυτό θα μπορούσε να εξακολουθήσει η λειτουργία της Διακομματικής Κοινοβουλευτικής Επιτροπής ή μπορεί να συσταθεί η προτεινόμενη από την έκθεση επιτροπή προώθησης της διεκδίκησης ή ακόμα καλύτερα το ελληνικό γραφείο εγκληματιών πολέμου.

Το εν λόγω γραφείο, εάν ανασυσταθεί σε διυπουργική βάση, θα μπορούσε να ενημερώνεται και να συντονίζει τη δράση διαφόρων κρατικών ή μη φορέων σε θέματα πέραν των νομικών πτυχών. Ανεξάρτητα από τα σχήματα, τα οποία θα επιλεγούν, θέλουμε να τονίσουμε ότι θα ήταν σκόπιμο να μην συστήνονται αλληλοεπικαλυπτόμενα σχήματα, αλλά ένα ευέλικτο και αποτελεσματικό σχήμα, ένα γρήγορο σχήμα.

Δεύτερον, εισηγούμαστε η Διακομματική Κοινοβουλευτική Επιτροπή -για την οποία, όπως προανέφερα, ζητάμε να εξακολουθήσει να λειτουργεί- να εξετάσει, σε χωριστή έκθεση, ένα βασικό ζήτημα: Την παρουσίαση και τον σχολιασμό, την βελτίωση πρακτικών άλλων κρατών που έχουν υποστεί παρόμοια δεινά. Δεν έχουμε την πολυτέλεια να θεωρούμαστε ότι είμαστε ο ομφαλός της γης χωρίς να λαμβάνουμε υπ' όψιν μας, κυρίες και κύριοι συναδέλφοι, την πρακτική άλλων χωρών.

Το θέμα αυτό στην έκθεση της επιτροπής θίγεται αποσπασματικά. Η αναφορά, λόγου χάρι, στην απόφαση του Συνταγματικού Δικαστηρίου της Ιταλίας το 2014 στο σχέδιο είναι σημαντική. Θα πράξει, όμως, να υπάρξει μία συστηματικότερη και σφαιρική καταγραφή των θέσεων διαφόρων χωρών. Αυτό θα μας επιτρέψει τη διαμόρφωση κατάλληλων συμμαχιών.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει προειδοποιητικά το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Τρίτο και κυριότερο: Το ζήτημα της επικοινωνιακής πολιτικής πρέπει να αποτελέσει ένα αντικείμενο μιας χωριστής έκθεσης της Διακομματικής Κοινοβουλευτικής Επιτροπής. Η ευαισθητοποίηση της σύγχρονης ελληνικής κοινωνίας στα δίκαια αιτήματα του μεταπολεμικού Ελληνισμού, είναι απαραίτητη. Πρόκειται, όμως, για μία διαδικασία που -κατά τη γνώμη μας- βρίσκεται σε αρχικό στάδιο.

Ο ρόλος, λοιπόν, της Βουλής των Ελλήνων είναι κεντρικός και θα πρέπει να συμπληρώνεται από τη δημόσια διοίκηση, τα πνευματικά εκπαιδευτικά ιδρύματα καθώς, βέβαια, και από τα μέσα μαζικής επικοινωνίας.

Μεγαλύτερη πρόκληση αποτελεί η ευαισθητοποίηση της διεθνούς κοινής γνώμης στη Γερμανία κυρίως, αλλά και σε άλλες χώρες. Είναι δυσχερές, αλλά επιτεύξιμος, στόχος η δημιουργία μιας κρίσιμης μάζας ανθρώπων στο εξωτερικό που θα δημιουργήσει την απαραίτητη δυναμική για σταδιακή αλλαγή της ως τώρα γερμανικής στάσης έναντι της ελληνικής αξίωσης αποζημίωσης. Το έργο που θα πρέπει να επικαλεστεί από ελληνικής πλευράς προς αυτή την κατεύθυνση, είναι ακόμα μεγαλύτερο και μακροπρόθεσμο.

Η γερμανική κοινή γνώμη, αγαπητοί συνάδελφοι, αγνοεί, σε μεγάλο βαθμό, το μέγεθος των καταστροφών που προκλήθηκαν από τη ναζιστική Κατοχή στην Ελλάδα και τον δυσανάλογα μεγάλο αριθμό των θυμάτων.

Για την αντιστροφή, λοιπόν, αυτής της κατάστασης το ζήτημα θα πρέπει να απασχολήσει πλέον, με συστηματικό τρόπο, το Ελληνικό Κοινοβούλιο και την Ελληνική Πολιτεία.

Στη δραστηριοποίηση, λοιπόν, θα πρέπει να συμμετέχει και η Ακαδημία Αθηνών, τα ελληνικά εκπαιδευτικά ιδρύματα και ερευνητικά κέντρα. Επαφές με ανάλογα ιδρύματα του εξωτερικού θα προσδώσουν αυξημένη δυναμική και κύρος στις επιδιώξεις της Ελλάδας. Η τοπική αυτοδιοίκηση, καθώς και ελληνικές και ξένες οργανώσεις -όσες κλήθηκαν ενώπιον, φυσικά, της επιτροπής, αλλά και άλλες- μπορούν να συμβάλλουν καθοριστικά στην ενημέρωση και ευαισθητοποίηση επί του θέματος αυτού. Ενδεικτικά αναφέρουμε οργανώσεις όπως το Δίκτυο Μαρτυρικών Πόλεων

και Χωρίων, το Εθνικό Συμβούλιο Διεκδίκησης των Οφειλών της Γερμανίας προς την Ελλάδα, την Πανελλήνια Ένωση Δικηγόρων για τις Γερμανικές Αποζημιώσεις, την Πανελλήνια Ένωση Αγώνιστών Εθνικής Αντίστασης, ενώ ιδιαίτερη βαρύτητα πρέπει να δοθεί σε οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών στο εξωτερικό που δραστηριοποιούνται.

Τα μέσα που υπάρχουν στη διάθεση μας πρέπει να είναι όλο μας το οπλοστάσιο. Και αυτό το οπλοστάσιο δεν μπορεί να είναι άλλο παρά το λεγόμενο οπλοστάσιο της πολιτιστικής και εκπαιδευτικής διπλωματίας: διοργάνωση συνεδρίων, ημερίδων, εκθέσεων, έκδοση βιβλίων, παραγωγή ταινιών, ντοκιμαντέρ, τηλεοπτικών εκπομπών, ίδρυση μουσείων, χορήγηση υποτροφιών για έρευνα.

Το Ίδρυμα της Βουλής θα μπορούσε στοχευμένα να δραστηριοποιηθεί και προς αυτή την κατεύθυνση ως προς το θέμα της χρηματοδότησης. Δεδομένου των περιορισμένων διαθέσιμων κρατικών πόρων πρέπει να ενθαρρυνθούν οι συνέργειες δημόσιου και ιδιωτικού τομέα, καθώς, επίσης και όλες οι χορηγίες.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, για έναν λόγο δεν πρέπει να εγκαταλείψουμε αυτή την προσπάθεια. Για έναν και μόνο λόγο: Γιατί πολύ απλά δεν εγκατέλειψαν αυτήν την προσπάθεια οι πρόγονοί μας στα βουνά της Πίνδου, δεν εγκατέλειψαν αυτήν την προσπάθεια οι πρόγονοί μας τα οχυρά του Ρούπελ, στη Μάχη της Κρήτης, δεν εγκατέλειψαν αυτή την προσπάθεια κατά τη διάρκεια της Κατοχής στο Δίστομο, στα Καλάβρυτα, στο Κερά-σοβο, στο Κλειστό, στα Ανώγεια, στο Χορτιάτη, στην Κάντανο, στο Τυμπάκι, στην Αγριά, στον Αετό, στη Φτέρη. Αυτό είναι το χρέος μας είτε είμαστε εδώ είτε είμαστε έξω από δω και πρέπει να το συνεχίσουμε και πρέπει να νικήσουμε!

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Βαρεμένος): Ο Ανεξάρτητος Βουλευτής κ. Νικόλαος Νικολόπουλος έχει τον λόγο.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ: Πήρα γραμμή, κύριε Πρόεδρε, από τους πατριώτες μου, τους Καλαβρυτινούς, που παρακολουθούν από τα έδρανα.

Θέλω να εκφράσω, κατ' αρχάς, τις ειλικρινείς ευχαριστίες, την ευγνωμοσύνη όλων, όλων των συμπατριωτών, σε αυτά τα πρόσωπα που κράτησαν το καντήλι αναμμένο όλα αυτά τα χρόνια, παρά τις παλινωδίες του πολιτικού συστήματος, των πολιτικών κομμάτων, καθώς και τις ευχαριστίες στους συναδέλφους που συμμετείχαν σε αυτή την επιτροπή, που κατέληξε σε αυτή την έκθεση, σε αυτό τον τόμο, που είναι πολύτιμος και που πρέπει να είναι το Ευαγγέλιο για τις παραπέρα προσπάθειες και για το πλαίσιο μέσα στο οποίο θα κινηθούμε.

Ευθής εξαρχής, όμως, θα ήθελα να μεταφέρω την επιθυμία όλων των αγωνιζομένων συλλόγων, φορέων, προσωπικοτήτων, που μιλούν για την αναγκαιότητα, από δω και πέρα, σύστασης μιας επιτροπής, κύριε Πρόεδρε της Βουλής, για την προώθηση των διεκδικήσεων, που να αποτελείται, βεβαίως, από Βουλευτές, δικαστικούς λειτουργούς, διεθνολόγους, ιστορικούς και νομικούς επιστήμονες, αλλά και τους εκπροσώπους όλων των οργανώσεων -φυσικά και των αντιστασιακών οργανώσεων- τα μέλη των Ενώσεων Θυμάτων και του Δικτύου Μαρτυρικών Πόλεων και Χωριών.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχουμε πολλά πει και λίγα πράξει μέχρι σήμερα. Προσωπικά δεν θεωρώ ότι εξήντησα το καθήκον μου. Κάθισα, όμως, και μέτρησα εκατόν ογδόντα εννέα ερωτήσεις, πολλές κοινοβουλευτικές παρεμβάσεις και αμέτρητες πληροφορίες προφορικές και γραπτές τοποθετήσεις που έχω κάνει από το 1989, όταν μπήκα για πρώτη φορά εδώ στο Κοινοβούλιο. Δεν μέτρησα τις τηλεοπτικές εκπομπές που έχουμε κάνει εδώ με τους Προέδρους, είτε στις εκπομπές τις δικές μου, είτε ως καλεσμένοι.

Και σήμερα διέκοψα την προεκλογική μου εκστρατεία, που όπως ξέρετε διεξάγω αυτό τον καιρό για τη διεκδίκηση της δημοτικής αρχής της δυτικής Συμπρωτεύουσας της χώρας, δηλαδή, της γενέτειρας μου, του Δήμου της Πάτρας, μόνο και μόνο για να διακηρύξω κι εγώ μαζί με όλους εδώ τους συναδέλφους, ότι -επιτέλους- σαν μία γροθιά όλοι μαζί μπορούμε να διεκδικήσουμε, αλλά προπαντός να κερδίσουμε, αυτή τη μάχη, που τα προηγούμενα χρόνια πολλοί δειλοί, μοιραίοι, ήθελαν να μας λένε

ότι είναι ξεχασμένα, ότι αυτά δεν γίνονται. Όμως, δεν τόλμησαν σήμερα από αυτό το Βήμα να πουν τα ίδια που έλεγαν όταν ξεκίνησε αυτή η επιτροπή, που έλεγαν όταν είχε διακηρυχθεί αυτή η ανάγκη. Έλεγαν ότι τώρα πια είναι πολύ αργά. Το έλεγαν! Τους έχετε ακούσει. Τους ξέρετε. Μην τους πω με το όνομά τους. Όμως, χαϊρόμαστε που, έστω και τώρα, είμαστε όλοι μαζί. Και πιστεύω ότι μέχρι τέλους ουδείς πια θα διαφωνήσει ότι το ζήτημα των γερμανικών αποζημιώσεων προς την Ελλάδα αποτελεί ένα μεγάλο εθνικό ζήτημα.

Είναι ζήτημα ηθικής και είναι και ζήτημα δικαιοσύνης. Είναι ζήτημα αποκατάστασης της ιστορικής μνήμης. Είναι ζήτημα, στο τέλος-τέλος, οριστικής και πλήρους διευθέτησης των εκκρεμοτήτων μιας τραγικής και σκοτεινής εποχής μεταξύ δυο χωρών, που σήμερα είναι φίλες και σύμμαχες. Και αυτό προσδίδει ακόμα μεγαλύτερη αξία στην ανάγκη αυτής της οριστικής διευθέτησης της ιστορικής εκκρεμότητας, καθώς σε μία εποχή που η Ευρώπη έχει μεγάλη ανάγκη να αποδείξει ότι συνεχίζει να αποτελεί έναν χώρο ενότητας και αλληλοσύνης των ευρωπαϊκών λαών δεν επιτρέπεται να μένουν ανοιχτές οι πληγές του παρελθόντος.

Χαίρομαι ειλικρινά, που αντιλαμβάνομαι ότι στη Γερμανία υπάρχει ένα τμήμα του πολιτικού κόσμου που πραγματικά αντιλαμβάνεται αυτήν την ανάγκη και εκφράζει την άποψη ότι πρέπει να επιστραφεί το κατοχικό δάνειο στην Ελλάδα, μαζί με τα λύτρα που καταβλήθηκαν για την απελευθέρωση των Εβραίων της Θεσσαλονίκης από τα καταναγκαστικά έργα, επιζητώντας και τη δημιουργία ενός ειδικού ταμείου για την ανάπτυξη της ελληνικής υπαίθρου, ιδιαίτερα εκεί όπου υπάρχουν οι μαρτυρικοί τόποι μας.

Και ένας τέτοιος τόπος, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, βρίσκεται στην εκλογική μου περιφέρεια. Είναι τα Καλάβρυτα, που τον περασμένο Δεκέμβριο τίμησαν την 75^η επέτειο από τη μεγάλη σφαγή στον λόφο του Καπὶ. Εκεί όλοι μαζί βροντοφωνάσαμε και πάλι ένα-ένα όλα τα ονόματα των θυμάτων εκείνου του φρικιαστικού εγκλήματος κατά της ανθρωπότητας. Ένα έγκλημα, που βέβαια δεν ήταν το μοναδικό που συνέβη στην Ελλάδα από τον ναζισμό και γι' αυτό οι μνήμες μένουν πάντα ζωντανές και απαιτούν ηθική δικαίωση. Και, δυστυχώς, άλλος τρόπος ηθικής δικαίωσης από τον οικονομικό δεν υπάρχει.

Νομίζω πως δεν χρειάζεται να αναφερθώ καθόλου στα νομικά επιχειρήματα που υπάρχουν και έχουν εκφραστεί πολλές φορές και από ανθρώπους που είναι πολύ πιο ειδικοί από εμένα σ' αυτού του είδους τα επιχειρήματα, μεταξύ των οποίων και ο νυν Πρόεδρος της Δημοκρατίας, ο Προκόπης ο Παυλόπουλος, ο οποίος έχει δημιουργήσει ένα μεγάλο και εμπεριστατωμένο πόνημα για το ζήτημα των επανορθώσεων. Δεν είναι ο μόνος, βέβαια. Ωστόσο, νομίζω πως πρέπει να θέσουμε υπ' όψιν της επιτροπής και της Βουλής τόσο τη θέση, επαναλαμβάνω, του Εθνικού Συμβουλίου Διεκδίκησης των Γερμανικών Αποζημιώσεων όσο και όλων των άλλων φορέων και νομομαθών, οι οποίοι υπογραμμίζουν την ανάγκη ακριβούς προσδιορισμού των αποζημιώσεων προς ιδιώτες.

Είναι ανάγκη να υπογραμμίσω και πάλι ότι η θέση του Εθνικού Συμβουλίου Διεκδίκησης των Αποζημιώσεων είναι ότι έχει υποεκτιμηθεί το ύψος της αξίωσης του κατοχικού δανείου, ότι είναι αναγκαία η ανάγκη επίδοσης ρηματικής διακοίνωσης προς τη Γερμανική Κυβέρνηση, δεδομένου ότι έχουν παρέλθει σχεδόν είκοσι τέσσερα χρόνια από την προηγούμενη ρηματική διακοίνωση της 14^{ης} Νοεμβρίου του 1995, ότι απαιτείται κατάργηση του άρθρου 923 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, αλλά και ότι είναι απαράδεκτη η οποιαδήποτε «σαλαμοποίηση» των αποζημιώσεων και με συγχωρείτε για τη λέξη.

Τη ίδια θέση έχει εκφράσει και ο παριστάμενος εδώ Πρόεδρος της Πανελληνίας Ένωσης Θυμάτων Ολοκαυτωμάτων, ο Βασίλης ο Καρκούλιας, διατυπώνοντας την άποψη ότι η έκθεση-πόρισμα πρέπει να συμπληρωθεί με τις αποζημιώσεις προς τα θύματα.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, προτείνω να λάβουμε σοβαρά υπ' όψιν μας τις απόψεις των προαναφερόμενων φορέων και των εκπροσώπων μας. Προτείνω τη συμπλήρωση του ψηφίσματος με την ξεκάθαρη μνεία των διακριτών απαιτήσεων της χώρας, δηλαδή του κατοχικού δανείου, των αποζημιώσεων του κράτους, αλλά και των αποζημιώσεων των θυμάτων της φρίκης και των οικογενειών αυτών.

Εάν πραγματικά πιστεύουμε ότι αποτελεί εθνικό και ιστορικό χρέος η καταβολή των γερμανικών αποζημιώσεων, δεν πρέπει να επιτρέψουμε να χαθεί τίποτα μέσα σε γενικότητες, που πολλές φορές έχουν αποδείξει ότι επί της ουσίας ακυρώνουν αυτήν την ίδια τη διεκδίκηση.

Αισθάνομαι πολύ ενοχλημένος, διότι έχουν περάσει δεκαετίες και το πολιτικό μας σύστημα δεν όρθωσε ποτέ επί της ουσίας το ανόστημά του. Αισθάνομαι ενοχλημένος από το γεγονός ότι ακόμα και αυτή η σημερινή Κυβέρνηση, που παρουσίαζε το θέμα των γερμανικών αποζημιώσεων ως σημαία της, επέτρεψε να περάσουν σχεδόν άλλα πέντε χρόνια, για να ανακινήσει το ζήτημα τώρα, σε μία περίοδο που γεννά πολλές δικαιολογημένες υποψίες για την πολιτική και προεκλογική σκοπιμότητα της πρωτοβουλίας, που και άλλοι συνάδελφοι από το Βήμα της Βουλής ανέδειξαν.

Αδικείται ένα μείζον εθνικό θέμα και αυτό είναι κάτι που δεν πρέπει να επιτρέπουμε να συμβεί, γιατί είναι σαν να υπονομεύουμε το δικαίό μας, ένα δίκαιο που, να μην το ξεχνάμε ποτέ, δεν αρκεί να υπάρχει, αλλά πρέπει να μπορεί να επιβληθεί.

Και ακριβώς αυτή η επιβολή του δικαίου συναρτάται από πολλούς παράγοντες. Ασφαλώς, από την ισχύ της χώρας, αλλά και από την ομόθυμη στήριξή μας στο δίκαιο, καθώς και από το να μην δίνουμε αφορμές και να μην ανοίγουμε παράθυρα διαφυγής των γερμανικών κυβερνήσεων και του γερμανικού κράτους από τις ευθύνες τους.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κλείνω την τοποθέτησή μου, εκφράζοντας την ευχή να μην υπάρξει ποτέ ξανά πόλεμος στον τόπο μας και να μην υπάρξουν ποτέ ξανά άλλες θηριωδίες, γιατί οι οικονομικές αποζημιώσεις ποτέ δεν αναπληρώνουν τις απώλειες και τον ανθρώπινο πόνο. Όμως, αποτελεί χρέος μας απέναντι στην ιστορία και στο έθνος να κάνουμε καθετί δυνατό, για να αποκαταστήσουμε την ιστορία και να αισθανθούμε ηθική δικαίωση, έστω και μετά από τόσα χρόνια. Ελπίζω να είμαστε εμείς αυτοί που θα το κάνουμε και δεν θα το μεταφέρουμε για μία ακόμα φορά ως εκκρεμότητα στις επόμενες γενιές.

Σας ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Βαρεμένος): Και εμείς ευχαριστούμε για την τήρηση του χρόνου.

Ο κ. Κεγκερόγλου έχει τον λόγο.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΕΓΚΕΡΟΓΛΟΥ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, πραγματοποιείται σήμερα στην Ολομέλεια της Βουλής μία οφειλόμενη ιστορικά και πραγματικά ενέργεια.

Εμείς θέσαμε στον Πρόεδρο της Βουλής και στην Ολομέλεια το θέμα της διακοπής της συνεδρίασης, που θεωρούμε ότι δεν πρέπει να πραγματοποιηθεί και επιμένουμε σ' αυτό.

Συζητείται το πόρισμα της Διακομματικής Επιτροπής για τη διεκδίκηση των γερμανικών οφειλών, που έχει ολοκληρώσει το έργο της από τον Ιούλιο του 2016. Πρόκειται για μία διαδικασία, για την οποία μπορούμε να εντοπίσουμε πολλές παραλείψεις και ευθύνες, όπως την παντελή έλλειψη αναφοράς στις αποζημιώσεις των θυμάτων. Όμως, κάτι τέτοιο, σ' αυτήν τη συγκυρία, δεν πρέπει να αποδυναμώσει την απαραίτητη εθνική ομοψυχία και την αντίστοιχη δυναμική της διεκδίκησης.

Επαρχία Βιάννου. Καμένα χωριά, όπως τα γνώρισα από μικρός. Εξήντα δύο μάρτυρες στο Ηράκλειο, Σοκαράς, Γέργερη, Σκούρβουλα, Βορίζα, Δαμάστα, Μάραθος, Καλέσα, Τσαλικάκι, Ζάκρος, Τύλισος, Στοά Μακάσι, Χάρακας, Λιγόρτυνος, Καμάρες, Μαγαρικάρι, Τυμπάκι, Μοίρες. Όλες οι επαρχίες, πεδιάδα, Μονοφάτσι, Μαλεβίτσι, ολόκληρη η Μεσσηνία.

Σε κάθε σπιθαμή της Κρήτης, σε κάθε τόπο της Ελλάδας, τα ολοκαυτώματα που συντελέστηκαν σε ολόκληρη την επικράτεια της χώρας μας, κατά την περίοδο της γερμανικής κατοχής, διακήρυξαν ιστορικά και θα εξακολουθήσουν να διατηρήσουν στο διηνεκές σε διεθνές επίπεδο την αποφασιστικότητα του λαού μας για αντίσταση σε κάθε μορφή δουλείας και ολοκληρωτισμού.

Όλοι σήμερα οφείλουμε έναντι της ιστορίας και των θυμάτων της ναζιστικής θηριωδίας να δηλώσουμε ότι τα εγκλήματα αυτά δεν μπορεί να μένουν ατιμώρητα και το σημαντικότερο, ότι η καταβολή αποζημιώσεων αποτελεί μία επιπλέον θωράκιση για να μην ξανασυνταχθούν. Η χώρα μας διαχρονικά, παρά τις κατά καιρούς αντιξοότητες που δημιούργησαν μία αίσθηση διαπραγμα-

τευτικής αδυναμίας, ουδέποτε παραιτήθηκε από τα απαράγραπτα δικαιώματά της, γεγονός όμως που δεν μπορεί να αποτελεί άλλοθι για τις όποιες ολιγωρίες.

Το ζήτημα τέθηκε για πρώτη φορά ήδη το '45 στη Διάσκεψη για τις Γερμανικές Αποζημιώσεις στο Παρίσι και έκτοτε συνέχισε να τίθεται μέχρι το 1966. Από τότε, τόσο επί δικτατορίας, όσο και στα πρώτα χρόνια της μεταπολίτευσης, υπήρξε κενό ενεργειών.

Καθοριστικής σημασίας για την ενεργό διατήρηση των αξιώσεών μας υπήρξε η πολιτική απόφαση που έλαβε ο Ανδρέας Παπανδρέου το 1995 για την επίδοση ρηματικής διακοίνωσης της Ελλάδας προς την γερμανική Κυβέρνηση. Με τη διπλωματική και νομική αυτή η ενέργεια η ελληνική Κυβέρνηση, αφού εξέθεσε ότι δεν είχε παραιτηθεί των αξιώσεών της για τις αποζημιώσεις και επανορθώσεις, έθετε το θέμα της ωρίμανσης των συνθηκών για έναρξη διαπραγματεύσεων και ρύθμιση του προβλήματος με την καταβολή των οφειλών. Παράλληλα, την ίδια περίοδο σε πρακτικό επίπεδο ενισχύθηκαν οι πρωτοβουλίες για δικαστικό αγώνα και διεκδικήσεις, ο οποίος κατέληξε σε σημαντικές αμετάκλητες δικαστικές αποφάσεις δικαίωσης, οι οποίες ωστόσο δεν έχουν ακόμα υλοποιηθεί.

Η εθνικά υπεύθυνη και πατριωτική στάση των κυβερνήσεων του ΠΑΣΟΚ και άλλων συνεχίστηκε, βεβαίως, με συνέπεια. Το 2010 ο Πρωθυπουργός Γιώργος Παπανδρέου δήλωσε επίσημα από αυτό ακριβώς το Βήμα της Βουλής των Ελλήνων ότι η Ελλάδα δεν έχει παραιτηθεί και δεν παραιτείται των δικαιωμάτων και των αξιώσεών της. Λίγο αργότερα, το 2012, η ίδια Κυβέρνηση ανέθεσε στο Γενικό Λογιστήριο του Κράτους τη σύνταξη εμπειριστατωμένης έκθεσης, στην οποία να αποτιμάται με ακρίβεια το ύψος των αξιώσεων της Ελλάδας. Σε αυτήν ακριβώς την έκθεση, καθώς και σε αντίστοιχες προσπάθειες του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, των υπηρεσιών του Υπουργείου Πολιτισμού και της Τράπεζας της Ελλάδος τεκμηριώνεται όλη η μετέπειτα προσπάθεια που οδήγησε μέχρι τη σύνταξη του πορίσματος της Διακομματικής Επιτροπής της Βουλής για τη Διεκδίκηση των Γερμανικών Οφειλών αλλά και τη σημερινή μας συζήτηση στην Ολομέλεια.

Οφείλω, βέβαια, χωριστή αναφορά στη διαχρονική και συνεπή προσπάθεια τόσο των Ενώσεων των Αγωνιστών, όσο και των μαρτυρικών δήμων, αλλά κυρίως του Εθνικού Συμβουλίου Διεκδίκησης των Οφειλών της Γερμανίας προς την Ελλάδα και τονίζω ότι οι επιφυλάξεις της όσον αφορά επιπλέον αξιώσεις της Ελλάδας για αντίστοιχες οφειλές της Γερμανίας και ιδίως οι οφειλές για τα θύματα θα πρέπει να ληφθούν σοβαρά υπ' όψιν και να συμπεριληφθούν στην τελική φάση της διεκδίκησης.

Ο αγώνας της κοινωνίας των πολιτών, αλλά και της πολιτείας έχει δημιουργήσει ήδη σημαντικές προϋποθέσεις για τη διευθέτηση του ζητήματος. Την ίδια περίοδο που η ελληνική Βουλή συνεδριάζει για να λάβει μία ιστορική απόφαση, στη Γερμανία με πρωτοβουλία κομμάτων, επιστημόνων και προσωπικοτήτων επιχειρείται να εισαχθεί στην εκεί Βουλή το θέμα. Χρειάζεται, όμως, προσοχή, γιατί εν πολλοίς οι προτάσεις αυτές δεν έχουν την επάρκεια η οποία χρειάζεται και κατ' εμέ είναι ιστορικά και πραγματικά υπολειπόμενες, ιδίως ως προς το ύψος των ποσών των αποζημιώσεων. Όμως, πρόκειται για μία εξέλιξη που πρέπει να μελετήσουμε με προσοχή και υπευθυνότητα και να την αξιοποιήσουμε προς όφελος της χώρας.

Η Γερμανία οφείλει να αποδεχτεί, να πληρώσει και να ξεκινήσει άμεσα διαπραγματεύσεις προς τούτο με την Ελλάδα, για να βρεθεί λύση για τη διευθέτηση του ζητήματος των γερμανικών οφειλών από την περίοδο της ναζιστικής Κατοχής. Το ελληνικό κράτος οφείλει σε πνεύμα συναίνεσης και εθνικής ομοψυχίας να προβεί σε όλες τις νομικές και διπλωματικές ενέργειες που θα οδηγήσουν σε ένα θετικό αποτέλεσμα, που δεν θα έχει μόνο οικονομικό, αλλά θα έχει και ιστορικό αντίκρισμα.

Η προσπάθειά μας αφορά, όχι μόνο την πολύ καθυστερημένη υλική αποκατάσταση των τεράστιων καταστροφών και την καταβολή των αποζημιώσεων, αλλά και την ιστορική δικαίωση των θυμάτων και ενός ολόκληρου λαού. Αφορά μία προειδοποίηση της ιστορίας που θα αποτρέψει κάθε σκέψη και ενδεχόμενο ολοκληρωτισμού στο μέλλον.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Δημοκρατικής Συμπαράταξης)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Βαρεμένος): Κι εμείς ευχαριστούμε.

Ο κ. Συντυχάκης, από το ΚΚΕ, έχει τον λόγο.

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΣΥΝΤΥΧΑΚΗΣ: Συζητιέται σήμερα ένα πολύ σοβαρό και χρόνιο αίτημα του λαού μας, αυτό των γερμανικών αποζημιώσεων. Δυστυχώς, όμως, τη χρονική στιγμή που συζητιέται, κατά τη γνώμη μας, αποτελεί μία κίνηση εντυπωσιασμού από την πλευρά της Κυβέρνησης, που κύριο στόχο έχει να ανεβάσει την προεκλογική ανούσια αντιπαράθεση με τη Νέα Δημοκρατία και να αποπροσανατολίσουν από κοινού τον λαό για να υπαρπάξουν την ψήφο του, ξεπλένοντας ταυτόχρονα με τον τρόπο αυτό την αντιλαϊκή, βάρβαρη πολιτική τους.

Μετά από μία τριετή διακυβέρνηση του ΣΥΡΙΖΑ με το ακροδεξιό κόμμα των ΑΝΕΛ και αφού πέρασαν τρία χρόνια από την ολοκλήρωση του πορίσματος της Διακομματικής Κοινοβουλευτικής Επιτροπής για τη Διεκδίκηση των Γερμανικών Οφειλών, θυμήθηκε τώρα η Κυβέρνηση να το φέρει για συζήτηση στη Βουλή. Προφανώς ήσασταν απασχολημένοι με άλλα ζητήματα. Έπρεπε πρώτα να διεκπεραιώσετε όλη τη βρώμικη δουλειά σε βάρος του λαού, να τον φορτώσετε με φόρους και χαράτσια και να τον αδειάσετε από μισθούς και συντάξεις, να εξασφαλίσετε τα κέρδη και τα προνόμια του κεφαλαίου για την περιβόητη δίκαιη ανάπτυξη, να συμφωνήσετε τα ματωμένα πρωτογενή πλεονάσματα και τη φτώχεια διαρκείας για τον λαό μέχρι και το 2060 και βέβαια να γίνετε ο μεντεσές των εγκληματιών πολέμου των Αμερικανών και του ΝΑΤΟ στη Μεσόγειο και στα Βαλκάνια. Μετά επενδύετε στις ευαίσθητες χορδές και στον πόνο ενός λαού που περιμένει και απαιτεί τη δικαίωση από τη λεηλασία, τις σφαγές και τις καταστροφές που υπέστη από τους φασίστες κατακτητές, τους προγόνους δηλαδή της φασιστικής και εγκληματικής Χρυσής Αυγής, για τη δική της οποίας σημειωτέον ποτέ δεν καταφέρατε να πείσετε κανέναν γιατί αδικαιολόγητα καθυστερεί η ολοκλήρωση εδώ και πέντε χρόνια.

Δεν ταιριάζει ούτε αξίζει να υποστεί η μνήμη των εκτελεσμένων της επαρχίας Βιάννου, της Κανδάνου, των Ανωγείων, της Δαμάστας, του Άνω Μέρους και πολλών άλλων δεκάδων μαρτυρικών χωριών και πόλεων της Κρήτης και όλης της χώρας τέτοια βάνουσι προσβολή. Η σκοπιμότητα της στιγμής και η προσπάθεια αποπροσανατολισμού του λαού και μάλιστα χωρίς κανένα θετικό καταληκτικό περιεχόμενο αποτελεί βεβήλωση της μνήμης εκατοντάδων χιλιάδων Ελλήνων πατριωτών, ανδρών και γυναικών, παιδιών και γερόντων που σφαγιάστηκαν, εκτελέστηκαν, βιάστηκαν, σακατεύτηκαν, έχασαν περιουσίες, πυρπολήθηκαν τα σπίτια τους, χωριά και πόλεις σε όλη τη χώρα που κυριολεκτικά μαρτύρησαν από τη ναζιστική φασιστική θηριωδία, ό,τι πιο εγκληματικό και απεχθές έχει να επιδείξει η ανθρωπότητα.

Καμμία απολύτως αναφορά δεν γίνεται στο πόρισμα της Επιτροπής για τη Διεκδίκηση των Γερμανικών Οφειλών, ούτε υπήρξε, ούτε υπάρχει καμμία δέσμευση της Κυβέρνησης να διεκδικήσει ενιαία και στο σύνολό τους τις διεκδικήσεις. Αναφέρεται σε πρωτοβουλία που θα πάρει η Βουλή για την εκπόνηση ενός σχεδίου εθνικής στρατηγικής στα θέματα των γερμανικών οφειλών, αναφέρεται στη ρηματική διακοίνωση, στην επιδίωξη ενημέρωσης της διεθνούς κοινότητας. Ουσιαστικά, επιβεβαιώνει την απροθυμία της να διεκδικήσει τις αποζημιώσεις. Κι όποιος δεν θέλει, βέβαια, να ζυμώσει, δέκα μέρες ή χρόνια ολόκληρα, δεκαετίες κοσκινίζει.

Για να οργανώνουν φέστες όμως και να συγκροτούνται διακομματικές επιτροπές για τις γερμανικές αποζημιώσεις και το κατοχικό δάνειο, μακριά όμως από την ουσία και χωρίς να δεσμεύονται σε μέτρα, συγκεκριμένο σχέδιο, και χρονοδιαγράμματα, είναι πάρα πολύ καλοί.

Για τις αποζημιώσεις προς τα θύματα και τους συγγενείς τους οι οφειλές και οι αποζημιώσεις από τη Γερμανία θεωρούνται ιδιωτικές απαιτήσεις και δεν συμψηφίζονται με άλλες απαιτήσεις της Ελλάδας κατά της Γερμανίας. Κατά συνέπεια, σε περίπτωση διακρατικών διαπραγματεύσεων Ελλάδας-Γερμανίας, πρέπει να υπάρξει φροντίδα και έλεγχος, ώστε σε περίπτωση διεκδίκησης να μην παρακαμφθούν οι απαιτήσεις χρηματικής αποζημίωσης

των θυμάτων και των οικογενειών τους.

Η Κυβέρνηση, ουσιαστικά, κάνει πλάτη στην άρνηση της Γερμανίας να πληρώσει τις οφειλές, η οποία θεωρεί ότι το θέμα και νομικά έχει λήξει, επιδιώκοντας να αμβλύνει, έστω και να καταστήσει ανενεργή κάθε πρωτοβουλία και δράση διεκδίκησης των επανορθώσεων, είτε αυτές αφορούν το κατοχικό δάνειο και τις καταστροφές στην Ελλάδα είτε τις οικογένειες που ξεκληρίστηκαν στο ολοκαύτωμα στις μαρτυρικές πόλεις και τα χωριά.

Συμπράττει, ουσιαστικά, στον τρόπο με τον οποίο η Γερμανία προσπαθεί να αντιπαρέλθει την υποχρέωση να πληρώσει τις οφειλές της για τα εγκλήματα της στην Ελλάδα κατά τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο.

Η ευθύνη των μέχρι σήμερα ελληνικών Κυβερνήσεων, της Νέας Δημοκρατίας και του ΠΑΣΟΚ και της Κυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ τα τελευταία χρόνια, για την εξέλιξη αυτή είναι αρκετά μεγάλη. Μέχρι σήμερα, εβδομήντα τέσσερα χρόνια μετά τη συντριβή του φασισμού, καμμία απολύτως κυβέρνηση δεν ανέλαβε ουσιαστικές πρωτοβουλίες και καμμία κυβέρνηση δεν απαίτησε την πλήρη και ολοκληρωμένη ικανοποίηση των ελληνικών απαιτήσεων. Μόνο το Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδας από την απελευθέρωση της χώρας μέχρι και σήμερα με πολύμορφες δραστηριότητες σε νόμιμη περίοδο, σε παράνομη περίοδο και σε κοινή δράση με τις αντιστασιακές οργανώσεις, την ΠΕΑΕΑ - Δημοκρατικού Στρατού Ελλάδας, αναδεικνύει εμπράκτως την υπόθεση των γερμανικών αποζημιώσεων.

Το ζήτημα κατά την άποψη του ΚΚΕ δεν είναι νομικό και διαδικαστικό, αν και έχει και τέτοιες πλευρές. Το ζήτημα είναι πρωτίστως βαθύτατα πολιτικό. Η προκλητική στάση της Ευρωπαϊκής Ένωσης να κάνει ότι δεν είδε, δεν άκουσε τίποτα για τον φόνο δείχνει πόσο ιμπεριαλιστική είναι, η οποία κάθε άλλο παρά τα συμφέροντα των λαών υπηρετεί, αρνούμενη να αναγνωρίσει το δίκαιο αίτημα του λαού μας για τις γερμανικές αποζημιώσεις.

Κυρίες και κύριοι, η ιστορία της ναζιστικής Ευρώπης είναι γεμάτη από παραδείγματα όπου η μαζική θανάτωση ανθρώπων σηματοδοτούσε την επίδειξη δύναμης και πυγμής και αποσκοπούσε στο να υπολειαστεί ο μόνιμος φόβος, ο αυτοματισμός του τρόμου ως βάση για τον απόλυτο σεβασμό του κυρίαρχου στρατού, της φυλής, όπως κάνει σήμερα βέβαια και η εγκληματική ναζιστική οργάνωση της Χρυσής Αυγής.

Στη μνήμη συντρόφων και συναγωνιστών μας, όλων των πατριωτών της χώρας που έπεσαν, βασανίστηκαν και έμειναν άναπτοι στα μέτωπα του πολέμου, παλεύουμε μέχρι την τελική δικαίωση ενάντια στους παραχαράκτες της ιστορίας του Β' Παγκοσμίου Πολέμου που επιχειρούν να εξισώσουν τον φασισμό με τον σοσιαλισμό, κομμουνισμό, ενάντια στην ανοχή και στηρίξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης την οποία δίνει σε αντιδραστικά αντικομμουνιστικά καθεστώτα, όπως στην Πολωνία, στην Ουγγαρία, στην Ουκρανία και αλλού, που απαγορεύουν τη δράση κομμουνιστικών κομμάτων και τα σύμβολά τους, ενώ ανέχονται και καλύπτουν την καταστροφή αντιστασιακών μνημείων, όπως του Μπελογιάννη που μόλις προχθές ξήλωσε η αντιδραστική Κυβέρνηση της Πολωνίας και επιβραβεύουν, τιμούν τους συνεργάτες των Γερμανών ναζί, ενισχύοντας έτσι τα φασιστικά κόμματα, όπως στη χώρα μας τη Χρυσή Αυγή.

Εμείς εμπνεόμαστε από τη λαϊκή πάλη και αντίσταση, από το ΕΑΜ, τον ΕΛΑΣ, την ΕΠΟΝ, τον Δημοκρατικό Στρατό Ελλάδας, από τα εκατομμύρια των κομμουνιστών και άλλων αγωνιστών σε όλο τον κόσμο που δεν δίστασαν να δώσουν ακόμα και τη ζωή τους. Το Κομμουνιστικό Κόμμα της Ελλάδας μαζί με την ΠΕΑΕΑ - Δημοκρατικού Στρατού Ελλάδας θα συνεχίσει αταλάντευτα, όσα εμπόδια κι αν βάζουν οι κυβερνήσεις, οι ευρωπαίοι ιμπεριαλιστές και το κεφάλαιο, να παίρνει πρωτοβουλίες για την τελική δικαίωση των θυμάτων και των οικογενειών τους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Βαρεμένος): Κύριε συνάδελφε, πρέπει να ολοκληρώσετε.

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΣΥΝΤΥΧΑΚΗΣ: Θα αξιοποιεί κάθε τρόπο και μέσο που τους δίνεται για να προβάλλουν το ζήτημα της διεκδίκησης των γερμανικών αποζημιώσεων.

Η Κοινοβουλευτική Ομάδα του ΚΚΕ κατέθεσε τη δική της πρόταση για το θέμα αυτό, όπως διατυπώθηκε από την εισηγήτριά μας και μέλος της αρμόδιας επιτροπής, τη Διαμάντω Μανωλά-

κου, πρόταση που ανταποκρίνεται στο λαϊκό αίσθημα, γιατί είναι απαίτησή του να ικανοποιηθεί το αίτημα για πλήρη αποκατάσταση. Ο λαός μας έχει το δικαίωμα και οφείλει να διεκδικήσει τις αποζημιώσεις και επανορθώσεις ταυτόχρονα με τον αγώνα ενάντια στην αντιλαϊκή πολιτική της Κυβέρνησης, της Ευρωπαϊκής Ένωσης του κεφαλαίου, ενάντια στο σάπιο και βάρβαρο καπιταλιστικό σύστημα.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Βαρεμένος): Τον λόγο έχει η κ. Καρακώστα για επτά λεπτά.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ (ΕΥΗ) ΚΑΡΑΚΩΣΤΑ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Καλημέρα σε όλες και όλους από την πλευρά μου.

Θα θυμηθώ τις 10 Μαρτίου 2015, όταν είχα την τύχη η πρώτη μου ομιλία ως Βουλευτής σε αυτή την Αίθουσα να έχει θέμα τις γερμανικές αποζημιώσεις και η ίδρυση αυτής της Διακομματικής Επιτροπής, προκειμένου να έχουμε αυτό το πολύ εξαιρετικό πόρισμα, σχετικά με το τι συνέβη εκείνες τις εποχές και τι πραγματικά οφείλουμε να διεκδικούμε και με ποιον τρόπο μπορούμε να το κάνουμε.

Αναγνωρίζει, λοιπόν, αυτό το πόρισμα τις συνέπειες του Β' Παγκοσμίου Πολέμου για την Ελλάδα και τους πολίτες της, που ήταν τρομακτικές και ανεπανόρθωτες. Το Γ' Ράιχ συνέχισε χωρίς διακοπή από την πρώτη έως την τελευταία ημέρα της Κατοχής. Θα αναφέρω ένα χαρακτηριστικό παράδειγμα, όπου στην περιοχή μου σκοτώθηκαν ΕΛΑΣίτες προκειμένου να σώσουν στο παρό πέντε το εργοστάσιο της ΔΕΗ.

Συνέχισαν, λοιπόν, στην Ελλάδα την κτηνώδη και εγκληματική τους δράση σε βάρος του ελληνικού λαού. Από την τρομοκρατία της πείνας πέρασαν στην τρομοκρατία των ολοκαυτωμάτων. Έχουν αναγνωριστεί ήδη εκατό ολοκαυτώματα, όπως όλοι γνωρίζουμε, πόλεων και χωριών. Πέρασαν στην τρομοκρατία των εκτελέσεων. Πέρασαν στην οργανωμένη ληστεία του εθνικού μας πλούτου. Κατέστρεψαν ολοσχερώς τη χώρα και τις υποδομές της, υπονομεύοντας την αναπτυξιακή της πορεία.

Οι αποζημιώσεις που αξιώνει η Ελλάδα και αναφέρονται στο πόρισμα της Διακομματικής Επιτροπής αφορούν, πρώτον, τις πολεμικές αποζημιώσεις για τις υλικές καταστροφές, καταστροφή, αρπαγή υποδομών, στρατιωτικού υλικού, εκκλησιών, κατοικιών, βιομηχανιών και τόσα άλλα, δεύτερον, πολεμικές επανορθώσεις των θυμάτων και των συγγενών τους, τρίτον, αποπληρωμή του αναγκαστικού κατοχικού δανείου, τέταρτον, επιστροφή των κλεμμένων αρχαιολογικών θησαυρών.

Προκύπτει από όλα, λοιπόν, τα στοιχεία ότι η Ελλάδα, επίσης, κατέχει την πρώτη θέση μεταξύ των κρατών που θρήνησαν θύματα εξαιτίας αυτού του πολέμου. Η αναλογία των θυμάτων του συνολικού πληθυσμού, σύμφωνα με την απογραφή του 1939, όπου ήταν επτά εκατομμύρια τριακόσες τριάντα πέντε χιλιάδες, ανέρχεται στο ποσοστό 19,70%, το οποίο αντιστοιχεί σε πεντακόσιους πενήντα οκτώ χιλιάδες νεκρούς και οκτακόσιους ογδόντα χιλιάδες αναπήρους.

Παρ' όλα αυτά, η Γερμανία δεν αναλαμβάνει τις ευθύνες της ακόμη και σήμερα. Ισχυρίζεται ότι το θέμα έκλεισε το 1960, όταν κατέβαλε στην Ελλάδα 115 εκατομμύρια μάρκα. Ξέρουμε όλοι, όμως, η καταβολή αυτή έγινε για να πετύχει η Γερμανία την αποφυλάκισή του Μαξ Μέρτεν, σφαγέα των Εβραίων της Θεσσαλονίκης.

Είναι γεγονός ότι καμμία ελληνική Κυβέρνηση έως σήμερα δεν διεκδίκησε μεθοδικά τις γερμανικές οφειλές, με εξαίρεση το 1995 της επίδοσης ρηματικής διακοίνωσης στη Γερμανία για την έναρξη των διαπραγματεύσεων. Όμως και καμμία ελληνική Κυβέρνηση δεν παραιτήθηκε των δίκαιων αυτών αξιώσεων μας, όπως ισχυρίζεται η γερμανική πλευρά.

Αντίθετα, η ελληνική αξίωση παραμένει νομικά ισχυρή επειδή, πρώτον, ήδη από την περίοδο της κατοχής, το Γ' Ράιχ είχε αρχίσει την αποπληρωμή του αναγκαστικού κατοχικού δανείου. Άρα, υπάρχει αναγνώριση. Δεύτερον, το 1946 στη Διάσκεψη των Παρισίων είχε αναγνωριστεί και προσδιοριστεί ένα σχετικά μικρό βέβαια ποσό αποζημιώσεων σε σχέση με το μέγεθος των καταστροφών στην Ελλάδα. Τρίτον, το 1953, με τη Συμφωνία του Λονδίνου οι γερμανικές οφειλές πάγωσαν λόγω της προτεραιότητας που δόθηκε από τις νικήτριες δυνάμεις για τη δημιουργία μιας

ισχυρής ομοσπονδιακής Γερμανίας, η οποία θα ήταν ανάχωμα στην επέκταση του σοβιετικού κράτους.

Όμως σε καμία περίπτωση δεν χαρίστηκαν οι οφειλές της. Τέθηκαν σε αδράνεια έως την υπογραφή του Συμφώνου Ειρήνης μεταξύ Γερμανίας και νικητριών δυνάμεων λόγω της διαίρεσης της. Το 1990, μετά την επανένωσή της, υπογράφηκε το λεγόμενο Σύμφωνο «2+4» μεταξύ Γερμανίας, ΗΠΑ, Ρωσίας, Αγγλίας και Γαλλίας, το οποίο καλύπτει νομικά τα μη συμβαλλόμενα, αλλά παθόντα από τον πόλεμο κράτη, όπως είναι η Ελλάδα. Άλλωστε, δεν παραγράφονται τα αδικήματα κατά της ανθρωπότητας. Έτσι έχουν χαρακτηριστεί αυτά.

Στην ελληνική προσπάθεια εντάσσονται και άλλες δυνάμεις. Πριν λίγες μέρες, Βουλευτές των Πρασίνων, της Αριστεράς, καθώς και στελέχη του Σοσιαλδημοκρατικού Κόμματος της Γερμανίας υπέγραψαν κείμενο, το οποίο αναφέρεται στη γερμανική ευθύνη για τον πόλεμο και στις υποχρεώσεις έναντι της Ελλάδας, με το οποίο ζητούν, πρώτον, την επιστροφή του αναγκαστικού κατοχικού δανείου, όπως και εμείς, την επιστροφή των λύτρων που καταβλήθηκαν για την απαλλαγή των Εβραίων από τα καταναγκαστικά έργα και τη δημιουργία –άξιο να το συζητήσουμε– ειδικού ταμείου για τη βιώσιμη ανάπτυξη της υπαίθρου και ειδικότερα των μαρτυρικών χωριών. Είναι στα πλαίσια του διαλόγου.

Επίσης, βιβλίο-όπλο στον αγώνα της Ελλάδος για την ηθική, πολιτική και ιστορική δικαίωση στο ζήτημα των πολεμικών επανορθώσεων αποτελεί και το πόνημα των Γερμανών ιστορικών συγγραφέων Carl Rubner με τίτλο: «Η οφειλή των επανορθώσεων-πομπή της γερμανικής κατοχής στην Ελλάδα και στην Ευρώπη», το οποίο παρουσιάστηκε και στην Αθήνα τον περασμένο Φεβρουάριο και τελεί υπό την αιγίδα της Βουλής.

Τα κείμενα αυτά συνιστούν ένα ακόμη όπλο της χώρας μας, η οποία θα ξεκινήσει τη διεκδίκηση των γερμανικών οφειλών σε νομικό, διακοινοβουλευτικό και πολιτικό επίπεδο.

Σήμερα, λοιπόν, που ο φασισμός σηκώνει κεφάλι ξανά στην Ευρώπη, η Γερμανία, αλλά και όλη η δημοκρατική Ευρώπη, οφείλει να αναγνωρίσει την αντίσταση των ελληνικού λαού ενώπιον του φασισμού. Οφείλει να αναγνωρίσει την απαρέγκλιτη εφαρμογή του διεθνούς δικαίου. Οι γερμανικές αποζημιώσεις βρίσκουν νομικό έρεισμα στις διατάξεις της Δ' Σύμβασης της Χάγης, τις οποίες επικαιροποίησε το 1946 η απόφαση του Διεθνούς Στρατιωτικού Δικαστηρίου της Νυρεμβέργης. Διότι δίχως την επικράτηση του διεθνούς δικαίου υπάρχει και κίνδυνος νέα ολοκαυτωμάτων.

Η υπεράσπιση των δικαιωμάτων των θυμάτων της γερμανικής κατοχής υπηρετεί όχι μόνο τα εθνικά δίκαια των Ελλήνων, αλλά και τη δημοκρατία και τον πολιτισμό της Ευρώπης. Στον αγώνα κατά του φασισμού δεν χωράνε μισόλογα και υπαναχωρήσεις. Γι' αυτό όλοι και όλες εμείς μαζί σε αυτόν τον αγώνα οφείλουμε να είμαστε ενωμένοι. Με όλες τις μικρές διαφορές μας, οφείλουμε να είμαστε ενωμένοι.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Βαρεμέννος): Κι εμείς ευχαριστούμε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα ότι τη συνεδρίασή μας παρακολουθούν από τα άνω δυτικά θεωρεία, αφού προηγουμένως συμμετείχαν στο εκπαιδευτικό πρόγραμμα «Ο Ρήγας και η Επανάσταση» που οργανώνει το Ίδρυμα της Βουλής, είκοσι τέσσερις μαθητές και μαθήτριες και δύο συνοδοί εκπαιδευτικοί από το 1^ο Γυμνάσιο Αλίμου, την πατρίδα του Θουκυδίδη.

Η Βουλή τους καλωσορίζει.

(Χειροκροτήματα απ' όλες τις πτέρυγες της Βουλής)

Τον λόγο έχει ο κ. Σταϊκούρας από τη Νέα Δημοκρατία.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΤΑΪΚΟΥΡΑΣ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, οι γερμανικές αποζημιώσεις-επανορθώσεις και το κατοχικό δάνειο συνιστούν ζητήματα με σημαντικές ανθρωπιστικές, εθνικές, οικονομικές, κοινωνικές και ιστορικές παραμέτρους. Για τον λόγο αυτό οφείλουμε όλοι μας να τα προσεγγίζουμε με σεβασμό στην ιστορική αλήθεια, με την προσήκουσα σοβαρότητα και βεβαιώς πάντοτε στο υφιστάμενο θεσμικό πλαίσιο.

Από το 2012 έως το 2014 στο Γενικό Λογιστήριο του Κράτους αντιμετωπίσαμε για πρώτη φορά με υπευθυνότητα, σοβαρότητα και μεθοδικότητα τόσο το θέμα της τακτοποίησης των αρχείων που αφορούν τις περιόδους του Α' και του Β' Παγκοσμίου Πολέμου, όσο και το ζήτημα του ποσοτικού προσδιορισμού των αξιώσεων του ελληνικού δημοσίου από τις γερμανικές επανορθώσεις και το κατοχικό δάνειο. Το κάναμε αυτό γιατί πιστεύαμε και πιστεύουμε ότι θεμελιώδες χρέος κάθε κράτους είναι να φυλάσσει το ιστορικό υλικό και να τεκμηριώνει τόσο την προβολή των θέσεων του, όσο και τη διεκδίκηση των αιτημάτων.

Στην τοποθέτησή μου, συνεπώς, θα σταθώ στα δεδομένα και στο έργο που επιτελέστηκε επί του θέματος στο Υπουργείο Οικονομικών και συγκεκριμένα στο Γενικό Λογιστήριο του Κράτους, του οποίου είχα την πολιτική ευθύνη την περίοδο 2012 - 2014. Διότι σε αυτό το έργο στηρίζεται εν πολλοίς η έκθεση της Διακομματικής Κοινοβουλευτικής Επιτροπής για τη διεκδίκηση των γερμανικών οφειλών που σήμερα συζητάμε.

Συγκεκριμένα τον Σεπτέμβριο του 2012, με απόφαση του τότε Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών, συστάθηκε με ιδία πρωτοβουλία ομάδα εργασίας από ανώτερους υπαλλήλους του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους με σκοπό την έρευνα των αρχείων της υπηρεσίας που αφορούν στον Πρώτο και στον Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο και την καταγραφή, ταξινόμηση και προστασία του σχετικού αρχειακού υλικού.

Καταφέραμε έτσι να ανασύρουμε στοιχεία και δεδομένα από την αφάνεια και τη λήθη πολλών δεκαετιών. Η διαδικασία δεν ήταν εύκολη. Υπήρχαν σημαντικές δυσκολίες. Το σχετικό αρχειακό υλικό δεν ήταν συγκεντρωμένο σε έναν ενιαίο χώρο. Ουδέποτε είχε ταξινομηθεί. Ούτε φυσικά έχει γίνει προσπάθεια ψηφιοποίησής του για την καλύτερη προστασία του από τον χρόνο και τη φθορά. Επίσης, υπήρχαν επιμέρους αρχεία σε άλλες διευθύνσεις και σε άλλες κτιριακές εγκαταστάσεις.

Τελικά, τον Μάρτιο του 2013 ολοκληρώθηκε, επαναλαμβάνω, για πρώτη φορά η καταγραφή και ταξινόμηση του αρχειακού υλικού του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους που σχετίζεται με τις αποζημιώσεις. Μιλάμε για υλικό που αποτελείται από εκατόσιους εξήντα έναν φακέλους και δερματόδετους τόμους.

Η έκθεση αυτή διαβιβάστηκε μέσω του Υπουργείου Εξωτερικών και του τότε Υπουργού του κ. Βενιζέλου στο Νομικό Συμβούλιο του Κράτους, προκειμένου αυτό να προβεί στη νομική επεξεργασία, αξιολόγηση και στοιχειοθέτηση των αξιώσεων του ελληνικού δημοσίου.

Στη συνέχεια, τον Μάιο του 2014, ο τότε Αναπληρωτής Υπουργός Οικονομικών προέβη στη σύσταση ειδικής επιτροπής για τον προσδιορισμό του ποσού των αξιώσεων του ελληνικού δημοσίου από τις γερμανικές επανορθώσεις και το κατοχικό δάνειο κι αυτό προκειμένου το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους να διατυπώσει, όπως προβλέπει το Σύνταγμα και η νομοθεσία, πρόταση χειρισμού της υπόθεσης, λόγω του ιδιαίτερου ιστορικού, πολιτικού και νομικού ενδιαφέροντός του.

Στην ειδική αυτή επιτροπή συμμετείχαν στελέχη του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους, της Τράπεζας της Ελλάδος και του ΟΑΔΗΧ. Το έργο της επιτροπής ολοκληρώθηκε στις 30 Δεκεμβρίου του 2014.

Συνεπώς κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, την περίοδο 2012 - 2014 το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους ολοκλήρωσε με σοβαρότητα, υπευθυνότητα και μεθοδικότητα, μακριά από επικοινωνιακές πομφόλυγες ένα σοβαρό έργο και το ολοκλήρωσε με επιτυχία. Απόδειξη είναι ότι σε αυτό το έργο στηρίζεται κυρίως η έκθεση της Διακομματικής Κοινοβουλευτικής Επιτροπής. Γι' αυτό θα ήθελα από το Βήμα της Βουλής να ευχαριστήσω όλους τους δημόσιους λειτουργούς που συμμετείχαν στις εργασίες των επιτροπών.

Σήμερα το ζήτημα των γερμανικών αποζημιώσεων και του κατοχικού δανείου παραμένει ανοιχτό. Πρόκειται για ένα ζήτημα που οφείλουμε και οι δύο πλευρές να το προσεγγίσουμε με σεβασμό στην ιστορική αλήθεια και την προσήκουσα σοβαρή. Η Ελλάδα ουδέποτε παραιτήθηκε των αξιώσεών της.

Προσεγγίζουμε το ζήτημα με υπευθυνότητα, μεθοδικότητα και διορατικότητα, όπως αρμόζει σε ένα σοβαρό κράτος, όπως είναι η Ελλάδα και σε ένα έθνος, όπως των Ελλήνων.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Βαρεμένος): Κι εμείς ευχαριστούμε.

Ο κ. Ευάγγελος Βενιζέλος έχει τον λόγο και μετά θα μιλήσει ο Γενικός Γραμματέας του ΚΚΕ ο κ. Κουτσούμπας.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ: Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, η σημερινή συζήτηση, όπως και οι άλλες παρόμοιες που διεξήχθησαν τον Μάρτιο του 2015 και τον Απρίλιο του 2013, είναι μία διακήρυξη της εθνικής ενότητας, μία αναζωπύρωση της ιστορικής μνήμης και μία εκδήλωση σεβασμού του Διεθνούς Δικαίου.

Πιο συγκεκριμένα, είναι μια διακήρυξη σεβασμού της αρχής του απαραγράπτου των εγκλημάτων κατά της ανθρωπότητας, αρχή από την οποία απορρέει και η νομική θεμελίωση των ελληνικών αξιώσεων για τις λεγόμενες πολεμικές αποζημιώσεις, τις πολεμικές επανορθώσεις, το κατοχικό δάνειο, θεμελίωση για την επιστροφή των αρχαιολογικών θησαυρών -είναι και νεότερη και πληρέστερη-, ενώ είναι γνωστή η συζήτηση για τη νομική θεμελίωση των αξιώσεων που έχουν άτομα, ιδιώτες.

Όμως εάν θέλουμε να είμαστε ειλικρινείς και αν θέλουμε να επιτελέσουμε το εθνικό μας καθήκον εις το ακέραιο, τότε πρέπει άξονας της συζήτησής μας να είναι η αλήθεια και όχι η αναπαγωγή στερεοτύπων, όχι η επανάληψη μύθων.

Σήμερα η Βουλή καλείται να αντιληφθεί πόσο δύσκολο είναι να διαχειριστεί κανείς το δίπολο που έχει από τη μια μεριά τα εύκολα λόγια για εσωτερική κατανάλωση και από την άλλη μεριά τις δύσκολες πράξεις που παράγουν διεθνές πολιτικό, νομικό και οικονομικό αποτέλεσμα.

Συζητούμε για πράγματα, τα οποία είναι ιστορικά επιβεβαιωμένα, αναμφισβήτητα, τεκμηριωμένα, αλλά δεν φαντάζομαι ότι είναι αυτό το ζητούμενο ούτε για τη Βουλή των Ελλήνων ούτε για τους συγγενείς των θυμάτων, ούτε για τους σημερινούς κατοίκους των ιστορικών και μαρτυρικών τόπων της χώρας μας, ούτε για όλον τον ελληνικό λαό που είναι κληρονόμος και διάδοχος αυτής της μνήμης. Χρειάζεται κάτι πιο πρακτικό και κάτι πιο συγκεκριμένο και χρειάζεται να είμαστε ειλικρινείς και ακριβείς μεταξύ μας.

Είναι αξιοπρόσεκτη η προσπάθεια που έγινε στη Διακομματική Επιτροπή και είναι, βεβαίως, άξια τιμής και σεβασμού η βοήθεια που προσέφερε και το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους και το Υπουργείο Εξωτερικών με τις υπηρεσίες και το αρχείο του και, βεβαίως, το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους και οι εκπρόσωποι της ακαδημαϊκής κοινότητας, ιδίως οι εκπρόσωποι του Διεθνούς Δικαίου.

Όμως, από την έκθεση αυτή λείπει η πλήρης καταγραφή των ενεργειών των ελληνικών κυβερνήσεων, ιδίως από την επάνεση της Γερμανίας και μετά, ιδίως από το 1990 και μετά, ώστε να αποδεικνύεται ότι η Ελλάδα πολιτικά και διπλωματικά έχει θέσει, θέτει και διατηρεί ζωντανό το ζήτημα αυτό. Παραδόξως είναι ελλιπέστατη η αναφορά στο πόρισμα.

Θέλω να σας θυμίσω ότι το 1995 επιδόθηκε ρηματική διακοίνωση από τον Έλληνα πρέσβη στο γερμανικό Υπουργείο Εξωτερικών κατ' εντολή του τότε Υπουργού Εξωτερικών Κάρολου Παπούλια και αυτό μνημονεύεται. Όμως, δεν πηγαίνουμε ξαφνικά από το 1995 στο 2019.

Το 1998 ο τότε πρέσβης της Ελλάδος και στη συνέχεια Γενικός Γραμματέας Προεδρίας της Δημοκρατίας, ο Πρέσβης κ. Ηλιανός, επανέλαβε το διάβημα αυτό στον Γενικό Διευθυντή Πολιτικών Υποθέσεων του γερμανικού Υπουργείου Εξωτερικών.

Το 2000 ο τότε Πρόεδρος της Ελληνικής Δημοκρατίας αξιωματικός Κωστής Στεφανόπουλος, ευρισκόμενος σε επίσημη επίσκεψη στην Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας, έθεσε το ζήτημα αυτό επισήμως και δημόσια στον ομόλογό του τότε Πρόεδρο Ράου.

Και το 2011 αρχίζει μια σειρά ενεργειών στο ύψιστο νομικό επίπεδο, γιατί η Ελλάδα τον Ιούλιο του 2011, στο μέσο της οικονομικής κρίσης και ενώ διαπραγματευόμασταν το δεύτερο πρόγραμμα στήριξης και την επέμβαση στο χρέος, προσέφυγε ενώπιον του Διεθνούς Δικαστηρίου της Χάγης στην ανοιχτή δίκη Ιταλίας κατά Γερμανίας με παρέμβαση υπέρ της Ιταλίας και η απόφαση αυτή εκδόθηκε αρνητική για την Ιταλία και την Ελλάδα

τον Φεβρουάριο του 2012, τις ημέρες που συνετελείτο η πιο κρίσιμη επιχείρηση για τη διάσωση της χώρας τη δημοσιονομική και χρηματοπιστωτική.

Η οικονομική κρίση και τα μνημόνια και ο αποφασιστικός ρόλος της Γερμανίας δεν εμπόδισαν την τότε Κυβέρνηση να κάνει αυτήν την επιλογή όχι των λόγων, αλλά της μέγιστης διονομικής πράξης που μπορούσε να κάνει στο επίπεδο του Διεθνούς Δικαστηρίου της Χάγης.

Στη συνέχεια, την περίοδο 2013 - 2015, περίοδο κατά την οποία ήμουν -σε συνέχεια της περιόδου 2011 - 2012 που ήμουν Αντιπρόεδρος της Κυβέρνησης και Υπουργός Οικονομικών- Αντιπρόεδρος και Υπουργός Εξωτερικών, το ζήτημα αυτό ετέθη επισήμως διπλωματικά σε όλους τους Γερμανούς Υπουργούς Εξωτερικών, στον αξιωματικό Βεστερβέλε, στον σημερινό Πρόεδρο της Γερμανικής Δημοκρατίας, τον κ. Στάινμαγιερ, στην καγκελάριο Μέρκελ, στην οποία το θέσαμε από κοινού με τον Αντώνη Σαμαρά, στον Υπουργό Οικονομικών Σόιμπλε, και βεβαίως, στον πρόεδρο Γκάουκ, όταν βρέθηκε εδώ σε επίσημη επίσκεψη στην Αθήνα, του το έθεσε και ο τότε Πρωθυπουργός και εγώ ως Αντιπρόεδρος και Υπουργός Εξωτερικών στην επίσημη συνάντηση των αντιπροσωπειών.

Το 2014 έχουμε τις εξελίξεις σε σχέση με την τεκμηρίωση. Έχουμε το πόρισμα του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους, έχουμε το πόρισμα του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, έχουμε την περαιτέρω επεξεργασία των ποσών από το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους.

Όλα αυτά -είναι κρίμα που αυτό απουσιάζει ως αναφορά από την έκθεση της Διακομματικής Επιτροπής- κατέστησαν αντικείμενο νέας ρηματικής διακοίνωσης που επέδωσε η ελληνική πρεσβεία στο Βερολίνο στο γερμανικό Υπουργείο Εξωτερικών, με περιεχόμενο το περιεχόμενο της δημόσιας δήλωσης που έκανα τότε στην Ελλάδα, στις 19 Ιανουαρίου του 2015, ως Υπουργός των Εξωτερικών για τα κείμενα αυτά.

Ό,τι λέγαμε στην Ελλάδα δεν το λέγαμε για εσωτερική κατανάλωση, αλλά επιδόθηκε διπλωματικά με ρηματική διακοίνωση στη γερμανική κυβέρνηση.

Θα έπρεπε να συνεχιστεί αυτός ο κατάλογος, αλλά δεν μπορεί να συνεχιστεί, γιατί ειλικρινά δεν έχω ακούσει να έχουν γίνει ενέργειες πολιτικές και διπλωματικές σε κυβερνητικό επίπεδο από τις 25 Ιανουαρίου του 2015 έως σήμερα, τα τελευταία τέσσερα και πλέον χρόνια. Δεν έχει τεθεί το ζήτημα αυτό ή, εν πάση περιπτώσει, δεν έχει ανακοινωθεί στη Βουλή ότι έχουν συνεχιστεί οι ενέργειες αυτές.

Άρα, πρέπει να σπάσει ο φαύλος κύκλος της διπλής γλώσσας. Δεν είναι θέματα αυτά, όπως οι πολεμικές επανορθώσεις και η μνήμη των θυμάτων του ελληνικού λαού, η μνήμη των θυμάτων του Ολοκαυτώματος, που μπορούν να είναι αντικείμενο αυτής της μικροκομματικής πρακτικής της διπλής γλώσσας, της εύκολης γλώσσας για εσωτερική κατανάλωση και των ανύπαρκτων πράξεων σε διεθνές επίπεδο.

Τώρα, λοιπόν, δύο και πλέον χρόνια μετά την κατάρτιση του πορίσματος της έκθεσης από τη Διακομματική Επιτροπή, αυτή εισάγεται για συζήτηση στην Ολομέλεια. Είναι καλοδεχούμενη.

Τώρα έχει τεθεί σε ισχύ η Συνθήκη των Πρεσπών. Τώρα έχει καταβληθεί η εκκρεμούσα δόση από τις επιστροφές των κερδών των κεντρικών τραπεζών του ευρωσυστήματος λόγω των χαρτοφυλακίων «ALPHA» και «SMT», που είχαμε καταφέρει να πάρουμε πίσω στις 21 Φεβρουαρίου του 2012.

Τώρα, λοιπόν, πρέπει να συνεχιστεί η διπλωματική πρακτική, να τίθεται το ζήτημα αυτό για να διατηρείται υπό διαβούλευση, όπως προβλέπει το Διεθνές Δίκαιο, όπως προβλέπει η Διεθνής Συμφωνία του 1953, όπως προβλέπει η νομολογία του Διεθνούς Δικαστηρίου της Χάγης με συγκεκριμένα πράγματα, έστω τώρα, έστω μετά τις Πρέσπες και έστω μετά την καταβολή της περιβόητης αυτής δόσης, έστω μετά την τυπική έξοδο από το μνημόνιο. Ενώ εμείς είδατε πώς χειριστήκαμε τα θέματα αυτά μη επιτρέποντας καμμία διασύνδεση θεμάτων εξωτερικής πολιτικής και εθνικής μνήμης και αξιοπρέπειας με την αγωνία για την οικονομική διάσωση της χώρας, έχοντας πάντα συνομιλητή τη γερμανική κυβέρνηση για όλα τα θέματα αυτά λόγω του καθοριστικού της ρόλου μέσα στην Ευρωζώνη.

Και τώρα ποιο είναι αυτό που θα κάνουμε; Πώς θα λύσουμε το πρακτικό ζήτημα των διονομικών ενεργειών;

Τι μας λέει το πόρισμα του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους για τον χειρισμό των υποθέσεων; Μας λέει αυτά που ξέρουμε, αυτά που έχουμε πει πάρα πολλές φορές, ότι η νομολογία του Διεθνούς Δικαστηρίου της Χάγης σέβεται την κρατική ασυλία. Αυτό μας είπε, απορρίπτοντας την προσφυγή μας και απορρίπτοντας και την ιταλική θέση, παρ' ότι το ιταλικό Συνταγματικό Δικαστήριο επιμένει. Όμως, το ιταλικό Συνταγματικό Δικαστήριο, επειδή είναι οπαδός της λεγόμενης «δυσδικής θεωρίας» ως προς τις σχέσεις Εθνικού και Διεθνούς Δικαίου, επιμένει και αντιδικεί και με το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και με το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Είναι μία πάγια γραμμή.

Το δικό μας, όμως, Ανώτατο Ειδικό Δικαστήριο έχει πει άλλα από το 2002. Και δεν είδα τον Έλληνα Υπουργό Δικαιοσύνης των τελευταίων Κυβερνήσεων Τσίπρα - Καμμένου να αλλάζει πρακτική και να παρέχει την προβλεπόμενη από τον Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας άδεια, προκειμένου να ενεργηθεί αναγκαστική εκτέλεση, για να έχουμε μία αίσθηση της πραγματικότητας και της αλήθειας.

Ακόμη και για να προσφύγει κανείς στο επί τούτου προβλεπόμενο Διεθνές Διαιτητικό Δικαστήριο της Σύμβασης του 1953, τη σύνθεση του οποίου τη διαβάζουμε -βλέπουμε ποιος είναι ο συσχετισμός των διαιτητών σε αυτό το δικαστήριο- πρέπει να προηγηθεί η φάση της διαβούλευσης.

Άρα, ούτως ή άλλως, όποια διονομική επιλογή και αν γίνει κάποια στιγμή, το βέβαιον είναι ότι πρέπει να τίθενται αυτά τα ζητήματα σε πολιτικό και διπλωματικό επίπεδο στο υψηλότερο ομόλογο επίπεδο, στο επίπεδο του Πρωθυπουργού και του Υπουργού των Εξωτερικών, στο επίπεδο εκείνων που δεσμεύουν τη χώρα. Και αυτό δεν βλέπω να είναι αντικείμενο της σημερινής συζήτησης.

Όταν η Κυβέρνηση θα μας μιλήσει για το τι έκανε ή τι δεν έκανε τα τελευταία τέσσερα, πέντε χρόνια σχεδόν και όταν -έστω τώρα- καλούμενη από τη Βουλή που θα ψηφίσει -φαντάζομαι, ομόφωνα- το σχέδιο ψηφίσματος, παρ' ότι δεν προβλέπεται τυπικά έκδοση ψηφίσματος, έρθει η Κυβέρνηση να ανταποκριθεί, πρέπει να ανταποκριθεί με συγκεκριμένα και σοβαρά πράγματα και όχι με την ευκολία των δηλώσεων εσωτερικής κατανάλωσης.

Όταν τιμούμε τον ελληνικό λαό και τους αγώνες του και τα θύματα του ναζισμού, του φασισμού, πρέπει να είμαστε συγκεκριμένοι και ακριβείς, γιατί η αοριστία από ένα σημείο και μετά καθίσταται προσβλητική για την ιστορική μνήμη.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Βαρεμένος): Και εμείς ευχαριστούμε.

Τον λόγο τώρα έχει ο Γενικός Γραμματέας του ΚΚΕ και μετά θα γίνει η ονομαστική ψηφοφορία.

Ορίστε, κύριε Κουτσούμπα, έχετε τον λόγο.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΟΥΤΣΟΥΜΠΑΣ (Γενικός Γραμματέας της Κεντρικής Επιτροπής του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας): Κυρίες και κύριοι, εβδομήντα τέσσερα χρόνια από τη λήξη του Δευτέρου Παγκοσμίου Πολέμου και τη μεγάλη αντιφασιστική νίκη των λαών βρίσκονται ακόμα σε εκκρεμότητα οι οφειλές της Γερμανίας σε αποζημιώσεις και επανορθώσεις και για το αναγκαστικό κατοχικό δάνειο - ληστεία που επιβλήθηκε στην κατεχόμενη Ελλάδα και για τις τεράστιες καταστροφές στις υποδομές που προκάλεσαν τα γερμανικά κατοχικά στρατεύματα, που αναγνωρίστηκαν από τη Διάσκεψη των Συμμάχων στο Παρίσι τον Δεκέμβριο του 1945 - Γενάρη 1946 και για τις αποζημιώσεις των θυμάτων των φρικιαστικών ναζιστικών εγκλημάτων, των ομήρων στα ναζιστικά στρατόπεδα και στα εργοστάσια των γερμανικών μονοπωλίων και για την επιστροφή των αρχαιολογικών θησαυρών ανεκτίμητης αξίας και των θησαυρών πολιτιστικής κληρονομιάς που λεηλατήθηκαν από τις γερμανικές κατοχικές δυνάμεις.

Όλες οι γερμανικές κυβερνήσεις αρνούνται να πληρώσουν αυτά τα χρέη δισεκατομμυρίων ευρώ, χρήματα που ανήκουν στον ελληνικό λαό, προβάλλοντας ψευδώς την άποψη ότι η Γερμανία εκπλήρωσε αυτή την υποχρέωση που έχει προς την Ελλάδα.

Όμως, την ίδια στιγμή δεν μπορούμε να μην επιστημονούμε ότι είναι τεράστια και η ευθύνη όλων των ως τώρα ελληνικών κυβερνήσεων -και των προηγούμενων και της σημερινής Κυβέρνησης του ΣΥΡΙΖΑ- γιατί ουσιαστικά δεν έθεσαν ποτέ ζήτημα πραγματικής διεκδίκησης των γερμανικών επανορθώσεων, δεν προχώρησαν ποτέ σε όλες τις αναγκαίες, τις απαιτούμενες ενέργειες για την πραγματοποίηση του δίκαιου αιτήματος του ελληνικού λαού που πλήρωσε όλη αυτή τη ναζιστική θηριωδία με βασανιστήρια, με στρατόπεδα συγκέντρωσης, δολοφονίες εκτελέσεις, ολοκαυτώματα με τεράστιες υλικές καταστροφές σε κρατικές υποδομές, στη λαϊκή περιουσία.

Όλες οι ελληνικές κυβερνήσεις -της Νέας Δημοκρατίας και του ΠΑΣΟΚ- προέβαλαν διάφορες ασημένιες δικαιολογίες και προσχήματα, όπως ότι δεν είναι τώρα η κατάλληλη στιγμή για να τεθεί το ζήτημα.

Το ίδιο ακριβώς επιχείρημα περί δήθεν ακαταλληλότητας της στιγμής προέβαλε και η Κυβέρνηση του ΣΥΡΙΖΑ. Και μάλιστα, η δική του ευθύνη, η ευθύνη του ΣΥΡΙΖΑ, είναι ακόμη μεγαλύτερη, γιατί όσο ο ΣΥΡΙΖΑ ήταν στην αντιπολίτευση κατηγορούσε τις άλλες κυβερνήσεις ότι δεν διεκδικούν τις γερμανικές επανορθώσεις, μοίραζε υποσχέσεις, κάνοντας εξαγγελίες ότι αν γίνει κυβέρνηση, αμέσως αυτός θα διεκδικήσει όλες τις γερμανικές οφειλές.

Ήταν -βλέπετε- οι συνήθειες κάλπικες ανέξοδες υποσχέσεις, προκειμένου να υπαρπάξει τις ψήφους του ελληνικού λαού και ιδιαίτερα των αγωνιστών της ΕΑΜικής Εθνικής Αντίστασης και των οικογενειών τους. Καπηλευόμενος τους απελευθερωτικούς και ταξικούς αγώνες και την ιστορία τους, αυτοπροβάλλεται ως δήθεν συνεχιστής τους, πασχίζοντας έτσι να δώσει αγωνιστικό άλλοθι στην άθλια πολιτική του, που τσακίζει τη ζωή και τα δικαιώματα του ελληνικού λαού και της νεολαίας, που τους εμπλέκει ολόενα και πιο βαθιά σε επικίνδυνα ιμπεριαλιστικά σχέδια, που έχει μετατρέψει την Ελλάδα σε απέραντη αμερικανοΝΑΤΟϊκή βάση, ξεπλένοντας τους δολοφόνους των λαών.

Η Κυβέρνηση δεν τόλμησε να θέσει ζήτημα διεκδίκησης, γιατί είναι ισοτός θιασώτης της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ταυτίζεται με τις επιλογές και τα συμφέροντα της άρχουσας τάξης, που δεν θέλει να διαταραχθούν οι σχέσεις της με την Ευρωπαϊκή Ένωση συνολικά και ιδιαίτερα με τη Γερμανία. Είναι και αυτός ένας επιπλέον λόγος που παίρνει τα εύσημα από την Καγκελάριο της Γερμανίας, την κ. Μέρκελ.

Το βασικό επιχείρημα που επικαλείται η Κυβέρνηση, ότι δήθεν χρειαζόταν να προηγηθεί η τεκμηρίωση για να εγείρει η Κυβέρνηση το θέμα των επανορθώσεων, οφείλουμε να πούμε ότι είναι έωλο και προβάλλεται και εκ του πονηρού.

Από τη δεκαετία του 1990 ακόμη, αλλά και του 2000 και σε συνέχεια υπήρχαν ατράνταχτα στοιχεία που τεκμηριώναν και τις αναγκαίες επανορθώσεις και το ύψος τους. Υπάρχουν και υπήρχαν οι εκθέσεις του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους και του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους.

Να γιατί πάντα λέγαμε και σήμερα λέμε ότι η διεκδίκηση των επανορθώσεων από τη Γερμανία είναι καθαρά θέμα πολιτικής βούλησης και μόνον.

Η Κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ μπορεί, βέβαια, να καυχείται ότι έστησε μια Διακομματική Επιτροπή για τις γερμανικές αποζημιώσεις και επανορθώσεις που διαμόρφωσε το 2016 μια έκθεση για αυτές τις οφειλές, αλλά τρία χρόνια τώρα δεν έφερε στην Ολομέλεια της Βουλής την έκθεση της Διακομματικής Κοινοβουλευτικής Επιτροπής και τη θυμήθηκε -όπως τυχαίως!- πάλι την προεκλογική περίοδο, σαράντα ακριβώς μέρες πριν τις ευρωεκλογές και τις δημοτικές και περιφερειακές εκλογές της 26^{ης} Μαΐου, με προφανή σκοπό να ενισχύσει όλη αυτή την τυχοδιωκτική συμμαχία σκορποχωρίων που στήνει και την ονομάζει «προοδευτική συμμαχία» δήθεν κατά της ακροδεξιάς και του φασισμού. Είναι μια συμμαχία που περιλαμβάνει διάφορα απομεινάρια από τη Νέα Δημοκρατία, το ΠΑΣΟΚ, διάφορους γυρολόγους της πολιτικής, στελέχη και πρώην Υπουργούς που διέπρεψαν στο αντιλαϊκό έργο μέχρι φίλους του Αμβρόσιου, του κατ' ομολογία του μισητή του φασισμού και της Χρυσής Αυγής, όπως είδαμε πρόσφατα.

Θα το ξαναπούμε για μια ακόμη φορά: Όταν εφαρμόζεις μια αντιλαϊκή πολιτική στο όνομα μάλιστα της προόδου, της Αριστε-

ράς και του αντιφασισμού, τότε δεν είσαι πραγματικός πολέμιος του φασισμού και μάλιστα τις περισσότερες φορές καταντάς χορηγός και τροφοδότης του. Και αυτό δεν είναι εκτίμηση του ΚΚΕ. Είναι διαχρονικό δίδαγμα της Ιστορίας που έχει επιβεβαιωθεί πάρα πολλές φορές με πολύ τραγικό τρόπο.

Ωστόσο και η συγκεκριμένη έκθεση που συζητάμε, ουσιαστικά στέλνει ξανά τη διεκδίκηση των αποζημιώσεων στις ελληνικές καλές, γιατί ουσιαστικά μιλάει για μία πρωτοβουλία που θα πάρει η Βουλή για την εκπόνηση και υλοποίηση ενός σχεδίου εθνικής στρατηγικής στα θέματα των γερμανικών οφειλών. Και αφού οριοθετήσει, όπως λέει, και χαράξει τις γενικές και επιμέρους κατευθύνσεις και στόχους, πρέπει να ανοίξει εθνικό διάλογο μετά. Όποιος δεν θέλει να ζυμώσει, δηλαδή, δέκα μέρες κοσκινίζει, λέει ο λαός μας και πολύ σωστά και έχει απόλυτο δίκιο.

Η Κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ κάνει λόγο, επίσης, για σύσταση επιστημονικής επιτροπής από διεθνολόγους, πανεπιστημιακούς, οικονομολόγους, νομικούς, Έλληνες και ξένους, για να συντάξουν πόρισμα με βάση την απόφαση της Χάγης του 2012 και την απόφαση του Συνταγματικού Δικαστηρίου της Ιταλίας του 2014. Όσο για τις αποζημιώσεις προς τα θύματα και τους συγγενείς τους, οι οφειλές και οι αποζημιώσεις της Γερμανίας προς αυτούς θεωρούνται ιδιωτικές απαιτήσεις και δεν συμψηφίζονται με άλλες απαιτήσεις της Ελλάδας κατά της Γερμανίας.

Εμείς λέμε ξεκάθαρα ότι σε περίπτωση διακρατικών διαπραγματεύσεων Ελλάδας - Γερμανίας πρέπει να υπάρξει φροντίδα και έλεγχος, ώστε σε περίπτωση διεκδίκησης να μην παρακαμφθούν οι απαιτήσεις χρηματικής αποζημίωσης των θυμάτων και των οικογενειών τους. Βέβαια, για να μην κοροϊδεύομαστε, δεν έχουν αποφασιστεί ακόμα ούτε καν οι διακρατικές διαπραγματεύσεις Ελλάδας - Γερμανίας για τις επανορθώσεις.

Η Κυβέρνηση ουσιαστικά κάνει πλάτες στην άρνηση της Γερμανίας να πληρώσει τις οφειλές, η οποία Γερμανία θεωρεί ότι το θέμα και νομικά έχει λήξει και επιδιώκει να αμβλύνει έως και να καταστήσει ανενεργή κάθε πρωτοβουλία και δράση διεκδίκησης των επανορθώσεων, είτε αυτές αφορούν το κατοχικό δάνειο και τις καταστροφές στην Ελλάδα είτε τις οικογένειες που ξεκληρίστηκαν στα ολοκαυτώματα στις μαρτυρικές πόλεις και τα χωριά μας. Και η Κυβέρνηση συμπτύσσει έτσι στον τρόπο με τον οποίο η Γερμανία προσπαθεί να αντιπαρέλθει την υποχρέωση να πληρώσει τις οφειλές της για τις καταστροφές και τα εγκλήματα της στην Ελλάδα κατά τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο, δίνοντας κάποια «ψίχουλα» - κοροϊδία μέσω του Ελληνογερμανικού Ταμείου για το Μέλλον.

Αυτό το ταμείο είναι δημιούργημα του Υπουργείου Εξωτερικών της Γερμανίας, όπως όλοι γνωρίζουμε, με σκοπό τη χρηματοδότηση συγκεκριμένων δράσεων σε μαρτυρικές πόλεις και χωριά. Λένε μάλιστα ότι η Γερμανία και η Ελλάδα πρέπει να επεξεργαστούν μαζί την κοινή τους ιστορία των τελευταίων διακοσίων ετών, με σκοπό μια κοινή ελληνογερμανική ιστορική μνήμη και συνείδηση για τα εγκλήματα πολέμου των ναζί που διαπράχθηκαν στην Ελλάδα. Σχεδιάζουν διάφορα, επιστημονικά συμπόσια, ερευνητικά προγράμματα γι' αυτόν τον σκοπό.

Στην ίδια ρότα το γερμανικό κράτος προχώρησε και στη δημιουργία Ελληνογερμανικού Ιδρύματος Νεολαίας που χρηματοδοτείται με ισόποση συμμετοχή των δύο χωρών. Για να δούμε μερικές ενδεικτικές δράσεις του Ελληνογερμανικού Ταμείου για το Μέλλον, που δείχνουν και τους σκοπούς των ενεργειών του: Θεματικό ταξίδι για νέους και εκπροσώπους νεολαίας από μαρτυρικούς δήμους κόστους 46 χιλιάδων ευρώ. Θεματικό ταξίδι για παράγοντες από τον πολιτιστικό χώρο κόστους 33 χιλιάδων και κάτι ευρώ. Συναυλίες με τραγούδια για το Κοιμμένο Άρτας κόστους 33 χιλιάδων ευρώ. Εκσυγχρονισμός Χιονοδρομικού Κέντρου Καλαβρύτων κόστους 31 χιλιάδων ευρώ. Από το «Ίδρυμα Φρίντριχ Έμπερτ» έκθεση για την ιστορική πολιτική εκτίμηση της αντίστασης κατά της ελληνικής στρατιωτικής δικτατορίας 1967 - 1974, κόστους 100 χιλιάδων ευρώ.

Με αυτές τις δράσεις, όμως, δεν επιχειρείται μόνο να θαφτεί η πραγματική διεκδίκηση των γερμανικών αποζημιώσεων. Επιχειρείται και κάτι ακόμα: το ξαναγράψιμο της Ιστορίας στα μέτρα του ιμπεριαλισμού, αναθεωρώντας, διαστρεβλώνοντας την Ιστορία, για να υπηρετεί καλύτερα τα συμφέροντα συνολικά της Ευ-

ρωπαϊκής Ένωσης και ειδικά της Γερμανίας.

Εκτός από το Ελληνογερμανικό Ταμείο για το Μέλλον εμφανίστηκε προσφάτως και ένα σωματείο Γερμανών, το οποίο δρα για να γλιτώσει το γερμανικό κράτος από τις πολεμικές επανορθώσεις - αποζημιώσεις. Αυτοαποκαλείται μάλιστα «Σεβασμός για την Ελλάδα». Όπως λένε οι ίδιοι, δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα στον χώρο της υποστήριξης προσφύγων, της κλιματικής προστασίας και των ομάδων αυτοβοήθειας. Πρόκειται για Βουλευτές του SPD, της Die Linke, των Πρασίνων της Γερμανίας, διαφόρων καθηγητών, καλλιτεχνών και διανοουμένων. Όλοι τους είναι φίλοι, ομοϊδεάτες του ΣΥΡΙΖΑ, σοσιαλδημοκράτες και αριστερούληδες δήθεν ή μπορεί και ναί, θιασώτες των αντιλαϊκών μνημονίων, του γνωστού ευρωατλαντισμού, των επεμβάσεων και της χειραγώγησης των λαών, οι οποίοι χέρι χέρι με τους νεοφιλελεύθερους και τους ακροδεξιούς ματώνουν τους λαούς της Ευρώπης, με τον ελληνικό λαό ένα από τα μεγαλύτερα θύματα, τουλάχιστον την τελευταία δεκαετία, για να μην πάμε και πιο πριν. Και μάλιστα όλοι αυτοί κάνουν και ένα κάλεσμα με τίτλο «Γερμανική ευθύνη για τον πόλεμο και υποχρεώσεις έναντι της Ελλάδας».

Θα περίμενε ο καθένας, με βάση όσα λένε οι ίδιοι για τις υποχρεώσεις της Γερμανίας από τον πόλεμο, τουλάχιστον τη στήριξη τους στις διεκδικήσεις των επανορθώσεων - αποζημιώσεων πολλών δισεκατομμυρίων ευρώ, γιατί η Διακομματική Επιτροπή της Βουλής στο πόρισμά της υπολογίζει 309,5 δισεκατομμύρια για τη ναζιστική κατοχή και το φτάνει μέχρι σχεδόν 400 δισεκατομμύρια με τα χρέη για τις αποζημιώσεις των ξεχωριστών κατά περίπτωση θυμάτων.

Όλοι αυτοί, όμως, έχουν βαλθεί μόνο να ξελασπώσουν το γερμανικό κράτος από τις τεράστιες υποχρεώσεις του και τις οφειλές του απέναντι στην Ελλάδα. Ας ελπίσουμε όχι σε συνεργασία με τον ΣΥΡΙΖΑ, γιατί όλα τα περιμένουμε πλέον από εσάς.

Γι' αυτήν, λοιπόν, την περιβόητη γερμανική ευθύνη για τον πόλεμο και τις υποχρεώσεις έναντι της Ελλάδας, για τις οποίες μιλούν οι φιλέλληνες αυτοί Γερμανοί, μας εξηγούν επιπλέον και προτείνουν για επανορθώσεις και αποζημιώσεις να αποδοθεί μόλις το 3% απ' ό,τι προβλέπει το ίδιο το πόρισμα της Διακομματικής Επιτροπής που φέρνεται σήμερα για έγκριση. Και αυτά να δοθούν, όπως λένε, για τη δημιουργία ταμείου για τη βιώσιμη ανάπτυξη της υπαίθρου, για το αναγκαστικό κατοχικό δάνειο, για τα λύτρα που καταβλήθηκαν για την απαλλαγή των Εβραίων της Θεσσαλονίκης από τα καταναγκαστικά έργα. Τόσο κουβαρντάδες είναι! Και αυτό αφορά και κάποιους εδώ μέσα από τον ΣΥΡΙΖΑ που γελάτε.

Κυρίες και κύριοι, το ΚΚΕ, ο αιμοδότης, ο καθοδηγητής, ο νους και η ψυχή των αγώνων του λαού και της νεολαίας μας στη ναζιστική κατοχή, που μέσα από το ΕΑΜ, τον ΕΛ.ΑΣ., την ΕΠΟΝ αγωνίστηκε νικηφόρα ενάντια στις φασιστικές ορδές, ανέδειξε διαχρονικά και συνεχίζει να αναδεικνύει πολύμορφα το ζήτημα της διεκδίκησης των αποζημιώσεων των επανορθώσεων από τη Γερμανία, με αλληπάλληλες πολύμορφες παρεμβάσεις στο ελληνικό Κοινοβούλιο και στο Ευρωκοινοβούλιο, με επιστολές στους προέδρους και τους καγκελαρίους της Γερμανίας, με κοινή επιστολή της ευρωκοινοβουλευτικής ομάδας και της Παανελληνίας Ένωσης Αγώνιστων Εθνικής Αντίστασης προς τη Σύνοδο Κορυφής της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τις μόνιμες αντιπροσωπείες των κρατών-μελών της, προς τον Πρόεδρο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και τις πρεσβείες των κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην Ελλάδα, με κοινή αναφορά με την ΠΕΑΕΑ - Δημοκρατικού Στρατού Ελλάδας στην Επιτροπή Αναφορών του Ευρωκοινοβουλίου.

Η Κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ αρνήθηκε να τα στηρίξει. Το Ευρωκοινοβούλιο και η Ευρωπαϊκή Ένωση που αποδεδειγμένα στρέφονται κατά των λαϊκών συμφερόντων, κινήθηκαν κατά των δίκαιων διεκδικήσεων του λαού μας από τη Γερμανία για τις πολεμικές επανορθώσεις.

Είναι χαρακτηριστικό ότι ο Πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, ο κ. Γιούνκερ, απάντησε στην επιστολή της ευρωκοινοβουλευτικής ομάδας του ΚΚΕ στην Κομισιόν ότι το ζήτημα της διεκδίκησης των πολεμικών αποζημιώσεων και επανορθώσεων από τη Γερμανία δεν εμπίπτει στις αρμοδιότητες της Ευρωπαϊκής

Ένωσης.

Το ίδιο απάντησε και η Επιτροπή Αναφορών του Ευρωκοινοβουλίου. Οι πολιτικές ομάδες του Ευρωκοινοβουλίου, του λαϊκού κόμματος των σοσιαλδημοκρατών, των φιλελευθέρων, στις οποίες συμμετέχουν οι Ευρωβουλευτές της Νέας Δημοκρατίας, του ΠΑΣΟΚ -στους σοσιαλδημοκράτες μάλιστα τελευταία έγινε συνδαιτυμόνας και ο κ. Τσίπρας- τάχθηκαν ενάντια στις δίκαιες διεκδικήσεις του λαού μας για τις πολεμικές αποζημιώσεις και επανορθώσεις από τις πολεμικές καταστροφές και τα εγκλήματα των ναζί, των κατοχικών δυνάμεων.

Όλα αυτά αποδεικνύουν και κάτι άλλο πολύ σημαντικό, ότι δεν είναι δυνατόν να πολεμηθεί αποτελεσματικά ο φασισμός με τη σημαία και τις δήθεν αξίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης που υπερασπίζεστε όλοι σας εδώ μέσα. Γιατί η Ευρωπαϊκή Ένωση είναι αυτή που πρωτοστάτησε στο ξαναγράψιμο της ιστορίας, καταργώντας την 9^η του Μάη ως μέρα αντιφασιστικής νίκης των λαών. Είναι η Ευρωπαϊκή Ένωση που έχει κάνει τον αντικομμουνισμό και τη θεωρία των δύο άκρων επίσημη ιδεολογία της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Είναι η Ευρωπαϊκή Ένωση που κάνει πλάτες σε αντιδραστικές κυβερνήσεις σε μία σειρά από χώρες, για να ποινικοποιούν κομμουνιστικά κόμματα, τα κομμουνιστικά σύμβολα και την ιδεολογία των κομμουνιστών, την ίδια στιγμή που στήνουν και αγάλματα για τη δράση των Ες Ες στις πρώην σοσιαλιστικές χώρες της κεντρικής και ανατολικής Ευρώπης. Είναι η Ευρωπαϊκή Ένωση που στηρίζει απευθείας εγκληματικές ναζιστικές ομάδες τύπου Χρυσής Αυγής, για να προωθήσει τα γεωπολιτικά της συμφέροντα, όπως έκανε και στην Ουκρανία, όπως έκανε στις Βαλτικές Χώρες από κοινού με το ΝΑΤΟ και τις Ηνωμένες Πολιτείες. Και φυσικά, πάρα πολλά άλλα ακόμη που δεν έγιναν τώρα σε συνθήκες ανόδου της Ακροδεξιάς, αλλά γίνονται δυστυχώς εδώ και δεκαετίες, αποδεικνύοντας πόσο ψεύτικο, πόσο παραπλανητικό είναι αυτό που λέει ο ΣΥΡΙΖΑ, ότι δήθεν η Ευρωπαϊκή Ένωση ξεστράτισε και μπορεί μάλιστα και να διορθωθεί και αποδεικνύοντας ακόμη γιατί οι θιασώτες της ιμπεριαλιστικής Ευρωπαϊκής Ένωσης δεν μπορεί να είναι πραγματικοί αντίπαλοι της μήτρας της Ακροδεξιάς και του φασισμού.

Μπροστά στις εκλογές, ο λαός μας μπορεί βεβαίως να βγάλει πολιτικά συμπεράσματα για τον αντιδραστικό, αντιλαϊκό χαρακτήρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης που με κάθε τρόπο προσπαθούν και πασχίζουν να εξωραίσουν, τόσο η Κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ όσο και τα άλλα κόμματα, και από την αρνητική θέση της Ευρωπαϊκής Ένωσης να βγάλει συμπεράσματα στο δίκαιο αυτό αίτημα του λαού μας, για να πληρώσει επιτέλους η Γερμανία τις πολεμικές επανορθώσεις.

Το θέμα των γερμανικών αποζημιώσεων και επανορθώσεων πρέπει να αποτελέσει, κατά την άποψή μας, και κριτήριο ψήφου ενάντια στην Ευρωπαϊκή Ένωση και τα κόμματα που τη στηρί-

ζουν. Το ΚΚΕ απευθύνεται κυρίως, όμως, στους λαϊκούς ανθρώπους και ιδιαίτερα στους αγωνιστές της ΕΑΜικής Εθνικής Αντίστασης, του Δημοκρατικού Στρατού, στους πολιτικούς πρόσφυγες, στους απογόνους τους, στις οικογένειές τους. Καλεί σε συμπόρευση για τη διεκδίκηση των γερμανικών πολεμικών αποζημιώσεων και επανορθώσεων. Να ενισχύσουν ιδιαίτερα αποφασιστικά το ΚΚΕ, που είναι το μοναδικό κόμμα που προβάλλει και διεκδικεί με κάθε πρόσφορο μέσο και καλεί τον λαό σε δράση για τη διεκδίκηση όλων των γερμανικών χρεών απέναντι στην Ελλάδα.

Το ΚΚΕ είναι ο μόνος πραγματικός εχθρός της ιμπεριαλιστικής Ευρωπαϊκής Ένωσης, που τέτοια ήταν από τη γέννησή της. Παλεύει με συνέπεια ενάντια στις κατευθύνσεις της, παλεύει για την καταδίκη της Ευρωπαϊκής Ένωσης της φτώχειας, της ανεργίας, των πολέμων. Με ισχυρό ΚΚΕ μπορούμε ακόμα περισσότερο να δυναμώσουμε και τη λαϊκή διεκδικητική πάλη για τις γερμανικές αποζημιώσεις και επανορθώσεις.

Σας ευχαριστώ

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Βαρεμένος): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να ανακινώσω στο Σώμα ότι τη συνεδρίασή μας παρακολουθούν από τα άνω δυτικά θεωρεία, αφού προηγουμένως ξεναγήθηκαν στην έκθεση της αίθουσας «ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ» και ενημερώθηκαν για την ιστορία του κτηρίου και τον τρόπο οργάνωσης και λειτουργίας της Βουλής, τριάντα πέντε μαθήτριες και μαθητές και επτά εκπαιδευτικοί συνοδοί από το Δημοτικό Σχολείο Κολυμβαρίου Χανίων και το Δημοτικό Σχολείο Αιγιάλης Θολαρίων Αμοργού.

Η Βουλή σας καλωσορίζει.

(Χειροκροτήματα απ' όλες τις πτέρυγες της Βουλής)

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΑΝΔΑΛΙΔΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, τον λόγο παρακαλώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Βαρεμένος): Ο κ. Σκανδαλίδης έχει τον λόγο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΑΝΔΑΛΙΔΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, ο εισηγητής μας, αλλά και Βουλευτές συνάδελφοι από τη Δημοκρατική Συμπαράταξη ζήτησαν εξαιτίας της βαρύνουσας και ιστορικής σημασίας της σημερινής μας συζήτησης να μη γίνει διακοπή των εργασιών της Βουλής για να γίνει μία ονομαστική ψηφοφορία, οποιασδήποτε σημασίας και αν είναι αυτή. Και μάλιστα, φέρνεται την αιτιολογία ότι η Ολομέλεια αποφάσισε να γίνει αυτή η ψηφοφορία. Η Ολομέλεια είναι εδώ και μπορούσε να αποφασίσει να μη γίνει και να μετατεθεί για αύριο.

Κατόπιν αυτού, μετά την άρνηση του Προεδρείου να αποδεχθεί την πρότασή μας, δεν θα συμμετάσχουμε στην ψηφοφορία.

(Στο σημείο αυτό αποχωρεί από την Αίθουσα η Κοινοβουλευτική Ομάδα της Δημοκρατικής Συμπαράταξης)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Βαρεμένος): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, εισερχόμαστε στην ημερήσια διάταξη της

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Έχει υποβληθεί αίτηση διεξαγωγής ονομαστικής ηλεκτρονικής

ψηφοφορίας Βουλευτών της Νέας Δημοκρατίας επί της υπουργικής τροπολογίας 2095/69 του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης: «Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα και προσέλκυση Στρατηγικών Επενδύσεων και άλλες διατάξεις», της οποίας το κείμενο έχει ως εξής:

Αθήνα, 16.04.2019

Προς:
**ΤΟ ΠΡΟΕΔΡΕΙΟ ΤΗΣ
ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ**

ΑΙΤΗΣΗ

ΓΙΑ ΤΗΝ ΔΙΕΞΑΓΩΓΗ ΟΝΟΜΑΣΤΙΚΗΣ ΨΗΦΟΦΟΡΙΑΣ

(κατ' άρθρο 72 ΚτΒ)

Σύμφωνα με το αρ. 72 παρ. 1 του ΚτΒ, οι κάτωθι υπογεγραμμένοι βουλευτές της Νέας Δημοκρατίας αιτούμαστε την διεξαγωγή Ονομαστικής Ψηφοφορίας επί της τροπολογίας με γενικό αριθμό 2095 και ειδικό 69 της 15.04.2019 του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης «Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα και προσέλκυση Στρατηγικών Επενδύσεων και άλλες διατάξεις».».

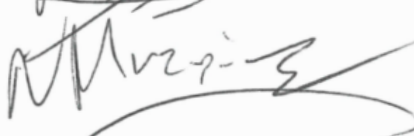
Οι αιτούντες Βουλευτές

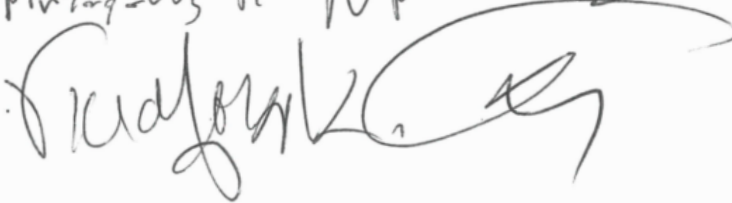
1. Κωνσταντίνος Κατσαφάδος

2. Μαυρουδής Βορίδης

3. Νικόλαος - ^{Τεωφύλιος} ~~Σπυρίδων~~ Δένδιας

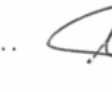
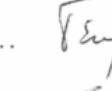
4. Τσιάρας Κωνσταντίνος

5. Μιχαήλ Ν. Μιχαήλ

6. Γεωργίου Κ. Γεωργίου

ΝΕΑ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

7. ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΡΑΣΜΑΝΙΔΗΣ8. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΑΥΡΟΥ9. ΤΑΣΟΥΛΑ ΚΙΩΤΟΥ
10. ΑΝΤΩΝΙΑ ΣΤΑΘΗ11. ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΥ12. ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΔΗΜΟΚΑΚΟΣ13. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ ΕΚΛΟΥ14. ΣΙΜΟΝΑ ΒΡΑΧΥ15. ΚΑΡΟΛΑΒΑΥ16. ΤΙΜΠΦΑΔΕΡ17. ΣΚΡΑ-ΦΟΥ

18..

19...

20..

21..

22..

23...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Βαρεμένος): Θα αναγνώσω και τον κατάλογο των υπογραφόντων την αίτηση της ονομαστικής ψηφοφορίας, για να διαπιστωθεί εάν υπάρχει ο απαιτούμενος από τον Κανονισμό αριθμός για την υποβολή της.

Ο κ. Κωνσταντίνος Κατσαφάδος. Παρών.
Ο κ. Μαυρουδής Βορίδης. Παρών.
Ο κ. Νικόλαος - Γεώργιος Δένδιας. Παρών.
Ο κ. Κωνσταντίνος Τσιάρας. Παρών.
Ο κ. Παναγιώτης Μηταράκης. Παρών.
Ο κ. Κωνσταντίνος Γκιουλέκας. Παρών.
Ο κ. Γεώργιος Καρασμάνης. Παρών.
Ο κ. Κωνσταντίνος Τασούλας. Παρών.
Ο κ. Δημήτριος Σταμάτης. Παρών.
Ο κ. Απόστολος Βεσυρόπουλος. Παρών.
Ο κ. Αναστάσιος (Τάσος) Δημοσχάκης. Παρών.
Ο κ. Σάββας Αναστασιάδης. Παρών.
Ο κ. Γεώργιος Βλάχος. Παρών.
Ο κ. Ανδρέας Κατσaniώτης. Παρών.
Ο κ. Σπυρίδων - Αδωνις Γεωργιάδης. Παρών.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, υπάρχει ο απαιτούμενος από τον Κανονισμό αριθμός υπογραφόντων την αίτηση ονομαστικής ψηφοφορίας Βουλευτών.

Συνεπώς διακόπτουμε τη συνεδρίαση για δέκα (10') λεπτά, σύμφωνα με τον Κανονισμό.

(ΔΙΑΚΟΠΗ)

(ΜΕΤΑ ΤΗ ΔΙΑΚΟΠΗ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Βαρεμένος): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, συνεχίζεται η συνεδρίαση.

Θα διεξαχθεί ηλεκτρονική ονομαστική ψηφοφορία επί της υπουργικής τροπολογίας με γενικό αριθμό 2095 και ειδικό 69 του νομοσχεδίου.

Σας υπενθυμίζουμε ότι, αφού καταχωρίσετε την ψήφο σας, έχετε τη δυνατότητα να την ελέγξετε ή και να την αναθεωρήσετε έως τη λήξη της ψηφοφορίας. Για οποιαδήποτε περαιτέρω απορία απευθυνθείτε στο Προεδρείο, προκειμένου να σας συνδράμουν οι αρμόδιοι υπάλληλοι.

Επίσης, υπενθυμίζουμε στους εισηγητές και στους ειδικούς αγορητές του σχεδίου νόμου να παραμείνουν μετά την ολοκλήρωση της ονομαστικής ψηφοφορίας για να ψηφίσουν επί του ακροτελεύτιου άρθρου και του συνόλου του σχεδίου νόμου.

Παρακαλώ να ανοίξει το σύστημα της ηλεκτρονικής ψηφοφορίας.

(ΨΗΦΟΦΟΡΙΑ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Βαρεμένος): Θα ήθελα να σας ενημερώσω ότι έχουν έρθει στο Προεδρείο επιστολές ή τηλεομοιοτυπίες (φαξ) συναδέλφων, σύμφωνα με το άρθρο 70Α του Κανονισμού της Βουλής, με τις οποίες γνωστοποιούν την ψήφο τους. Οι ψήφοι αυτές θα ανακοινωθούν και θα συνυπολογιστούν στην καταμέτρηση, η οποία θα ακολουθήσει.

Οι επιστολές, οι οποίες απεστάλησαν στο Προεδρείο από τους συναδέλφους, σύμφωνα με το άρθρο 70Α του Κανονισμού της Βουλής, θα καταχωριστούν στα Πρακτικά.

(Οι προαναφερθείσες επιστολές καταχωρίζονται στα Πρακτικά και έχουν ως εξής:

17 Απριλίου 2019

Προς τον Αξιότιμο
Πρόεδρο της Βουλής των Ελλήνων
κ. Βούτση Νικόλαο

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ
ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΒΟΥΛΗΣ

Αριθμ. Πρωτ. 1884
Ημερομ. 17/04/2019

Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε,

Ευρισκόμενος σε αποστολή της Κυβέρνησης στο εξωτερικό και σύμφωνα με το άρθρο 70^Α του Κανονισμού της Βουλής, σας γνωστοποιώ ότι στην ονομαστική ψηφοφορία επί της υπ. Αριθ. 2095/69/15-04-2019 τροπολογίας του υπό ψήφιση σχεδίου νόμου του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης «Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα και προσέλκυση Στρατηγικών Επενδύσεων και άλλες διατάξεις» ψηφίζω **ΝΑΙ**

Με τιμή

Κατρούγκαλος Γεώργιος

Βουλευτής Μεσσηνίας

17 Απριλίου 2019

Προς τον Αξιότιμο
Πρόεδρο της Βουλής των Ελλήνων
κ. Βούτση Νικόλαο

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ
ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΒΟΥΛΗΣ

Αριθμ. Πρωτ.: 1885
Ημερομ. 17/04/2019

Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε,

Ευρισκόμενος σε αποστολή της Κυβέρνησης στο εξωτερικό και σύμφωνα με το άρθρο 70^Α του Κανονισμού της Βουλής, σας γνωστοποιώ ότι στην ονομαστική ψηφοφορία **επί της υπ. Αριθ. 2095/69/15-04-2019 τροπολογίας** του υπό ψήφιση σχεδίου νόμου του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης «Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα και προσέλκυση Στρατηγικών Επενδύσεων και άλλες διατάξεις» ψηφίζω **ΝΑΙ**

Με τιμή

Μπόλαρης Μάρκος

Βουλευτής Α' Θεσσαλονίκης

17 Απριλίου 2019

Προς τον Αξιότιμο
Πρόεδρο της Βουλής των Ελλήνων
κ. Βούτση Νικόλαο

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ
ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΒΟΥΛΗΣ

Αριθμ. Πρωτ.: 1886
Ημερομ. 17/04/2019

Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε,

Ευρισκόμενος σε αποστολή της Βουλής στο εξωτερικό και σύμφωνα με το άρθρο 70^Α του Κανονισμού της Βουλής, σας γνωστοποιώ ότι στην ονομαστική ψηφοφορία επί της υπ. Αριθ. 2095/69/15-04-2019 τροπολογίας του υπό ψήφιση σχεδίου νόμου του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης «Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα και προσέλκυση Στρατηγικών Επενδύσεων και άλλες διατάξεις» ψηφίζω **ΝΑΙ**

Με τιμή

Σαρακιώτης Ιωάννης

Βουλευτής Φθιώτιδας

17 Απριλίου 2019

Προς τον Αξιότιμο
Πρόεδρο της Βουλής των Ελλήνων
κ. Βούτση Νικόλαο

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ
ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΒΟΥΛΗΣ

Αριθμ. Πρωτ.: 1882
Ημερομ. 17/04/2019

Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε,

Ευρισκόμενος σε αποστολή της Βουλής στο εξωτερικό και σύμφωνα με το άρθρο 70^Α του Κανονισμού της Βουλής, σας γνωστοποιώ ότι στην ονομαστική ψηφοφορία επί της υπ. Αριθ. 2095/69/15-04-2019 τροπολογίας του υπό ψήφιση σχεδίου νόμου του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης «Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα και προσέλκυση Στρατηγικών Επενδύσεων και άλλες διατάξεις» ψηφίζω **ΝΑΙ**.

Με τιμή

Σεβαστάκης Δημήτριος

Βουλευτής Σάμου

ΚΕΦΑΛΟΓΙΑΝΝΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ
ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ ΡΕΘΥΜΝΗΣ
ΝΕΑΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Αθήνα, 17 Απριλίου 2019

Κύριο

Νικόλαο Βούτση

Πρόεδρο της Βουλής των Ελλήνων

Ενταύθα

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ
ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΒΟΥΛΗΣ

Αριθμ. Πρωτ.: 1895
Ημερομ. 17/04/2019

Αξιότιμε κ. Πρόεδρε,

Ευρισκόμενος σε αποστολή της Βουλής στο Εξωτερικό (Ποντογκόριτσα - Μαυροβούνιο) και σύμφωνα με το άρθρο 70^Α του Κανονισμού της Βουλής, σας γνωστοποιώ στην ονομαστική ψηφοφορία επί της **τροπολογίας με γενικό αριθμό 2095 και ειδικό 69/15.04.2019** του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης «Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα και προσέλκυση Στρατηγικών Επενδύσεων και άλλες διατάξεις» που θα διεξαχθεί στη συνεδρίαση της Βουλής στις **17 Απριλίου 2019**.

Επί της Τροπολογίας 2095/69: Ψηφίζω ΟΧΙ.

Με εκτίμηση

ΚΕΦΑΛΟΓΙΑΝΝΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ

ΑΝΤΩΝΙΟΥ ΜΑΡΙΑ
ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ
ΝΕΑΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Αθήνα, 17 Απριλίου 2019

Κύριο

Νικόλαο Βούτση

Πρόεδρο της Βουλής των Ελλήνων

Ενταύθα

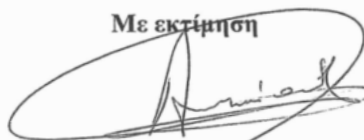
ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ
ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΒΟΥΛΗΣ

Αριθμ. Πρωτ.: 1896
Ημερομ. 17/04/2019

Αξιότιμε κ. Πρόεδρε,

Ευρισκόμενη σε αποστολή της Βουλής στο Εξωτερικό (Λευκωσία) και σύμφωνα με το άρθρο 70^Α του Κανονισμού της Βουλής, σας γνωστοποιώ στην ονομαστική ψηφοφορία επί της τροπολογίας με γενικό αριθμό **2095** και ειδικό **69/15.04.2019** του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης ««Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα και προσέλκυση Στρατηγικών Επενδύσεων και άλλες διατάξεις» που θα διεξαχθεί στη συνεδρίαση της Βουλής στις **17 Απριλίου 2019**.

Επί της Τροπολογίας 2095/69: Ψηφίζω ΟΧΙ.

Με εκτίμηση

ΑΝΤΩΝΙΟΥ ΜΑΡΙΑ

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Βαρεμένος): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, σας ενημερώνω ότι έχουν έλθει στο Προεδρείο επιστολές των συναδέλφων κ. Θεανώς Φωτίου, κ. Μάριου Κάτση, κ. Δημητρίου Γάκη, κ. Όλγας Γεροβασίλη, κ. Παύλου Πολάκη και κ. Νεκτάριου Σαντορινιού, οι οποίοι μας γνωρίζουν ότι απουσιάζουν από την ψηφοφορία και ότι αν ήταν παρόντες θα ψήφιζαν «ναι».

Επίσης έχουν έλθει στο Προεδρείο επιστολές των συναδέλφων κ. Εμμανουήλ Κόνσολα, κ. Γεωργίου Κασαπίδη, κ. Γεωργίου Βαγιωνά, κ. Σταύρου Καλαφάτη, κ. Άννας - Μισέλ Ασημακοπού-

λου και κ. Θεόδωρου Καράογλου, οι οποίοι μας γνωρίζουν ότι απουσιάζουν από την ψηφοφορία και ότι αν ήταν παρόντες θα ψήφιζαν «όχι».

Οι επιστολές αυτές, οι οποίες εκφράζουν πρόθεση ψήφου, θα καταχωριστούν στα Πρακτικά της σημερινής συνεδρίασης, αλλά δεν συνυπολογίζονται στην ηλεκτρονική καταμέτρηση των ψήφων.

(Οι προαναφερθείσες επιστολές καταχωρίζονται στα Πρακτικά και έχουν ως εξής:

ΣΥΡΙΖΑ
ΣΥΝΑΣΠΙΣΜΟΣ ΡΙΖΟΣΠΑΣΤΙΚΗΣ ΑΡΙΣΤΕΡΑΣ

17 Απριλίου 2019

Προς τον Αξιότιμο
Πρόεδρο της Βουλής των Ελλήνων
κ. Βούτση Νικόλαο

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ
ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΒΟΥΛΗΣ

Αριθμ. Πρωτ.: 1900
Ημερομ. 17/04/2019

Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε,

Σας γνωρίζω ότι αδυνατώ να παρευρεθώ στη σημερινή ονομαστική ψηφοφορία.

Επιθυμώ δια της παρούσης να δηλώσω ότι, αν ήμουν σε θέση να ψηφίσω στη σημερινή ονομαστική ψηφοφορία επί της τροπολογίας **2095/69/15-04-2019** του υπό ψήφιση σχεδίου νόμου του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης «Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα και προσέλκυση Στρατηγικών Επενδύσεων και άλλες διατάξεις» θα ψήφιζα **ΝΑΙ**.

Με τιμή

Φωτίου Θεανώ
Βουλευτής Επικρατείας

17 Απριλίου 2019

Προς τον Αξιότιμο
Πρόεδρο της Βουλής των Ελλήνων
κ. Βούτση Νικόλαο

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ
ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΒΟΥΛΗΣ

Αριθμ. Πρωτ.: 1888
Ημερομ. 17/04/2019

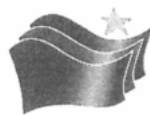
Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε,

Σας γνωρίζω ότι αδυνατώ να παρευρεθώ στη σημερινή ονομαστική ψηφοφορία.

Επιθυμώ δια της παρούσης να δηλώσω ότι, αν ήμουν σε θέση να ψηφίσω στη σημερινή ονομαστική ψηφοφορία επί της τροπολογίας **2095/69/15-04-2019** του υπό ψήφιση σχεδίου νόμου του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης «Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα και προσέλκυση Στρατηγικών Επενδύσεων και άλλες διατάξεις» θα ψήφιζα **ΝΑΙ**.

Με τιμή

Κάτσης Μάριος
Βουλευτής Θεσπρωτίας

ΣΥΡΙΖΑ
ΣΥΝΑΣΠΙΣΜΟΣ ΡΙΖΟΣΠΑΣΤΙΚΗΣ ΑΡΙΣΤΕΡΑΣ

17 Απριλίου 2019

Προς τον Αξιότιμο
Πρόεδρο της Βουλής των Ελλήνων
κ. Βούτση Νικόλαο

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ
ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΒΟΥΛΗΣ

Αριθμ. Πρωτ.: 1889
Ημερομ. 17/04/2019

Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε,

Σας γνωρίζω ότι αδυνατώ να παρευρεθώ στη σημερινή ονομαστική ψηφοφορία.

Επιθυμώ δια της παρούσης να δηλώσω ότι, αν ήμουν σε θέση να ψηφίσω στη σημερινή ονομαστική ψηφοφορία επί της τροπολογίας **2095/69/15-04-2019** του υπό ψήφιση σχεδίου νόμου του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης «Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα και προσέλκυση Στρατηγικών Επενδύσεων και άλλες διατάξεις» θα ψήφιζα **ΝΑΙ**.

Με τιμή

Γάκης Δημήτριος
Βουλευτής Δωδεκανήσου

17 Απριλίου 2019

Προς τον Αξιότιμο
Πρόεδρο της Βουλής των Ελλήνων
κ. Βούτση Νικόλαο

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ
ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΒΟΥΛΗΣ

Αριθμ. Πρωτ.: 1890
Ημερομ. 17/04/2019

Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε,

Σας γνωρίζω ότι αδυνατώ να παρευρεθώ στη σημερινή ονομαστική ψηφοφορία.

Επιθυμώ δια της παρούσης να δηλώσω ότι, αν ήμουν σε θέση να ψηφίσω στη σημερινή ονομαστική ψηφοφορία επί της τροπολογίας **2095/69/15-04-2019** του υπό ψήφιση σχεδίου νόμου του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης «Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα και προσέλκυση Στρατηγικών Επενδύσεων και άλλες διατάξεις» θα ψήφιζα **ΝΑΙ**.

Με τιμή

Γεροβασίλη Όλγα
Βουλευτής Άρτας

17 Απριλίου 2019

Προς τον Αξιότιμο
Πρόεδρο της Βουλής των Ελλήνων
κ. Βούτση Νικόλαο

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ
ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΒΟΥΛΗΣ

Αριθμ. Πρωτ.: 1891
Ημερομ. 17/04/2019

Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε,

Σας γνωρίζω ότι αδυνατώ να παρευρεθώ στη σημερινή ονομαστική ψηφοφορία.

Επιθυμώ δια της παρούσης να δηλώσω ότι, αν ήμουν σε θέση να ψηφίσω στη σημερινή ονομαστική ψηφοφορία επί της τροπολογίας **2095/69/15-04-2019** του υπό ψήφιση σχεδίου νόμου του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης «Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα και προσέλκυση Στρατηγικών Επενδύσεων και άλλες διατάξεις» θα ψήφιζα **ΝΑΙ**.

Με τιμή

Πολάκης Παύλος
Βουλευτής Χανίων

17 Απριλίου 2019

Προς τον Αξιότιμο
Πρόεδρο της Βουλής των Ελλήνων
κ. Βούτση Νικόλαο

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ
ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΒΟΥΛΗΣ

Αριθμ. Πρωτ.: 1892
Ημερομ. 17/04/2019

Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε,

Σας γνωρίζω ότι αδυνατώ να παρευρεθώ στη σημερινή ονομαστική ψηφοφορία.

Επιθυμώ δια της παρούσης να δηλώσω ότι, αν ήμουν σε θέση να ψηφίσω στη σημερινή ονομαστική ψηφοφορία επί της τροπολογίας **2095/69/15-04-2019** του υπό ψήφιση σχεδίου νόμου του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης «Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα και προσέλκυση Στρατηγικών Επενδύσεων και άλλες διατάξεις» θα ψήφιζα **ΝΑΙ**.

Με τιμή

Σαντορινιός Νεκτάριος
Βουλευτής Δωδεκανήσου

ΚΟΝΣΟΛΑΣ ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ
ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ
ΝΕΑΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Αθήνα, 17 Απριλίου 2019

Κύριο

Νικόλαο Βούτση

Πρόεδρο της Βουλής των Ελλήνων

Ενταύθα

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ
ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΒΟΥΛΗΣ

Αριθμ. Πρωτ.: 1892
Ημερομ. 17/04/2019

Αξιότιμε κ. Πρόεδρε,

Λόγω ανυπερβλήτου κωλύματος, σας γνωστοποιώ ότι αδυνατώ να παρευρεθώ στην ονομαστική ψηφοφορία επί της τροπολογίας με γενικό αριθμό 2095 και ειδικό 69 / 15.04.2019 του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης «Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα και προσέλκυση Στρατηγικών Επενδύσεων και άλλες διατάξεις» που θα διεξαχθεί στη συνεδρίαση της Βουλής στις 17 Απριλίου 2019.

Επί της Τροπολογίας 2095/69: Θα Ψήφίζα **OXI**.

Με εκτίμηση

ΚΟΝΣΟΛΑΣ ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ

ΚΑΣΑΠΙΔΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ
ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ ΚΟΖΑΝΗΣ
ΝΕΑΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Αθήνα, 17 Απριλίου 2019

Κύριο

Νικόλαο Βούτση

Πρόεδρο της Βουλής των Ελλήνων

Ενταύθα

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ
ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΒΟΥΛΗΣ

Αριθμ. Πρωτ.: 1898
Ημερομ. 17/04/2019

Αξιότιμε κ. Πρόεδρε,

Λόγω ανυπερβλήτου κωλύματος, σας γνωστοποιώ ότι αδυνατώ να παρευρεθώ στην ονομαστική ψηφοφορία επί της τροπολογίας με γενικό αριθμό 2095 και ειδικό 69 / 15.04.2019 του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης ««Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα και προσέλκυση Στρατηγικών Επενδύσεων και άλλες διατάξεις» που θα διεξαχθεί στη συνεδρίαση της Βουλής στις 17 Απριλίου 2019.

Επί της Τροπολογίας 2095/69: Θα Ψήφισα ΟΧΙ.

Με εκτίμηση

ΚΑΣΑΠΙΔΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ

ΒΑΓΙΩΝΑΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ
ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ
ΝΕΑΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Αθήνα, 17 Απριλίου 2019

Κύριο

Νικόλαο Βούτση

Πρόεδρο της Βουλής των Ελλήνων

Ενταύθα

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ
ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΒΟΥΛΗΣ

Αριθμ. Πρωτ.: 1899

Ημερομ. 17/04/2019

Αξιότιμε κ. Πρόεδρε,

Λόγω ανυπερβλήτου κωλύματος, σας γνωστοποιώ ότι αδυνατώ να παρευρεθώ στην ονομαστική ψηφοφορία επί της τροπολογίας με γενικό αριθμό 2095 και ειδικό 69 / 15.04.2019 του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης «Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα και προσέλκυση Στρατηγικών Επενδύσεων και άλλες διατάξεις» που θα διεξαχθεί στη συνεδρίαση της Βουλής στις 17 Απριλίου 2019.

Επί της Τροπολογίας 2095/69: Θα Ψήφισα **OXI**.

Με εκτίμηση

ΒΑΓΙΩΝΑΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ

ΚΑΛΑΦΑΤΗΣ ΣΤΑΥΡΟΣ
ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ Α΄ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
ΝΕΑΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Αθήνα, 17 Απριλίου 2019

Κύριο

Νικόλαο Βούτση

Πρόεδρο της Βουλής των Ελλήνων

Ενταύθα

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ
ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΒΟΥΛΗΣ

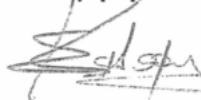
Αριθμ. Πρωτ.: 1901
Ημερομ. 12/04/2019

Αξιότιμε κ. Πρόεδρε,

Λόγω ανυπερβλήτου κωλύματος, σας γνωστοποιώ ότι αδυνατώ να παρευρεθώ στην ονομαστική ψηφοφορία επί της τροπολογίας με γενικό αριθμό 2095 και ειδικό 69 / 15.04.2019 του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης ««Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα και προσέλκυση Στρατηγικών Επενδύσεων και άλλες διατάξεις» που θα διεξαχθεί στη συνεδρίαση της Βουλής στις 17 Απριλίου 2019.

Επί της Τροπολογίας 2095/69: Θα Ψήφισα ΟΧΙ.

Με εκτίμηση

ΚΑΛΑΦΑΤΗΣ ΣΤΑΥΡΟΣ

ΑΣΗΜΑΚΟΠΟΥΛΟΥ ANNA – ΜΙΣΣΕΛ
ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ Β' ΑΘΗΝΑΣ
ΝΕΑΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Αθήνα, 17 Απριλίου 2019

Κύριο

Νικόλαο Βούτση

Πρόεδρο της Βουλής των Ελλήνων

Ενταύθα

Αξιότιμε κ. Πρόεδρε,

Λόγω ανυπερβλήτου κωλύματος, σας γνωστοποιώ ότι αδυνατώ να παρευρεθώ στην ονομαστική ψηφοφορία επί της τροπολογίας με γενικό αριθμό 2095 και ειδικό 69 / 15.04.2019 του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης ««Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα και προσέλκυση Στρατηγικών Επενδύσεων και άλλες διατάξεις» που θα διεξαχθεί στη συνεδρίαση της Βουλής στις *17 Απριλίου 2019*.

Επί της Τροπολογίας 2095/69: Θα Ψήφισα **OXI**.

Με εκτίμηση

ΑΣΗΜΑΚΟΠΟΥΛΟΥ ANNA - ΜΙΣΣΕΛ

ΚΑΡΑΟΓΛΟΥ ΘΕΟΔΩΡΟΣ
ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ Β' ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
ΝΕΑΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Αθήνα, 17 Απριλίου 2019

Κύριο

Νικόλαο Βούτση

Πρόεδρο της Βουλής των Ελλήνων

Ενταύθα

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ
ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΒΟΥΛΗΣ

Αριθμ. Πρωτ.: 1904
Ημερομ. 17.04.2019

Αξιότιμε κ. Πρόεδρε,

Λόγω ανυπερβλήτου κωλύματος, σας γνωστοποιώ ότι αδυνατώ να παρευρεθώ στην ονομαστική ψηφοφορία επί της τροπολογίας με γενικό αριθμό 2095 και ειδικό 69 / 15.04.2019 του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης «Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα και προσέλκυση Στρατηγικών Επενδύσεων και άλλες διατάξεις» που θα διεξαχθεί στη συνεδρίαση της Βουλής στις 17 Απριλίου 2019.

Επί της Τροπολογίας 2095/69: Θα Ψήφίζα **OXI**.

Με εκτίμηση

ΚΑΡΑΟΓΛΟΥ ΘΕΟΔΩΡΟΣ

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Βαρεμένος): Παρακαλώ να κλείσει το σύστημα της ηλεκτρονικής ψηφοφορίας.

(ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΚΑΤΑΜΕΤΡΗΣΗ)

(ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΚΑΤΑΜΕΤΡΗΣΗ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Βαρεμένος): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, γίνεται γνωστό στο Σώμα ότι τη συνεδρίασή μας παρακολουθούν από τα άνω δυτικά θεωρεία, αφού προηγουμένως ξεναγήθηκαν στην έκθεση της αίθουσας «ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ» και ενημερώθηκαν για την ιστορία του κτηρίου και τον τρόπο οργάνωσης και λειτουργίας της Βουλής, τριάντα τρεις μαθήτριες και μαθητές και τέσσερις εκπαιδευτικοί συνοδοί τους από το 2^ο Δημοτικό Σχολείο Χανίων και το Δημοτικό Σχολείο Νιάτων Αγίου Δημητρίου Λακωνίας.

Η Βουλή σας καλωσορίζει.

(Χειροκροτήματα απ' όλες τις πτέρυγες της Βουλής)

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να σας ανακοινώσω το αποτέλεσμα της διεξαχθείσης ηλεκτρονικής ονομαστικής ψηφοφορίας επί της υπουργικής τροπολογίας με γενικό αριθμό 2095 και ειδικό 69.

Ψήφισαν συνολικά 246 Βουλευτές.

Υπέρ της τροπολογίας, δηλαδή «ΝΑΙ», ψήφισαν 145 Βουλευτές.

Κατά της τροπολογίας, δηλαδή «ΟΧΙ», ψήφισαν 98 Βουλευτές.

«ΠΑΡΩΝ» ψήφισαν 3 Βουλευτές.

Συνεπώς η υπουργική τροπολογία με γενικό αριθμό 2095 και ειδικό 69 έγινε δεκτή κατά πλειοψηφία και εντάσσεται στο νομοσχέδιο ως ίδια άρθρα.

Οι θέσεις των Βουλευτών, όπως αποτυπώθηκαν κατά την ψηφίση με το ηλεκτρονικό σύστημα, καταχωρίζονται στα Πρακτικά της σημερινής συνεδρίασης και έχουν ως εξής:

Ημ/νία: 17/04/2019

Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα και προσέλκυση στρατηγι-
κών επενδύσεων και άλλες διατάξεις

Άρθρο ΝΑΙ ΟΧΙ ΠΡΝ ΣΥΝ
Υπ. Τροπ. 2095/69 ως έχει 145 98 3 246

Ονοματεπώνυμο Κ.Ο Εκλ. Περιφέρεια Ψήφος
Άρθρο: Υπ. Τροπ. 2095/69 ως έχει (ΣΥΝΟΛΙΚΑ ΨΗΦΟΙ:
ΝΑΙ: 145, ΟΧΙ: 98, ΠΡΝ: 3)

ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ(ΝΑΣΟΣ)	ΣΥΡΙΖΑ	ΑΤΤΙΚΗΣ	ΝΑΙ
ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ	Ν.Δ.	ΛΕΣΒΟΥ	ΟΧΙ
ΑΪΒΑΤΙΔΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	Χ.Α	ΚΕΡΚΥΡΑΣ	ΟΧΙ
ΑΚΡΙΩΤΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	ΣΥΡΙΖΑ	ΕΥΒΟΙΑΣ	ΝΑΙ
ΑΜΑΝΑΤΙΔΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	ΣΥΡΙΖΑ	Α' ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	ΝΑΙ
ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ ΑΘΑΝΑΣΙΑ(ΣΙΑ)	ΣΥΡΙΖΑ	ΑΧΑΪΑΣ	ΝΑΙ
ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ ΣΑΒΒΑΣ	Ν.Δ.	Β' ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	ΟΧΙ
ΑΝΔΡΙΑΝΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	Ν.Δ.	ΑΡΓΟΛΙΔΟΣ	ΟΧΙ
ΑΝΤΩΝΙΑΔΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	Ν.Δ.	ΦΛΩΡΙΝΗΣ	ΟΧΙ
ΑΝΤΩΝΙΟΥ ΜΑΡΙΑ	Ν.Δ.	ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ	ΟΧΙ
ΑΝΤΩΝΙΟΥ ΧΡΗΣΤΟΣ	ΣΥΡΙΖΑ	ΗΜΑΘΙΑΣ	ΝΑΙ
ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ	ΣΥΡΙΖΑ	ΕΥΒΟΙΑΣ	ΝΑΙ
ΑΡΑΜΠΑΤΖΗ ΦΩΤΕΙΝΗ	Ν.Δ.	ΣΕΡΡΩΝ	ΟΧΙ
ΑΡΑΧΩΒΙΤΗΣ ΣΤΑΥΡΟΣ	ΣΥΡΙΖΑ	ΛΑΚΩΝΙΑΣ	ΝΑΙ
ΑΥΓΕΝΑΚΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ	Ν.Δ.	ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ	ΟΧΙ
ΑΥΛΩΝΙΤΟΥ ΕΛΕΝΗ	ΣΥΡΙΖΑ	Β' ΑΘΗΝΩΝ	ΝΑΙ
ΒΑΓΕΝΑ ΑΝΝΑ	ΣΥΡΙΖΑ	ΛΑΡΙΣΗΣ	ΝΑΙ
ΒΑΓΙΩΝΑΚΗ ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ(ΒΑΛΙΑ)	ΣΥΡΙΖΑ	ΧΑΝΙΩΝ	ΝΑΙ
ΒΑΚΗ ΦΩΤΕΙΝΗ	ΣΥΡΙΖΑ	ΚΕΡΚΥΡΑΣ	ΝΑΙ
ΒΑΡΒΙΤΣΙΩΤΗΣ ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ	Ν.Δ.	Β' ΑΘΗΝΩΝ	ΟΧΙ
ΒΑΡΔΑΚΗΣ ΣΩΚΡΑΤΗΣ	ΣΥΡΙΖΑ	ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ	ΝΑΙ
ΒΑΡΔΑΛΗΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ	Κ.Κ.Ε	Β' ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	ΟΧΙ
ΒΑΡΕΜΕΝΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	ΣΥΡΙΖΑ		
	ΑΙΤΩΛΟΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ		ΝΑΙ
ΒΕΡΝΑΡΔΑΚΗΣ ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΣ	ΣΥΡΙΖΑ	Α' ΑΘΗΝΩΝ	ΝΑΙ
ΒΕΣΥΡΟΠΟΥΛΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ	Ν.Δ.	ΗΜΑΘΙΑΣ	ΟΧΙ
ΒΕΤΤΑΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	ΣΥΡΙΖΑ	ΦΘΙΩΤΙΔΟΣ	ΝΑΙ
ΒΛΑΣΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ	Ν.Δ.	ΑΡΚΑΔΙΑΣ	ΟΧΙ
ΒΛΑΧΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	Ν.Δ.	ΑΤΤΙΚΗΣ	ΟΧΙ
ΒΛΑΧΟΥ ΣΩΤΗΡΙΑ	Χ.Α	ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ	ΟΧΙ
ΒΟΡΙΔΗΣ ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ(ΜΑΚΗΣ)	Ν.Δ.	ΑΤΤΙΚΗΣ	ΟΧΙ
ΒΟΥΛΤΕΨΗ ΣΟΦΙΑ	Ν.Δ.	Β' ΑΘΗΝΩΝ	ΟΧΙ
ΒΟΥΤΣΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ	ΣΥΡΙΖΑ	Α' ΑΘΗΝΩΝ	ΝΑΙ
ΒΡΑΝΤΖΑ ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ	ΣΥΡΙΖΑ	ΚΑΡΔΙΤΣΗΣ	ΝΑΙ
ΒΡΟΥΤΣΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	Ν.Δ.	ΚΥΚΛΑΔΩΝ	ΟΧΙ
ΓΑΒΡΟΓΛΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ	ΣΥΡΙΖΑ	ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ	ΝΑΙ
ΓΕΝΝΙΑ ΓΕΩΡΓΙΑ	ΣΥΡΙΖΑ	Α' ΠΕΙΡΑΙΩΣ	ΝΑΙ
ΓΕΡΜΕΝΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	Χ.Α	Β' ΑΘΗΝΩΝ	ΟΧΙ
ΓΕΩΡΓΑΝΤΑΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	Ν.Δ.	ΚΙΛΚΙΣ	ΟΧΙ
ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ ΜΑΡΙΟΣ	ΕΝ. ΚΕΝΤΡΩΝ	Α' ΑΘΗΝΩΝ	ΠΡΝ
ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ ΣΠΥΡΙΔΩΝ-ΑΔΩΝΙΣ	Ν.Δ.	Β' ΑΘΗΝΩΝ	ΟΧΙ
ΓΕΩΡΓΟΠΟΥΛΟΥ-ΣΑΛΤΑΡΗ ΕΥΣΤΑΘΙΑ(ΕΦΗ)	ΣΥΡΙΖΑ	ΗΛΕΙΑΣ	ΝΑΙ
ΓΙΑΚΟΥΜΑΤΟΣ ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ	Ν.Δ.	Β' ΑΘΗΝΩΝ	ΟΧΙ
ΓΙΑΝΝΑΚΗΣ ΣΤΕΡΓΙΟΣ	Ν.Δ.	ΠΡΕΒΕΖΗΣ	ΟΧΙ
ΓΙΑΝΝΑΚΙΔΗΣ ΕΥΣΤΑΘΙΟΣ	ΣΥΡΙΖΑ	ΞΑΝΘΗΣ	ΝΑΙ
ΓΙΟΓΙΑΚΑΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ	Ν.Δ.	ΘΕΣΠΡΩΤΙΑΣ	ΟΧΙ
ΓΚΑΡΑ ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ	ΣΥΡΙΖΑ	ΕΒΡΟΥ	ΝΑΙ

ΓΚΙΟΛΑΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	ΣΥΡΙΖΑ	ΑΡΓΟΛΙΔΟΣ	ΝΑΙ
ΓΚΙΟΥΛΕΚΑΣ ΚΩΣΤΑΝΤΙΝΟΣ	Ν.Δ.	Α' ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	ΟΧΙ
ΓΡΕΓΟΣ ΑΝΤΩΝΙΟΣ	Χ.Α	Α' ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	ΟΧΙ
ΔΑΒΑΚΗΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ	Ν.Δ.	ΛΑΚΩΝΙΑΣ	ΟΧΙ
ΔΑΝΕΛΛΗΣ ΣΠΥΡΙΔΩΝ	ΑΝΕΞ.	ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ	ΝΑΙ
ΔΕΔΕΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	ΣΥΡΙΖΑ	ΑΤΤΙΚΗΣ	ΝΑΙ
ΔΕΛΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	Κ.Κ.Ε	Α' ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	ΟΧΙ
ΔΕΝΔΙΑΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ-ΓΕΩΡΓΙΟΣ	Ν.Δ.	Β' ΑΘΗΝΩΝ	ΟΧΙ
ΔΗΜΑΡΑΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	ΣΥΡΙΖΑ	Β' ΑΘΗΝΩΝ	ΝΑΙ
ΔΗΜΑΣ ΧΡΙΣΤΟΣ	Ν.Δ.	ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ	ΟΧΙ
ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	ΣΥΡΙΖΑ	ΚΟΖΑΝΗΣ	ΝΑΙ
ΔΗΜΟΣΧΑΚΗΣ ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ(ΤΑΣΟΣ)	Ν.Δ.	ΕΒΡΟΥ	ΟΧΙ
ΔΟΥΖΙΝΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ	ΣΥΡΙΖΑ	Α' ΠΕΙΡΑΙΩΣ	ΝΑΙ
ΔΡΑΓΑΣΑΚΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	ΣΥΡΙΖΑ	ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ	ΝΑΙ
ΔΡΙΤΣΑΣ ΘΕΟΔΩΡΟΣ	ΣΥΡΙΖΑ	Α' ΠΕΙΡΑΙΩΣ	ΝΑΙ
ΔΡΙΤΣΕΛΗ ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ	ΣΥΡΙΖΑ	ΤΡΙΚΑΛΩΝ	ΝΑΙ
ΕΜΜΑΝΟΥΗΛΙΔΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	ΣΥΡΙΖΑ	ΚΑΒΑΛΑΣ	ΝΑΙ
ΖΑΡΟΥΛΙΑ ΕΛΕΝΗ	Χ.Α	Β' ΑΘΗΝΩΝ	ΟΧΙ
ΖΕΪΜΠΕΚ ΧΟΥΣΕΪΝ	ΣΥΡΙΖΑ	ΞΑΝΘΗΣ	ΝΑΙ
ΗΓΟΥΜΕΝΙΔΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ	ΣΥΡΙΖΑ	ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ	ΝΑΙ
ΗΛΙΟΠΟΥΛΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ	Χ.Α	ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	ΟΧΙ
ΘΕΛΕΡΙΤΗ ΜΑΡΙΑ	ΣΥΡΙΖΑ	ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ	ΝΑΙ
ΘΕΟΠΕΦΤΑΤΟΥ ΑΦΡΟΔΙΤΗ	ΣΥΡΙΖΑ	ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑΣ	ΝΑΙ
ΘΕΟΦΥΛΑΚΤΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	ΣΥΡΙΖΑ	ΚΟΖΑΝΗΣ	ΝΑΙ
ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΘΕΟΧΑΡΗΣ(ΧΑΡΗΣ)	Ν.Δ.	Β' ΑΘΗΝΩΝ	ΟΧΙ
ΘΕΩΝΑΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	ΣΥΡΙΖΑ	Β' ΑΘΗΝΩΝ	ΝΑΙ
ΘΗΒΑΙΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ	ΣΥΡΙΖΑ	ΒΟΙΩΤΙΑΣ	ΝΑΙ
ΘΡΑΨΑΝΙΩΤΗΣ ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ	ΣΥΡΙΖΑ	ΛΑΣΙΘΙΟΥ	ΝΑΙ
ΙΓΓΛΕΖΗ ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ	ΣΥΡΙΖΑ	ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ	ΝΑΙ
ΚΑΒΑΔΕΛΛΑΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	ΕΝ. ΚΕΝΤΡΩΝ	ΑΤΤΙΚΗΣ	ΠΡΝ
ΚΑΒΒΑΔΑΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ	Ν.Δ.	ΛΕΥΚΑΔΟΣ	ΟΧΙ
ΚΑΒΒΑΔΙΑ ΙΩΑΝΝΕΤΑ(ΑΝΝΕΤΑ)	ΣΥΡΙΖΑ	Β' ΑΘΗΝΩΝ	ΝΑΙ
ΚΑΪΣΑΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	ΣΥΡΙΖΑ	ΕΒΡΟΥ	ΝΑΙ
ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ ΝΙΚΗΤΑΣ	Ν.Δ.	Α' ΑΘΗΝΩΝ	ΟΧΙ
ΚΑΜΑΤΕΡΟΣ ΗΛΙΑΣ	ΣΥΡΙΖΑ	ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ	ΝΑΙ
ΚΑΜΜΕΝΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	ΑΝΕΞ.	Β' ΠΕΙΡΑΙΩΣ	ΟΧΙ
ΚΑΝΕΛΛΗ ΓΑΡΥΦΑΛΛΙΑ(ΛΙΑΝΑ)	Κ.Κ.Ε	Α' ΑΘΗΝΩΝ	ΟΧΙ
ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	ΣΥΡΙΖΑ	ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	ΝΑΙ
ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΙΔΗΣ ΧΡΗΣΤΟΣ	ΣΥΡΙΖΑ	ΔΡΑΜΑΣ	ΝΑΙ
ΚΑΡΑ-ΓΙΟΥΣΟΥΦ ΑΪΧΑΝ	ΣΥΡΙΖΑ	ΡΟΔΟΠΗΣ	ΝΑΙ
ΚΑΡΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ	Κ.Κ.Ε	ΑΧΑΪΑΣ	ΟΧΙ
ΚΑΡΑΚΩΣΤΑ ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ(ΕΥΗ)	ΣΥΡΙΖΑ	Β' ΠΕΙΡΑΙΩΣ	ΝΑΙ
ΚΑΡΑΚΩΣΤΑΣ ΕΥΑΓΓΕΛΟΣΧ.Α	Ν.Δ.	ΒΟΙΩΤΙΑΣ	ΟΧΙ
ΚΑΡΑΜΑΝΛΗ ΑΝΝΑ	Ν.Δ.	Β' ΑΘΗΝΩΝ	ΟΧΙ
ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ τ ΑΛΕΞ	Ν.Δ.	Α' ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	ΟΧΙ
ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ τ ΑΧΙΛ	Ν.Δ.	ΣΕΡΡΩΝ	ΟΧΙ
ΚΑΡΑΝΑΣΤΑΣΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ	ΣΥΡΙΖΑ	ΦΘΙΩΤΙΔΟΣ	ΝΑΙ
ΚΑΡΑΣΑΡΛΙΔΟΥ ΕΥΦΡΟΣΥΝΗ(ΦΡΟΣΩ)	ΣΥΡΙΖΑ	ΗΜΑΘΙΑΣ	ΝΑΙ
ΚΑΡΑΣΜΑΝΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	Ν.Δ.	ΠΕΛΛΗΣ	ΟΧΙ
ΚΑΣΙΔΙΑΡΗΣ ΗΛΙΑΣ	Χ.Α	ΑΤΤΙΚΗΣ	ΟΧΙ

ΚΑΣΙΜΑΤΗ ΕΙΡΗΝΗ(ΝΙΝΑ)	ΣΥΡΙΖΑ	Β' ΠΕΙΡΑΙΩΣ	ΝΑΙ
ΚΑΣΤΟΡΗΣ ΑΣΤΕΡΙΟΣ	ΣΥΡΙΖΑ	ΠΙΕΡΙΑΣ	ΝΑΙ
ΚΑΤΡΟΥΓΚΑΛΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	ΣΥΡΙΖΑ	ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ	ΝΑΙ
ΚΑΤΣΑΒΡΙΑ-ΣΙΩΡΟΠΟΥΛΟΥ ΧΡΥΣΟΥΛΑ	ΣΥΡΙΖΑ	ΚΑΡΔΙΤΣΗΣ	ΝΑΙ
ΚΑΤΣΑΝΙΩΤΗΣ ΑΝΔΡΕΑΣ	Ν.Δ.	ΑΧΑΪΑΣ	ΟΧΙ
ΚΑΤΣΑΦΑΔΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ	Ν.Δ.	Α' ΠΕΙΡΑΙΩΣ	ΟΧΙ
ΚΑΤΣΙΑΝΤΩΝΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	Ν.Δ.	ΛΑΡΙΣΗΣ	ΟΧΙ
ΚΑΤΣΙΚΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ	ΑΝΕΞ.	ΑΤΤΙΚΗΣ	ΝΑΙ
ΚΑΤΣΩΤΗΣ ΧΡΗΣΤΟΣ	Κ.Κ.Ε	Β' ΑΘΗΝΩΝ	ΟΧΙ
ΚΑΦΑΝΤΑΡΗ ΧΑΡΟΥΛΑ	ΣΥΡΙΖΑ	Β' ΑΘΗΝΩΝ	ΝΑΙ
ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ ΣΥΜΕΩΝ(ΣΙΜΟΣ)	Ν.Δ.	ΕΥΒΟΙΑΣ	ΟΧΙ
ΚΕΛΛΑΣ ΧΡΗΣΤΟΣ	Ν.Δ.	ΛΑΡΙΣΗΣ	ΟΧΙ
ΚΕΡΑΜΕΩΣ ΝΙΚΗ	Ν.Δ.	ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ	ΟΧΙ
ΚΕΦΑΛΟΓΙΑΝΝΗ ΟΛΓΑ	Ν.Δ.	Α' ΑΘΗΝΩΝ	ΟΧΙ
ΚΕΦΑΛΟΓΙΑΝΝΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	Ν.Δ.	ΡΕΘΥΜΝΗΣ	ΟΧΙ
ΚΙΚΙΛΙΑΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ	Ν.Δ.	Α' ΑΘΗΝΩΝ	ΟΧΙ
ΚΟΖΟΜΠΟΛΗ-ΑΜΑΝΑΤΙΔΗ ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ	ΣΥΡΙΖΑ	ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ	ΝΑΙ
ΚΟΚΚΑΛΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ	ΑΝΕΞ.	ΛΑΡΙΣΗΣ	ΝΑΙ
ΚΟΛΛΙΑ-ΤΣΑΡΟΥΧΑ ΜΑΡΙΑ	ΑΝΕΞ.	ΣΕΡΡΩΝ	ΝΑΙ
ΚΟΝΤΟΓΕΩΡΓΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ	Ν.Δ.	ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ	ΟΧΙ
ΚΟΝΤΟΝΗΣ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ-ΣΤΑΥΡΟΣ	ΣΥΡΙΖΑ	ΖΑΚΥΝΘΟΥ	ΝΑΙ
ΚΟΤΖΙΑΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ	ΣΥΡΙΖΑ	ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ	ΝΑΙ
ΚΟΥΖΗΛΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ	Χ.Α	Α' ΠΕΙΡΑΙΩΣ	ΟΧΙ
ΚΟΥΚ ΤΕΡΕΝΣ-ΣΠΕΝΣΕΡ-ΝΙΚΟΛΑΟΣ	ΑΝΕΞ.	Β' ΑΘΗΝΩΝ	ΝΑΙ
ΚΟΥΚΟΔΗΜΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ	Ν.Δ.	ΠΙΕΡΙΑΣ	ΟΧΙ
ΚΟΥΜΟΥΤΣΑΚΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	Ν.Δ.	Β' ΑΘΗΝΩΝ	ΟΧΙ
ΚΟΥΡΑΚΗΣ ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ(ΤΑΣΟΣ)	ΣΥΡΙΖΑ	Α' ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	ΝΑΙ
ΚΟΥΡΟΥΜΠΛΗΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ	ΣΥΡΙΖΑ	Β' ΑΘΗΝΩΝ	ΝΑΙ
ΚΟΥΤΣΟΥΜΠΑΣ ΑΝΔΡΕΑΣ	Ν.Δ.	ΒΟΙΩΤΙΑΣ	ΟΧΙ
ΚΥΡΙΑΖΙΔΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	Ν.Δ.	ΔΡΑΜΑΣ	ΟΧΙ
ΚΥΡΙΤΣΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	ΣΥΡΙΖΑ	Β' ΑΘΗΝΩΝ	ΝΑΙ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΕΑΣ ΠΕΤΡΟΣ	ΣΥΡΙΖΑ	ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ	ΝΑΙ
ΚΩΣΤΟΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ ΗΛΙΑΣ	ΣΥΡΙΖΑ	ΦΩΚΙΔΟΣ	ΝΑΙ
ΛΑΓΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	Χ.Α	Β' ΠΕΙΡΑΙΩΣ	ΟΧΙ
ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	Ν.Δ.	Β' ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	ΟΧΙ
ΛΑΜΠΡΟΥΛΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	Κ.Κ.Ε	ΛΑΡΙΣΗΣ	ΟΧΙ
ΛΑΠΠΑΣ ΣΠΥΡΙΔΩΝΑΣ	ΣΥΡΙΖΑ	ΚΑΡΔΙΤΣΗΣ	ΝΑΙ
ΛΙΒΑΝΙΟΥ ΖΩΗ	ΣΥΡΙΖΑ	ΕΥΒΟΙΑΣ	ΝΑΙ
ΛΥΚΟΥΔΗΣ ΣΠΥΡΙΔΩΝ	ΑΝΕΞ.	Α' ΑΘΗΝΩΝ	ΝΑΙ
ΛΥΜΠΕΡΑΚΗ ΑΝΤΙΓΟΝΗ	ΑΝΕΞ.	Β' ΑΘΗΝΩΝ	ΝΑΙ
ΜΑΝΙΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ	ΣΥΡΙΖΑ	ΚΥΚΛΑΔΩΝ	ΝΑΙ
ΜΑΝΤΑΣ ΧΡΗΣΤΟΣ	ΣΥΡΙΖΑ	ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	ΝΑΙ
ΜΑΝΩΛΑΚΟΥ ΔΙΑΜΑΝΤΩ	Κ.Κ.Ε	Β' ΠΕΙΡΑΙΩΣ	ΟΧΙ
ΜΑΡΔΑΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	ΣΥΡΙΖΑ	Β' ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	ΝΑΙ
ΜΑΡΚΟΥ ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ	Ν.Δ.	Β' ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	ΟΧΙ
ΜΑΡΤΙΝΟΥ ΓΕΩΡΓΙΑ	Ν.Δ.	ΑΤΤΙΚΗΣ	ΟΧΙ
ΜΑΥΡΩΤΑΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	ΑΝΕΞ.	ΑΤΤΙΚΗΣ	ΝΑΙ
ΜΕΓΑΛΟΟΙΚΟΝΟΜΟΥ ΘΕΟΔΩΡΑ	ΣΥΡΙΖΑ	Β' ΠΕΙΡΑΙΩΣ	ΝΑΙ
ΜΗΤΑΡΑΚΗΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ(ΝΟΤΗΣ)	Ν.Δ.	ΧΙΟΥ	ΟΧΙ
ΜΗΤΑΦΙΔΗΣ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΣ	ΣΥΡΙΖΑ	Α' ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	ΝΑΙ
ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ ΚΥΡΙΑΚΟΣ	Ν.Δ.	Β' ΑΘΗΝΩΝ	ΟΧΙ

ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ ΑΝΔΡΕΑΣ	ΣΥΡΙΖΑ	ΧΙΟΥ	ΝΑΙ
ΜΙΧΕΛΗΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ	ΣΥΡΙΖΑ	ΦΘΙΩΤΙΔΟΣ	ΝΑΙ
ΜΙΧΕΛΟΓΙΑΝΝΑΚΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	ΣΥΡΙΖΑ	ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ	ΝΑΙ
ΜΟΡΦΙΔΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ	ΣΥΡΙΖΑ	ΚΑΒΑΛΑΣ	ΝΑΙ
ΜΟΥΜΟΥΛΙΔΗΣ ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΗΣ	ΣΥΡΙΖΑ	ΚΟΖΑΝΗΣ	ΝΑΙ
ΜΟΥΣΤΑΦΑ ΜΟΥΣΤΑΦΑ	ΣΥΡΙΖΑ	ΡΟΔΟΠΗΣ	ΝΑΙ
ΜΠΑΚΟΓΙΑΝΝΗ ΘΕΟΔΩΡΑ(ΝΤΟΡΑ)	Ν.Δ.	Α' ΑΘΗΝΩΝ	ΟΧΙ
ΜΠΑΛΑΟΥΡΑΣ ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ(ΜΑΚΗΣ)	ΣΥΡΙΖΑ	ΗΛΕΙΑΣ	ΝΑΙ
ΜΠΑΛΑΦΑΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	ΣΥΡΙΖΑ	Β' ΑΘΗΝΩΝ	ΝΑΙ
ΜΠΑΛΛΗΣ ΣΥΜΕΩΝ(ΜΑΚΗΣ)	ΣΥΡΙΖΑ	ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	ΝΑΙ
ΜΠΑΛΤΑΣ ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ-ΝΙΚΟΛΑΟΣ-ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	ΣΥΡΙΖΑ	ΑΤΤΙΚΗΣ	ΝΑΙ
ΜΠΑΛΩΜΕΝΑΚΗΣ ΑΝΤΩΝΗΣ	ΣΥΡΙΖΑ	ΧΑΝΙΩΝ	ΝΑΙ
ΜΠΑΞΕΒΑΝΑΚΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	ΣΥΡΙΖΑ	ΗΛΕΙΑΣ	ΝΑΙ
ΜΠΑΡΜΠΑΡΟΥΣΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ	Χ.Α		
	ΑΙΤΩΛΟΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ		ΟΧΙ
ΜΠΓΙΑΛΑΣ ΧΡΗΣΤΟΣ	ΣΥΡΙΖΑ	ΓΡΕΒΕΝΩΝ	ΝΑΙ
ΜΠΟΛΑΡΗΣ ΜΑΡΚΟΣ	ΣΥΡΙΖΑ	Α' ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	ΝΑΙ
ΜΠΟΥΚΩΡΟΣ ΧΡΗΣΤΟΣ	Ν.Δ.	ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	ΟΧΙ
ΜΠΟΥΡΑΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ	Ν.Δ.	ΑΤΤΙΚΗΣ	ΟΧΙ
ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ	ΑΝΕΞ.	ΑΧΑΪΑΣ	ΝΑΙ
ΝΤΖΙΜΑΝΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	ΣΥΡΙΖΑ	ΚΟΖΑΝΗΣ	ΝΑΙ
ΞΑΝΘΟΣ ΑΝΔΡΕΑΣ	ΣΥΡΙΖΑ	ΡΕΘΥΜΝΗΣ	ΝΑΙ
ΞΥΔΑΚΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ	ΣΥΡΙΖΑ	Β' ΑΘΗΝΩΝ	ΝΑΙ
ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ	Ν.Δ.	ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ	ΟΧΙ
ΟΥΡΣΟΥΖΙΔΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	ΣΥΡΙΖΑ	ΗΜΑΘΙΑΣ	ΝΑΙ
ΠΑΛΛΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	ΣΥΡΙΖΑ	ΛΕΣΒΟΥ	ΝΑΙ
ΠΑΝΑΓΙΩΤΑΡΟΣ ΗΛΙΑΣ	Χ.Α	Β' ΑΘΗΝΩΝ	ΟΧΙ
ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ	Ν.Δ.	ΚΑΒΑΛΑΣ	ΟΧΙ
ΠΑΝΤΖΑΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	ΣΥΡΙΖΑ	ΑΤΤΙΚΗΣ	ΝΑΙ
ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ	ΣΥΡΙΖΑ	ΤΡΙΚΑΛΩΝ	ΝΑΙ
ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ	ΣΥΡΙΖΑ	ΛΑΡΙΣΗΣ	ΝΑΙ
ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΣ	ΣΥΡΙΖΑ	Β' ΑΘΗΝΩΝ	ΝΑΙ
ΠΑΠΑΝΗΛΙΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	ΣΥΡΙΖΑ	ΑΡΚΑΔΙΑΣ	ΝΑΙ
ΠΑΠΑΚΩΣΤΑ-ΣΙΔΗΡΟΠΟΥΛΟΥ ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ	ΑΝΕΞ.	Β' ΑΘΗΝΩΝ	ΝΑΙ
ΠΑΠΑΝΑΤΣΙΟΥ ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ	ΣΥΡΙΖΑ	ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	ΝΑΙ
ΠΑΠΑΡΗΓΑ ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ	Κ.Κ.Ε	ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ	ΟΧΙ
ΠΑΠΑΦΙΛΙΠΠΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	ΣΥΡΙΖΑ	ΚΑΒΑΛΑΣ	ΝΑΙ
ΠΑΠΠΑΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ	ΣΥΡΙΖΑ	Β' ΑΘΗΝΩΝ	ΝΑΙ
ΠΑΠΠΑΣ ΧΡΗΣΤΟΣ	Χ.Α	ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ	ΟΧΙ
ΠΑΡΑΣΚΕΥΟΠΟΥΛΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ	ΣΥΡΙΖΑ	Α' ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	ΝΑΙ
ΠΑΡΑΣΤΑΤΙΔΗΣ ΘΕΟΔΩΡΟΣ	ΣΥΡΙΖΑ	ΚΙΛΚΙΣ	ΝΑΙ
ΠΑΦΙΛΗΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ	Κ.Κ.Ε	Β' ΑΘΗΝΩΝ	ΟΧΙ
ΠΛΑΚΙΩΤΑΚΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	Ν.Δ.	ΛΑΣΙΘΙΟΥ	ΟΧΙ
ΠΡΑΤΣΟΛΗΣ ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ(ΤΑΣΟΣ)	ΣΥΡΙΖΑ	ΕΥΒΟΙΑΣ	ΝΑΙ
ΡΑΠΤΗ ΕΛΕΝΗ	Ν.Δ.	Α' ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	ΟΧΙ
ΡΙΖΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	ΣΥΡΙΖΑ	ΕΒΡΟΥ	ΝΑΙ
ΡΙΖΟΥΛΗΣ ΑΝΔΡΕΑΣ	ΣΥΡΙΖΑ	ΑΧΑΪΑΣ	ΝΑΙ
ΣΑΛΜΑΣ ΜΑΡΙΟΣ	Ν.Δ.		
	ΑΙΤΩΛΟΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ		ΟΧΙ
ΣΑΡΑΚΙΩΤΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	ΣΥΡΙΖΑ	ΦΘΙΩΤΙΔΟΣ	ΝΑΙ

ΣΑΡΙΔΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	ΕΝ. ΚΕΝΤΡΩΝ Α' ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	ΠΡΝ	ΤΕΛΙΓΙΟΡΙΔΟΥ ΟΛΥΜΠΙΑ	ΣΥΡΙΖΑ	ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ	ΝΑΙ
ΣΑΧΙΝΙΔΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	Χ.Α ΠΕΛΛΗΣ	ΟΧΙ	ΤΖΑΒΑΡΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ	Ν.Δ.	ΗΛΕΙΑΣ	ΟΧΙ
ΣΕΒΑΣΤΑΚΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	ΣΥΡΙΖΑ ΣΑΜΟΥ	ΝΑΙ	ΤΖΑΚΡΗ ΘΕΟΔΩΡΑ	ΣΥΡΙΖΑ	ΠΕΛΛΗΣ	ΝΑΙ
ΣΕΛΤΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ	ΣΥΡΙΖΑ ΦΛΩΡΙΝΗΣ	ΝΑΙ	ΤΖΑΜΑΚΛΗΣ ΧΑΡΙΛΑΟΣ	ΣΥΡΙΖΑ	ΠΙΕΡΙΑΣ	ΝΑΙ
ΣΗΦΑΚΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	ΣΥΡΙΖΑ ΠΕΛΛΗΣ	ΝΑΙ	ΤΖΟΥΦΗ ΜΕΡΟΠΗ	ΣΥΡΙΖΑ	ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	ΝΑΙ
ΣΙΜΟΡΕΛΗΣ ΧΡΗΣΤΟΣ	ΣΥΡΙΖΑ ΤΡΙΚΑΛΩΝ	ΝΑΙ	ΤΟΣΚΑΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ	ΣΥΡΙΖΑ	Β' ΑΘΗΝΩΝ	ΝΑΙ
ΣΚΟΥΡΛΕΤΗΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ(ΠΑΝΟΣ)	ΣΥΡΙΖΑ Β' ΑΘΗΝΩΝ	ΝΑΙ	ΤΡΑΓΑΚΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	Ν.Δ.	Β' ΠΕΙΡΑΙΩΣ	ΟΧΙ
ΣΚΟΥΡΟΛΙΑΚΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ(ΠΑΝΟΣ)	ΣΥΡΙΖΑ ΑΤΤΙΚΗΣ	ΝΑΙ	ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΙΔΗΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ	ΣΥΡΙΖΑ	Α' ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	ΝΑΙ
ΣΚΟΥΦΑ ΕΛΙΣΣΑΒΕΤ	ΣΥΡΙΖΑ ΠΙΕΡΙΑΣ	ΝΑΙ	ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΥ ΜΑΡΙΑ	ΣΥΡΙΖΑ	ΑΙΤΩΛΟΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ	ΝΑΙ
ΣΚΡΕΚΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ	Ν.Δ. ΤΡΙΚΑΛΩΝ	ΟΧΙ	ΤΣΑΚΑΛΩΤΟΣ ΕΥΚΛΕΙΔΗΣ	ΣΥΡΙΖΑ	Β' ΑΘΗΝΩΝ	ΝΑΙ
ΣΠΑΡΤΙΝΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ	ΣΥΡΙΖΑ ΑΧΑΪΑΣ	ΝΑΙ	ΤΣΙΑΡΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ	Ν.Δ.	ΚΑΡΔΙΤΣΗΣ	ΟΧΙ
ΣΠΙΡΤΖΗΣ ΧΡΗΣΤΟΣ	ΣΥΡΙΖΑ Β' ΑΘΗΝΩΝ	ΝΑΙ	ΤΣΙΠΡΑΣ ΑΛΕΞΙΟΣ	ΣΥΡΙΖΑ	ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ	ΝΑΙ
ΣΤΑΘΑΚΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	ΣΥΡΙΖΑ ΧΑΝΙΩΝ	ΝΑΙ	ΤΣΙΡΚΑΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ	ΣΥΡΙΖΑ	ΑΡΤΗΣ	ΝΑΙ
ΣΤΑΪΚΟΥΡΑΣ ΧΡΗΣΤΟΣ	Ν.Δ. ΦΘΙΩΤΙΔΟΣ	ΟΧΙ	ΤΣΙΡΩΝΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	ΣΥΡΙΖΑ	Β' ΑΘΗΝΩΝ	ΝΑΙ
ΣΤΑΜΑΤΑΚΗ ΕΛΕΝΗ	ΣΥΡΙΖΑ Α' ΠΕΙΡΑΙΩΣ	ΝΑΙ	ΤΣΟΓΚΑΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	ΣΥΡΙΖΑ	ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ	ΝΑΙ
ΣΤΑΜΑΤΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	Ν.Δ. ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ	ΟΧΙ	ΦΑΜΕΛΛΟΣ ΣΩΚΡΑΤΗΣ	ΣΥΡΙΖΑ	Β' ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	ΝΑΙ
ΣΤΑΜΠΟΥΛΗ ΑΦΡΟΔΙΤΗ	ΣΥΡΙΖΑ ΣΕΡΡΩΝ	ΝΑΙ	ΦΙΛΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ	ΣΥΡΙΖΑ	Α' ΑΘΗΝΩΝ	ΝΑΙ
ΣΤΕΦΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	ΣΥΡΙΖΑ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	ΝΑΙ	ΦΛΑΜΠΟΥΡΑΡΗΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ	ΣΥΡΙΖΑ	Α' ΑΘΗΝΩΝ	ΝΑΙ
ΣΤΟΓΙΑΝΝΙΔΗΣ ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ	ΣΥΡΙΖΑ ΞΑΝΘΗΣ	ΝΑΙ	ΦΟΡΤΣΑΚΗΣ ΘΕΟΔΩΡΟΣ	Ν.Δ.	ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ	ΟΧΙ
ΣΤΥΛΙΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	Ν.Δ. ΑΡΤΗΣ	ΟΧΙ	ΦΩΤΗΛΑΣ ΙΑΣΩΝΑΣ	Ν.Δ.	ΑΧΑΪΑΣ	ΟΧΙ
ΣΥΝΤΥΧΑΚΗΣ ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ	Κ.Κ.Ε. ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ	ΟΧΙ	ΧΑΡΑΚΟΠΟΥΛΟΣ ΜΑΞΙΜΟΣ	Ν.Δ.	ΛΑΡΙΣΗΣ	ΟΧΙ
ΣΥΡΙΓΟΣ ΑΝΤΩΝΙΟΣ	ΣΥΡΙΖΑ ΚΥΚΛΑΔΩΝ	ΝΑΙ	ΧΑΤΖΗΔΑΚΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ(ΚΩΣΤΗΣ)	Ν.Δ.	Β' ΑΘΗΝΩΝ	ΟΧΙ
ΣΥΡΜΑΛΕΝΙΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ	ΣΥΡΙΖΑ ΚΥΚΛΑΔΩΝ	ΝΑΙ	ΧΑΤΖΗΣΑΒΒΑΣ ΧΡΗΣΤΟΣ	Χ.Α	ΚΙΛΚΙΣ	ΟΧΙ
ΤΑΣΟΥΛΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ	Ν.Δ. ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	ΟΧΙ	ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΠΟΥΛΟΥ ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ	ΣΥΡΙΖΑ	ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ	ΝΑΙ
ΤΑΣΣΟΣ ΣΤΑΥΡΟΣ	Κ.Κ.Ε. ΛΕΣΒΟΥ	ΟΧΙ	ΨΑΡΙΑΝΟΣ ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ	ΑΝΕΞ.	Β' ΑΘΗΝΩΝ	ΟΧΙ
			ΨΥΧΟΓΙΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	ΣΥΡΙΖΑ	ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ	ΝΑΙ

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Βαρεμένος): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, εισερχόμαστε στην ψήφιση του ακροτελεύτιου άρθρου και του συνόλου του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης: «Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα και προσέλκυση Στρατηγικών Επενδύσεων και άλλες διατάξεις».

Αυτή η ψηφοφορία θα γίνει μόνο από τους εισηγητές και τους αγορητές του νομοσχεδίου.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το ακροτελεύτιο άρθρο;

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΟΥΡΣΟΥΖΙΔΗΣ: Ναι.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΤΣΑΦΑΔΟΣ: Ναι.

ΟΔΥΣΣΕΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΠΟΥΛΟΣ: Όχι.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΑΧΙΝΙΔΗΣ: Όχι.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΛΑΜΠΡΟΥΛΗΣ (ΣΤ' Αντιπρόεδρος της Βουλής): Όχι.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΑΡΙΔΗΣ: Παρών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Βαρεμένος): Το ακροτελεύτιο άρθρο έγινε δεκτό κατά πλειοψηφία.

Συνεπώς το νομοσχέδιο του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης: «Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα και προσέλκυση Στρατηγικών Επενδύσεων και άλλες διατάξεις» έγινε δεκτό επί της αρχής και επί των άρθρων.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το νομοσχέδιο και στο σύνολο;

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΟΥΡΣΟΥΖΙΔΗΣ: Ναι.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΤΣΑΦΑΔΟΣ: Ναι.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΑΧΙΝΙΔΗΣ: Όχι.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΛΑΜΠΡΟΥΛΗΣ (ΣΤ' Αντιπρόεδρος της Βουλής): Όχι.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΑΡΙΔΗΣ: Παρών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Βαρεμένος): Το νομοσχέδιο έγινε δεκτό και στο σύνολο κατά πλειοψηφία.

Συνεπώς το νομοσχέδιο του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης: «Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα και προσέλκυση Στρατηγικών Επενδύσεων και άλλες διατάξεις» έγινε δεκτό κατά πλειοψηφία, σε μόνη συζήτηση, επί της αρχής, των άρθρων και του συνόλου και έχει ως εξής:

«Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα και προσέλκυση Στρατηγικών Επενδύσεων και άλλες διατάξεις

ΜΕΡΟΣ Α'

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

Άρθρο 1

Τροποποίηση του άρθρου πρώτου του ν. 3912/2011

Στον ν. 3912/2011 (Α'17) επέρχονται οι εξής τροποποιήσεις:

1. Μετά την παράγραφο 1 του άρθρου πρώτου προστίθενται παράγραφοι 1Α και 1Β ως εξής:

«1Α. Η Εταιρεία της παραγράφου 1 μετονομάζεται σε «Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα Ανώνυμη Εταιρεία» με διακριτικό τίτλο «Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα».

1Β. Όπου στην κείμενη νομοθεσία αναφέρεται η εταιρεία με την επωνυμία «Εθνικό Ταμείο Επιχειρηματικότητας και Ανάπτυξης Α.Ε.» και τον τίτλο «Ε.Τ.Ε.ΑΝ. Α.Ε.», νοείται εφεξής η εταιρεία «Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα Ανώνυμη Εταιρεία».

2. Η παράγραφος 2 του άρθρου πρώτου αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Η Εταιρεία διέπεται από τον παρόντα και τον ν. 4548/2018 (Α'104) και λειτουργεί σύμφωνα με τους κανόνες της ιδιωτικής οικονομίας.»

3. Στο άρθρο πρώτο προστίθενται παράγραφοι 3, 4 και 5 ως εξής:

«3. Η «Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα Ανώνυμη Εταιρεία» έχει ως κύριο σκοπό την προώθηση της δίκαιης, βιώσιμης και ολιστικής ανάπτυξης της οικονομίας σε περιφερειακό και εθνικό επίπεδο. Η εθνική αναπτυξιακή πολιτική αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της στρατηγικής της Εταιρείας. Ειδικότερα, η Εταιρεία έχει ως σκοπό: α) τη στήριξη της επιχειρηματικότητας, β) τη διευκόλυνση της πρόσβασης των επιχειρήσεων σε πηγές χρηματοδότησης για την αντιμετώπιση και κάλυψη δυσλειτουργιών και

ανεπαρκειών της αγοράς, μέσω, ιδίως, του σχεδιασμού, της δημιουργίας και της εφαρμογής χρηματοδοτικών μέσων για τη βέλτιστη διαχείριση των εθνικών, ευρωπαϊκών και άλλων κονδυλίων προς επιχειρήσεις, γ) την προώθηση της καινοτομίας, δ) την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων, ε) την προώθηση ποιοτικών, στρατηγικών και καινοτόμων έργων, στ) την προσέλκυση κεφαλαίων και την προώθηση των επενδύσεων στη Χώρα με στόχο την οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη, ζ) τον σχεδιασμό, την ανάπτυξη και υλοποίηση χρηματοδοτικών εργαλείων, η) την παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών σε επιχειρήσεις και στον δημόσιο τομέα, όπως αυτός ορίζεται στον ν. 4270/2014, θ) την προώθηση της κοινωνικής και αλληλεγγύας οικονομίας και η) την ενίσχυση της απασχόλησης, όπως ειδικότερα ο σκοπός αυτός ορίζεται στο Καταστατικό της.

4. Η Εταιρεία και οι άμεσες θυγατρικές της δεν ανήκουν στο Δημόσιο ή ευρύτερο δημόσιο τομέα, όπως αυτός εκάστοτε ορίζεται, οι δε διατάξεις που αναφέρονται σε αυτόν δεν εφαρμόζονται ως προς την Εταιρεία και τις άμεσες θυγατρικές της, εκτός αν αυτό ρητά προβλέπεται στον παρόντα νόμο. Οι διατάξεις του ν. 3429/2005 (Α'314) που αναφέρονται σε δημόσιες επιχειρήσεις, δεν εφαρμόζονται ως προς την Εταιρεία και τις άμεσες θυγατρικές της. Επίσης, δεν εφαρμόζονται ως προς την Εταιρεία και τις άμεσες θυγατρικές της οι διατάξεις του ν. 4369/2016 (Α'33).

5. Για τους σκοπούς των διατάξεων του παρόντος Μέρους, ως άμεσες θυγατρικές της Ελληνικής Αναπτυξιακής Τράπεζας Ανώνυμης Εταιρείας νοούνται αυτές τις οποίες ιδρύει για την επιδίωξη του καταστατικού της σκοπού ή αυτές στις οποίες συμμετέχει και οι οποίες επιδιώκουν τους ανωτέρω και παρεμφερείς με αυτούς σκοπούς.»

Άρθρο 2

Τροποποίηση Καταστατικού της Ελληνικής Αναπτυξιακής Τράπεζας Α.Ε.

Στο Καταστατικό της Εταιρείας, που θεσπίστηκε με το άρθρο δεύτερο του ν. 3912/2011, επέρχονται οι εξής τροποποιήσεις:

1α. Το άρθρο 2 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 2

Επωνυμία

Η επωνυμία της Εταιρείας είναι «Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα Ανώνυμη Εταιρεία» και έχει διακριτικό τίτλο «Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα». Στις διεθνείς συναλλαγές η Εταιρεία χρησιμοποιεί την επωνυμία «HELLENIC DEVELOPMENT BANK S. A.» ή πιστή μετάφρασή της σε οποιαδήποτε άλλη γλώσσα και διακριτικό τίτλο «HELLENIC DEVELOPMENT BANK.»

β. Στην αρχή της παραγράφου 2 του άρθρου 3 προστίθεται εδάφιο ως εξής: «Η Εταιρεία ιδρύει ένα υποκατάστημα σε κάθε περιφέρεια.»

2. Η παράγραφος 1 του άρθρου 4 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Σκοπός της Εταιρείας είναι:

α. Η στήριξη, προώθηση και ενίσχυση της επιχειρηματικότητας, της καινοτομίας και της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων, η διευκόλυνση της πρόσβασης των επιχειρήσεων σε πηγές χρηματοδότησης, η ενθάρρυνση και η ενεργή υποστήριξη επενδυτικών πρωτοβουλιών στη Χώρα, καθώς και η διαχείριση επιχειρηματικών και χρηματοδοτικών κεφαλαίων. Στους ανωτέρω σκοπούς υπάγονται ιδίως: αα) η δημιουργία προϋποθέσεων για τη διευκόλυνση και την ενθάρρυνση της πρόσβασης στη χρηματοδότηση των επιχειρήσεων όλων των κλάδων, ββ) η διασύνδεση μεταξύ πηγών χρηματοδότησης και χρηματοδοτούμενων οντοτήτων, ιδίως μέσω της πληροφόρησης για τις πηγές χρηματοδότησης και τα διαθέσιμα χρηματοδοτικά εργαλεία, ώστε η Εταιρεία να αποτελέσει το σημείο επαφής με τους χρηματοδοτικούς οργανισμούς, ευρωπαϊκούς και λοιπούς, για σχεδιασμό, ανάπτυξη και υλοποίηση χρηματοδοτικών προϊόντων, γγ) ο σχεδιασμός, η δημιουργία και η εφαρμογή χρηματοδοτικών μέσων, δδ) η υποστήριξη στρατηγικών, καινοτόμων και οικονομικά βιώσιμων έργων, εε) η παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών προς τον ιδιωτικό και δημόσιο τομέα σε εθνικό και διεθνές επίπεδο και

στοι) η τόνωση της απασχόλησης σε όλους τους κλάδους Ελληνικής οικονομίας και η κοινωνικοοικονομική ανάπτυξη.

β. Η στήριξη των πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων, όπως αυτές ορίζονται στο Παράρτημα Ι του Κανονισμού (ΕΕ) αριθμ. 651/2014, καθώς και η παροχή σε αυτές καθοδήγησης και επιχειρηματικών συμβουλών ανάπτυξης και οργάνωσης, με σκοπό την προώθηση της ανταγωνιστικότητάς τους, τον οργανωτικό, τεχνολογικό και λογιστικό εκσυγχρονισμό τους, την εισαγωγή ορθολογικών δομών στην οργάνωση και λειτουργία τους, την ενθάρρυνση της εξωστρέφειας και της διεθνούς ανάπτυξής τους.

γ. Η αντιμετώπιση των αποτυχιών της αγοράς που έχουν ως αποτέλεσμα την αδυναμία πρόσβασης των μικρών και πολύ μικρών επιχειρήσεων στη χρηματοδότηση.

δ. Η προώθηση της κοινωνικής και αλληλέγγυας οικονομίας στο πλαίσιο της οικονομικής και κοινωνικής συνοχής και, εν γένει, η δημιουργία επαρκών προϋποθέσεων βιωσιμότητας, υγιούς ανάπτυξης, καθώς και οργανωτικής, λειτουργικής και χρηματοδοτικής επάρκειας των κοινωνικών επιχειρήσεων.

ε. Η συνδρομή και προώθηση των επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται σε οποιονδήποτε τομέα της ελληνικής οικονομίας κατά τρόπο καινοτόμο, δηλαδή με εφαρμοσμένη χρήση της γνώσης με σκοπό την παραγωγή ή/και παροχή νέων ή ουσιαστικά βελτιωμένων προϊόντων, διαδικασιών ή/και υπηρεσιών που βρίσκουν άμεση παραγωγική, χρηστική ή/και εμπορική εφαρμογή, καθώς και η προώθηση της δημιουργίας οικοσυστήματος καινοτομίας, η ενίσχυση της ερευνητικής δραστηριότητας για την παραγωγή καινοτόμων προϊόντων και υπηρεσιών των ελληνικών επιχειρήσεων, η παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών και η διευκόλυνση της πρόσβασής τους στη χρηματοδότηση.

στ. Η προώθηση επενδυτικών προγραμμάτων και έργων με περιβαλλοντικές και αναπτυξιακές διαστάσεις, με στρατηγικό στόχο την προώθηση πολιτικών κυκλικής οικονομίας, την άμβλυνση των συνεπειών και την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή για την επίτευξη συνθηκών βιώσιμης και δίκαιης ανάπτυξης.

ζ. Η έρευνα του μακροοικονομικού και μικροοικονομικού περιβάλλοντος της Χώρας και η εκπόνηση σχετικών μελετών και εκθέσεων για τον εντοπισμό και αντιμετώπιση των αδυναμιών της αγοράς αποβλέποντας στην ενίσχυση της επιχειρηματικότητας, της απασχόλησης και της οικονομικής ανάπτυξης της Χώρας.

η. Η αρωγή προς το Δημόσιο ως προς τη χάραξη εθνικής αναπτυξιακής στρατηγικής και τη λήψη μέτρων ενίσχυσης της επιχειρηματικότητας. Η συνδρομή αυτή περιλαμβάνει ιδίως τη διερεύνηση των κενών της χρηματοδοτικής αγοράς και τον σχεδιασμό χρηματοδοτικών προγραμμάτων κάλυψής τους, την άμεση και διαρκή συνεργασία με ευρωπαϊκές χρηματοδοτικές δομές ενίσχυσης της επιχειρηματικότητας, καθώς και την παροχή οικονομικών και συμβουλευτικών υπηρεσιών και εμπειρογνωμοσύνης στον δημόσιο τομέα για την τόνωση της επιχειρηματικότητας, συμβάλλοντας παράλληλα στη διαμόρφωση της Εθνικής Αναπτυξιακής Στρατηγικής.

θ. Η υποστήριξη της υλοποίησης της εθνικής αναπτυξιακής στρατηγικής με τη χρηματοδότηση βιώσιμων επιχειρηματικών και επενδυτικών έργων.

ι. Η Εταιρεία μπορεί να επιδιώκει τους ανωτέρω σκοπούς με την ίδρυση εταιρειών ή και άλλων νομικών προσώπων, καθώς και με τη συμμετοχή της σε άλλες εταιρείες και άλλα νομικά πρόσωπα που επιδιώκουν τους ανωτέρω ή παρεμφερείς με αυτούς σκοπούς.»

3. Στην παράγραφο 3 του άρθρου 4, η φράση «μετά από απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας» αντικαθίσταται από τη φράση «μετά από απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Ανάπτυξης, Οικονομικών και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού».

4. Η παράγραφος 4 του άρθρου 4, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 80 του ν. 4307/2014 (Α' 246), αντικαθίσταται ως εξής:

«4. Στο πλαίσιο των ανωτέρω και προς επίτευξη του σκοπού της, η Εταιρεία μπορεί να αναπτύσσει ιδίως τις εξής δράσεις:

α. παροχή δανείων και ομοειδών πιστώσεων προς επιχειρήσεις διαμέσου οντοτήτων του χρηματοπιστωτικού τομέα, επενδυτικών αναπτυξιακών κεφαλαίων ή ταμείων και άλλων φορέων χρημα-

τοδότησης,

β. παροχή εγγυήσεων και αντεγγυήσεων υπέρ επιχειρήσεων παντός είδους για την κάλυψη υποχρεώσεών τους έναντι πιστωτικών ή χρηματοδοτικών ιδρυμάτων, εταιρειών επιχειρηματικών συμμετοχών, επενδυτικών και αναπτυξιακών κεφαλαίων, ταμείων ή άλλων φορέων χρηματοδότησης, υποχρεώσεων που απορρέουν από πάσης μορφής χρηματοπιστωτικές διευκολύνσεις,

γ. σχεδιασμό, διαχείριση και υλοποίηση έργων και προγραμμάτων που εξυπηρετούν τον καταστατικό της σκοπό, καθώς και σχεδιασμό, ίδρυση και διαχείριση ταμείων, κεφαλαίων και μέσων χρηματοοικονομικής τεχνικής, σύμφωνα με το εθνικό και ενωσιακό δίκαιο,

δ. παροχή κάθε μορφής χρηματοδότησης σε επιχειρήσεις, στην οποία περιλαμβάνεται και η επιχορήγηση, ιδίως, προς δημιουργία δομών, διαδικασιών και λειτουργιών που ενισχύουν τη βιωσιμότητα, την καινοτομία και την ανταγωνιστικότητά τους,

ε. συνεισφορά, δανειοδότηση και συμμετοχή σε: αα) χρηματοδοτικά και χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, ββ) ασφαλιστικούς και επενδυτικούς οργανισμούς και φορείς, γγ) ταμεία και κάθε μορφής σχήματα: ααα) κεφαλαιοδότησης και χρηματοδότησης επιχειρήσεων, βββ) εγγυήσεων, γγγ) επιχειρηματικού κεφαλαίου, δδδ) σποράς, εεε) στήριξης νέων και καινοτόμων επιχειρήσεων, στστστ) και παραχώρησης, δδ) Συμπράξεις δημοσίου - ιδιωτικού τομέα, εε) επενδυτικά σχήματα, στστ) επιχειρήσεις, με την τοποθέτηση και παροχή κεφαλαίων της Εταιρείας ή κεφαλαίων τα οποία διαχειρίζεται η Εταιρεία. Συνεισφορά σε επενδυτικά προγράμματα εντός ή εκτός της Χώρας μπορεί να πραγματοποιείται και με τη συμμετοχή, αμέσως ή έμμεσα, ιδίως, μέσω θυγατρικών της Εταιρείας, σε επενδυτικά σχήματα και ταμεία, μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής ή νομικά πρόσωπα, συμπεριλαμβανομένων των αμοιβαίων κεφαλαίων επιχειρηματικών συμμετοχών του ν. 2992/2002 (Α' 54) και των εταιρειών κεφαλαίων επιχειρηματικών συμμετοχών του ν. 2367/1995 (Α' 261), από κοινού με ιδιώτες επενδυτές ή/και φορείς ευρωπαϊκών και διεθνών επενδυτικών δομών, καθώς και σχήματα και συμβάσεις παραχώρησης ή συμπράξεις δημοσίου και ιδιωτικού τομέα,

στ. ανάπτυξη συνεργασίας με διεθνείς επενδυτικούς οργανισμούς για συμμετοχή φορέων Δημοσίου, συμπράξεων δημοσίου - ιδιωτικού τομέα (ΣΔΙΤ), ιδιωτών σε περιφερειακά ή ευρωπαϊκά έργα στην κατεύθυνση των προτεραιοτήτων της Εθνικής Αναπτυξιακής Στρατηγικής και του Σχεδίου για τη Βαλκανική Συνεργασία και Συνανάπτυξη, καθώς και σε προγράμματα εξωτερικής βοήθειας της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

ζ. σύσταση ή/και συμμετοχή σε επιχειρήσεις υποστήριξης νεοφυών και καινοτόμων επιχειρήσεων, θερμοκοιτίδων επιχειρηματικότητας, γραφείων μεταφοράς τεχνολογίας, καθώς και φορέων στήριξης της επιχειρηματικότητας και χρηματοδότηση υφιστάμενων ή νέων τέτοιων δομών,

η. χρηματοδότηση διαμέσου εμπορικών και συνεταιριστικών τραπεζών, χρηματοδοτικών ιδρυμάτων, επενδυτικών αναπτυξιακών κεφαλαίων ή ταμείων και άλλων φορέων χρηματοδότησης, επιχειρήσεων με εξαγωγικό προσανατολισμό, ιδίως μέσω έκδοσης και προεξόφλησης ενέγγυων πιστώσεων, πρακτορείας απαιτήσεων και έκδοσης εγγυητικών επιστολών,

θ. χρηματοδοτική υποστήριξη επιχειρήσεων, ιδίως μέσω επιχορηγήσεων, για τη διενέργεια επιστημονικών ερευνών ή/και μελετών που συνεισφέρουν στην προαγωγή της δράσης και του εμπορικού τους αντικειμένου,

ι. χρηματοδότηση επιχειρήσεων ή άλλων οργανισμών προς ενίσχυση της οικονομικής και κοινωνικής συνοχής και προώθηση της κοινωνικής οικονομίας και απασχόλησης, καθώς και παροχή μικροπιστώσεων με ή χωρίς συνεργασία με εθνικούς, υπερεθνικούς και διεθνείς οργανισμούς και οργανώσεις,

ια. συμβουλευτική υποστήριξη και παροχή τεχνογνωσίας, άμεσα ή έμμεσα, σε επιχειρήσεις και φορείς, σε εθνικό και διεθνές επίπεδο, ιδίως, ως προς τον σχεδιασμό και την υλοποίηση χρηματοδοτικών εργαλείων, την αναδιάρθρωση επιχειρήσεων και τη βέλτιστη αξιοποίηση των διαθέσιμων πόρων κ.ά.,

ιβ. παροχή, άμεσα ή έμμεσα, συμβουλευτικής υποστήριξης και εκπαίδευσης σε επιχειρήσεις, με ιδιαίτερη έμφαση στις πολύ μικρές επιχειρήσεις, ως προς θέματα διάρθρωσης του κεφα-

λαίου τους, διοικητικής οργάνωσης και μορφών σύγχρονης εταιρικής διακυβέρνησης, ανάπτυξης επιχειρηματικού σχεδίου, κάλυψης αναγκών χρηματοδότησης, διαχείρισης δικτύου διανομής, διαχείρισης ανθρώπινου δυναμικού, λογιστικής και χρηματοοικονομικής, συγχωνεύσεων και εξαγορών, προώθησης και ενίσχυσης της μεταξύ τους συνεργασίας προς οικοδόμηση οικονομικών κλίμακας, καθώς και υποστήριξης σε κάθε άλλον τομέα της επιχειρηματικής τους δραστηριότητας, περιλαμβανομένης της χρηματοδότησης προγραμμάτων που προωθούν την επίτευξη των ανωτέρω σκοπών,

ιγ. εκπόνηση μελετών και ερευνών του μακροοικονομικού και μικροοικονομικού περιβάλλοντος της Χώρας προς εντοπισμό και αντιμετώπιση της δυσλειτουργίας, της αναποτελεσματικότητας και των αδυναμιών της αγοράς,

ιδ. άσκηση δραστηριοτήτων συναφών προς τις ανωτέρω, πλην της απευθείας παροχής πιστώσεων.

Για την εξυπηρέτηση των ως άνω δράσεων η Εταιρεία αναπτύσσει πληροφοριακά συστήματα, ηλεκτρονικές πλατφόρμες και κάθε άλλο πρόσφορο μέσο για την απευθείας υποδοχή πρωτογενών αιτημάτων των τελικών δικαιούχων.»

5. Στο άρθρο 4 προστίθεται παράγραφος 5 ως εξής:

«5. Για την εκπλήρωση του σκοπού της, η Εταιρεία ενεργεί με τρόπο ανεξάρτητο, επαγγελματικό και επιχειρηματικό με μακροπρόθεσμη προοπτική στην επίτευξη των αποτελεσμάτων της, σύμφωνα με τους εσωτερικούς της κανονισμούς, με εγγυήσεις πλήρους διαφάνειας και με σκοπό την οικονομική της βιωσιμότητας, την επαύξηση της αξίας, τη βελτίωση της απόδοσης των περιουσιακών της στοιχείων και τη μεγιστοποίηση των κοινωνικών και αναπτυξιακών αποδόσεών της.»

6. Το άρθρο 5 αντικαθίσταται ως εξής:

«Η διάρκεια της Εταιρείας είναι αορίστου χρόνου.»

7. Η παράγραφος 1 του άρθρου 7 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Οι μετοχές της Εταιρείας είναι ονομαστικές και δεσμευμένες. Κάθε μεταβίβαση μετοχών της Εταιρείας εγκρίνεται από τη Γενική Συνέλευση. Το ποσοστό του ελληνικού Δημοσίου στην Εταιρεία δεν επιτρέπεται να κατέλθει του πενήντα τοις εκατό (50%) και μιας επιπλέον μετοχής επί του συνόλου των μετοχών της Εταιρείας με δικαίωμα ψήφου.»

8. Στο τέλος του άρθρου 8 προστίθενται εδάφια ως εξής:

«Τα έσοδα της Εταιρείας χρησιμοποιούνται αποκλειστικά και μόνο για την εξυπηρέτηση του σκοπού της. Η τιμολογιακή πολιτική και οι χρεώσεις της Εταιρείας είναι σύμφωνες με τους κανόνες της αγοράς κατά τη συνήθη συναλλακτική πρακτική. Με απόφαση του Διοικητικού της Συμβουλίου καθορίζεται η πολιτική χορηγήσεων και γενικότερα η πιστοληπτική και τιμολογιακή πολιτική.»

9. Η παράγραφος 1 του άρθρου 9 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Η Γενική Συνέλευση της Εταιρείας έχει τις αρμοδιότητες που προβλέπονται από τις διατάξεις της νομοθεσίας για τις ανώνυμες εταιρείες. Εκτός από αυτές τις αρμοδιότητες, η Γενική Συνέλευση της Εταιρείας είναι αρμόδια να εγκρίνει, ύστερα από πρόταση του Διοικητικού Συμβουλίου, το στρατηγικό σχέδιο της Εταιρείας και των άμεσων θυγατρικών της.»

10. Στην παράγραφο 2 του άρθρου 10 διαγράφεται η φράση «Πρόεδρος και».

11. Η παράγραφος 1 του άρθρου 11 αντικαθίσταται ως εξής:

«1α. Το Διοικητικό Συμβούλιο απαρτίζεται από επτά (7) έως έντεκα (11) μέλη, που εκλέγονται από τη Γενική Συνέλευση σύμφωνα με τον ν. 4548/2018, και η θητεία τους είναι πενταετής. Η Γενική Συνέλευση ορίζει μεταξύ αυτών και τον Διευθύνοντα Σύμβουλο. Ο Διευθύνων Σύμβουλος της Εταιρείας μπορεί να είναι και Πρόεδρος των Διοικητικών Συμβουλίων των άμεσων θυγατρικών της εταιρειών.

Το Διοικητικό Συμβούλιο εκλέγει μεταξύ των μελών του τον Πρόεδρο και τον αντιπρόεδρο. Τρία (3) τουλάχιστον από τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου είναι ανεξάρτητα μη εκτελεστικά. Ως ανεξάρτητα μέλη νοούνται αυτά τα οποία δεν έχουν εξάρτηση με την Εταιρεία με την έννοια ότι: αα) δεν διατηρούν επιχειρηματική ή άλλη επαγγελματική σχέση με την Εταιρεία ή με θυγατρική της ή με άλλη επιχείρηση που συνδέεται εμπορικά με την Εταιρεία, σχέση που, από τη φύση της, επηρεάζει την επιχειρη-

ματική δραστηριότητα της Εταιρείας, ιδίως, όταν η επιχείρηση αυτή είναι σημαντικός προμηθευτής ή πελάτης της Εταιρείας, ββ) δεν κατέχουν θέση Προέδρου του Δ.Σ., εκτελεστικού μέλους του Δ.Σ. ή διευθυντικού στελέχους στην Εταιρεία ή σε επιχείρηση που συνδέεται με την Εταιρεία με σχέση μητρικής – θυγατρικής, γγ) δεν διατηρούν σχέση εξαρτημένης εργασίας, έργου ή έμμισθης εντολής με την Εταιρεία ή με επιχειρήσεις συνδεδεμένες με αυτήν με σχέση μητρικής – θυγατρικής, σύμφωνα με το άρθρο 99 του ν. 4548/2018, δδ) δεν έχουν συγγένεια μέχρι δεύτερου βαθμού, ούτε είναι σύζυγοι εκτελεστικού μέλους του Διοικητικού Συμβουλίου ή διευθυντικού στελέχους της Εταιρείας ή επιχείρησης, που συνδέεται με αυτήν με σχέση μητρικής-θυγατρικής.

β. Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου οφείλουν να έχουν τα απαιτούμενα εχέγγυα αξιοπιστίας, ακεραιότητας και πείρας, ώστε να εξασφαλίζεται η ορθή και συνετή διαχείριση της Εταιρείας και να διαθέτουν επαρκή χρόνο για την ενασχόληση με τις υποθέσεις της Εταιρείας. Η σύνθεση του Διοικητικού Συμβουλίου ως συνόλου πρέπει να εξασφαλίζει ότι, τα μέλη του διαθέτουν ευρύ φάσμα γνώσεων και εμπειριών ως προς τα αντικείμενα της Εταιρείας, ιδίως, σε θέματα σχεδιασμού και άσκησης αναπτυξιακής πολιτικής, χρηματοοικονομικά, τραπεζικά, επενδυτικά, διοίκησης επιχειρήσεων και διαχείρισης κεφαλαίων, έτσι ώστε να καθίσταται δυνατή η ομαλή λειτουργία της Εταιρείας και η άσκηση εποπτείας επί του συνόλου των λειτουργιών της.

γ. Ο Διευθύνων Σύμβουλος και ο Πρόεδρος επιλέγονται ύστερα από πρόσκληση ενδιαφέροντος που ανακοινώνει η Εταιρεία. Τη διαδικασία επιλογής και κατάρτισης πίνακα επικρατέστερων υποψηφίων διεξάγει η επιτροπή ανάδειξης υποψηφίων μελών με τη συνδρομή ιδιωτικής εταιρείας συμβούλων ειδικευμένη στην πρόσληψη στελεχών, λαμβάνοντας υπόψη τα κριτήρια επιλεξιμότητας της περίπτωσης β'. Η τελική επιλογή και ο ορισμός του διευθύνοντα συμβούλου και του Προέδρου γίνεται από τη Γενική συνέλευση των μετόχων.

δ. Δεν μπορεί να επιλέγεται ως μέλος οργάνων της Εταιρείας ή να είναι μέλος των οργάνων αυτής πρόσωπο που έχει καταδικαστεί με αμετάκλητη απόφαση για κακούργημα και σε οποιαδήποτε ποινή για:

αα) τοκογλυφία, απιστία, απάτη, κλοπή, υπεξαίρεση, εκβίαση, πλαστογραφία και δωροδοκία και

ββ) φορολογικά αδικήματα, αδικήματα της νομοθεσίας: ααα) νομοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες, βββ) περί εταιριών, γγγ) πτώχευσης και αφερεγγυότητας, δδδ) αγοράς τίτλων ή κινητών αξιών ή μέσων πληρωμής στα οποία συμπεριλαμβάνονται και τα αδικήματα χειραγώγησης της αγοράς και πράξεις προσώπων που κατέχουν εμπιστευτικές πληροφορίες.

Η αμετάκλητη καταδίκη μέλους οργάνου της εταιρείας για τις ως άνω πράξεις έχει ως συνέπεια την έκπτωσή του από τη θέση μέλους του οργάνου.

ε. Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, ο Διευθύνων Σύμβουλος και τα μέλη των επιτροπών κατά την άσκηση των καθηκόντων τους δεσμεύονται μόνο από τον νόμο, τους εσωτερικούς κανονισμούς της Εταιρείας και τη συνεπίδωσή τους.»

12. Οι παράγραφοι 4 και 5 του άρθρου 11 αντικαθίστανται ως εξής:

«4. Τον Πρόεδρο, όταν απουσιάζει, κωλύεται ή παύσει να ασκεί τα καθήκοντά του για οποιονδήποτε λόγο, αναπληρώνει ο αντιπρόεδρος και, σε περίπτωση απουσίας ή κωλύματος αυτού, σύμβουλος που ορίζεται από το Διοικητικό Συμβούλιο. Τον Διευθύνοντα Σύμβουλο, όταν απουσιάζει, κωλύεται ή παύσει να ασκεί τα καθήκοντά του για οποιονδήποτε λόγο, αναπληρώνει εκτελεστικό μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου ή, με την επιφύλαξη των αρμοδιοτήτων και καθηκόντων που απαιτούν τη συνδρομή της ιδιότητας του συμβούλου, στέλεχος της Εταιρείας που ορίζεται από τον ίδιο ή, αν τούτο δεν είναι εφικτό, από το Διοικητικό Συμβούλιο.

5. Αν ο Διευθύνων Σύμβουλος παύσει να ασκεί τα καθήκοντά του πέραν του τριμήνου, συγκαλείται Γενική συνέλευση, με θέμα την εκλογή Διευθύνοντος συμβούλου. Με την εκλογή του νέου Διευθύνοντος συμβούλου ο παλαιός εκπίπτει από τη θέση του.»

13. Στο άρθρο 14 οι λέξεις «του Προέδρου και διευθύνοντος συμβούλου» αντικαθίστανται από τις λέξεις «του Προέδρου, του διευθύνοντος συμβούλου».

14. Το άρθρο 18 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 18

Η Εταιρεία λύεται μόνο για τους λόγους των περιπτώσεων γ' και δ' της παρ. 1 του άρθρου 164 του ν. 4548/2018. Τα άρθρα 165 και 166 του ν. 4548/2018 δεν εφαρμόζονται.»

15. Στο καταστατικό της Εταιρείας προστίθεται άρθρο 20 ως εξής:

«Άρθρο 20

1. Για την τροποποίηση του καταστατικού της Εταιρείας εφαρμόζονται οι διατάξεις της νομοθεσίας για τις ανώνυμες εταιρίες, πλην των διατάξεων του άρθρου 2, της παραγράφου 1 του άρθρου 7 και του άρθρου 18, για τις οποίες απαιτείται διάταξη νόμου.

2. Τυχόν τροποποιήσεις του άρθρου 4 του καταστατικού, περί σκοπού, δεν επιτρέπεται να έρχονται σε αντίθεση με τον οριζόμενο στην παρ. 3 του άρθρου πρώτου του ν. 3912/2011, όπως τροποποιείται με τον παρόντα νόμο και εκάστοτε ισχύει, κύριο σκοπό της Εταιρείας.»

Άρθρο 3

Κανονισμοί της Ελληνικής Αναπτυξιακής Τράπεζας

1. Η παρ.1 του άρθρου τέταρτου του ν. 3912/2011 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Με απόφαση της γενικής συνέλευσης της Εταιρείας, που εκδίδεται ύστερα από πρόταση του Διοικητικού Συμβουλίου αυτής καταρτίζονται οι κανονισμοί λειτουργίας, προσωπικού και αποδοχών, προμηθειών και διαχείρισης κινδύνων.»

2. Η παρ. 2 του άρθρου τέταρτου του ν. 3912/2011 αντικαθίσταται ως εξής:

«2.Α. Με τον Κανονισμό Λειτουργίας καθορίζονται:

α. Άρτιο και αποτελεσματικό σύστημα εταιρικής διακυβέρνησης που περιλαμβάνει σαφή οργανωτική διάρθρωση με ευκρινή, διαφανή και συνεπή κατανομή των αρμοδιοτήτων, αποτελεσματικές διαδικασίες και μηχανισμούς εντοπισμού, αξιολόγησης, διαχείρισης, παρακολούθησης και αναφοράς των κινδύνων τους οποίους αναλαμβάνει ή ενδέχεται να αναλάβει η Εταιρεία, κανόνες αποφυγής και επίλυσης σύγκρουσης συμφερόντων, υποχρεώσεις εμπιστευτικότητας, ελάχιστες υποχρεώσεις διαφάνειας και δημοσιότητας, σύστημα εσωτερικού ελέγχου, ανάλογα με τη φύση, το εύρος και την πολυπλοκότητα των κινδύνων που ενέχουν οι ασκούμενες δραστηριότητες της Εταιρείας, περιλαμβανομένων των κατάλληλων διοικητικών και λογιστικών διαδικασιών.

β. Οι αρχές και η διαδικασία θέσπισης και παρακολούθησης από την Εταιρεία του ενιαίου στρατηγικού σχεδίου που αφορά την Εταιρεία και τις άμεσες θυγατρικές της, η διαδικασία θέσπισης του επιχειρησιακού σχεδίου των άμεσων θυγατρικών της Εταιρείας και το ελάχιστο περιεχόμενό τους.

γ. Η οργανωτική δομή (οργανόγραμμα) της Εταιρείας, οι αρμοδιότητες των επιτροπών και λειτουργικών μονάδων της και ο τρόπος λειτουργίας τους.

δ. Οι κανόνες των επιμέρους λειτουργιών της Εταιρείας, ιδίως της διαχείρισης κινδύνων και του εσωτερικού ελέγχου, καθώς και οι θέσεις ευθύνης στις μονάδες των εν λόγω λειτουργιών με τα απαιτούμενα προσόντα για καθεμία από αυτές.

ε. Οι κατευθύνσεις και γενική περιγραφή των εργασιών λογιστικής παρακολούθησης, παροχής εγγυήσεων και πιστώσεων, καθώς και ανάληψης διαχείρισης ταμείου χαρτοφυλακίου – κεφαλαίου.

στ. Ο τρόπος ανάδειξης και εκλογής των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου και επιτροπών της Εταιρείας και τα προσόντα τους. Η πολιτική αμοιβών του Διοικητικού Συμβουλίου, του διευθύνοντος συμβούλου και των μελών των επιτροπών της Εται-

ρείας, η οποία θα προάγει τη χρηστή, ορθή και αποτελεσματική διαχείριση των κινδύνων και τη μακροπρόθεσμη πορεία της Εταιρείας. Οι αμοιβές, οι πρόσθετες παροχές και οι αποζημιώσεις των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου και των στελεχών δεν αποτελούν συνάρτηση των κερδών της Εταιρείας. Δεν καταβάλλονται μεταβλητές αποδοχές στα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και σε ανώτατα διοικητικά στελέχη, εκτός αν αυτό δικαιολογείται αιτιολογημένα από το όργανο που καθορίζει ο κανονισμός λειτουργίας και μέσα στα όρια που τίθενται για αυτές.

Β. Με τον κανονισμό λειτουργίας συνιστώνται οι εξής Επιτροπές:

Επιτροπή Κινδύνων, Επιτροπή Ελέγχου, Επιτροπή Διαχείρισης Ενεργητικού Παθητικού, Συμβουλευτική Επιτροπή, Επιτροπή Ανάδειξης Υποψηφίων Μελών και άλλες Επιτροπές, οι αρμοδιότητες των οποίων καθορίζονται από τον κανονισμό λειτουργίας. Οι Επιτροπές συγκροτούνται με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου. Ένα τουλάχιστον μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου συμμετέχει σε κάθε Επιτροπή. Οι Επιτροπές έχουν επαρκείς εξουσίες, κύρος και πόρους και αναφέρονται απευθείας στο Διοικητικό Συμβούλιο. Η Επιτροπή Κινδύνων, η Επιτροπή Ελέγχου και η Επιτροπή Ανάδειξης Υποψηφίων Μελών είναι ανεξάρτητες από τις επιχειρησιακές λειτουργίες της Εταιρείας.

α. Η Συμβουλευτική Επιτροπή επικουρεί το έργο του διοικητικού συμβουλίου και ενεργεί συμβουλευτικά-γνωμοδοτικά προκρίνοντας νέες ιδέες για το στρατηγικό σχεδιασμό και το μέλλον της Εταιρείας. Στόχος της Συμβουλευτικής Επιτροπής αποτελεί η ενίσχυση της συνεργασίας της Εταιρείας με θεσμικούς παράγοντες, εθνικά και περιφερειακά δίκτυα, διεθνείς φορείς και με οργανισμούς, καθώς και η μεταφορά τεχνογνωσίας στην Εταιρεία.

β. Η Επιτροπή Κινδύνων έχει ως σκοπό τον εντοπισμό, την αξιολόγηση και τη δέουσα αναφορά όλων των σημαντικών κινδύνων και συμμετέχει ενεργά στην ανάπτυξη της στρατηγικής κινδύνων της Εταιρείας και σε όλες τις σημαντικές αποφάσεις διαχείρισης κινδύνων ολόκληρου του φάσματος των κινδύνων που αντιμετωπίζει η Εταιρεία, με ειδική αναφορά στους επιμέρους τομείς δραστηριοποίησης της Εταιρείας. Η Επιτροπή Κινδύνων αποτελείται από τρία (3) τουλάχιστον μέλη, δύο τουλάχιστον από τα οποία είναι ανεξάρτητα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, και τα οποία ορίζονται από αυτό.

γ. Η Επιτροπή Ελέγχου έχει ως έργο την αντικειμενική και ανεξάρτητη εποπτεία των λειτουργιών της Εταιρείας και τη διενέργεια ελέγχων, προκειμένου να διασφαλίζεται η σύννομη λειτουργία της Εταιρείας και η επάρκεια και αποτελεσματικότητα του συστήματος εσωτερικού ελέγχου της. Η Επιτροπή Ελέγχου αποτελείται από τρία (3) τουλάχιστον μέλη, δύο (2) τουλάχιστον από τα οποία είναι ανεξάρτητα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, και τα οποία ορίζονται από τη γενική συνέλευση.

δ. Η Επιτροπή Διαχείρισης Ενεργητικού Παθητικού έχει ως έργο να προτείνει στρατηγικές και πολιτικές χρηματοδότησης και ρευστότητας της Εταιρείας, επιχειρηματικές πρωτοβουλίες ή / και επενδύσεις που επιδρούν στο προφίλ κινδύνων αγοράς και ρευστότητας της Εταιρείας. Η Επιτροπή Διαχείρισης Ενεργητικού Παθητικού αποτελείται από τρία (3) τουλάχιστον μέλη, ένα (1) τουλάχιστον από τα οποία είναι μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου, τα οποία ορίζονται από το Διοικητικό Συμβούλιο.

ε. Η Επιτροπή Ανάδειξης Υποψηφίων Μελών εντοπίζει και προτείνει, για επιλογή από τη γενική συνέλευση, υποψηφίους για τις κενές θέσεις του Διοικητικού Συμβουλίου, αξιολογεί το συνδυασμό ευρύτητας γνώσεων ανά αντικείμενο, δεξιοτήτων, και εμπειρίας των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου. Η Επιτροπή αυτή αποτελείται από τρία (3) τουλάχιστον μέλη, τα οποία ορίζονται από το Διοικητικό Συμβούλιο, δύο (2) τουλάχιστον από τα οποία είναι ανεξάρτητα μέλη αυτού.

στ. Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας τα οποία συμμετέχουν στην Επιτροπή Κινδύνων, στην Επιτροπή Ελέγχου και στην Επιτροπή Ανάδειξης Υποψηφίων Μελών είναι μη εκτελεστικά.

Γ. Η Εταιρεία καταρτίζει Κανονισμό Προσωπικού και Αποδοχών, ο οποίος καθορίζει, τις θέσεις, τις ειδικότητες, τα προσόντα, τα καθήκοντα, την πολιτική αμοιβών, τα δικαιώματα και τις υπο-

χρεώσεις του προσωπικού, τις διαδικασίες επιλογής και πρόσληψης και αξιολόγησής του, καθώς και τα πειθαρχικά παραπτώματα και τις πειθαρχικές ποινές.

Δ. Η Εταιρεία καταρτίζει Κανονισμό Προμηθειών, ο οποίος ρυθμίζει τις σχετικές διαδικασίες και θέτει το πλαίσιο διενέργειάς τους, τηρουμένων των οικείων διατάξεων της ενωσιακής και ελληνικής νομοθεσίας και σύμφωνα με το άρθρο έκτο του παρόντος.

Ε. Η Εταιρεία καταρτίζει Κανονισμό Διαχείρισης Κινδύνων, ο οποίος περιλαμβάνει τις αρχές που διέπουν την αναγνώριση, πρόβλεψη, μέτρηση, παρακολούθηση, έλεγχο και αντιμετώπιση/διαχείρισή τους, καθώς και τις διαδικασίες λήψης αποφάσεων, τα πρότυπα αναφορών και τη συχνότητα υποβολής των αναφορών για την παροχή ενός σταθερού και ελεγχόμενου πλαισίου.

ΣΤ. Οι διατάξεις της παρούσας παραγράφου εφαρμόζονται κατ' αρχήν και για τις άμεσες θυγατρικές της Εταιρείας, προσαρμοζόμενες κατάλληλα και ανάλογα με τον σκοπό και τις δραστηριότητές τους.

3. Η παρ. 3 του άρθρου τέταρτου του ν. 3912/2011 αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Ο κανονισμός λειτουργίας περιλαμβάνει αρχές και κανόνες και επί θεμάτων εφαρμογής του ενωσιακού δικαίου περί κρατικών ενισχύσεων, παροχής εγγυήσεων και χρηματοδοτήσεων.»

Άρθρο 4 Θέματα προσωπικού

1. Το πρώτο εδάφιο της παρ. 3 του άρθρου πέμπτου του ν. 3912/2011, όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 33 του ν. 4210/2013 (Α' 254) αντικαθίσταται ως εξής:

«Η Εταιρεία και οι άμεσες θυγατρικές της προσλαμβάνουν προσωπικό με συμβάσεις εργασίας ιδιωτικού δικαίου, έργου και έμμισης εντολής.»

2. Οι παράγραφοι 4, 5, 6, 6Α και 7 του άρθρου πέμπτου του ν. 3912/2011 αντικαθίστανται ως εξής:

«4. Για τα θέματα του προσωπικού της Εταιρείας και των άμεσων θυγατρικών της δεν εφαρμόζονται οι διατάξεις του Κεφαλαίου Δεύτερου του ν. 4024/2011 (Α' 226), των άρθρων δεύτερου και τρίτου του ν. 3845/2010 (Α' 65), των άρθρων 1 έως 11 του ν. 3833/2010 (Α' 40), και του ν. 2190/1994 (Α' 28), καθώς και η Π.Υ.Σ. 33/2006 (Α' 280), ούτε κάθε συναφής διάταξη.

5. Οι διαδικασίες και τα κριτήρια επιλογής και πρόσληψης του προσωπικού ρυθμίζονται από τον Κανονισμό Προσωπικού και Αποδοχών της Εταιρείας και των άμεσων θυγατρικών της. Οι σχετικοί κανόνες που θέτει ο Κανονισμός είναι σύμφωνοι με τις αρχές της ισότητας, της αξιοκρατίας, της διαφάνειας και της αμεροληψίας. Οι άμεσες θυγατρικές εταιρείες μπορεί να εκδίδουν δικό τους κανονισμό προσωπικού και αποδοχών ρυθμίζοντας τα ειδικότερα θέματα αυτού με βάση τις ειδικότερες ανάγκες τους.

6. Η Εταιρεία και οι άμεσες θυγατρικές της μπορούν να αποφασίζουν τον δανεισμό εργαζομένων μετά από σύμφωνη γνώμη τους, από την Εταιρεία στις άμεσες θυγατρικές της ή από μία άμεση θυγατρική σε άλλη άμεση θυγατρική ή στην Εταιρεία, τηρουμένων των όρων των οικείων συμβάσεων και σύμφωνα με τους όρους του Κανονισμού Προσωπικού και Αποδοχών.

7. Το υφιστάμενο προσωπικό της ΕΤ.Ε.ΑΝ. Α.Ε. εξακολουθεί να παρέχει την εργασία του με τους υφιστάμενους όρους της σύμβασης εργασίας και σύμφωνα με τον Κανονισμό Προσωπικού και Αποδοχών.

8. Επιτρέπεται η απόσπαση στην Εταιρεία και στις άμεσες θυγατρικές της προσωπικού με αποδεδειγμένη εμπειρία σε θέματα της Εταιρείας από το Δημόσιο ή νομικά πρόσωπα του δημόσιου ή ευρύτερου δημόσιου τομέα ή ανεξάρτητες αρχές για διάστημα τριών (3) ετών, η οποία μπορεί να παρατείνεται μία φορά για ίσο χρονικό διάστημα. Ο υπάλληλος υποβάλλει αίτηση για απόσπαση στην Εταιρεία που εγκρίνεται από το Διοικητικό της Συμβούλιο, χωρίς να απαιτείται προς τούτο η γνώμη του υπηρεσιακού συμβουλίου του φορέα από τον οποίο αποσπάται ο υπάλληλος, ακολουθώντας δε εκδίδεται απόφαση του Υπουργού

Οικονομίας και Ανάπτυξης και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού για την απόσπαση, κατά παρέκκλιση των σχετικών διατάξεων περί κινητικότητας του ν. 4440/2016 (Α' 224). Το κόστος της μισθοδοσίας βαρύνει την Εταιρεία ή την άμεση θυγατρική της στην οποία αποσπάται ο υπάλληλος. Το ποσοστό του προσωπικού που αποσπάται στο σύνολό του δεν μπορεί να υπερβαίνει το δεκαπέντε τοις εκατό (15%) του συνολικού προσωπικού της Εταιρείας ή της άμεσης θυγατρικής της. Ειδικότερα θέματα του προσωπικού που αποσπάται ρυθμίζονται από τον κανονισμό προσωπικού και αποδοχών της Εταιρείας για το οποίο ισχύουν αναλογικώς οι διατάξεις του άρθρου 3 και η παράγραφος 2 του παρόντος. Η παρούσα παράγραφος εφαρμόζεται και για το προσωπικό που έχει ήδη αποσπαστεί στην Εταιρεία.»

Άρθρο 5

Έργα - προμήθειες – υπηρεσίες – υποχρεώσεις της Εταιρείας ως φορέα Γενικής Κυβέρνησης

1. Το άρθρο έκτο του ν. 3912/2011 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο έκτο

Έργα - προμήθειες – υπηρεσίες – υποχρεώσεις της Εταιρείας ως φορέα Γενικής Κυβέρνησης

Οι όροι και οι διαδικασίες ανάθεσης μελετών, εκτέλεσης έργων και εργασιών, παροχής υπηρεσιών, προμηθειών κινητών πραγμάτων και εξοπλισμού και συναφών εργασιών, αγορών ακινήτων, ανταλλαγών και πωλήσεων ακινήτων και κινητών πραγμάτων, μισθώσεων, εκμισθώσεων και γενικά παραχωρήσεων χρήσης και κάθε άλλου ενοχικού ή εμπράγματος δικαιώματος σε περιουσία κά στοιχεία της Εταιρείας και των άμεσων θυγατρικών της, ρυθμίζονται με κανονισμούς που εκδίδονται με αποφάσεις της γενικής συνέλευσης της Εταιρείας και των άμεσων θυγατρικών της αντίστοιχα, ύστερα από πρόταση του αντίστοιχου Διοικητικού Συμβουλίου κατόπιν έγκρισης της Γενικής Συνέλευσης κατ' εξαίρεση του συνόλου των διατάξεων του ν. 4412/2016 (Α' 147). Για τις διαδικασίες προμηθειών και υπηρεσιών μελετών, έργων, με αξία άνω των ορίων που ορίζονται στα άρθρα 5 και 6 του ν. 4412/2016, εφαρμόζονται οι διατάξεις του ν. 4412/2016.

2. Στο άρθρο έβδομο του ν. 3912/2011 προστίθεται παράγραφος 3 ως εξής:

«3. Η Εταιρεία και οι άμεσες θυγατρικές της εξαιρούνται από κάθε διάταξη που εφαρμόζεται σε νομικά πρόσωπα που έχουν ενταχθεί στο Μητρώο Φορέων Γενικής Κυβέρνησης. Στο μέτρο που η Εταιρεία και οι άμεσες θυγατρικές της είναι ενταγμένες στο Μητρώο Φορέων Γενικής Κυβέρνησης που τηρεί η Ελληνική Στατιστική Αρχή, σύμφωνα με την περίπτωση β' της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143), όπως οι περιπτώσεις α' και γ' της παραγράφου 1 του άρθρου αυτού αντικαταστάθηκαν από τις παραγράφους 2 και 3 του άρθρου 10 του ν. 4337/2015 (Α' 129), αντίστοιχα, οι διατάξεις του ν. 4270/2014 και τα κατ' εξουσιοδότηση αυτού εκδοθέντα προεδρικά διατάγματα και υπουργικές αποφάσεις ως προς την υποβολή δημοσιονομικών αναφορών, εφαρμόζονται μόνον ως προς την υποβολή στον Υπουργό Οικονομίας και Ανάπτυξης: α) ετήσιου προϋπολογισμού και οποιασδήποτε προσαρμογής του κατά τη διάρκεια του έτους (προϋπολογιστικά), β) μηνιαίας αναφοράς εκτέλεσης προϋπολογισμού και χρηματοδότησης (απολογιστικά) και γ) μηνιαίων μισθολογικών στοιχείων (απολογιστικά). Κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την ανάληψη υποχρεώσεων έναντι τρίτων θα περιλαμβάνεται στον κανονισμό λειτουργίας της Εταιρείας. Η Εταιρεία και οι άμεσες θυγατρικές της εξαιρούνται από την υποχρέωση μεταφοράς των ταμειακών τους διαθέσιμων στο Κοινό Κεφάλαιο υπό τη διαχείριση της Τράπεζας της Ελλάδος, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 69Α του ν. 4370/2014 (Α' 143) και της παρ. 11 του άρθρου 15 του ν. 2496/1997 (Α' 38), όπως η παράγραφος 11 αντικαταστάθηκε με το άρθρο 81 του ν. 4549/2018 (Α' 105), και μπορεί να υπαχθούν σε αυτές μόνο με διάταξη νόμου που να αναφέρεται ρητά στην Εταιρεία και τις άμεσες θυγατρικές της.»

Άρθρο 6 Τήρηση λογαριασμών στην Τράπεζα της Ελλάδος

1. Η Εταιρεία μπορεί να ανοίγει και τηρεί λογαριασμούς στην Τράπεζα της Ελλάδος ή σε οποιοδήποτε χρηματοπιστωτικό ίδρυμα, τόσο για τα δικά της διαθέσιμα, όσο και για τους εθνικούς, ευρωπαϊκούς, διεθνείς και παντός είδους πόρους που διαχειρίζεται, καθώς και για κεφάλαια που τίθενται στη διάθεσή της προς εκπλήρωση του σκοπού της.

2. Τα κεφάλαια που τίθενται στη διάθεση και διαχειρίζεται η Εταιρεία προς εκπλήρωση του σκοπού της, ανεξαρτήτως πηγής προέλευσης, τηρούνται επ' ονόματι της Εταιρείας σε χωριστούς λογαριασμούς, διακεκριμένους μεταξύ τους ανάλογα του σκοπού που εξυπηρετούν. Οι λογαριασμοί αυτοί κινούνται από την Εταιρεία αποκλειστικά προς εξυπηρέτηση του σκοπού σύστασης του λογαριασμού.

3. Οι λογαριασμοί της παραγράφου 2 είναι ακατάσχετοι ως προς τους δανειστές της Εταιρείας. Σε περίπτωση εκκαθάρισης για οποιονδήποτε λόγο της Εταιρείας, το περιεχόμενο των λογαριασμών αυτών δεν αποτελεί μέρος της προς διανομή εταιρικής περιουσίας.

Άρθρο 7 Χρηματοοικονομική εποπτεία της Ελληνικής Αναπτυξιακής Τράπεζας Α.Ε.

1. Η Εταιρεία μπορεί να δραστηριοποιείται και ως χρηματοδοτικό ίδρυμα ειδικού σκοπού, παρέχοντας κατ' επάγγελμα χρηματοδότηση, χωρίς να απαιτείται για τον σκοπό αυτό η λήψη άδειας ή η τήρηση άλλης διαδικασίας πέραν από τις οριζόμενες στο παρόν άρθρο. Οι εποπτικές διατάξεις του παρόντος άρθρου έχουν ως αντικείμενο αποκλειστικά την παροχή χρηματοδότησης μέσω πιστώσεων ή εγγυήσεων από την Εταιρεία με χρήση ιδίων κεφαλαίων και δεν περιλαμβάνουν τα κεφάλαια του πρώτου εδαφίου της παραγράφου 2 του άρθρου 6 που διαχειρίζεται η Εταιρεία ούτε την κατάρτιση χρηματοδοτικών συμβάσεων της Εταιρείας με πιστωτικά ιδρύματα, τις συναλλαγές επί ομολόγων ή επί οποιουδήποτε επενδυτικού ή χρηματοπιστωτικού μέσου προς αξιοποίηση και διαχείριση των ρευστών διαθεσίμων της Εταιρείας.

2. Για την παροχή χρηματοδότησης μέσω πιστώσεων ή εγγυήσεων από την Εταιρεία με χρήση ιδίων κεφαλαίων, η Εταιρεία ανακοινώνει την πρόθεσή της στην Τράπεζα της Ελλάδος έναν (1) τουλάχιστον μήνα πριν από την έναρξη αυτής της δραστηριότητας και τίθεται υπό την εποπτεία της Τράπεζας της Ελλάδος αποκλειστικά ως προς τις δραστηριότητες αυτές. Δεν απαιτείται η τήρηση της διαδικασίας του προηγούμενου εδαφίου για τις δραστηριότητες της παροχής χρηματοδοτήσεων με τα κεφάλαια του πρώτου εδαφίου της παραγράφου 2 του άρθρου 6.

3. Η Τράπεζα της Ελλάδος ασκεί χρηματοοικονομική εποπτεία της Εταιρείας, ως χρηματοδοτικού ιδρύματος ειδικού σκοπού σύμφωνα με την παράγραφο 1, αποκλειστικά επί θεμάτων παροχής χρηματοδότησης μέσω πιστώσεων ή εγγυήσεων από την Εταιρεία με χρήση ιδίων κεφαλαίων σύμφωνα με το παρόν. Για τη διαμόρφωση και άσκηση της εν λόγω εποπτείας, με απόφαση της Τράπεζας της Ελλάδος μπορεί να τίθενται κανόνες κεφαλαιακής επάρκειας και ρευστότητας, σχετικοί με την παροχή χρηματοδότησης μέσω πιστώσεων ή εγγυήσεων με χρήση ιδίων κεφαλαίων της Εταιρείας. Οι κανόνες αυτοί δεν μπορεί να δημιουργούν για την Εταιρεία υποχρέωση τήρησης συντελεστή φερεγγυότητας άνω του δώδεκα τοις εκατό (12%) ούτε να ρυθμίζουν θέματα εσωτερικού ελέγχου και διαχείρισης κινδύνων. Για τα θέματα αυτά, η Τράπεζα της Ελλάδος μπορεί να εκδίδει κατευθυντήριες συμβουλευτικές οδηγίες.

Άρθρο 8 Διατάξεις για την ΤΑΝΕΟ Α.Ε.

1. Μετά την παρ. 1 του άρθρου 28 του ν. 2843/2000 (Α'219) προστίθεται παράγραφος 1Α ως εξής:

«1.Α. Η Εταιρεία της παραγράφου 1 μετονομάζεται σε «Ελλη-

νική Αναπτυξιακή Τράπεζα Επενδύσεων Ανώνυμη Εταιρεία» και έχει διακριτικό τίτλο «Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα Επενδύσεων.»

2. Η παράγραφος 5 του άρθρου 28 του ν. 2843/2000 αντικαθίσταται ως εξής:

«5. Το Διοικητικό Συμβούλιο της εταιρείας απαρτίζεται από πέντε (5) μέλη, που ορίζονται με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης.»

3. Το έκτο και όγδοο εδάφιο της παρ. 6 του άρθρου 28 του ν. 2843/2000, όπως αντικαταστάθηκαν με την παρ. 3 του άρθρου 8 του ν. 2992/2002 (Α' 54) καταργούνται.

4. Η παρ. 7 του άρθρου 28 του ν. 2843/2000, όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 4 του άρθρου 8 του ν. 2992/2002 αντικαθίσταται ως εξής:

«7. Κύρια κριτήρια για τη συμμετοχή της εταιρείας σε επενδυτικά σχήματα είναι η αξιοπιστία των επενδυτικών προτάσεων και των διαχειριστών, καθώς και η συμβολή των χρηματοδοτούμενων επιχειρηματικών δραστηριοτήτων στην ανάπτυξη της οικονομίας.»

Άρθρο 9 Μεταβατικές και καταργούμενες διατάξεις

1. Οι παράγραφοι 2, 3 και 4 του άρθρου 1 του άρθρου δεύτερου του ν. 3912/2011 καταργούνται.

2. Για την τροποποίηση του άρθρου 2 με τίτλο «επωνυμία», της παραγράφου 1 του άρθρου 7 με τίτλο «μετοχές» και του άρθρου 18 με τίτλο «λόγοι λύσης» του Καταστατικού της Εταιρείας, απαιτείται διάταξη νόμου.

3. Ο Κανονισμός Λειτουργίας της ΕΤ.Ε.ΑΝ. Α.Ε. (Β' 1444/2013), που καταρτίστηκε σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου τέταρτου του ν. 3912/2011, εφαρμόζεται ως Κανονισμός Λειτουργίας της Ελληνικής Αναπτυξιακής Τράπεζας Α.Ε. και μπορεί να τροποποιείται με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης της Εταιρείας, ύστερα από εισήγηση του Διοικητικού της Συμβουλίου. Το ίδιο ισχύει και ως προς τον Κανονισμό Εργασίας Προσωπικού (Β'2920) και τους λοιπούς κανονισμούς της Εταιρείας. Μέχρι την τροποποίηση του Κανονισμού Λειτουργίας της ΕΤ.Ε.ΑΝ. Α.Ε. τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου επιλέγονται ελεύθερα από τη Γενική Συνέλευση και εφαρμόζεται η παράγραφος 1 του άρθρου 11 του Καταστατικού της Εταιρείας, όπως ίσχυε πριν την αντικατάστασή της με την παράγραφο 11 του άρθρου 2 του παρόντος.

4. Οι διατάξεις του άρθρου έκτου του ν. 3912/2011, όπως αντικαταστάθηκε με την παράγραφο 1 του άρθρου 5, δεν εφαρμόζονται στις επιχειρήσεις στις οποίες συμμετέχει άμεσα ή έμμεσα η Εταιρεία για επενδυτικούς σκοπούς. Οι επιχειρήσεις αυτές δεν περιλαμβάνονται στη Γενική Κυβέρνηση, κατά την έννοια των διατάξεων του ν. 4270/2014, και απαλλάσσονται από κάθε υποχρέωση που απορρέει από τις διατάξεις του νόμου αυτού. Δεν εφαρμόζονται επίσης σε αυτές οι διατάξεις του άρθρου έμπτου του ν. 3912/2011, με εξαίρεση το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 3 και την παράγραφο 4.

5. Κατ' εξαίρεση και μέχρι τη θέσπιση του Κανονισμού Προσωπικού και Αποδοχών του εδαφίου Γ' της παρ. 2 του άρθρου τέταρτου του ν. 3912/2011, όπως αυτό τροποποιείται με την παράγραφο 2 του άρθρου 3 του παρόντος Μέρους, οι αποδοχές του υφιστάμενου προσωπικού της ΕΤ.Ε.ΑΝ. Α.Ε. και των θυγατρικών της και οι δαπάνες που προκύπτουν από τις μετακινήσεις αυτών εντός και εκτός επικράτειας συνεχίζουν να καταβάλλονται σύμφωνα με τις διατάξεις που ίσχυαν πριν την έναρξη ισχύος του παρόντος Μέρους.

6. Οι υπάλληλοι που έχουν ήδη αποσπαστεί στην Ε.Τ.Ε.ΑΝ. Α.Ε. και στις θυγατρικές της παραμένουν αποσπασμένοι σε αυτές για διάστημα τριών (3) ετών από την έναρξη ισχύος του παρόντος Μέρους.

7. Για τα εκκρεμή αιτήματα μετατάξεων του υφιστάμενου προσωπικού της Ε.Τ.Ε.ΑΝ. Α.Ε. εφαρμόζονται οι διατάξεις που ίσχυαν πριν την έναρξη ισχύος του παρόντος Μέρους.

8. Το υφιστάμενο προσωπικό της Ε.Τ.Ε.ΑΝ. Α.Ε. εμπίπτει στις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις περί αποσπάσεων ή μετατάξεων προσωπικού στο Δημόσιο ή τα νομικά πρόσωπα του δημόσιου ή

ευρύτερου δημόσιου τομέα.

9. Οι διατάξεις της παρ. 1α του άρθρου 11 του ν. 3912/2011, όπως αντικαταστάθηκε με την παράγραφο 11 του άρθρου 2, εφαρμόζονται, ως προς τη διάρκεια της θητείας, για τα, κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος Μέρους, μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και τον διευθύνοντα σύμβουλο της Εταιρείας και των άμεσων θυγατρικών της.

ΜΕΡΟΣ Β' ΠΡΟΣΕΛΚΥΣΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α' ΟΙ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ

Άρθρο 10 Ορισμός, κριτήρια και κατηγορίες Στρατηγικών Επενδύσεων

1. Για την εφαρμογή του Μέρους Β', ως «Στρατηγικές Επενδύσεις» νοούνται, οι επενδύσεις, οι οποίες λόγω της στρατηγικής τους βαρύτητας για την εθνική ή και την τοπική οικονομία μπορούν να επιφέρουν ποσοτικά και ποιοτικά αποτελέσματα σημαντικής έντασης για την αύξηση της απασχόλησης, την παραγωγική ανασυγκρότηση και την ανάδειξη του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος της χώρας σύμφωνα με τις αρχές της κοινωνικά δίκαιης, δίκως αποκλεισμούς, ισόρροπης και αειφόρου ανάπτυξης και σύμφωνα με την Εθνική Αναπτυξιακή Στρατηγική (Ε.Α.Σ.), με κύρια χαρακτηριστικά την εξωστρέφεια, την καινοτομία, την ανταγωνιστικότητα, τον καθολικό σχεδιασμό, την εξοικονόμηση φυσικών πόρων στην προοπτική της κυκλικής οικονομίας και την υψηλή προστιθέμενη αξία, ιδίως σε τομείς οικονομικών δραστηριοτήτων διεθνώς εμπορεύσιμων προϊόντων ή υπηρεσιών.

2. Οι «Στρατηγικές Επενδύσεις» διακρίνονται στις εξής κατηγορίες:

α) «Στρατηγικές Επενδύσεις 1», οι οποίες δημιουργούν κατά τρόπο βιώσιμο τουλάχιστον εκατόν είκοσι (120) νέες ετήσιες μονάδες εργασίας (ΕΜΕ), και ο συνολικός προϋπολογισμός τους είναι μεγαλύτερος των εκατό εκατομμυρίων (100.000.000) ευρώ. Οι επενδύσεις της κατηγορίας αυτής μπορεί, ύστερα από σχετικό αίτημα, να λάβουν τα κίνητρα του άρθρου 11, της παραγράφου 1 του άρθρου 12 και διαζευκτικά ή σωρευτικά του άρθρου 13.

β) «Στρατηγικές Επενδύσεις 2», οι οποίες δημιουργούν κατά βιώσιμο τρόπο τουλάχιστον εκατό (100) νέες ΕΜΕ και ο συνολικός προϋπολογισμός τους είναι μεγαλύτερος των σαράντα εκατομμυρίων (40.000.000) ευρώ. Ειδικά, οι επενδύσεις στον τομέα της βιομηχανίας πρέπει να δημιουργούν κατά βιώσιμο τρόπο τουλάχιστον εβδομήντα πέντε (75) νέες ΕΜΕ και ο συνολικός προϋπολογισμός τους να είναι μεγαλύτερος των τριάντα εκατομμυρίων (30.000.000) ευρώ. Οι επενδύσεις εντός Οργανωμένων Υποδοχέων Μεταποιητικών και Επιχειρηματικών Δραστηριοτήτων της παρ. 4 του άρθρου 41 του ν. 3982/2011 (Α' 143), πρέπει να δημιουργούν κατά βιώσιμο τρόπο τουλάχιστον πενήντα (50) ΕΜΕ και ο συνολικός προϋπολογισμός τους να είναι μεγαλύτερος των είκοσι πέντε εκατομμυρίων (25.000.000) ευρώ. Οι επενδύσεις της κατηγορίας αυτής μπορούν, ύστερα από σχετικό αίτημα, να λάβουν τα κίνητρα του άρθρου 13 και, διαζευκτικά ή σωρευτικά των άρθρων 12 και 14.

γ) «Εμβληματικές Επενδύσεις»:

αα) Οι επενδύσεις οι οποίες υλοποιούνται από διακεκριμένες διεθνούς φήμης νομικές οντότητες που κατατάσσονται στις πρώτες θέσεις στον κλάδο τους παγκοσμίως ή σε Ευρωπαϊκό επίπεδο, συμπεριλαμβανομένων ιδίως όσων προωθούν την πράσινη οικονομία, και την οικονομία χαμηλού ενεργειακού και περιβαλλοντικού αποτυπώματος.

ββ) Οι επενδύσεις στον τομέα της βιομηχανίας, οι οποίες δημιουργούν κατά τρόπο βιώσιμο τουλάχιστον διακόσιες (200) ΕΜΕ και ο συνολικός προϋπολογισμός τους είναι μεγαλύτερος των διακοσίων (200) εκατομμυρίων ευρώ.

Οι επενδύσεις της κατηγορίας αυτής μπορούν, ύστερα από

σχετικό αίτημα, να λάβουν τα κίνητρα των άρθρων 11, 12, 13 και 14, διαζευκτικά ή σωρευτικά.

δ) «Στρατηγικές Επενδύσεις ταχείας αδειοδότησης», οι οποίες δημιουργούν κατά βιώσιμο τρόπο τουλάχιστον τριάντα (30) νέες ΕΜΕ και ο συνολικός προϋπολογισμός τους είναι μεγαλύτερος των είκοσι εκατομμυρίων (20.000.000) ευρώ. Οι επενδύσεις της κατηγορίας αυτής μπορούν, ύστερα από σχετικό αίτημα, να λάβουν τα κίνητρα της παραγράφου 1 του άρθρου 12 και, διαζευκτικά ή σωρευτικά, του άρθρου 13.

ε) «Αυτοδίκαια εντασσόμενες Στρατηγικές Επενδύσεις», όπως οι επενδύσεις του ν. 3389/2005 (Α' 232) που έχουν εγκριθεί από τη Διυπουργική Επιτροπή ΣΔΙΤ και έχουν υπαχθεί στο Ευρωπαϊκό Ταμείο Στρατηγικών Επενδύσεων (ΕFSI), και οι επενδύσεις του άρθρου 8 του ν. 4271/2014 (Α' 144) για τα «Ευρωπαϊκά Ενεργειακά Έργα Κοινού Ενδιαφέροντος - Projects of Common Interest (PCI)». Οι επενδύσεις της κατηγορίας αυτής μπορούν, ύστερα από σχετικό αίτημα, να λάβουν τα κίνητρα της παραγράφου 1 του άρθρου 12 και, διαζευκτικά ή σωρευτικά, του άρθρου 13.

3. Για κάθε φορέα στρατηγικής επένδυσης, οι διατάξεις του άρθρου 16 του ν. 4251/2014 (Α' 103) εφαρμόζονται ως προς δέκα (10) κατ' ανώτατο αριθμό, στελέχη των επενδυτικών σχημάτων για όλες τις κατηγορίες Στρατηγικών Επενδύσεων. Για όσο διάστημα υφίσταται η εργασιακή σχέση με τον φορέα της στρατηγικής επένδυσης, όσα από τα στελέχη αυτά δεν έχουν τη φορολογική κατοικία τους στην Ελλάδα, θεωρείται ότι διατηρούν τη φορολογική κατοικία τους στην αλλοδαπή και υπόκεινται σε φόρο για το εισόδημα που προκύπτει στην Ελλάδα και αποκτάται μέσα σε ορισμένο φορολογικό έτος. Το προηγούμενο εδάφιο εφαρμόζεται επίσης και στον ή την σύζυγο ή το άλλο μέρος συμφώνου συμβίωσης, στον βαθμό που ο σύζυγος ή το άλλο μέρος δεν ασκεί επαγγελματική δραστηριότητα στην Ελλάδα, καθώς και στα εξαρτώμενα τέκνα αυτών, όπως αυτά προσδιορίζονται στην περίπτωση β' της παρ. 1 του άρθρου 11 του ν. 4172/2013 (Α' 145).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β' ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΠΑΡΕΧΟΜΕΝΩΝ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΩΝ ΚΙΝΗΤΡΩΝ

Άρθρο 11 Κίνητρα Χωροθέτησης

1. Για την πραγματοποίηση Στρατηγικών Επενδύσεων, το Υπουργείο Οικονομίας και Ανάπτυξης μπορεί, ύστερα από απόφαση της Διυπουργικής Επιτροπής Στρατηγικών Επενδύσεων (Δ.Ε.Σ.Ε.) του άρθρου 15, να καταρτίζει Ειδικά Σχέδια Χωρικής Ανάπτυξης Στρατηγικών Επενδύσεων (ΕΣΧΑΣΕ) επί καταρχήν ενιαίων εκτάσεων, εκτός από τα αναφερόμενα στο άρθρο 10 του ν. 3986/2011 (Α' 152) δημόσια ακίνητα. Τα άρθρα 11, 12, 13, η παράγραφος 2 του άρθρου 13Α, τα άρθρα 14 και 14Α του ν. 3986/2011 (Α' 152), εφαρμόζονται αναλόγως. Για τις περιπτώσεις των ΕΣΧΑΣΕ, στο Κεντρικό Συμβούλιο Διοίκησης του άρθρου 16 του ν. 3986/2011 προεδρεύει ο Γενικός Γραμματέας Στρατηγικών και Ιδιωτικών Επενδύσεων. Όπου στα άρθρα 12, 13 και 13Α του ν. 3986/2011 αναφέρονται ο Υπουργός Οικονομικών και η Γενική Γραμματεία Δημόσιας Περιουσίας του Υπουργείου Οικονομικών, για τις περιπτώσεις των ΕΣΧΑΣΕ, νοούνται αντίστοιχα ο Υπουργός Οικονομίας και Ανάπτυξης και η Γενική Γραμματεία Στρατηγικών και Ιδιωτικών Επενδύσεων του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης.

2. Για τις επενδύσεις της υποπερίπτωσης ββ' της περίπτωσης γ' της παραγράφου 2 του άρθρου 10, ο ανώτατος επιτρεπόμενος συντελεστής δόμησης που προβλέπεται στην περίπτωση β' της παρ. 1 του Κεφαλαίου Γ' του άρθρου 11 του ν. 3986/2011 (Α' 152) ορίζεται σε 0.6.

3.α) Επιτρέπεται η αναγκαστική απαλλοτρίωση ακινήτων ή η σύσταση εμπραγμάτων δικαιωμάτων επί αυτών για την εξυπηρέτηση των Στρατηγικών Επενδύσεων και των βοηθητικών και συνοδών έργων τους. Η απαλλοτρίωση εγκρίνεται με ειδικά αιτιολογημένη απόφαση της Δ.Ε.Σ.Ε., εφόσον έχει αξιολογηθεί

αναλυτικά ως αναγκαία για την υλοποίηση και τη βιωσιμότητα του επενδυτικού σχεδίου στην οικεία έκθεση αξιολόγησης. Σε κάθε περίπτωση, η απαλλοτριούμενη έκταση δεν μπορεί να καταλαμβάνει ποσοστό εκτάσεων μεγαλύτερο του τρία τοις εκατό (3%) της συνολικής έκτασης υλοποίησης της επένδυσης.

β) Οι απαλλοτριώσεις κηρύσσονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Οικονομίας και Ανάπτυξης, Πολιτισμού και Αθλητισμού, Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Υποδομών και Μεταφορών υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου ή νομικών προσώπων δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου ή φυσικών προσώπων και με δαπάνη του υπέρ ού η απαλλοτρίωση ή άλλου προσώπου που ορίζεται με την πράξη κήρυξής της. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται οι διατάξεις του ν. 2882/2001 (Α' 17). Η προσδιοριζόμενη αποζημίωση βαρύνει τον φορέα της επένδυσης.

Άρθρο 12 Φορολογικά Κίνητρα

1. Για τις επενδύσεις που χαρακτηρίζονται ως στρατηγικές εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις σταθεροποίησης του φορολογικού συντελεστή της παρ. 1 του άρθρου 67 του ν. 4399/2016 (Α' 117).

2. Οι επενδύσεις που χαρακτηρίζονται ως στρατηγικές μπορεί με απόφασή της Δ.Ε.Σ.Ε. να λάβουν διαζευκτικά:

α. Φορολογική απαλλαγή που συνίσταται στην απαλλαγή από την καταβολή φόρου εισοδήματος επί των πραγματοποιούμενων προ φόρου κερδών, τα οποία προκύπτουν, με βάση τη φορολογική νομοθεσία, από το σύνολο των δραστηριοτήτων της επιχείρησης, μετά την αφαίρεση του φόρου του νομικού προσώπου ή νομικής οντότητας, ο οποίος αναλογεί στα κέρδη που διανέμονται ή αναλαμβάνονται. Το ποσό της φορολογικής απαλλαγής συνιστά ισόποσο αποθεματικό και υπολογίζεται ως εξής:

αα) Για συνολικές επιλέξιμες δαπάνες ύψους έως και τριάντα εκατομμυρίων (30.000.000) ευρώ παρέχεται το σύνολο της δικαιούμενης ενίσχυσης, και έως το ποσό των επτά εκατομμυρίων πεντακοσίων χιλιάδων (7.500.000) ευρώ.

ββ) Για το μέρος των επιλέξιμων δαπανών από τριάντα εκατομμυρίων (30.000.000) ευρώ έως τριάντα πέντε εκατομμύρια (35.000.000) ευρώ παρέχεται το ογδόντα τοις εκατό (80%) της δικαιούμενης ενίσχυσης.

γγ) Για το μέρος των επιλέξιμων δαπανών από τριάντα πέντε εκατομμύρια (35.000.000) ευρώ έως σαράντα εκατομμύρια (40.000.000) ευρώ παρέχεται το εξήντα τοις εκατό (60%) της δικαιούμενης ενίσχυσης.

δδ) Για το μέρος των επιλέξιμων δαπανών από σαράντα εκατομμύρια (40.000.000) ευρώ έως σαράντα πέντε εκατομμύρια (45.000.000) ευρώ παρέχεται το σαράντα τοις εκατό (40%) της δικαιούμενης ενίσχυσης.

εε) Για το μέρος των επιλέξιμων δαπανών από σαράντα πέντε εκατομμύρια (45.000.000) ευρώ έως πενήντα εκατομμύρια (50.000.000) ευρώ παρέχεται το είκοσι τοις εκατό (20%) της δικαιούμενης ενίσχυσης.

στστ) Για το μέρος των επιλέξιμων δαπανών από πενήντα εκατομμύρια (50.000.000) ευρώ έως εκατό εκατομμύρια (100.000.000) ευρώ παρέχεται το δέκα τοις εκατό (10%) της δικαιούμενης ενίσχυσης.

ζζ) Για το μέρος των επιλέξιμων δαπανών που υπερβαίνουν τα εκατό εκατομμύρια (100.000.000) ευρώ δεν παρέχεται απαλλαγή φόρου.

Το ποσό της συνολικής δικαιούμενης ενίσχυσης προκύπτει από την άθροιση των επιμέρους δικαιούμενων ποσών ενίσχυσης που αντιστοιχούν στον συνολικό προϋπολογισμό του έργου. Ο φορέας μπορεί να αξιοποιήσει το σύνολο της δικαιούμενης φορολογικής απαλλαγής μέσα σε δεκαπέντε (15) φορολογικά έτη και όχι σε διάστημα μικρότερο των τριών (3) φορολογικών ετών από το έτος θεμελίωσης του δικαιώματος χρήσης του κινήτρου.

β. Επιτάχυνση φορολογικών αποσβέσεων των παγίων που έχουν ενταχθεί στο εγκεκριμένο σχέδιο επένδυσης με προσάυξη των συντελεστών του πίνακα της παρ. 4 του άρθρου 24 του ν. 4172/2013 κατά ποσοστό εκατό τοις εκατό (100%). Σε περίπτωση που ο αρχικός συντελεστής απόσβεσης είναι ανώτερος

του είκοσι τοις εκατό (20%), ο τελικός προσαυξημένος συντελεστής δεν μπορεί να υπερβαίνει το σαράντα τοις εκατό (40%). Επιπλέον, αποκλειστικά για τις μεταποιητικές επιχειρήσεις, οι αποσβέσεις των μηχανημάτων και του μηχανολογικού εξοπλισμού εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδα κατά τον χρόνο της πραγματοποίησής τους, προσαυξημένες κατά ποσοστό τριάντα τοις εκατό (30%).

3. Οι επιλέξιμες δαπάνες των περιπτώσεων α' και β' της παραγράφου 2 του παρόντος προσδιορίζονται με τους όρους και τις προϋποθέσεις του Κανονισμού (ΕΕ) υπ' αριθμ. 651/2014 της Επιτροπής της 17ης Ιουνίου 2014 (L 187) και θα εξειδικεύονται με την απόφαση της παραγράφου 1 του άρθρου 20.

4. Οι ενισχύσεις του παρόντος άρθρου χορηγούνται ως μεμονωμένες ενισχύσεις σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) υπ' αριθμ. 651/2014 της Επιτροπής της 17ης Ιουνίου 2014 και υπό την επιφύλαξη των ορίων του Κανονισμού αυτού, ή κατόπιν εγκριτικής απόφασης της Επιτροπής.

Άρθρο 13 Κίνητρο Ταχείας Αδειοδότησης

1. Για την έκδοση οποιασδήποτε απαιτούμενης άδειας, έγκρισης ή γνωμοδότησης για την εγκατάσταση ή λειτουργία Στρατηγικής Επένδυσης, ορίζεται προθεσμία σαράντα πέντε (45) ημερολογιακών ημερών, με την επιφύλαξη ειδικότερων διατάξεων οι οποίες έχουν ενσωματώσει διαδικασίες και προθεσμίες του ενωσιακού δικαίου. Η προθεσμία αυτή εκκινεί από την υποβολή από τον φορέα της επένδυσης στη Γενική Διεύθυνση Στρατηγικών Επενδύσεων (ΓΔΣΕ) του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης του σχετικού φακέλου για έκδοση απαιτούμενη άδεια, έγκριση ή γνωμοδότηση με όλα τα απαραίτητα δικαιολογητικά. Στην ως άνω προθεσμία δεν συνυπολογίζεται ο χρόνος προσκόμισης των ζητούμενων από τη Διοίκηση συμπληρωματικών στοιχείων.

2. Η ΓΔΣΕ του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης εξετάζει την τυπική πληρότητα και τη συμβατότητα των στοιχείων του φακέλου με την απόφαση της Δ.Ε.Σ.Ε. και μέσα σε προθεσμία επτά (7) ημερολογιακών ημερών από την υποβολή μπορεί να ζητήσει μία φορά απαραίτητα συμπληρωματικά στοιχεία για την ολοκλήρωση του φακέλου. Κατόπιν διαβιβάζει στην αρμόδια αδειοδοτούσα αρχή αίτηση και τον οικείο φάκελο για την έκδοση της άδειας, έγκρισης ή γνωμοδότησης.

3. Η αρμόδια αδειοδοτούσα αρχή ολοκληρώνει κατά προτεραιότητα τη σχετική διοικητική διαδικασία και εκδίδει την απαραίτητη άδεια, έγκριση ή γνωμοδότηση μέσα στην προθεσμία της παραγράφου 1. Η αδειοδοτούσα αρχή εξετάζει την τυπική και ουσιαστική πληρότητα του οικείου φακέλου και μπορεί εντός δεκαπέντε (15) ημερολογιακών ημερών να αιτηθεί μία φορά απαραίτητα συμπληρωματικά στοιχεία, οπότε η προθεσμία αναστέλλεται και αρχίζει και πάλι από την κατάθεσή τους. Σε κάθε περίπτωση, η προθεσμία της παραγράφου 1 δεν παραεκτείνεται.

4. Αν στο πλαίσιο της σχετικής διοικητικής διαδικασίας της παραγράφου 3 απαιτείται η αποστολή προς την αρμόδια αδειοδοτούσα αρχή εγκρίσεων, εισηγήσεων ή γνωμοδοτήσεων περιφερειακών ή άλλων υπηρεσιών, αυτές θα πρέπει να ολοκληρώνονται σε τέτοιο χρόνο ώστε να διασφαλίζεται ότι, η τελική άδεια έγκρισης ή γνωμοδότηση εκδίδεται εντός της προθεσμίας της παραγράφου 1.

5. Σε περίπτωση άπρακτης παρέλευσης της προθεσμίας της παραγράφου 1, η αρμοδιότητα έκδοσης κάθε άλλης σχετικής άδειας μπορεί να μεταφέρεται στον Υπουργό Οικονομίας και Ανάπτυξης, ο οποίος, μετά από εισήγηση της Γενικής Γραμματείας Στρατηγικών και Ιδιωτικών Επενδύσεων του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης, βεβαιώνει την παρέλευση της ανωτέρω προθεσμίας, και είτε αιτιολογημένα εκδίδει τη σχετική άδεια λαμβάνοντας υπόψη την αίτηση, τα στοιχεία του φακέλου και τις κείμενες διατάξεις, είτε αιτιολογημένα την απορρίπτει εντός προθεσμίας ενός (1) μηνός.

6. Εφόσον η δραστηριότητα της στρατηγικής επένδυσης υπάγεται στο καθεστώς της γνωστοποίησης του άρθρου 5 του ν. 4442/2016 (Α' 230), η γνωστοποίηση αυτή υποβάλλεται προς την

αρμόδια αδειοδοτούσα αρχή μέσω του οικείου ηλεκτρονικού συστήματος. Κατά τη διάρκεια λειτουργίας της επένδυσης, ο φορέας υποχρεούται να τηρεί στον χώρο της εγκατάστασης φάκελο με τα απαιτούμενα δικαιολογητικά.

Άρθρο 14 **Κίνητρα ενίσχυσης δαπανών** **στρατηγικών επενδύσεων**

1. Για τις επενδύσεις που χαρακτηρίζονται ως στρατηγικές, μπορεί με απόφαση της Διυπουργικής Επιτροπής Στρατηγικών Επενδύσεων Δ.Ε.Σ.Ε. του άρθρου 15 να παρέχονται ενισχύσεις με τη μορφή επιχορήγησης, οι οποίες συνίστανται στην παροχή χρηματικού ποσού για την κάλυψη τμήματος των ενισχυόμενων δαπανών και προσδιορίζονται ως ποσοστό επί αυτών. Οι ενισχυόμενες κατηγορίες δαπανών είναι οι εξής:

α) Ενισχύσεις για την πρόσληψη εργαζομένων σε μειονεκτική θέση και ατόμων με αναπηρία, σύμφωνα με τα άρθρα 32 και 33 του Κανονισμού (ΕΕ) 651/2014. Η ενίσχυση της παρούσας κατηγορίας αθροισόμενη με τυχόν άλλες κρατικές ενισχύσεις που λαμβάνει ο φορέας της επένδυσης δεν μπορεί να υπερβαίνει τα πέντε εκατομμύρια (5.000.000) ευρώ ανά επενδυτικό σχέδιο.

β) Ενισχύσεις για έργα έρευνας και ανάπτυξης, σύμφωνα με το άρθρο 25 του Κανονισμού (ΕΕ) 651/2014, εφόσον το έργο αφορά σε βιομηχανική έρευνα, πειραματική ανάπτυξη ή μελέτες σκοπιμότητας. Η χορηγούμενη ενίσχυση της κατηγορίας αυτής, αθροισόμενη με άλλες τυχόν κρατικές ενισχύσεις που λαμβάνει ο φορέας της επένδυσης, δεν μπορεί να υπερβαίνει για έργα που αφορούν κυρίως τη βιομηχανική έρευνα τα είκοσι εκατομμύρια (20.000.000) ευρώ ανά επενδυτικό σχέδιο, για έργα που αφορούν κυρίως πειραματική ανάπτυξη τα δεκαπέντε εκατομμύρια (15.000.000) ευρώ ανά επενδυτικό σχέδιο και για μελέτες σκοπιμότητας και προετοιμασίας ερευνητικών δραστηριοτήτων τα επτά εκατομμύρια πεντακόσιες χιλιάδες (7.500.000) ευρώ ανά επενδυτικό σχέδιο.

2. Οι ενισχύσεις των περιπτώσεων α' και β' της παραγράφου 1 του παρόντος μπορούν να χορηγούνται και σωρευτικά εφόσον δεν ξεπερνούν τα οριζόμενα όρια.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ' **ΟΡΓΑΝΑ ΚΑΙ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ/ ΕΝΤΑΞΗΣ ΣΤΡΑ-** **ΤΗΓΙΚΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ**

Άρθρο 15 **Διυπουργική Επιτροπή Στρατηγικών Επενδύσεων και Συντο-** **νιστική Επιτροπή Στρατηγικών Επενδύσεων**

1. Στη Διυπουργική Επιτροπή Στρατηγικών Επενδύσεων, η οποία έχει συσταθεί με την παρ. 1 του άρθρου 2 του ν. 3894/2014 (Α'204), όπως το άρθρο αυτό αντικαταστάθηκε με την παρ. 3 του άρθρου 1 του ν. 4146/2013 (Α'90) και το πρώτο εδάφιο της παραγράφου αυτής αντικαταστάθηκε με το άρθρο 122 του ν. 4512/2018 (Α'5), μετέχουν ως Πρόεδρος ο Υπουργός Οικονομίας και Ανάπτυξης και ως μέλη οι Υπουργοί Οικονομικών, Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Επικρατείας, με αρμοδιότητα του Υπουργού Επικρατείας να συνδράμει τον Πρωθυπουργό για τον συντονισμό, την παρακολούθηση και τον έλεγχο της κυβερνητικής πολιτικής που αφορά την προώθηση, την επιτάχυνση και την υλοποίηση επενδύσεων, καθώς και οι κατά περίπτωση αρμόδιοι Υπουργοί.

2. Η Δ.Ε.Σ.Ε. αποφασίζει κατόπιν εισήγησης του Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης για τον χαρακτηρισμό ή μη έκαστου επενδυτικού σχεδίου ως Στρατηγικής Επένδυσης, την ένταξή του σε μία από τις κατηγορίες του άρθρου 10 και τα κίνητρα που πρόκειται να λάβει. Σε περίπτωση συμμετοχής άλλων συναρμόδιων υπουργών σύμφωνα, με τα προβλεπόμενα στην παράγραφο 1, κάθε Υπουργός πέραν του δικαιώματος ψήφου διατηρεί δικαίωμα εισήγησης προς τον Πρόεδρο της Δ.Ε.Σ.Ε. για τα θέματα αρμοδιότητάς του. Σε περίπτωση ισοψηφίας, υπερισχύει η ψήφος του Προέδρου της Δ.Ε.Σ.Ε.. Η γραμματειακή υποστήριξη για τη σύγκληση και τη συνεδρίαση της Δ.Ε.Σ.Ε. παρέχεται από

τη Γενική Γραμματεία Στρατηγικών και Ιδιωτικών Επενδύσεων του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης.

3. Ο Πρόεδρος της Δ.Ε.Σ.Ε. μπορεί να καλεί ενώπιον της Επιτροπής, Περιφερειάρχες, Δημάρχους, άλλα αιρετά στελέχη της τοπικής αυτοδιοίκησης, θεσμικούς φορείς της επιχειρηματικότητας του κλάδου ή εκπρόσωπο οποιουδήποτε άλλου εμπλεκόμενου φορέα, προκειμένου να γνωστοποιήσουν τις απόψεις τους επί Στρατηγικών Επενδύσεων στα τοπικά όρια αρμοδιότητάς τους. Ομοίως, εφόσον κρίνεται αναγκαίο, μπορεί για τη συγκέντρωση επιπλέον πληροφοριών σχετικά με την υπό εξέταση επενδυτική πρόταση να καλούνται φορείς της Κοινωνίας των Πολιτών προερχόμενοι από τον τόπο όπου σχεδιάζεται η υλοποίηση της επένδυσης, καθώς και ειδικοί εμπειρογνώμονες.

4. Κατά τα λοιπά, όσον αφορά τη λειτουργία της Δ.Ε.Σ.Ε., εφαρμόζονται συμπληρωματικά οι παράγραφοι 3, 10, 11 και 12 του άρθρου 16 του π.δ. 63/2005 (Α' 98).

5. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης, συστήνεται η «Συντονιστική Επιτροπή Στρατηγικών Επενδύσεων» (Σ.Ε.Σ.Ε.) η οποία αποτελείται από τους Γενικούς Γραμματείς των αρμόδιων υπουργείων. Πρόεδρος της Σ.Ε.Σ.Ε. ορίζεται ο Γενικός Γραμματέας Στρατηγικών και Ιδιωτικών Επενδύσεων του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης. Αρμοδιότητες της Επιτροπής είναι η εξέταση των στοιχείων του επενδυτικού φακέλου, η διατύπωση γνώμης προς τον Πρόεδρο της Δ.Ε.Σ.Ε. σχετικά με τις επενδυτικές προτάσεις που πρόκειται να εισαχθούν ενώπιον της Δ.Ε.Σ.Ε., η αναπομπή στην «Ελληνική Εταιρεία Επενδύσεων και Εξωτερικού Εμπορίου Α.Ε.» του άρθρου 1 του ν. 4242/2014 (Α' 50) επενδυτικών φακέλων που χρήζουν περαιτέρω τεκμηρίωσης, καθώς και η εποπτεία των διαδικασιών αδειοδότησης και υλοποίησης των εγκεκριμένων από τη Δ.Ε.Σ.Ε. επενδύσεων.

Άρθρο 16 **Υποβολή και τεκμηρίωση αίτησης χαρακτηρισμού** **επένδυσης ως Στρατηγικής**

1. Κάθε ενδιαφερόμενος φορέας επένδυσης υποβάλλει προς την «Ελληνική Εταιρεία Επενδύσεων και Εξωτερικού Εμπορίου Α.Ε.» αίτηση για τον χαρακτηρισμό του επενδυτικού του σχεδίου ως Στρατηγικής Επένδυσης, την ένταξή του σε μία από τις κατηγορίες του άρθρου 10 και τα κίνητρα που επιθυμεί να λάβει. Η αίτηση του συνοδεύεται από πλήρη φάκελο, ο οποίος περιλαμβάνει τουλάχιστον τα εξής στοιχεία:

α) Επιχειρηματικό σχέδιο (business plan) της επένδυσης που περιλαμβάνει ιδίως, την ταυτότητα του επενδυτή και των συνεργατών του, ενδεικτικό αναλυτικό χρονοδιάγραμμα υλοποίησης της επένδυσης και του χρονικού διαστήματος λειτουργίας της, αναφορά της προηγούμενης εμπειρίας του επενδυτή σε σχέση με το είδος και τη φύση της επένδυσης που προτείνεται, περιγραφή της συνολικής επένδυσης και των επιμέρους επενδύσεων με ειδικότερη αναφορά στην πλήρωση των κριτηρίων του άρθρου 10 του παρόντος σχετικά με τη δημιουργία νέων ετήσιων μονάδων εργασίας, την ανάπτυξη νέων τεχνολογιών, την καινοτομία, την εξωστρέφεια, την υψηλή προστιθέμενη αξία, την περιβαλλοντική προστασία, τον καθολικό σχεδιασμό, περιγραφή του τρόπου που προτείνεται για την υλοποίηση του έργου, περιγραφή των επί μέρους δραστηριοτήτων και των υπηρεσιών που θα παρασχεθούν.

β) Αγοραπωλητήρια συμβόλαια ή παραχωρητήρια κυριότητας ή συμβολαιογραφικά έγγραφα σύστασης δικαιώματος επιφάνειας σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 18 έως 23 του ν. 3986/2011 (Α'152) ή μισθωτήρια συμβόλαια, κατά τα άρθρα 574 ΑΚ - 618 ΑΚ, ή παραχωρητήρια χρήσης ακινήτων ελάχιστης διάρκειας τριάντα (30) ετών για όσα επενδυτικά σχέδια αιτούνται να λάβουν τα κίνητρα που προβλέπονται στο άρθρο 11 και δεκαπέντε (15) ετών για όλες τις άλλες περιπτώσεις, ή συμβολαιογραφικά προσύμφωνα αγοράς ακινήτων με την αίρεση της μη υπαγωγής του επενδυτικού σχεδίου στο καθεστώς του παρόντος Μέρους.

γ) Ανάλυση του προϋπολογισμού της συνολικής επένδυσης και των επί μέρους επενδύσεων, καθώς και της δομής χρηματοδότησης τόσο κατά την περίοδο κατασκευής του επενδυτικού

έργου, όσο και κατά την περίοδο λειτουργίας του, παροχή επιστολής υποστήριξης (comfort letter) ή επιστολής απόδειξης επάρκειας κεφαλαίων (proof of funds), για την περίπτωση επενδυτικών κεφαλαίων (funds) από χρηματοπιστωτικό ίδρυμα που λειτουργεί νόμιμα στην Ε.Ε. ή από άλλα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα τα οποία έχουν αξιολογηθεί επαρκώς από διεθνείς οίκους αξιολόγησης, παράθεση των βασικών δεικτών αποδοτικότητας, αναφορά οποιασδήποτε μορφής συνδρομής που έχει ζητηθεί από το Δημόσιο, καθώς και ανάλυση ενδεχομένων άμεσων ή έμμεσων αντισταθμιστικών ωφελειών υπέρ του Δημοσίου και της τοπικής κοινωνίας.

δ) Περιβαλλοντικά και πολεοδομικά χαρακτηριστικά των ακινήτων που προβλέπονται στο σχέδιο και τεκμηρίωση της χρήσης ή χρήσεων γης, του μεγέθους και της έντασης αυτών, καθώς και των όρων και περιορισμών δόμησης. Ανάλυση των άμεσων και έμμεσων επιπτώσεων της επένδυσης στην ελληνική οικονομία σε βραχυπρόθεσμο, μεσοπρόθεσμο και μακροπρόθεσμο ορίζοντα (investment impact assessment), τόσο σε συνολικό όσο και σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, στην οποία συμπεριλαμβάνεται η ανάλυση κοινωνικών και περιβαλλοντικών επιπτώσεων. Στην ανάλυση αυτή λαμβάνεται ιδίως υπόψη η τοπική παραγωγική δυνατότητα και ο βαθμός απασχόλησης, το μέγεθος και η παραγωγική δυνατότητα των γειτονικών περιοχών, το φυσικό κάλλος της περιοχής, ο αρχαιολογικός και πολιτιστικός της πλούτος, η ανεκτικότητα και η δυνατότητα ομαλής προσαρμογής του φυσικού, οικιστικού και οικονομικοκοινωνικού υποσυστήματος στις επιδράσεις της επένδυσης και τέλος η ύπαρξη παρεμφερών οικονομικών δραστηριοτήτων στην περιοχή.

ε) Ανέκκλητη εντολή και πληρεξουσιότητα προς την «Ελληνική Εταιρεία Επενδύσεων και Εξωτερικού Εμπορίου Α.Ε.» να προβεί στις απαιτούμενες ενέργειες σχετικά με:

αα) τον έλεγχο ή/και διασταύρωση των στοιχείων του φακέλου της επενδυτικής πρότασης, προκειμένου αυτή να υπαχθεί στις Στρατηγικές Επενδύσεις,

ββ) τη δημοσίευση στοιχείων της επένδυσης, εκτός από εκείνα που καλύπτονται από επιχειρηματικό, βιομηχανικό ή άλλο απόρρητο, και της εξέλιξής της, των αιτήσεων που έχουν υποβληθεί από τον φορέα της επένδυσης, καθώς και των σχετικών αποφάσεων και γνωμοδοτήσεων της Διοίκησης στην ηλεκτρονική ιστοσελίδα της «Ελληνική Εταιρεία Επενδύσεων και Εξωτερικού Εμπορίου Α.Ε.», με την προϋπόθεση ότι τηρούνται οι διατάξεις του νόμου περί προστασίας προσωπικών δεδομένων.

στ) Αποδεικτικό καταβολής του 25% του συνόλου της διαχειριστικής αμοιβής στην «Ελληνική Εταιρεία Επενδύσεων και Εξωτερικού Εμπορίου Α.Ε.». Το ύψος του συνόλου της διαχειριστικής αμοιβής, που καταβάλλεται στην «Ελληνική Εταιρεία Επενδύσεων και Εξωτερικού Εμπορίου Α.Ε.» για την κάλυψη του διοικητικού κόστους της διεκπεραίωσης του επενδυτικού φακέλου των «Στρατηγικών Ιδιωτικών Επενδύσεων», υπολογίζεται στο 0,1% του συνολικού κόστους της επένδυσης και δεν μπορεί να είναι κάτω των πενήντα χιλιάδων (50.000) ευρώ ούτε να υπερβαίνει τις διακόσιες πενήντα χιλιάδες (250.000) ευρώ. Το υπολειπόμενο ποσοστό εβδομήντα πέντε τοις εκατό (75%), καταβάλλεται στην «Ελληνική Εταιρεία Επενδύσεων και Εξωτερικού Εμπορίου Α.Ε.» πριν από τη συνεδρίαση της Δ.Ε.Σ.Ε., στην ημερήσια διάταξη της οποίας έχει εισαχθεί προς εξέταση η επενδυτική πρόταση. Σε περίπτωση μη χαρακτηρισμού μιας επενδυτικής πρότασης ως στρατηγικής από τη Δ.Ε.Σ.Ε. επιστρέφεται ποσοστό εβδομήντα πέντε τοις εκατό (75%) του συνόλου της διαχειριστικής αμοιβής.

ζ) Υπεύθυνη δήλωση του νομίμου εκπροσώπου του φορέα της επένδυσης, στην οποία δηλώνεται ότι τα προσκομιζόμενα έγγραφα, στοιχεία, δηλώσεις και δεδομένα που εμπεριέχονται στον υποβληθέντα φάκελο είναι ακριβή και αληθή.

2. Με απόφαση της Δ.Ε.Σ.Ε. μπορούν να εξειδικεύονται περαιτέρω τα στοιχεία που πρέπει να περιέχονται στον φάκελο της επενδυτικής πρότασης, ιδίως ως προς το περιεχόμενο του επιχειρησιακού σχεδίου, της οικονομικής μελέτης, της μελέτης σκοπιμότητας και της μελέτης επιπτώσεων της επένδυσης και να ρυθμίζονται οι λεπτομέρειες της διαδικασίας.

Άρθρο 17

Προδικασία χαρακτηρισμού επένδυσης ως Στρατηγικής

1. Μέσα σε προθεσμία σαράντα πέντε (45) ημερολογιακών ημερών από την ημερομηνία κατάθεσης του φακέλου της επενδυτικής πρότασης, η «Ελληνική Εταιρεία Επενδύσεων και Εξωτερικού Εμπορίου Α.Ε.» αξιολογεί και γνωμοδοτεί σχετικά με την πλήρωση των κριτηρίων του άρθρου 10, την πληρότητα του φακέλου και των απαιτούμενων στοιχείων και εγγράφων του άρθρου 16, τη σκοπιμότητα ένταξης της επένδυσης στη διαδικασία Στρατηγικών Επενδύσεων και τις αντισταθμιστικές ωφέλειες που παρέχει ο επενδυτικός φορέας. Μετά την ολοκλήρωση της αξιολόγησης της επενδυτικής πρότασης, η «Ελληνική Εταιρεία Επενδύσεων και Εξωτερικού Εμπορίου Α.Ε.» αναρτά τα βασικά στοιχεία του φακέλου και μία επιτελική σύνοψη της επενδυτικής πρότασης σε κατάλληλα διαμορφωμένη πλατφόρμα στον ιστότοπό της και καλεί σε δημόσια διαβούλευση το κοινό και τους συναρμοδίους φορείς. Η διαβούλευση διενεργείται για δεκαπέντε (15) ημερολογιακές ημέρες. Η διαδικασία της διαβούλευσης δεν είναι υποχρεωτική σε περιπτώσεις υλοποίησης επενδυτικών προτάσεων εντός Οργανωμένων Υποδοχέων Μεταποιητικών και Επιχειρηματικών Δραστηριοτήτων της παρ. 4 του άρθρου 41 του ν. 3982/2011 (Α' 143), ενώ παραμένει υποχρεωτική για τα επιχειρηματικά πάρκα. Τα αποτελέσματα της διαβούλευσης αναλύονται και λαμβάνονται υπόψη για τη διαμόρφωση της τελικής γνωμοδότησης της Ελληνικής Εταιρείας Επενδύσεων και Εξωτερικού Εμπορίου Α.Ε..

2. Η γνωμοδότηση και τα λοιπά στοιχεία της επενδυτικής πρότασης διαβιβάζονται στη Γενική Γραμματεία Στρατηγικών και Ιδιωτικών Επενδύσεων (Γ.Γ.Σ.Ι.Ε.) του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης, η οποία διαβιβάζει περαιτέρω τον εισηγητικό φάκελο της επενδυτικής πρότασης στη Σ.Ε.Σ.Ε. και προετοιμάζει την οικεία συνεδρίαση της Δ.Ε.Σ.Ε..

Άρθρο 18

Διαδικασία Ωρίμανσης Επενδυτικών Έργων που υλοποιούνται σε ακίνητα του Δημοσίου και του ευρύτερου δημόσιου τομέα

1. Ιδιωτικές επενδύσεις που πρόκειται να υλοποιηθούν σε ακίνητα της ιδιωτικής περιουσίας του Δημοσίου ή των Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.), των Νομικών Προσώπων Ιδιωτικού Δικαίου (Ν.Π.Ι.Δ.), ή των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) ή εταιρείας της οποίας το μετοχικό κεφάλαιο ανήκει, άμεσα ή έμμεσα, στο Δημόσιο ή σε Ν.Π.Δ.Δ. ή σε Ο.Τ.Α., με εξαίρεση τα ακίνητα που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παρ. 2 του άρθρου 10 του ν. 3986/2011 (Α' 152) και του άρθρου 208 του ν. 4389/2016 (Α' 94), υπάγονται στις διατάξεις του Μέρους Β' του παρόντος ύστερα από απόφαση της Δ.Ε.Σ.Ε., η οποία λαμβάνεται μετά την ολοκλήρωση της σχετικής διαγωνιστικής διαδικασίας της παραγράφου 3.

2. Η δημοπράτηση των ακινήτων της παραγράφου 1 πραγματοποιείται μέσω διεθνών ανοικτών διαγωνισμών σε μία φάση, χωρίς προεπιλογή και σύμφωνα με το ισχύον νομοθετικό πλαίσιο περί δημοσίων συμβάσεων. Σε ειδικές περιπτώσεις, αν συντρέχουν λόγοι ιδιαίτερης τεχνικής πολυπλοκότητας των προς υπαγωγή επενδυτικών σχεδίων ή λόγοι ειδικού ενδιαφέροντος, που αιτιολογούνται ειδικά, η αναθέτουσα αρχή μπορεί να αποφασίσει την ανάθεση μέσω διαδικασίας Διεθνούς Κλειστού Διαγωνισμού ή Διαδικασίας Ανταγωνιστικού Διαλόγου.

3. Η αναθέτουσα αρχή εφόσον το κρίνει σκόπιμο από κοινού με την «Ελληνική Εταιρεία Επενδύσεων και Εξωτερικού Εμπορίου Α.Ε.», προετοιμάζει τον φάκελο δημοπράτησης της επένδυσης, που περιλαμβάνει τη διακήρυξη, το σχέδιο της σύμβασης ανάθεσης και κάθε άλλο αναγκαίο τεύχος δημοπράτησης. Ο προτιμώμενος ανάδοχος της διαγωνιστικής διαδικασίας συμβάλλεται με την αναθέτουσα αρχή. Η υπογραφή της οριστικής σύμβασης είναι υποχρεωτική εάν απονεμηθεί ο στρατηγικός χαρακτήρας από τη Δ.Ε.Σ.Ε. στη συγκεκριμένη επένδυση ενώ, αν δεν της απο-

νεμηθεί ο στρατηγικός χαρακτήρας, η αναθέτουσα αρχή ή ο επενδυτικός φορέας μπορούν να αρνηθούν την κατάρτιση της οριστικής σύμβασης.

4. Μετά την ολοκλήρωση της διαγωνιστικής διαδικασίας για τον χαρακτηρισμό της επενδυτικής πρότασης ως στρατηγικής ακολουθείται η διαδικασία του άρθρου 19.

5. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού καθορίζεται κάθε ειδικό θέμα σχετικά με:

(α) τη διαγωνιστική διαδικασία ανάθεσης,

(β) το περιεχόμενο της διακήρυξης, δηλαδή τις τεχνικές, λειτουργικές προδιαγραφές και απαιτήσεις του έργου, τις προϋποθέσεις και τα κριτήρια συμμετοχής, την απαιτούμενη εμπειρία, τη διαδικασία και το χρονοδιάγραμμα υποβολής της προσφοράς, το περιεχόμενο της προσφοράς, τις διαδικασίες αξιολόγησης και επιλογής, τις διαδικασίες μεταβολής στοιχείων του διαγωνισμού μέσω τευχών μεταβολών, καθώς και οποιοδήποτε άλλο στοιχείο κρίνεται αναγκαίο σύμφωνα με τους κανόνες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τις ανάγκες της επένδυσης,

(γ) τη μέγιστη επιτρεπτή διάρκεια προετοιμασίας του φακέλου δημοπράτησης,

(δ) την αξιολόγηση των Τεχνικών Προσφορών των διαγωνιζομένων, μέσω των Ελάχιστων Τεχνικών και Λειτουργικών Απαιτήσεων της επένδυσης, οι οποίες θα είναι αποκλειστικά ποσοτικοποιημένες και μαθηματικά εκπεφρασμένες,

(ε) τον αριθμό και το ακριβές περιεχόμενο των φακέλων/υποφακέλων των προσφορών, με τους οποίους οι ενδιαφερόμενοι θα υποβάλλουν τα δικαιολογητικά τους και την τεχνική και οικονομική τους προσφορά,

(στ) τη διαδικασία αξιολόγησης των προσφορών και

(ζ) τη διαδικασία προβολής ενστάσεων, αντιρρήσεων ή προσφυγών κατά της διαγωνιστικής διαδικασίας.

Άρθρο 19

Απόφαση Χαρακτηρισμού επένδυσης ως Στρατηγικής

1. Η Δ.Ε.Σ.Ε. μέσα σε προθεσμία τριάντα (30) ημερολογιακών ημερών από την περιέλευση του εισηγητικού φακέλου στη Γενική Γραμματεία Στρατηγικών και Ιδιωτικών Επενδύσεων (Γ.Γ.Σ.Ι.Ε.) του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης αποφασίζει με ειδικώς αιτιολογημένη απόφαση για τον χαρακτηρισμό ή μη της επενδυτικής πρότασης ως στρατηγικής, για την υπαγωγή της σε μία από τις κατηγορίες του άρθρου 10 με βάση το προϋπολογισθέν κόστος υλοποίησης ή τις δημιουργούμενες θέσεις απασχόλησης, καθώς και για τα χορηγούμενα κίνητρα. Η απόφαση αυτή δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

2. Οι επενδυτικές προτάσεις είναι δεσμευτικές για τον επενδυτή, ο οποίος δεν μπορεί να τις μεταβάλλει ουσιωδώς, παρά μόνο με απόφαση της Δ.Ε.Σ.Ε., μετά από γνώμη της «Ελληνικής Εταιρείας Επενδύσεων και Εξωωτερικού Εμπορίου Α.Ε.». Η περιγραφή των δεδομένων που περιλαμβάνονται στον φάκελο υπέχει θέση υπεύθυνης δήλωσης για τον κατά νόμο υπεύθυνο.

3. Για τον χαρακτηρισμό μιας επένδυσης ως στρατηγικής, η Δ.Ε.Σ.Ε. λαμβάνει υπόψη τα κριτήρια που προβλέπονται στο άρθρο 10, και:

(α) την οικονομική βιωσιμότητα και χρηματοοικονομική επάρκεια της προτεινόμενης επένδυσης, και τη φερεγγυότητα του επενδυτή,

(β) την προστασία του περιβάλλοντος και την εξοικονόμηση ενέργειας με στόχο την επίτευξη χαμηλού περιβαλλοντικού αποτυπώματος και την υιοθέτηση πρακτικών κυκλικής οικονομίας,

(γ) την προβλεπόμενη αύξηση της απασχόλησης, συμπεριλαμβανομένης της απασχόλησης εξειδικευμένου ανθρώπινου δυναμικού και ευπαθών ομάδων του πληθυσμού,

(δ) την ουσιαστική τόνωση της επιχειρηματικότητας, της ανταγωνιστικότητας, καθώς και της εξαγωγικής δραστηριότητας της χώρας,

(ε) τη συμβατότητα του είδους και του μεγέθους της επένδυσης σε σχέση το φυσικό, οικιστικό και κοινωνικοοικονομικό υπόστημα,

(στ) τις περιβαλλοντικές, χωροταξικές, οικονομικές και κοινω-

νικές επιπτώσεις του σχεδίου ή της επένδυσης σε τοπικό, περιφερειακό και εθνικό επίπεδο.

4. Ειδικά για την οικονομική βιωσιμότητα και τη χρηματοοικονομική επάρκεια της επενδυτικής πρότασης εξετάζονται στοιχεία όπως:

α) η ύπαρξη τραπεζικής χρηματοδότησης ή υποστήριξης,

β) η οικονομική κατάσταση του φορέα επένδυσης μέσω ισολογισμών ή αποσπασμάτων ισολογισμών,

γ) το συνολικό ύψος του κύκλου εργασιών του φορέα επένδυσης ή ο κύκλος εργασιών του στον τομέα δραστηριοτήτων, που αποτελεί το αντικείμενο της επενδυτικής πρότασης για τις τρεις τελευταίες οικονομικές χρήσεις κατ' ανώτατο όριο,

δ) η δέσμευση τρίτων να υποστηρίξουν τον φορέα επένδυσης κατά την εκτέλεση του αντικειμένου της σύμβασης ή να συμμετάσχουν στη χρηματοδότησή του (comfort letter), εφόσον γίνεται επίκληση τέτοιας δέσμευσης, καθώς και, σε περίπτωση επενδυτικών ή άλλων ταμείων (funds), η προσκόμιση επιστολών επάρκειας κεφαλαίων (proof of funds) από χρηματοπιστωτικό ίδρυμα που λειτουργεί νόμιμα στην Ε.Ε. ή σε τρίτη χώρα,

ε) η πιστοληπτική ικανότητα του φορέα επένδυσης μέσω βεβαίωσης διεθνούς ή εγχώριου οργανισμού αξιολόγησης, και

στ) η τεκμηρίωση της εμπειρίας του φορέα της επένδυσης από αντίστοιχα έργα.

5. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης μπορεί να εξειδικεύονται τα κριτήρια των παραγράφων 3 και 4, να προβλέπονται συγκεκριμένοι ποιοτικοί δείκτες και η βαρύτητά τους κατά την αξιολόγηση, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια σχετικά με τη διαδικασία αξιολόγησης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ' ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ

Άρθρο 20

Απόφαση χορήγησης ενισχύσεων

1. Μετά την ολοκλήρωση του σταδίου αδειοδότησης της στρατηγικής επένδυσης εκδίδεται απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης, με την οποία χορηγούνται και εξειδικεύονται οι ενισχύσεις των άρθρων 12 και 14 κατά περίπτωση. Με την απόφαση αυτή καθορίζονται οι προδιαγραφές, οι προϋποθέσεις, το είδος και οι όροι των χορηγούμενων ενισχύσεων, τα απαιτούμενα δικαιολογητικά και η διαδικασία για τη χορήγηση των ενισχύσεων, οι κατηγορίες και τα είδη ενισχυόμενων δαπανών, καθώς και η περίοδος πραγματοποίησής τους, η ένταση και το ανώτατο ποσό της ενίσχυσης για κάθε κατηγορία δαπανών, ο ανώτατος αριθμός προσλήψεων και το ανώτατο ποσό ενισχυόμενου μισθολογικού κόστους ανά εργαζόμενο, το αναλυτικό χρονοδιάγραμμα χρηματοδότησης της επένδυσης και το αναλυτικό χρονοδιάγραμμα υλοποίησης του φυσικού αντικείμενου και έναρξης της παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης, το οποίο δεν μπορεί να παρεκκλίνει ουσιωδώς από το αρχικά υποβληθέν χρονοδιάγραμμα της περίπτωσης α' της παραγράφου 1 του άρθρου 16 και η τήρηση του οποίου ελέγχεται από ανεξάρτητο χρηματοοικονομικό και τεχνικό Ελεγκτή, σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 4 του άρθρου 22, οι γενικές υποχρεώσεις του φορέα, ιδίως σχετικά με τον τρόπο καταγραφής και παρακολούθησης των ενισχυόμενων δαπανών στα λογιστικά βιβλία του, οι κυρώσεις σε περίπτωση μη τήρησης των υποχρεώσεων του και η διαδικασία επιβολής τους, καθώς και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια. Η απόφαση αυτή πρέπει να είναι συμβατή με τον Κανονισμό 651/2014 ΕΕ και το κανονιστικό πλαίσιο περί κρατικών ενισχύσεων.

2. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης ορίζονται οι προδιαγραφές, οι προϋποθέσεις, το είδος και οι όροι των χορηγούμενων ενισχύσεων των άρθρων 12 και 14, τα απαιτούμενα δικαιολογητικά και η διαδικασία για τη χορήγηση των ενισχύσεων, οι κατηγορίες, τα είδη και οι κανόνες επιλεξιμότητας των δαπανών, καθώς και η περίοδος πραγματοποίησής τους, η ένταση και το ανώτατο ποσό της ενίσχυσης για κάθε κατηγορία δαπανών, ο ανώτατος αριθμός προσλήψεων και το ανώτατο ποσό ενισχυόμενου μισθολογικού κόστους ανά εργαζόμενο,

καθώς και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια σχετική με τη διαδικασία χορήγησης των ενισχύσεων.

3. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού ρυθμίζονται ειδικότερα θέματα που αφορούν στους επιμέρους όρους και τις προϋποθέσεις υλοποίησης των επενδύσεων, στη διαδικασία διοικητικού και επιτόπιου ελέγχου της υλοποίησης, στα αντίστοιχα όργανα ελέγχου, στις διαδικασίες υποβολής και έγκρισης των σχετικών εκθέσεων, στις διαδικασίες και προθεσμίες υποβολής αντιρρήσεων και ενστάσεων από τους φορείς των επενδυτικών σχεδίων και στις διαδικασίες ελέγχου και πιστοποίησης των επιλέξιμων δαπανών και χρηματορροών. Με όμοια απόφαση ρυθμίζονται θέματα σχετικά με τη διαδικασία και τις προϋποθέσεις τροποποίησης της απόφασης της παραγράφου 1, ύστερα από αίτηση του επενδυτή, τη διαδικασία και τις προϋποθέσεις πιστοποίησης της ολοκλήρωσης και έναρξης της παραγωγικής λειτουργίας των στρατηγικών επενδύσεων, τις υποχρεώσεις των ενισχυόμενων φορέων, τόσο κατά το στάδιο της υλοποίησης της επένδυσης όσο και μετά την ολοκλήρωσή της και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια σχετική με τις διαδικασίες ελέγχου, τροποποιήσεων και ολοκλήρωσης των στρατηγικών επενδύσεων.

Άρθρο 21

Υποχρεώσεις Φορέα Επένδυσης και Διοίκησης

1. Ο φορέας της επένδυσης φέρει το βάρος της πληρότητας, ακρίβειας και αλήθειας των υποβαλλόμενων στοιχείων και υποχρεούται να συνεργάζεται με την «Ελληνική Εταιρεία Επενδύσεων και Εξωτερικού Εμπορίου Α.Ε.», τη Γενική Γραμματεία Στρατηγικών και Ιδιωτικών Επενδύσεων (Γ.Γ.Σ.Ι.Ε.) του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης, τη Συντονιστική Επιτροπή Στρατηγικών Επενδύσεων (Σ.Ε.Σ.Ε.) και τη Γενική Διεύθυνση Στρατηγικών Επενδύσεων (Γ.Δ.Σ.Ε.) του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης, εφόσον κληθεί προς τούτο, προκειμένου να συμπληρωθούν ελλείψεις.

2. Ο φορέας της επένδυσης οφείλει εντός σαράντα πέντε (45) ημερολογιακών ημερών από την ημερομηνία δημοσίευσης στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως της οικείας απόφασης της Δ.Ε.Σ.Ε να υποβάλει προς τη Γ.Δ.Σ.Ε. του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης επενδυτικό και αδειοδοτικό φάκελο. Ο επενδυτικός φάκελος πρέπει να περιλαμβάνει κατ' ελάχιστον:

α) τεχνική περιγραφή της Στρατηγικής Επένδυσης στην οποία περιγράφεται με λεπτομέρειες το σύνολο των απαιτούμενων έργων για την υλοποίηση της επένδυσης,

β) χάρτη προσανατολισμού της περιοχής, στην οποία υλοποιείται η επένδυση σε κλίμακα 1:50.000,

γ) χάρτες με τους οποίους τεκμηριώνονται όλα τα περιβαλλοντικά, χωροταξικά και πολεοδομικά δεδομένα της περιοχής, ιδίως χρήσεις γης, όροι δόμησης, δασικές εκτάσεις, αρχαιολογικοί χώροι, οριοθετημένα υδατορεύματα, καθορισμένες ζώνες αιγαίου και παραλίας κ.λπ.,

δ) σχέδιο γενικής διάταξης σε κλίμακα 1:2000 ή σε άλλη κλίμακα με οριοθέτηση των σημαντικότερων έργων της επένδυσης, όπως κτίρια, υποδομές και οδική πρόσβαση κ.λπ.,

ε) τυχόν μελέτες του έργου που έχουν ολοκληρωθεί,

στ) αναλυτικό χρονοδιάγραμμα υλοποίησης της επένδυσης.

3. Μετά την υποβολή του επενδυτικού φακέλου συντάσσεται εντός εξήντα (60) ημερολογιακών ημερών Μνημόνιο Συνεργασίας μεταξύ του φορέα της επένδυσης και του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης, το οποίο περιλαμβάνει κατ' ελάχιστον το αναλυτικό χρονοδιάγραμμα της αδειοδοτικής διαδικασίας και υλοποίησης της επένδυσης, τις αντισταθμιστικές παροχές και τις ειδικότερες υποχρεώσεις του φορέα της επένδυσης, το χρηματοδοτικό σχήμα και την αποδεδειγμένη ικανότητα χρηματοδότησης της επένδυσης μέσω παροχής νομικά δεσμευτικού εγγράφου από τον ίδιο τον επενδυτή ή τρίτο, καθώς και τις υποχρεώσεις της Διοίκησης αναφορικά με την πρόοδο της αδειοδοτικής διαδικασίας, σύμφωνα με τις διατάξεις του Μέρους Β'. Το αναλυτικό χρονοδιάγραμμα αδειοδότησης περιλαμβάνει λεπτομερή καταγραφή του απαιτούμενου χρόνου για την υποβολή των επιμέρους φακέλων για την έκδοση κάθε απαιτούμενης άδειας,

έγκρισης ή γνωμοδότησης, καθώς και του απαιτούμενου χρόνου για την έκδοση αντίστοιχα κάθε απαιτούμενης άδειας, έγκρισης ή γνωμοδότησης.

4. Ο συνολικός χρόνος για την έκδοση όλων των απαιτούμενων αδειών για την υλοποίηση μιας Στρατηγικής Επένδυσης δεν μπορεί να υπερβαίνει τα τρία (3) έτη από την ημερομηνία υπογραφής του Μνημονίου Συνεργασίας.

Άρθρο 22

Εποπτεία Υλοποίησης Επένδυσης

1. Η αρμοδιότητα εποπτείας της συνολικής διαδικασίας υλοποίησης κάθε εγκεκριμένης από τη Δ.Ε.Σ.Ε. επενδυτικής πρότασης ανατίθεται στη Γενική Γραμματεία Στρατηγικών και Ιδιωτικών Επενδύσεων του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης.

2. Με απόφαση κάθε εμπλεκόμενου και συναρμόδιου φορέα για την εξέλιξη της αδειοδοτικής διαδικασίας των Στρατηγικών Επενδύσεων, ορίζεται αρμόδιος Προϊστάμενος Γενικής Διεύθυνσης ανά κατ' ύλην αρμόδιο φορέα, ως υπεύθυνος για το συντονισμό της διαδικασίας αδειοδότησης των στρατηγικών επενδύσεων στον τομέα της αρμοδιότητάς του. Ο Προϊστάμενος της Γενικής Διεύθυνσης Στρατηγικών Επενδύσεων του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης ορίζεται ως επικεφαλής του παραπάνω δικτύου και συντονίζει τη λειτουργία του.

3. Η Γενική Διεύθυνση Στρατηγικών Επενδύσεων του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης μετά την απόφαση της Δ.Ε.Σ.Ε. περί χαρακτηρισμού μιας επενδυτικής πρότασης ως στρατηγικής προβαίνει σε όλες τις απαραίτητες ενέργειες για τη λήψη αδειών προκειμένου να καταστεί δυνατή η υλοποίηση των έργων που εντάσσονται στις «Στρατηγικές Επενδύσεις». Οι αρμόδιες για την έκδοση των αδειών υπηρεσίες και οργανισμοί του Δημοσίου, καθώς και του ευρύτερου Δημόσιου τομέα υποχρεούνται να παρέχουν κατ' απόλυτη προτεραιότητα κάθε αναγκαία συνδρομή προς διευκόλυνση της άσκησης των αρμοδιοτήτων της Γενικής Διεύθυνσης σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος Μέρους.

4. Για την παρακολούθηση της υλοποίησης κάθε εγκεκριμένης από τη Δ.Ε.Σ.Ε. επενδυτικής πρότασης ορίζεται από τον φορέα επένδυσης, ύστερα από έγκριση του Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης, ανεξάρτητος χρηματοοικονομικός και τεχνικός ελεγκτής από Ειδικό Μητρώο. Για την παρακολούθηση της υλοποίησης των Στρατηγικών Επενδύσεων, το Υπουργείο Οικονομίας και Ανάπτυξης τηρεί στη Γενική Γραμματεία Στρατηγικών Επενδύσεων «Μητρώο Ανεξάρτητων Ελεγκτών για την Παρακολούθηση της Υλοποίησης των Στρατηγικών Επενδύσεων». Στο Μητρώο αυτό εγγράφονται ελεγκτές ύστερα από δημόσια πρόσκληση, η οποία αναρτάται διαδικτυακά στον ιστότοπο του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης.

5. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης προβλέπεται η διαδικασία επιλογής του ανεξάρτητου Ελεγκτή, τα απαιτούμενα προσόντα και οι υποχρεώσεις αυτού, εξειδικεύεται ο τρόπος ανάθεσης των καθηκόντων του, το ύψος και ο τρόπος καταβολής της αποζημίωσής του από τη διαχειριστική αμοιβή που έχει καταβληθεί στην «Ελληνική Εταιρεία Επενδύσεων και Εξωτερικού Εμπορίου Α.Ε.» και ορίζεται κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή της διάταξης αυτής.

Άρθρο 23

Μη Τήρηση Όρων Επένδυσης/Κυρώσεις

1. Αν δεν τηρηθούν οι όροι που περιλαμβάνονται στην υπουργική απόφαση χορήγησης ενισχύσεων της παραγράφου 1 του άρθρου 20 και στο Μνημόνιο Συνεργασίας της παραγράφου 3 του άρθρου 21 για λόγους που αποδίδονται στον φορέα επένδυσης, κατόπιν σχετικής εισήγησης του Γενικού Γραμματέα Στρατηγικών Επενδύσεων προς την Δ.Ε.Σ.Ε., η τελευταία λαμβάνει απόφαση για τα εξής:

α. αποχαρκτηρίζει οριστικά την επένδυση ως «Στρατηγική Επένδυση» και ανακαλεί τα εγκεκριμένα κίνητρα. Σε περίπτωση αποχαρακτηρισμού δεν επιστρέφεται η διαχειριστική αμοιβή. Ο οριστικός αποχαρακτηρισμός επένδυσης μπορεί να γίνει αν δεν

πληρούνται οι προϋποθέσεις των παραγράφων 2, 3 και 5 του άρθρου 10 ή αν δεν έχει υποβληθεί εντός τριών (3) μηνών από τη δημοσίευση της εγκριτικής απόφασης της Δ.Ε.Σ.Ε. στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, ο φάκελος αδειοδότησης στη Γ.Δ.Σ.Ε. σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην παράγραφο 2 του άρθρου 21,

β. επιβάλλει στον φορέα της επένδυσης κατ' αποκοπή πρόστιμο τουλάχιστον ίσο με το 0,05% και έως το 5% του συνολικού κόστους της επένδυσης, αν έγινε χρήση των κινήτρων του άρθρου 11.

γ. αα. Σε περίπτωση χρήσης του κινήτρου της παραγράφου 1 του άρθρου 12, επιβάλλει την άρση της σταθεροποίησης του φορολογικού συντελεστή και κατ' επέκταση την αναβίωση από την ημερομηνία δημοσίευσης της απόφασης έγκρισης της επένδυσης των φορολογικών απαιτήσεων του Δημοσίου έναντι του φορέα επένδυσης με βάση τους κατ' έτος ισχύοντες φορολογικούς συντελεστές,

ββ. σε περίπτωση χρήσης των κινήτρων της περίπτωσης α' της παραγράφου 2 του άρθρου 12, επιβάλλει την άρση της απαλλαγής φόρου εισοδήματος και κατ' επέκταση την αναβίωση από την ημερομηνία δημοσίευσης της απόφασης έγκρισης της επένδυσης των φορολογικών απαιτήσεων του Δημοσίου έναντι του φορέα επένδυσης με βάση τους κατ' έτος ισχύοντες φορολογικούς συντελεστές,

γγ. σε περίπτωση χρήσης των κινήτρων της περίπτωσης β' της παραγράφου 2 του άρθρου 12, επιβάλλει την άρση της δυνατότητας κατ' εξαίρεση απόσβεσης και κατ' επέκταση την αναβίωση από την ημερομηνία δημοσίευσης της απόφασης έγκρισης της επένδυσης των φορολογικών απαιτήσεων του Δημοσίου έναντι του φορέα επένδυσης με βάση τους κατ' έτος ισχύοντες συντελεστές.

δ. Επιβάλλει τον διπλασιασμό των προβλεπόμενων από την κείμενη νομοθεσία παραβόλων για την έκδοση των σχετικών αδειών, σε περίπτωση χρήσης των κινήτρων του άρθρου 13,

ε. επιβάλλει τη μερική ή ολική ανάκληση των σχετικών ενισχύσεων και την επιστροφή τυχόν καταβληθέντων ποσών ανάλογα με τη βαρύτητα της παραβιαζόμενης υποχρέωσης σε περίπτωση χρήσης των κινήτρων του άρθρου 14.

2. Σε περίπτωση μη τήρησης των όρων άσκησης της οικονομικής δραστηριότητας της επένδυσης, οι κυρώσεις επιβάλλονται από την Αρχή η οποία εξέδωσε την κάθε άδεια, έγκριση, γνωμοδότηση ή πιστοποιητικό ή από την Αρχή στην οποία υποβλήθηκε η γνωστοποίηση του άρθρου 5 του ν. 4442/2016 (Α' 230).

3. Αν για την ενταχθείσα στο παρόν επένδυση έχει κριθεί με τελεσιδική δικαστική απόφαση ότι χρηματοδοτήθηκε, ολικά ή εν μέρει, από παράνομη δραστηριότητα, ιδίως από νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες, κατά τις διατάξεις του ν. 4557/2018 (Α' 139) η Δ.Ε.Σ.Ε. αποφασίζει αιτιολογημένα, ύστερα από σχετική εισήγηση του Γενικού Γραμματέα Στρατηγικών Επενδύσεων του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης, τον οριστικό αποχαρακτηρισμό της επένδυσης ως «Στρατηγικής Επένδυσης» και την ανάκληση των εγκεκριμένων κινήτρων ή/και την επιβολή όλων ή μερικών, από τις αναφερόμενες στην παράγραφο 1, κυρώσεις.

Άρθρο 24

Αξιολόγηση επιπτώσεων των κινήτρων

1. Οι αρμόδιες Υπηρεσίες εφαρμογής των διατάξεων του Μέρους Β', υπό τον συντονισμό και σε συνεργασία με τη Γενική Γραμματεία Στρατηγικών και Ιδιωτικών Επενδύσεων του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης, συλλέγουν, επεξεργάζονται και αναλύουν ποσοτικά και ποιοτικά δεδομένα των ενισχυόμενων επενδύσεων και συντάσσουν αναφορές σε ετήσια βάση, οι οποίες ενδεικτικά περιλαμβάνουν στοιχεία σχετικά με τους πόρους που διατέθηκαν, τις επενδύσεις που ενισχύθηκαν, τις θέσεις εργασίας που δημιουργήθηκαν ανά κλάδο και περιφέρεια, τα αποτελέσματα των ενισχύσεων στις επιχειρήσεις που τις λαμβάνουν, την επίδρασή τους στην ανάπτυξη και τις δημοσιονομικές επιπτώσεις τόσο στον Τακτικό Προϋπολογισμό, όσο και στο Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων.

2. Ο Υπουργός Οικονομίας και Ανάπτυξης υποβάλλει κάθε δύο (2) έτη σχετική έκθεση - απολογισμό για την εφαρμογή του Μέρους Β' στη Βουλή των Ελλήνων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε' ΕΠΙΛΥΣΗ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΕΠΙ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

Άρθρο 25 Διαιτητική Επίλυση Διαφορών

1. Κάθε διαφορά που απορρέει από ή σχετίζεται με το Μνημόνιο Συνεργασίας μεταξύ του φορέα επένδυσης και του Δημοσίου, συμπεριλαμβανομένου και κάθε ζητήματος σχετικού με το κύρος ή την καταγγελία αυτού, μπορεί με συμφωνία των μερών να παραπέμπεται και να επιλύεται οριστικώς με διαιτησία, που διεξάγεται σύμφωνα με την παράγραφο 4 του άρθρου 1 του «Κανονισμού Διαφάνειας στις δυνάμει Συνθήκης Διαιτησίες Επενδύσεων-Κρατών» όπως υιοθετήθηκε το 2013 (UNCITRAL Arbitration Rules with new article 1 par. 4, as adopted in 2013, Rules on Transparency in Treaty based Investor-State Arbitration) της Επιτροπής των Ηνωμένων Εθνών για το Διεθνές Εμπορικό Δίκαιο (UNCITRAL).

2. Το διαιτητικό δικαστήριο αποτελείται από τρεις (3) διαιτητές. Ένας (1) διαιτητής ορίζεται από το ελληνικό Δημόσιο, ένας (1) διαιτητής ορίζεται από τον φορέα επένδυσης, και ο πρόεδρος του διαιτητικού δικαστηρίου ορίζεται από τους δύο (2) διαιτητές. Τόπος διεξαγωγής της διαιτησίας είναι η Αθήνα και αν το Μνημόνιο Συνεργασίας δεν ορίζει διαφορετικά, ως γλώσσα της διαιτητικής διαδικασίας ορίζεται η ελληνική. Κατά τη διάρκεια της διαιτητικής διαδικασίας, κανένα εκ των μερών της επενδυτικής σύμβασης δεν δικαιούται να αναστείλει την εκπλήρωση των υποχρεώσεων του εκ του Μνημονίου Συνεργασίας.

3. Η διαιτητική απόφαση φέρει πλήρη, ειδική και εμπεριστατωμένη αιτιολογία, είναι οριστική και αμετάκλητη και δεν υπόκειται σε κανένα τακτικό ή έκτακτο ένδικο μέσο, πλην της αγωγής ακύρωσης διαιτητικής απόφασης, σύμφωνα με τα άρθρα 897 έως 900 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, αποτελεί τίτλο εκτελεστό χωρίς να χρειάζεται να κηρυχθεί αυτό από τα τακτικά Δικαστήρια, και τα αντίδικα μέρη δεσμεύονται να συμμορφωθούν αμέσως με τους όρους της.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ' ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 26 Υποβολή αιτήσεων στον ν. 3894/2010

Καταληκτική ημερομηνία για την υποβολή αιτήσεων για την ένταξη επενδύσεων στη Διαδικασία Στρατηγικών Επενδύσεων του ν. 3894/2010 είναι η ημερομηνία έναρξης ισχύος του Μέρους Β'.

Άρθρο 27 Μεταβατικές Διατάξεις

Επενδυτικές προτάσεις που υποβλήθηκαν στην «Ελληνική Εταιρεία Επενδύσεων και Εξωτερικού Εμπορίου Α.Ε.» κατ' εφαρμογή του ν. 3894/2010 (Α' 204) και η αξιολόγησή τους από την Διυπουργική Επιτροπή Στρατηγικών Επενδύσεων δεν έχει ολοκληρωθεί, δύνανται κατόπιν σχετικού αιτήματος του φορέα επένδυσης να αξιολογούνται, να εντάσσονται στην Διαδικασία Στρατηγικών Επενδύσεων, να αδειοδοτούνται και να υλοποιούνται κατά τις διατάξεις του Μέρους Β'.

Άρθρο 28 Καταληκτική ημερομηνία υποβολής αιτήσεων

Καταληκτική ημερομηνία για την υποβολή αιτήσεων για την ένταξη επενδύσεων στη Διαδικασία Στρατηγικών Επενδύσεων του Μέρους Β' είναι η 31η Δεκεμβρίου 2023.

Άρθρο 29 Λοιπές Διατάξεις

1. Για τις επενδύσεις της υποπερίπτωσης ββ της περίπτωσης γ' της παραγράφου 2 του άρθρου 10 επιτρέπεται, κατ' εξαίρεση, η επέμβαση σε δασικές εκτάσεις και δημόσιες εκτάσεις των περιπτώσεων α' και β' της παρ. 5 του άρθρου 3 του ν. 998/1979 (Α' 289) και ελλείψει αυτών σε δάση, προς τον σκοπό και μόνο της επεκτάσεως ή του εκσυγχρονισμού των υφιστάμενων βιομηχανικών εγκαταστάσεων, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 3982/2011, υπό τον όρο ότι η επέμβαση αυτή δεν υπερβαίνει το 10% της συνολικής έκτασης της βιομηχανικής εγκατάστασης. Στις περιπτώσεις αυτές ισχύουν οι προβλέψεις του άρθρου 45 του ν. 998/1979 (Α' 289).

Με την επιφύλαξη του άρθρου 4 του ν. 4258/2014, για όσες από τις επενδύσεις της υποπερίπτωσης ββ της περίπτωσης γ' της παραγράφου 2 του άρθρου 10 απαιτείται, εντός της έκτασης στην οποία ευρίσκονται, οριοθέτηση ή επανοριοθέτηση ή διευθέτηση υδατορεμάτων, κατά την έννοια των διατάξεων του άρθρου 1 του ν. 4258/2014 (Α' 94) ή εφαρμόζονται οι διατάξεις της παραγράφου 3 του άρθρου 2 του ίδιου νόμου για την τμηματική οριοθέτηση, η προβλεπόμενη στο άρθρο 3 του ν. 4258/2014 πράξη επικύρωσης του καθορισμού των οριογραμμών και των έργων διευθέτησης του υδατορέματος, καθώς και των αναγκαίων για τη βιομηχανική δραστηριότητα έργων που σχετίζονται με την συνολική ή τμηματική οριοθέτηση ή επανοριοθέτηση ή διευθέτηση των υδατορεμάτων, εκδίδεται από τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας, μετά από εισήγηση της Διεύθυνσης Πολεοδομικού Σχεδιασμού του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας σύμφωνα με την παρ. 3.2 του άρθρου 3 του ν. 4258/2014. Οι λοιπές διατάξεις του άρθρου 3 του ν. 4258/2014 εφαρμόζονται αναλόγως.

ΜΕΡΟΣ Γ' ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'

Άρθρο 30 Τροποποίηση του άρθρου 31 του ν. 3784/2009 (Α' 137)

1. Οι παράγραφοι 7 έως 11 του άρθρου 31 του ν. 3784/2009 αντικαθίστανται ως εξής:

«7.α. Εγκαθίσταται υποχρεωτικά ολοκληρωμένο σύστημα παρακολούθησης και ηλεκτρονικής μετάδοσης δεδομένων εισροών ή/και εκροών, στο οποίο συνδέεται φορολογικός ηλεκτρονικός μηχανισμός, όπου απαιτείται ως εξής:

αα. στις εγκαταστάσεις κατόχων άδειας λειτουργίας Πρατηρίων Παροχής Καυσίμων και Ενέργειας της παρ. 7 του άρθρου 114 του ν. 4070/2012 (Α' 82),

ββ. στις εγκαταστάσεις κατόχων άδειας λιανικής εμπορίας – πωλητή πετρελαίου θέρμανσης της παρ. 3 του άρθρου 6 του ν. 3054/2002 (Α' 230),

γγ. στις ελεύθερες εγκαταστάσεις των κατόχων αδειάς εμπορίας πετρελαιοειδών προϊόντων των κατηγοριών Ι, ΙΙ, ΙΙΙ και V της παρ. 1 του άρθρου 3 του ν. 3054/2002,

δδ. στις ελεύθερες εγκαταστάσεις των Προμηθευτικών Συνεταιρισμών ή Κοινοπραξιών της παρ. 10 του άρθρου 7 του ν. 3054/2002,

εε. στις ελεύθερες εγκαταστάσεις υγρών βιοκαυσίμων των κατόχων Άδειας Διάθεσης Βιοκαυσίμων του άρθρου 5Α του ν. 3054/2002,

στστ. στις ελεύθερες εγκαταστάσεις των Μεγάλων Τελικών Καταναλωτών της περίπτωσης α' της παρ. 13 του άρθρου 3 του ν. 3054/2002,

ζζ. στις εγκαταστάσεις Πρατηρίων Παροχής Καυσίμων και Ενέργειας ιδιωτικής χρήσης για την εξυπηρέτηση των οχημάτων και μηχανημάτων έργου, ιδιόκτητων ή συμβεβλημένων με οποιαδήποτε μορφή με τον κύριο ή κάτοχο του ιδιωτικού πρατηρίου και των λοιπών λειτουργικών αναγκών των πάσης μορφής εργοταξίων, μεταλλείων, ορυχείων, λατομείων και άλλων εγκαταστάσεων προσωρινής λειτουργίας, που προβλέπονται στην παρ. 7 του άρθρου 10 του ν. 3710/2008 (Α' 216),

ηη. στις εγκαταστάσεις Πρατηρίων Παροχής Καυσίμων και Ενέργειας ιδιωτικής χρήσης εντός εμπορευματικών σταθμών τύπου Α, σύμφωνα με τις διατάξεις του π.δ. 79/2004 (Α' 62),

θθ. στις εγκαταστάσεις Πρατηρίων Παροχής Καυσίμων και Ενέργειας ιδιωτικής χρήσης εντός σταθμών υπεραστικών λεωφορείων (ΚΤΕΛ) ή και εντός σταθμών φορτοεκφόρτωσης φορτηγών αυτοκινήτων σύμφωνα με τις διατάξεις του π.δ. 79/2004,

ιι. στις εγκαταστάσεις Πρατηρίων Παροχής Καυσίμων και Ενέργειας ιδιωτικής χρήσης εντός κέντρων αποθήκευσης και διανομής, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4302/2014 (Α' 225) και εντός λιμενικής ζώνης και τουριστικών λιμένων (μαρίνες), σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 12 του ν. 3710/2008 (Α' 216),

ιαια. στις εγκαταστάσεις Πρατηρίων Παροχής Καυσίμων και Ενέργειας ιδιωτικής χρήσης που χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για τον εφοδιασμό των ιδιόκτητων ή μισθωμένων φορτηγών αυτοκινήτων της παρ. 3 του άρθρου 4 του ν. 3887/2010 (Α' 174),

ιβιβ. στις εγκαταστάσεις αποθήκευσης και διακίνησης καυσίμων που εξυπηρετούν τα μέσα μαζικής μεταφοράς των εταιρειών ΟΣΥ Α.Ε. και ΣΤΑΣΥ Α.Ε. και αυτών που υπάγονται στον ν. 2963/2001 (Α' 268), των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) και των επιχειρήσεών τους, καθώς και των μονάδων τεμαχισμού και συμπίεσης ογκωδών αντικειμένων και βιομάζας, που χωροθετούνται εντός των αμαξοστασίων τους,

ιγίγ. στις εγκαταστάσεις Πρατηρίων Παροχής Καυσίμων και Ενέργειας ιδιωτικής χρήσης, σύμφωνα με τα οριζόμενα του π.δ. 1224/1981 (Α' 303) ή του β.δ. 465/1970 (Α' 150),

ιδιδ. στις εγκαταστάσεις αποθήκευσης και διακίνησης καυσίμων που εξυπηρετούν σιδηροδρομικές γραμμές έλξης και κάθε είδους σιδηροδρομικό όχημα,

ιειε. στις εγκαταστάσεις αποθήκευσης και διακίνησης καυσίμων των ενόπλων δυνάμεων και των σωμάτων ασφαλείας,

ισιστ. σε πλωτά εφοδιαστικά – μεταφορικά μέσα ναυτιλιακού καυσίμου,

ιζιζ. στις εγκαταστάσεις κατόχων Άδειας Διάθεσης Βιοκαυσίμων και όσων παράγουν ή εισάγουν με σκοπό τη διάθεση προς χρήση από τους τελικούς καταναλωτές, κατά την έννοια της παρ. 13 του άρθρου 3 του ν. 3054/2002, άκυκλους υδρογονάνθρακες (μεθανόλη, αιθανόλη, ισοπροπυλική αλκοόλη, ισοβουτυλική αλκοόλη, τριτοταγής βουτυλική αλκοόλη, MtBE, DIPE, ETBE, TAME), κυκλικούς αρωματικούς υδρογονάνθρακες (τολουόλιο, ξυλόλιο, βενζόλιο), λάδια πετρελαίου και λιπαντικά (ορυκτέλαια), που είναι δυνατό να προστεθούν στα υγρά καύσιμα, με εξαίρεση τις δεξαμενές ενεργειακών προϊόντων για τις οποίες υφίσταται υποχρέωση εγκατάστασης ολοκληρωμένων συστημάτων ηλεκτρονικού ελέγχου εισροών- εκροών, σύμφωνα με την παράγραφο 5 του άρθρου 33 και την παρ. 3 του άρθρου 63 του ν. 2960/2001,

ιηιη. στις ελεύθερες εγκαταστάσεις των αεροδρομίων της Χώρας,

ιθιθ. στις ελεύθερες εγκαταστάσεις κατόχων αδειών διύλισης.

β. Ως ελεύθερες εγκαταστάσεις νοούνται οι παντός είδους εγκαταστάσεις αποθήκευσης και διακίνησης πετρελαιοειδών προϊόντων των κατηγοριών Ι, ΙΙ, ΙΙΙ και V της παρ. 1 του άρθρου 3 του ν. 3054/2002 και οι εγκαταστάσεις αποθήκευσης βιοκαυσίμων, για τα οποία έχει καταβληθεί το σύνολο των δασμολογικών και φορολογικών επιβαρύνσεων στις αρμόδιες προς τούτο Τελωνειακές Αρχές.

8.α. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων και των κατά περίπτωση αρμόδιων Υπουργών Οικονομίας και Ανάπτυξης, Εσωτερικών, Εθνικής Άμυνας, Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Υποδομών και Μεταφορών, Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής ρυθμίζονται το ειδικότερο πεδίο εφαρμογής της παραγράφου 7, οι διαδικασίες, οι τεχνικές προδιαγραφές, οι όροι και οι προϋποθέσεις της εγκατάστασης των συστημάτων παρακολούθησης και ηλεκτρονικής μετάδοσης δεδομένων εισροών-εκροών, η πιστοποίηση των εν λόγω συστημάτων, οι διαδικασίες, οι όροι και οι προϋποθέσεις της εγκατάστασης των φορολογικών ηλεκτρονικών μηχανισμών του συστήματος εισροών - εκροών, το πληροφοριακό σύστημα λήψης των δεδομένων και η πρόσβαση των

υπηρεσιών στα δεδομένα του συστήματος εισροών-εκροών, το ακριβές χρονοδιάγραμμα εφαρμογής, οι σχετικές μεταβατικές διατάξεις και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια,

β. ειδικά ως προς τις εγκαταστάσεις των ενόπλων δυνάμεων και των σωμάτων ασφαλείας, η κοινή υπουργική απόφαση της προηγούμενης περίπτωσης δύναται να ορίζει την ολοκλήρωση της εγκατάστασης του συστήματος παρακολούθησης και ηλεκτρονικής μετάδοσης δεδομένων εισροών ή/και εκροών στο σύνολο των εγκαταστάσεων τους σταδιακά, ανά είδος εγκατάστασης, με την επιφύλαξη των διατάξεων περί απορρήτου, δημόσιας ασφάλειας και τυχόν αυστηρότερων προϋποθέσεων της κείμενης νομοθεσίας.

9.α. Αρμόδιες για τον έλεγχο εφαρμογής των διατάξεων που αφορούν τα ολοκληρωμένα συστήματα παρακολούθησης και ηλεκτρονικής μετάδοσης δεδομένων εισροών ή/και εκροών και την τυχόν σύνδεσή τους με φορολογικό ηλεκτρονικό μηχανισμό, είναι οι υπηρεσίες:

αα. του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης,

ββ. του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας,

γγ. του Υπουργείου Οικονομικών,

δδ. του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας,

εε. του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών,

στστ. του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής,

ζζ. της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων και,

ηη. των Διευθύνσεων Ανάπτυξης, Μεταφορών και Επικοινωνιών, και Περιβάλλοντος, των Περιφερειών της χώρας.

β. Οι Υπηρεσίες της περίπτωσης α' δύναται να συγκροτούν, κατά περίπτωση, μικτά κλιμάκια ελέγχου για τον από κοινού έλεγχο, κατά λόγο αρμοδιότητας, της εφαρμογής των διατάξεων για τα ολοκληρωμένα συστήματα παρακολούθησης και ηλεκτρονικής μετάδοσης δεδομένων εισροών ή/και εκροών.

Οι αρμόδιες για την διενέργεια ελέγχων υπηρεσίες, δύναται να ενεργούν κάθε αναγκαία εξέταση ή έρευνα οποιασδήποτε εγκατάστασης των ελεγχόμενων καθώς και των μεταφορικών μέσων αυτών, να ελέγχουν και να συλλέγουν πληροφορίες και δεδομένα κινητών τερματικών, φορητών συσκευών, καθώς και των εξυπηρετητών τους που βρίσκονται μέσα ή έξω από τις κτιριακές εγκαταστάσεις των ελεγχόμενων.

γ. Αρμόδιος για την έκδοση της πράξης επιβολής των προστίμων της περίπτωσης α' της παραγράφου 10 είναι ο Προϊστάμενος της Τελωνειακής Αρχής, στη χωρική αρμοδιότητα της οποίας βρίσκεται η έδρα της επιχείρησης ή η διεύθυνση κατοικίας του παραβάτη. Οι αρμόδιες για τη διενέργεια ελέγχων υπηρεσίες, σε περίπτωση διαπίστωσης παράβασης, συντάσσουν έκθεση ελέγχου, την οποία διαβιβάζουν στον αρμόδιο προϊστάμενο Τελωνειακής Αρχής, προκειμένου αυτός να προβεί απευθείας στην έκδοση της σχετικής πράξης επιβολής προστίμων. Πριν τη σύνταξη της έκθεσης ελέγχου ο παραβάτης καλείται εγγράφως να υποβάλει τις απόψεις του εντός είκοσι (20) ημερών από την κοινοποίηση σε αυτόν σημειώματος διαπιστώσεων ελέγχου.

δ. Αρμόδια Αρχή για την έκδοση της απόφασης προσωρινής ή οριστικής αφαίρεσης της άδειας λειτουργίας της εγκατάστασης ή προσωρινής παύσης λειτουργίας αυτής, είναι η αδειοδοτούσα Αρχή. Αρμόδια Αρχή για την έκδοση της απόφασης προσωρινής σφράγισης της εγκατάστασης, είναι η αρχή που διενήργησε τον έλεγχο. Η εγκατάσταση σφραγίζεται με τη συνδρομή της Αστυνομικής Αρχής, εφόσον ζητηθεί από τα ελεγκτικά όργανα.

ε. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων και των κατά περίπτωση αρμόδιων Υπουργών Οικονομίας και Ανάπτυξης, Εσωτερικών, Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Υποδομών και Μεταφορών, Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής καθορίζονται η διαδικασία ελέγχου και επιβολής προστίμων, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για τον έλεγχο εφαρμογής των διατάξεων που αφορούν τα ολοκληρωμένα συστήματα παρακολούθησης και ηλεκτρονικής μετάδοσης δεδομένων εισροών ή/και εκροών και την τυχόν σύνδεσή τους με φορολογικό ηλεκτρονικό μηχανισμό.

10. α. Για κάθε παράβαση των διατάξεων για την εγκατάσταση συστήματος εισροών εκροών από τους υπόχρεους της παρα-

γράφου 7, επιβάλλεται στην επιχείρηση, διοικητικό πρόστιμο από χιλία (1.000) ευρώ έως πεντακόσιες χιλιάδες (500.000) ευρώ, πλέον των κυρώσεων για παραβάσεις της τελωνειακής ή και της φορολογικής νομοθεσίας. Το ύψος του προστίμου προσδιορίζεται λαμβάνοντας υπόψη το είδος των παραβάσεων και τη βαρύτητα αυτών.

Ειδικότερα:

αα. Σε περίπτωση μη εγκατάστασης ολοκληρωμένου συστήματος παρακολούθησης και ηλεκτρονικής μετάδοσης δεδομένων εισροών ή/και εκροών επιβάλλεται πρόστιμο από πενήντα (50.000) έως πεντακόσιες (500.000) χιλιάδες ευρώ για κάθε εγκατάσταση, ανάλογα με το είδος της εγκατάστασης,

ββ. σε περίπτωση μη πλήρωσης των όρων, προϋποθέσεων και προδιαγραφών της εγκατάστασης και λειτουργίας των συστημάτων παρακολούθησης και ηλεκτρονικής μετάδοσης δεδομένων, της εγκατάστασης των φορολογικών ηλεκτρονικών μηχανισμών του συστήματος εισροών - εκροών και της ηλεκτρονικής μετάδοσης δεδομένων επιβάλλεται πρόστιμο από χιλία (1.000) ευρώ έως διακόσιες εξήντα χιλιάδες (260.000) ευρώ,

γγ. σε περίπτωση διαπίστωσης παραβάσεων της παραγράφου 11, επιβάλλεται πρόστιμο από δέκα χιλιάδες (10.000) ευρώ έως διακόσιες εξήντα χιλιάδες (260.000) ευρώ,

δδ. σε περίπτωση υποτροπής, το πρόστιμο διπλασιάζεται. Ως υποτροπή ορίζεται η εντός τριών (3) ετών από την έκδοση απόφασης επιβολής προστίμου εκ νέου τέλεση της ίδιας παράβασης,

εε. για την πληρωμή των προστίμων ευθύνονται αλληλεγγύως με το νομικό πρόσωπο και τα φυσικά πρόσωπα που, κατά τον χρόνο διάπραξης της παράβασης, είχαν μια από τις ιδιότητες που αναφέρονται στην παρ. 1 του άρθρου 67 του ν. 4174/2013, καθώς και όσοι ασκούν εν τοις πράγμασι τις ιδιότητες αυτές. Ειδικώς, για τις παραβάσεις της υποπερίπτωσης γγ' της περίπτωσης α' και της περίπτωσης β' της παραγράφου 11 του παρόντος, για την πληρωμή των σχετικών προστίμων, ευθύνεται αυτοτελώς και όποιος άλλος συμπράττει ή προσφέρει συνδρομή καθ' οιονδήποτε τρόπο στην τέλεση των παραβάσεων.

β. Εφόσον το διοικητικό πρόστιμο της περίπτωσης α' είναι ίσο ή μεγαλύτερο του ποσού των πενήντα (50.000) χιλιάδων ευρώ, επιβάλλεται σωρευτικά ανάλογα με το ύψος αυτού και προσωρινή αφαίρεση της άδειας λειτουργίας της εγκατάστασης ή προσωρινή παύση λειτουργίας της εγκατάστασης για χρονικό διάστημα από έναν (1) μήνα έως ένα (1) έτος. Τα μέτρα του προηγούμενου εδαφίου επιβάλλονται και σε περίπτωση υποτροπής, ανεξαρτήτως του ποσού του προστίμου. Η επιβολή των κυρώσεων αναστολής λειτουργίας εγκατάστασης εξειδικεύονται στην κοινή απόφαση της περίπτωσης στ' της παρούσας παραγράφου.

Σε περίπτωση επιβολής των ως άνω κυρώσεων, τοποθετείται σε εμφανές σημείο της εγκατάστασης από την αρχή που επέβαλε τις κυρώσεις σήμανση με την ένδειξη «Κλειστό λόγω παράβασης των διατάξεων περί συστημάτων εισροών-εκροών και φορολογικών ηλεκτρονικών μηχανισμών».

γ. Η άδεια λειτουργίας της εγκατάστασης αφαιρείται οριστικά, ή όταν δεν απαιτείται άδεια, επιβάλλεται η οριστική παύση της λειτουργίας της εγκατάστασης, εφόσον:

αα. διαπιστωθεί από την αρμόδια αρχή ότι η εγκατάσταση στην οποία έχει επιβληθεί κύρωση αναστολής λειτουργίας, συνεχίζει να λειτουργεί, ή

ββ. μετά την επιβολή της κύρωσης αναστολής λειτουργίας η εγκατάσταση δεν συμμορφωθεί εντός του χρονικού διαστήματος της επιβληθείσας αναστολής, ή

γγ. τα επιβληθέντα διοικητικά πρόστιμα της περίπτωσης α' υπερβαίνουν σωρευτικά το ποσό των πεντακοσίων χιλιάδων (500.000) ευρώ, ή

δδ. διαπιστωθούν οι παραβάσεις της περίπτωσης β' της παραγράφου 11.

Η οριστική αφαίρεση της άδειας λειτουργίας δεν θίγει την επιβολή των προστίμων της περίπτωσης α'.

Μετά την αφαίρεση της άδειας λειτουργίας ακολουθεί η διαδικασία σφράγισης των εγκαταστάσεων. Σε περίπτωση διαπίστωσης παραβάσεων παραποίησης ή αλλοίωσης των στοιχείων του συστήματος εισροών-εκροών ή των υποσυστημάτων αυτού, απα-

γορεύεται η χρήση του εξοπλισμού, των υποδομών, και του λογισμικού που χρησιμοποιήθηκαν με οποιονδήποτε τρόπο στις παραβάσεις αυτές. Οι εν λόγω υποδομές και ο εξοπλισμός αποσύρονται και καταστρέφονται με δαπάνες του εκμεταλλευτή της εγκατάστασης, μετά την ολοκλήρωση των διαδικασιών ελέγχου και επιβολής των προβλεπόμενων κυρώσεων.

δ. Κατά της απόφασης επιβολής των προστίμων ο ενδιαφερόμενος μπορεί να ασκήσει προσφυγή ενώπιον του αρμόδιου Διοικητικού Δικαστηρίου σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας. Με την άσκηση της προσφυγής αναστέλλεται η καταβολή ποσοστού πενήντα τοις εκατό (50%) του διοικητικού προστίμου, υπό την προϋπόθεση ότι έχει καταβληθεί το υπόλοιπο πενήντα τοις εκατό (50%).

ε. Τα ως άνω πρόστιμα αποτελούν δημόσια έσοδα και εισπράττονται από την Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων σύμφωνα με τον Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (Κ.Ε.Δ.Ε. ν.δ. 356/1974, Α'90).

στ. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Οικονομίας και Ανάπτυξης, του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων και των κατά περίπτωση αρμόδιων υπουργών εξειδικεύονται οι παραβάσεις του παρόντος, μπορεί να ορίζεται το ύψος των διοικητικών προστίμων για κάθε παράβαση, εξειδικεύονται οι περιπτώσεις επιβολής των κυρώσεων της περίπτωσης β', η διαδικασία και τα όργανα επιβολής αυτών, η διαδικασία, ο τρόπος και τα όργανα επιβολής της σφράγισης και αποσφράγισης, της παύσης λειτουργίας και της αφαίρεσης της άδειας λειτουργίας των εγκαταστάσεων, της καταστροφής τυχόν εξοπλισμού και υποδομών που συμμετέχει σε παραποίηση ή αλλοίωση του συστήματος, η διαδικασία είσπραξης των διοικητικών προστίμων, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή της παρούσας. Με την επιφύλαξη των διατάξεων περί προστασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, με όμοια απόφαση δύνανται να ορίζονται οι όροι και οι προϋποθέσεις για τη δημοσιοποίηση των στοιχείων των παραβατών, των παραβάσεων και κυρώσεων, ο τρόπος, ο χρόνος και το μέσο δημοσιοποίησης, η αποστολή των στοιχείων αυτών στο Συντονιστικό Επιχειρησιακό Κέντρο καταπολέμησης του λαθρεμπορίου των προϊόντων ΕΦΚ, καθώς και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος εδαφίου.

11. α. Ποινή φυλάκισης τουλάχιστον έξι (6) μηνών επιβάλλεται σε όποιον:

αα. δηλώνει ψευδώς ότι η εγκατάσταση του συστήματος παρακολούθησης εισροών - εκροών πληροί τις απαιτήσεις της νομοθεσίας,

ββ. δηλώνει ψευδώς ότι το λογισμικό του συστήματος παρακολούθησης εισροών - εκροών πληροί τις απαιτήσεις της νομοθεσίας,

γγ. προμηθεύει ή εγκαθιστά εξοπλισμό για εφαρμογές του συστήματος παρακολούθησης εισροών-εκροών που συνοδεύονται από πλαστά ή παραποιημένα πιστοποιητικά.

β. Ποινή κάθειρξης επιβάλλεται, σε όποιον χωρίς εξουσιοδότηση, τροποποιεί ή αλλοιώνει, με οποιονδήποτε τρόπο και μορφή, μέρη ή παραγόμενα στοιχεία του συστήματος, που φυλάσσονται, ή σημαίνονται από τον φορολογικό μηχανισμό ή αποστέλλονται στη βάση δεδομένων της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων, καθώς και σε όσους εμπορεύονται, αποθηκεύουν ή εν γένει διακινούν καύσιμα μέσω αντλιών, μετρητών, δεξαμενών ή άλλως, που δεν έχουν περιληφθεί στο εγκατεστημένο σύστημα παρακολούθησης εισροών - εκροών.

γ. Οι ποινικές κυρώσεις της παρούσας παραγράφου επιβάλλονται στα φυσικά πρόσωπα που έχουν τις ιδιότητες ή ασκούν τις εξουσίες της παρ. 1 του άρθρου 67 του ν. 4174/2013, και σε όσους ασκούν εν τοις πράγμασι τις εξουσίες αυτές, εφόσον με οποιονδήποτε τρόπο συντέλεσαν στις ανωτέρω αξιόποινες πράξεις ή παραλείψεις, καθώς και σε όποιον άλλο συμπράττει ή προσφέρει συνδρομή καθ' οιονδήποτε τρόπο στην τέλεση των παραβάσεων αυτών.»

2. Μετά την παρ. 11 του άρθρου 31 του ν. 3784/2009, προστίθενται νέες παράγραφοι 12 και 13, ως εξής:

«12. Οι αρμόδιες υπηρεσίες της παραγράφου 9 του παρόντος, καθώς και τα σχετικά πληροφοριακά συστήματά τους, διασυν-

δέονται μεταξύ τους και με τα πληροφοριακά συστήματα Εισροών - Εκροών. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων και των κατά περίπτωση αρμόδιων υπουργών καθορίζονται οι όροι και ο τρόπος της διασύνδεσης, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια.

13. α. Για την κυκλοφορία όλων των βυτιοφόρων οχημάτων μεταφοράς υγρών καυσίμων απαιτείται ογκομέτρηση όλων των διαμερισμάτων των δεξαμενών τους. Η ογκομέτρηση διενεργείται από φορείς διαπιστευμένους σύμφωνα με το πρότυπο ΕΛΟΤ EN ISO/IEC 17025, σε κατάλληλο πεδίο διαπίστευσης, σύμφωνα με τη διαδικασία που περιγράφεται στο Annex Β «Tank Calibration» της σύστασης OIML R 80 - 2 /2017 «Road and rail tankers with level gauging» ή από Εθνικό Ινστιτούτο Μετρολογίας, με την εφαρμογή ογκομετρικής μεθόδου, είτε με χρήση πρότυπου δοχείου, κατά το Παράρτημα Ε' της υ.α. 30/005/648/2013 (Β' 2406), είτε με χρήση μετρητών ροής σύμφωνα με το πρότυπο ΕΛΟΤ ISO 4269 είτε με άλλη ισοδύναμη μέθοδο. Κατά την ογκομέτρηση παράγεται ογκομετρικός πίνακας, που εμφανίζει τον όγκο της δεξαμενής ως συνάρτηση του ύψους της στάθμης του καυσίμου, στους 15° C σε βήματα του ενός (1) χιλιοστού (mm) με τις αντίστοιχες αβεβαιότητες μέτρησης. Ο ογκομετρικός πίνακας υπογράφεται από τον υπεύθυνο του φορέα που διενήργησε την ογκομέτρηση και αποτελεί παράρτημα του δεκαετούς ισχύος Πιστοποιητικού Ογκομέτρησης που εκδίδεται από τον φορέα ογκομέτρησης και διατηρείται στο βυτιοφόρο προς επίδειξη στις ελέγχουσες αρχές. Επίσης, παράλληλα με την ογκομέτρηση, κάθε βυτιοφόρο εξοπλίζεται με τουλάχιστον μία (1) φυσική βέργα μέτρησης στάθμης από ορείχαλκο, ή άλλο κατάλληλο υλικό για τέτοιες εφαρμογές, με χάραξη αριθμού σειράς και χάραξη υποδιαίρεσεων σε βήματα του ενός (1) χιλιοστού (mm), η οποία διατηρείται στο βυτιοφόρο προς επίδειξη στις ελέγχουσες αρχές. Η ως άνω βέργα συνοδεύεται από πιστοποιητικό διακρίβωσης διαπιστευμένου εργαστηρίου για όλο το μήκος χάραξης με τις αντίστοιχες αβεβαιότητες μέτρησης.

β. Με κοινή απόφαση των υπουργών Οικονομικών, Οικονομίας και Ανάπτυξης και Υποδομών και Μεταφορών μπορούν να τροποποιούνται τα οριζόμενα στην ως άνω περίπτωση α', και να ρυθμίζονται θέματα σχετικά με τις προϋποθέσεις, τις διαδικασίες και τις προθεσμίες ογκομέτρησης των δεξαμενών των βυτιοφόρων.

γ. Η μη συμμόρφωση με τα ανωτέρω επισύρει διοικητικό πρόστιμο πέντε χιλιάδων (5.000) ευρώ στον εκμεταλλευτή του βυτιοφόρου και απαγόρευση της κυκλοφορίας του βυτιοφόρου από την επόμενη μέρα της διαπίστωσης της παράβασης μέχρι τη συμμόρφωση. Σε περίπτωση υποτροπής εντός τριών (3) ετών, το πρόστιμο διπλασιάζεται και αφαιρείται η άδεια κυκλοφορίας του βυτιοφόρου για ένα (1) έτος. Οι διοικητικές κυρώσεις του πρώτου εδαφίου μπορούν να τροποποιούνται με όμοια απόφαση της περίπτωσης β'.»

Άρθρο 31 Μεταβατικές διατάξεις

1. Οι κανονιστικές πράξεις που έχουν εκδοθεί πριν τη δημοσίευση του παρόντος για το σύστημα παρακολούθησης και ηλεκτρονικής μετάδοσης δεδομένων εισροών ή/και εκροών, δυνάμει των παραγράφων 7 έως 11 του άρθρου 31 του ν. 3784/09, εξακολουθούν να ισχύουν, εφόσον δεν έρχονται σε αντίθεση με τις διατάξεις του παρόντος.

2. Οι διατάξεις της παρ. 13 του άρθρου 31 του ν. 3784/2009, όπως προστίθενται με το άρθρο 30 του παρόντος νόμου τίθενται σε ισχύ δεκαοκτώ (18) μήνες μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου για την Περιφέρεια Αττικής και τις Περιφερειακές Ενότητες Θεσσαλονίκης, Λάρισας, Αχαΐας, Ηρακλείου, Μαγνησίας και Ιωνανίνων και εικοσιτέσσερις (24) μήνες μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου για τη λοιπή Ελληνική επικράτεια. Ειδικά για τα βυτιοφόρα οχήματα που διαθέτουν πιστοποιητικό ογκομέτρησης, το οποίο λήγει σε ημερομηνία μεταγενέστερη των δεκαοκτώ (18) ή των είκοσι τεσσάρων (24) μηνών αντίστοιχα, οι διατάξεις της παρ. 13 του άρθρου 31 του ν. 3784/2009 τίθενται σε ισχύ μετά τη λήξη του πιστοποιητικού.

3. Ενδικοφανείς προσφυγές οι οποίες έχουν υποβληθεί μέχρι

την έναρξη ισχύος του παρόντος εξετάζονται, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 31 του ν. 3784/2009, όπως αυτό ίσχυε μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος.

4. Εκκρεμείς, κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, έλεγχοι ολοκληρώνονται κατά τη διαδικασία και από τα όργανα που προβλέπονται στις διατάξεις του άρθρου 31 του ν. 3784/2009, όπως αυτό ίσχυε έως την αντικατάστασή του με τον παρόντα νόμο. Ως εκκρεμείς νοούνται οι έλεγχοι, για τους οποίους δεν έχει εκδοθεί πράξη επιβολής προστίμου. Επί των πράξεων επιβολής προστίμου αυτών δεν ασκείται ενδικοφανής προσφυγή.

5. Για κάθε παράβαση των διατάξεων του άρθρου 31 του ν. 3784/2009, η οποία διαπιστώνεται από ελέγχους που ολοκληρώνονται μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος, επιβάλλονται οι κυρώσεις που προβλέπονται στις παραγράφους 9 και 10 του ως άνω άρθρου. Μέχρι την έκδοση των αποφάσεων της περίπτωσης ε' της παραγράφου 9 και της περίπτωσης στ' της παραγράφου 10, τα οριζόμενα σύμφωνα με το άρθρο 2 της Φ2/1871/2013 (Β'2173) κοινής υπουργικής απόφασης εξακολουθούν να ισχύουν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

Άρθρο 32

Αντιστοίχιση υφιστάμενων αδειών τεχνικών επαγγελματικών δραστηριοτήτων

Α.1.α) Οι άδειες που έχουν εκδοθεί σύμφωνα με το π.δ. 38/1991 (Α' 21) και των οποίων η ημερομηνία θεώρησης έχει παρέλθει, αντικαθίστανται σύμφωνα με τις προβλέψεις των διατάξεων των παραγράφων 3 και 5 του άρθρου 9 του π.δ. 112/2012 (Α' 197).

β) Η άδεια του βοηθού τεχνίτη υδραυλικού αντικαθίσταται με βεβαίωση αναγγελίας εντός εννέα (9) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος, υποβάλλοντας αίτηση, χωρίς καμία επιβάρυνση. Τεχνική επαγγελματική δραστηριότητα με κατοχή άδειας του προηγούμενου εδαφίου ασκηθείσα από την 1.1.2019 έως την αντικατάστασή της και σε κάθε περίπτωση έως την παρέλευση της ως άνω προθεσμίας, λογίζεται ως νομίμως εκτελεσθείσα.

Μετά την παρέλευση άπρακτης της ανωτέρω προθεσμίας και προκειμένου ο κάτοχος άδειας του βοηθού τεχνίτη υδραυλικού να εξακολουθεί να ασκεί την αντίστοιχη επαγγελματική δραστηριότητα, οφείλει να αντικαταστήσει την άδειά του, υποβάλλοντας αίτηση και καταβάλλοντας παράβολο δέκα (10) ευρώ στην αρμόδια υπηρεσία της οικείας Περιφέρειας, σύμφωνα με το άρθρο 5 της παρ. 1 του ν. 3982/2011.

γ) Οι άδειες που έχουν εκδοθεί σύμφωνα με το π.δ. 38/1991 (Α' 21) και δεν υπόκειντο σε υποχρέωση θεώρησης σύμφωνα με το άρθρο 6 της παραγράφου 7 αυτού, εξακολουθούν να ισχύουν. Μόλις λυθεί η σχέση εργασίας ή εφόσον επιθυμεί ο ενδιαφερόμενος, οι άδειες ανακτώνται και αντικαθίστανται ταυτόχρονα σύμφωνα με τις προβλέψεις των διατάξεων του άρθρου 10 και της παρ. 5 του άρθρου 9 του π.δ. 112/2012 (Α' 197), υποβάλλοντας αίτηση και καταβάλλοντας παράβολο δέκα (10) ευρώ.

2. Η φράση «κατά τη δημοσίευση του παρόντος» του εδαφίου β' της περίπτωσης α' της παρ. 5 του άρθρου 9 του π.δ. 112/2012 (Α' 197) καταργείται.

Β.1. Οι άδειες που έχουν εκδοθεί σύμφωνα με το π.δ. 7/6/31.7.46 (Α' 228) ή το π.δ. 22/1976 (Α' 6) ή το π.δ. 31/1990 (Α' 11) αντικαθίστανται σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 10 του π.δ. 113/2012 (Α' 198), με την υποβολή αίτησης και παραβόλων, όπως αυτά καθορίζονται με την κοινή υπουργική απόφαση που εκδίδεται δυνάμει του άρθρου 5 των παραγράφων 13 και 15 του ν. 3982/2011 (Α' 143).

2. Προκειμένου ο κάτοχος των αδειών της προηγούμενης παραγράφου να εξακολουθεί να ασκεί την αντίστοιχη επαγγελματική δραστηριότητα, οφείλει να αντικαταστήσει την άδειά του έως τις 20.1.2021. Τεχνική επαγγελματική δραστηριότητα με κατοχή αδειών της πρώτης παραγράφου ασκηθείσα από την 1.1.2019 έως την αντικατάστασή τους και σε κάθε περίπτωση έως την παρέλευση της ως άνω προθεσμίας, λογίζεται ως νομί-

μως εκτελεσθείσα.

Μετά την παρέλευση άπρακτης της ανωτέρω προθεσμίας και προκειμένου ο κάτοχος των αδειών της προηγούμενης παραγράφου να εξακολουθεί να ασκεί την αντίστοιχη επαγγελματική δραστηριότητα, οφείλει να αντικαταστήσει την άδειά του, υποβάλλοντας αίτηση και καταβάλλοντας παράβολο δέκα (10) ευρώ στην αρμόδια υπηρεσία της οικείας Περιφέρειας.

3. Η παρ. 2 του άρθρου 112 του ν. 4314/2014 (Α' 265) καταργείται.

Γ.1.α) Οι άδειες που έχουν εκδοθεί σύμφωνα με το π.δ. 362/2001 (Α' 245) και των οποίων η ημερομηνία θεώρησης έχει παρέλθει, αντικαθίστανται σύμφωνα με τις προβλέψεις των διατάξεων των παραγράφων 5 και 7 του άρθρου 9 του π.δ. 114/2012 (Α' 199).

β) Η άδεια του βοηθού τεχνικού αερίων καυσίμων αντικαθίσταται με βεβαίωση αναγγελίας εντός εννέα (9) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος υποβάλλοντας αίτηση χωρίς καμία επιβάρυνση. Τεχνική επαγγελματική δραστηριότητα με κατοχή άδειας του προηγούμενου εδαφίου ασκηθείσα από την 1.1.2019 έως την αντικατάστασή της και σε κάθε περίπτωση έως την παρέλευση της ως άνω προθεσμίας, λογίζεται ως νομίμως εκτελεσθείσα.

Μετά την παρέλευση άπρακτης της ανωτέρω προθεσμίας και προκειμένου ο κάτοχος άδειας του βοηθού τεχνικού αερίων καυσίμων να εξακολουθεί να ασκεί την αντίστοιχη επαγγελματική δραστηριότητα, οφείλει να αντικαταστήσει την άδειά του, υποβάλλοντας αίτηση και καταβάλλοντας παράβολο δέκα (10) ευρώ στην αρμόδια υπηρεσία της οικείας Περιφέρειας.

2. Η φράση «κατά τη δημοσίευση του παρόντος» του εδαφίου β' της περίπτωσης α' και δ' της παρ. 7 του άρθρου 9 του π.δ. 114/2012 (Α' 199) καταργείται.

Δ.1.α) Οι άδειες, διπλώματα ή πτυχία που έχουν εκδοθεί σύμφωνα με το β.δ. 16/17 Μαρτίου 1950 (Α' 82), το β.δ. 8.3.1935 (Α' 73), το β.δ. 30.1.1937 (Α' 37) ή το β.δ. 11.3/4.4.1955 (Α' 82) αντικαθίστανται σύμφωνα με τις προβλέψεις της παρ. 2 του άρθρου 13 του π.δ. 115/2012 (Α' 200), με την υποβολή αίτησης και παραβόλων, όπως αυτά καθορίζονται με την κοινή υπουργική απόφαση που εκδίδεται δυνάμει του άρθρου 5 παραγράφοι 13 και 15 του ν. 3982/2011.

Οι εργαζόμενοι ως βοηθοί θερμαστή, καθώς και οι έχοντες εγγραφή στα μητρώα μέσων τεχνικών σχολών ειδικότητας μηχανολόγου, αποκτούν βεβαίωση αναγγελίας τεχνίτη μηχανικού εγκαταστάσεων χωρίς καμία επιβάρυνση.

β) Οι άδειες, που έχουν εκδοθεί σύμφωνα με το β.δ. 16-17 Μαρτίου 1950 (Α' 82), αντικαθίστανται σύμφωνα με τις προβλέψεις των παραγράφων 2 και 3 του άρθρου 21 του π.δ. 115/2012 (Α' 200), με την υποβολή αίτησης και παραβόλων, όπως αυτά καθορίζονται με την κοινή υπουργική απόφαση που εκδίδεται δυνάμει του άρθρου 5 των παραγράφων 13 και 15 του ν. 3982/2011.

2. Οι άδειες της προηγούμενης παραγράφου αντικαθίστανται εντός εννέα (9) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος υποβάλλοντας αίτηση και καταβάλλοντας παράβολο, όπως αυτά καθορίζονται με την κοινή υπουργική απόφαση που εκδίδεται δυνάμει του άρθρου 5 των παραγράφων 13 και 15 του ν. 3982/2011.

Μετά την παρέλευση άπρακτης της ανωτέρω προθεσμίας και προκειμένου ο κάτοχος των αδειών της προηγούμενης παραγράφου να εξακολουθεί να ασκεί την αντίστοιχη επαγγελματική δραστηριότητα, οφείλει να αντικαταστήσει την άδειά του, υποβάλλοντας αίτηση και καταβάλλοντας παράβολο δέκα (10) ευρώ στην αρμόδια υπηρεσία της οικείας Περιφέρειας.

3. Τεχνική επαγγελματική δραστηριότητα με κατοχή αδειών της πρώτης παραγράφου ασκηθείσα από την 1.1.2019 έως την αντικατάστασή τους και σε κάθε περίπτωση έως την παρέλευση του εννιαμήνου, λογίζεται ως νομίμως εκτελεσθείσα.

4. Η φράση «κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος προεδρικού διατάγματος» του εδαφίου θ' της παρ. 2 του άρθρου 13 του π.δ. 115/2012 (Α' 200) καταργείται.

5. Η φράση «κατά την έκδοση του παρόντος» του εδαφίου λ' της παρ. 2 του άρθρου 13 του π.δ. 115/2012 καταργείται.

6. Η φράση «κατά τη δημοσίευση του παρόντος» του εδαφίου

β' της παρ. 3 του άρθρου 21 του π.δ.115/2012 καταργείται.

Ε.1.α) Οι άδειες που έχουν εκδοθεί σύμφωνα με το π.δ. 87/1996 (Α' 72) και των οποίων η ημερομηνία θεώρησης έχει παρέλθει, αντικαθίστανται σύμφωνα με τις προβλέψεις των διατάξεων των παραγράφων 3 και 5 του άρθρου 9 του π.δ. 1/2013 (Α' 3).

β) Η άδεια του τεχνίτη ψυκτικού αντικαθίσταται με βεβαίωση αναγγελίας εντός εννέα (9) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος, υποβάλλοντας αίτηση, χωρίς καμία επιβάρυνση. Τεχνική επαγγελματική δραστηριότητα με κατοχή άδειας του προηγούμενου εδαφίου ασκηθείσα από την 1.1.2019 έως την αντικατάστασή της και σε κάθε περίπτωση έως την παρέλευση της ως άνω προθεσμίας, λογίζεται ως νομίμως εκτελεσθείσα.

Μετά την παρέλευση άπρακτης της ανωτέρω προθεσμίας και προκειμένου ο κάτοχος άδειας του τεχνίτη ψυκτικού να εξακολουθεί να ασκεί την αντίστοιχη επαγγελματική δραστηριότητα, οφείλει να αντικαταστήσει την άδειά του, υποβάλλοντας αίτηση και καταβάλλοντας παράβολο δέκα (10) ευρώ στην αρμόδια υπηρεσία της οικείας Περιφέρειας.

γ) Οι άδειες που έχουν εκδοθεί σύμφωνα με το π.δ. 87/1996 (Α' 72) και δεν υπόκειντο σε υποχρέωση θεώρησης λόγω εξαρτημένης σχέσης εργασίας, εξακολουθούν να ισχύουν. Μόλις λυθεί η σχέση εργασίας ή εφόσον επιθυμεί ο ενδιαφερόμενος, οι άδειες ανακτώνται και αντικαθίστανται ταυτόχρονα σύμφωνα με τις προβλέψεις των διατάξεων του άρθρου 10 και της παρ. 5 του άρθρου 9 του π.δ. 1/2013 (Α' 8), υποβάλλοντας αίτηση και καταβάλλοντας παράβολο δέκα (10) ευρώ.

Άρθρο 33

Τροποποιήσεις του ν. 4412/2016 (Α' 147)

1. Το άρθρο 86 τροποποιείται ως εξής:

α. Η παράγραφος 13 αντικαθίσταται ως εξής:

«13. Στις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων προμηθειών και παροχής γενικών υπηρεσιών, όταν η πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά δεν προσδιορίζεται αποκλειστικά βάσει της τιμής ή του κόστους η βαθμολογία κάθε κριτηρίου αξιολόγησης κυμαίνεται από 100 έως 120 βαθμούς. Η βαθμολογία είναι 100 βαθμοί για τις περιπτώσεις που ικανοποιούνται ακριβώς όλοι οι όροι του κριτηρίου. Η βαθμολογία αυτή αυξάνεται έως 120 βαθμούς, όταν υπερκαλύπτονται οι όροι του κριτηρίου. Η συνολική βαθμολογία της προσφοράς, όπως προκύπτει από τον τύπο της παραγράφου 11 κυμαίνεται από 100 έως 120 βαθμούς. Η αναθέτουσα αρχή μπορεί να ορίσει στα έγγραφα της σύμβασης μεγαλύτερο περιθώριο διακύμανσης από το αναφερόμενο στο πρώτο εδάφιο από 100 έως 150 βαθμούς, προσαρμόζοντας αναλόγως τους όρους της διαδικασίας σύναψης σύμβασης. Η πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά μπορεί να προσδιοριστεί:

α) Ως εκείνη που παρουσιάζει τον μικρότερο λόγο της προσηφαιρούμενης ή συγκριτικής τιμής της προσφοράς προς τη βαθμολογία των κριτηρίων αξιολόγησης που δεν αφορούν την τιμή ή το κόστος. Συγκριτική τιμή προσφοράς είναι η τιμή, στην περίπτωση που για τη διαμόρφωσή της λαμβάνονται υπόψη ένα ή περισσότερα είδη κόστους, σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 87, εφόσον προβλέπεται από τα έγγραφα της σύμβασης. Η αναθέτουσα αρχή, στην περίπτωση αυτή, καθορίζει με σαφήνεια στα έγγραφα της σύμβασης τον ακριβή τρόπο υπολογισμού της συγκριτικής τιμής προσφοράς (π.χ. με μαθηματικό τύπο).

β) Με εφαρμογή του τύπου της παραγράφου 11 στον οποίο θα αποτυπώνεται η μέθοδος βάσει της οποίας εφαρμόζεται στάθμιση για την ποιότητα και την τιμή.»

β. Στην παράγραφο 14 πριν τη φράση «ομάδες στις οποίες αυτά κατατάσσονται» προστίθεται η λέξη «τηχόν».

2. Το άρθρο 95 τροποποιείται ως εξής:

α. Στο τέλος της περίπτωσης β' της παραγράφου 5 προστίθεται η φράση «εκτός αν άλλως ορίζεται στα έγγραφα της σύμβασης».

β. Στο τέλος της παραγράφου 6 προστίθενται τα κάτωθι εδάφια: «Στις περιπτώσεις αυτές η τιμή αναπροσαρμόζεται κατά τη

διάρκεια εκτέλεσης της σύμβασης με βάση την εκάστοτε ισχύουσα τιμή αναφοράς, εφαρμοζόμενου του ποσοστού έκπτωσης.»

3. Στο τέλος της παραγράφου 4 του άρθρου 97 προστίθεται εδάφιο ως εξής: «Σε περίπτωση που λήξει ο χρόνος ισχύος των προσφορών και δεν ζητηθεί παράταση της προσφοράς, η αναθέτουσα αρχή δύναται με αιτιολογημένη απόφασή της, εφόσον η εκτέλεση της σύμβασης εξυπηρετεί το δημόσιο συμφέρον, να ζητήσει εκ των υστέρων από τους οικονομικούς φορείς που συμμετέχουν στη διαδικασία είτε να παρατείνουν την προσφορά τους είτε όχι.»

4. Το άρθρο 100 τροποποιείται ως εξής:

α) Στο τέλος του εδαφίου α' της παραγράφου 4 προστίθεται η φράση: «μαζί με αντίγραφο των πρακτικών της διαδικασίας ελέγχου και αξιολόγησης των προσφορών του αντίστοιχου σταδίου»,

β) στην παρ. 4 του άρθρου 100 του ν. 4412/2016 προστίθεται εδάφιο τέταρτο ως εξής:

«Επίσης για τις συμβάσεις με κριτήριο ανάθεσης την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά, βάσει του κόστους ή τη βέλτιστη σχέση ποιότητας - τιμής και ανεξαρτήτως ποσού και διαδικασίας, όταν εξ αρχής έχει υποβληθεί μία προσφορά, εκδίδεται μια απόφαση, με την οποία επικυρώνονται τα αποτελέσματα: α) όλων των σταδίων της παραγράφου 2 στην περίπτωση ανοικτής διαδικασίας και β) του δεύτερου σταδίου, ήτοι της υποβολής προσφορών, στην περίπτωση κλειστής διαδικασίας και ανταγωνιστικής διαδικασίας με διαπραγμάτευση.»

5. Το άρθρο 215 τροποποιείται ως εξής: α. Στην παράγραφο 3 μετά τη φράση «η επιτροπή παρακολούθησης και παραλαβής» προστίθεται η φράση «ή ειδική επιτροπή που ορίζεται για τον σκοπό αυτόν από την αναθέτουσα αρχή». β. Στην παράγραφο 4 μετά τη φράση «η επιτροπή παρακολούθησης και παραλαβής» προστίθεται η φράση «ή η ειδική επιτροπή».

6. Στο πρώτο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 216 μετά τη φράση «υπηρεσία η οποία ορίζεται με απόφαση της αναθέτουσας αρχής» προστίθεται η φράση «ή επιτροπή που συγκροτείται επίσης με απόφαση της αναθέτουσας αρχής».

7. Η παράγραφος 11 του άρθρου 221 τροποποιείται ως εξής:

α) Στην περίπτωση δ' διαγράφεται το τρίτο εδάφιο,

β) προστίθεται περίπτωση η' ως εξής:

«η. Σε περίπτωση αιτιολογημένης αδυναμίας για τη συμπλήρωση ή τη συγκρότηση των επιτροπών της παραγράφου 1, η αναθέτουσα αρχή μπορεί να ζητήσει από άλλη αναθέτουσα αρχή τη διάθεση υπαλλήλων ή υπαλλήλων της για τη συγκρότηση της Επιτροπής.»

8. Το άρθρο 344 τροποποιείται ως εξής:

α) Στο τέλος της παραγράφου 3 προστίθεται φράση ως εξής: «και της Εθνικής Κεντρικής Αρχής Προμηθειών Υγείας του Υπουργείου Υγείας»,

β) στο δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 4 μετά τις λέξεις «Μεταφορών και Δικτύων», προστίθεται η λέξη «Υγείας».

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

Άρθρο 34

Τροποποιήσεις του ν. 4314/2014 (Α' 265)

1. Στην παράγραφο 7 του άρθρου 13 προστίθεται περίπτωση στ' ως εξής:

«στ. Με απόφαση του αρμόδιου Περιφερειάρχη μπορεί να ορίζεται ο Οργανισμός Απασχολήσεως Ανθρώπινου Δυναμικού (ΟΑΕΔ) ως Ενδιάμεσος Φορέας Κρατικών Ενισχύσεων, που αναλαμβάνει τη διαχείριση μέρους του οικείου Περιφερειακού Επιχειρησιακού Προγράμματος (ΕΠ) ή συγκεκριμένα καθήκοντα της Διαχειριστικής Αρχής του εν λόγω ΕΠ για την υλοποίηση των δράσεων Κρατικών Ενισχύσεων «Προώθηση στην Απασχόληση (Νέοι Ελεύθεροι Επαγγελματίες - ΝΕΕ και Νέες Θέσεις Εργασίας - ΝΘΕ) για πληθυσμούς Ρομά» που χρηματοδοτούνται από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο. Η απόφαση του προηγούμενου εδαφίου εκδίδεται χωρίς να απαιτείται η προηγούμενη σύμφωνη γνώμη του Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Επενδύσεων και ΕΣΠΑ

της παραγράφου 5 του παρόντος.»

2. Στο άρθρο 37 προστίθεται παράγραφος 4 ως εξής:

«4.α) Αποσπασμένοι και μετακινηθέντες σε Ειδικές Υπηρεσίες του παρόντος νόμου και στην Κεντρική Υπηρεσία της ΜΟΔ Α.Ε. υπάλληλοι, οι οποίοι μετατάσσονται, παραμένουν, κατά παρέκκλιση κάθε γενικής ή ειδικής διάταξης, αποσπασμένοι ή μετακινημένοι στην υπηρεσία τους, από την ημερομηνία της μετάταξής τους και μέχρι την ημερομηνία λήξης της υφιστάμενης απόσπασης ή μετακίνησής τους. Κατά τη διάρκεια της απόσπασης για τους υπαλλήλους αυτούς εφαρμόζονται οι διατάξεις του Κεφαλαίου Θ' του παρόντος νόμου.

Σε περίπτωση που ο υπάλληλος δεν επιθυμεί τη διατήρηση της απόσπασης ή μετακίνησής του στην Ειδική Υπηρεσία του παρόντος νόμου ή την ΚΥ ΜΟΔ Α.Ε., υποβάλλει εντός αποκλειστικής προθεσμίας τριάντα (30) εργάσιμων ημερών από την ημερομηνία της μετάταξης του αίτηση στη ΜΟΔ Α.Ε. για την άρση της απόσπασης ή μετακίνησής. Μετά την παρέλευση ενός (1) μηνός από την υποβολή της αίτησης ο υπάλληλος επανέρχεται στην οργανική του θέση. Για τον σκοπό αυτόν, εκδίδεται σχετική διαπιστωτική πράξη του Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης,

β) οι υπάλληλοι που μετατάχθηκαν πριν την έναρξη ισχύος της παρούσας παραγράφου, παραμένουν στην υπηρεσία της περίπτωσης α', στην οποία είχαν αποσπασθεί ή μετακινηθεί και εφαρμόζονται για αυτούς οι διατάξεις του Κεφαλαίου Θ' του παρόντος νόμου, εφόσον συνεχίζουν να υπηρετούν σε αυτή και υποβάλουν σχετική αίτηση εντός αποκλειστικής προθεσμίας τριάντα (30) εργάσιμων ημερών από την έναρξη ισχύος του παρόντος άρθρου. Οι υπάλληλοι που δεν υποβάλουν αίτηση εντός της προθεσμίας του προηγούμενου εδαφίου επανέρχονται στην οργανική τους θέση. Για τον σκοπό αυτόν, εκδίδεται σχετική διαπιστωτική πράξη του Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης,

γ) οι υπάλληλοι φορέων της Γενικής Κυβέρνησης που είχαν υπηρετήσει σε Ειδική Υπηρεσία του παρόντος νόμου και αποχώρησαν, λόγω λήξης ή άρσης της απόσπασης ή μετακίνησής τους ή λόγω μετάταξης μπορούν να αποσπώνται ή να μετακινούνται εκ νέου στις Ειδικές Υπηρεσίες του παρόντος νόμου με τη διαδικασία του άρθρου 18 του ν. 3614/2007 (Α'267) και με διάρκεια απόσπασης ή μετακίνησης μέχρι την 31.12.2023».

3. Η παράγραφος 6 του άρθρου 41 ισχύει από 2.3.2018.

4. Η παράγραφος 4 του άρθρου 43 αντικαθίσταται ως εξής:

«4. Για τη διενέργεια των επαληθεύσεων συγκροτείται ειδικό μητρώο επαληθευτών - ελεγκτών, στο οποίο θα εγγράφονται φυσικά και νομικά πρόσωπα. Η εγγραφή στο μητρώο θα πραγματοποιείται έπειτα από διαδικασία ανοικτής πρόσκλησης που θα ορίζει τα απαιτούμενα προσόντα και δικαιολογητικά. Η αρμόδια μονάδα της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων του Στόχου «Ευρωπαϊκή Εδαφική Συνεργασία» αναλαμβάνει την τήρηση του μητρώου, την εκπαίδευση των ελεγκτών - επαληθευτών, τη λειτουργία ειδικού πληροφοριακού συστήματος, καθώς και διοικητικά θέματα διαδικασίας ελέγχων, όπως, ενδεικτικά, επικοινωνία με φορείς, αρχειοθέτηση, διαμόρφωση ειδικών χώρων διεξαγωγής ελέγχων, δειγματοληπτικές επαναλήψεις ελέγχων και αξιολόγηση ελεγκτών.»

5. Η παράγραφος 6 του άρθρου 44 καταργείται.

6. Στο άρθρο 44 προστίθενται παράγραφοι 9 και 10 ως εξής:

«9. Οι διατάξεις των υποπαραγράφων Α2, Β1 περιπτώσεις β', γ', δ' και ε' και Β2 της παραγράφου 1 του άρθρου 9 εφαρμόζονται και για την Ειδική Υπηρεσία Προγραμματισμού, Συντονισμού και Παρακολούθησης της υλοποίησης των Χρηματοδοτικών Μηχανισμών του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (ΕΥΧΜΕΟΧ).

10. Οι διατάξεις των άρθρων 22 και 33 εφαρμόζονται αναλόγως και για τις δράσεις που χρηματοδοτούνται από τους Χρηματοδοτικούς Μηχανισμούς του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (ΕΟΧ).»

7. Στο άρθρο 47 προστίθενται παράγραφοι 5 και 6 ως εξής:

«5. Για τις ανάγκες αξιολόγησης προτάσεων δράσεων κρατικών ενισχύσεων, που υποβάλλονται στο πλαίσιο Επιχειρησιακών Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ, εκτός των περιπτώσεων της παραγράφου 4 μπορεί να χρησιμοποιείται το Μητρώο Αξιολογητών του Ενδιάμεσου Φορέα Επιχειρησιακών Προγραμμάτων Ανταγωνιστικότητας και Επιχειρηματικότητας (ΕΦΕΠΑΕ). Για τον καθο-

ρισμό της καταβαλλόμενης αποζημίωσης των αξιολογητών και των μελών των επιτροπών αξιολόγησης εκδίδεται κοινή υπουργική απόφαση, σύμφωνα με το άρθρο 21 του ν. 4354/2015 (Α'176).

6. Με απόφαση του αρμόδιου Υπουργού ή Γενικού/Ειδικού Γραμματέα ή Περιφερειάρχη, στον οποίο υπάγεται η αρμόδια Ειδική Υπηρεσία ή ο Ενδιάμεσος Φορέας, μπορεί να καθορίζεται η σύσταση, συγκρότηση και η λειτουργία Μητρώου Αξιολογητών, καθώς και Μητρώου Επαληθευτών για την πιστοποίηση / επαλήθευση πράξεων κρατικών ενισχύσεων που χρηματοδοτούνται από Επιχειρησιακά Προγράμματα του ΕΣΠΑ.»

8. Η παράγραφος 8 του άρθρου 58 αντικαθίσταται ως εξής:

«8.α) Με απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Ανάπτυξης και Οικονομικών ρυθμίζονται, σύμφωνα με το κανονιστικό πλαίσιο του Χρηματοδοτικού Μηχανισμού του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (ΕΟΧ), τα θέματα που αφορούν στον προγραμματισμό, τη διαχείριση, την υλοποίηση, τη χρηματοδότηση, την παρακολούθηση και τον έλεγχο δράσεων που συγχρηματοδοτούνται από τις χώρες του ΕΟΧ, σύμφωνα με τους όρους και διαδικασίες που καθορίζονται στον Κανονισμό του ΕΟΧ και στις συμφωνίες συνεργασίας. Με όμοια απόφαση προσδιορίζονται η διαδικασία δημοσιονομικής διόρθωσης και ανάκτησης των αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών, τα όργανα έκδοσης των σχετικών αποφάσεων, τα κριτήρια, οι κλίμακες εφαρμογής των κατ' αποκοπή δημοσιονομικών διορθώσεων και κάθε σχετικό θέμα για τις συγχρηματοδοτούμενες από τον ΧΜ ΕΟΧ δράσεις,

β) με απόφαση του υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης δύναται να ανατίθενται συγκεκριμένα καθήκοντα διαχειριστή προγράμματος ή η διαχείριση συγκεκριμένων δράσεων του ΧΜ ΕΟΧ στις ειδικές υπηρεσίες του παρόντος νόμου ή του ν. 4375/2016 (Α'51) ή σε δημόσιες υπηρεσίες ή σε Ν.Π.Δ.Δ. ή Ν.Π.Ι.Δ. μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα εποπτευόμενα από το κράτος. Με την απόφαση αυτή καθορίζονται οι δράσεις που αναλαμβάνονται και ο προϋπολογισμός αυτών, οι αρμοδιότητες διαχείρισης ή τα καθήκοντα που ανατίθενται, οι υποχρεώσεις του φορέα, στον οποίο γίνεται η ανάθεση και του διαχειριστή προγράμματος, το αρμόδιο για την ένταξη των πράξεων όργανο και ρυθμίζεται κάθε σχετικό θέμα».

9. Στο άρθρο 39 προστίθεται παράγραφος 7 ως εξής:

«7. Στην περίπτωση που οι εν ενεργεία υπηρετούντες προϊστάμενοι οργανικών μονάδων των Ειδικών Υπηρεσιών του παρόντος νόμου και της Κεντρικής Υπηρεσίας της ΜΟΔ Α.Ε., επιλεγούν, στο πλαίσιο ενιαίας προκήρυξης θέσεων της παραγράφου 2, σε άλλη θέση προϊστάμενου από αυτή που κατέχουν, ο χρόνος μέχρι την επανοποθέτησή τους στη νέα θέση λογίζεται για κάθε συνέπεια, πλην του επιδόματος θέσης ευθύνης, ως χρόνος πραγματικής και συνεχούς υπηρεσίας στην αρχική θέση που κατείχαν.»

10. Στο τέλος της παραγράφου 9 του άρθρου 27 προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Η διάταξη του προηγούμενου εδαφίου εφαρμόζεται από την έναρξη ισχύος της και για τα ποσά που αφορούν σε έργα παλαιότερων προγραμματικών περιόδων.»

Άρθρο 35 Τροποποίηση καταστατικού ΜΟΔ

Στην περίπτωση ζ' του άρθρου 8 του καταστατικού της ΜΟΔ ΑΕ, που κωδικοποιήθηκε σε ενιαίο κείμενο με το άρθρο 33 του ν. 3614/2007 (Α' 267), προστίθεται υποπερίπτωση δδ' ως εξής:

«δδ) στις υπηρεσίες της Γενικής Διεύθυνσης Δημοσίων Επενδύσεων και της Γενικής Διεύθυνσης Ιδιωτικών Επενδύσεων του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης, για την υποστήριξη στον σχεδιασμό, τη διαχείριση, τη χρηματοδότηση και την υλοποίηση έργων που χρηματοδοτούνται από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων (ΠΔΕ). Η απόσπαση γίνεται κατά παρέκκλιση των διατάξεων για το ενιαίο σύστημα κινητικότητας του ν. 4440/2016 (Α' 224), έχει διάρκεια έως πέντε (5) έτη, με δυνατότητα ανανέωσης έως πέντε (5) έτη και πραγματοποιείται με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης, ύστερα από αίτηση του ενδιαφερομένου και της υπηρεσίας υποδοχής, η οποία υποβάλ-

λεται προς το Δ.Σ. της ΜΟΔ Α.Ε. για τη σύμφωνη γνώμη του ή κατόπιν ανοικτής πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος του Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης, στην οποία προσδιορίζονται τα κριτήρια και η διαδικασία επιλογής των αποσπώμενων. Αν απαιτείται άρση υφιστάμενης απόσπασης, αυτή περιλαμβάνεται στην απόφαση απόσπασης του προηγούμενου εδαφίου. Η δαπάνη μισθοδοσίας του αποσπώμενου προσωπικού βαρύνει τη ΜΟΔ Α.Ε..»

Άρθρο 36 **Ζητήματα κινητικότητας**

1. Οι αποσπάσεις ή μετακινήσεις του συνόλου του προσωπικού που υπηρετεί στις Ειδικές Υπηρεσίες του ν. 4314/2014 (Α' 265) και στην Κεντρική Υπηρεσία της ΜΟΔ Α.Ε. οι οποίες λήγουν πριν τις 31.12.2023, παρατείνονται αυτοδικαίως μέχρι την ημερομηνία αυτή.

2. Οι αποσπάσεις των υπαλλήλων της ΜΟΔ Α.Ε. που υπηρετούν σε υπηρεσίες της Γενικής Διεύθυνσης Δημοσίων Επενδύσεων και ΕΣΠΑ και της Γενικής Διεύθυνσης Ιδιωτικών Επενδύσεων του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης, καθώς και στην Εταιρεία Ανάπτυξης και Τουριστικής Προβολής Αθηνών (ΕΑΤΑ), ενδιάμεσο φορέα διαχείρισης του Δήμου Αθηναίων, οι οποίες λήγουν πριν τις 31.12.2023, παρατείνονται αυτοδικαίως μέχρι την ημερομηνία αυτή.

Άρθρο 37 **Πρόγραμμα χρηματοδότησης** **για την ενεργειακή αναβάθμιση δημοσίων κτιρίων**

1. Στο πλαίσιο υλοποίησης δράσεων από το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας με σκοπό την ενεργειακή αναβάθμιση δημοσίων κτιρίων, οι φορείς της Γενικής Κυβέρνησης δύνανται να συνομολογούν επενδυτικά δάνεια με το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων. Η εξυπηρέτηση των δανείων σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία και η κάλυψη κάθε είδους εξόδου και λοιπών δαπανών συνομολόγησης και εξόφλησής τους γίνεται σε λογαριασμό που συστήνεται στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων και χρηματοδοτείται από το εθνικό ή το συγχρηματοδοτούμενο σκέλος του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων (ΠΔΕ) του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

2. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Οικονομίας και Ανάπτυξης, Υποδομών και Μεταφορών και Οικονομικών καθορίζονται τα όργανα συντονισμού και διαχείρισης του Προγράμματος της παραγράφου 1 και οι αρμοδιότητές τους, τα κριτήρια ένταξης των δικαιούχων στο πρόγραμμα, η διαδικασία υποβολής των αιτήσεων και αξιολόγησης αυτών, ο έλεγχος της πορείας εκτέλεσης των έργων, οι όροι και τα δικαιολογητικά χορήγησης και ο τρόπος απόδοσης του προϊόντος των δανείων, η διαδικασία και τα δικαιολογητικά για την αποπληρωμή των δανείων από το ΠΔΕ, καθώς και κάθε άλλο σχετικό ζήτημα.

3. Η ένταξη στο πρόγραμμα της παραγράφου 1 πραγματοποιείται με απόφαση του αρμοδίου οργάνου, όπως αυτό ορίζεται με την απόφαση της προηγούμενης παραγράφου, μετά από υποβολή σχετικού αιτήματος από τον φορέα, στον οποίο ανήκει το κτίριο. Στην περίπτωση των Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμού η απόφαση για την υποβολή αιτήματος ένταξης, σύμφωνα με το προηγούμενο εδάφιο, λαμβάνεται με απόλυτη πλειοψηφία των παρόντων μελών. Στην περίπτωση δικαιούχων που δε διαθέτουν την απαιτούμενη τεχνική επάρκεια και εφόσον αναφέρεται στο αίτημα ένταξής τους, η απόφαση ένταξης δύναται να προβλέπει ότι η εποπτεία και η επίβλεψη της σχετικής δημόσιας σύμβασης διενεργούνται από την τεχνική υπηρεσία άλλης αναθέτουσας αρχής ή αναθέτοντος φορέα.

4. Για τη συνομολόγηση των δανείων του παρόντος άρθρου, δεν εφαρμόζονται οι διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 264 του ν. 3852/2010 (Α' 87) και του π.δ. 169/2013 (Α' 272).

Άρθρο 38 **Τροποποίηση διατάξεων των άρθρων 8, 16, 29** **του ν. 4399/2016 (Α'117)**

1. Στο τέλος της περίπτωσης α' της παραγράφου 3 του άρθρου 8 προστίθενται εδάφια ως εξής:

«Οι δαπάνες αυτές ενισχύονται και όταν πραγματοποιούνται επί κατασκευών που είχαν ήδη υπαχθεί στις διατάξεις είτε του ν. 1337/1983 (Α'33) είτε του ν. 4178/2013 (Α'174) είτε του ν. 4495/2017 (Α'167) κατά τον χρόνο υποβολής του αιτήματος υπαγωγής στα καθεστώτα ενίσχυσης του παρόντος. Η έναρξη καταβολής των ενισχύσεων του άρθρου 20 δεν μπορεί να πραγματοποιηθεί εφόσον στο εγκεκριμένο φυσικό αντικείμενο της επένδυσης περιλαμβάνονται κατασκευές που δεν έχει περαιωθεί η ως άνω διαδικασία ρύθμισής τους.»

2. Στο άρθρο 16 προστίθεται παράγραφος 10 ως εξής:

«10. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης καθορίζονται τα δικαιολογητικά για την πραγματοποίηση ελέγχων των επενδύσεων που υπάγονται στα καθεστώτα ενισχύσεων του νόμου αυτού.»

3. Το στοιχείο ια' της παραγράφου 2 του άρθρου 29 αντικαθίσταται ως εξής:

«ια. τα συνοδευτικά δικαιολογητικά για την υποβολή των αιτήσεων υπαγωγής και τροποποίησης της απόφασης υπαγωγής.»

Άρθρο 39 **Τροποποίηση διατάξεων** **του άρθρου 85 του ν. 4399/2016**

1. Στο τέλος της παρ. 3 του άρθρου 85 του ν. 4399/2016, προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Ως προθεσμία ολοκλήρωσης των επενδυτικών σχεδίων που έχουν υπαχθεί στις διατάξεις του ν. 2601/1998 (Α' 81) στο πλαίσιο του Ελληνικού σχεδίου Οικονομικής Ανασυγκρότησης των Βαλκανίων (Ε.Σ.Ο.Α.Β.) ορίζεται η 30ή Ιουνίου 2019.»

2. Το πρώτο εδάφιο της υποπαραγράφου ββ' της παρ. 13α του άρθρου 85 του ν. 4399/2016 αντικαθίσταται, ως εξής:

«ββ) να ολοκληρωθούν, εφόσον τηρούνται οι όροι και οι προϋποθέσεις του νόμου και ενώ στο εγκεκριμένο φυσικό αντικείμενο της επένδυσης (αρχικό ή τροποποιημένο) περιλαμβάνονται κατασκευές που έχουν υπαχθεί στις διατάξεις είτε του ν. 1337/1983 (Α'33) είτε του ν. 4178/2013 (Α'174) είτε του ν. 4495/2017 (Α'167) και έχει περαιωθεί η διαδικασία ρύθμισής τους.»

3. Το περιεχόμενο της παραγράφου 15 του άρθρου 85 αριθμείται σε περίπτωση α' και προστίθεται περίπτωση β', ως εξής:

«α. Μέχρι την έκδοση της απόφασης της παραγράφου 8 του άρθρου 16 του παρόντος διατηρείται σε ισχύ η 50274/19.11.2007 (Β' 2274) υπουργική απόφαση.

β. Η απόφαση της παρ. 10 του άρθρου 16 του ν. 4399/2016 έχει εφαρμογή και για τις επενδύσεις του ν. 3908/2011 (Α' 8), καθώς και για τις επενδύσεις που έχουν ενισχυθεί με τα κίνητρα της επιχορήγησης ή και της επιδότησης τόκων ή και επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης ή επιδότησης του κόστους της δημιουργούμενης απασχόλησης των νόμων 2601/1998 (Α' 81) και 3299/2004 (Α' 261). Με την έκδοση της απόφασης αυτής καταργείται η ισχύουσα 2106/31.1.2013 απόφαση (Β'183).»

Άρθρο 40 **Ρυθμίσεις για τα επενδυτικά σχέδια** **των νόμων 3299/2004 (Α'261) και 3908/2011 (Α'8)**

1. Η περίπτωση Β' της παρ. 2 του άρθρου 10 του ν. 3299/2004 αντικαθίσταται ως εξής:

«Β'. Εάν ενισχυθείς επιχείρηση παραβεί τις υποχρεώσεις υπαγωγής, είτε πριν, είτε μετά τη δημοσίευση της απόφασης ολοκλήρωσης και έναρξης της παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης και εντός του οριζόμενου στην παράγραφο 1Α χρονικού περιορισμού, και η παράβαση διαπιστωθεί εντός δεκαετίας

από την ημερομηνία δημοσίευσης της περίπτωσης της απόφασης ολοκλήρωσης και έναρξης παραγωγικής λειτουργίας από όργανα που είναι κατά του νόμο αρμόδια για τον έλεγχο των κατά περίπτωση στοιχείων, επιστρέφεται το σύνολο ή μέρος της ενίσχυσης.»

2. Η περίπτωση Ε' της παρ. 2 του άρθρου 10 του ν. 3299/2004 αντικαθίσταται ως εξής:

«Ε'. Στην απόφαση υπαγωγής στις ενισχύσεις του παρόντος καθορίζονται οι όροι και οι προϋποθέσεις κάλυψης της ίδιας συμμετοχής, καθώς και οι όροι που κρίνονται αναγκαίοι για την εξασφάλιση της υλοποίησης της επένδυσης και του δημοσίου συμφέροντος. Αν διαπιστωθεί ότι υποβλήθηκαν στην υπηρεσία ψευδή ή παραπλανητικά στοιχεία ή ότι αποσιωπήθηκαν τέτοια στοιχεία, η γνώση των οποίων θα οδηγούσε στον αποκλεισμό της υπαγωγής του επενδυτικού σχεδίου στις διατάξεις του παρόντος ή στη με διαφορετικούς όρους υπαγωγή του ή σε μη πιστοποίηση της ολοκλήρωσής του ή σε μη νόμιμη καταβολή της εγκριθείσας ενίσχυσης ή και σε μη ορθή παρακολούθηση των μακροχρόνιων υποχρεώσεων: α) εάν δεν έχει ολοκληρωθεί το επενδυτικό σχέδιο, ανακαλείται η απόφαση υπαγωγής και επιστρέφεται η χορηγηθείσα ενίσχυση ή καταπίπτει η εγγυητική επιστολή σύμφωνα με την υποπερίπτωση iii της περίπτωσης α' της παραγράφου 1 του άρθρου 8, β) εάν έχει ολοκληρωθεί το επενδυτικό σχέδιο, επιστρέφεται το σύνολο της χορηγηθείσας ενίσχυσης.

Οι ανωτέρω κυρώσεις δεν εφαρμόζονται:

Αν υποβλήθηκαν στην Υπηρεσία μη νόμιμα παραστατικά δαπανών, των οποίων η μη νόμιμη αξία δεν υπερβαίνει το ένα εκατομμύριο (1.000.000) ευρώ και η ενίσχυση που αφορά στη μη νόμιμη αξία αυτών δεν υπερβαίνει ποσοστό 10% επί της συνολικής ενίσχυσης που αφορά στο επενδυτικό σχέδιο. Τα παραστατικά αυτά, κατά το μέρος της μη νόμιμης αξίας τους, δεν πιστοποιούνται για την ολοκλήρωση του επενδυτικού σχεδίου. Το επενδυτικό σχέδιο ολοκληρώνεται με επιβολή κύρωσης ίσης με το διπλάσιο ποσό της ενίσχυσης που αντιστοιχεί στη μη νόμιμη αξία των παραστατικών. Η ρύθμιση αυτή δεν καταλαμβάνει περιπτώσεις πλαστών παραστατικών ή στοιχείων. Αν κατά τον χρόνο διαπίστωσης των παραβάσεων η ενίσχυση έχει καταβληθεί, το ποσό ενίσχυσης που αντιστοιχεί στο διπλάσιο της μη νόμιμης αξίας των σχετικών παραστατικών ανακτάται.»

3. Οι ρυθμίσεις των παραγράφων 1 και 2, εφαρμόζονται αναλόγως και για τις ρυθμίσεις των παραγράφων 4 και 7 του άρθρου 14 του ν. 3908/2011 (Α'8).

Άρθρο 41

Ενισχύσεις σε μικρομεσαίες επιχειρήσεις

1. Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται σε συγκεκριμένες, λιγότερο αναπτυγμένες περιοχές, στους τομείς της βιομηχανίας, των Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνίας (ΤΠΕ), εφοδιαστικής αλυσίδας και δημιουργικής βιομηχανίας μπορούν να λάβουν την ενίσχυση της παραγράφου 2, εφόσον το μικτό μισθολογικό τους κόστος ανέρχεται τουλάχιστον σε τριάντα χιλιάδες (30.000) ευρώ ετησίως.

Οι περιοχές αυτές προσδιορίζονται επί τη βάση κριτηρίων, που αφορούν ιδίως το κατά κεφαλήν Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (ΑΕΠ), την κατά κεφαλήν Ακαθάριστη Προστιθέμενη Αξία (ΑΠΑ), το μέσο ποσοστό ανεργίας, τα επίπεδα εκπαίδευσης ή το ποσοστό γήρανσης.

2. Η ενίσχυση λαμβάνει τη μορφή επιχορήγησης έως του ποσού των διακοσίων χιλιάδων (200.000) ευρώ σύμφωνα με τη διαδικασία κρατικών ενισχύσεων ήσσονος σημασίας (de minimis). Το δικαιούμενο ποσό ενίσχυσης υπολογίζεται σε συνάρτηση με το συνολικό μισθολογικό κόστος της επιχείρησης και δεν δύναται να είναι μικρότερο των έξι χιλιάδων (6.000) ευρώ.

3. Το ποσό της ενίσχυσης επιβαρύνει το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων και δεν δύναται να υπερβαίνει το ποσό των εκατόν πενήντα (150) εκατομμυρίων ευρώ κατ' έτος. Το συνολικό ετήσιο ποσό ενίσχυσης αποτελεί τον προϋπολογισμό του ενάριθμου έργου στο Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων και ορίζεται με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης.

4. Αρμόδιο για την εποπτεία της υλοποίησης της δράσης είναι το Τμήμα Αναπτυξιακού Σχεδιασμού της Διεύθυνσης Αναπτυξιακών Νόμων της Γενικής Διεύθυνσης Ιδιωτικών Επενδύσεων του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης.

5. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης καθορίζονται οι κατηγορίες των δικαιούχων και το είδος της δραστηριότητάς τους, τα κριτήρια επιλογής των περιοχών, οι συγκεκριμένες περιοχές, ο τρόπος υπολογισμού του ύψους της επιχορήγησης, ο φορέας διαχείρισης της δράσης, η διαδικασία και ο έλεγχος για την καταβολή της ενίσχυσης, οι όροι, οι προϋποθέσεις και τα προβλεπόμενα δικαιολογητικά για την υποβολή της αίτησης και λήψη της ενίσχυσης και κάθε άλλη αναγκαία ρύθμιση για την εφαρμογή της διάταξης.

Άρθρο 42

Τροποποίηση και συμπλήρωση του άρθρου 24 του ν. 3894/2010 (Α' 204)

Το δεύτερο εδάφιο της παρ. 4 του άρθρου 24 του ν. 3894/2010, όπως η παράγραφος αυτή αντικαταστάθηκε και ισχύει με το άρθρο 83 του ν. 4316/2014 (Α' 270), αντικαθίσταται ως εξής:

«Για λοιπές Στρατηγικές Επενδύσεις με μικτό καθεστώς ιδιοκτησίας -δημόσιες και ιδιωτικές εκτάσεις- και για Στρατηγικές Επενδύσεις επί ακινήτων ιδιοκτησίας Ο.Τ.Α., μπορεί να καταρτίζονται και εγκρίνονται Ειδικά Σχέδια Χωρικής Ανάπτυξης Στρατηγικών Επενδύσεων (ΕΣΧΑΣΕ) με την επιφύλαξη του άρθρου 10 του ν. 3986/2011 (Α' 152).»

Άρθρο 43

Το άρθρο 14 του π.δ. 147/2017 (Α' 192) αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 14

Διεύθυνση οργάνωσης, διοικητικής και τεχνικής υποστήριξης

1. Επιχειρησιακός στόχος της Διεύθυνσης είναι η ορθολογική διαχείριση των υλικών πόρων και διαδικασιών διοικητικής υποστήριξης για την άρτια υλικοτεχνική υποστήριξη των υπηρεσιών, την υλοποίηση διαλειτουργικών διαδικασιών για τη διασύνδεση των Γενικών Γραμματειών και τη βέλτιστη αξιοποίηση των διατιθεμένων πόρων.

2. Στη Διεύθυνση συστήνεται Γραφείο Κίνησης Οχημάτων. Το Γραφείο Κίνησης Οχημάτων είναι αρμόδιο για τον έλεγχο της καλής κατάστασης των αυτοκινήτων του Υπουργείου και των κινήσεων που πραγματοποιούν αυτά, για μεταφορά προσώπων ή φορτίων για υπηρεσιακούς λόγους. Αναλυτικά οι αρμοδιότητές του είναι οι κάτωθι:

- Διαχειρίζεται τον στόλο των οχημάτων του Υπουργείου, μεριμνώντας για τη στελέχωσή τους και τον εφοδιασμό με όλα τα σχετικά για την κίνηση έγγραφα,
- παρακολουθεί και εποπτεύει την κίνηση των οχημάτων του Υπουργείου, την κατανάλωση καυσίμου και την ανάγκη περιοδικής προληπτικής συντήρησης,
- διερευνά τις συνθήκες ατυχημάτων και μεριμνά για την αποκατάσταση βλαβών,
- τηρεί αρχείο οχημάτων, κινήσεων και μεταφορικού έργου,
- συγκεντρώνει, τηρεί και επεξεργάζεται στοιχεία από την εκτέλεση των λειτουργιών διαχείρισης του μεταφορικού έργου και διαμορφώνει και παρακολουθεί σχετικούς δείκτες αποδοτικότητας,
- παρακολουθεί την κανονική εφαρμογή των προγραμμάτων διενέργειας των εργασιών συντήρησης και αποκατάστασης βλαβών και εποπτεύει και πιστοποιεί την ποιότητα των αποτελεσμάτων των εργασιών αυτών,
- μεριμνά για την απόσυρση και αντικατάσταση οχημάτων και προτείνει τις βέλτιστες για την Υπηρεσία λύσεις.

3. Ο επικεφαλής του Γραφείου Κίνησης Οχημάτων, ορίζεται με απόφαση του Προϊσταμένου της Διεύθυνσης Οργάνωσης, Διοι-

κητικής και Τεχνικής Υποστήριξης και ασκεί τα καθήκοντά του εντός του ωραρίου εργασίας και χωρίς πρόσθετη αμοιβή. Το έργο του Επικεφαλής Γραφείου Κίνησης Οχημάτων είναι:

α) Η μέριμνα πλήρους στελέχωσης και διαθεσιμότητας των οδηγών και των οχημάτων που υπάγονται στο Γραφείο Κίνησης,

β) η παροχή σύμφωνης γνώμης, για τη χορήγηση κανονικών και ολιγώρων προσωπικών αδειών των οδηγών του Γραφείου, η οποία χορηγείται αφού λάβει υπόψη τις ανάγκες του Γραφείου Κίνησης,

γ) η μέριμνα, σε συνεργασία με τους οδηγούς, της σωστής λειτουργίας, συντήρησης και αποκατάστασης βλαβών των οχημάτων,

δ) η καθημερινή έκδοση και υπογραφή των δελτίων κίνησης των οχημάτων,

ε) η καθημερινή τήρηση αρχείου κίνησης των οχημάτων, καθώς και ξεχωριστό αρχείο συντήρησης και επισκευών για κάθε όχημα,

στ) η παρακολούθηση, εποπτεία και πιστοποίηση των πάσης φύσεως εργασιών κάθε οχήματος, σε συνεργασία με οδηγό που θα ορίσει ο ίδιος,

ζ) η μέριμνα απόσυρσης και αντικατάστασης οχημάτων και η εισηγήση βελτιστων λύσεων σε ότι αφορά τα αυτοκίνητα του Γραφείου.

4. Η Διεύθυνση αποτελείται από τα ακόλουθα τμήματα:

α) Τμήμα Οργάνωσης, Διοικητικής και Τεχνικής Υποστήριξης Τομέα Οικονομίας,

β) τμήμα Οργάνωσης, Διοικητικής και Τεχνικής Υποστήριξης Τομέα Εμπορίου-Καταναλωτή και Βιομηχανίας.

5. Οι αρμοδιότητες της Διεύθυνσης είναι οι ακόλουθες και κατανέμονται μεταξύ των Τμημάτων της ως εξής:

α) Τμήμα Οργάνωσης, Διοικητικής και Τεχνικής Υποστήριξης Τομέα Οικονομίας.

αα. Η μέριμνα για την τήρηση του ωραρίου μέσω των καρτών προσέλευσης-αναχώρησης του προσωπικού και η παρακολούθηση των αδειών.

ββ. Η τήρηση του Γενικού Πρωτοκόλλου (φυσικού ή και ηλεκτρονικού) του Τομέα.

γγ. Η διεκπεραίωση της απλής και διαβαθμισμένης αλληλογραφίας και του λοιπού έντυπου και ηλεκτρονικού υλικού.

δδ. Η επικύρωση αντιγράφων, εγγράφων και η βεβαίωση του γνησίου της υπογραφής, σύμφωνα με το άρθρο 1 του ν. 4250/2014 (Α' 74).

εε. Η επίδοση εγγράφων και λοιπού έντυπου υλικού εντός και εκτός του Τομέα.

στστ. Η ευθύνη για τις διαδικασίες αναπαραγωγής εγγράφων.

ζζ. Η ευθύνη για την κίνηση των υπηρεσιακών οχημάτων.

ηη. Οι ενέργειες για τη χωροταξική κατανομή και στέγαση των Υπηρεσιών του Υπουργείου σε συνάρτηση με το αντικείμενό τους και την εξυπηρέτηση του πολίτη, καθώς και η μέριμνα για την ορθολογική διαχείριση και εξοικονόμηση ενέργειας στα κτίρια του Υπουργείου.

θθ. Η μέριμνα για τη λειτουργία του τηλεφωνικού κέντρου.

ιι. Η υλοποίηση, επίβλεψη και συντονισμός των διαδικασιών για τη συντήρηση, βελτίωση, φύλαξη και πυρασφάλεια των χώρων και των εγκαταστάσεων, τη φροντίδα για την καθαριότητα των καταστημάτων του Υπουργείου, καθώς και τη λειτουργία των FAX και των φωτοτυπικών μηχανημάτων.

ιαια. Η παραλαβή και η βεβαίωση ενεργών λογαριασμών ΔΕΚΟ (Υδρευση, σταθερή τηλεφωνία, ηλεκτρική ενέργεια και φυσικό αέριο) και η διαβίβασή τους στη Γενική Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών.

ιβιβ. Οι μελέτες και προτάσεις προς το Τμήμα Κατάρτισης και Εκτέλεσης Προγράμματος Προμηθειών για την προμήθεια υλικού και εξοπλισμού της Κεντρικής Υπηρεσίας, καθώς και για κάθε είδους προμήθειες που αφορούν στον Τομέα, όπως επίσης και ο προγραμματισμός για τεχνικά έργα.

ιγιγ. Η διενέργεια της επίβλεψης-καταμέτρησης-παραλαβής τεχνικών εργασιών σε συνεργασία με τη Διεύθυνση Προμηθειών, Υποδομών και Διαχείρισης Υλικού του Υπουργείου.

ιδιδ. Η λειτουργία και εφαρμογή των σύγχρονων εργαλείων διαχείρισης των Βιβλιοθηκών, λαμβάνοντας υπόψη τη διασύνδεση και ανταπόκριση στα αιτήματα των εργαζομένων.

ιιε. Η ευθύνη της μελέτης, υπόδειξης και παρακολούθησης εφαρμογής μέτρων για την απλούστευση γραφειοκρατικών τύπων και την καθιέρωση προσφορότερων μεθόδων εργασίας για την αύξηση της παραγωγικότητας.

ισιστ. Η εξυπηρέτηση-πληροφόρηση του πολίτη.

ιζιζ. Η εξασφάλιση της προσβασιμότητας και λοιπών διευκολύνσεων για τα άτομα με αναπηρίες στους χώρους λειτουργίας του Υπουργείου.

β) Τμήμα Οργάνωσης, Διοικητικής και Τεχνικής Υποστήριξης Τομέα Εμπορίου - Καταναλωτή και Βιομηχανίας.

αα. Η μέριμνα για την τήρηση ωραρίου μέσω των καρτών προσέλευσης-αναχώρησης του προσωπικού και η παρακολούθηση των αδειών.

ββ. Η τήρηση του Γενικού Πρωτοκόλλου (φυσικού ή και ηλεκτρονικού) του Τομέα.

γγ. Η διεκπεραίωση της απλής και διαβαθμισμένης αλληλογραφίας και του λοιπού έντυπου και ηλεκτρονικού υλικού του Τομέα.

δδ. Η επικύρωση αντιγράφων, εγγράφων και η βεβαίωση του γνησίου της υπογραφής, σύμφωνα με το άρθρο 1 του ν. 4250/2014 (Α' 74).

εε. Η επίδοση εγγράφων και λοιπού έντυπου υλικού εντός και εκτός του Τομέα.

στστ. Η ευθύνη για τις διαδικασίες αναπαραγωγής εγγράφων.

ζζ. Η ευθύνη για την κίνηση των υπηρεσιακών οχημάτων.

ηη. Οι ενέργειες για τη χωροταξική κατανομή και στέγαση των Υπηρεσιών του Υπουργείου σε συνάρτηση με το αντικείμενό τους και την εξυπηρέτηση του πολίτη, καθώς και η μέριμνα για την ορθολογική διαχείριση και εξοικονόμηση ενέργειας στα κτίρια του Υπουργείου.

θθ. Η μέριμνα για τη λειτουργία του τηλεφωνικού κέντρου και η υποστήριξη της τηλεφωνικής γραμμής καταναλωτή 1520.

ιι. Η υλοποίηση, επίβλεψη και συντονισμός των διαδικασιών για τη συντήρηση, βελτίωση, φύλαξη και πυρασφάλεια των χώρων και των εγκαταστάσεων, τη φροντίδα για την καθαριότητα των καταστημάτων του Υπουργείου, καθώς και τη λειτουργία των FAX και των φωτοτυπικών μηχανημάτων.

ιαια. Η παραλαβή και η βεβαίωση ενεργών λογαριασμών ΔΕΚΟ (Υδρευση, σταθερή τηλεφωνία, ηλεκτρική ενέργεια και φυσικό αέριο) και η διαβίβασή τους στη Γενική Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών.

ιβιβ. Οι μελέτες και προτάσεις προς το Τμήμα Κατάρτισης και Εκτέλεσης Προγράμματος Προμηθειών για την προμήθεια υλικού και εξοπλισμού του Τομέα, όπως επίσης και ο προγραμματισμός για τεχνικά έργα.

ιγιγ. Η διενέργεια της επίβλεψης-καταμέτρησης-παραλαβής τεχνικών εργασιών σε συνεργασία με τη Διεύθυνση Προμηθειών, Υποδομών και Διαχείρισης Υλικού του Υπουργείου.

ιδιδ. Η λειτουργία και εφαρμογή των σύγχρονων εργαλείων διαχείρισης των Βιβλιοθηκών, λαμβάνοντας υπόψη τη διασύνδεση και η ανταπόκριση στα αιτήματα των εργαζομένων.

ιιε. Η ευθύνη της μελέτης, υπόδειξης και παρακολούθησης εφαρμογής μέτρων για την απλούστευση γραφειοκρατικών τύπων και την καθιέρωση προσφορότερων μεθόδων εργασίας για την αύξηση της παραγωγικότητας.

ισιστ. Η εξυπηρέτηση-πληροφόρηση του πολίτη.

ιζιζ. Η εξασφάλιση της προσβασιμότητας και λοιπών διευκολύνσεων για τα άτομα με αναπηρίες στους χώρους λειτουργίας του Υπουργείου.»

Άρθρο 44

Στέγαση Τράπεζας Εμπορίου και Ανάπτυξης του Ευξείνου Πόντου

1. Στο πλαίσιο της Συμφωνίας Έδρας μεταξύ της Κυβέρνησης της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Τράπεζας Εμπορίου και Ανάπτυξης του Ευξείνου Πόντου (εφεξής «η Τράπεζα»), που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν. 2707/1999 (Α'78), το Ελληνικό Δημόσιο δύναται να συνδράμει την Τράπεζα για την απόκτηση από τη δεύτερη ιδιότητά του ακινήτου για τη μόνιμη στέγασή της στην περιοχή της Περιφερειακής Ενότητας Θεσσαλονίκης, με την καταβολή επιχορήγησης μέχρι το εβδομήντα πέντε τοις εκατό (75%)

του τιμήματος του ακινήτου και μέχρι το ποσό των δέκα εκατομμυρίων (10.000.000) ευρώ. Η αγορά του ακινήτου από την Τράπεζα θα γίνει σύμφωνα με τις δικές της διαδικασίες και κανονισμούς.

2. Η διαχείριση της επιχορήγησης ανατίθεται σε Ειδικό Ταμείο (Trust Fund), που συστήνεται σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 16 της Συμφωνίας για την ίδρυση της Τράπεζας Εμπορίου και Ανάπτυξης του Εύξεινου Πόντου, που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν. 2380/1996 (Α' 38).

3. Για την καταβολή της επιχορήγησης καταρτίζεται, μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου, εκπροσωπούμενου από τον Υπουργό Οικονομίας και Ανάπτυξης ή το ειδικώς εξουσιοδοτημένο από αυτόν όργανο, και της Τράπεζας, σύμβαση ("Contribution Agreement"), στην οποία ορίζεται το ακριβές ποσό της επιχορήγησης και συμφωνείται ο τρόπος καταβολής αυτής, οι ειδικότεροι όροι και προϋποθέσεις, που πρέπει να πληρούνται για την εκταμίευση των επί μέρους ποσών, καθώς και οι συνέπειες της μη τήρησης των συμφωνηθέντων. Το ήμισυ της επιχορήγησης καταβάλλεται με την κατάρτιση του οριστικού συμβολαίου αγοράς του ακινήτου και του εργολαβικού σε περίπτωση ανοικοδόμησης σε άκτιπο οικόπεδο και τη σχετική προσκόμιση του αποδεικτικού μεταγραφής και σε κάθε περίπτωση εντός έξι (6) μηνών από τη σχετική προσκόμιση και το υπόλοιπο με την εγκατάσταση της Τράπεζας στο ακίνητο η οποία θα βεβαιώνεται με σχετική επιστολή του Προέδρου του Διοικητικού Συμβουλίου της Τράπεζας και σε κάθε περίπτωση εντός έξι (6) μηνών από τη σχετική αποστολή της βεβαίωσης. Η συνολική διαδικασία της μετεγκατάστασης της Τράπεζας δεν μπορεί να διαρκέσει περισσότερο από έξι (6) χρόνια από την υπογραφή του συμβολαίου αγοράς και εργολαβικού.

4. Στη σύμβαση της παραγράφου 3 δύναται να προβλεφθεί ότι, αρμόδιο για την επίλυση κάθε προκύπτουσας διαφοράς είναι το διαιτητικό δικαστήριο, που προβλέπεται στο άρθρο 22 της Συμφωνίας Έδρας. Στην ίδια σύμβαση περιλαμβάνεται υποχρεωτικά δήλωση παραίτησης της Τράπεζας από την επίκληση κάθε ασυλίας, προνομίου ή εξαιρέσης σχετικά με την υπαγωγή της στο ως διαιτητικό δικαστήριο και την υποχρεωτική συμμόρφωσή της με την απόφαση του δικαστηρίου αυτού.

5. Για την παρακολούθηση της υλοποίησης της σύμβασης ο Υπουργός Οικονομίας και Ανάπτυξης δύναται με απόφασή του να συστήσει επιτροπή, αποτελούμενη από υπαλλήλους του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης ή και ιδιώτες ειδικούς εμπειρογνώμονες. Με την ίδια ή όμοια απόφαση μπορούν να ρυθμίζονται ειδικότερα θέματα σχετικά με τη σύνθεση, τη συγκρότηση, το έργο και τις αρμοδιότητες της Επιτροπής, καθώς και τον τρόπο λειτουργίας αυτής.

Άρθρο 45

Αποσπάσεις υπαλλήλων που κατά τις 5.4.2019 υπηρετούσαν σε Ο.Τ.Α. α' βαθμού, καθώς και σε νομικά πρόσωπα αυτών, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 3 του άρθρου 17 της από 26.7.2018 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου «Έκτακτα μέτρα για τη στήριξη των πληγέντων και την αποκατάσταση ζημιών από τις πυρκαγιές που έπληξαν περιοχές της Περιφέρειας Αττικής στις 23 και 24 Ιουλίου 2018» (Α' 138), που κυρώθηκε με το άρθρο 3 του ν. 4576/2018 (Α' 196), μπορούν να παρατείνονται μέχρι τη λήξη της κήρυξης σε κατάσταση Έκτακτης Ανάγκης Πολιτικής Προστασίας των πληγείσων περιοχών. Για την παράταση των αποσπάσεων του προηγούμενου εδαφίου εκδίδεται απόφαση του οικείου αρμόδιου για τον διορισμό οργάνου, κατόπιν αίτησης του ενδιαφερόμενου υπαλλήλου, η οποία υποβάλλεται εντός δεκαπέντε (15) ημερών από την έναρξη ισχύος του παρόντος.

Άρθρο 46

Επιλογή επικεφαλής Γραφείων Φύλαξης - Πληροφόρησης και υπεύθυνων αρχιφυλάκων

1. Η επιλογή του επικεφαλής της περίπτωσης στ' της παρ. 5 του άρθρου 25 του π.δ. 4/2018 (Α' 7) γίνεται από το αρμόδιο υπηρεσιακό συμβούλιο, κατόπιν πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέ-

ροντος και λαμβάνονται υπόψη οι ακόλουθες ομάδες κριτηρίων:

α) τυπικά εκπαιδευτικά προσόντα και τα προσόντα επαγγελματικής κατάρτισης, με συντελεστή βαρύτητας σαράντα τοις εκατό (40%),

β) εργασιακή εμπειρία, με συντελεστή βαρύτητας είκοσι τοις εκατό (20%),

γ) αξιολόγηση, με συντελεστή βαρύτητας είκοσι τοις εκατό (20%), που διεξάγεται σύμφωνα με το άρθρο 81 του ν. 3528/2007 (Α' 26),

και δ) δομημένη συνέντευξη, με συντελεστή βαρύτητας είκοσι τοις εκατό (20%), η οποία διενεργείται από τριμελή Επιτροπή που συγκροτείται με απόφαση του Υπουργού Πολιτισμού και Αθλητισμού και αποτελείται από τον Νομικό Σύμβουλο του Κράτους στο γραφείο του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού, ως Πρόεδρο, με αναπληρωτή Πρόεδρο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους του ίδιου γραφείου, τον Προϊστάμενο της Γενικής Διεύθυνσης Αρχαιοτήτων και Πολιτιστικής Κληρονομιάς με αναπληρωτή τον Προϊστάμενο της Διεύθυνσης Αρχαιολογικών Μουσείων, Εκθέσεων και Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων και τον Προϊστάμενο της Γενικής Διεύθυνσης Διοικητικής Υποστήριξης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης με αναπληρωτή τον Προϊστάμενο της Διεύθυνσης Διαχείρισης Ανθρώπινου Δυναμικού.

2. Κατά την πρώτη εφαρμογή του παρόντος ο συντελεστής βαρύτητας διαμορφώνεται ως εξής:

α) τυπικά εκπαιδευτικά προσόντα και προσόντα επαγγελματικής κατάρτισης σαράντα τοις εκατό (40%),

β) εργασιακή εμπειρία είκοσι πέντε τοις εκατό (25%),

γ) δομημένη συνέντευξη τριάντα πέντε τοις εκατό (35%).

3. Το σύνολο των μορίων κάθε ομάδας κριτηρίων ισούται με χίλια (1000).

Η τελική μοριοδότηση κάθε υποψηφίου είναι το άθροισμα των γινομένων που προκύπτουν από τον πολλαπλασιασμό του συνόλου των μορίων που έχει λάβει ο υποψήφιος για κάθε ομάδα κριτηρίων με τον αντίστοιχο συντελεστή βαρύτητας.

4. Επικεφαλής του Γραφείου Φύλαξης-Πληροφόρησης ορίζεται με απόφαση του Υπουργού Πολιτισμού και Αθλητισμού για τριετή θητεία ο υποψήφιος ο οποίος συγκεντρώνει τη μεγαλύτερη μοριοδότηση.

5. Μέχρι την ολοκλήρωση της διαδικασίας των προηγούμενων παραγράφων οι επικεφαλείς Γραφείων Φύλαξης-Πληροφόρησης ορίζονται με απόφαση του Υπουργού Πολιτισμού και Αθλητισμού ύστερα από πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος, στην οποία μπορούν να συμμετέχουν όσοι πληρούν τις προϋποθέσεις που τίθενται στην περίπτωση στ' της παρ. 9 του άρθρου 80 του π.δ. 4/2018.

6. Με απόφαση του Υπουργού Πολιτισμού και Αθλητισμού καθορίζονται:

α) τα κριτήρια και η κατανομή της μοριοδότησης εντός της κάθε ομάδας κριτηρίων,

β) ο αριθμός και η διαδικασία επιλογής των συμμετεχόντων υποψηφίων στη δομημένη συνέντευξη,

γ) η διαδικασία, η μέθοδος της βαθμολόγησης και οι θεματικές ενότητες της δομημένης συνέντευξης, καθώς και οι δεξιότητες και οι ικανότητες που λαμβάνονται υπόψη για την καταλληλότητα του υποψηφίου,

δ) τα κωλύματα επιλογής,

ε) ο χρόνος, το όργανο και η διαδικασία έκδοσης και δημοσίευσης της πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος,

στ) η προθεσμία, το περιεχόμενο και τα συνοδευτικά έγγραφα της αίτησης υποψηφιότητας,

ζ) η διαδικασία και ο τρόπος εξαγωγής των αποτελεσμάτων ανά στάδιο της διαδικασίας επιλογής,

η) η προθεσμία άσκησης ένστασης κατά της απόφασης επιλογής και το αρμόδιο όργανο εξέτασης των ενστάσεων, καθώς και κάθε άλλο συναφές ζήτημα.

7.α. Για την επιλογή των υπευθύνων αρχιφυλάκων της περίπτωσης στ' της παρ. 5 του άρθρου 25 του π.δ. 4/2018, του Εθνικού Αρχαιολογικού Μουσείου, του Βυζαντινού και Χριστιανικού Μουσείου, του Αρχαιολογικού Μουσείου Ηρακλείου, του Αρχαιολογικού Μουσείου Θεσσαλονίκης και του Μουσείου Βυζαντινού Πολιτισμού εφαρμόζεται η διαδικασία των παραγράφων

1 έως 6 του παρόντος άρθρου.

β. Πλην της περίπτωσης της προηγούμενης παραγράφου, ο υπεύθυνος αρχιφύλακας ορίζεται για τριετή θητεία με απόφαση του Υπουργού Πολιτισμού και Αθλητισμού, κατόπιν επιλογής του από κατάλογο που καταρτίζει η Διεύθυνση Διαχείρισης Ανθρώπινου Δυναμικού του Υπουργείου και περιλαμβάνει τους τρεις (3) υποψήφιους που συγκέντρωσαν τη μεγαλύτερη τελική μοριοδότηση. Για την κατάρτιση του καταλόγου, όπου δεν ορίζεται διαφορετικά, εφαρμόζεται η διαδικασία των παραγράφων 1, 2, 3 και 6 του παρόντος άρθρου και λαμβάνονται υπόψη:

α) τυπικά εκπαιδευτικά προσόντα και τα προσόντα επαγγελματικής κατάρτισης, με συντελεστή βαρύτητας πενήντα τοις εκατό (50%),

β) εργασιακή εμπειρία, με συντελεστή βαρύτητας είκοσι πέντε τοις εκατό (25%),

γ) αξιολόγηση, με συντελεστή βαρύτητας είκοσι πέντε τοις εκατό (25%), ενώ κατά την πρώτη εφαρμογή του παρόντος:

αα) τυπικά εκπαιδευτικά προσόντα και προσόντα επαγγελματικής κατάρτισης, με συντελεστή βαρύτητας εξήντα τοις εκατό (60%),

ββ) εργασιακή εμπειρία, με συντελεστή βαρύτητας σαράντα τοις εκατό (40%).

Οι υποψήφιοι που υπηρετούν σε Εφορίες Αρχαιοτήτων (ΕΦΑ) μπορούν να υποβάλουν αίτηση για τρεις (3) θέσεις κατ' ανώτατο όριο ανά πρόσκληση.

Άρθρο 47

Τροποποιήσεις του π.δ. 4/2018 (Α' 7)

1. Στην περίπτωση δ' της παρ. 3 του άρθρου 19 του π.δ. 4/2018 μετά το τέλος της υποπερίπτωσης γγ προστίθεται υποπερίπτωση δδ ως ακολούθως:

«δδ) Τον κεντρικό συντονισμό και την εποπτεία των Γραφείων Φύλαξης - Πληροφόρησης και των υπεύθυνων αρχιφυλάκων αρχαιολογικού χώρου, ιστορικού τόπου ή μουσείου.»

2. Στο τέλος του πρώτου εδαφίου της περίπτωσης στ' της παρ.5 του άρθρου 25 του π.δ. 4/2018 μετά τις λέξεις «13. Εφορία Αρχαιοτήτων Ηρακλείου,» προστίθενται οι λέξεις:

14. Εφορία Αρχαιοτήτων Κέρκυρας,

15. Εφορία Αρχαιοτήτων Λασιθίου.»

3. Αντικαθίσταται η περίπτωση στ' της παρ. 9 του άρθρου 80 του π.δ. 4/2018 ως εξής:

«στ) Γραφείο Φύλαξης - Πληροφόρησης.

Ορίζεται επικεφαλής του Γραφείου Φύλαξης - Πληροφόρησης υπάλληλος που υπηρετεί στην αντίστοιχη Εφορία Αρχαιοτήτων, ανήκει στον Κλάδο ΔΕ Φύλαξης/Πληροφόρησης ειδικότητας Ημερησίων Φυλάκων και διαθέτει τουλάχιστον 10ετή προϋπηρεσία. Υπεύθυνος αρχιφύλακας αρχαιολογικού χώρου, ιστορικού τόπου ή μουσείου ορίζεται υπάλληλος που υπηρετεί στην αντίστοιχη Εφορία Αρχαιοτήτων ή Ειδική Περιφερειακή Υπηρεσία, ανήκει στον Κλάδο ΔΕ Φύλαξης - Πληροφόρησης, ειδικότητας Ημερησίων Φυλάκων και διαθέτει τουλάχιστον πενταετή προϋπηρεσία.»

Άρθρο 48

Τροποποίηση της από 24.4.2015 Σύμβασης Παραχώρησης για τη χορήγηση αποκλειστικού δικαιώματος διοργάνωσης και διεξαγωγής αμοιβαίου ιπποδρομικού στοιχήματος στην Ελλάδα για περίοδο είκοσι ετών

1. Μετά την περίπτωση η' του άρθρου 13 της κυρωθείσας με το άρθρο 1 του ν. 4338/2015 (Α'131), από 24.4.2015 Σύμβασης Παραχώρησης για τη χορήγηση αποκλειστικού δικαιώματος διοργάνωσης και διεξαγωγής αμοιβαίου ιπποδρομικού στοιχήματος στην Ελλάδα για περίοδο είκοσι ετών (20) (στο εξής «Σύμβαση Παραχώρησης»), προστίθεται περίπτωση θ' ως εξής:

«(θ) το δικαίωμα να προβεί σε κάθε εργασία και σχετική ενέργεια για την κατασκευή εγκαταστάσεων, τη λειτουργία και εκμετάλλευση αυτών και την εν γένει άσκηση κάθε δραστηριότητας που επιτρέπεται στον Ιππόδρομο από την εκάστοτε ισχύουσα νο-

μοθεσία για τις χρήσεις γης.»

2. Η παράγραφος 3 του άρθρου 14 της Σύμβασης Παραχώρησης αντικαθίσταται ως εξής:

«14.3. Το Επικεφαλές Μέλος του Παραχωρησιούχου μπορεί, καθ' όλη τη διάρκεια της Περιόδου Παραχώρησης, να μεταβιβάσει ή να διαθέσει καθ' οποιονδήποτε τρόπο (ενδεικτικά, μέσω μεταβίβασης μετοχών ή εταιρικού μετασχηματισμού) το σύνολο ή μέρος της συμμετοχής του στο μετοχικό κεφάλαιο του Παραχωρησιούχου προς τη Μητρική Εταιρεία του Επικεφαλές Μέλους του Παραχωρησιούχου ή σε άλλη, συνδεδεμένη με αυτή, εταιρεία. Η αποκτώσα εταιρεία υποχρεούται καθ' όλη τη διάρκεια της Περιόδου Παραχώρησης να κατέχει άμεσα τουλάχιστον τριάντα τέσσερα τοις εκατό (34%) των δικαιωμάτων ψήφου και των οικονομικών συμφερόντων του Παραχωρησιούχου.»

3. Οι παράγραφοι 1 και 2 ισχύουν από την ημερομηνία τροποποίησης σύμφωνα με αυτές, της ως άνω Σύμβασης Παραχώρησης με υπογραφή τροποποιητικής σύμβασης, η οποία συνάπτεται εντός αποκλειστικής προθεσμίας τριών (3) μηνών από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου.

Άρθρο 49

Τροποποίηση του Παραρτήματος VI της από 24.4.2015 Σύμβασης Παραχώρησης για τη χορήγηση αποκλειστικού δικαιώματος διοργάνωσης και διεξαγωγής αμοιβαίου ιπποδρομικού στοιχήματος στην Ελλάδα για περίοδο είκοσι ετών

1. Στο πρώτο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 4 του Παραρτήματος VI «Σύμβαση Μίσθωσης Μαρκόπουλου [ρήτρα 4.2(iii)]» (στο εξής «Σύμβαση Μίσθωσης») της κυρωθείσας με το άρθρο 1 του ν. 4338/2015 (Α'131) από 24.4.2015 Σύμβασης Παραχώρησης για τη χορήγηση αποκλειστικού δικαιώματος διοργάνωσης και διεξαγωγής αμοιβαίου ιπποδρομικού στοιχήματος στην Ελλάδα για περίοδο είκοσι (20) ετών, το κείμενο του οποίου (Παράρτημα VI) προστέθηκε στο άρθρο 1 του ν. 4338/2015 με την παρ. 5 του άρθρου 51 του ν. 4342/2015 (Α'143), η φράση «το οποίο συμφωνείται ότι είναι δίκαιο και εύλογο» διαγράφεται και μετά από το εδάφιο αυτό προστίθενται νέα εδάφια ως εξής:

«Το Βασικό Μίσθωμα θα δύναται να επαναξιολογηθεί και επανακαθοριστεί σύμφωνα με την ακόλουθη διαδικασία:

Κατόπιν σχετικού γραπτού αιτήματος, το οποίο ο Μισθωτής απευθύνει προς τον Εκμισθωτή οποτεδήποτε μετά την έναρξη ισχύος της Σύμβασης Μίσθωσης, τα Μέρη θα επιλέγουν και θα αναθέτουν από κοινού σε έναν ανεξάρτητο πιστοποιημένο εκτιμητή, φυσικό ή νομικό πρόσωπο, την επαναξιολόγηση και τον επανακαθορισμό του βασικού μισθώματος. Η αμοιβή του εκτιμητή καταβάλλεται εξ ολοκλήρου από τον Μισθωτή. Η ανάθεση στον πιστοποιημένο εκτιμητή θα γίνει εντός τριάντα (30) ημερών από την υποβολή του σχετικού αιτήματος από τον Μισθωτή. Σε περίπτωση διαφωνίας των Μερών αναφορικά με το πρόσωπο του ανεξάρτητου πιστοποιημένου εκτιμητή, κάθε Μέρος θα ορίσει τον ανεξάρτητο πιστοποιημένο εκτιμητή της επιλογής του και θα βαρύνεται, αντίστοιχα, με τη δαπάνη της αμοιβής του.

Ο από κοινού ορισθείς πιστοποιημένος εκτιμητής με έκθεσή του, η οποία θα παραδοθεί στα Μέρη εντός αποκλειστικής προθεσμίας τριών (3) μηνών από την ανάθεση σε αυτόν, θα καθορίσει, οριστικά και αμετάκλητα, το Βασικό Μίσθωμα που θα ισχύει από την έναρξη του 6^{ου} έτους της συμβατικής διάρκειας της μίσθωσης του ακινήτου (ήτοι, από την 8η Ιανουάριου 2021) υπό τη μορφή ποσοστού το οποίο κάθε φορά θα εφαρμόζεται επί των Μικτών Εσόδων του Παραχωρησιούχου από την ιπποδρομική δραστηριότητα του προηγούμενου μήνα. Σε περίπτωση ορισμού δύο (2) πιστοποιημένων εκτιμητών, ενός από έκαστο των Μερών, κατά τα ανωτέρω, και σύνταξης δύο αντίστοιχων εκθέσεων, το καθοριζόμενο Βασικό Μίσθωμα θα ισούται με τον μέσο όρο των πορισμάτων των εκθέσεων των πιστοποιημένων εκτιμητών. Σε κάθε περίπτωση, η ως άνω διαδικασία επανακαθορισμού του Βασικού Μισθώματος θα πρέπει να ολοκληρωθεί με την παράδοση του πορίσματος του/των ως άνω εκτιμητή/εκτιμητών στα Μέρη, το αργότερο μέχρι την 31η Μαΐου 2019.

Για τον καθορισμό του Βασικού Μισθώματος, ο πιστοποιημένος εκτιμητής θα λάβει υπόψη του (α) την τρέχουσα εμπορική αξία του Ακινήτου, (β) το μίσθωμα που καταβάλλεται για τη μίσθωση, στην Ελλάδα και στο εξωτερικό, ακινήτων του είδους, της έκτασης και της έντασης εκμετάλλευσης όπως αυτών του Ακινήτου και (γ) τα Μικτά Έσοδα από την ιπποδρομιακή δραστηριότητα (GGR) του Παραχωρησιούχου των τελευταίων τριών (3) ετών, συνεκτιμώντας τη Συμμετοχή του Ελληνικού Δημοσίου που προβλέπεται στην παράγραφο 3 του άρθρου 10 της Σύμβασης Παραχώρησης.»

2. Τα εδάφια δεύτερο, τρίτο και τέταρτο της παραγράφου 1 του άρθρου 4 της Σύμβασης Μίσθωσης αντικαθίστανται ως εξής: «Σε περίπτωση που ο Μισθωτής αναπτύξει εντός του ακινήτου πρόσθετη δραστηριότητα (σε κάθε περίπτωση εντός των επιτρεπόμενων ορίων της δραστηριότητας), θα οφείλεται πρόσθετο μίσθωμα προς τον Εκμισθωτή υπό τη μορφή ποσοστού το οποίο κάθε φορά θα εφαρμόζεται επί των μικτών εσόδων του Παραχωρησιούχου από την πρόσθετη αυτή δραστηριότητα (εφεξής «Πρόσθετο Μίσθωμα»). Ο καθορισμός του Πρόσθετου αυτού Μισθώματος, υπό τη μορφή ποσοστού, θα ανατεθεί σε ανεξάρτητο πιστοποιημένο εκτιμητή/ές, ο οποίος/οι οποίοι θα ορίζεται/θα ορίζονται και θα αμειβεται/αμειβούνται σύμφωνα με όσα προβλέπονται για τον επανακαθορισμό του Βασικού Μισθώματος. Ο Μισθωτής θα υποχρεούται να ενημερώνει εγγράφως τον Εκμισθωτή προ τουλάχιστον τριάντα (30) ημερών σχετικά με την πρόθεσή του και το πλάνο ανάπτυξης πρόσθετης δραστηριότητας.»

3. Το έβδομο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 4 της Σύμβασης Μίσθωσης, που ορίζει ότι, «Περαιτέρω συμφωνείται ότι, το Μίσθωμα θα παραμείνει ανεπηρέαστο κατά τη διάρκεια της Συμβατικής Διάρκειας Μίσθωσης του Ακινήτου, ανεξάρτητα από την τυχόν πρόωρη λήξη της Συμβατικής Διάρκειας Μίσθωσης του Εξοπλισμού.», καταργείται.

4. Στο άρθρο 4 της Σύμβασης Μίσθωσης προστίθεται παράγραφος 4 ως εξής:

«4.4. (α) Μέχρι τη λήξη του έκτου (6^{ου}) έτους της συμβατικής διάρκειας μίσθωσης του ακινήτου (ήτοι, μέχρι την 7η Ιανουαρίου 2022), ο Μισθωτής θα έχει το δικαίωμα να συμψηφίζει τις οριζόμενες στον Όρο 7.1 Δαπάνες Συντήρησης και τις οριζόμενες στον Όρο 7.3 Δαπάνες Βελτιώσεων (αμφότερες οι ανωτέρω κατηγορίες δαπανών από κοινού καλούμενες «Δαπάνες»), στις οποίες ήθελε υποβληθεί μετά από την έναρξη ισχύος του παρόντος όρου καθ' οιονδήποτε έτος της Συμβατικής Διάρκειας Μίσθωσης του Ακινήτου με έως και εξήντα τοις εκατό (60%) του Βασικού Μισθώματος, κατά τα εκάστοτε ισχύοντα. Ο Μισθωτής ενημερώνει εγγράφως τον Εκμισθωτή προ τουλάχιστον είκοσι (20) ημερών για την πρόθεσή του να προβεί σε συμψηφισμό και παρέχει σε αυτόν όλα τα φορολογικά παραστατικά και τις αποδείξεις πληρωμής που αποδεικνύουν τις προς συμψηφισμό δαπάνες.

(β) Ο Όρος 4.4. (α), αρχίζει να ισχύει από την ημερομηνία τροποποίησης της παρούσας Σύμβασης, δια της προσθήκης του εν λόγω Όρου σε αυτήν, με τροποποιητική σύμβαση.»

5. Το άρθρο 7 της Σύμβασης Μίσθωσης αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 7
Δαπάνες συντήρησης και βελτίωσης
του ακινήτου

7.1. Με την επιφύλαξη του Όρου 4.4., ο Μισθωτής αναλαμβάνει να συντηρεί καταλλήλως ανά πάσα στιγμή το Ακίνητο και τον Εξοπλισμό για τη χρήση για την οποία προορίζονται, καθώς και να καλύπτει κατά τη διάρκεια της Σύμβασης Μίσθωσης, το κόστος και τα έξοδα (αναγκαίες και επωφελείς δαπάνες), για τη συντήρηση του Ακινήτου και του Εξοπλισμού (εφεξής «Δαπάνες Συντήρησης»).

Στις εν λόγω Δαπάνες Συντήρησης, περιλαμβάνονται, πέραν των συνήθων, και οι κάτωθι κατηγορίες δαπανών, στις οποίες ο Μισθωτής υποβάλλεται λόγω των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών και της αδιάλειπτης χρήσης του Ακινήτου και του Εξοπλισμού,

καθώς και λόγω της διαβίωσης, αγωνιστικής προετοιμασίας και δραστηριότητας του ιππικού πληθυσμού εντός των εγκαταστάσεων του Ακινήτου, ενδεικτικά περιλαμβανομένων των δαπανών υγειονομικής επεξεργασίας και αποκομιδής αποβλήτων, δαπανών λειτουργίας κτηνιατρικής κλινικής για την περίθαλψη και θεραπεία δρομικών ιππών, συντήρησης βιολογικών εγκαταστάσεων, προστασίας και φύλαξης του Ακινήτου και του Εξοπλισμού, φύλαξης και προστασίας του περιβάλλοντος χώρου του Ακινήτου και των αρχαιολογικών χώρων που κείνται εντός του Ακινήτου, συντήρησης του στίβου ιπποδρομιών και των εγκαταστάσεων και το ήμισυ των δαπανών υπηρεσιών κοινής ωφέλειας, και ασφάλισης πυρός, στέγης και γενικής αστικής ευθύνης.

7.2. Με την επιφύλαξη του Όρου 4.4, ο Μισθωτής υποχρεούται να επισκευάζει εγκαίρως και με δικά του έξοδα κάθε βλάβη στην υποδομή του Ακινήτου και του Εξοπλισμού, ανεξάρτητα από το αν οφείλεται ή όχι σε φυσιολογική φθορά λόγω συνήθους χρήσης.

Ειδικά σε σχέση με το Ακίνητο, εάν η ζημία αυτή προκλήθηκε από γεγονότα ανωτέρας βίας, τότε το κόστος επισκευής θα βαρύνει τον Εκμισθωτή, εάν και στο μέτρο που δεν καλύπτεται από την ασφαλιστική αποζημίωση που εισπράττεται σύμφωνα με τον Όρο 9. Στην περίπτωση αυτή, ο Μισθωτής θα αναλάβει να πληρώσει το επιπλέον κόστος αποκατάστασης της υποδομής του Ακινήτου ώστε να επανέλθει στην κατάσταση που βρισκόταν πριν από την ζημία. Το επιπλέον αυτό κόστος ο Μισθωτής θα δικαιούται να συμψηφίσει με τυχόν οφειλόμενα ή μελλοντικά μισθώματα οποτεδήποτε καθ' όλη τη Συμβατική Διάρκεια Μίσθωσης του Ακινήτου. Ο Μισθωτής ενημερώνει εγγράφως τον Εκμισθωτή προ τουλάχιστον είκοσι (20) ημερών για την πρόθεσή του να προβεί σε συμψηφισμό και παρέχει σε αυτόν όλες τις σχετικές αποδείξεις και τιμολόγια πληρωμής. Οι συμψηφιστέες δαπάνες σε ουδεμία περίπτωση θα υπερβαίνουν το συνολικό ποσό μισθωμάτων ενός (1) έτους. Εάν το συμψηφιστέο ποσό είναι μεγαλύτερο από τα μισθώματα ενός (1) έτους, τότε ο Μισθωτής θα δικαιούται να το συμψηφίσει με μισθώματα συνολικής διάρκειας πέντε (5) ετών.

7.3. Καθ' όλη τη Συμβατική Διάρκεια της Μίσθωσης του Ακινήτου, ο Μισθωτής θα δύναται, εφόσον το επιθυμεί, να προβεί σε επενδύσεις (Capital Expenditure) για βελτιώσεις του Ακινήτου, με τροποποιήσεις ή προσθήκες σε αυτό, τις οποίες ο Μισθωτής θεωρεί απαραίτητες για την καλή άσκηση της Δραστηριότητας σε αυτό, καθώς και για την αναβάθμιση της αξίας του Ακινήτου αυτή καθ' εαυτή και για την αύξηση της επισκεψιμότητάς του. Τα εν λόγω έξοδα και δαπάνες θα βαρύνουν αποκλειστικά τον Μισθωτή (εφεξής «Δαπάνες Βελτιώσεων»), με την επιφύλαξη του Όρου 4.4..

Ο Μισθωτής θα πρέπει να ενημερώσει προηγουμένως εγγράφως τον Εκμισθωτή για τις σκοπούμενες τροποποιήσεις και προσθήκες. Σε περίπτωση ουσιωδών, δομικών τροποποιήσεων ή προσθηκών, ο Μισθωτής θα υποχρεούται να παρέχει στον Εκμισθωτή λεπτομερή σχέδια και μελέτες (μέχρι του επιπέδου της μελέτης εφαρμογής) και να λάβει πρώτα την προηγούμενη έγγραφη συναίνεσή του, την οποία ο Εκμισθωτής δεν θα μπορεί να αρνηθεί αδικαιολόγητα, εφόσον ο Μισθωτής του έχει υποβάλει πλήρη φάκελο μελετών και σχεδίων, συνταχθέντων σύμφωνα με την κείμενη πολεοδομική νομοθεσία. Σε περίπτωση που παρέλθουν άπρακτες είκοσι (20) εργάσιμες ημέρες από την υποβολή του φακέλου μελετών και σχεδίων στον Εκμισθωτή, η εν λόγω συναίνεση θα θεωρείται ότι έχει χορηγηθεί από τον Εκμισθωτή.

Εάν, προκειμένου να εκτελεστούν τροποποιήσεις ή προσθήκες, απαιτείται προηγούμενη πολεοδομική έγκριση, θα προσκομίζεται στον Εκμισθωτή και αυτή μόλις χορηγηθεί από την Αρμόδια Αρχή.

Ο Εκμισθωτής θα έχει τη δυνατότητα να διενεργήσει, με δαπάνες του και κατά τρόπο ικανοποιητικό για τον ίδιο, ανεξάρτητο έλεγχο των τεχνικών προδιαγραφών και της αποτίμησης των σχετικών εργασιών, καθ' όλη τη διάρκεια εκτέλεσής τους.

Αν ο Εκμισθωτής έχει αντιρρήσεις ως προς τις τεχνικές προδιαγραφές και την αποτίμηση των εκτελούμενων εργασιών, τις οποίες προβάλλει στον Μισθωτή το αργότερο εντός είκοσι (20) ημερών από την γνωστοποίηση σε αυτόν των σκοπούμενων τρο-

ποποιήσεων ή προσθηκών στο Ακίνητο, ο Μισθωτής δεν θα προβαίνει σε συμψηφισμό των δαπανών βελτιώσεων του παρόντος Όρου, σύμφωνα με τον Όρο 4.4., έως την επίλυση της διαφοράς, κατά τα οριζόμενα στον Όρο 18.2..

7.4. Σε κάθε περίπτωση, εφόσον απαιτούνται άδειες για τις εργασίες στο Ακίνητο, ο Εκμισθωτής θα συνεργάζεται καλόπιστα με τον Μισθωτή, ιδιαιτέρως αποστέλλοντας στον Μισθωτή κάθε σχετική πληροφορία και υποβάλλοντας όλες τις απαραίτητες αιτήσεις ή άλλα έγγραφα που ενδέχεται να απαιτείται να υποβληθούν στις Αρμόδιες Αρχές από τον ιδιοκτήτη του Ακινήτου. Συμφωνείται ρητά ότι, εάν για οποιονδήποτε λόγο ο Μισθωτής δεν καταφέρει να αποκτήσει τις απαιτούμενες άδειες για τις εργασίες στο Ακίνητο, ο Εκμισθωτής δεν θα φέρει κανένα είδος ευθύνης και ο Μισθωτής θα παραμένει υπεύθυνος για όλες τις υποχρεώσεις του στο πλαίσιο της Σύμβασης Μίσθωσης, συμπεριλαμβανομένης της υποχρέωσης για καταβολή του Μισθώματος.»

6. Το άρθρο 8 της Σύμβασης Μίσθωσης καταργείται.

7. Η παράγραφος 6 του άρθρου 12 της Σύμβασης Μίσθωσης αντικαθίσταται ως εξής:

«6. Σε κάθε περίπτωση υπομίσθωσης, οι εκάστοτε όροι της υπομίσθωσης θα κοινοποιούνται εγγράφως από τον Μισθωτή στον Εκμισθωτή και ο Μισθωτής θα αποδίδει στον Εκμισθωτή ποσοστό κατά μέγιστο δέκα τοις εκατό (10%) του εκάστοτε συμφωνούμενου υπομίσθωματος μεταξύ Μισθωτή και υπομίσθωτή(-ών), εκτός αν πρόκειται για υπομίσθωση μεταξύ του Μισθωτή και συνδεδεμένης με αυτόν οντότητας του άρθρου 32 του ν. 4308/2014 (Α' 251), όπως ισχύει.»

8. Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου αρχίζουν να ισχύουν από την ημερομηνία τροποποίησης του Παραρτήματος VI (Σύμβαση Μίσθωσης) της Σύμβασης Παραχώρησης, σύμφωνα με όσα προβλέπονται στις παραγράφους 1 έως 7, με την υπογραφή σχετικής τροποποιητικής σύμβασης, η οποία συνάπτεται εντός αποκλειστικής προθεσμίας τριών (3) μηνών από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου.

Άρθρο 50

Επιτρεπόμενες χρήσεις γης στο ακίνητο του Νέου Ιπποδρόμου Αθηνών

α. Στον Νέο Ιππόδρομο Αθηνών στο Μαρκόπουλο Αττικής, όπως το ακίνητο αυτό εμφανίζεται στα τοπογραφικά σχέδια Μαΐου 2004 που επισυνάπτονται (ως Μέρη Β' και Γ') στο Παράρτημα Ι του Παραρτήματος VI «Σύμβαση Μίσθωσης Μαρκόπουλου [ρήτρα 4.2(iii)]» της κυρωθείσας με το άρθρο 1 του ν. 4338/2015 από 24.4.2015 Σύμβασης Παραχώρησης για τη χορήγηση αποκλειστικού δικαιώματος διοργάνωσης και διεξαγωγής αμοιβαίου ιπποδρομιακού στοιχήματος στην Ελλάδα για περίοδο είκοσι (20) ετών, το κείμενο του οποίου (Παράρτημα VI) προστέθηκε στο άρθρο 1 του ν. 4338/2015 με την παρ. 5 του άρθρου 51 του ν. 4342/2015, επιτρέπονται, πέραν των προβλεπόμενων στο άρθρο 2 του προεδρικού διατάγματος της 19.4/1.5.2002 «Έγκριση Ειδικού Σχεδίου Ολοκληρωμένης Ανάπτυξης της περιοχής υποδοχής του Ιπποδρόμου και του Ολυμπιακού Ιππικού Κέντρου στο Μαρκόπουλο Μεσογαίας (Ν. Αττικής)» (Δ' 347) χρήσεων, και οι λοιπές, πλην της χρήσης «44.Καζίνο», χρήσεις τουρισμού- αναψυχής του άρθρου 5 του π.δ. 59/2018 (Α'114), όπως εκάστοτε ισχύει.

β. Ειδικά στη Ζώνη 4.1 του ως άνω ακινήτου, όπως αυτή εμφανίζεται στο ως άνω τοπογραφικό σχέδιο Μαΐου 2004 Μέρος Β' του Παραρτήματος Ι της ως άνω Σύμβασης Μίσθωσης, επιτρέπονται και οι ειδικές χρήσεις «(4) Αθλητικές εγκαταστάσεις» και «(43) Πίστες αγώνων αυτοκινήτων και μοτοποδηλάτων» του άρθρου 13 του π.δ. 59/2018, όπως εκάστοτε ισχύει.

γ. Οι ως άνω επιτρεπόμενες χρήσεις εξειδικεύονται με Ειδικό Χωρικό Σχέδιο (ΕΧΣ), που καταρτίζεται σύμφωνα με το άρθρο 8 του ν. 4447/2016 (Α' 241) ή με αντίστοιχα εργαλεία πολεοδομικής οργάνωσης κατά την εκάστοτε ισχύουσα νομοθεσία.»

Άρθρο 51

Στο άρθρο 55 του ν. 4447/2016, όπως αντικαταστάθηκε με την παράγραφο 1 του άρθρου 22 του ν. 4541/2018, η ημερομηνία «30.6.2019» αντικαθίσταται με την ημερομηνία «31.12.2020».

Άρθρο 52

Έναρξη Ισχύος

Η ισχύς των διατάξεων του Μέρους Α' και Μέρους Γ' αρχίζει από τη δημοσίευση του νόμου στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως έκτος αν ορίζεται διαφορετικά στις επιμέρους διατάξεις τους.

Η ισχύς των διατάξεων του Μέρους Β' αρχίζει έναν (1) μήνα από τη δημοσίευση του νόμου στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα,.....2019

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

1. Ο ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ ΚΑΙ ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ	2. ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ
	4. ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
3. ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΑΣ	6. ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ, ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ
5. ΕΡΓΑΣΙΑΣ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ	8. ΥΓΕΙΑΣ
7. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ	10. ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
9. ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΑΝΑΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗΣ	12. ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΚΑΙ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ
11. ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ	14. ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ
13. ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ ΚΑΙ ΝΗΣΙΩΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ	16. Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
15. ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ	18. Η ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΡΙΑ ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ
17. Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ	20. Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ
19. Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ	22. Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ
21. Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ	24. Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
23. Η ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ	
25. Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ	

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Βαρεμένος): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, παρακαλώ το Σώμα να εξουσιοδοτήσει το Προεδρείο για την υπ' ευθύνη του επικύρωση των Πρακτικών ως προς την ψήφιση στο σύνολο του παραπάνω νομοσχεδίου.

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Βαρεμένος): Συνεπώς το Σώμα παρέρχε τη ζητηθείσα εξουσιοδότηση.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, επανερχόμαστε στη συζήτησή μας.

Παρακαλώ τον κ. Βαρδάκη από τον ΣΥΡΙΖΑ να λάβει τον λόγο.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΒΑΡΔΑΚΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Αν ορισμένοι -ευτυχώς λίγοι- από τους συναδέλφους της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης έμπαιναν στον κόπο να διαβάσουν την έκθεση, δεν θα όρθωναν σήμερα αντιπολιτευτικό λόγο για ένα τόσο σοβαρό θέμα και έναν αντιπολιτευτικό λόγο πραγματικά χωρίς ουσία.

Ναι, καθυστερήσαμε, κύριοι συνάδελφοι της Αντιπολίτευσης, δυόμισι χρόνια. Εμείς, όμως, δεν σας κατηγορήσαμε ότι εσείς καθυστερήσατε εβδομήντα χρόνια. Ειλικρινά, θέλω να πω μέσα από τα βάθη της ψυχής μου, ότι πρέπει επιτέλους να καταφέρουμε να συνηθίσουμε τουλάχιστον σε εθνικά θέματα. Και το σημερινό θέμα που συζητάμε είναι ένα εθνικό θέμα. Σίγουρα μόνο με αυτόν τον τρόπο μπορούμε να κάνουμε βήματα μπροστά. Διαφορετικά, χαμένος θα είναι ο ελληνικός λαός.

Κυρίες και κύριοι, εκκετό προσκεκλημένοι -βλέπω ότι σήμερα είναι εδώ αρκετοί που πραγματικά με ανησυχία όλα αυτά τα χρόνια έχουν προσπαθήσει και έχουν και αποτελέσματα όσον αφορά το θέμα των γερμανικών αποζημιώσεων-, είναι πραγματικά μία ιδιαίτερη στιγμή σήμερα. Νιώθουμε βαρύ το χρέος της υπόσχεσης για αγώνα μνήμης, διεκδίκησης και δικαίωσης των προγόνων μας.

Η υπόσχεση αυτή δεν αποτελεί μόνο μία δέσμευση της Κυβέρνησής μας το 2015, αποτελεί και μια υπόσχεση για όλους εμάς που γεννηθήκαμε στα χαροκαμένα χωριά των ελληνικών Ολοκαυτωμάτων και μας μεγάλωσαν αυτοί που ένωσαν στο πετσί τους και στην ψυχή τους τη θηριωδία του ναζισμού. Είναι υπόσχεση και χρέος ζωής για δικαίωση όχι μόνο για τους προγόνους μας, αλλά και για τα παιδιά μας, γιατί αυτός ο κύκλος της κυνικής άρνησης της Γερμανίας για τις επανορθώσεις και τα οφειλόμενα προς τη χώρα μας πρέπει να κλείσει όχι μόνο σαν οφειλή στο παρελθόν, αλλά και ως αφετηρία για το μέλλον.

Σε αυτόν τον αγώνα για δικαίωση δεν υπάρχει άλλη επιλογή από το να νικήσει η μνήμη απέναντι στις προσπάθειες για λήθη. Διότι έχουν επικίνδυνα αναδειχθεί αναθεωρητικοί της ιστορίας όσοι θέλουν να αναθεωρήσουν τα εγκλήματα, το Ολοκαύτωμα και τις ναζιστικές θηριωδίες, ναζιστικές θηριωδίες που ο τόπος μας, η Κρήτη, όπως και όλη η χώρα, γνώρισε πολύ καλά.

Η ηρωική αντίσταση των κατοίκων στη Μάχη της Κρήτης προκάλεσε το μένος του κατακτητή, αφού ως αντίποινα, ήδη από τις αρχές του Ιουνίου του 1941, ξεκίνησαν από το Κοντομαρί και την Κάντανο οι εκτελέσεις των αμάχων. Συνεχίστηκαν καθ' όλη τη διάρκεια της Κατοχής σε Αλικιανό, Παλαιόχωρα, τα χωριά του Κέντρου, στο Ρέθυμνο, τα χωριά της Βιάννου, της Ιεράπετρας, τα Ανώγεια, της Μεσσαράς, το Μονοφάτσι, τα Αστερούσια, την πεδιάδα. Η Κρήτη είναι απ' άκρη σε άκρη ένα σημείο μαρτυρίου.

Κατά τη διάρκεια της Κατοχής ολόκληρες περιοχές κήκαν, ισοπεδώθηκαν, κηρύχθηκαν «νεκρές ζώνες». Χωριά, πόλεις και περιουσίες καταστράφηκαν και λεηλατήθηκαν. Οικογένειες ξεκληρίστηκαν. Άρρωστοι, παράλυτοι, γυναίκες και παιδιά βασανίστηκαν και εκτελέστηκαν.

Χιλιάδες παιδιά ορφανά και χιλιάδες χαροκαμένες και μαυροτυμένες μάνες έμειναν να ξαναστήσουν τα ερείπια που άφησε πίσω του ο Β' Παγκόσμιος Πόλεμος. Η υποχρεωτική εργασία, η αγγαρεία επιβλήθηκε ως μέσο συλλογικής τιμωρίας, καταπίεσης και εξευτελισμού των κατοίκων.

Όπως καταγράφηκαν και από την έκθεση Καζαντζάκη, είναι φρικιαστικά όλα όσα διέπραξαν σε βάρος του κρητικού λαού, επειδή είχε το θάρρος να τους πολεμήσει, όταν ήρθαν να του πάρουν τον τόπο του και να του στερήσουν την ελευθερία του. Κανείς δεν δικαιούται πλέον να αγνοεί το πρωτοφανές μαρτύριο στο οποίο υποβλήθηκε ο ελληνικός λαός κατά τη διάρκεια της

Κατοχής.

Η τρομοκρατία της πείνας, των μαζικών εκτελέσεων, των καθημερινών βασανιστηρίων, η αρπαγή του πλούτου και η προσπάθεια εθνικού διαμελισμού εντάσσονται σε ένα οργανωμένο σχέδιο γενοκτονίας που υπηρέτησε με συνέπεια, αλλά χωρίς επιτυχία, το Τρίτο Ράιχ.

Καθυστερήσαμε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, γι' αυτό και η σημερινή ημέρα είναι ιστορική, αφού το πόρισμα θα δρομολογήσει μία διεθνή συζήτηση και μία διεκδίκηση σε διακρατικό, διακοινοβουλευτικό και νομικό επίπεδο.

Παρά τα όσα έχουν ειπωθεί τα τελευταία χρόνια κατά τη διάρκεια των εργασιών της διακομματικής επιτροπής και όπως καταγράφεται και στο πόρισμα, δεν προέκυψε από πουθενά ότι η χώρα μας έχει παραιτηθεί από τις διεκδικήσεις της, αλλά ούτε ότι αυτές έχουν παραγραφεί ή αποδυναμωθεί, παρά τα όσα υποστηρίζει ή υποστήριξε η γερμανική πλευρά περί ρυθμισμένου πολιτικού και νομικού θέματος.

Εξάλλου, σύμφωνα με τη Συνθήκη της Χάγης του 1907 δεν προβλέπεται παραγραφή αξιώσεων που στηρίζονται στη διεθνή αστική ευθύνη του κατέχοντος κράτους. Η διεκδίκηση της Ελλάδας αφορά απαιτήσεις που προέκυψαν από τους δύο Παγκόσμιους Πολέμους και κατηγοριοποιούνται ως εξής: Πολεμικές αποζημιώσεις για τις υλικές καταστροφές και διαρπαγές, πολεμικές επανορθώσεις των θυμάτων και των συγγενών των θυμάτων, αποπληρωμή του κατοχικού δανείου, επιστροφή των κλεμμένων αρχαιολογικών θησαυρών και εκκλησιαστικών κειμηλίων.

Οι συνέπειες του Β' Παγκοσμίου Πολέμου για την Ελλάδα και για τους πολίτες υπήρξαν τρομακτικές και ανεπανόρθωτες. Η Ελλάδα κατέχει την πρώτη θέση μεταξύ των κρατών που θρήνησαν θύματα πολέμου. Δεν θα πω τους αριθμούς. Τα είπε ο Τριαντάφυλλος ο Μηταφίδης. Θέλω να πω, όμως, ότι το ποσοστό αυτό στην Ελλάδα μας αντιστοιχεί στο 19,70% όσον αφορά τις απώλειες, την ίδια ώρα που στη Γαλλία ανερχόταν σε ποσοστό 2,65%, στην Ολλανδία 2,50%, στο Βέλγιο 2,24%. Το ποσοστό αυτό αντιστοιχεί αυτό σε πεντακόσιες πενήντα οκτώ χιλιάδες θανόντες και οκτακόσιες ογδόντα χιλιάδες αναπήρους, ήτοι συνολικά ένα εκατομμύριο τετρακόσιες τριάντα οκτώ χιλιάδες θύματα.

Η χώρα μας οφείλει να ασκήσει την πολιτική και διπλωματική πίεση που απαιτείται ώστε η Γερμανία να προσέλθει στο τραπέζι της διαπραγμάτευσης. Η ψήφιση του πορίσματος της διακομματικής επιτροπής καθώς και η ανασύσταση του Γραφείου Εγκλημάτων Πολέμου αποτελούν τα πρώτα βήματα άσκησης αυτής της πίεσης. Η ελληνική Βουλή πρέπει να ψηφίσει, στη συντριπτική πλειοψηφία της, το πόρισμα της επιτροπής, ώστε να ανοίξει ο δρόμος για επανόρθωση, αποζημίωση και δικαίωση. Το πόρισμα αποτελεί το αυτονόητο βήμα, που μέχρι σήμερα δεν είχε γίνει, αφού θέτει τη στρατηγική για δικαίωση των διεκδικήσεων μέσα από το ελληνικό Κοινοβούλιο. Αυτό αποτελούσε ηθικό, ιστορικό και πολιτικό καθήκον μας, το οποίο σήμερα γίνεται πράξη.

Κύριε Πρόεδρε, επιτρέψτε μου να καταθέσω στα Πρακτικά την απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου του Δήμου Βιάννου, που ανακήρυξε επίτιμους δημότες τον Λούντβιχ Τσακάρο και τη Νίνα Λάγκε, ζευγάρι Γερμανών πολιτών που κατέβαλε 875 ευρώ έκαστος υπέρ της Πύλης Πολιτισμού Ναυπλίου, ποσό που, σύμφωνα με τους δικούς τους υπολογισμούς, πρέπει να καταβληθεί από κάθε Γερμανό πολίτη έναντι του αναγκαστικού κατοχικού δανείου στη χώρα μας. Η πράξη αυτών των ανθρώπων έχει ιδιαίτερο συμβολισμό, που βάζει την πολιτική ηγεσία της χώρας τους μπροστά στις ευθύνες και το χρέος της.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Σωκράτης Βαρδάκης καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, σήμερα σε αυτή την Αίθουσα πρέπει να αποδείξουμε -όχι όλοι- ότι, παρά τα λάθη και τις παραλείψεις μας, αναλαμβάνουμε το χρέος μας απέναντι σε όλους εκείνους που θυσιάστηκαν, σε όλους εκείνους που ακόμα και σήμερα δεν ζητούν τιμωρία, αλλά δικαίωση.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Βαρεμένος): Τον λόγο έχει η Αναπληρώτρια Υπουργός Εξωτερικών κ. Σία Αναγνωστοπούλου.

ΑΘΑΝΑΣΙΑ (ΣΙΑ) ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ (Αναπληρώτρια Υπουργός Εξωτερικών): Ευχαριστώ, κύριε Αντιπρόεδρε.

Κύριε Πρόεδρε της ελληνικής Βουλής, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θέλω κατ' αρχάς να ευχαριστήσω τη διακομματική επιτροπή για το πόρισμα που ετοίμασε, ένα πόρισμα συγκροτημένο, απολύτως τεκμηριωμένο, που αποτελεί τον οδικό άξονα, τον οδικό δείκτη, για τη συγκρότηση εθνικής συλλογικής στρατηγικής.

Θέλω να ευχαριστήσω όλους τους εκπροσώπους των σωματείων και των συλλόγων που βρίσκονται σήμερα εδώ κοντά μας από τις μαρτυρικές πόλεις και τα χωριά, τους ανθρώπους που έχουν διεκδικήσει επί τόσα χρόνια τις οφειλές που έχει η Γερμανία απέναντι στην Ελλάδα.

Θέλω, όμως, να ξεκινήσω με κάτι. Μία μέρα η οποία είναι πράγματι -και βάσει του πορίσματος της επιτροπής της Βουλής- μία ημέρα κατά την οποία πρέπει να σκεφτούμε πώς θα γίνει, πώς θα συγκροτηθεί αυτή η εθνική στρατηγική, τείνει να εξελιχθεί σε κατηγορίες του ενός για τον άλλο, για το τι έκανε ο ένας και τι δεν έκανε ο άλλος.

Για να ξεκαθαρίσουμε λίγο τα πράγματα -επειδή ακούστηκαν πριν κάποια τα οποία δεν ισχύουν-, θα ήθελα να αναφέρω τα εξής: Η δική μας η Κυβέρνηση ήδη από το Μάρτιο του 2015 έθεσε στο πιο επίσημο και στο πιο υψηλό επίπεδο το θέμα των επανορθώσεων του κατοχικού δανείου, των οφειλών, γενικώς, της Γερμανίας προς την Ελλάδα. Ήταν τον Μάρτιο του 2015 όταν ο Πρωθυπουργός επισκέφθηκε στο Βερολίνο την Καγκελάριο Μέρκελ. Παραπέμπω στην κοινή συνέντευξη Τύπου τότε του Πρωθυπουργού με την Καγκελάριο.

Θα ήθελα, επίσης, να υπενθυμίσω ότι από το 2016 -αν δεν απαιτώμαι- το Υπουργείο Εξωτερικών, με εντολή του τότε Υπουργού Νίκου Κοτζιά, όρισε τη συλλογή όλου του αρχειακού υλικού που υπάρχει στο ιστορικό αρχείο του Υπουργείου Εξωτερικών, που αριθμείται σε αρκετές σελίδες -σε εκατοντάδες σελίδες, θα έλεγα- και το οποίο θα δημοσιευθεί άμεσα.

Θέλω, όμως, να υπενθυμίσω για την ανακίνηση του θέματος σε υψηλό επίπεδο ότι σε επίσκεψη του τότε Υπουργού Εξωτερικών, του κ. Κοτζιά, στον ομόλογό του, τότε Υπουργό Εξωτερικών και σήμερα Πρόεδρο της Γερμανίας, τον Σταϊνμάργκερ, επίσης, τέθηκε το θέμα. Δεν θα αναφερθώ στις τόσες δηλώσεις του Προέδρου της Δημοκρατίας, στις δηλώσεις και στις παρεμβάσεις του Προέδρου της ελληνικής Βουλής, αλλά θα υπενθυμίσω πάλι ότι τον Γενάρη του 2019 ο Πρωθυπουργός, στην επίσημη επίσκεψη της Καγκελαρίου εδώ, ξαναέθεσε το θέμα, λέγοντας μάλιστα για «τις απαράγραπτες διεκδικήσεις του ελληνικού κράτους» στην κοινή συνέντευξη Τύπου. Μπορώ να τα καταθέσω και εδώ, στη Βουλή.

Δεν θέλω να ρωτήσω τον κ. Βενιζέλο, αλλά, εάν ισχύει, καλό είναι να το ξέρουμε, καλό είναι να κατατεθεί τότε έγινε από τον ίδιο ρηματική διακοίνωση τον Γενάρη του 2015 στη Γερμανία. Επειδή έχουμε όλο το υλικό στα αρχεία του Υπουργείου Εξωτερικών...

ΣΟΦΙΑ ΒΟΥΛΤΕΨΗ: Δεν είπε το 2015.

ΑΘΑΝΑΣΙΑ (ΣΙΑ) ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ (Αναπληρώτρια Υπουργός Εξωτερικών): Ρηματική διακοίνωση είπε, το θυμάμαι πολύ καλά.

ΣΟΦΙΑ ΒΟΥΛΤΕΨΗ: Το 1995. Μην μπερδεύετε.

ΑΘΑΝΑΣΙΑ (ΣΙΑ) ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ (Αναπληρώτρια Υπουργός Εξωτερικών): Όχι, κυρία Βούλτεψη. Είπε τον Γενάρη του 2015. Του 1995 υπάρχει.

ΣΟΦΙΑ ΒΟΥΛΤΕΨΗ: Τα μπερδεύετε.

ΑΘΑΝΑΣΙΑ (ΣΙΑ) ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ (Αναπληρώτρια Υπουργός Εξωτερικών): Ορίστε;

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΒΟΥΤΣΗΣ (Πρόεδρος της Βουλής): Ο κ. Βενιζέλος είπε για το 2015.

ΑΘΑΝΑΣΙΑ (ΣΙΑ) ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ (Αναπληρώτρια Υπουργός Εξωτερικών): Είπε 2015, λίγο πριν πέσει...

ΣΟΦΙΑ ΒΟΥΛΤΕΨΗ: Ποιο 2015; Αφού ήσασταν εσείς Κυβέρνηση!

ΑΘΑΝΑΣΙΑ (ΣΙΑ) ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ (Αναπληρώτρια Υπουργός Εξωτερικών): Μα, αυτό αναρωτηθήκαμε και εμείς, κυρία Βούλτεψη!

Εάν υπάρχει, είναι ισχυρό χαρτί για τη χώρα μας. Εμείς ξέρουμε τη μία και μοναδική ρηματική διακοίνωση που έγινε το 1995.

Δεν θέλουμε, λοιπόν, να μπούμε σε μια τέτοια αντιπαράθεση, ποιος έκανε τι, γιατί θα μπορούσαμε να πούμε ότι για κάποια χρόνια δεν έγινε τίποτα ή ότι ήταν υποτονικές οι ενέργειες. Θέλουμε απ' αυτό το Βήμα της Βουλής να διακηρύξουμε με τον πιο κατηγορηματικό τρόπο ότι δεν έχει υπάρξει ελληνική κυβέρνηση μέχρι σήμερα -εάν εξαιρέσει κανείς τη θλιβερή παρένθεση της χούντας- η οποία να έχει αποποιηθεί των αξιώσεων του ελληνικού κράτους. Αυτό πρέπει να ακουστεί προς όλες τις κατευθύνσεις.

Δεύτερον, είτε σε χαμηλό είτε σε μεσαίο είτε σε υψηλό επίπεδο, άλλοτε πιο πυκνά και άλλοτε πιο αραιά, οι ελληνικές κυβερνήσεις διεκδικούσαν αυτές τις οφειλές που έχει το γερμανικό κράτος.

Αυτό που, επίσης, οφείλουμε να πούμε είναι ότι τα τελευταία χρόνια έχει γίνει δουλειά. Και εγώ θα αναφέρω και θα αναδείξω και τη δουλειά που έκανε ο κ. Σταϊκούρας, η οποία αναδεικνύεται, νομίζω, και στο πόρισμα της διακομματικής επιτροπής, αλλά και τη δουλειά που έχει γίνει στο ΥΠΕΞ και την τεράστια δουλειά που τελικά έκανε η Βουλή και μας καταθέτει αυτό το πόρισμα. Αυτά είναι τα ισχυρά μας όπλα, τα οποία πρέπει να χρησιμοποιήσουμε και όχι στειρές αντιπαραθέσεις.

Υπάρχει, όμως, και ένα άλλο σημείο, στο οποίο θέλω να απαντήσω και αφορά το Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδας. Δεν θα μπω τώρα στην αντιπαράθεση για χίλια δυο άλλα επιμέρους ζητήματα. Είναι η πρώτη φορά, όμως, που έχουμε και ένα άλλο όπλο στα χέρια μας ως Ελλάδα και το οποίο πρέπει να χρησιμοποιήσουμε. Για πρώτη φορά από τη γερμανική πλευρά υπάρχει μια αυτόνομη κίνηση Γερμανών πολιτών, οι οποίοι είναι σημαντικές προσωπικότητες της γερμανικής πολιτικής, πνευματικής, καλλιτεχνικής ζωής και οι οποίοι μπαίνουν στο πλευρό της Ελλάδας. Έχει αξία αυτό; Έχει τεράστια αξία και, εάν έχω χρόνο παρακάτω, θα πω δύο πράγματα παραπάνω.

Έχει σημασία που ένα κόμμα, όπως το Die Linke, είναι σταθερά υπέρ των αξιώσεων της Ελλάδας; Είναι πολύ σημαντικό. Υπάρχουν κάποιοι από άλλα κόμματα. Όχι συστηματικά, αλλά υπάρχουν. Και είναι σημαντικό για έναν λόγο. Η Γερμανία μέχρι σήμερα με επίσημο τρόπο επιμένει ότι δεν υπάρχει ζήτημα. Άρα εμείς με αυτή τη δουλειά που κάνουμε σήμερα -και εκεί πρέπει να επικεντρωθούμε- θέλουμε κατ' αρχάς να πείσουμε και τη Γερμανία -και θα πω παρακάτω πώς- αλλά και την ευρωπαϊκή και διεθνή κοινότητα ότι ζήτημα υπάρχει και ότι το ζήτημα είναι ανοικτό απ' όλες τις απόψεις, ηθικό, πολιτικό, νομικό κ.λπ.. Άρα αυτά είναι κρίσιμα θέματα, τα οποία πρέπει να έχουμε στο μυαλό μας, για να μη χανόμαστε σε πράγματα τα οποία δεν έχουν σημασία.

Τι είναι οι γερμανικές οφειλές; Θα μου επιτρέψετε πολύ συνοπτικά να αναφερθώ, για να έχουμε ξεκάθαρο το θέμα. Είναι ένα από τα μεγάλα μας επιχειρήματα τώρα που έχουμε και όλα τα ποσά χάρις στο πόρισμα της διακομματικής επιτροπής.

Πρώτον, το κατοχικό δάνειο. Καταναγκαστικό δάνειο, αναγκαστικό δάνειο, που δεν προβλέπεται από καμμία διεθνή συμφωνία, ούτε τη Συνθήκη της Χάγης, με οποιαδήποτε ερμηνεία. Και η ερμηνεία της Νυρεμβέργης αργότερα έρχεται να πει ότι κατοχικό δάνειο, το οποίο να είναι σε κάποια όρια που επιτρέπονται από το Διεθνές Δίκαιο, είναι μόνο ό,τι είναι για τις κατοχικές δυνάμεις και για την περίοδο της Κατοχής.

Το κατοχικό δάνειο που επιβλήθηκε στην Ελλάδα ήταν καταναγκαστικό και ήταν ένας ναζιστικός μηχανισμός για εξουδετέρωση της χώρας. Ξέρουμε ότι δεν χρησιμοποιήθηκε μόνο για τις κατοχικές δυνάμεις εδώ, αλλά χρησιμοποιήθηκε και για τον γερμανικό στρατό, τον ναζιστικό στρατό εν γένει, άρα είναι ένα δάνειο το οποίο δεν παραγράφεται, άρα είναι διεκδικήσιμο.

Δεύτερον, γερμανικές επανορθώσεις. Οι επανορθώσεις για όλα όσα διέπραξε η ναζιστική εξουσία εδώ στην Ελλάδα κατά υποδομών, κατά δομών, για οτιδήποτε εξαθλίωσε το ίδιο το κράτος και την κοινωνία.

Να σημειώσω, επίσης, ότι συνέπειες του κατοχικού δανείου ήταν η πείνα και ο θάνατος τόσων ανθρώπων, ότι η χώρα στερήθηκε των στοιχειωδών πόρων για να μπορέσει να επιβιώσει η κοινωνία όλη αυτή την περίοδο.

Τέλος, οι αποζημιώσεις για τα θύματα, για όλες αυτές τις χιλιάδες θύματα από τα μαρτυρικά χωριά, από τις πόλεις κ.λπ., τα θύματα από τον πόλεμο, από την Κατοχή, στη διάρκεια της Κατοχής.

Όλα αυτά ήταν μηχανισμοί της ναζιστικής εξουσίας για εξολόθρευση μιας χώρας. Και το λέω αυτό, γιατί οι ίδιοι οι ναζί, ήδη από το 1943, παραδέχονται ότι είναι δυσβάσταχτα αυτά που επέβαλαν στη χώρα. Οι ίδιοι αναγνωρίζουν το δάνειο και ότι πρέπει να αποπληρωθεί. Δεν παραγράφεται, λοιπόν, άρα είναι σημαντικό αυτό. Οι ίδιοι παραδέχονται ότι αυτή η χώρα πλήρωσε πάρα πολλά σε όλη αυτή την περίοδο της Κατοχής.

Το ίδιο έχουν παραδεχθεί πολλοί άλλοι.

Θέλω, επίσης, να σημειώσω ότι σ' αυτή την αμετακίνητη θέση της Γερμανίας, στην οποία υπάρχουν κάποιες ρωγμές, καλό είναι και για να ακουστεί και εδώ να θυμίσουμε τη φράση του Χέλμουτ Σμιτ το 2015, όταν απάντησε σε ερώτηση δημοσιογράφου, σε τηλεοπτικό γερμανικό κανάλι, που τον ρώτησε για τις επανορθώσεις κ.λπ., για τις γερμανικές οφειλές προς την Ελλάδα, και είπε ότι «δεν αρκεί να λέει η Γερμανία ότι έχει κλείσει το ζήτημα, πρέπει να συμφωνήσει και η Ελλάδα». Είναι, νομίζω, η πρώτη βάση, για να ξεκινήσει κάποιος. Δεν μπορεί να πει κάποιος μονομερώς ότι έχει κλείσει ένα ζήτημα και από εκεί και πέρα δεν υπάρχει καμμία περίπτωση να διεκδικηθεί οτιδήποτε τέτοιο.

Από την άλλη μεριά, έχουμε διεθνείς συμφωνίες. Ακουστήκε από πολλούς ότι δεν έκανε τίποτα το ελληνικό κράτος επί εβδομήντα χρόνια και όλα αυτά.

Για να είμαστε συνεπείς και επειδή τουλάχιστον προσωπικά θεωρώ ότι χαράσσεται εθνική στρατηγική εδώ σήμερα και πρέπει να ξέρουμε μερικά πράγματα, θέλω να πω ότι μέχρι το 1990 είχε ανασταλεί το κλείσιμο της ειρήνης, δηλαδή η συνθήκη ειρήνης, επειδή δεν ήταν ενοποιημένες οι δύο Γερμανίες κ.λπ..

Από το 1990, με την περίφημη Συμφωνία «2+4» -Σοβιετική Ένωση τότε, ΗΠΑ, Αγγλία, Γαλλία και οι δύο Γερμανίες-, υπογράφεται ειρήνη, αλλά αυτό δεν δεσμεύει την Ελλάδα σε καμμία περίπτωση ότι δεν έχει διεκδικήσεις. Άλλωστε, δεν υπέγραψε η Ελλάδα. Η Ελλάδα απλώς αναγνώρισε τη Διακήρυξη της ΔΑΣΕ. Άρα δεν υπάρχει καμμία απολύτως υπογραφή ή δεσμευση της Ελλάδας ότι αποποιήθηκε σε αυτή τη συμφωνία, τη Συνθήκη «2+4», οποιαδήποτε αξίωση έχει.

Άρα το πρόβλημα της ανακίνησης ουσιαστικά ξεκινάει από το 1990 και μετά. Είχαν γίνει διακρατικές συμφωνίες ανάμεσα στην Ελλάδα και τη Γερμανία από το 1960. Δεν αφορούσαν το κατοχικό δάνειο, δεν αφορούσαν τις επανορθώσεις, δεν αφορούσαν δηλαδή τις κρατικές οφειλές. Αφορούσαν κάποιες αποζημιώσεις σε ιδιώτες, θύματα των ναζί, κάποιες, οι οποίες ήταν ελάχιστες και όσα λεφτά δόθηκαν από τη Γερμανία.

Και λέω ότι ήταν ελάχιστες -και εδώ θα μπω σε ένα άλλο θέμα με τον λίγο χρόνο που έχω- γιατί, αν δεν κάνω λάθος, δόθηκαν 114 εκατομμύρια, όταν στην Ολλανδία, η οποία δεν είχε ούτε το ένα εκατοστό των θυμάτων που είχε η Ελλάδα, δόθηκαν 400 εκατομμύρια. Αυτά τα λέω με επιφυλάξεις, αν κάνω λάθος στα νούμερα.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο ΣΤ' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΛΑΜΠΡΟΥΛΗΣ)

Εδώ, λοιπόν, τίθεται ένα θέμα με τον γερμανικό λαό και τη γερμανική κυβέρνηση. Εμείς είμαστε φίλοι και σύμμαχοι και αυτό δεν πρέπει να το ξεχνάμε. Και λέω δεν πρέπει να το ξεχνάμε, γιατί εμείς δεν εγείρουμε θέμα γερμανικών οφειλών για να ενοχοποιήσουμε ως εχθρικό έναν άλλον λαό, τον γερμανικό λαό. Ίσα-ίσα, το αντίθετο. Δεν θέλουμε αυτή η Ευρώπη να ξαναγεννηθεί τέρατα. Και εδώ είναι και η ειρωνεία της ιστορίας, όταν ένα ναζιστικό κόμμα-οργάνωση έρχεται εδώ και κουνάει το δάχτυλο για το τι έχει κάνει το ελληνικό κράτος για τις γερμανικές επανορθώσεις, όταν ο Αρχηγός του ομνύει στο όνομα του Χίτλερ. Γιατί για αυτό συζητάμε.

Εμείς, λοιπόν, δεν θέλουμε να φτιάξουμε εχθρούς. Ίσα-ίσα, θέλουμε να καλέσουμε τον δημοκρατικό λαό της Γερμανίας να

αναγνωρίσει. Γιατί η αναγνώριση, η μνήμη είναι επίπονη διαδικασία. Η μνήμη δεν είναι κάνω επετειακές εκδηλώσεις στα Καλάβρυτα, στην επέτειο, στο Δίστομο, στην Κάντανο, στον Βιάννο -για να μην απαριθμήσω όλες τις περιοχές. Είναι επίπονη διαδικασία και σημαίνει πρωτοβουλία και από αυτόν του οποίου η ιστορία έχει τέτοιες μεγάλες μαύρες καταστροφικές τρύπες.

Εμείς, λοιπόν, καλούμε τον γερμανικό λαό να αναλάβει τη δημοκρατική του ευθύνη απέναντι στην ιστορία του κι απέναντι στην ιστορία της Ευρώπης, να συναινέσει, να αποδεχτεί αυτό που έγινε.

Γιατί, ξέρετε τι; Όταν μένουν τέτοιες πληγές, τέτοια τραύματα, τα οποία δεν ομολογούνται, δεν συζητούνται, αφήνουν πάντα τρύπες για να ξεφυτρώσουν τέρατα, όπως το βλέπουμε τώρα. Η οικονομική κρίση έδειξε κατευθείαν πόσα στερεότυπα ξεπηδάνε και πόσο εύκολα ξεπηδάνε αυτά τα στερεότυπα, όταν δεν έχουν λυθεί τέτοια πράγματα.

Γιατί η Ελλάδα δεν είναι κατοχυρωμένη ακόμα στη συνείδηση των ευρωπαϊκών λαών και ειδικά του γερμανικού για το πόσα πλήρωσε για να υπάρχει δημοκρατία και ελευθερία σε αυτή την Ευρώπη. Γιατί για εμένα το σημαντικότερο είναι αυτό, να γίνει συνείδηση. Δεν απαιτούμε. Δεν ζητάμε αποκατάσταση. Προσέξτε την ορολογία. Ζητάμε αποζημιώσεις, επανορθώσεις και το κατοχικό δάνειο ως φόρο τιμής ότι αυτή η χώρα, αυτός ο λαός πλήρωσε με το αίμα του, καταστράφηκε εντελώς για τη δημοκρατία στην Ευρώπη. Μόνο έτσι μπορούμε να θεμελιώσουμε τη δημοκρατία.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

Όχι κοιτώντας προς το μέλλον και βάζοντας λίθους στο παρελθόν, αλλά όταν φωτίσουμε με όλα τα φώτα το παρελθόν, για να πάμε πιο πέρα.

Άρα είναι σημαντικό για εμάς να κινητοποιήσουμε τη δημοκρατική κοινή γνώμη της Γερμανίας, όπως και όλης της Ευρώπης. Και το λέω αυτό, γιατί είχαμε μια ατυχή στιγμή. Επειδή είπε και ο κ. Βενιζέλος ότι δεν το έχουμε θέσει με επίσημο τρόπο, ακόμα και εγώ που ήμουν τότε Αναπληρώτρια Υπουργός Παιδείας το είχα θέσει στην ομόλογό μου, γιατί είχε τύχει, πριν από την επίσκεψη στο Υπουργείο της, να περάσω από το Ιστορικό Μουσείο της Γερμανίας -ένα πολύ ωραίο μουσείο- που είχε μια έκθεση για το τι συνέβη στον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο. Επί έναν χρόνο λειτουργούσε αυτή η έκθεση. Ξέρετε ποια χώρα απουσίαζε, παντελώς; Η Ελλάδα, η οποία δεν ξέρω αν πλήρωσε τον μεγαλύτερο φόρο τιμής σε αυτή τη μάχη, πλήρωσε όμως έναν από τους μεγαλύτερους φόρους αίματος και καταστροφής σε αυτή τη μάχη. Άρα είναι σημαντικό.

Για να μην παίρνω πάρα πολύ χρόνο, τι γίνεται από δω και πέρα σε ό,τι αφορά το Υπουργείο Εξωτερικών; Διακρατικές συμφωνίες, διακρατικές διαπραγματεύσεις. Η Ελλάδα νομίζω έχει τα όπλα να διαπραγματευτεί, ούτως ώστε να γίνουν αποδεκτές από τη Γερμανία οι οφειλές σε όλα τα επίπεδα -σε αυτά που είπα, κατοχικό, αποζημιώσεις, επανορθώσεις-, και να δείξει ότι υπάρχει αυτό το ηθικό, πολιτικό, οικονομικό πρόβλημα.

Εγώ δεν θα πω ότι είναι μόνο ηθικό το πρόβλημα. Είναι και οικονομικό, γιατί οι λαοί πρέπει να καταλαβαίνουν σε κάθε φάση της ιστορίας μας ότι η ιστορία έχει η υλικότητα. Δεν είναι μόνο κάτι που τελειώσει, έγινε άπαξ και τελείωσε. Έχει καταστροφή και αυτή η καταστροφή μάς βαραίνει όλους. Για να ξέρουμε και τι κάνουμε από εδώ και πέρα.

Διακρατικές, λοιπόν, διαπραγματεύσεις που θα φέρουν το πρόβλημα. Γιατί τώρα, τα πολύ τελευταία χρόνια κάνουμε συντονισμένη και συλλογική δουλειά. Διαπραγματεύσεις διακρατικές.

Ενημέρωση του γερμανικού κοινού. Αυτή η πρώτη κίνηση πολιτών που έχει δημιουργηθεί στη Γερμανία είναι πολύ σημαντική. Το Die Linke είναι πάρα πολύ σημαντικό που είναι προς αυτή την κατεύθυνση.

Ενημέρωση. Ενημέρωση με οποιονδήποτε τρόπο.

Επιτροπή στο Υπουργείο Εξωτερικών που θα συντονίζει όλες τις ενέργειες, όλων που γίνονται από τη μεριά της Ελλάδας και από εκεί και πέρα ό,τι διαβήματα χρειάζεται να γίνουν σε διεθνές επίπεδο.

Εγώ πιστεύω ότι θα τα καταφέρουμε, γιατί έχουμε το δικό της

ιστορίας μαζί μας και έχουμε και κάτι άλλο πολύ σημαντικό: Αυτή την εποχή στην Ευρώπη παίζεται η μεγάλη μάχη ανάμεσα στη δημοκρατία και στα τέρατα που προσπαθούν να ξαναέρθουν στην επιφάνεια. Για αυτό είμαστε υποχρεωμένοι να κερδίσουμε, όχι μόνο ως Έλληνες, αλλά ως Ευρωπαίοι, οι ευρωπαϊκοί λαοί και τα κράτη.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Τον λόγο έχει ο κ. Καματερός από τον ΣΥΡΙΖΑ. Θα ακολουθήσει η κ. Βούλτεψη και μετά ο Υπουργός Δικαιοσύνης, ο κ. Καλογήρου.

ΗΛΙΑΣ ΚΑΜΑΤΕΡΟΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, εμείς στα Δωδεκάνησα δεν απελευθερωθήκαμε μαζί με την υπόλοιπη χώρα. Η απελευθέρωση η δική μας έγινε το '47 και ίσως αυτός ήταν ένας λόγος που σε όλη αυτή την έρευνα, σε όλες τις καταγραφές δεν έχει συμπεριληφθεί η Δωδεκάνησος. Ξέρετε, είχαμε και εμείς γερμανική κατοχή, πέρα από την ιταλική και όλες τις άλλες και στο τέλος οι Εγγλέζοι έφυγαν το '47. Έγιναν θηριωδίες φοβερές. Είχαμε και θύματα και καταστροφές.

Κατά τη διάρκεια της συνεδρίασης της επιτροπής προσπάθησα να βάλω το θέμα, αλλά δεν ήταν δυνατόν, αντικειμενικά, να προφτάσουμε να γίνει έρευνα για να συμπεριληφθούν και αυτές οι καταστροφές στην έκθεση.

Όπως ανέφεραν πολλοί, το αντικείμενο της έκθεσης που συζητάμε σήμερα, οι αξιώσεις του ελληνικού κράτους, είναι για τις πολεμικές αποζημιώσεις και τις υλικές καταστροφές και διαρπαγές, για τις πολεμικές επανορθώσεις, για την αποπληρωμή του κατοχικού δανείου, για την επιστροφή των κλεμμένων αρχαιολογικών θησαυρών.

Γιατί τα επαναλαμβάνω, έστω και σύντομα; Τα επαναλαμβάνω για να τονίσω ότι είναι απαιτήσεις αποκατάστασης των υλικών ζημιών. Και μάλιστα, αναφέρονται και διάφορα νούμερα –τριακόσια δεκαπέντε δισεκατομμύρια, τριακόσια τριάντα πέντε δισεκατομμύρια, πεντακόσια δισεκατομμύρια-, παρ' όλο που γίνεται επιστημονική προσέγγιση υψηλού επιπέδου ως προς τον καθορισμό των ποσών. Υπάρχουν διάφορα σενάρια πάρα πολύ καλά τεκμηριωμένα. Έχει κάνει πάρα πολύ καλά τη δουλειά της η επιτροπή.

Δεν ξέρω, συναδέλφισσες και συνάδελφοι, αν κατεβάζω το επίπεδο ή είμαι εκτός θέματος αν εκφράσω τον προβληματισμό μου. Ποιος είναι ο προβληματισμός μου;

Κύριε Πρόεδρε, δεν μπορώ να φανταστώ ότι το βράδυ θα ψηφίσω μαζί με τους συνεργάτες των κατακτητών, των Γερμανών, ότι πρέπει μαζί με διεκδικήσουμε τις γερμανικές αποζημιώσεις. Και γιατί το λέω αυτό; Τους ακούσατε εδώ. Ήρθαν και είπαν ότι όχι μόνο συμφωνούν ότι πρέπει να ζητήσουμε τις αποζημιώσεις, αλλά μας κουνούν και το δάχτυλο γιατί αργήσαμε και γιατί δεν είμαστε δυναμικοί όσο θα έπρεπε.

Μήπως μέσα αυτή την έκθεση, κύριε Πρόεδρε και αγαπητοί κύριοι εισηγητές, πρέπει να συμπληρώσουμε μία παράγραφο, έστω και με λίγες λέξεις, ή ένα ψήφισμα που να λέει ότι δεν πρέπει να έχουμε ποτέ πια φασισμό; Μήπως πρέπει να αναδείξουμε τη διάστασή του με αφορμή αυτό; Καλά κάνουμε εμείς και διεκδικούμε με κάθε δυνατό δικαστικό μέσο τις αποζημιώσεις. Αυτά ειπώθηκαν κατά τη διάρκεια της επιτροπής, που έγινε πολύ καλή κουβέντα πάνω σε αυτό. Εμείς δεν είμαστε επαίτες. Δεν πάμε να πούμε «ξέρετε, μας κάνατε θύματα και δώστε μας μία αποζημίωση να τελειώνουμε». Δεν είναι θέμα για το περιβάλλον, για να πούμε «ο ρυπαίνων πληρώνει και τελείωσε». Πώς κοστολογούνται και αποτιμώνται χρηματικά οι βιαιότητες, οι θάνατοι, οι θηριωδίες, οι καταστροφές; Αποζημιώνονται αυτά υλικά;

Εγώ δεν μπορώ, κύριε Πρόεδρε, να ψηφίσω το βράδυ μαζί με αυτούς οι οποίοι κρατούν τη σημαία των κατακτητών Γερμανών σήμερα και τους έχουμε εδώ μέσα στη Βουλή.

Πάρτε το!

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Ηλίας Καματερός καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Αν μπείτε στο διαδίκτυο, θα δείτε πάρα πολλά τέτοια.

Δεν μπορώ να είμαι μαζί τους. Δεν μπορώ να το δεχτώ. Πρέπει να σηκώσουμε τη φωνή μας μέσα από αυτή τη διαδικασία και όχι να την κάνουμε μνημόσυνο, όπως μας είπαν, των διεκδικήσεων. Πρέπει να την κάνουμε αγώνα και συνεργασία και σύμπυξη μετώπου, για να μην έχουμε ποτέ πια φασισμό.

Εγώ σε αυτό ήθελα να μείνω, γιατί για εμένα αυτό είναι το κύριο. Επαναλαμβάνω, αν είμαι εκτός θέματος, συγχωρήστε με.

Όλη αυτή την ιστορία της ενδυνάμωσης της ακροδεξιάς προσπαθούμε κατά καιρούς να την αντιμετωπίσουμε. Και ακούγονται διάφορες θεωρίες. Η κύρια από αυτές είναι ότι η αντιλαϊκή πολιτική εκτρέφει την ακροδεξιά. Όλοι μας συμφωνούμε σε αυτό. Φυσικά, η αντιλαϊκή πολιτική εκτρέφει την ακροδεξιά. Γιατί όμως; Πώς περνάει η ακροδεξιά μέσα στον κόσμο, μέσα στον λαό; Περνάει σαν αντισυστημική δύναμη. Σε αυτό έχουμε ευθύνη. Δεν πρέπει να συζητήσουμε και να δούμε τι κάνουμε εμείς για αυτό; Ποιοι είναι η αντισυστημική δύναμη; Είναι αυτοί που είναι κατά των δικαιωμάτων των εργατών, των οκταώρων και όλα αυτά που έχουμε δει κ.τ.λ.; Αντισυστημική δύναμη είναι αυτοί, οι οποίοι ανάγουν τη βία ως κύριο σύστημα επιβολής της δύναμης του δυνάτου; Αυτοί η αντισυστημική δύναμη; Ξέρουμε ότι το κάθε σύστημα στηρίζεται ακριβώς στην επιβολή της δύναμής του μέσα από τη δύναμή του.

Είναι αντισυστημικοί αυτοί οι οποίοι θέλουν να διαλύσουν και τη Βουλή; Το λένε καθαρά. Για αυτό έρχονται εδώ και κάνουν παραστάσεις. Είναι αντισυστημικοί αυτοί οι οποίοι θέλουν να διαλύσουν τη Βουλή; Και με τι να την αντικαταστήσουν; Με τη βία! Δεν μας προτείνουν τίποτε άλλο, παρά με τη βία. Είναι ενάντια στο σύστημα αυτοί; Αυτά δεν πρέπει να τα συζητήσουμε;

Και βέβαια, καταλαβαίνουμε σε αυτό το σημείο πόση ζημιά κάνουν -εμείς δεν το λέμε- όσοι προσπαθούν να προσεγγίσουν, κάνοντας μικροπολιτική, τις απόψεις τους και να τις υιοθετήσουν πολλές φορές. Γιατί τι πρεσβεύουν; Και δεν το κρύβουν. Αν δείτε, όλα τους τα έντυπα –πολύ περισσότερο παλιότερα, τώρα προσπαθούν να το καλύψουν κάτω από τον τίτλο «εθνικισμός»- μιλάνε για μίσος, για την ανωτερότητα της φυλής, για την εξαφάνιση του διαφορετικού. Μέχρι φόνους έχουμε. Λένε «μέσα από τη βία θα επιβάλλουμε τις απόψεις μας».

Ξέρετε ποιο είναι το λυπηρό, συναδέλφισσες και συνάδελφοι; Αυτά περνούν και στα σχολεία. Δεν ξέρω αν σας έχει ανησυχήσει το τι γίνεται στα σχολεία, ακόμα και από τις τάξεις του δημοτικού. Όταν βλέπουμε δασκάλους να πρωτοστατούν σε τέτοιες εκδηλώσεις ακροδεξιάς βίας, αναρωτιόμαστε: Αυτοί οι άνθρωποι τι διδάσκουν στα παιδιά; Διδάσκουν την αλληλεγγύη; Ή διδάσκουν τη βία; Τα ξεσηκώνουν για να μη δεχθούν προσφυγιά. Τους φταίνει τα παιδιά. Τι είναι αυτοί; Τι διδάσκουν τα παιδιά;

Έτσι θα αντιμετωπίσουμε το φαινόμενο του φασισμού, μέσα από τον πόλεμο ενάντια στη βία, ενάντια σε αυτά που πρεσβεύουν, στο μίσος, ενάντια στο κυνήγι του ξένου.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε, μιας και τελείωσε και ο χρόνος ομιλίας.

Θα έλεγα ότι η μεγαλύτερη τιμή που πρέπει σήμερα να αποδώσουμε στα θύματα και οι μεγαλύτερες διεκδικήσεις που μπορούμε να κάνουμε απέναντι σε αυτές τις θηριωδίες και τις καταστροφές που έγιναν είναι να συνεννοηθούμε ότι δεν θέλουμε -και να κάνουμε ό,τι είναι δυνατόν- ποτέ πια φασισμό.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Τον λόγο έχει η κ. Βούλτεψη από τη Νέα Δημοκρατία.

ΣΟΦΙΑ ΒΟΥΛΤΕΨΗ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το πρόβλημα είναι πράγματι εθνικό. Θα μιλήσω σήμερα και με το βάρος που αισθάνομαι από το γεγονός ότι η τελευταία υπογραφή σε κείμενο που έβαλε ο πατέρας μου ήταν αυτή κάτω από το κείμενο των εξήντα έξι αντιστασιακών που είχε τότε γραφεί ως επιστολή προς τον κ. Σόιμπλε, τον Δεκέμβριο του 2009, με πρωτοβουλία του Μανώλη Γλέζου, τον οποίο δεν βλέπω σήμερα ανάμεσά σας. Δεν ξέρω αν υπάρχει και κάποια επιστολή του, κάποιο μήνυμά του, σχετικά με τη σημερινή συνεδρίαση. Όπως επίσης, δεν άκουσα και τους συ-

ναδέλφους του ΣΥΡΙΖΑ να τον μνημονεύουν.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΜΠΙΓΓΙΑΛΑΣ: Μίλησε ο εισηγητής μας.

ΣΟΦΙΑ ΒΟΥΛΤΕΨΗ: Μίλησε μόνο ο εισηγητής σας μία φορά. Έκτοτε, μέχρι τώρα, τον ξεχάσατε, ενώ είναι πρωτεργάτης.

Άκουσα την κυρία Υπουργό. Δεν τίθεται σε αμφισβήτηση το γεγονός ότι η Ελλάδα ουδέποτε παραιτήθηκε των απαιτήσεών της. Εσείς ως αντιπολίτευση το θέτατε σε αμφισβήτηση, όταν ήμασταν εμείς στην κυβέρνηση. Για αυτό γίνεται αυτή η συζήτηση εδώ.

Αυτό δε που τίθεται τώρα σε αμφιβολία είναι η πολιτική σας βούληση. Και αναζητείται απάντηση στο ερώτημα: Για ποιον λόγο τόσο μεγάλη και τόσο ύποπτη καθυστέρηση; Γιατί τώρα έρχεται αυτή η συζήτηση εδώ -αυτό ρωτάμε- μετά από καθυστέρηση πέντε χρόνων και σε χρόνο όχι ουδέτερο, αλλά προεκλογικό;

Η δουλειά, όπως είπαμε, που έγινε από τη δική μας κυβέρνηση ήταν συστημική. Ξεκίνησε το 2012. Εμείς κάναμε όλη τη δουλειά και στο Γενικό Λογιστήριο του Κράτους και στο Νομικό Συμβούλιο του Κράτους. Εμείς δημιουργήσαμε την πρώτη επιτροπή το 2014. Και αν όχι εσείς, αλλά ο συνεταίρος σας, μέχρι πρόσφατα μας αποκαλούσε «γερμανοτσολιάδες» και «Τσολάκω γλου».

Από τότε η Κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ - ΑΝΕΛ προκάλεσε όλες τις καθυστερήσεις. Η πρώτη επιτροπή δεν έφερε σε πέρας το έργο της, γιατί προκαλέσατε εκλογές. Αυτή ήταν η πρώτη καθυστέρηση με δική σας ευθύνη. Μετά ξαναφτιάξατε νέα επιτροπή, η οποία ξανάρχισε συναντήσεις, συνεδριάσεις με τα ίδια θέματα, ενώ η δουλειά είχε σχεδόν ολοκληρωθεί. Κάνατε νέες συνεδριάσεις. Πήγατε να βγάλετε πόρισμα στις 15 Ιουλίου 2015. Τότε, όμως, κάνατε τα ηρωικά σας και τα δημοψηφίσματα. Πάει και εκείνη η επιτροπή.

Πήγατε για τις 30 Δεκεμβρίου του 2015. Πάμε στην τρίτη καθυστέρηση, διότι τότε κάνατε εκλογές. Και στο τέλος ξαναφτιάξατε άλλη, τρίτη επιτροπή. Τρεις επιτροπές κάνατε, γιατί δεν σας έφτανε η πρώτη. Έπρεπε να φτιάχνετε δικές σας και να περνάτε τα χρόνια.

Έχουμε νέα επιτροπή, Τρίτη, και ξανά μανά νέες προθεσμίες για πόρισμα, ξανά μανά νέες συνεδριάσεις, ξανά μανά ακόμη και νέες προθεσμίες και φτάσαμε έτσι στον Ιούλιο του 2016. Αυτό συζητάμε τώρα. Με τρία χρόνια καθυστέρηση και όχι με δυο. Η καθυστέρηση, κατά τη γνώμη μου, είναι και αδικαιολόγητη και ύποπτη.

Το επιχείρημα που ακούσαμε από τον Πρόεδρο της Βουλής και ακούγεται σήμερα, ότι τάχα έπρεπε να τελειώσουν τα μνημόνια για να μη γίνει συμψηφισμός με το χρέος μας προς τη Γερμανία στο πλαίσιο του μνημονίου, δεν γίνεται αποδεκτό. Θα γινόταν αποδεκτό, αν είχατε πολιτευτεί διαφορετικά.

Όμως, στο μνημόνιο ήμασταν και τον Απρίλιο του 2013, όταν ο κ. Τσίπρας ήρθε εδώ στη Βουλή και κάλεσε τη δική μας κυβέρνηση να φέρει άμεσα το θέμα στη Βουλή. Γιατί; Τότε δεν είχε μνημόνιο; Δεν φοβόσασταν μήπως συμψηφιστεί; Δεν μπορούσατε, λοιπόν, εσείς να το φέρετε άμεσα; Αυτά τα περί συμψηφισμού δεν γίνονται αποδεκτά. Το 2013 ζητούσατε να το φέρουμε άμεσα και το δικό σας «άμεσα» κράτησε πέντε χρόνια, με σκόπιμες κωλυσιεργίες και καθυστερήσεις.

Αν πρέπει να ληφθεί κάποιο Νόμπελ εδώ, σε αυτή τη χώρα, μάλλον τελικά είναι το Νόμπελ της υποκρισίας και της ξενοκρατίας!

Στις 12 Απριλίου του 2014 ήταν εδώ η κ. Μέρκελ. Αναφέρθηκε πριν ο κ. Βενιζέλος. Επίσημα ετέθη το θέμα από τον Σαμαρά Πρωθυπουργό και τον Βενιζέλο Υπουργό Εξωτερικών και εσείς τότε, πάνω σε αυτό το σοβαρό θέμα, τι λέγατε με τις ανακοινώσεις σας του ΣΥΡΙΖΑ και όσα έλεγε ο κ. Τσίπρας; Ότι είναι επικοινωνιακά παιχνίδια, που δεν μπορούν να συγκαλύψουν το μνημονιακό έγκλημα, και τελικά αμφισβητούσατε εσείς τότε ότι είχε τεθεί το θέμα, που επίσημα η δική μας κυβέρνηση Σαμαρά - Βενιζέλου σας είχε πει ότι είχε τεθεί.

Άρα, λοιπόν, κατηγορούσατε με ανακοινώσεις σας την κυβέρνηση μας ότι δήλωσε πλήρη ανυποταγή στους δανειστές και προσπαθήσαμε τάχα να διασκεδάσουμε τις εντυπώσεις. Στις 10 Μαρτίου 2015 είχε ξαναέρθει ο κ. Τσίπρας εδώ -φαντάζομαι ότι θα ξαναέρθει- και μιλούσε πάλι για ιστορική στιγμή και από τότε

πέρασαν τέσσερα χρόνια. Πέντε χρόνια πέρασαν από το 2014, που διακόψατε τα πάντα.

Λοιπόν, μας δίνετε τις διαβεβαιώσεις αυτές από το 2015. Τις έδωσε ο κ. Τσίπρας προσωπικά το 2016 από το Κομμένο της Άρτας και από τη Διεθνή Έκθεση Θεσσαλονίκης. Τα ίδια ξαναείπε το 2017, ότι θα συζητηθεί, ενώ είχε στα χέρια του το πόρισμα.

Τι κάνατε όλο το 2018; Γιατί αναφέρθηκε η Υπουργός και στον κ. Κοτζιά. Πράγματι ο κ. Κοτζιάς πήγε στη Γερμανία και συναντήθηκε με τον ομόλογό του, τον κ. Χάικο Μάας, αλλά τότε είχαν τη Συμφωνία των Πρεσπών. Και τότε ο κ. Κοτζιάς το έθεσε με έναν τρόπο ωραιοποιημένο πως ό,τι είναι δίκαιο από την ιστορία θέλει τον τρόπο του, τον χρόνο του και την ώρα του.

Δηλαδή οι γερμανικές αποζημιώσεις θέλουν τον τρόπο τους, τον χρόνο τους και την ώρα τους, ενώ η Μακεδονία δεν ήθελε. Έπρεπε να ολοκληρωθεί αμέσως μέσα στο 2018, γιατί αυτή ήταν η προτεραιότητά σας. Η προτεραιότητά σας προς τη Γερμανία, εναντίον της οποίας σήμερα λέτε ότι θα ορμήσουμε όλοι μαζί, ήταν να αποδεχθείτε το υπερταμείο, δηλαδή ουσιαστικά την παράδοση της Μακεδονίας.

Είναι ύποπτη η καθυστέρηση, ύποπτος και καθόλου ουδέτερος ο χρόνος που επιλέγετε να τη φέρετε, ύποπτη και η σιωπή αυτών που υποτίθεται ότι λαμβάνουν σήμερα τα μηνύματα.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας της κυρίας Βουλευτού)

Και τελειώνω, κύριε Πρόεδρε, λέγοντας ότι σήμερα εμείς, όταν θα εγερθούμε, θα εγερθούμε με το βλέμμα απέναντι στην επόμενη μάχη. Εσείς θα εγερθείτε με το βλέμμα απέναντι στην επόμενη κάλπη.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Τον λόγο έχει ο Υπουργός Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων κ. Καλογρίδου.

ΜΙΧΑΗΛ ΚΑΛΟΓΗΡΟΥ (Υπουργός Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων): Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι Βουλευτές, αν θα μπορούσε να δοθεί ένας τίτλος στην υπόθεση και στη συζήτηση αυτή, είναι: «Η ελληνική διεκδίκηση απέναντι στη ναζιστική ενοχή».

Η χώρα συνεθλίβη. Τα απαράγραπτα εγκλήματα κατά της ανθρωπότητας βρίσκονται στο πλαίσιο μιας εθνικής και διακομματικής επεξεργασίας και συνεννόησης και πράγματι πολλοί μπορούν να πουν σήμερα και από τους εδώ παρόντες ότι ελάχιστα ήταν μέχρι σήμερα τα δυναμικά βήματα, οι δυναμικές πράξεις που έχουν συντελεστεί όλες αυτές τις δεκαετίες.

Η αλήθεια είναι ότι μείναμε πίσω ως προς την επικαιροποίηση των απαραίτητων στοιχείων που αφορούν στα θύματα και στις ζημιές. Κι αυτός ο κομματικός διαγκωνισμός κι αυτός ο αντιπολιτευτικός οίστρος νομίζω ότι δεν χωράει στη σημερινή συζήτηση και αξιολογείται, εν πάση περιπτώσει, από όσους παρακολουθούν με το ειλικρινές τους ενδιαφέρον τη συζήτηση αυτή.

Έχουμε δεδομένες τις μελέτες οι οποίες ξεκίνησαν το 1946 επί κυβερνήσεως Βούλγαρη, προκειμένου τότε να προετοιμαστούν οι ελληνικές αποστολές στις διεθνείς διασκέψεις. Υπάρχει η έκθεση Δοξιάδη, για τις καταστροφές των υποδομών. Πέρασαν πολλές δεκαετίες για να φτάσουμε στην έκθεση της Τράπεζας της Ελλάδος, καθώς και την πρωτοβουλία που -αν δεν κάνω λάθος- ελήφθη το 2014, όσον αφορά το πόρισμα του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους και την εισήγηση του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους ως προς την προτεινόμενη διαδικασία διαπραγμάτευσης. Αυτές είναι, μαζί με το σημερινό πόρισμα, οι όποιες προσπάθειες έχουν γίνει και πρέπει να συνεχιστούν, προκειμένου η Ελλάδα να διεκδικήσει το αυτονόητο.

Το πόρισμα που συζητείται σήμερα στην Ολομέλεια του ελληνικού Κοινοβουλίου συνιστά αποφασιστική ενέργεια άσκησης κοινοβουλευτικής διπλωματίας. Αποτελεί εργαλείο για τους εκπροσώπους του ελληνικού Κοινοβουλίου στις διμερείς συζητήσεις και στα διεθνή φόρα. Αποτελεί, όμως, και ένα ενιαίο εργαλείο διεκδίκησης σε κοινή γραμμή για την ίδια την ελληνική Κυβέρνηση.

Το πόρισμα ασχολείται με τα τέσσερα, κατά τη γνώμη μου, με-

γάλα ζητήματα. Πρώτον, ασχολείται με τις πολεμικές επανορθώσεις για τη διάλυση των υποδομών και τη διάλυση του παραγωγικού ιστού της χώρας, δεύτερον, με το κατοχικό δάνειο, που τόσα έχουν γραφτεί μεταξύ μηδενός και απείρου. Έχουμε ένα ορθολογικό εργαλείο, κατά τη γνώμη μου, το οποίο είναι το πόρισμα του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους. Τρίτο θέμα είναι οι αποζημιώσεις των θυμάτων και των οικογενειών τους και τέταρτο οι αρχαιολογικοί θησαυροί.

Συμπληρώνω σύντομα το χρονολόγιο της κ. Αναγνωστοπούλου, υπενθυμίζοντας ότι μετά την ενοποίηση των δύο Γερμανιών, στις 27 Νοεμβρίου του 1990, έχουμε συζήτηση προ ημερησίας διατάξεως και ο Ανδρέας Παπανδρέου τότε θέτει το θέμα των γερμανικών πολεμικών επανορθώσεων και του κατοχικού δανείου σε συζήτηση με θέμα: «Ενημέρωση της Εθνικής Αντιπροσωπείας από τον», τότε, «Πρωθυπουργό Κωνσταντίνο Μητσοτάκη για την εξωτερική και εσωτερική κατάσταση της χώρας».

Στις 12 Δεκεμβρίου του 1990 έχουμε ερώτηση στην ώρα του Πρωθυπουργού του Χαρίλαου Φλωράκη προς τον Κωνσταντίνο Μητσοτάκη με θέμα τις ελληνικές απαιτήσεις - επανορθώσεις μετά την ενοποίηση της Γερμανίας.

Στις 15 Μαΐου του 1995 με την απόφαση 42/1995 του Νομαρχιακού Συμβουλίου Βοιωτίας εγκρίνεται η πρόταση του αιώνιου Γιάννη Σταμούλη να καταθέσει η νομαρχία αγωγή κατά της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας ως εκπρόσωπος των διακοσίων πενήντα οκτώ Διστομιτών, συγγενών θυμάτων και επιζήσαντων που έχουν δηλώσει ότι το επιθυμούν.

Το 1995 επιδίδεται η ρηματική διακοίνωση της Ελληνικής Δημοκρατίας με επιμέλεια τότε του Γεωργίου - Αλέξανδρου Μαγκάκη. Κάνω την αναφορά στη δικαστική πορεία της υπόθεσης του Διστομού, χωρίς να παραβλέψουμε και να ξεχνούμε τους υπόλοιπους δικαστικούς αγώνες των άλλων μαρτυρικών χωριών.

Στις 30-10-1997 δημοσιεύεται η απόφαση 137/97 του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Λιβαδειάς για συνολική αποζημίωση 7.890.000.000, σήμερα γύρω στα 23 εκατομμύρια ευρώ ως κεφάλαιο, χωρίς να υπολογίζουμε τόκους και προσαυξήσεις.

Στις 4 Μαΐου 2000 δημοσιεύεται απόφαση 11/2000 από την ολομέλεια του Αρείου Πάγου με την οποία απορρίπτεται η αν αίτηση της Γερμανίας κατά της απόφασης του Πολυμελούς Πρωτοδικείου της Λιβαδειάς. Προεδρεύουν τότε ήταν ο Στέφανος Ματθίας.

Όμως, στις 6 Μαΐου του 2002 το Ανώτατο Ειδικό Δικαστήριο επ' άλλης ευκαιρίας εκδίδει την 6/2002 απόφασή του, με την οποία αναγνωρίζει την εποχή εκείνη στη Γερμανία το προνόμιο της ετεροδικίας.

Τον Μάρτιο του 2004 επιχειρείται η εκτέλεση της απόφασης του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Λιβαδειάς στην Ιταλία, ζητώντας την κήρυξη της εκτελεστότητας ως προς ένα μέρος της δικαστικής δαπάνης του Αρείου Πάγου και όχι του συνόλου της απαίτησης.

Τον Μάιο του 2008 δημοσιεύεται η απόφαση του Ιταλικού Ανώτατου Ακυρωτικού Δικαστηρίου. Απορρίπτεται η προσφυγή της Γερμανίας. Έζησα προσωπικά τη δίκη εκείνη συμμετέχοντας στην ομάδα δικηγόρων που αντιμετωπίσαμε το θέμα της εκτέλεσης στην Ιταλία.

Τον Δεκέμβριο του 2008 κατατίθεται η προσφυγή της Γερμανίας κατά της Ιταλίας.

Στις 14-1-2010 είναι η πρώτη φορά που το ελληνικό κράτος, η ελληνική πολιτεία, παρεμβαίνει σε αυτή την ανοικτή δικαστική υπόθεση. Ασκείται παρέμβαση της Ελλάδος στη δίκη ως μη διάδικος. Η απόφαση ελήφθη από τον τότε Πρωθυπουργό Γεώργιο Παπανδρέου.

Τον Μάιο του 2011 τελεσιδικεί αμετάκλητα στην Ιταλία η απαίτηση των Διστομιτών, με την αναγνώριση της εκτελεστότητας του συνόλου της απόφασης. Ζητεί τη συντηρητική κατάσχεση εις χείρας τρίτου την απαίτηση της Deutsche Bank για τη διασυννοριακή χρήση των σιδηροδρομικών υποδομών, 25 εκατομμύρια ευρώ.

Στις 16 Σεπτεμβρίου του 2011 συζητείται η υπόθεση ενώπιον του Διεθνούς Δικαστηρίου της Χάγης.

Στις 3 Φεβρουαρίου του 2012 δημοσιεύεται η απόφαση της

Χάγης, που κατά πλειοψηφία κρίνει ότι η απόλυτη εφαρμογή του κανόνα της δικαιοδοτικής ασυλίας δεν κάμπτεται, διότι δεν υπάρχει επαρκώς διαμορφωμένη εθνική ή διεθνής *opinio juris* προς την κατεύθυνση σχετικοποίησης της εφαρμογής της.

Τον Γενάρη του 2013 η Ιταλία νομοθετεί ένα έκτακτο νομικό βοήθημα για την εκ νέου κρίση αυτών των δικαστικών δικών εκτέλεσης, για τη διευκόλυνση στην εφαρμογή της απόφασης της Χάγης.

Το 2013 και 2014 στην Ιταλία συζητείται αυτό το ένδικο βοήθημα σε διάφορα δικαστήρια. Παράλληλα, στις 27-2-2014 εδώ στην Ελλάδα λήγουν οι εργασίες για τη διεκδίκηση των γερμανικών αποζημιώσεων, χωρίς να καταλήξει σε έκθεση, λόγω της προκήρυξης των τότε βουλευτικών εκλογών του Ιανουαρίου του 2015.

Στις 22 Οκτωβρίου του 2014 εκδίδεται η απόφαση 238/2014 του Συνταγματικού Δικαστηρίου, η οποία κρίνει αντισυνταγματική στην Ιταλία την εφαρμογή της ετεροδικίας.

Στις 10 Μαρτίου του 2015 με ομόφωνη απόφαση της Ολομέλειας του ελληνικού Κοινοβουλίου συνιστάται εκ νέου η Διακομματική Κοινοβουλευτική Επιτροπή για τη διεκδίκηση των γερμανικών οφειλών, χωρίς να καταλήξει σε έκθεση, λόγω της προκήρυξης των εκλογών του Σεπτεμβρίου του 2015.

Στις 18 Νοεμβρίου του 2015 με ομόφωνη απόφαση της Ολομέλειας του ελληνικού Κοινοβουλίου αποφασίζεται η επανασύσταση αυτής της επιτροπής και τον Ιούλιο του 2016 κατατίθεται στην Ολομέλεια η έκθεση της Διακομματικής Κοινοβουλευτικής Επιτροπής.

Τον Αύγουστο του 2016 κατ' εφαρμογή της απόφασης του Συνταγματικού Δικαστηρίου με δύο αποφάσεις του Εφετείου της Φλωρεντίας απορρίπτει τις ανακοπές της Γερμανίας για την κατάσχεση εις χείρας τρίτου της Deutsche Bank απαίτησης των Διστομιτών. Οι δικαστικές ενέργειες συνεχίζονται.

Η Νέα Δημοκρατία στο πόρισμα, το οποίο συζητάμε σήμερα, κατέγραψε την άποψη ότι δεν μπορούμε να μπούμε στη συζήτηση και να αναμείξουμε τις διεκδικήσεις ιδιωτών, που, βέβαια, όμως, κρίνονται ιστορικά σημαντικές.

Δεν είναι, όμως, κατά τη γνώμη μου, ζήτημα ιδιωτικών απαιτήσεων. Το θέμα είναι και οι «διωτικές» απαιτήσεις των μαρτυρικών χωριών να ενταχθούν στη συνολική κυβερνητική διπλωματική στρατηγική.

Ο στόχος δεν είναι να μπούμε σε απρόσφορες απόπειρες ή αλυσιτελείς δικονομικές παρεμβάσεις με δεδομένες τις προηγούμενες αποφάσεις τόσο του Ανώτατου Ειδικού Δικαστηρίου εδώ στη χώρα όσο και την απόφαση της Χάγης, όσον αφορά, δηλαδή, το ζήτημα της ετεροδικίας και πώς αυτό το ζήτημα της ετεροδικίας, έτσι όπως έχει αναδειχθεί από την απόφαση του Ανώτατου Ειδικού Δικαστηρίου και του Διεθνούς Δικαστηρίου της Χάγης θα μπορούσε να δημιουργήσει έναν νέο κύκλο δικαστικής αντιδικίας, η οποία θα μπορούσε να διαρκέσει. Πόσο άραγε; Ο στόχος πρέπει να είναι να προσέλθει η Γερμανία στο τραπέζι της διαπραγμάτευσης και για το σύνολο των εκκρεμών νομικών ζητημάτων και υποθέσεων.

Κρατάμε ένα ισχυρό νομικό οπλοστάσιο. Κρατάμε την ιστορική δικαίωση. Κρατάμε την πολιτική συναίνεση, ώστε να ενεργήσουμε. Έχουμε βάλει ερωτηματικό ή τελεία;

Στη δίνη μιας πρωτοφανούς οικονομικής κρίσης, που οδήγησε τη χώρα στην επιβολή προγραμμάτων δημοσιονομικής προσαρμογής, το ζήτημα των επανορθώσεων, των αποζημιώσεων, του δανείου επιχειρήθηκε να αναγνωστεί ως δήθεν εργαλείο διαπραγματευτικής πίεσης. Κάτι τέτοιο θα ήταν ηθικά αφόρητο και ιστορικά μικροπρεπές και σωστά σήμερα γίνεται η συζήτηση αυτή μετά την ολοκλήρωση του Προγράμματος Δημοσιονομικής Προσαρμογής χωρίς επιπόλαιους συμψηφισμούς. Με τι να συμψηφίσουμε;

Αντί άλλης εξιστορήσεως και περιγραφής των γεγονότων που διαδραματίστηκαν στις 10 Ιουνίου του 1944 στη μαρτυρική κωμόπολη, είναι χρήσιμο να παρατεθούν αποσπάσματα από την με αριθμό 101/13 Ιουνίου 1944 εμπιστευτική υπηρεσιακή αναφορά που διορισμένου από την κατοχική κυβέρνηση των Κουίσλινγκ, Νομάρχη Βοιωτίας, Γεωργιούλου, προς το Υπουργείο Εσωτερικών, στην οποία διατραγωδεί τα όσα συνέβησαν ως εξής. Την

αναφέρω, γιατί η επιστολή αυτή αποτελεί τμήμα των δικογραφιών που έχουν σχηματιστεί και εκδικάζονται στην Ιταλία, αλλά και η αντίστοιχη της από τον επικεφαλής της αποστολής του Ερυθρού Σταυρού που επισκέφθηκε το Δίστομο. Αυτές οι επιστολές αναφέρονται -η δεύτερη επιστολή που σας είπα- στην απόφαση της μειοψηφίας του Διεθνούς Δικαστηρίου της Χάγη.

«Από δύο ημερών διανύω τας δραματικότερας, τας πλέον μαρτυρικές στιγμές της ζωής μου. Τα συμβαίνοντα εις την περιφέρειαν μου τας δύο τραγικές αυτάς ημέρας υπερβαίνουν εις ωμότητα και αγριότητα και αυτήν την νύχτα του Αγίου Βαρθολομαίου και αυτούς τους σικελικούς εσπερινούς. Ολόκληρον χωρίον, το Δίστομο, κατεστράφη. Ομάδες στρατιωτών εισήρχοντο εις τα σπίτια και εξετέλουν με αταραξίαν, άνευ οίκτου, ασυγκίνητα, ανάληπτα τους ενοίκους των. Ο πατήρ πρώτος, η σύζυγος κατόπιν, και ηκολούθουν τα τέκνα οιαδήποτε ηλικίας. Βρέφη δύο, πέντε και επτά μηνών εκρεουργούντο διά αποκοπής της καρδιάς, άλλα καθ' ην στιγμήν εθιλάζοντο. Ανευρέθη βρέφος φέρον εις το στόμα το αποκεκομμένον μαστόν της μητρός του με τραύμα εις το άνω μέρος της κεφαλής του και με έτερον εις τον λαιμόν.

Το παιδί του εκτελεσθέντος ειρηνοδίκου Γκρισιώπη και της βιασθείσης και σφραγιασθείσης συζύγου του ευρέθη πληγωμένο την επομένη της φοβεράς σφαγής παρά το πτώμα του πατρός του, το οποίο δεν ήθελε να αποχωριστεί. Άλλο παιδί, επίσης, τραυματισμένο ευρέθη οδυρόμενον επί των πτωμάτων του πατρός του, του δασονόμου Κουρήμπαλη, και της μητρός του. Τα έντερα τεσσάρων άλλων χωρικών ευρέθησαν περιτυλιγμένα περίξ του λαιμού των. Ο ιερέυς του χωριού ευρέθη ακέφαλος. Η εις μικράν από του πτώματος απόστασιν ευρεθείσα κεφαλή του είχε τους οφθαλμούς εξορυγμένους.

Η οικία του ειρηνοδίκου πλέει εις το αίμα, διότι εις αυτήν είχαν καταφύγει πολλοί χωρικοί αγρίως σφαγιασθέντες. Ο πρόεδρος της κοινότητας, τον οποίον αι πρώται πληροφορίαί έφερον φονευθέντα, διεσώθη. Δύο αδελφοί του, όμως, καταλέγονται μεταξύ των νεκρών.

Περί τη δύσει του ηλίου η φονική δραστηριότης εχαλαρώθη διά δύο λόγους: Πρώτον, διότι επήρχετο η νύξ και ο στρατός υποχρεούτο να επιστρέψει εις Λεβάδιαν και, δεύτερον, διότι δεν υπήρχαν πια θύματα. Είχον απομείνει ελάχιστοι γέροι, μόλις αριθμούμενοι στα δάχτυλα αμφοτέρων των χειρών, οι οποίοι μόλις ανεχώρησαν εκ Διστόμου τα γερμανικά αυτοκίνητα, εξήλθον περίτρομοι της κρύπτης των. Ο περισσότεροι εξ αυτών μόλις αντίκρισαν το μακάβριο θέαμα, όταν είδον εν όλη την έκταση της την τρομεράν σφαγήν, υπέστησαν ισχυρό κλονισμόν συνοδευθέντα με διάσάλυση των φρένων. Εθεάθη γέρων παθών προ ολίγων στιγμών εγκεφαλκήν παράκρουση να σύρει διά σχοινίου τα πτώματα συγχωρίων του.

Και όταν το σκότος εκάλυψε την πρωτοφανή ιστορικώς αυτήν ανθρωποσφαγήν, τα σφραγεσθέντα την οσμή των πτωμάτων άγρια όρνεα κατά πυκνά σμήνη επέπεσον εις τον απέραντον χώρον όπου πλούσια απροσδόκητος παρετίθετο τροφήν».

Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, οι επόμενες διπλωματικές ενέργειες είναι αυτές που θα κρίνουν συνολικά την αξιοπιστία του πολιτικού συστήματος.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα ότι τη συνεδρίασή μας παρακολουθούν από τα άνω δυτικά θεωρεία, αφού προηγουμένως ξεναγήθηκαν στην έκθεση της αίθουσας «ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ» και ενημερώθηκαν για την ιστορία του κτηρίου και τον τρόπο οργάνωσης και λειτουργίας της Βουλής, τριάντα οκτώ μαθητρίες και μαθητές και τρεις εκπαιδευτικοί συνοδοί από το 10^ο Δημοτικό Σχολείο Χανίων.

Η Βουλή τούς καλωσορίζει.

(Χειροκροτήματα απ' όλες τις πτέρυγες της Βουλής)

Τον λόγο έχει ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος της Χρυσής Αυγής κ. Λαγός και μετά θα ακολουθήσει ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος της Δημοκρατικής Συμπαράταξης.

(Θόρυβος - διαμαρτυρίες στην Αίθουσα)

Καλά, μη διαμαρτύρεστε! Τι να κάνουμε;

ΧΡΗΣΤΟΣ ΜΠΓΙΑΛΑΣ: Τι να μη διαμαρτυρόμαστε; Ο προγραμματισμός ήταν να μιλήσουμε στις 12.00' και θα μιλήσουμε τελικά στις 16.00', στις 17.00'.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Αυτό έχει ήδη προγραμματιστεί από πριν. Μη διαμαρτύρεστε! Θα μιλήσετε όλοι, λίγο υπομονή!

Ορίστε, κύριε Λαγέ, έχετε τον λόγο.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΛΑΓΟΣ: Άκουσα πριν από λίγο τον Βουλευτή του ΣΥΡΙΖΑ Καματερό να φωνάζει και να ωρύεται μέσα στην Αίθουσα ότι δεν μπορεί να συνομιλεί με τους Βουλευτές της Χρυσής Αυγής, δεν μπορεί να συνομιλεί με αυτούς που τους ψηφίζουν πάνω από πεντακόσιες χιλιάδες Ελλήνων συμπολιτών μας και είμαστε εδώ πέρα.

Όμως, μπορείτε πάρα πολύ εύκολα, κύριε Καματερέ, ο Πρωθυπουργός και οι Υπουργοί της χώρας να συνδιαλέγεστε με την κ. Μέρκελ και να την πηγαίνετε για ψαράκι στην Καστέλλα, να μην τολμάτε να μιλήσετε καθόλου και να πηγαίνετε γονυπετείς να την παρακαλάτε και να την εκλιπαρείτε να σας βοηθήσει. Με αυτούς μπορείτε να μιλάτε.

Δεν τολμήσατε να μιλήσετε, λοιπόν, τόσα χρόνια σε όλους τους διεθνείς τοκογλύφους που ισοπέδωσαν την Ελλάδα μας όλοι οι Βουλευτές του ΣΥΡΙΖΑ, Πρωθυπουργός και Υπουργοί. Δεν τολμήσατε ποτέ να μιλήσετε με όλους αυτούς, αλλά δέχσατε η Ελλάδα να έχει μπει σε ένα σκληρό μνημόνιο εδώ και οκτώ, εννέα χρόνια και να μην μπορεί ο ελληνικός λαός να ορθοποδήσει. Με όλους αυτούς βλέπω ότι συνδιαλέγεστε μια χαρά.

Και επειδή είστε εδώ ακόμα, να σας πω ότι είπατε ότι η Χρυσή Αυγή θέλει να διαλύσει το ελληνικό Κοινοβούλιο, αλλά εμείς θέλουμε να γκρεμίσουμε εσάς, εσάς που έχετε ισοπεδώσει ό,τι πατριωτικό υπάρχει, εσάς που μιλάτε εναντίον του έθνους, εσάς που μιλάτε εναντίον της Ορθοδοξίας, εσάς που πολύ καλά κάνετε και αποχωρείτε από τις αίθουσες, γιατί δεν μπορείτε να αντιμετωπίσετε τη Χρυσή Αυγή. Έτσι πρέπει να κάνετε πάντα!

Αυτό, λοιπόν, το σάπιο σύστημα, αυτό το σάπιο υλικό που υπάρχει εδώ πέρα η Χρυσή Αυγή, ναι, θέλει να το γκρεμίσει, γιατί η Χρυσή Αυγή δεν έχει έρθει εδώ πέρα να συνδιαλέγεται με όλους εσάς και να λέει ότι όλα πάνε καλά, όταν πλήθος Ελλήνων αυτή τη στιγμή περνάει άσχημα, του κόβουν το ηλεκτρικό, δεν έχει να ζήσει και κάποιοι που δουλεύουν -εσείς που λέτε ότι έχετε ρίξει την ανεργία- εργάζονται με 450 ευρώ. Αυτά να τα πάρετε εσείς και οι οικογένειές σας και να ζήσετε εσείς με 450 ευρώ και όχι ο υπερήφανος Έλληνας πολίτης!

Δεν ακούσαμε τον Βουλευτή του ΣΥΡΙΖΑ, τους Υπουργούς και τον Πρωθυπουργό της χώρας να διαμαρτύρονται για τις δηλώσεις του Γερμανού εκπροσώπου, του Ζάιμπερτ, ο οποίος έλεγε πριν από λίγο καιρό ότι η θέση μας είναι ότι το ζήτημα των γερμανικών επανορθώσεων έχει νομικά και πολιτικά οριστικά ρυθμιστεί. Σε αυτή τη θέση δεν έχει αλλάξει κάτι. Κατά τα άλλα δεν υπάρχει καμμία επίσημη κίνηση της ελληνικής Κυβέρνησης. Αυτά έλεγε ο Γερμανός εκπρόσωπος, με τον οποίο ο κ. Καματερός και οι υπόλοιποι συνδιαλέγονται, συνομιλούν και δεν τρέχει τίποτα. Με τους Έλληνες εθνικιστές δεν μπορεί να συνομιλήσει. Είπε, λοιπόν, ότι δεν μπορεί να συνομιλήσει με εμάς και δεν μπορεί να ψηφίσει μαζί με εμάς.

Εμείς θα τονίσουμε ότι για το καλό της Ελλάδας και της πατρίδας μας μπορούμε να συμφωνήσουμε με τον οποιοδήποτε. Αν είναι για το καλό του έθνους και για το καλό του Έλληνα πολίτη, μπορούμε να συμφωνήσουμε. Δεν μπορούμε να συμφωνήσουμε με όλους αυτούς οι οποίοι καθυποτάσσουν τον Έλληνα πολίτη.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Χρυσής Αυγής)

Εκεί είναι η διαφορά μας. Γι' αυτό δεν έχουμε καμμία συναλλαγή μαζί σας, για να ξεκαθαρίσουμε τα πράγματα, λοιπόν.

Είδαμε μέσα στο πόρισμα το οποίο έχουμε στα χέρια μας και μάλιστα στη σελίδα 47 να αναγράφεται επιμελώς -ψιλοκρυμμένα λίγο- ότι οι Έλληνες ιδιώτες δεν μπορούν, ουσιαστικά δεν έχουν τη δυνατότητα να διεκδικήσουν αποζημιώσεις. Ακριβώς το πόρισμα λέει ότι διαχρονικά έχει αποδειχθεί ότι ο προσδιορισμός των πολεμικών αποζημιώσεων των ιδιωτών δεν είναι ευχερής για πολλούς και για διάφορους λόγους.

Να υπενθυμίσω εδώ στους κυβερνώντες, όχι μόνο σήμερα

στον ΣΥΡΙΖΑ, αλλά και στους ΑΝΕΛ που ήταν μέχρι τώρα, αλλά και σε όσους έχουν καθυποτάξει την πατρίδα μας εδώ και σαράντα πέντε χρόνια, ότι είναι πολύ εύκολο να βρίσκουμε τα πάντα σε ό,τι αφορά κάθε Έλληνα πολίτη, για να πληρώνει δυσβάσταχτους φόρους. Εκεί μπορούμε να βρούμε τα πάντα, να τα βγάλουμε από το αρχείο, να βρούμε υποθέσεις και να βάλουμε τον καθένα να πληρώνει ακόμα και για δύο δένδρα που μπορεί να του έχει αφήσει ο παππούς του. Εκεί μπορείτε να τα βρείτε. Εδώ που έχει να κάνει με τις γερμανικές αποζημιώσεις είναι πολύ δύσκολο –λένε- για τους ιδιώτες.

Μα, ποιος σας είπε ότι μπορεί να υφίσταται ελληνικό κράτος, ελληνικό έθνος, εάν δεν υπάρχουν ιδιώτες; Τι είναι το ελληνικό κράτος; Μόνο μία αίθουσα τετρακοσίων ατόμων και οι συν αυτούς, οι οποίοι μπορούν να αποφασίζουν και να κάνουν ό,τι θέλουν;

Είστε εδώ πέρα για να υπηρετείτε τους Έλληνες πολίτες. Είστε εδώ μέσα για να δώσετε χέρι βοηθείας στους Έλληνες, οι οποίοι πραγματικά δεν μπορούν να βρουν τα δίκια τους σε όλα αυτά που έχουν συμβεί. Εσείς, λοιπόν, θα έπρεπε να είστε εδώ για να βοηθήσετε τους Έλληνες και τους ιδιώτες και οποιουσδήποτε.

Και φυσικά, πρέπει ως κράτος να πάρουμε αυτά που μας οφείλουν οι Γερμανοί για τις καταστροφές που είχαν κάνει. Βεβαίως και πρέπει να τα πάρουμε, αλλά ποιος σας είπε ότι ο ιδιώτης δεν πρέπει να βοηθηθεί; Εσείς πρέπει να σκύψετε από πάνω του, εσείς που όλα αυτά τα χρόνια τον έχετε εξαναγκάσει να πληρώνει δυσβάσταχτους φόρους.

Εγώ θεωρώ -και αυτή είναι η άποψη της Χρυσής Αυγής- ότι το παρόν πολιτικό σύστημα είναι ανίκανο να διαπραγματευτεί και είναι ανίκανο να διεκδικήσει οτιδήποτε προς όφελος του ελληνικού έθνους. Αυτό, λοιπόν, δεν είναι μία εικασία που κάνουμε, αλλά είναι η απτή πραγματικότητα από όσα βλέπουμε τόσα χρόνια.

Πήρατε μία Ελλάδα η οποία ευημερούσε και την καταστήσατε ουραγό της Ευρώπης. Διαλύσατε τα πάντα. Για ποιο πράγμα μπορεί να πει αυτή τη στιγμή η Ελλάδα, το ελληνικό κράτος, ότι είμαστε υπερήφανοι; Για την παιδεία; Για την υγεία; Για τη δημιουργία τάξη; Γιατί μπορούμε να πούμε ότι είμαστε υπερήφανοι; Μήπως για το ότι δεν υπάρχουν λαμόγια, τα οποία ακόμα και τώρα καταληστεύουν τον ελληνικό λαό; Πείτε μας, λοιπόν, κάτι για το οποίο είστε ικανοί.

Απεναντίας είδαμε να μας βάζετε στη μέγγενη των μνημονίων. Είδαμε να μας βάζετε σε μια διαδικασία η οποία δεν έχει αρχή και τέλος. Και μάλιστα, ενώ ο ελληνικός λαός πληρώνει δυσβάσταχτους φόρους εδώ και εννέα χρόνια, το χρέος της Ελλάδας έχει εκτοξευθεί.

Αν αυτό, λοιπόν, δεν είναι τουλάχιστον ανικανότητα, τότε τι είναι; Γιατί εμείς λέμε ότι είναι και προδοσία. Διότι όταν σε αυτό βάζουμε μέσα και τα χρέη, βάζουμε την προδοσία των Πρεσπών, βάζουμε την ένοχη και υποχωρητική στάση στο Αιγαίο απέναντι στον Ερντογάν, τότε όλα αυτά δεν μπορούμε να πούμε ότι είναι μόνο ανικανότητα, αλλά είναι και η βάση ενός σχεδίου το οποίο υπάρχει.

Λέτε -και ακούσαμε από όλο το «συνταγματικό τόξο», όπως εσείς λέγεστε- ότι παραμένει το θέμα ανοικτό εδώ και πάρα πολλά χρόνια. Μα, αυτό το θεωρείτε επιτυχία, δηλαδή ότι παραμένει ανοικτό ένα θέμα στο οποίο η Ελλάδα έχει απόλυτο δικίο; Και ποιος παραμένει ανοικτό; Στο εσωτερικό, εδώ, κοροϊδεύοντας τους ιθαγενείς, δίνοντας τους χάντρες για να τους κοροϊδέψετε. Έχετε πάει έξω για να δείτε αν παραμένει ανοικτό; Έχετε διεκδικήσει τίποτα; Έχετε κερδίσει τίποτα;

Σε αυτό το πόρισμα που πήραμε στα χέρια μας εμείς -και έχουν περάσει τρία χρόνια από τότε που τελείωσε η επιτροπή- βλέπετε επί της ουσίας να υπάρχει κάποια διεκδίκηση; Εγώ αυτό που βλέπω είναι να οργανώσουμε ημερίδες, συνεστιάσεις και να ενημερώσουμε –λέτε- τον γερμανικό λαό. Μα, σοβαρά μιλάτε; Θα πάτε εσείς να ενημερώσετε τον γερμανικό λαό; Εσείς δεν μπορείτε να τα βγάλετε πέρα με τους Έλληνες, σας κυνηγούν όπου βρουν. Θα πάτε εσείς, λοιπόν, να πείτε στους Γερμανούς ότι οφείλουν και χρωστούν και ότι πρέπει να τα πληρώσουν; Μακάρι, αλλά δεν είσαστε σε θέση.

Και αν, από ό,τι άκουσα και από ό,τι γνωρίζω, υπάρχουν και γερμανικά κόμματα, υπάρχουν και Γερμανοί πολίτες και διάφοροι άνθρωποι της τέχνης οι οποίοι υποστηρίζουν τα ελληνικά δικαιώματα και τα δίκαια αιτήματα για αποζημιώσεις από τους Γερμανούς, γιατί δεν τα έχετε κερδίσει τόσο καιρό; Τι άλλο θέλετε; Λέτε ότι μέχρι το 1990 δεν μπορούσαμε να κάνουμε κάτι, γιατί αυτές ήταν οι συμφωνίες όλων εσάς που ήσασταν εδώ πέρα τόσα χρόνια. Από το 1990 μέχρι τώρα έχουν περάσει σχεδόν τρεις δεκαετίες. Τι κερδίσαμε;

Θα ήθελα να μου πουν τώρα με αυτό εδώ το πόρισμα, με αυτή την έκθεση που θα καταθέσουμε, οι έγκριτοι νομικοί που βρίσκονται ανάμεσά σας, ο Πρόεδρος της Βουλής, ο Πρωθυπουργός, οι Υπουργοί, σε πόσο χρονικό διάστημα υπολογίζουν ότι κάτι θα έχουμε κερδίσει ως Ελλάδα. Ας μου πείτε. Σε τρία χρόνια; Σε οκτώ χρόνια; Σε είκοσι τέσσερα χρόνια; Ποιο χρονοδιάγραμμα υπάρχει, ώστε βάσει αυτού εδώ, το οποίο δεν είναι απολύτως τίποτα, να κερδίσει η πατρίδα μας κάτι; Είναι να είχαμε να λέγαμε, είναι μία προεκλογική φωτοβολίδα που πετάξατε, προκειμένου να κοροϊδέψετε για άλλη μία φορά λίγο τους Έλληνες πολίτες.

Δυστυχώς δεν θα κερδίσουμε τίποτα ως Ελλάδα και όποιος θέλει ας μου πει συγκεκριμένα πράγματα και στοιχεία τα οποία θα τα δούμε στην πορεία.

Αντί, λοιπόν, να έρχονται οι Γερμανοί αυτή τη στιγμή εδώ, να παρουσιάζονται με διάφορα ονόματα οι διεθνείς τοκογλύφοι, να μας κουνούν το δάχτυλο και να ισοπεδώνουν την πατρίδα μας, θα έπρεπε να έχουν σκύψει το κεφάλι, να ζητούν συγγνώμη και να αποπληρώνουν τις οφειλές που έχουν απέναντι στο ελληνικό δημόσιο και στους Έλληνες ιδιώτες.

Αυτό θα μπορούσε να συμβεί, αν ήταν μία εθνικιστική κυβέρνηση, μία πατριωτική κυβέρνηση, η οποία βάζει πάνω από όλα το καλό των Ελλήνων πολιτών και όχι το καλό – που λένε- της δημοκρατίας ή οτιδήποτε άλλο. Το καλό της δημοκρατίας θα έκανε καλό, αν εκπροσωπούσε και αν ωφελούσε τους Έλληνες πολίτες.

Δεν μπορείτε, λοιπόν, να μιλάτε εσείς για το καλό και το συμφέρον της δημοκρατίας, όταν στην προδοσία των Πρεσπών έχετε έρθει σε αντίθεση με το 80% των Ελλήνων πολιτών. Μην μιλάτε για δημοκρατία, λοιπόν, εσείς, όπως επίσης δεν μπορείτε να μιλάτε για δημοκρατία, όταν διεξήχθη ένα δημοψήφισμα, στο οποίο η απόφαση της συντριπτικής πλειοψηφίας ήταν «όχι» και εσείς το μετατρέψατε σε «ναι».

Για τη δημοκρατία, λοιπόν, να αφήσετε να μιλούν άλλοι, εσείς να λέτε ότι κάνετε ό,τι σας συμφέρει, ό,τι σας βολεύει. Αυτό είστε και ο ΣΥΡΙΖΑ και οι ΑΝΕΛ και η Νέα Δημοκρατία και το ΠΑΣΟΚ και τα υπόλοιπα κόμματα που τόσα χρόνια έχετε καταδυναστεύσει την πατρίδα μας.

Στο Δικαστήριο της Χάγης το 2012, λοιπόν, ήταν ανοικτό το θέμα της διεκδίκησης αποζημιώσεων από ιδιώτες. Η ελληνική κυβέρνηση, το ελληνικό Κοινοβούλιο λέει ότι είναι δύσκολο και δεν μπορούμε να το διεκδικήσουμε. Εμείς λέμε ότι, αν μας δινόταν η δυνατότητα κάποια στιγμή, θα τα διεκδικούσαμε και θα κερδίζαμε όλα αυτά. Ξέρετε, κερδίζει κάποιος όταν πάει να διεκδικήσει κάπου και όταν πιστεύει σε κάτι. Όταν εσείς δεν πιστεύετε πουθενά και όλα αυτά τα χρησιμοποιείτε ως επικοινωνιακά τρικ, τότε είναι βέβαιο ότι θα είστε τα καλά παιδιά της Μέρκελ, των Άγγλων, των Γάλλων, των Αμερικάνων, των διεθνών σιωνιστών, των οποιωνδήποτε, αλλά δεν θα μπορέσετε να κερδίσετε ποτέ τη συμπάθεια και την αγάπη του ελληνικού λαού, γιατί ο ελληνικός λαός βλέπει ότι σε μία Αίθουσα τριακοσίων υπάρχουν διακόσιοι ογδόντα τέσσερις αυτή τη στιγμή, οι οποίοι κάνουν το παν για να νομοθετήσουν εις βάρος των Ελλήνων πολιτών, υπέρ των λαθρομεταναστών, υπέρ των αλλοδαπών, υπέρ του οποιουδήποτε άλλου, όχι όμως υπέρ των Ελλήνων πολιτών.

Στη σελίδα 84 της έκθεσης αναφέρεται ότι έγκριτοι διεθνολόγοι, οικονομολόγοι κ.λπ. πρέπει να αναγνώσουν σωστά και έγκυρα την απόφαση του Δικαστηρίου της Χάγης στις 3-2-2012 και την απόφαση του Συνταγματικού Δικαστηρίου της Ιταλίας στις 22-10-2014 και να συντάξουν πόρισμα.

Από την έκδοση της πρώτης απόφασης έχουν περάσει επτά έτη και από την έκδοση της δεύτερης πέντε έτη. Πόσα πρέπει να

περάσουν ακόμα για να κάτσουν οι έγκριτοι οικονομολόγοι και νομικοί για να συζητήσουν και να αποφασίσουν τελικά τι πρέπει να γίνει; Πόσα πρέπει να περάσουν ακόμα; Έχουν περάσει είκοσι εννέα από τότε που λέτε ότι μπορούσαμε να διεκδικήσουμε. Εδώ έχουν περάσει πέντε. Θα το σκεφτείτε και θα κάνετε συνεδριάσεις για άλλα τέσσερα χρόνια, να περάσει μια πενταετία ακόμα, να συζητήσουμε, για να μας πείτε σε άλλα δέκα χρόνια ότι πρέπει να κάτσει αυτή η επιτροπή των ανθρώπων και να αποφασίσει τελεσίδικα και οριστικά πόσο είναι το ποσό για να τα διεκδικήσουμε; Όχι φυσικά. Είναι πολύ εύκολο αυτό. Μπορεί να γίνει μέσα σε λίγες μέρες, σε λίγες εβδομάδες. Όμως αυτό θα σας φέρει στη δύσκολη θέση να αποδείξετε ότι πιστεύετε αυτά που λέτε, γιατί τότε θα πρέπει να πάτε να διεκδικήσετε και αυτό δεν είναι εύκολο. Εσείς έχετε μάθει μόνο να γονατίζετε και όχι να διεκδικείτε για τον Έλληνα πολίτη.

Όλοι λένε για χειρισμούς σε διεθνές επίπεδο. Αλήθεια, οι Ευρωβουλευτές σας τόσα χρόνια που είναι στο Ευρωκοινοβούλιο, τι έχουν κάνει για το συγκεκριμένο ζήτημα. Πριν από λίγο ακούσαμε για κάποιες διεθνείς εκθέσεις που παρουσιάζουν αυτά τα φαινόμενα και απουσιάζει μόνο η Ελλάδα. Εσείς, λοιπόν, που είστε τουλάχιστον σαράντα πέντε χρόνια -δεν βάζω και τα προηγούμενα-, εσείς που έχετε τα ηνία, που είστε οι αξιωματούχοι του ελληνικού κράτους, τι έχετε κάνει; Και έρχεστε σήμερα εδώ σε μία Αίθουσα να μας πείτε όλα αυτά τα παραμύθια;

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτού)

Ένα λεπτό, θέλω, κύριε Πρόεδρε.

Θα τελειώσω φέρνοντας σε αντιπαράθεση τις θέσεις που υπάρχουν σε αυτό εδώ το βιβλίο, τις θέσεις που εκφράζει η Κυβέρνηση και όλα τα υπόλοιπα κόμματα για το τι πρέπει να κάνει το ελληνικό κράτος για να διεκδικήσει τις αποζημιώσεις από τους Γερμανούς κατακτητές και τι λέμε εμείς.

Ακούστε τι λέει η έκθεση: εντατική καμπάνια ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης της διεθνούς αλλά και της ελληνικής κοινής γνώμης με διοργάνωση εκδηλώσεων, ημερίδων, συνεδρίων, παραγωγής ντοκιμαντέρ και ταινιών. Φέξε μου και γλίστρησε! Πάμε παρακάτω. Να δοθεί βάρος στη μελέτη της κατοχής, της αντίστασης και του ζητήματος των γερμανικών οφειλών σε όλες τις βαθμίδες του εκπαιδευτικού συστήματος. Βελτίωση των σχολικών συγγραμμάτων ιστορίας. Εκπόνηση εργασιών για το ζήτημα. Υποτροφίες για έρευνα σε μεταπτυχιακά και διδακτορικά επίπεδα. Καθιέρωση ημέρας μνήμης του ελληνικού ολοκαυτώματος. Ενίσχυση της λειτουργίας των μουσείων της Εθνικής Αντίστασης και ελληνικών ολοκαυτωμάτων και ίδρυση εντός των μουσείων κέντρων έρευνών. Μα, είναι δυνατόν να λέτε αυτά; Έτσι θα διεκδικήσετε τις αποζημιώσεις; Με ημερίδες, με καφεδάκι και με κουβέντα;

Η Χρυσή Αυγή σε αντιπαράθεση με αυτά που λέτε εσείς, λέει τα εξής: Δεν πληρώνουμε τα δάνεια ούτε στο ΔΝΤ ούτε πουθενά όπου οφείλουμε, εάν δεν γίνει άμεσα γνωστό το ποσό που οφείλουν οι Γερμανοί και δεν το αποπληρώσουν. Αν δεν το αποπληρώσουν, θα σταματήσει και η Ελλάδα να πληρώνει τα λεφτά αυτά, που είναι λεφτά που τα οφείλουν οι Γερμανοί και όχι οι Έλληνες. Να προβούμε σε μονομερείς ενέργειες. Δέσμευση περιουσιακών στοιχείων των γερμανικού δημοσίου στο εσωτερικό. Έτσι θα τους φέρουμε σε δύσκολη θέση και όχι με ημερίδες. Εγγραφή γερμανικών οφειλών. Εδώ είναι μια πρόκληση που θα πούμε εμείς οι κακοί προς όλους εσάς τους δημοκράτες: Καλούμε τώρα εδώ τον Πρόεδρο της Βουλής και όλα τα κόμματα και τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας σήμερα, εφόσον θέλετε να λύσετε το ζήτημα αυτό -και εμείς είμαστε μαζί σας αν θέλετε να το λύσετε-, να υπογράψουμε όλοι μαζί ότι θα γίνει εγγραφή των γερμανικών οφειλών στον κρατικό προϋπολογισμό και από εκεί και πέρα να αφήσετε τους Γερμανούς να τρέχουν στο Δικαστήριο της Χάγης και να δουν τι πρέπει να κάνουν και πώς θα αποπληρώσουν.

Αυτά είναι ζητήματα που μπορούν να δώσουν λύση σε αυτό που επικρατεί αυτή τη στιγμή και όχι οι ημερίδες και οι καφέδες που θα διοργανώσετε. Αυτή είναι η πραγματικότητα. Γι' αυτό μας μιείτε, γι' αυτό μας δώκετε, γι' αυτό δεν μπορείτε να αντιπαρατεθείτε λεκτικά μαζί μας. Αυτή είναι η πραγματικότητα. Θα συνε-

χίσουμε να αγωνιζόμαστε με τους Έλληνες πολίτες για τα δίκαια των Ελλήνων πολιτών, για Ελλάδα, για Ορθοδοξία και για τα δίκαια της Ελλάδος.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Χρυσής Αυγής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Τον λόγο έχει ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος της Δημοκρατικής Συμπαράταξης κ. Σκανδαλίδης.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΑΝΔΑΛΙΔΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θεωρώ πραγματικά μεγάλη μου τιμή που σήμερα ως εκπρόσωπος της Δημοκρατικής Συμπαράταξης κλήθηκα να μιλήσω για ένα θέμα, που μόνο οι άνθρωποι που είναι δίπλα μας και μας παρακολουθούν για όλους πρέπει να αποτελεί έναν τίτλο τιμής.

Πιστεύω ότι η σημερινή συνεδρίαση της Βουλής είναι μια ιστορική στιγμή στην πορεία του ελληνικού Κοινοβουλίου όχι μόνο για το θέμα που αντιμετωπίζει, όχι μόνο για το ότι μπορούμε να βάλουμε σχεδόν όλοι την υπογραφή μας κάτω από ένα κείμενο, ανεξάρτητα από τη συμφωνία μας ή τη διαφωνία μας σε επιμέρους σημεία ή την επάρκειά του, αλλά γιατί πέρα από κάποιες εξαιρέσεις ο πολιτικός λόγος που εκφράστηκε σε αυτή την Αίθουσα δείχνει να έρχεται από μια άλλη εποχή, από την ενότητα που μπορεί να δείξει ο πολιτικός κόσμος γύρω από τη διεκδίκηση ενός εθνικού ζητήματος μεγίστης σημασίας.

Νομίζω, λοιπόν, ότι θα ήταν για μένα πολύ εύκολο να υπογράψω όχι μόνο το πόρισμα, αλλά και την ιστορική αναδρομή και τη μετριοπαθή παρουσία της Υπουργού που προηγουμένως ανέβηκε στο Βήμα, με την ένσταση ότι θα μπορούσε αυτή η συζήτηση να γίνει τέσσερα χρόνια πριν για να έχει και ένα αποτέλεσμα πολύ μεγαλύτερο. Γι' αυτό το διάστημα που πέρασε χαμένο θα κάνω μια παρατήρηση στο τέλος γιατί δεν θέλω να χαλάσω την αρχική αίσθηση της ενότητας.

Θα ήθελα να μείνω σε ορισμένα σημεία. Θα ξεκινήσω λίγο παράδοξα. Ο τρόπος που πορεύεται ο κόσμος δείχνει μια δυνατότητα να έχει η δημοκρατία να ζήσει και με τη διάδοση της γνώσης να βελτιωθεί και οι πόλεμοι να πάψουν και η δυνατότητα να μη σκοτώνονται οι άνθρωποι και η δυνατότητα να απελευθερωθεί μια κοινωνία. Από την άλλη μεριά είναι όλο αυτό το σύστημα που οδηγείται κάτω από τα συμφέροντα μιας συγκεκριμένης τάξης πραγμάτων σε μια πραγματικά αδιέξοδη πολιτική.

Πιστεύω ότι η ζωή του ανθρώπου ως αυταξία, την οποία κανείς δεν μπορεί να αφαιρέσει, θα έπρεπε να είναι το ζήτημα του καιρού μας. Και αν θέλετε να μιλήσουμε για τον χώρο μας, την Ευρώπη, την πατρίδα μας, τον κόσμο, το πανανθρώπινο αίτημα θα ήταν μια νέα εποχή αναγέννησης και ανθρωπισμού, μια νέα εποχή δηλαδή που η μαζική αφάριση για αποιονδίση λόγο της ζωής των ανθρώπων θα ήταν στίγμα στο μάτι του πολιτισμού μας, μια εποχή, στην οποία το Ολοκαύτωμα θα ήταν ουσιαστικά η πιο ακραία έκφραση της βαρβαρότητας που επιβάλλεται σε μια εποχή που θα μπορούσε να επικρατήσει ειρήνη και η ζωή να γίνει καλύτερη.

Το λέω αυτό γιατί το Ολοκαύτωμα είναι ακριβώς το σύμβολο της ναζιστικής θηριωδίας, που αποτελεί το ειδεχθέστερο των εγκλημάτων ενός ολόκληρου αιώνα. Ιστορικά η χώρα μας είχε εκατόμβες νεκρών. Ο λαός μας κράτησε ψηλά τη σημαία του ανθρωπισμού ως διαχρονική αξία, αλλά υπέστη αυτός κύρια και πρώτος και σε μεγαλύτερο ποσοστό από όλους τους άλλους τη λαίλαπα της ναζιστικής θηριωδίας. Θυμάμαι τον τίτλο του βιβλίου - κραυγή του Μανώλη Γλέζου -ήμουν ένας από τους παρουσιαστές του- που δίνει όλη τη σημασία αυτής της σημερινής συζήτησης: «Και ένα μάρκο να ήταν οι οφειλές της Γερμανίας...». Δεν είναι ζήτημα συναλλαγής ή εξισορρόπησης. Είναι ζήτημα εθνικής μνήμης και ιστορικής δικαίωσης.

Αυτή η εθνική επιταγή είναι αυτή που πρέπει να κινεί την Εθνική Αντιπροσωπεία, εάν θέλει να χαράξει μια πραγματικά εθνική στρατηγική, για να έχει και ένα πρακτικό αποτέλεσμα. Γιατί μέχρι τώρα φάγαμε τις σάρκες μας αντιπαρατιθέμενοι οι μιν στους δε για το ποιος κάνει καλά τη δουλειά του ως φίλος της Ελλάδας και ποιος ως εχθρός της.

Εγώ δεν είδα ποτέ κανέναν μέσα σ' αυτήν την Αίθουσα που να είναι εχθρός της Ελλάδας και κανένα κόμμα του δημοκρατικού τόξου που να εχθρεύεται τα συμφέροντα της χώρας και θα

ήθελα το ίδιο να νιώθουν όλοι μεταξύ μας. Δείχνει ακριβώς ότι το κλίμα που έχουμε έξω στην πολιτική αντιπαράθεση δεν συμβαδίζει με τη σημερινή ενότητα που υπάρχει εδώ και που δείχνει τι θα μπορούσαμε να πετύχουμε.

Το δεύτερο σημείο που θέλω να θίξω είναι το εξής. Η διεκδίκησης μας είναι ιστορικά δίκαιη και διαχρονικά απαράγραπτη, με μια προϋπόθεση: Δεν αποδίδει τις ευθύνες στους λαούς ούτε μπορεί να κατασκευάσει στερεότυπα κατά του γερμανικού λαού. Είναι αποκλειστική ευθύνη μιας ηγεσίας και μιας ολοκληρωτικής και φασιστικής ιδεολογίας. Δυστυχώς η γερμανική ηγεσία και μεταπολεμικά δεν αποδέχθηκε ποτέ το ελληνικό αίτημα και το αντιμετώπισε με έναν κυνισμό διαχρονικά που παρέμεινε αναλλοίωτος σε όλη αυτή την ιστορική διάρκεια.

Είναι παρήγορο ότι υπάρχει σήμερα αυτή η μικρή ρωγμή που δεν συμβαδίζει με αυτά που θέλουμε εμείς να πετύχουμε, γιατί μιλά για πολύ τυπικά πράγματα σε σχέση με εμάς που μιλάμε για πολύ περισσότερα. Όμως, και αυτή η ρωγμή, το ρήγμα στη γερμανική αδιαλλαξία, είναι ένα μικρό βηματάκι μπροστά. Θα μπορούσε να βοηθήσει να διαμορφώσουμε μία διεθνή κοινή γνώμη, η οποία θα μπορούσε να μας στηρίξει έμπρακτα στη διεκδίκηση του δικού μας αιτήματος.

Θέλω να πω, λοιπόν, ότι αυτή ουσιαστικά η διαδικασία συνδέεται και με μία άλλη ιστορική καταγραφή. Ο Υπουργός που μίλησε προηγουμένως ήταν ακριβής στην καταγραφή και νομίζω ότι διέλυσε κάθε αμφιβολία.

Εγώ θα μείνω σε τρία σημεία. Το πρώτο αφορά το 1964 όταν έγινε η πρώτη ανακοίνωση του θέματος του κατοχικού δανείου, με εντολή της κυβέρνησης Γεωργίου Παπανδρέου από τον καθηγητή Άγγελο Αγγελόπουλο σε φορολογικό συνέδριο στο Αμβούργο. Η απάντηση του διευθυντή του γερμανικού Υπουργείου Οικονομικών ήταν ότι η κυβέρνηση Καραμανλή παραιτήθηκε έναντι ενός δανείου 200 εκατομμυρίων μάρκων, το οποίο όμως ο ίδιος ο Κωνσταντίνος Καραμανλής διέψευσε. Ήταν μία προφορική συζήτηση, κατά την οποία προφανώς έδωσε μία απάντηση για να αποφυγεί την ερώτηση ο διευθυντής.

Ο δεύτερος σταθμός ήταν το 1995, όταν έγινε η ρηματική διακοίνωση του Ανδρέα Παπανδρέου μέσω του Κάρολου Παπούλια -που νομίζω ότι ο Γεώργιος - Αλέξανδρος Μαγκάκης ήταν αυτός που τη μετέφερε-, αναφορικά με την επικαιροποίηση του αιτήματος για πολεμικές αποζημιώσεις, σύμφωνα με τη συμφωνία «2 συν 4» που αναφέρθηκε προηγουμένως. Η απάντηση των Γερμανών ήταν -για να δείξουμε την κυνικότητα της ηγεσίας τους- ότι τα χρόνια πέρασαν και καθιστούν ανενεργό το αίτημα και ότι η νομιμοποίηση των αντιποίνων κατά αμάχων στο Δίστομο και στα Καλάβρυτα ήταν πολεμικές ενέργειες και δεν ήταν Ολοκαύτωμα, δεν ήταν ουσιαστικά μαζική σφαγή, μαζική εξολόθρευση.

Το τρίτο ήταν το εξής. Το 2001, με την κυβέρνηση Σημίτη, συγκροτήθηκε επιτροπή και ο αείμνηστος Θέμελης πήγε ένα υπόμνημα στη γερμανική Κυβέρνηση. Επειδή ο Θέμελης ήταν και λίγο λογότεχνος, είχε πολύ χαρακτηριστικά: ήταν σαν να υψώθηκε ένα γυάλινο τείχος μπροστά μας, ξαφνικά πάγωσαν τα χαμόγελα στα χείλη τους και απέκλεισαν συλλήβδην οποιαδήποτε συζήτηση γύρω από αυτό το θέμα.

Το λέω αυτό για να δείξω ότι δεν ήταν τόσο απλό να πει κανείς ότι πάω, τα ζητάω και τα παίρνω, ούτε τόσο εύκολο να πει κανείς ότι υπήρχαν Έλληνες που θα μπορούσαν και δεν το έκαναν.

Το τέταρτο σημείο. Η Ελλάδα έχει δύο ξεχωριστές και δίκαιες απαιτήσεις. Οι γερμανικές οφειλές ως αποζημιώσεις πόλεων και ιδιωτών και οι πολεμικές επανορθώσεις και ουσιαστικά οι αρχαιολογικοί θησαυροί κ.λπ. είναι το ένα κομμάτι που αφορά τη διακρατική συνεννόηση. Αυτό είναι το πρώτο.

Το δεύτερο αφορά την αποπληρωμή του κατοχικού δανείου, που αποτελεί μία συμβατική υποχρέωση. Το πρώτο αντιμετωπίζεται με διακρατική συνεννόηση. Το δεύτερο οφείλει να διεξέλθει νομικές και άλλες περιπτώσεις, οι οποίες πρέπει να γίνουν. Το πρώτο μάλλον, είναι δικαστική απόφαση, το δεύτερο αφορά τη διακρατική συνεννόηση.

Χρειαζόμαστε μία συγκροτημένη στρατηγική. Το πόρισμα μάς δίνει κάποιες κατευθύνσεις, αλλά είναι και αυτές γενικόλογες. Γιατί όλα είναι θέματα συσχετισμού δυνάμεων. Όλα είναι θέματα που είναι ο αδύναμος κρίκος. Και αν ένας λαός ενωμένος εδώ διεκ-

δικήσει επί της ουσίας το επόμενο βήμα, για να μπορέσει να φτάσει στην τελική λύση, θα έχουμε τύχη. Αλλιώς θα συνεχίσουμε μία διελκυστίνδα αντιπαράθεσης -ποιοι το διεκδίκησαν, ποιοι δεν το διεκδίκησαν- ή κωλυσιεργίας τότε το φέρνουμε στη Βουλή, μετά από τρία χρόνια, μπροστά στις εκλογές. Θα μπορούσαμε αυτά τα τρία χρόνια να τα εκμεταλλευτούμε και να κάνουμε πέντε πράγματα παραπάνω. Δεν τα κάναμε αυτά τα παραπάνω πράγματα και είναι κρίμα. Διότι θυμάμαι από το 1994, όταν ανέλαβα για πρώτη φορά το Υπουργείο Εσωτερικών, την αγωνία του Μανώλη Γλέζου, αλλά και του αείμνηστου Γιάννη Σταμούλη -τότε ήμουν και αρμόδιος σε σχέση με αυτά τα θέματα- να επικαιροποιηθεί το θέμα. Και τότε προσπαθήσαμε αυτή την αγωνία να την κάνουμε πράξη και συναντούσαμε συνεχώς έναν τοίχο, αλλά και μία εσωτερική αντιπολίτευση που όλα τα μετέφερε σε μία πολιτική αντιπαράθεση, αυτή που γινόταν επί τόσο καιρό πριν από τις τελευταίες εκλογές, απέναντι στις προηγούμενες κυβερνήσεις, και αυτή που τώρα θα μπορούσαμε εμείς να κάνουμε και κάνουμε απέναντι σε αυτή την Κυβέρνηση που πραγματικά καθυστέρησε όλα αυτά τα χρόνια και έδειξε ότι αυτά που έλεγε δεν ήταν τόσο εύκολο να τα κάνει και τώρα έρχεται και με πολύ ρεαλισμό μάς λέει πράγματα που είναι πιο ρεαλιστικά από αυτά που λέγαμε εμείς τότε.

Τα λέω αυτά, γιατί δεν είναι η ώρα, αγαπητοί συνάδελφοι, να ανοίξουμε μία καινούργια σελίδα στη σχέση μας, στην πορεία μας, στον τόπο μας, στην ενότητα του λαού μας; Δεν είναι η ώρα να δείξουμε ότι οι Έλληνες μπορούμε ενωμένοι να δώσουμε μια απάντηση, επί της ουσίας, στο να λύνουμε αυτά τα προβλήματα, επειδή ακριβώς ενωμένοι διεκδικούμε; Δυστυχώς δεν είμαι τόσο αισιόδοξος γι' αυτή την πορεία, βλέποντας το σημερινό πολιτικό κλίμα και είναι κρίμα, γιατί σήμερα ήταν μία μεγάλη ημέρα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Τον λόγο έχει ο κ. Μπιγιάλας και αμέσως μετά θα δώσουμε τον λόγο στον Πρόεδρο της Κοινοβουλευτικής Ομάδας της Ένωσης Κεντρώων κ. Λεβέντη.

Μέχρι να ανέβει στο Βήμα ο κ. Μπιγιάλας έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα ότι τη συνεδρίασή μας παρακολουθούν από τα άνω δυτικά θεωρεία, αφού προηγουμένως ξεναγήθηκαν στην έκθεση της αίθουσας «ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ» και ενημερώθηκαν για την ιστορία του κτηρίου και τον τρόπο οργάνωσης και λειτουργίας της Βουλής, τριάντα τέσσερις επισκέπτες από τη Γερμανία.

Η Βουλή τούς καλωσορίζει.

(Χειροκροτήματα απ' όλες τις πτέρυγες της Βουλής)

ΧΡΗΣΤΟΣ ΜΠΙΓΙΑΛΑΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Έρχομαι στο Βήμα με ανάμεικτα συναισθήματα, τα οποία προκλήθηκαν από τις ομιλίες από την έναρξη της συνεδρίασης και μέχρι πριν από λίγο που κατέβηκε από το Βήμα ο αγαπητός συνάδελφος κ. Σκανδαλίδης, του οποίου όντως μπορώ να πω ότι πρόσεξα ιδιαίτερα την ομιλία του. Ήταν μία θετική ομιλία, πέρα από τη μικρή μομφή που μας έθεσε, η οποία όμως ήταν λίγο διαφορετική από του εισηγητή.

Πριν από τον κ. Σκανδαλίδη, κατήλθε από το Βήμα εκπρόσωπος αυτών που ως πολιτικοί απόγονοι και υμνητές και υπερασπιστές του ναζισμού έρχονται με θρασύτητα εδώ μέσα και κουνάνε το δάκτυλο, προσβάλλοντας έτσι τη μνήμη ενός εκατομμυρίου Ελλήνων, που είτε σκοτώθηκαν, είτε βασανίστηκαν, είτε έμειναν ανάπηροι -τα θύματα δηλαδή του ναζισμού-, προσβάλλοντας τη μνήμη για τα χωριά και τις περιουσίες που χάθηκαν και για τις υποδομές που καταστράφηκαν στη χώρα, προσβάλλοντας τη μνήμη όλων των Ελλήνων που είναι υπερήφανοι για τον αγώνα που έδωσε ο ελληνικός λαός το '40-'41 και το '41-'44'.

Αυτή η προσβολή δεν μπορεί να μείνει αναπάντητη, γιατί αυτοί οι οποίοι φέρουν στο πέτο τους κρυφά ή και σε τατουάζ του σώματος τον αγκυλωτό σταυρό, δεν μπορούν εδώ μέσα να κουνούν το δάκτυλο. Αυτοί οι οποίοι δηλώνουν επίσημα και δημόσια ότι είναι οι πολιτικοί απόγονοι των ηττημένων του Β' Παγκοσμίου Πολέμου δεν μπορούν να κουνούν το δάκτυλο εδώ μέσα.

Συμφωνούμε όλοι ότι αυτή η μέρα είναι ιστορική, γιατί έρχεται και παίρνει σάρκα και οστά ένα συγκεκριμένο πλέον θέμα. Η έκθεση της επιτροπής που έχει χρόνια πίσω αναφορά σε όλες τις προσπάθειες που έκαναν οι ελληνικές κυβερνήσεις, με συγκεκρι-

μένη αναφορά στο Νομικό Συμβούλιο του Κράτους, αλλά και στο Γενικό Λογιστήριο του Κράτους, όπως σωστά είπε ο κ. Σταϊκούρας, είναι η βάση και έρχεται η Βουλή να επικυρώσει εν είδει επικύρωσης αυτή την έκθεση και να δώσει την εντολή στην Κυβέρνηση, σε όλες τις κυβερνήσεις, με συγκεκριμένο και διατεταγμένο τρόπο, αξιοποιώντας όλα τα νομικά, αλλά και διπλωματικά επιχειρήματα, να προχωρήσει στη διεκδίκηση των γερμανικών οφειλών, διεκδίκηση, που, όπως σωστά είπε προηγουμένως η Υπουργός, δεν είναι ζήτημα ποσοτικό, αλλά είναι φόρος τιμής αυτής της μεγάλης συνδρομής και του φόρου αίματος που πλήρωσε αυτή η χώρα απέναντι στον ναζισμό, που τον βλέπουμε να ορθώνει κεφάλι με θράσος.

Λυπάμαι, βέβαια, για κάποιους συναδέλφους που μέσα στον αντιπολιτευτικό τους οίστρο, δεν μπορούν να ξεφύγουν και να δώσουν το μήνυμα της ενότητας για αυτή τη μέρα. Παρ' όλα αυτά, όμως, το βράδυ θα δώσουμε μια ψήφο σε αυτό το οποίο ο Πρόεδρος της Βουλής έθεσε στη Διάσκεψη των Προέδρων, δίνοντας σημαντικά μηνύματα αυτού του ψηφίσματος.

Το ζήτημα των οφειλών προς την Ελλάδα από τον Α' και Β' Παγκόσμιο Πόλεμο παραμένει ανοικτό ως απαράγραπτο χρέος που αναζητά επίμονα την ηθική, ιστορική και νομική του δικαίωση. Οι αξιώσεις του ελληνικού κράτους και οι οφειλές από τον Α' και Β' Παγκόσμιο Πόλεμο παραμένουν εκκρεμείς και ενεργές στο σύνολό τους. Το ελληνικό κράτος ουδέποτε και καθ' οιονδήποτε τρόπο αποποιήθηκε των αξιώσεών του, εκτός της περιόδου της χούντας, που οι μιμητές της σήμερα μας κουνούν το δάχτυλο. Δεν τίθεται και δεν δύναται να τεθεί κανένα ζήτημα παραγραφής των αξιώσεων του ελληνικού κράτους και καλείται η ελληνική Κυβέρνηση να προβεί σε όλες τις ενδεδειγμένες, ιδίως διπλωματικές και νομικές, ενέργειες για τη διεκδίκηση των οφειλών. Αυτό είναι απόψε που παίρνουμε απόφαση, που δίνουμε εντολή στην Κυβέρνηση, με τον πλέον όμως καταγεγραμμένο τρόπο, όχι αποσπασματικό. Διότι ακούστηκαν πολλά εδώ.

Θέλουν να ρίξουν ευθύνες ότι καθυστερήσαμε τρία χρόνια και νομίζω ότι ο Πρόεδρος της Βουλής δημόσια ήταν ξεκάθαρος, να μη μπορεί κανείς να μας πει ότι αυτό το ζήτημα των γερμανικών οφειλών μπορεί να το βάλουν εν είδει συμψηφίσματος. Διότι μετά δεν θα μπορούσε να αποζημιωθεί αυτός ο φόρος τιμής που έδωσε αυτή η χώρα, αλλά θα κάναμε ένα παζάρι. Θα μπορούσαμε να πούμε: Και τα προηγούμενα χρόνια, τι; Δεν είναι εκεί το ζήτημα.

Οργανωμένα σήμερα παίρνουμε μια απόφαση για τη διεκδίκηση των οφειλών και αυτό είναι το ζητούμενο, ότι πρέπει εδώ, μέσα από τη Βουλή, να φύγει ομόφωνα η απόφαση, εκτός των μμητών του ναζισμού, ομόφωνα αυτών που πόνεσαν και πάλεψαν ενάντια στους ναζιστές.

Κυρίες και κύριοι της Νέας Δημοκρατίας, λυπάμαι, αλλά ο εισηγητής σας έχει μια σύγχυση. Ξεκαθαρίστε το. Είστε υπέρ μιας τέτοιας ομοψυχίας ή δεν μπορείτε να λειτουργείτε; Μου ήρθε στο μυαλό ένας μύθος του Αισώπου. Θα τον αναφέρω για να κλείσω με αυτό.

Στην μια πλευρά της όχθης ενός ποταμού ήταν ένας βάτραχος και ένας σκορπιός. Λέει ο σκορπιός στον βάτραχο: «Βάτραχε, πάρε με στην πλάτη σου να περάσουμε απέναντι. Εσύ ξέρεις καλύτερα». Λέει ο βάτραχος: «Μα, θα με τσιμπήσεις και θα πεθάνω». «Μα», του λέει, «θα με έχεις στην πλάτη σου. Αν σε τσιμπήσω, θα πνιγούμε και οι δύο». Πιέθεται ο βάτραχος, τον βάζει στην πλάτη του.

Στα μισά του ποταμού, όμως, ο σκορπιός τον τσιμπάει. Γυρίζει ο βάτραχος και του λέει: «Μα γιατί; Θα πνιγούμε και οι δύο. Εγώ θα πεθάνω από το δηλητήριό σου και εσύ θα πνιγείς». Η απάντηση είναι η εξής: «Μα, είναι στη φύση μου να κάνω αυτό το πράγμα».

Αυτά τα δηλητήρια και αυτή τη χολή δεν πρέπει να τα επιτρέπουμε εδώ μέσα!

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Τον λόγο έχει ο Πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Ομάδας της Ένωσης Κεντρώων κ. Λεβέντης.

ΒΑΣΙΛΗΣ ΛΕΒΕΝΤΗΣ (Πρόεδρος της Ένωσης Κεντρώων): Να χαιρετίσουμε τον Προεδρεύοντα, τους Υπουργούς που πα-

ρίστανται και τους κυρίους και κυρίες Βουλευτές που, επίσης, παρίστανται.

Η υπόθεση που συζητούμε σήμερα, της διεκδίκησης των αποζημιώσεων από τη Γερμανία, είναι μια υπόθεση που γίνεται με καθυστέρηση πάρα πολλών δεκαετιών, έξι συν δύο μας κάνουν οκτώ δεκαετίες, έτσι δεν είναι; Σε αυτές τις δεκαετίες υπήρχαν κυβερνήσεις εδώ στην Ελλάδα οι οποίες κυβερνήσεις δεν διεκδίκησαν τις αποζημιώσεις.

Ο κ. Τσίπρας γιατί διεκδικεί; Εγώ πιστεύω ότι ο κ. Τσίπρας δεν διεκδικεί τις αποζημιώσεις, απλώς πάει να κλέψει ψήφους από τα υπόλοιπα κόμματα της Αριστεράς, γιατί τα αντανάκλαστικά των πολιτών της Αριστεράς, όταν ακούν ότι κυνηγάς αποζημιώσεις, χαίρονται. Έχουν οι αριστεροί κάποιους δογματισμούς.

Πάει, λοιπόν, ο κ. Τσίπρας να κλέψει ψήφους από τον κ. Λαφαζάνη, από τον κ. Κουτσούμπα, από την κ. Κωνσταντοπούλου, από αυτούς. Νομίζω ότι ο χρόνος που επελέγη για αυτή καθαυτή τη διεκδίκηση είναι ένα πονηρό σχέδιο του κ. Τσίπρα, διότι νομίζω ότι είστε τέσσερα χρόνια και το θέμα αυτό θα μπορούσατε και νωρίτερα να το έχετε αντιμετωπίσει, έτσι δεν είναι; Ποιος σας εμπόδιζε να το φέρετε στη Βουλή προς ψήφιση; Ποιος εμπόδιζε τον Σαμαρά, τον Καραμανλή, τον Άλφα, τον Βήτα που κυβερνήσαν εκ δεξιών; Τους εμπόδιζε κανείς; Όχι.

Όμως, υπάρχει κάτι βαθύτερο. Δεν ανησυχεί η Γερμανία. Πάντα η Γερμανία απαντάει ότι το θέμα έχει λήξει και αυτό μας βάζει σε κάποιες σκέψεις. Δεν ανησυχεί καθόλου η Γερμανία. Συνηθώς, όταν υπάρχει μια απαίτηση, εγείρεται κάποια ανησυχία εις την πλευρά από την οποία απαιτείται.

Εδώ δεν έχω δει να ανησυχούν καθόλου οι Γερμανοί. Όσες φορές μιλάω με επισήμους Γερμανούς δεν ανησυχούν. Θεωρούν ότι το θέμα έχει λήξει με ένα δάνειο 160 εκατομμυρίων μάρκων που έλαβε ο Κωνσταντίνος Καραμανλής -ο γέρο- και με την παραμονή τετρακοσίων χιλιάδων εργαζομένων. Διότι, όντως, στη δεκαετία του 1960 εξεδιώκοντο από την Γερμανία με τη βιομηχανική επανάσταση και την εισαγωγή νέων τεχνολογιών. Εισήγηση μηχανήματα και οι άνθρωποι περιόσευαν. Και τότε εξεδιώχθηκαν πολλοί εργαζόμενοι -Πολωνοί, Ούγγροι, Τούρκοι, Πέρσες- από τη Γερμανία, για όσους ξέρετε από Γερμανία.

Και ο Καραμανλής με ταξίδι του στη Βόννη πέτυχε να μην επιστρέψει κανείς από τους Έλληνες, διότι αν επέστρεφαν οι Έλληνες άτακτα σε μία τελείως ανοργανωμένη και διαλυμένη οικονομία, θα έπεφτε η Κυβέρνηση και θα υπήρχε αποσύνθεση της χώρας.

Εκεί, λοιπόν, παίχτηκε κάποια συζήτηση μεταξύ των Γερμανών και του Πρωθυπουργού και νομίζω ότι εάν φθάσουμε στη διεκδίκηση, πολύ φοβάμαι ότι θα φανερωνόταν πολύ σοβαρά πράγματα εις βάρος της Ελλάδος και εις βάρος συγκεκριμένων πολιτικών που εκπροσώπησαν την Ελλάδα όλα αυτά τα χρόνια και που ε γνώριζαν ότι το θέμα έχει λήξει και παριστάνουν τώρα ότι δεν το γνωρίζουν και ζητούν διεκδικήσεις.

Εμείς ως Ένωση Κεντρώων θα ψηφίσουμε υπέρ τού να διεκδικήσουμε, να εξηγουόμεθα, διότι υπάρχει μια δίκαιη εθνική απαίτηση. Έχασαν τη ζωή τους άνθρωποι, κατεστράφησαν περιουσίες και υπήρξε θηριωδία. Επομένως είναι εύλογο ότι στοιχειοθετούνται απαιτήσεις. Όμως, γιατί κοιμόταν η χώρα ογδόντα χρόνια; Αυτή η συζήτηση αυτή τη στιγμή αποτελεί χαστούκι για όσους διέτελεσαν πρωθυπουργοί όλα αυτά τα χρόνια! Τι ήταν όλοι αυτοί, ανθέλληνες και χάρισαν τα λεφτά στους Γερμανούς; Μπορεί να έρχεται μια χώρα μετά από ογδόντα ή εκατό χρόνια να διεκδικεί; Λέει, νομικά δεν παραγράφεται. Και επειδή νομικά δεν παραγράφεται, μπορούμε μετά από τετρακόσια χρόνια να διεκδικούμε; Είναι λογικές αυτές; Εισάγουμε τέτοιου είδους λογικές στη λειτουργία των κρατών και στις σχέσεις των κρατών; Αυτά είναι παράλογα πράγματα.

Γι' αυτό, λοιπόν, ως προς την πρόταση αυτή που συζητάμε σήμερα και καλούμεθα να ψηφίσουμε, βλέπω μόνο μία προσπάθεια από τον κ. Τσίπρα να λεηλατήσει τα κόμματα της υπόλοιπης Αριστεράς, των οποίων οι πολίτες έχουν ευαισθησία στο θέμα αυτό και χαίρονται όταν διεκδικούμε κάτι από τους Γερμανούς, από τους Εγγλέζους. Είναι σίγουρο ότι θα υποστούν απώλειες και ο Κουτσούμπα και η Κωνσταντοπούλου και ο Λαφαζάνης από αυτό το πονηρό σχέδιο του κ. Τσίπρα.

Τώρα, κατά πόσο θα πάρουμε ποτέ λεφτά από τους Γερμανούς, λίγο-πολύ όλοι το γνωρίζουμε στην Αίθουσα αυτή! Δεν ξέρω αν υπάρχουν άνθρωποι που προσδοκούν όντως να πάρουμε χρήματα! Αυτό είναι άλλου παπά ευαγγέλιο. Όμως, σας λέγω ότι ουσιαστικά αυτή η συζήτηση αποτελεί ένα χαστούκι εναντίον αυτών που διετέλεσαν πρωθυπουργοί και που βγαίνουν ανθέλληνες και μειοδότες. Μία εύλογη διεκδίκηση την έβαλαν «στο ψυγείο».

Η γερμανική πλευρά έχει την άποψη -αυτές είναι οι πληροφορίες μου- με τα 160 εκατομμύρια μάρκα και με την παραμονή των περιόδων τετρακοσίων είκοσι χιλιάδων Ελλήνων εργαζομένων της εποχής εκείνης -των υπολοίπων εθνικοτήτων εξεδιώχθησαν οι εργαζόμενοι- ότι το θέμα έληξε. Έτσι θεωρεί η Γερμανία και θα το δείτε το επιχείρημα πως θα εκδηλωθεί, αν χρειαστεί να εκδηλωθεί, γιατί εγώ πιστεύω ότι για το θεαθήναι γίνεται ετούτη εδώ η συνεδρίαση.

Θέλω να πω και κάτι άλλο τώρα, γιατί πάμε σε Ευρωεκλογές. Παρακολουθώ, λοιπόν, σε όλα τα κανάλια τον κύριο τάδε που είναι υποψήφιος της Νέας Δημοκρατίας, τον κύριο τάδε που είναι υποψήφιος του ΣΥΡΙΖΑ. Βλέπετε πουθενά την Ένωση Κεντρώων; Τι γίνεται, βρε παιδιά; Τι δημοκρατία είναι αυτή που στήσαμε; Έχουμε πέντε κανάλια διαπλεκόμενα και ένα κρατικό. Πού είναι η Ένωση Κεντρώων; Πού είναι; Ωραία δημοκρατία στήσατε! Πάρα πολύ ωραία δημοκρατία!

Μάλιστα, μία κυρία από τη Νέα Δημοκρατία την έχω δει εκατό φορές να εμφανίζεται σε όλα τα κανάλια, πρώι, μεσημέρι, βράδυ. Δεν θέλω να πω το όνομά της, για να μην την εκθέσουμε. Είναι μία κυρία που προέρχεται από το ΛΑΟΣ. Αυτήν εννοώ. Δεν έχω τίποτα με την κυρία, αλλά πρέπει να γνωρίζει κι εκείνη ότι η συνεχής εμφάνισή της στα κανάλια της κάνει κακό, όταν τα κανάλια δεν τηρούν την ισοτιμία. Δηλαδή, λήγει το ζήτημα, αν υπάρχει ένας του ΣΥΡΙΖΑ και ένας της Νέας Δημοκρατίας. Υπάρχει δημοκρατία. Δεν χρειάζεται η δημοκρατία τίποτα άλλο, αυτά τα δύο κόμματα. Το μόνο που σας μένει είναι να απαγορεύσετε τη λειτουργία των κομμάτων. Αν μπορούσατε και αυτό να το κάνετε, θα το κάνατε. Μην έχετε καμμία αμφιβολία.

Ο κ. Τσίπρας βγήκε σε κάποια συνέντευξη στον κ. Χατζηνικολάου και είπε ότι μάλιστα ο λαός τέσσερα χρόνια και τώρα ήρθε η ώρα να ευεργετηθεί ο λαός. Δεν το καταλαβαίνω. Δηλαδή, τι είναι αυτό; Τη μία γδέρνουμε τον λαό, του πίνουμε το αίμα και την άλλη ερχόμαστε να του δίνουμε ευεργετήματα; Είναι αυτή μέθοδος λειτουργίας κράτους; Έχουμε υποχρέωση, λέει, απέναντι στις χήρες. Οι χήρες είναι στον δρόμο τρία χρόνια τώρα. Πότε αντιληφθήκατε ότι οι χήρες έμειναν χωρίς συντάξεις; Τώρα το αντιληφθήκατε; Το ΕΚΑΣ πότε κόπηκε; Επί άλλης κυβέρνησης κόπηκε; Πότε κόπηκαν τα αναδρομικά, για τα οποία φωνάζει ο κόσμος; Πότε πάνε να δοθούν; Με τι λεφτά θα δοθούν; Δηλαδή, εδώ υπάρχει ένα ερώτημα στους Έλληνες πολίτες. Υπήρχαν τόσα χρόνια λεφτά και κάποιοι κακοί άνθρωποι τα έκοψαν από τον λαό ή θυσίασε ο λαός τα πάντα, ακόμα και το ίδιο του το αίμα, για οκτώ χρόνια και τώρα ο κ. Τσίπρας, για να βελτιώσει τα εκλογικά του ποσοστά, ξηλώνει το πουλόβερ και θα μας οδηγήσει ξανά στην πτώχευση; Τι εξ όλων συμβαίνει;

Και έρχεται και ο Μητσοτάκης και δίνει 2.000 ευρώ σε κάθε παιδί που γεννιέται. Παρά την εξαγγελία του κ. Μητσοτάκη, δεν βλέπω να μένουν έγκυες οι γυναίκες, γιατί εννιά μήνες κρατά η εγκυμοσύνη και αφού στους εννέα βγαίνει ο Μητσοτάκης, έπρεπε όλες οι γυναίκες να μένουν έγκυες. Αυτό το λέω, άμα πίστευαν τον κ. Μητσοτάκη, αν δηλαδή τα δύο χιλιάδικα είναι αρκετά για να γεννήσεις παιδί.

Επομένως εδώ υπάρχει μία πρόδηλη εξαπάτηση του λαού από κάποια κόμματα. Υπάρχει ένα παραμύθι γενικώς. Αυτοί που βλέπουν ότι φεύγουν κατατρεγμένοι από την κοινωνία μοιράζουν και αυτοί που έρχονται πάλι πρέπει να μοιράσουν, γιατί αλλιώς δεν θα έρθουν, διότι στην Ελλάδα αν δεν πεις ψέματα και δεν μοιράσεις, δεν βγαίνεις.

Σήμερα είχα συζήτηση με έναν δημοσιογράφο του «ALPHA» και μου λέει ότι διορίζουν ξανά. Συνεχίζεται το ρουσφέτι. Ήταν, λέει, «5 προς 1» -δηλαδή, πέντε να αποχωρούν, ένας να εισέρχεται στο δημόσιο- και τώρα ο Τσίπρας το έκανε «5 προς 5» πάλι.

Μα, με το «5 προς 5» πτωχεύσαμε! Τι γίνεται εδώ; Δηλαδή,

πήρε ανάσα η οικονομία και πρέπει αμέσως να την οδηγήσουμε ξανά στην ασφυξία, γιατί πρέπει κάποιοι να επανεκλεγούν στην Αίθουσα αυτή, εξαπατώντας τον ελληνικό λαό; Αυτό πρέπει να γίνει;

Θα σας πω, επίσης, μία ιστορία που είναι αληθινή και που συνέβη προ τριημέρου. Η Ένωση Κεντρώων ανήκει σε μία ομάδα ευρωπαϊκών κομμάτων που λέγεται EDP. Αυτή η ομάδα συνεδρίασε σε ένα μέρος της Ευρώπης -είχα στείλει κι εγώ κάποιον Βουλευτή- και επαναχάρησε το μανιφέστο του EDP. Στο μανιφέστο του EDP εγώ ζήτησα να μπει ένας όρος. Δηλαδή, για να το εγκρίνει η Ένωση Κεντρώων το μανιφέστο, πρέπει να γίνει δημοψήφισμα μετά τις βουλευτικές εκλογές στην Ελλάδα, αυτό που δεν έγινε από τον Τσίπρα για τις Πρόσπεες, επειδή εγκρίθηκαν οι Πρόσπεες, χωρίς τον λαό, ενώ η άλλη πλευρά, η πλευρά του Σκοπίων έκανε δημοψήφισμα. Εμείς δεν κάναμε δημοψήφισμα.

Και γνώριζαν και οι ξένοι ότι κατά 80% ο ελληνικός λαός ήταν αντίθετος με τη συμφωνία και ο κ. Τσίπρας εν γνώσει ότι κατά 80% ο ελληνικός λαός είναι αντίθετος με τη συμφωνία.

Ζήτησα, λοιπόν, να μπει στο μανιφέστο ο όρος, ότι δείχνουν αλληλεγγύη τα είκοσι επτά άλλα κόμματα της Ευρώπης στην Ένωση Κεντρώων, που ζητάμε δημοψήφισμα μετά τις βουλευτικές εκλογές στην Ελλάδα για να δούμε εάν ο λαός εγκρίνει ή όχι τις Πρόσπεες. Η άποψη των είκοσι έξι κομμάτων, συμπεριλαμβανομένης και της Κύπρου -και η Κύπρος ψήφισε «κατά» της πρότασής της Ένωσης Κεντρώων- ήταν ότι έχει λήξει το ζήτημα, ότι είναι διακρατική συμφωνία και έχει λήξει, ότι δεν μπορούμε να ξανα συζητήσουμε για μία συμφωνία που νομικά έχει λήξει.

Όταν ενημερώθηκα εγώ, ζήτησα από αυτόν που με αντιπροσέπευε να δηλώσει ότι η Ένωση Κεντρώων αποχωρεί. Δεν μπορούμε να συμμετέχω σε μία ομάδα κομμάτων, η οποία δεν καταλαβαίνει ότι παραβιάστηκε η θέληση του ελληνικού λαού για ένα τόσο ζωτικό θέμα.

Συνεδρίαζαν τρεις μέρες και τελικώς μου είπαν ότι αποδέχονται να γραφτεί στο μανιφέστο ότι υποχρεώνονται τα κόμματα της Ευρώπης, τα υπόλοιπα, να δείξουν αλληλεγγύη προς την Ένωση Κεντρώων που ζητάει δημοψήφισμα, γιατί όντως η θέληση του ελληνικού λαού δεν εδηλώθη. Έτσι είναι. Απειλείς για να κερδίσεις. Αυτή είναι η μέθοδος. Θα μπορούσα και εγώ να πω ότι αφού οι υπόλοιποι είκοσι επτά -συμπεριλαμβανομένων και των Κυπρίων- είναι σύμφωνοι ότι το θέμα έχει λήξει, λήγει και για μένα. Δεν θα ήμουν, όμως, σύμφωνος με αυτά που έχω ισχυριστεί στην Μακεδονία, στην Κρήτη, στην Ελλάδα, παντού. Γιατί μη νομίζετε ότι η Κρήτη θέλει τις Πρόσπεες. Νομίζετε ότι θα έχετε μείωση μόνο στη Μακεδονία εσείς του ΣΥΡΙΖΑ; Θα έχετε παντού μείωση.

Και θα πω και για την Νέα Δημοκρατία. Η Νέα Δημοκρατία δεν φέρεθηκε ούτε αυτή τίμια στο θέμα των Πρεσπών. Μίλαγε συνεχώς για γλώσσα και για ταυτότητα. Για το όνομα δεν μίλησε ποτέ η Νέα Δημοκρατία και ουσιαστικά έστρωσε το χαλί της μειοδοσίας. Μία φορά ζητήσατε δημοψήφισμα; Ζητήσατε κάτι; Κάνετε μία σοβαρή προσπάθεια; Εσείς και στα συλλαλητήρια μετά φόβου και κόπου πήγατε όταν είδατε ότι πήγε πρώτα ο κόσμος. Στην αρχή είπατε να πάει όποιος θέλει, μετά είπατε δεν μετέχουμε σε τέτοια πράγματα και μετά συρθήκατε διά της βίας. Κάτω από την πίεση της κοινωνίας πήγατε στα συλλαλητήρια. Όμως, έχετε το θράσος να πηγαίνετε στη Θεσσαλονίκη και να λέτε, «Εμείς δεν ψηφίσαμε». Τι δεν ψηφίσατε; Στρώσατε το χαλί της μειοδοσίας στον Τσίπρα. Αν κάνατε αληθινή αντίσταση, δεν θα πέρασαν. Φοβόσασταν, όμως, μήπως μετά η βόμβα των Πρεσπών -αν γίνουν εκλογές- σκάσει στα χέρια σας. Γιατί οι Αμερικάνοι ήταν ανένδοτοι εις το θέμα αυτό.

Κάποιοι υποψήφιοι δήμαρχοι φωτογραφίζονται δίπλα μου και μετά βάζουν τις φωτογραφίες λέγοντας ότι τους στηρίζει η Ένωση Κεντρώων. Εγώ δεν στηρίζω. Κατ' αρχάς για τις δημοτικές και τις περιφερειακές έχω πει -η Ένωση Κεντρώων- ότι δεν στηρίζω κανέναν. Αφήνω τους πολίτες να διαλέξουν αυτούς. Εκείνο που δίνω σαν γραμμή είναι να μην ψηφίσουμε αυτούς που έχουν χρίσμα. Παραδείγματος χάριν, ένας που έχει χρίσμα της Νέας Δημοκρατίας, δεν μπορεί να ψηφιστεί από ψηφοφόρο της Ένωσης Κεντρώων. Ένας που έχει χρίσμα του ΣΥΡΙΖΑ ή του

ΠΑΣΟΚ δεν μπορεί να πάρει ψήφο από την Ένωση Κεντρώων. Με τηλεδιάζον, φωτογραφίζονται και μετά κάνουν κάτι ατιμίες και τα βγάζουν στα site ότι στηρίζω τον έναν και τον άλλον.

Προς αποκατάσταση, λοιπόν, της αλήθειας βγαίνω και λέω: Δεν στηρίζω απολύτως κανέναν. Το μόνο που ζητώ είναι η Ένωση Κεντρώων στις ευρωεκλογές να πάρει τουλάχιστον έναν ή δύο Ευρωβουλευτές. Αυτό ζητώ και θα δώσω μέχρι θανάτου και προσωπικό αγώνα, όπως έχω μάθει επί σαράντα χρόνια να δίνω. Εκτός του αγώνα που θα δώσουν οι υποψήφιοι, εγώ έχω μάθει να δίνω τον αγώνα όπως τον ξέρω εγώ. Και θα τον δείτε πώς θα τον δώσω μέχρι τέλους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Ολοκληρώστε, κύριε Λεβέντη.

ΒΑΣΙΛΗΣ ΛΕΒΕΝΤΗΣ (Πρόεδρος της Ένωσης Κεντρώων): Αξίζει να πω και ένα τελευταίο, κύριε Πρόεδρε.

Με ρώτησε χθες ένας σε μία εκπομπή που ήταν συριζαϊκή στο «Ράδιο 247»: «Και τι κάνατε τέσσερα χρόνια που μπήκατε στη Βουλή; Εάν δεν είχατε μπει, τι θα είχε γίνει;» Μα, συγγνώμη ό,τι προτάσεις κάναμε, δεν τις λάβατε ποτέ υπ' όψιν σας. Ο Καμμένος και ο Τσίπρας, με μια δικτατορία που είχαν εδώ μέσα, ψήφισαν τα δικά τους. Τι με ρωτάτε, λοιπόν, «Τι κάναμε»; Εδώ μέσα υπάρχει το εξής σύστημα: Κοινοβουλευτικά οι αριθμοί δημιουργούν πλειοψηφία, γιατί λαϊκή πλειοψηφία δεν είχε ποτέ η Βουλή. Η Βουλή αυτή τι είχε; Ο Τσίπρας είχε πάρει περίπου 30% και 3,5% ο Καμμένος, όλα μαζί 38%, μείον η φθορά, άντε να κυβερνήσατε με 25%.

Λοιπόν, δεν λάβατε ποτέ υπ' όψιν τη γνώμη κανενός κόμματος. Πώς μπορεί να προσφέρει ένα κόμμα μέσα σε ένα κλίμα που αγνοείτε τους πάντες; Πώς μπορεί να προσφέρει;

Και μου λέει μετά: «Κι αν δεν είχατε καταφέρει να μπειτε στη Βουλή τι θα έχανε ο τόπος;» Τι θα έχανε ο τόπος; Θα σας πω τι θα έχανε. Θα ήσασταν μόνο εσείς, ένα πολιτικό σύστημα με το οποίο ο λαός έχει αηδιάσει.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Ένωσης Κεντρώων)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Τον λόγο έχει ο κ. Καρακώστας από τη Χρυσή Αυγή.

Θα ακολουθήσουν άλλοι δύο ομιλητές εκ του καταλόγου και μετά θα μιλήσει η κ. Ζορμπά, η Υπουργός Πολιτισμού και Αθλητισμού.

ΜΑΡΙΑ ΚΟΛΛΙΑ - ΤΣΑΡΟΥΧΑ: Κύριε Πρόεδρε, να μας πείτε ποιοι θα είναι οι επόμενοι ομιλητές για να τους ξέρουμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Είναι η κ. Βαγιωνάκη, ο κ. Στυλιος, μετά η κυρία Υπουργός και συνεχίζουμε από τον κατάλογο.

Ορίστε, κύριε Καρακώστα, έχετε τον λόγο.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΚΑΡΑΚΩΣΤΑΣ: «Είναι γεγονός ότι με εξαίρεση την επίδοση της ρηματικής διακοίνωσης στις 14-11-1995 οι ελληνικές κυβερνήσεις δεν διεκδίκησαν μεθοδικά και με την ανάλογη επιμονή τις γερμανικές οφειλές απέναντι στην επί δεκαετίες παρελκυστική και αδιάλλακτη στάση των γερμανικών κυβερνήσεων». Η φράση, την οποία μόλις ανέγνωσα, βρίσκεται στη σελίδα 21 της έκθεσης της Διακομματικής Κοινοβουλευτικής Επιτροπής για τη Διεκδίκηση των Γερμανικών Οφειλών και αποτυπώνει με τον πλέον ενδεικτικό τρόπο τη διαχρονικά ενδοτική στάση όλων των ελληνικών κυβερνήσεων απέναντι σε ένα ζήτημα μείζον, του οποίου η σημασία αυξάνεται πολλαπλασιαστικά στη σημερινή χρονική συγκυρία που βρίσκει την πατρίδα και τον λαό μας σε δεινή οικονομική κατάσταση, συνεπεία συνεδηγών ενεργειών των κυβερνήσεων.

Ανακύπτει το εύλογο ερώτημα: ποιος ο λόγος ή -αν θέλετε- ποια η σκοπιμότητα της απαξίωσης, της κωλυσιεργίας και της αδιαφορίας των ελληνικών κυβερνήσεων μέχρι σήμερα για ένα τόσο σημαντικό ζήτημα, εκείνο των γερμανικών επανορθώσεων, το οποίο ζήτημα σαφώς και ξεκάθαρα άπτεται της εξυπηρέτησης των εθνικών συμφερόντων; Μήπως η Ελλάς είναι ένα πανίσχυρο οικονομικά κράτος; Μήπως είναι η ατμομηχανή της ευρωπαϊκής οικονομίας και απαξίωσαν οι κυβερνήσεις να ασχοληθούν με το ζήτημα; Μήπως οι κυβερνήσεις θεωρούσαν τις νόμιμες διεκδικήσεις της Ελλάδος έναντι της Γερμανίας ως ψίχουλα ή μήπως αυτές οι ίδιες κυβερνήσεις θεωρούσαν ότι το γερμανικό κράτος

είναι πάμφτωχο και κατ' επέκταση ολοσχερώς αδύναμο να ανταποκριθεί στις νόμιμες ελληνικές αξιώσεις;

Τίποτα από αυτά δεν συνέβη, διότι για να ισχύει κάτι τέτοιο, θα ήταν αναγκαία προϋπόθεση οι άνθρωποι οι οποίοι συγκροτούσαν τις ελληνικές πολιτικές ηγεσίες να είναι μειωμένης αντίληψης και νοημοσύνης. Ο προσωπικός τους πλουτισμός, ωστόσο, καταρρίπτει ένα τέτοιο σενάριο και αντιθέτως αποδεικνύει πως είναι ικανότατοι.

Πώς, λοιπόν, αυτοί οι ικανότατοι και εξαιρετικά χαρισματικοί πολιτικοί, που επί σειρά ετών μονοπωλούν την κεντρική πολιτική σκηνή της χώρας και πλουτίζουν διαρκώς, εξυπηρετώντας κατά τον καλύτερο δυνατό τρόπο το προσωπικό τους συμφέρον, αμέλησαν μία τόσο σημαντική υπόθεση, η οποία αφορά ολόκληρο το έθνος και προάγει τα συμφέροντά του;

Και αντιστρόφως, πώς αυτοί οι καλοκάγαθοι, έντιμοι και ευπατρίδες πολιτικοί, οι αυτόκλητοι σωτήρες της χώρας από τη μία πλευρά αρνούνται πεισματικά να απαιτήσουν από τη γερμανική κυβέρνηση νόμιμες ελληνικές απαιτήσεις, ανακουφίζοντας τον σκληρά δοκιμαζόμενο ελληνικό λαό και από την άλλη έρχονται να επιβάλουν σκληρά και άδικο φορολογικά μέτρα συμφώνως προς τις εντολές της γερμανικής κυβέρνησης;

Η απάντηση είναι απλή. Οι κυβερνήσεις της χώρας είναι κυβερνήσεις ξενόδουλων, ενδοτικών και φοβικών ανδρείκελων, χειρότερης μορφής εκείνων που κάποτε κυριαρχούσαν σε κράτη της Λατινικής Αμερικής και της Αφρικής, καθώς η πραγματική κυβέρνηση της χώρας βρίσκεται στις Βρυξέλλες.

Από την έκθεση της Διακομματικής Κοινοβουλευτικής Επιτροπής για τη Διεκδίκηση των Γερμανικών Οφειλών και μόνο για το ζήτημα του κατοχικού δανείου διαβάζω τα εξής: «Συμπερασματικά και σε ευρύ η οφειλή της Γερμανίας προς την Ελλάδα, όσον αφορά το κατοχικό δάνειο, οριοθετείται σε τεκμηριωμένο εύρος μεταξύ 335,3 και 407,6 δισεκατομμυρίων ευρώ και τελικώς πρέπει να οριστικοποιηθεί στον μέσο όρο αυτών των δύο εκτιμήσεων, ήτοι στα 371,4 δισεκατομμύρια ευρώ».

Στο σημείο αυτό θα ρωτήσει κάποιος πολίτης: Τι έγινε και άλλαξε ξαφνικά η στάση της Κυβέρνησης και όλων των κομμάτων του λεγόμενου «δημοκρατικού τόξου» και αρχίζει κάτι να κινείται, καθώς φαίνεται, στο ζήτημα των γερμανικών επανορθώσεων; Μήπως λογικεύτηκαν οι σοφοί μας πολιτικοί και είναι έτοιμοι να διεκδικήσουν τα εθνικά μας δίκαια;

Θα σας απογοητεύσω. Η απάντηση είναι ένα πελώριο και κατηγορηματικό «όχι», το οποίο «όχι» δεν το λέω εγώ, δεν το λέει η Χρυσή Αυγή, αλλά ο ίδιος ο Πρωθυπουργός, ο οποίος τον Δεκέμβριο του 2018 έκανε από τα Καλάβρυτα την ακόλουθη δήλωση: «Εάν δεν αναγνωρίζεται από την άλλη πλευρά, να βρούμε έναν τρόπο, συμφωνημένα, εφόσον υπάρχει μία διαφωνία ως προς αυτό, να δούμε με ποιον τρόπο θα λύσουμε αυτή τη διαφωνία, διότι κατά τη δική μας εκτίμηση δεν έχει να κάνει με το ύψος των αποζημιώσεων, είναι πάνω απ' όλα ηθικό χρέος, όχι μόνο απέναντι στον ελληνικό λαό, αλλά απέναντι σε όλους τους λαούς της Ευρώπης». Το ξαναλέω, για να το ακούσουν εκείνοι οι πολιτικοί απατεώνες της Αριστεράς, οι οποίοι πριν από λίγο μέμφονταν τη Χρυσή Αυγή, «διότι» -λέει ο κ. Τσίπρας- «κατά τη δική μας εκτίμηση, δεν έχει να κάνει με το ύψος των αποζημιώσεων, είναι πάνω απ' όλα ηθικό χρέος, όχι μόνο απέναντι στον ελληνικό λαό, αλλά απέναντι σε όλους τους λαούς της Ευρώπης».

Η απειλή είναι κοινή για όλους τους λαούς και βλέπουμε ότι αυτές τις ημέρες αυτή η ιδεολογία του μίσους πάει να μολύνει ακόμη και την ελληνική κοινωνία. Να, λοιπόν, πώς η γερμανόδουλη Αριστερά κοροϊδεύει τους Έλληνες και γι' αυτό εμείς ρητά δηλώνουμε προς τον ελληνικό λαό πως η πρώτη υπογραφή στις νόμιμες και δίκαιες διεκδικήσεις της Ελλάδος έναντι της γερμανικής κυβέρνησης για τις πολεμικές επανορθώσεις και το κατοχικό δάνειο είναι εκείνη της Χρυσής Αυγής.

Ας υποθέσουμε, ωστόσο, ότι αποφασίζουμε την επίσημη διεκδίκηση από τη γερμανική κυβέρνηση. Ποια κυβέρνηση θα πάει να τις διεκδικήσει; Εάν πάει η Κυβέρνηση Τσίπρα, όπως πήγε να διεκδικήσει την κατάργηση των μνημονίων και όπως πήγε στις Πρόσες, είναι πιο πιθανό να επιστρέψει πανηγυρίζοντας πως πέτυχε την υπογραφή συμφωνίας για πολεμικές επανορθώσεις

της Ελλάδος έναντι της Γερμανίας. Εάν πάει μια κυβέρνηση Μητσοτάκη, μην τρέφετε αυταπάτες, ρωτήστε τον κ. Χριστοφοράκο, για να μάθετε ποια θα είναι η κατάληξη.

Εν κατακλείδι, η Χρυσή Αυγή για το ζήτημα των γερμανικών επανορθώσεων θεωρεί ότι είναι βαρύνουσας σημασίας και πρέπει επιτέλους να καταστεί επίσημη απαίτηση της Ελλάδος έναντι του γερμανικού κράτους. Το μείζον αυτό ζήτημα πρέπει να τακτοποιηθεί συμφώνως προς τα εθνικά μας συμφέροντα, για να ανοίξει και ένα ακόμα κεφαλαιώδες ζήτημα για το ελληνικό έθνος και την ελληνική κοινωνία.

Ως Βουλευτής Βοιωτίας και έχοντας την τύχη η γιαγιά μου να κατάγεται από το Δίστομο, θα ήθελα να ενημερώσω πως το Δίστομο, όπως και σε πλήθος άλλων χωριών και πόλεων της Ελλάδος, δεν επλήγη μόνο από τους Γερμανούς,

Καταθέτω για τα Πρακτικά το παρακάτω έγγραφο.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Ευάγγελος Καρακώστας καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Ήρθε, λοιπόν, η ώρα να ανοίξει και το ζήτημα της διεκδίκησης από το ελληνικό κράτος των απαιτήσεων για τα ανθρώπινα θύματα, για τους νεκρούς, τους τραυματίες, τους απαχθέντες και για τις καταστροφές σε υποδομές και περιουσίες, οι οποίες προκλήθηκαν με ευθύνη του ΚΚΕ από το 1944 μέχρι και το 1949, το κατά τον επονομαζόμενο «Γέρο της Δημοκρατίας» Γεώργιο Παπανδρέου «κόμμα του εγκλήματος και της προδοσίας», ο δεύτερος μεγαλύτερος ιδιοκτήτης ακινήτων στην Ελλάδα, ήρθε η ώρα να πληρώσει τον λογαριασμό του συμμοριτοπολέμου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Καλώς. Ολοκληρώνετε, σας παρακαλώ.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΚΑΡΑΚΩΣΤΑΣ: Και επειδή οι νεοδημοκράτες παριστάνουν ιδεολογικά τους πολέμιους του κομμουνισμού -και αυτό τώρα προεκλογικά- τους προκαλούμε: Τολμάτε, κύριοι της Νέας Δημοκρατίας, να ανοίξετε αυτό το ζήτημα; Γιατί η Χρυσή Αυγή και το λάμα και θα το κάνει ως κυβέρνηση πράξη και δεσμευόμαστε ότι η αμύθητη ακίνητη περιουσία του ΚΚΕ θα παραδοθεί σε άπορες ελληνικές οικογένειες και σε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Λοιπόν, ανακρίβειες...

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΚΑΡΑΚΩΣΤΑΣ: Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Χρυσής Αυγής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): ...και ανιστόρητα πράγματα είναι ανεπίτρεπτο να ακούγονται, αλλά δεν περιμένουμε και τίποτα άλλο από χρυσαιγίτες δολοφόνους, υπόδικους.

Τον λόγο έχει η κ. Βαγιωνάκη.

(Θόρυβος από την πτέρυγα της Χρυσής Αυγής)

ΙΩΑΝΝΗΣ ΛΑΓΟΣ: Έλα, έλα! Τι είναι αυτά που λες;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Περάστε έξω, παρακαλώ!

ΙΩΑΝΝΗΣ ΛΑΓΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, δεν τον ακούς;

(Θόρυβος από την πτέρυγα της Χρυσής Αυγής)

Εσύ θα «φας» αγωγές...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Δεν ακούγεστε. Περάστε έξω!

Έχω δώσει τον λόγο στην κ. Βαγιωνάκη.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΛΑΓΟΣ: Θα «φας» αγωγές...

ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ (ΒΑΛΙΑ) ΒΑΓΙΩΝΑΚΗ: Αυτές οι κραυγές μίσους δεν έχουν θέση εδώ πέρα. Περάστε έξω!

ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΓΡΕΓΟΣ: Εσείς είστε δολοφόνοι!

(Θόρυβος από την πτέρυγα της Χρυσής Αυγής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Δεν ακούγεστε. Περάστε έξω! Η πόρτα είναι ανοιχτή. Δολοφόνους και υπόδικους μέχρι εδώ! Είστε δολοφόνοι και υπόδικοι. Δολοφονική οργάνωση.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΓΡΕΓΟΣ: Εσείς είστε δολοφόνοι!

ΙΩΑΝΝΗΣ ΛΑΓΟΣ: Υπάρχουν δικογραφίες...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Σκοτώνετε και ματώνετε κόσμο, Έλληνες και μετανάστες. Περάστε έξω!

ΙΩΑΝΝΗΣ ΛΑΓΟΣ: Εσείς που μιλάτε για ανθρωπισμό, εντάξει...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Περάστε έξω!

Κυρία Βαγιωνάκη, έχετε τον λόγο.

(Θόρυβος από την πτέρυγα της Χρυσής Αυγής)

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΗΛΙΟΠΟΥΛΟΣ: Τι «περάστε έξω»; Στο σπίτι σου είμαστε;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Δεν γράφεται στα Πρακτικά τίποτα απ' αυτά που λέτε. Σταματήστε εδώ. Έχει τον λόγο η κ. Βαγιωνάκη.

(Θόρυβος από την πτέρυγα της Χρυσής Αυγής)

Έως εδώ! Ή θα καθίσετε και θα ακούσετε ή θα περάσετε έξω. Δεν αφήνετε τη Βουλευτή να μιλήσει. Περάστε έξω. Δεν περιμέναμε καλύτερη συμπεριφορά από υπόδικους εγκληματίες. Παρακαλώ!

(Θόρυβος από την πτέρυγα της Χρυσής Αυγής)

ΙΩΑΝΝΗΣ ΛΑΓΟΣ: ...

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΗΛΙΟΠΟΥΛΟΣ: ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Δείχνετε το ποιόν σας. Αυτοί είστε. Αυτή είναι η ιδεολογία σας, αυτή είναι η πρακτική σας. Περάστε έξω!

ΙΩΑΝΝΗΣ ΛΑΓΟΣ: ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Πρέπει να μιλήσει η Βουλευτής. Δεν θα σταματήσετε εσείς τη διαδικασία.

Κυρία Βαγιωνάκη, έχετε τον λόγο.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ (ΒΑΛΙΑ) ΒΑΓΙΩΝΑΚΗ: Είχαμε τη δημοκρατική ευαισθησία να σας ακούσουμε. Τώρα αφήστε μας να συνεχίσουμε, σας παρακαλώ.

(Θόρυβος από την πτέρυγα της Χρυσής Αυγής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Είστε υπόδικοι εγκληματίες. Αυτοί είστε!

Ορίστε, κυρία Βαγιωνάκη, έχετε τον λόγο.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ (ΒΑΛΙΑ) ΒΑΓΙΩΝΑΚΗ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, σεβαστοί προσκεκλημένοι, η σχυρά θέση της Κρήτης, όπως αναφέρει και το πόρισμα της επιτροπής, δεν είναι μόνο ο χώρος που πρωτοεφαρμόστηκε η αγγαρεία, η υποχρεωτική, δηλαδή, εργασία σαν μέτρο συλλογικής τιμωρίας ή ο χώρος που έγινε η πρώτη εκτέλεση αμάχων στην Ευρώπη στο Κοντομαρί Χανίων. Ήταν, επίσης, ο χώρος από τον οποίο αποχώρησε και ο τελευταίος Γερμανός στρατιώτης.

Οι Γερμανοί αποχώρησαν από τα Χανιά από τα τέλη του Ιούνη έως τα μέσα Ιουλίου του 1945, δηλαδή τρεις μήνες μετά το τέλος του Β' Παγκοσμίου Πολέμου, αφού οι Βρετανοί, για δικούς τους προφανείς λόγους, είχαν παραδώσει τη διοίκηση των Χανίων, μια λωρίδα εξήντα πέντε χιλιομέτρων, από τη Γεωργούπολη έως τα Πλακάλωνα στους Γερμανούς και στη συνέχεια τους φυγάδευσαν μέσω της Σούδας. Μάλιστα, όλες οι μαρτυρίες συντείνουν στο γεγονός ότι έριχναν τον οπλισμό των Γερμανών που παραδόθηκαν στη θάλασσα, για να μην εξοπλιστεί ο κρητικός λαός.

Τα λέω όλα αυτά, για να τονίσω ότι το αίσθημα της ηθικής απαίτησης να υπάρξουν επιτέλους βήματα διεκδίκησης των γερμανικών επανορθώσεων για όσα φρικτά συνέβησαν εξαιτίας του φασισμού και του ναζισμού, κραυγές των οποίων ακούσαμε προηγουμένως, στη διάρκεια του Β' Παγκοσμίου Πολέμου ως δείγμα αναγνώρισης των εγκλημάτων του χθες ενάντια στη λήθη είναι καθολικό στην Κρήτη.

Γι' αυτό θεωρώ τη σημερινή μέρα ιστορική, μέρα που η Βουλή θα δώσει εντολή στην Κυβέρνηση να εκκινήσουν οι διαδικασίες σε όλα τα επίπεδα - διπλωματικά, νομικά- για τη διεκδίκηση των γερμανικών οφειλών. Και αυτό είναι μια υποχρέωση δική μας σε αυτούς που αγωνίστηκαν για την ελευθερία και τη δημοκρατία και έδωσαν ακόμα και τη ζωή τους γι' αυτό. Μην ξεχνάμε ότι η Ελλάδα είναι η χώρα με τα περισσότερα θύματα πολέμου αναλογικά. Το πόρισμα αναφέρει 19,7%, ακολουθεί η Γιουγκοσλαβία με 13,83% και όλοι οι υπόλοιποι έπονται κάτω από το 10%.

Κάποιοι λένε ότι κατά τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο τον αγώνα τον έδωσαν οι ανώνυμοι Έλληνες. Όμως, τα πράγματα δεν είναι έτσι. Όλοι αυτοί που πρόσφεραν τα πάντα, δεν ήταν ανώνυμοι. Ήταν επώνυμοι. Τους τιμούμε κάθε χρόνο σε όλα τα διάσπαρτα μνημεία, σε όλη την Ελλάδα και στην Κρήτη και δεν ξεχνούμε. Ήταν πρώτα από όλα το ΕΑΜ, ο ΕΛΑΣ, η ΕΠΟΝ που αποτελούσαν αναμφίβολα τις πιο μαζικές αντιστασιακές οργανώσεις, αλλά και πολλές άλλες, που πάλεψαν τον κατακτητή. Αντίθετα, υπήρξαν και αυτοί που συνεργάστηκαν με τον κατακτητή, οι πρόγονοι της

Χρυσής Αυγής, που σήμερα σηκώνουν το κεφάλι στην Ευρώπη.

Γι' αυτό η διεκδίκηση των γερμανικών οφειλών, ως εκπλήρωση καθήκοντος γι' αυτούς που έπρεπε, είναι σήμερα πιο επιτακτική και πιο αναγκαία από ποτέ.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ανεξάρτητα από το γεγονός ότι το πόρισμα της επιτροπής έρχεται στην Ολομέλεια ως εισήγηση της Πλειοψηφίας, θέλω να σας διαβεβαιώσω ότι στην επιτροπή υπήρξε σύμπτωση και συναντίληψη. Μπορεί οι κομματικές υποχρεώσεις να οδήγησαν στην κατάθεση ξεχωριστών κειμένων, όμως στην πραγματικότητα το πόρισμα είναι προϊόν ευρύτερης επεξεργασίας.

Πρώτα από όλα, υπήρχε το κεκτημένο των από το 2014 επιτροπών, καθώς και οι εκθέσεις των αρμόδιων κρατικών φορέων, του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους, του Υπουργείου Πολιτισμού και της Τράπεζας της Ελλάδας. Κλήθηκαν, επίσης, στην επιτροπή επιστημονικοί φορείς, αλλά κυρίως εκπρόσωποι φορέων, κυρίως του Εθνικού Συμβουλίου Διεκδίκησης των Γερμανικών Οφειλών, που όλα αυτά τα χρόνια, με επικεφαλής τον Μανώλη Γλέζο, κράτησαν ζωντανό αυτό το αίτημα, το δίκτυο των μαρτυρικών πόλεων κ.λπ..

Θεωρώ το πόρισμα της επιτροπής τεκμηριωμένο, αφού καταγράφει αναλυτικά όλων των μορφών τις οφειλές: τις πολεμικές αποζημιώσεις σε ιδιώτες, τις πολεμικές επανορθώσεις, το αναγκαστικό κατοχικό δάνειο, την επιστροφή-απόδοση των κλεμμένων πολιτιστικών θησαυρών. Για τα τελευταία, η καταγραφή είναι πιο δύσκολη δεδομένων των παράνομων ανασκαφών, με τις οποίες ασχολήθηκε κυρίως το Ίδρυμα Ρόζενμπεργκ.

Άρα τα όπλα υπάρχουν και η πολιτεία πρέπει να αναλάβει πρωτοβουλία από εδώ και μπρος.

Υπήρξαν καθυστερήσεις. Άλλοι τις θεωρούν εύλογες, άλλοι όχι. Θέλω, όμως, να θυμίσω ότι μόλις το 2014 η Βουλή συγκρότησε επιτροπή για το ζήτημα αυτό. Υπήρξαν σποραδικές προσπάθειες στο παρελθόν από τις ελληνικές κυβερνήσεις. Οι προσπάθειες αυτές καταγράφονται στο πόρισμα και υπογραμμίζουν το γεγονός ότι η Ελλάδα ποτέ δεν ανέστειλε το δικαίωμα της διεκδίκησης των γερμανικών οφειλών, τις οποίες θεωρεί απαράγραπτες. Από την άποψη αυτή, είναι χαρακτηριστική η απάντηση της γερμανικής Βουλής σε ερώτηση του κόμματος Die Linke στις 6-2-2014 ότι «...δεν είναι γνωστή στην ομοσπονδιακή κυβέρνηση επίσης οριστική παράιτηση της ελληνικής κυβέρνησης από την άσκηση αξιώσεων για επανορθώσεις». Εξάλλου, η Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για το Απαράγραπτο των Εγκλημάτων Πολέμου και των Εγκλημάτων κατά της Ανθρωπότητας είναι σαφής.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας της κυρίας Βουλευτού)

Ένα λεπτό, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, όλα συντείνουν στην ανάγκη διεκδίκησης των γερμανικών οφειλών. Η συνθήκη για τον οριστικό διακανονισμό για τη Γερμανία, η γνωστή Συμφωνία «2+4», στην οποία η Ελλάδα δεν συμμετείχε, οδήγησε στην ενοποίηση της Γερμανίας. Άρα τα εμπόδια που έμπαιναν στη Συμφωνία του Λονδίνου του '53, για αναστολή, δηλαδή, των διεκδικήσεων, παύουν να υπάρχουν.

Σαφώς πρέπει να προτιμηθεί ο δρόμος του διαλόγου και η προσοπάθεια επίτευξης συμφωνίας, όπως εξάλλου σαφώς προκύπτει από τη Συμφωνία του Λονδίνου.

Επίσης, είναι πολύ σημαντικό το γεγονός ότι πλέον και μέσα στη Γερμανία υπάρχουν δυνατές φωνές που στηρίζουν τα ελληνικά αιτήματα σε αντίθεση με όσα αδιανόητα διακήρυξε ο κ. Χάιντς Ρίχτερ. Τέλος, είμαστε εκτός μνημονίου, οπότε οποιοδήποτε ψήγμα υποψίας για συμψηφισμό δεν μπορεί να υπάρχει στη σκέψη κανενός.

Τελειώνω με το εξής: Νομίζω ότι το θέμα αυτό απαιτεί ενότητα και κοινοβουλευτική δράση. Είναι καιρός να γίνουν πράξη αυτά που έχουμε συζητήσει στην επιτροπή, η διεθνοποίηση του ζητήματος, η ενημέρωση των ξένων κοινοβουλίων, η διοργάνωση διεθνούς συνεδρίου και όλα αυτά που προτείνει το πόρισμα ως ενέργειες. Ο δρόμος δεν θα είναι εύκολος, είναι όμως αναγκαίος, είναι δρόμος δικαίου και ένας δρόμος που πρέπει να μας βρει ενωμένες όλες τις δυνάμεις του δημοκρατικού τόξου.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Ο επόμενος ομιλητής είναι ο κ. Στύλιος.

Κύριε συνάδελφε, πριν σας δώσω τον λόγο θα ήθελα να κάνω μια ανακοίνωση προς το Σώμα.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα ότι τη συνεδρίασή μας παρακολουθούν από τα άνω δυτικά θεωρεία, αφού προηγουμένως ξεναγήθηκαν στην έκθεση της αίθουσας «ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ» και ενημερώθηκαν για την ιστορία του κτηρίου και τον τρόπο οργάνωσης και λειτουργίας της Βουλής, σαράντα μαθητές και μαθήτριες και δύο εκπαιδευτικοί συνοδοί τους από το 6^ο Γυμνάσιο Σταυρούπολης Θεσσαλονίκης.

Η Βουλή σας καλωσορίζει.

(Χειροκροτήματα απ' όλες τις πτέρυγες της Βουλής)

Κύριε Στύλιο, έχετε τον λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΤΥΛΙΟΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Αξιότιμες κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, συζητούμε σήμερα επί της εκθέσεως της Διακομματικής Κοινοβουλευτικής Επιτροπής για τη διεκδίκηση των γερμανικών οφειλών. Το μείζον ζήτημα απόδοσης των επανορθωτικών οφειλών της Γερμανίας προς την Ελλάδα παραμένει ανοικτό και συνιστά απόλυτη νομική και ηθική πρωτοεπιλογή.

Οι τραγικές συνέπειες για την Ελλάδα και τους πολίτες της υπήρξαν απερίγραπτες. Ο ελληνικός λαός οδηγήθηκε στην απόλυτη εξαθλίωση. Η οικονομία της χώρας μας καταστράφηκε. Ωστόσο, η μαζική λεηλασία που υπέστη το ελληνικό κράτος και η συστηματική εξόντωση του πληθυσμού μας, δυστυχώς, ποτέ δεν επανορθώθηκαν, μπήκαν σε δεύτερη μοίρα κυρίως λόγω ιστορικών συγκυριών.

Η προηγούμενη κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας ήταν αυτή που ουσιαστικά επανέφερε στο προσκήνιο το όλο θέμα με τη σύσταση ειδικής ομάδας εργασίας του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους για την έρευνα των αρχείων του σχετικά με τις γερμανικές αποζημιώσεις. Οργάνωσε και τεκμηρίωσε τα δεδομένα τα οποία μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε.

Το πόρισμα της ομάδας αυτής επικυρώθηκε και συμπληρώθηκε με παρατηρήσεις και επισημάνσεις από το Υπουργείο Εξωτερικών και από το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους, από θεσμούς των οποίων δεν αμφισβητείται το κύρος τους και η ανεξαρτησία τους.

Επόμενο στάδιο ήταν η συγκρότηση Διακομματικής Κοινοβουλευτικής Επιτροπής για τη διεκδίκηση των γερμανικών αποζημιώσεων το 2014. Η συγκεκριμένη επιτροπή ολοκλήρωσε το έργο της μετά τις εκλογές, στα μέσα του 2016. Από τότε η συγκεκριμένη έκθεση παραμένει στα συρτάρια.

Αλήθεια, τι σας εμπόδισε, αγαπητοί συνάδελφοι του ΣΥΡΙΖΑ, για τρία χρόνια να οργανώσετε ένα σχέδιο δράσης, έστω μια ημερίδα με έναν φορέα ή με το Τμήμα Ιστορίας από ένα πανεπιστήμιο για να δώσετε μια πρώτη διάσταση στο όλο θέμα. Το πιστεύετε πραγματικά ή απλά εμφανίζεται εκλογικά για να εγείρετε συναισθηματικά αντανάκλαστικά; Όπως και να έχει, το σίγουρο είναι ότι σε καμία περίπτωση ποτέ δεν υπήρξε ελληνική κυβέρνηση που να παραιτήθηκε των δικαίων αξιώσεών μας.

Αγαπητοί συνάδελφοι, εκτός από τις υλικές ζημιές και την κλοπή του χρυσού από τις κατοχικές δυνάμεις, υπήρχε, βεβαίως, και η τραγική ανθρώπινη απώλεια. Ολόκληρες πόλεις και χωριά έπεσαν θύματα του ναζισμού και του φασισμού. Στην πατρίδα μου, την Άρτα, σε πολλά χωριά, όπως είναι το Αθαμάνιο, το Βουργαρέλι, ο Καταρράκτης, ο Λουτρότοπος, οι Συκιές, είχαμε θηριωδίες και εκτελέσεις αμάχων, καθώς και υλικές καταστροφές.

Όμως θα μου επιτρέψετε να αναφερθώ συγκεκριμένα στη σφαγή του Κοιμμένου. Ήταν μια από τις μεγαλύτερες σφαγές αμάχων στην ιστορία της γερμανικής κατοχής στην Ελλάδα, ισodύναμη με αυτή των Καλαβρύτων και του Διστόμου. Διαπράχθηκε κατά τη διάρκεια του Β' Παγκοσμίου Πολέμου, στις 16 Αυγούστου 1943. Έστησαν πολυβόλα στις εισόδους του χωριού και επί εννέα ώρες σκότωναν, βίαζαν, έκαιγαν και κατέστρεφαν ό,τι υπήρχε στο διάβα τους. Όταν αποχώρησαν, είχαν αφήσει

πίσω τους τριακόσιους δεκαεπτά νεκρούς εκ των οποίων ενενήντα επτά νήπια και παιδιά μέχρι δεκαπέντε χρονών και εκατόν δέκα εννέα γυναίκες. Μία από αυτές ήταν και μια ετοιμόγεννη γυναίκα που βρέθηκε νεκρή με την κοιλιά ξεσκισμένη και το έμβρυο νεκρό δίπλα της. Η θηριωδία έγινε μια μέρα μετά το πανηγύρι της Παναγίας του χωριού, τον Δεκαπενταύγουστο. Στο τέλος της σφαγής, οι Γερμανοί στρατιώτες κάθισαν στην πλατεία του χωριού όπου έφαγαν και ήπιαν δίπλα στα πτώματα.

Πέρασαν εβδομήντα έξι χρόνια από τότε και στην καρδιά και τη συνείδηση όλων μας, όλων των Αρτινών, παραμένουν οι φρικταλέοτες των Γερμανών κατακτητών. Κάθε χρόνο στο μαρτυρικό Κομμένο, στις 16 Αυγούστου, πλήθος κόσμου συμμετέχει στο μνημόσυνο τιμής των θυμάτων της ναζιστικής θηριωδίας που δεν τιμά τον ευρωπαϊκό πολιτισμό. Ποιος μπορεί να αποζημιώσει ζώες που βρήκαν τέτοιο φρικτό θάνατο;

Αγαπητοί συνάδελφοι, κατά τη διάρκεια της κατοχής και του πολέμου καταστράφηκαν σχεδόν ολοσχερώς οι υποδομές της χώρας μας. Ο νομισματικός χρυσός της χώρας μας εκλάπη. Ενδεικτικώς αναφέρω την αρπαγή του νομισματικού χρυσού του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων από την Άρτα και το Ηράκλειο, καθώς και από την Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος.

Συνολικά οι οφειλές-αξιώσεις της Ελλάδας αφορούσαν σε πολεμικές επανορθώσεις και αποζημιώσεις, αποπληρωμή του κατοχικού δανείου και την επιστροφή κλεμμένων, αρπαγέντων πολιτιστικών θησαυρών από τις δυνάμεις κατοχής.

Θα ήθελα να σταθώ λίγο στο κατοχικό δάνειο. Σύμφωνα με την έκθεση του Ιωάννη Λαμπρούκου, από τον Αύγουστο έως και τον Δεκέμβριο του 1941 καταβλήθηκε για τις ανάγκες των αρχών κατοχής, γερμανικών και ιταλικών, ποσό το οποίο αντιστοιχούσε στο 45% περίπου του χρήματος που κυκλοφορούσε την ίδια περίοδο στη χώρα.

Απαντώντας σε υπομνήματα του Υπουργού Οικονομικών για την οικτρή οικονομική και δημοσιονομική κατάσταση της χώρας, ο τότε πληρεξούσιος του Γ' Ράιχ ανέφερε ότι «αν και τα υπομνήματα μελετώνται, ανεξαρτήτως του αποτελέσματος της μελέτης τους, το ελληνικό κράτος οφείλει να αναλάβει τα έξοδα των γερμανικών στρατευμάτων και στο εξής συνεχώς».

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, με τη συμφωνία της 14^{ης} Μαρτίου του 1942 μεταξύ των κυβερνήσεων της Γερμανίας και της Ιταλίας το κατοχικό δάνειο λόγω της μη συνυπογραφής του από την Ελλάδα και της εκ των υστέρων κατόπιν ανακοίνωσης γνωστοποίησής του συμμόρφωσης της χώρας μας της Ελλάδας προς τους όρους του, χαρακτηρίζεται ως «αναγκαστικό».

Ο καθηγητής Σπύρος Φλογαίτης μιλώντας στην επιτροπή ανέφερε χαρακτηριστικά: «Η Ευρώπη και ο κόσμος σήμερα αποτελείται από ανθρώπους οι οποίοι είναι τρεις γενιές από τότε που συνέβησαν τα γεγονότα που είναι τα γενεσιουργά των απαιτήσεων που έχουμε απέναντι στη Γερμανία. Δεν ξέρουν οι άνθρωποι».

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Κυρίες Πρόεδρε, δώστε μου λίγο χρόνο, ολοκληρώνω σε λίγο.

Συνεχίζει ο κύριος καθηγητής και περιγράφει χαρακτηριστικά το σοκ του πρώην Πρωθυπουργού της Ιταλίας και νυν Προέδρου του Συνταγματικού Δικαστηρίου Τζουλιάνο Αμάτο όταν του είχε αναφέρει την ιστορία του κατοχικού δανείου. Ανέφερε: «Δανείσατε; Τι πάει να πει δανείσατε τους Γερμανούς;», ρώτησε ο Ιταλός. Απαντά ο καθηγητής: «Ναι, δανείσαμε και μάλιστα ό,τι είχαμε και δεν είχαμε τους το δώσαμε και εκείνη τη χρονιά πέθαιναν κατά εκατοντάδες χιλιάδες οι άνθρωποι στους δρόμους της Αθήνας, διότι δεν υπήρχε δέκατρα».

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ανέφερα τα παραπάνω για να σας επιστήσω την προσοχή στο πόσο λεπτούς και σοβαρούς χειρισμούς απαιτεί το ελληνικό ζήτημα των διεκδικήσεων σε εθνικό και διεθνές επίπεδο. Εύλογο, λοιπόν, το ερώτημά μας: Σκοπεύει η Κυβέρνηση να υλοποιήσει τα δέοντα; Θα προχωρήσει η Βουλή στα δέοντα με εθνική συνεννόηση και εθνική συναίνεση;

Γνωρίζετε και εσείς, το ξέρει και ο ελληνικός λαός, η Νέα Δημοκρατία, όπως πάντοτε έκανε, θα στηρίξει κάθε εθνική προσπάθεια δικαίωσης των ελληνικών θέσεων. Οφείλουμε όλοι να σταθούμε στο ύψος των περιστάσεων και να πράξουμε το εθνικά σωστό.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα από της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Τον λόγο έχει η Υπουργός Πολιτισμού κ. Ζορμπά.

ΜΥΡΣΙΝΗ ΖΟΡΜΠΑ (Υπουργός Πολιτισμού και Αθλητισμού): Κύριε Πρόεδρε, αύριο γιορτάζουμε την Παγκόσμια Ημέρα Μνημείων της UNESCO και η σημερινή συζήτηση, που αφορά το πολιτιστικό τραύμα που υπέστη η χώρα κατά την Κατοχή, νομίζω είναι εμβληματική.

Θα ξεκινήσω με την κοινή παραδοχή ότι οι νόμιμες και δίκαιες αξιώσεις για τη Γερμανία πέρα από ζήτημα ηθικής τάξης και διεθνούς νομιμότητας συνδέονται και με την προσπάθεια για αποκατάσταση της ακεραιότητας των μνημείων και των αρχαιολογικών συνόλων, την αποκατάσταση της ίδιας της ιστορικής μνήμης και την αποκατάσταση λιγότερο γνωστών και αποσιωπημένων γεγονότων και φαινομένων της πρόσφατης ιστορίας που έρχονται σιγά-σιγά στο φως μέσα από την έρευνα.

Η πραγματικότητα είναι πως κατά τη διάρκεια της Κατοχής έλαβαν χώρα ωμότητες όχι μόνο στο έμφυχο υλικό, όχι μόνο στις υποδομές, αλλά στο περιβάλλον, τους υλικούς πόρους και κυρίως στον πολιτιστικό πλούτο της χώρας με ευθύνη των δυνάμεων Κατοχής. Οι καταστροφές ήταν κυρίως προμελετημένες και μετά από διαταγές σε προσωπικό επίπεδο, πάντως στο πλαίσιο της ιεραρχίας του κατοχικού ναζιστικού καθεστώτος.

Γι' αυτό εδώ θα πρέπει να μνημονεύσουμε την προσπάθεια που έγινε από την Αρχαιολογική Υπηρεσία και από τους υπεύθυνους των μουσείων για την απόκριση των αρχαιοτήτων στα διάφορα μουσεία της χώρας, επίσης την αληθινή επιχείρηση τα πρώτα δύσκολα χρόνια μετά την απελευθέρωση να καταγραφούν οι καταστροφές, οι απώλειες και οι ζημιές που υπέστησαν οι ελληνικές αρχαιότητες, βυζαντινές και μεταβυζαντινές.

Τα παραπάνω συμπεκνώθηκαν το 1946 στην έκδοση του Υπουργείου Θρησκευμάτων και Εθνικής Παιδείας με τίτλο «Ζημίες των αρχαιοτήτων εκ του πολέμου και των στρατών Κατοχής», που αποτελεί ένα βασικό σημείο αναφοράς στη διεκδίκηση των αρχαιοτήτων. Η Διεύθυνση Τεκμηρίωσης και Προστασίας των Πολιτιστικών Αγαθών συνεχίζει να επιχειρεί τη συστηματική καταγραφή όσων κλάπηκαν στη διάρκεια της Κατοχής.

Βεβαίως έχουνε επιστροφές. Από το 1947 έως σήμερα έχουν ολοκληρωθεί είκοσι έξι υποθέσεις επαναπατρισμού, που αναλύονται σε χίλια εκατόν πενήντα οκτώ αντικείμενα, σαράντα ένα κιβώτια εβραϊκών χειρογράφων, ευρήματα νεολιθικής και παλαιολιθικής εποχής.

Επιπροσθέτως έχει ξεκινήσει η ανάρτηση στην ηλεκτρονική βάση των κλαπέντων έργων τέχνης της INTERPOL, κλαπέντων και ως εκ τούτου αγνοουμένων πολιτιστικών αγαθών από την περίοδο της Κατοχής. Σημειώνουμε ότι η ανάρτηση για κάθε ένα από τα αντικείμενα υλοποιείται αφού ολοκληρωθεί η αρχαιολογική τεκμηρίωση και εφόσον τα προς ανάρτηση αντικείμενα πληρούν τις προϋποθέσεις, δηλαδή έχουν κλαπεί ή απολεσθεί κατά τη διάρκεια της κατοχής, δεν εντοπίζονται σε γνωστές σε εμάς ιδιωτικές συλλογές ή σε συλλογές μουσείων ή άλλων φορέων και υπάρχει φωτογραφική ή σχεδιαστική αποτύπωση. Αυτό το τελευταίο βέβαια καθιστά μερικές φορές δύσκολο τον εντοπισμό, όταν δεν υπάρχει μία αποτύπωση η οποία να μπορεί να μας βοηθήσει.

Βέβαια σε όλες τις παραπάνω περιπτώσεις είναι ξεκάθαρο το στοιχείο της οικειοθελούς δήλωσης παράνομης κατοχής αντικειμένων και της πρόθεσης να επιστραφούν από τους κατόχους στους νόμιμους κυρίους.

Για ποιον λόγο, όμως, έχουν αυξηθεί τα τελευταία χρόνια οι οικειοθελείς επαναπατρισμοί, τόσο από ιδιώτες όσο και από μουσεία και εκπαιδευτικά ιδρύματα; Για δύο λόγους: αφ' ενός λόγω της μεταστροφής του διεθνούς κλίματος, αφ' ετέρου λόγω των δραστηρίων και αποτελεσματικών ενεργειών που η χώρα μας πραγματοποιεί σε συμφωνία πάντοτε με το διεθνές νομικό πλαίσιο.

Σε σχέση με το πλαίσιο αυτό, ήδη από το 1970 η διεθνής κοινότητα θορυβημένη και ανήσυχη με την αντιμετώπιση που επιφύλασσε η ανθρωπότητα στο παρελθόν της εκφράζει μέσω της

UNESCO την πρόθεση να παρεμποδίσει την πρακτική και να υποστηρίξει την επιστροφή πολιτιστικών αγαθών που έχουν απομακρυνθεί παράνομα από τις χώρες προέλευσης. Η σχετική σύμβαση της UNESCO αποτελεί σημείο καμπής για το φαινόμενο της αρχαιοκαπηλίας διεθνώς. Η χώρα μας την ενσωμάτωσε το 1980 και έκτοτε δραστηριοποιείται στο πλαίσιο αυτό με γεωμετρική πρόοδο.

Το 2010, σε μια περίοδο κριτικής αντιμετώπισης της σύμβασης, η Ελλάδα προτείνει και υποστηρίζει τη δημιουργία ενός μηχανισμού παρατήρησης της εφαρμογής της από τα κράτη-μέλη. Η επιτροπή αυτή συστήνεται τελικά το 2013 και από 2015 έως 2017 η χώρα μας είχε την τύχη να αναλάβει την προεδρία της. Η ταυτόχρονη σχεδόν ελληνική προεδρία στην αντίστοιχη επιτροπή της Σύμβασης της Χάγης για την προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς σε περιπτώσεις ένοπλης σύρραξης μαρτυρά το γενικότερο ενδιαφέρον για την προστασία των πολιτιστικών αγαθών και αποδεικνύει την ενεργή δραστηριοποίηση της χώρας στα διεθνή fora.

Ας μην ξεχνάμε σε αυτό το σημείο τι καταστάσεις βιώνουν σήμερα αρκετές χώρες με πλούσια υλική πολιτιστική κληρονομιά, όπως είναι πρόσφατα η Συρία, αλλά και το Ιράκ, η Λιβύη, κράτη σε εμπόλεμη κατάσταση, που χρειάζονται και ζητούν τη βοήθεια της διεθνούς κοινότητας, αλλά και ειδικότερα της χώρας μας. Αυτό συμβαίνει για έναν απλό λόγο. Γιατί έχουμε την τελευταία δεκαετία σημειώσει άλματα προόδου στην προσπάθεια για την προστασία των μνημείων, κινήτων και σταθερών, από παράνομη διακίνηση.

Ολοκληρώνοντας αισθάνομαι την ανάγκη να τονίσω ότι προσεγγίζουμε το θέμα με τη νηφαλιότητα, την επιμονή και στη σχολαστική επιστημονική έρευνα που απαιτούνται. Αντιλαμβάνομαστε ότι οι καιροί έχουν αλλάξει και ότι η συνεργασία είναι απαραίτητη προς το συμφέρον του συνόλου. Γι' αυτόν τον λόγο θέλουμε οι πληγές στο σώμα της πολιτιστικής κληρονομιάς να γίνονται γνωστές, να αναγνωρίζονται και να επουλώνονται στον βαθμό που αυτό είναι εφικτό.

Η έρευνα παραμένει ωστόσο ανοικτή και εν εξελίξει σε σχέση με την κατοχή για το Υπουργείο Πολιτισμού, δεδομένου ότι η σύγχρονη τεχνολογία μάς δίνει τη δυνατότητα αναζήτησης στοιχείων, τόσο στις αναρτημένες συλλογές των μουσείων της αλλοδαπής όσο και σε ιστορικά αρχαιολογικά υλικά των εμπλεκόμενων κρατών, στη λεηλασία και διασπορά της κλαπέισας πολιτιστικής κληρονομιάς σε Ευρώπη και Αμερική, διότι από την Αμερική όντως έχουμε αποτελέσματα, κατά τη διάρκεια και μετά το τέλος του πολέμου.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Τον λόγο έχει η κ. Βαγενά από τον ΣΥΡΙΖΑ.

ANNA ΒΑΓΕΝΑ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι, η σημερινή συνεδρίαση της Ολομέλειας είναι μια πάρα πολύ σημαντική συνεδρίαση και έρχεται να προστεθεί σε μία σειρά ενεργειών της πατρίδας μας για το πολύ σοβαρό θέμα των γερμανικών οφειλών. Η Διακομματική Κοινοβουλευτική Επιτροπή για τη διεκδίκηση των γερμανικών οφειλών, της οποίας είχα την τιμή και τη χαρά να είμαι μέλος, και ο πρόεδρός της Τριαντάφυλλος Μηταφίδης εργάστηκαν σκληρά για τη δημιουργία αυτού του τεκμηριωμένου πορίσματος.

Στις μέρες μας, που δυστυχώς τα φαντάσματα του φασισμού και του ναζισμού ξαναγεννιούνται στην Ευρώπη, το να κρατάμε ζωντανή με κάθε τρόπο τη μνήμη των εγκλημάτων που διαπράχθηκαν στον τόπο μας από τα γερμανικά στρατεύματα την περίοδο της κατοχής 1941 - 1944 είναι μια πράξη απολύτως αναγκαία και απαραίτητη.

Το χώμα της πατρίδας μας, της Ελλάδας, ποτίστηκε σχεδόν σε κάθε γωνιά του από το αίμα των θυμάτων του φασισμού και του ναζισμού. Αυτές οι ανθρώπινες ζωές που χάθηκαν μαρτυρικά με κανέναν τρόπο δεν ξαναγυρίζουν πίσω. Όμως, οι αποζημιώσεις στις οικογένειές τους είναι μια μικρή δικαίωση για τον άδικο θάνατό τους.

Τα λίτρα 3,5 δισεκατομμυρίων δραχμών που η εβραϊκή κοινό-

τητα της Θεσσαλονίκης έδωσε στους Γερμανούς για να σώσει τους γιους και τους άνδρες της όχι μόνο δεν επιστράφηκαν ποτέ, αλλά ήταν και το αντίτιμο της κοροϊδίας που έδωσαν οι Γερμανοί για να θανατώσουν στη συνέχεια σε στρατόπεδα συγκέντρωσης όλους αυτούς τους ανθρώπους.

Οι αρχαιότητες και οι πολιτιστικοί μας θησαυροί που κλάπηκαν στολίζουν μέχρι σήμερα τα μουσεία τους. Αναρωτιέμαι πώς είναι δυνατό να έχεις κλέψει κάτι από κάποιον, από κάποιον άλλον τόπο και λαό, και να το εκθέτεις με περηφάνια σε ένα δικό σου μουσείο. Δεν είναι ντροπή;

Θα ήθελα να αναφέρω ένα μόνο παράδειγμα από τα πολλά κλοπής αρχαιοτήτων, από το πόρισμα που έχουμε στα χέρια μας: «Ελευσίς. Μορφωμένοι Γερμανοί στρατιωτικοί, κατόπιν επισταμένης μελέτης του μουσείου απεφάσισαν και εξετέλεσαν κλοπήν, αφού προηγουμένως κατασκεύασαν και τα προς κλοπήν κατάλληλα εργαλεία. Έθραυσαν, δηλαδή, διά καταλλήλως προετοιμασμένου κοντού το παράθυρο της παρά τω μουσείω αποθήκης και διά του κοντού αφήρεσαν αγγεία και ειδώλια εξ αυτής. Γενόμενοι δε αντιλήπτοι έφυγαν επί μοτοσυκλέτας.».

Αναιδής και αχαρκτήριστος είναι επίσης η δικαιολογία την οποία έδωσε η γερμανική υπηρεσία προστασίας καλλιτεχνημάτων διά το από 27-2-1942 έγγραφό της, όπερ έχει επί λέξει ως εξής: «Η προκειμένη περίπτωση δέον να μην θεωρηθεί ως κλοπή δι' ής θα επλούτιζον οι δράσται. Τούτο συνάγεται εκ του γεγονότος ότι πρόκειται περί μορφωμένων ανθρώπων, οίτινες έχουν ενδιαφέρον διά την ελληνική αρχαιότητα, όπερ συνεπάγεται εκ του ότι εγνώριζον την αγγλικήν και έκαμον χρήσιν του αγγλιστί εγγεγραμμένου οδηγού. Οι αποκομίσαντες θα είχαν προφανώς την πρόθεσιν να αποκτήσουν ενδεχομένως διά του τρόπου αυτού έν ενθύμιον».

Αναρωτιέμαι, λοιπόν, μήπως οι απόγονοι αυτών των μορφωμένων Γερμανών στρατιωτών μάς επέστρεφαν αυτά τα κλοπιμαία, με την ευκαιρία που η Ελευσίνα είναι Πολιτιστική Πρωτεύουσα το 2021.

Άκουσα εδώ πάρα πολλούς ομιλητές προηγουμένως και εκείνο που κυριαρχεί είναι η αντιπαράθεση «ποια κυβέρνηση έκανε περισσότερα, ποια κυβέρνηση καθυστέρησε περισσότερο». Νομίζω ότι δεν ταιριάζει σε όλους αυτούς τους ανθρώπους που έπεσαν στα χρόνια αυτής της μικροπολιτικής κόντρα.

Σκέφτηκα πολύ για την ομιλία μου και αντί να μιλήσω εγώ, αποφάσισα να δώσω τον λόγο, μέσα από τα από τις μνήμες της από τη μαρτυρία της, σε μια γυναίκα από τα Καλάβρυτα, τη Φραντζέσκα Νίκα. Νομίζω ότι ο λόγος της αξίζει να ακουστεί στην ελληνική Βουλή, όπως και χιλιάδες άλλες μαρτυρίες τόσων ανθρώπων από τα μαρτυρικά χωριά και από τον Δομένικο της Θεσσαλίας, μιας και μιλά ο καθένας για την πατρίδα του.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας της κυρίας Βουλευτού)

Μας λέει, λοιπόν, η Φραντζέσκα Νίκα: «Είναι Δευτέρα 13 του Δεκέμβρη του 1943. Μας ξυπνάνε οι καμπάνες, πετάγομαι αλαφιασμένη, ρίχνω ένα ρούχο επάνω μου και βρίσκομαι στον δρόμο. Όλοι οι γειτόνοι μας γεμάτοι αγωνία. Τι τρέχει; Οι καμπάνες μάς σφίγγουν την καρδιά. Τι άλλο θα μας βρει; Κι, όμως, ήταν η πρώτη βραδιά που κοιμηθήκαμε κάπως ήσυχα από την Πέμπτη που μπήκαν στα Καλάβρυτα Γερμανοί. Είπαν στον πρόεδρο ότι θα φύγουνε. Τι άλλο πια να κάνουνε; Τα σπίτια των ανταρτών τα κάψανε. Κάψανε το μεγάλο το ξενοδοχείο, τον Χελμό, γιατί είπαν ότι εκεί μένανε αντάρτες.

Πλησιάζει ένα μπουλούκι στην πλατεία. Να μην ανησυχούμε, λέει, δεν είναι τίποτα, οι Γερμανοί θέλουν να μας μιλήσουν κι ύστερα θα φύγουνε, να μαζευτούμε όλοι μας στο σχολείο, στα σπίτια να μη μείνει κανείς, να πάρουμε μαζί μας και μια κουβέρτα και μια φέτα ψωμί. Καλά πώς είναι δυνατόν να αδειάσουν τα σπίτια; Ο γερο-Τσόβολος είναι άρρωστος βαριά με πνευμονία. Να τον σηκώσουμε με τέτοιο κρύο; Θα πεθάνει.

Τα σαγόνια μου τρέμουνε, τρέχω στο σπίτι μας να φέρω τα μαντάτα. Ο θεός μου τα έχει και αυτός χαμένα. Θα μας σκοτώσουν, λέει στη θεία μου, ετούτη τη φορά δεν γλιτώνουμε. Θα μας σκοτώσουν, της ξαναλέει. Ετούτοι δεν ξετάζουνε, σκοτώνουν ό,τι βρούνε. Κι έλεγε αλήθεια. Τους ακούω σαν χαμένη. Τι θα κάνουμε; Κουράγιο!

Παίρνουμε τρεις κουβέρτες, λίγο ψωμί σε μια πετσέτα και βγαίνουμε. Το κρύο τσουχτερό, βαριά ομίχλη, δεν βλέπεις στα δέκα βήματα, ο κόσμος σκιάς πιασμένες από τα χέρια, γέροι, γριές γυναίκες με μικρά παιδιά, όλοι αλαφιασμένοι προχωρούν για το σχολείο. Ενώνονται και άλλοι μαζί μας, ανθρωπομάζωμα που προχωρεί στ' αργά, τρέμοντας από το κρύο και από τον φόβο. Φτάνουμε στο σχολείο, μας βάζουν στη σειρά και αρχίζουν με άγριες φωνές να ξεχωρίζουν τους άντρες από τα γυναικό-παιδα. Ράους, ράους! Το χέρι μου είναι κολλημένο στην παλάμη του θείου μου, το σφίγγει νευρικά. Η θεία του ξεχωρίζει ένα κομμάτι ψωμί.

Φτάνουμε στον Γερμανό που κάνει τη διαλογή. Ράους, ράους! Ο θεός μου σφίγγει δυνατά το χέρι, δυνατά πολύ κι ύστερα το αφήνει. Μία τελευταία ματιά με τη γυναίκα του, χωρίς να πούνε τίποτα, χωρίς να φιληθούν, τα είπαν όλα με αυτά τα μάτια τους, που δεν θα τα ξεχάσω. Τον σπρώχνουν οι Γερμανοί, βιάζονται. Χάνεται στο μπουλούκι μαζί με τους άλλους άντρες και δεν γυρίζει πίσω το βλέμμα του ούτε να μας δει...»

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Κυρία Βαγενά, παρακαλώ πολύ να ολοκληρώσουμε.

ANNA ΒΑΓΕΝΑ: Σας παρακαλώ, μισή σελίδα είναι. Άλλωστε, έγιναν τόσοι καβγάδες εδώ, τόση φασαρία, που αυτή την ώρα αξίζει τον κόπο να ακουστεί μια πραγματική...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Συνεχίστε, συνεχίστε.

ANNA ΒΑΓΕΝΑ: «...Το μπουλούκι των γυναικών τράβα για τον σταθμό και από εκεί στ' αμπέλια. Οι Γερμανοί βάζουν φωτιά στα τελευταία σπίτια, τα καίνε με μια πιστολιά. Εμείς τους κοιτάμε κρυμμένες και ζαρωμένες μέσα στ' αμπέλια και τρέμοντας, ρωτάμε για τους άντρες. Πού τους πήγανε; Τότε ακούστηκε η φωνή κάποιων γυναικών. Νά 'τοι οι άντρες, εκεί απέναντι, κάθονται στην πλαγιά.

Αρχίζω να τρέχω, να τρέχω με το κεφάλι μου μπροστά, να κόβω τον αέρα, να φτάσω όσο πιο γρήγορα μπορώ. Κι άλλες τρέχουν δίπλα μου γρήγορα, να πετάξουμε, να πάμε στους δικούς μας. Και τότε ακούστηκε η φωνή μιας γυναίκας από αντίπερα. Αυτή ήταν η πρώτη που έφερε το πρώτο το μαντάτο, σκούζοντας, τραβώντας τα μαλλιά. Πού πάτε, βρε κουρούνες; Πού πάτε εσείς οι καφερές; Πάνε, πάνε οι άντρες μας! Τους ρίξαν, τους σκότωσαν μέσα στου Καπί τη λάκκα. Όλους τους φάγανε. Όλους τους φάγαν τα σκυλιά.

Ψάχνω τον θείο μου ανάμεσα στους άλλους. Ψάχνουμε αμίλητες μέσα στους μακελεμένους, βουτηγμένες στα αίματα, σηκώνοντας τα σώματα με προσοχή να μην τα πατάμε. Νά 'τος ο θεός μου, νά 'τος εδώ μπροστά! Με πιάνει το παράπονο, τον χαϊδεύω, του μιλά. Η σφαίρα βγήκε από το στόμα. Τα δόντια του σπασμένα, σκισμένο το πάνω χείλος. Προσπαθώ να του κλείσω το στόμα. Τι όμορφος που ήταν! Γιατί τον κάνανε έτσι;»

Με πόσα εκατομμύρια μάρκα άραγε ξεπληρώνονται όλα αυτά; Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Τον λόγο έχει η κ. Μαρία Κόλλια - Τσαρουχά, Ανεξάρτητη Βουλευτής.

ΜΑΡΙΑ ΚΟΛΛΙΑ - ΤΣΑΡΟΥΧΑ: Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι και κύριοι Υπουργοί, με αυτόν τον λόγο μου θα ήθελα ταπεινά να αποτίσω φόρο τιμής σε όλα αυτά που περιέγραψε η συνάδελφος που μόλις κατέβηκε από το Βήμα. Θα ήθελα να αποτίσω φόρο τιμής στους Κερδουλλιώτες των Παλαιών Κερδουλλίων, στην περιοχή των Σερρών, από όπου κατάγομαι και έχω ζηήσει και εγώ τέτοιες περιγραφές από τις γιαγιάδες που πρόλαβα να ακούσω πριν πεθάνουν. Και, βέβαια, να αποτίσω φόρο τιμής σε όλα τα θύματα της ναζιστικής θηριωδίας σε όλη την Ελλάδα, αλλά και ιδιαίτερα στη Μακεδονία και τη Θράκη που εκεί ενισχύθηκαν αυτοί οι ναζιστές από τους Βούλγαρους, οι οποίοι ήταν μονίμως στο πλευρό ανθρώπων οι οποίοι κατέσφαζαν και κατέστρεφαν.

Αγαπητοί συνάδελφοι, πιστεύω ότι σήμερα είναι μια σπουδαία μέρα που δικαιώνει ακόμα περισσότερο τους αγώνες των Ανεξαρτήτων Ελλήνων. Και σας θυμίζω ότι κάποιοι επανειλημμένα χαρακτηρίζατε στο παρελθόν ως ανεδαφική την πάγια απαίτησή μας, της παράταξής μας, για αποζημιώσεις που το γερμανικό

κράτος οφείλει στην πατρίδα μας. Το είχαμε πει από την αρχή της ιδρύσεώς μας.

Σας καταλαβαίνουμε, γιατί είναι φυσικά ανεδαφικό να ζητάς δικαιοσύνη από εκείνους με τους οποίους έχεις δεσμεύσεις και σε δένουν συμφέροντα. Δεν χρωστούν οι Ανεξάρτητοι Έλληνες κανένα γραμμάτιο σε κανένα συμφέρον και απαντούμε μόνο στη φωνή του πραγματικού άρχοντα αυτού του τόπου, που είναι ο ελληνικός λαός. Και γι' αυτό συνεχίζουμε και θα συνεχίσουμε τον αγώνα μας, ώστε η Ελλάδα να ανακτήσει όλα αυτά που δεσμεύσεις σε άνομα συμφέροντα και παρασκηναϊκοί συνεταιρισμοί της στέρησαν τόσα χρόνια.

Το γεγονός ότι το γερμανικό κράτος δεν εκπλήρωσε ποτέ τις υποχρεώσεις του απέναντι στη χώρα μας αποτελεί σε μεγάλο βαθμό αποτέλεσμα συνεννοήσεων με εξωγενείς παράγοντες που γίνονταν κάτω από το τραπέζι και βγαίνουν τα τελευταία χρόνια στο φως και αποτελούν ξεκάθαρα τη σημαντικότερη αιτία των οικονομικών κρίσεων ή ένα βασικό στοιχείο για τις οικονομικές κρίσεις που τραυμάτισαν τη χώρα μας.

Είναι γεγονός, βέβαια, ότι οι γερμανικές αποζημιώσεις, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δεν θα μπορούσαν να απαιτηθούν ποτέ, αν η Ελλάδα δεν γινόταν ξανά ισχυρή στο γεωστρατηγικό και γεωπολιτικό σκηνικό. Δεν θα μπορούσαμε καν να μιλήσουμε γι' αυτές, αν η Ελλάδα δεν έβγαине με τους καλύτερους όρους από τα μνημόνια και δεν αποδεικνύαμε σε όλο τον πλανήτη ότι είμαστε σοβαρό και υπεύθυνο κράτος.

Το γεγονός ότι η Ελλάδα γίνεται ξανά πολύτιμος σύμμαχος κάθε χώρας που αποζητά τη σταθερότητα και την ειρήνη είναι πλέον αναπόσπαστος κρίκος των πλανητικών ενεργειακών διαδρόμων, είναι απαραίτητη προϋπόθεση για να λάβουμε αυτά που μας οφείλονται.

Όποιος έχει μια ελάχιστη γνώση των καταστάσεων και έχει την καλή θέληση και την ανωτερότητα, πρέπει να παραδεχτεί ότι κεντρικός πρωταγωνιστής ανάμεσα στους πρωτεργάτες αυτής της προσπάθειας και αυτών των εξελίξεων ήταν και είναι ο Πάνος Καμμένος και μαζί του όλοι εμείς οι Ανεξάρτητοι Έλληνες, μια παράταξη και ένας Αρχηγός του κρατούν τις υποσχέσεις, που θα συνεχίσουν να πολεμούν για την πατρίδα, όσα χτυπήματα και αν δεχτούμε κάτω από τη ζώνη από εχθρούς και φίλους.

Θα μιλήσω αναλυτικά για τις αποζημιώσεις. Οι διεκδικήσεις μας χωρίζονται σε δύο θεμελιώδεις κατηγορίες. Αναλύθηκαν αυτά και από άλλους συναδέλφους, θα μου επιτρέψετε να πω και πολύ αξιόλογα από την παρούσα κυρία Αναπληρώτρια Υπουργό.

Πρώτη είναι η απαίτησή μας για την έντοκη επιστροφή του αναγκαστικού κατοχικού δανείου το οποίο η Ελλάδα -χωρίς τη δική της συναίνεση και βούληση- χορήγησε με τμηματικές καταβολές προς τη Γερμανία στα έτη 1941 έως 1944. Τα χρήματα αυτά κινούνταν μέσω ειδικού λογαριασμού της Τράπεζας της Ελλάδος και ήταν πολύ περισσότερα από τις τρέχουσες ανάγκες διατροφής του κατοχικού γερμανικού στρατού, που καλύπτονταν από τη Σύμβαση της Χάγης του 1907. Συνολικά και χωρίς καμμία αμφισβήτηση το ποσό αυτό ανέρχεται σε 1,5 τετράκις εκατομμύρια πολεμικές δραχμές, που για την εποχή εκείνη αντιστοιχούσε σε ενάμισι με δύο ετήσια ΑΕΠ.

Επειδή, βέβαια, από τη φρικτή περίοδο του πολέμου και της γερμανικής κατοχής έως σήμερα συνέβησαν πάμπολλες υποτιμήσεις στο νόμισμα της δραχμής, και επειδή επίσης η κατάργηση της δραχμής από το 2001 και η αντικατάστασή της από το ευρώ απαιτεί μια διεθνώς αξιόπιστη μεθοδολογία, απαιτείται μια διεθνώς αξιόπιστη μεθοδολογία για τη μετατροπή των τότε πολεμικών δραχμών σε σταθερή αξία. Τέτοια μέθοδος είναι αυτή του χρυσού κανόνα.

Έτσι, λοιπόν, χρησιμοποιούμε τη μέθοδο αυτή, μετατρέποντας το ακριβές ποσό του κατοχικού δανείου, δηλαδή αυτού του ποσού που αναφέρθηκε προηγουμένως -1 τετράκις εκατομμυρίων 533 δισεκατομμυρίων 302 εκατομμυρίων πολεμικών δραχμών έτους 1944- με τον πλέον επιεική υπολογισμό σε χρυσές λίρες Αγγλίας παλαιάς κοπής. Το αποτέλεσμα του υπολογισμού έδωσε το ποσό των 106 εκατομμυρίων 166 χιλιάδων 973 χρυσών λιρών Αγγλίας. Στη συνέχεια αυτό το ποσό με αντιστοιχία χρυσών λιρών σε ευρώ μάς δίνει περίπου 26 δισεκατομμύρια ευρώ.

Όμως τελευταίο και επίσης χρήσιμο στοιχείο του υπολογισμού αποτελεί και ο χρόνος από τον οποίον ξεκινά αυτός ο υπολογισμός των τόκων υπερημερίας του γερμανικού δημοσίου, για επιστροφή προς την Ελλάδα της γεννημένης με οδυνηρό για εμάς τρόπο αξίωσης από το κατοχικό δάνειο για τα έτη 1941 - 1944. Στα ίδια έγγραφα της Γερμανίας με τα οποία δινόταν η εντολή στην ελληνική δωσίλογη διοίκηση για εκταμίευση των χρημάτων αυτών, ομολογείται ο χρόνος πλήρους επιστροφής των οφειλόμενων ποσών, δηλαδή δέκα μήνες μετά την τελευταία εκταμίευση, δηλαδή την 1^η Σεπτεμβρίου του 1945. Σ' αυτό το χρονικό σημείο την 1^η Σεπτεμβρίου του 1945 όφειλε η Γερμανία, σύμφωνα με τις δικές της έγγραφες ομολογίες, να μας επιστρέψει το ποσό αυτό του κεφαλαίου των 26 περίπου δισεκατομμυρίων, πράγμα που προφανώς ποτέ δεν έκανε.

Η Ελλάδα πάντοτε καθαρά, σταθερά και επαναλαμβανόμενα σ' όλο αυτό το χρονικό διάστημα έως και σήμερα, προβαίνει ορθώς σε ρηματικές διακοινώσεις για την επιστροφή του κατοχικού δανείου. Μάλιστα το γεγονός ότι οι ελληνικές απαιτήσεις είναι ισχυρές, ομολογείται από την ίδια τη Γερμανία, η οποία στις 31-3-1967 απαντώντας σε ελληνική σχετική ρηματική διακοίνωση, δέχεται πλήρως ότι η Ελλάδα έχει νόμιμες αξιώσεις επί του κατοχικού δανείου και επί των επανορθώσεων, από τις οποίες ουδέποτε παραιτήθηκε ούτε βεβαίως ήταν ποτέ δυνατόν να παραιτηθεί.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας της κυρίας Βουλευτού)

Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα την ανοχή σας.

Το ύψος του επιτοκίου πρέπει να οριστεί σύμφωνα με τις διεθνείς συναλλακτικές οικονομικές πρακτικές. Ένα από τα κριτήρια ορισμού του ύψους του επιτοκίου αποτελεί η χρησιμότητα και η ωφέλεια του χρήματος γι' αυτόν που το δανείζει αλλά και αυτόν που δανείζεται. Άλλο κριτήριο αποτελεί η ζημιά που υφίσταται αυτός που δανείζει και αποχωρίζεται τα χρήματα από την οικονομία του.

Το τρίτο και ασφαλέστερο, πιο ξεκάθαρο αλλά και επεικέστερο κριτήριο για τον προσδιορισμό του μεσοσταθμιστικού επιτοκίου για το κατοχικό δάνειο είναι αυτό των επιτοκίων-κουπονιών, των κρατικών ομολόγων, τα οποία έδιναν τα κράτη στις διεθνείς τράπεζες ή σε άλλα κράτη ως εγγύηση, προκειμένου να δανειστούν. Το μέσο αυτό επιτόκιο ανέρχεται σε ποσοστά από 3% έως 5% ετησίως. Ενδεικτικά σας αναφέρω το παράδειγμα των Ηνωμένων Πολιτειών, που για αρκετές δεκαετίες μετά τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο δανείζονταν μεσοσταθμιστικά με ετήσιο επιτόκιο περίπου στο 5%.

Ας σημειωθεί, επίσης, ότι η Deutsche Bank καλούσε τους Αμερικανούς που είχαν δανείσει τη Γερμανία, να πάρουν ως εξόφληση των δανείων ομόλογα του γερμανικού δημοσίου που θα έληγαν το 2010 με επιτόκιο 3% ειδικά από το 1995 και μετά.

Κατά συνέπεια και με δεδομένο ότι η Ελλάδα μεσοσταθμιστικά δανείζεται όλες αυτές τις δεκαετίες μετά τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο με επιτόκιο άνω του 3%, είναι προφανές ότι ο υπολογισμός του επιτοκίου στο επίπεδο του 3% είναι σίγουρα επεικές.

Με βάση όλα τα παραπάνω, δηλαδή με το κεφάλαιο του κατοχικού δανείου 26 περίπου δισεκατομμυρίων, με ετήσιο επιτόκιο δανείου περίπου 3% και με διάρκεια υπερημερίας της Γερμανίας μέχρι σήμερα, δηλαδή εβδομήντα τέσσερα έτη, η συνολική οφειλή της Γερμανίας από το κατοχικό δάνειο ανέρχεται σήμερα σε ποσό 83 δισεκατομμυρίων 191 εκατομμυρίων ευρώ.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει επανειλημμένα το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας της κυρίας Βουλευτού)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Κυρία Τσαρουχά, ολοκληρώστε, παρακαλώ.

ΜΑΡΙΑ ΚΟΛΛΙΑ - ΤΣΑΡΟΥΧΑ: Όμως αυτό το ποσό, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχει μέσα του ψυχή, έχει μέσα του αίμα, έχει μέσα του καταστροφές και όχι απλούς αριθμούς. Αυτό το ποσό έλειψε από τους γονείς μας, από τα παιδιά, έλειψε από την κοινωνική πρόνοια, έλειψε από τις υποδομές της χώρας, που βγήκε κατεστραμμένη από τον παγκόσμιο πόλεμο.

Οι Ανεξάρτητοι Έλληνες από το 2015 που είχαμε ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Κυρία Τσαρουχά, σας παρακαλώ. Έχετε φτάσει στα δέκα λεπτά.

ΜΑΡΙΑ ΚΟΛΛΙΑ - ΤΣΑΡΟΥΧΑ: Θα σταματήσω την ομιλία μου,

αν θέλετε να είμαι συνεπής στον χρόνο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Με συγχωρείτε πάρα πολύ. Γνωρίζετε ότι ο χρόνος ομιλίας είναι επτά λεπτά και έδειξε και το Προεδρείο ανοχή.

ΜΑΡΙΑ ΚΟΛΛΙΑ - ΤΣΑΡΟΥΧΑ: Όμως σας θυμίζω ότι οι Ανεξάρτητοι Έλληνες δεν έχουν Κοινοβουλευτική Ομάδα και έχουμε υποχρέωση, κύριε Πρόεδρε, αν μου επιτρέπεται ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Πόση ανοχή να δείξουμε ακόμα; Δικαίως θα διαμαρτύρονται και οι επόμενοι συνάδελφοι και οι Κοινοβουλευτικοί Εκπρόσωποι Μην ξεχνάτε ότι έχουμε βάλει ένα όριο, για να ολοκληρώσουμε γύρω στις εννιά η ώρα.

ΜΑΡΙΑ ΚΟΛΛΙΑ - ΤΣΑΡΟΥΧΑ: Έχετε δώσει δικαίωμα σε πάρα πολλούς συναδέλφους, να μιλήσουν ξεπερνώντας τα χρονικά όρια. Όλοι μίλησαν πολύ περισσότερο, κύριε Πρόεδρε. Το λέω με όλον τον σεβασμό στο Προεδρείο.

Κλείνω για να δείξω τον σεβασμό μου στο Προεδρείο, στο οποίο θήτευσα.

Έτσι, λοιπόν, ερχόμαστε στο θεμελιώδες είδος απαιτήσεων της Ελλάδας και οφειλών της Γερμανίας. Αυτό είναι διαχωρίσιμο ή πρέπει να διαχωριστεί και σε καμμία περίπτωση δεν πρέπει να υπάρξει άσκηση ενός ένδικου μέσου και για τις δύο περιπτώσεις ταυτόχρονα και ομού, όπως, δυστυχώς, κάποιοι προτείνουν.

Δεν θα προβώ στον υπολογισμό. Αυτό που μπορώ, όμως, να πω και να δεσμευτώ, κάτι που το έχουμε κάνει οι Ανεξάρτητοι Έλληνες από την αρχή, είναι ότι όλοι μαζί μπορούμε να δώσουμε τη μάχη μας ως χώρα. Εμείς οι Ανεξάρτητοι Έλληνες, μαζί μ' όλους αυτούς οι οποίοι πιστεύουν ότι πρέπει να ζητήσουμε και να πάρουμε πίσω αυτά που μας οφείλει η Γερμανία και με όλα τα επιχειρήματα, τα οποία και πάλι η Κυβέρνηση πολύ σωστά και ορθά μάς ανέλυσε και όλοι συντασσόμαστε μ' αυτά, πρέπει να ζητήσουμε αυτά που μας ανήκουν για την ψυχή της χώρας μας, για την ψυχή όλων των σφαγμένων και κατεστραμμένων.

Σας ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Γίνεται γνωστό στο Σώμα ότι τη συνεδρίασή μας παρακολουθούν από τα άνω δυτικά θεωρεία, αφού προηγουμένως ξεναγήθηκαν στην έκθεση της αίθουσας «ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ» και ενημερώθηκαν για την ιστορία του κτηρίου και τον τρόπο οργάνωσης και λειτουργίας της Βουλής, τριάντα τρεις μαθητρίες και μαθητές και δύο συνοδοί εκπαιδευτικοί από το 6^ο Γυμνάσιο Σταυρούπολης Θεσσαλονίκης (δεύτερο τμήμα).

Η Βουλή σας καλωσορίζει.

(Χειροκροτήματα απ' όλες τις πτέρυγες της Βουλής)

Τον λόγο έχει ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του ΣΥΡΙΖΑ κ. Τζαμακλής.

ΧΑΡΙΛΑΟΣ ΤΖΑΜΑΚΛΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είχα την ελπίδα ότι σήμερα όλες οι πτέρυγες του συνταγματικού τόξου, με επίγνωση της ιστορικότητας της ημέρας, θα τοποθετούνταν με γνώμονα την αναγκαία σύμφωνια, ομοφωνία και ενότητα. Είχα την ελπίδα ότι ο εισηγητής της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης, θα αναγνώριζε σήμερα την κατά τη γνώμη μου λανθασμένη στάση του κόμματός του, που τον Ιούλιο του 2016 καταψήφισε τη συζητούμενη έκθεση της επιτροπής.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Πρόεδρος της Βουλής κ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΒΟΥΤΣΗΣ)

Αντ' αυτού και παρά τη χθεσινή θετική στάση της Νέας Δημοκρατίας στη Διάσκεψη των Προέδρων σε σχέση με το ψήφισμα που θα ψηφίσουμε το βράδυ, ο κ. Τζαβάρας ενέμεινε στην ίδια άποψη και μάλιστα με την ίδια επιχειρηματολογία που είχε αναπτύξει τον Ιούλιο του 2016.

Δίχως τότε να καταθέσουν άλλη έκθεση με διαφορετικό περιεχόμενο, αφού διαφωνούσαν με το κείμενο της Πλειοψηφίας, οι Βουλευτές της Νέας Δημοκρατίας κατέθεσαν κείμενο δύο σελίδων, με το οποίο δικαιολόγησαν τη διαφωνία τους ως εξής.

Πρώτον, επειδή δήθεν η πλειοψηφία υιοθέτησε αιτήματα ιδιωτών και παραδικαστικών -έτσι αναφέρεται, κύριε Τζαβάρα- διεκδικήσεων. Δεύτερον, επειδή δήθεν η πλειοψηφία δεν αξιοποίησε το υλικό των δύο προηγούμενων επιτροπών. Τρίτον, επειδή δήθεν η πλειοψηφία ανέμειξε στο μεγάλο εθνικό ζήτημα και τις

διεκδικήσεις ιδιωτών. Τέταρτον, επειδή δήθεν η πλειοψηφία αναλώθηκε σε συνεδριάσεις, για να αξιοποιήσει επικοινωνιακά την υπόθεση.

Το ίδιο είπε και σήμερα ο κ. Τζαβάρας, αποσιωπώντας το γεγονός ότι οι απαιτήσεις των ιδιωτών, βάσει της απόφασης της Ολομέλειας για συγκρότηση της επιτροπής, περιέχονται ως ένα από τα τέσσερα σκέλη της διεκδίκησης, αποσιωπώντας το γεγονός ότι ομόφωνα η επιτροπή είχε αποφασίσει ότι όλες οι προταθείσες ενέργειες, μεταξύ των οποίων και το διεθνές συνέδριο, θα γίνονταν μετά την έκδοση του πορίσματος. Ας το ξεκαθαρίσουμε: Η υπόθεση δεν προσφέρεται για επικοινωνιακή αξιοποίηση και για αντιπολιτευτικές κορώνες. Δεν προσφέρεται για εκφορά διχαστικού λόγου. Δεν προσφέρεται για εξυμνακισμούς.

Για το μόνο που δεν μίλησε ο κ. Τζαβάρας σήμερα, είναι για την ταμπακιάρα. Ανέφερε ότι η πλειοψηφία της επιτροπής παρσύρθηκε από το πόνημα του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους και προφήτευσε ότι θα είναι αποτυχημένη κάθε απόπειρα δικαστικής –τυχόν– διεκδίκησης των οφειλών. Πρότεινε ως μόνη οδό τη διεθνοποίηση του ζητήματος, η οποία θα οδηγήσει σε υποχώρηση τη Γερμανία, που έτσι θα καταβάλει τις οφειλές. Αν αντιλαμβάνομαι καλά, αυτή είναι η εισήγηση της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης και βάσει αυτής φυσικά κρίνεται.

Από την άλλη πλευρά οι μνηστής του Χίτλερ στην επιτροπή το 2016 είχαν επιφυλαχθεί για την ψήφο τους, την οποία θα ανακοίνωναν στην Ολομέλεια. Σήμερα ήταν ανεπιφύλαχτοι. Ούτε μία φορά ακούσαμε από τους εκπροσώπους τους τη λέξη ναζί ή θηριωδία. Αναμενόμενο και αυτό.

Τέλος, επώθηκε από αρκετούς ομιλητές ότι δήθεν η Κυβέρνηση φέρνει το θέμα στην Ολομέλεια σε ύποπτη περίοδο, εννοώντας την προεκλογική του εκμετάλλευση. Ασφαλώς αντιλαμβάνονται ότι έπρεπε να τελειώσουν τα μνημόνια, για να μη θεωρηθεί ότι η Ελλάδα θέτει το ζήτημα συμψηφιστικώς.

ΣΟΦΙΑ ΒΟΥΛΤΣΗ: Από ποιον ήταν αναμενόμενο;

ΧΑΡΙΛΑΟΣ ΤΖΑΜΑΚΛΗΣ: Δεν με ακούτε καλά. Δεν μιλούσα για εσάς. Για την άκρα δεξιά πτέρυγα μίλησα.

Για να μη θεωρηθεί, λοιπόν, ότι η Ελλάδα θέτει το ζήτημα συμψηφιστικώς. Όμως ο αντιπολιτευτικός λόγος υπερβαίνει και τη λογική πολλές φορές.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, εβδομήντα πέντε περίπου χρόνια μετά την απελευθέρωση της χώρας από τα ναζιστικά στρατεύματα κατοχής και από τη λήξη του Β' Παγκοσμίου Πολέμου, η Βουλή των Ελλήνων ασχολείται με το ζήτημα της διεκδίκησης των γερμανικών οφειλών. Το γεγονός αυτό καθιστά, κατά τη γνώμη μου, τη σημερινή ημέρα ιστορική. Καλούμαστε σήμερα εμείς, ως αντιπρόσωποι του έθνους και του ελληνικού λαού, να επιτελέσουμε ένα ύψιστο ηθικό, ιστορικό, εθνικό και πατριωτικό χρέος. Θα έπρεπε με όρους σύμπτωσης, ομοφωνίας και ενότητας, συμβάλλοντας έτσι και στην ενότητα των Ελλήνων.

Το αίτημα για την επανόρθωση των ζημιών εκτός από ώριμο είναι και παλλαϊκό και οι Έλληνες το αντιμετωπίζουμε πρωτίτως ως ηθικό ως αίτημα απόδοσης δικαιοσύνης. Το αντιμετωπίζουμε ως αίτημα διαρκούς και συνεχούς διατήρησης της μνήμης και επιβολής της στην άγνοια και στη λήθη. Το αντιμετωπίζουμε ως αίτημα διαρκούς επαγρύπνησης της συλλογικής συνειδήσεως και συνεχούς αντίστασης στον ναζισμό και στον φασισμό.

Προσωπικώς αισθάνομαι μεγάλη τιμή, που έχω τη δυνατότητα ως ένας από τους συντάκτες της συζητούμενης έκθεσης, να καταθέσω όχι μόνο την άποψή μου αλλά και τα συναισθήματά μου, που έχω τη δυνατότητα από το Βήμα αυτό να εκφράσω την ευγνωμοσύνη μου και να αποτίσω φόρο τιμής στη μνήμη όχι μόνο των δικών μου προγόνων αλλά και όλων των ανδρών και των γυναικών που κατέβαλαν υψηλά τιμήματα, αντιστεκόμενοι και αντιστεκόμενες στον παραλογισμό και στον μισανθρωπισμό του ναζισμού και του φασισμού, της ιδεολογίας που αποτελεί τροχόπεδη στην πολιτισμική εξέλιξη του ανθρώπου, σε όλους όσοι πλήρωσαν με τη ζωή τους, με τη σωματική τους ακεραιότητα, με τον εγκλεισμό τους σε στρατόπεδα συγκέντρωσης, με καταναγκαστική εργασία, με φυλάκιση, με καταστροφή των περιουσιών τους. Να αποτίσω φόρο τιμής στα παιδιά, στις γυναίκες και στους άντρες θύματα των ολοκαυτωμάτων, στο Δίστομο, στο Κομμένο, στα Καλάβρυτα, στην Κάνδαλο, στα Ζαγοροχώρια,

στον Χορτιάτη, στην Κλεισούρα και παντού στην Ελλάδα.

Ο αναρτημένος, από το 2015 στην Αίθουσα 151 της Βουλής, χάρτης δώρο του Σαράντου Θεοδωρόπουλου –ήταν εδώ το πρωί με τα πυρποληθέντα και βομβαρδισμένα χωριά που σημειώνονται με κόκκινους κύκλους και προκαλούν φρίκη, επιβεβαιώνει αυτό που είπε ο Τσώρτσιλ: Αν δεν υπήρχε η ανδρεία και η γενναιοψυχία των Ελλήνων, η έκβαση του Β' Παγκοσμίου Πολέμου θα ήταν αβέβαιη. Μελετώντας κάποιος αυτόν τον χάρτη, αναρωτιέται αν ο όρος θηριωδία που χρησιμοποιούμε για τα φρικτά εγκλήματα των ναζί, μπορεί να αποδώσει με πληρότητα τη φρίκη των πράξεών τους ή είναι επεικής.

Η πατρίδα μας πλήρωσε βαρύ φόρο αίματος στον πόλεμο και στην Κατοχή. Το έτος 1939 ο συνολικός πληθυσμός της Ελλάδας ήταν επτά εκατομμύρια τριακόσιες τριάντα πέντε χιλιάδες. Από επίσημο έγγραφο του 1945 προκύπτει ότι η αναλογία των θυμάτων επί του συνολικού αυτού πληθυσμού, ανέρχεται σε ποσοστό 19,7%. Για να γίνει αντιληπτό το τρομακτικό αυτό μέγεθος, αναφέρω τα εξής συγκριτικά στοιχεία: Γαλλία 2,65% του πληθυσμού, Ολλανδία 2,5%, Τσεχοσλοβακία 2,44%, Λουξεμβούργο 2,34%, Βέλγιο 2,24%, Μεγάλη Βρετανία 1,55%, Ηνωμένες Πολιτείες 0,66%, Γιουγκοσλαβία 13,83%. Το ποσοστό αυτό αντιστοιχεί σε πεντακόσιες πενήντα οκτώ χιλιάδες θανόντες και σε οκτακόσιες ογδόντα χιλιάδες ανάπηρους. Συνολικά ένα εκατομμύριο τετρακόσια τριάντα οκτώ χιλιάδες θύματα.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η συζητούμενη έκθεση, βασίζεται κατά το νομικό της σκέλος στο πόρισμα με ημερομηνία 31-1-2014 της ομάδας εργασίας του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, και κατά το οικονομικό της σκέλος στην έκθεση της ειδικής επιτροπής του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους με ημερομηνία 30-12-2014. Στα μέλη αυτών των ομάδων η Βουλή και ο ελληνικός λαός οφείλουμε ένα μεγάλο ευχαριστώ, για την κοπιώδη, συνεπή και υπεύθυνη εργασία που προσέφεραν, όπως οφείλουμε, αγαπητέ Τριαντάφυλλε, ένα μεγάλο ευχαριστώ –το είπατε εσύ το πρωί– στα παρευρισκόμενα μέλη του διάφορων φορέων.

Η επιτροπή βασιζόμενη στην εργασία αυτή, συνέχισε και ολοκλήρωσε, όπως είχε καθορίσει η απόφαση της Ολομέλειας, τη συγκέντρωση και τεκμηρίωση με οργανωμένο τρόπο των αδιαμφισβήτητων ιστορικών στοιχείων. Ως στόχος ετέθη η αποτελεσματική ενίσχυση της ελληνικής επιχειρηματολογίας, για τη διεκδίκηση των οφειλομένων και η συστράτευση και άλλων ευρωπαϊκών δυνάμεων και διεθνών οργανισμών σε αυτή την προσπάθεια, συμπεριλαμβανομένης της πραγματοποίησης επαφών με άλλα ευρωπαϊκά κοινοβούλια και με το ευρωπαϊκό κοινοβούλιο αλλά και με ευρωπαϊκά και διεθνή όργανα που έχουν αντιμετωπίσει ανάλογες περιπτώσεις, καθώς και της διοργάνωσης συνεδρίων και διαλέξεων για το ζήτημα αυτό.

Η έκθεση της επιτροπής τεκμηριώνει με πληρότητα τα ζημιγόνα γεγονότα που συνέβησαν στην πατρίδα μας από τον Οκτώβριο του 1940 μέχρι τον Οκτώβριο του 1944. Τεκμηριώνει τις θανατώσεις, τους τραυματισμούς και τις αναπηρίες, τους εγκλεισμούς σε στρατόπεδα, τις φυλακίσεις, την αφαίρεση ή καταστροφή ιδιωτικών περιουσιών των πολιτών. Τεκμηριώνει την καταστροφή των υποδομών και των εγκαταστάσεων της χώρας, του πολεμικού και στρατιωτικού υλικού της, των εκκλησιών της, των μουσείων της, των κατοικιών της, των οδών και των πλατειών της, των βιομηχανιών και των πλοίων της, των υδραυλικών έργων της, των φυτειών της, των αλυκών της, των μεταλλείων της, του δασικού πλούτου της και τόσων άλλων. Τεκμηριώνει την αναγκαστική σύναψη του κατοχικού δανείου. Τεκμηριώνει την κλοπή των αρχαιολογικών θησαυρών και του χρυσού της χώρας.

Στην έκθεση αναλύονται και προσδιορίζονται ποσοτικώς με διεξοδικό τρόπο οι απαιτήσεις για κάθε κατηγορία ζημιών, δηλαδή οι απαιτήσεις του ελληνικού δημοσίου και οι ιδιωτικές των Ελλήνων πολιτών. Οι απαιτήσεις έναντι της Γερμανίας αφορούν και τους δύο Παγκοσμίους Πολέμους.

Εκ προοιμίου στην έκθεση τονίζεται το αδιαμφισβήτητο γεγονός ότι η Ελλάδα ουδέποτε παραττήθηκε από τις εν γένει αξιώσεις της προς τη Γερμανία. Αυτό αποδεικνύεται από σειρά εγγράφων, εκθέσεων, επιστολών, ρηματικών διακοινώσεων, λοιπών διπλωματικών κινήσεων, προφορικών δηλώσεων κ.λπ..

Για το ελληνικό κράτος μολοντί από το τέλος της Κατοχής το 1944 μέχρι τη Συνθήκη της Μόσχας το 1990 δεν ήταν δυνατή η δικαστική διεκδίκηση των αξιώσεων, πάντοτε προέβλεπε επιφύλαξη για τη μελλοντική ικανοποίησή τους τόσο στους εσωτερικούς νόμους, παραδείγματος χάριν ν.2023 του 1952 όσο και στις διμερείς συμβάσεις, παραδείγματος χάριν στη Σύμβαση της Βόννης στις 18-3-1960 αλλά και με επίσημες δηλώσεις των νομίμων εκπροσώπων του.

Οι ελληνικές κυβερνήσεις και μετά το 1990 οπότε ετέθη σε ισχύ η Συνθήκη της Μόσχας, γνωστή ως συνθήκη «2 + 4», τόνιζαν ότι η Ελλάδα θεωρεί ανοικτό το θέμα των επανορθώσεων. Το έτος 1995 η ελληνική κυβέρνηση επέδωσε ρηματική διακοίνωση προς τη Γερμανία, με την οποία ζητήθηκε η έναρξη διαπραγματεύσεων για την επίλυση του ζητήματος.

Τα χρόνια μετά το 1995 παράγοντες της Ελληνικής Δημοκρατίας επανειλημμένως έχουν δηλώσει ότι οι αξιώσεις παραμένουν εκκρεμείς, ενεργές και δικαστικώς επιδιώξιμες. Άλλωστε και η γερμανική ομοσπονδιακή κυβέρνηση την 6-2-2014 απαντώντας σε σχετική ερώτηση του «Die Linke», αναγνώρισε ότι δεν της είναι γνωστή κάποια επίσημη οριστική παραίτηση της Ελλάδας.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Αναλύεται στην έκθεση, επίσης, με σαφήνεια και τονίζεται η θέση ότι οι αξιώσεις της Ελλάδας δεν έχουν υποπέσει σε παραγραφή και ότι δεν τίθεται ζήτημα αποδυνάμωσης ή ανυπαρξίας τους, δεδομένου ότι ουδέποτε υπήρξε αδράνεια της Ελλάδας.

Δεν θα αναφερθώ ποσοτικά στις απαιτήσεις, τις ανέφερε ο εισηγητής του ΣΥΡΙΖΑ, ο κ. Τριαντάφυλλος Μηταφίδης. Απλώς θα ήθελα να τονίσω ότι για τα ποσά των απαιτήσεων στο πόρισμα του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους δεν έχουν υπολογιστεί οι τόκοι, που σημαίνει δηλαδή ότι είναι πολύ μεγαλύτερα τα ποσά.

Περαιτέρω με βάση το με ημερομηνία 31-1-2014 πόρισμα της ομάδας εργασίας του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους στην έκθεση της επιτροπής: Πρώτον, αναφέρεται διεξοδικά το νομικό πλαίσιο, πολυμερείς συμβάσεις, διμερείς συμβάσεις, εσωτερικό δίκαιο που διέπει το πλέγμα των ελληνικών αξιώσεων. Δεύτερον, αναλύεται η υπαγωγή των πραγματικών γεγονότων και των πάσης φύσεως απαιτήσεων στο νομικό πλαίσιο. Τρίτον, αναλύονται τα νομικά ζητήματα της μη παραγραφής των απαιτήσεων και της ετεροδικίας. Τέταρτον, προτείνονται προς την Ελληνική Δημοκρατία οι δέουσες ενέργειες σε διπλωματικό επίπεδο και αν απαιτηθεί σε δικαστικό επίπεδο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Νικόλαος Βούτσης): Ολοκληρώστε, σας παρακαλώ.

ΧΑΡΙΛΑΟΣ ΤΖΑΜΑΚΛΗΣ: Ολοκληρώνω, κύριε Πρόεδρε.

Εν κατακλείδι στην έκθεση της επιτροπής προτείνονται προς την Ελληνική Δημοκρατία και άλλες ενέργειες, οι οποίες αναφέρθηκαν όλες από τον κ. Τριαντάφυλλο Μηταφίδη όταν εισηγήθηκε το θέμα. Απλώς θα ήθελα να σημειώσω ότι όλες αυτές οι ενέργειες, απαιτείται να ενταχθούν σε ένα σχέδιο εθνικής στρατηγικής για το θέμα των γερμανικών οφειλών, που θα εκπονηθεί με πρωτοβουλία της Βουλής και με συμμετοχή όλων των παραγόντων της Ελληνικής Δημοκρατίας.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, οφείλουμε το βράδυ να υποστηρίξουμε όλες οι πτέρυγες του συνταγματικού τόξου το ψήφισμα, το οφείλουμε και στο παρελθόν και στο μέλλον.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Νικόλαος Βούτσης): Καλώ στο Βήμα τον κ. Χρήστο Μπουκόρο που καταστράφηκε από τη Νέα Δημοκρατία. Ύστερα θα μιλήσει ο κ. Μητσοτάκης, Αρχηγός της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης.

Ορίστε, κύριε συνάδελφε, έχετε τον λόγο.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΜΠΟΥΚΩΡΟΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, στο εύλογο ερώτημα αν είναι δίκαιο ένα κράτος που καταστράφηκε από τα γερμανικά στρατεύματα κατοχής πριν από εβδομήντα πέντε ολόκληρα χρόνια να διεκδικεί σήμερα αποζημιώσεις, επανορθώσεις και κατοχικά δάνεια, νομίζω ότι η απάντηση είναι και καταφατική και εκκωφαντική. Δικαίως η Ελλάς διεκδικεί. Βεβαίως στον κόσμο μας δεν αρκεί να έχει κανείς δίκιο είτε είναι φυσικό πρόσωπο είτε είναι κρατική οντότητα, αλλά κυρίως να θέλει και να ξέρει να το διεκδικεί.

Από τη μέχρι σήμερα διαχείριση του ζητήματος προκύπτουν ορισμένα ερωτήματα και επιτρέψτε μου να ξεκινήσω από τα τρέχοντα.

Αποτελεί σεβασμό στη συλλογική μνήμη, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι της Πλειοψηφίας, αλλά και στα ίδια τα θύματα της ναζιστικής θηριωδίας, το γεγονός ότι μία έκθεση της αρμόδιας κοινοβουλευτικής επιτροπής ολοκληρώθηκε το 2016 και συζητείται σήμερα το 2019, τρία ολόκληρα χρόνια μετά και μάλιστα σε χρόνο προεκλογικό;

Βεβαίως η δικαιολογία να μην ταυτιστεί με τις δανειακές μας υποχρεώσεις τις σύγχρονες και όλα αυτά από τη Γερμανία ελάχιστα πείθει, εφόσον ανάλογες προσπάθειες υπήρξαν από το '12 μέχρι το '14 και, όπως θα πω παρακάτω, είχε γίνει και σπουδαία δουλειά.

Το δεύτερο ερώτημα είναι πόσο ενισχύει τις ελληνικές αξιώσεις η γνωστή δήλωση του Έλληνα Πρωθυπουργού Αλέξη Τσίπρα από τον Μάρτιο του 2015 στην πρώτη συνάντησή με την Γερμανίδα Καγκελάρια, την κ. Άνγκελα Μέρκελ, όπου ο κ. Τσίπρας είπε ότι το θέμα για την Ελλάδα είναι πρωτίστως ηθικό, παραβλέποντας να θέσει τότε τα νομικά και τα οικονομικά ζητήματα του θέματος και τις πλευρές για τις οποίες σήμερα συζητάμε.

Εν τέλει μετά από τρεις κοινοβουλευτικές επιτροπές θέλω να αναρωτηθώ και να βάλω τον εξής προβληματισμό: Γίνεται δουλειά ουσίας ή γίνεται επικοινωνιακή διαχείριση ενός, πράγματι, δημοφιλούς για τον ελληνικό λαό θέματος;

Η προηγούμενη επιτροπή, η πρώτη επιτροπή, η επιτροπή Τζαβάρα με επικεφαλής τον εκλεκτό συνάδελφο Κώστα Τζαβάρα έκανε πραγματικά μία δουλειά ουσίας, μια δουλειά σε βάθος. Αψευδείς μάρτυρες του έργου εκείνης της επιτροπής είναι οι εκθέσεις του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους και του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους. Ήρθε μετά η επιτροπή με Πρόεδρο την κ. Κωνσταντοπούλου και η σημερινή.

Καθυστερούμε και καθυστερούμε δραματικά και, βεβαίως, συζητείται σήμερα στην Αίθουσα και ακούστηκε από κάποιες πλευρές ότι επτά, οκτώ δεκαετίες καθυστέρησαν οι ελληνικές κυβερνήσεις. Ξέρουμε όλοι ότι ήταν η Συμφωνία του Λονδίνου του 1953, που παρέπεμψε τα ζητήματα των επανορθώσεων και των αποζημιώσεων σε χρόνο μεταγενέστερο της επανένωσης των δύο Γερμανιών. Αυτό είναι γνωστό.

Όπως κατέρρευσε, πιστεύω, σήμερα και η θηριώδης προπαγάνδα της Αριστεράς στο εσωτερικό της χώρας ότι με την καταβολή της εθελούσιας αποζημίωσης που έδωσε η Δυτική Γερμανία τον Μάρτιο του 1960 με εκείνη τη συμφωνία εννοώ, ύψους 115 εκατομμυρίων μάρκων, κυρίως, για τους Έλληνες Εβραίους, έκλεισε το θέμα από τις τότε κυβερνήσεις του Κωνσταντίνου Καραμανλή. Ετέθη το θέμα τότε με εκείνη την ενέργεια, γιατί ήταν μία πρώτη αναγνώριση.

Από εκεί και πέρα και για να έρθω στα σημερινά, είναι αναγκαίο να υπογραμμίσουμε ότι, βεβαίως, η μεγαλύτερη ρήξη με τη Γερμανία ήταν η περίοδος της Κατοχής '41 - '44, τα χρόνια της Κατοχής και της ναζιστικής θηριωδίας, πολεμικά δειπνα, εκτελέσεις, διακόσιες χιλιάδες θύματα από τον λιμό, την πείνα κυρίως στην Αθήνα αλλά και σε άλλες περιοχές, καταστροφή υποδομών, επιταγμένες επιχειρήσεις, που και αυτό είναι ένα πολύ μεγάλο κεφάλαιο την εποχή εκείνη.

Όπως είναι γνωστό, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, επίσης μετά τον πόλεμο βρεθήκαμε στο ίδιο στρατόπεδο με τους πρώην κατακτητές μας. Και θα έλεγα ευτυχώς που βρεθήκαμε σε αυτό το στρατόπεδο, γιατί υπήρχε σοβαρός ο κίνδυνος, να βρεθούμε σε κάποιο άλλο στρατόπεδο με απρόβλεπτες συνέπειες.

Ωστόσο ερχόμαστε στο σήμερα λίγο πριν τις εκλογές και θα καλούσα κυρίως την Πλειοψηφία να περιορίσει την πολιτική επικοινωνία και να αρχίσει την πολιτική δράση και, κυρίως, για το ζήτημα του κατοχικού δανείου και όχι μόνο. Οι γνωρίζοντες το ζήτημα και οι πανεπιστημιακοί που έχουν έρθει κατά καιρούς στις επιτροπές της Βουλής, λένε ότι είναι το πλέον διεκδικησιμο.

Οπωσδήποτε και οι αξιώσεις των ιδιωτών που έχουν ξεκινήσει μέσω της δικαστικής οδού για το ζήτημα των αποζημιώσεων, είναι πολύ σημαντικό θέμα και πρέπει να έχουν την υποστήριξη της ελληνικής πολιτείας. Όμως όπως λένε οι ειδικοί, αυτό το θέμα για να έχει κάποιες πιθανότητες δικαίωσης, πρέπει να κα-

ταστεί συμπαθές διεθνώς. Και αυτό γίνεται με στρατηγικό σχεδιασμό και με επαγγελματίες του είδους όχι με πολιτική επικοινωνία για εσωτερική κατανάλωση και μόνο.

Στο κάτω-κάτω ως χρηματοδοτηθεί και καμμία υπερπαραγωγή για τα εγκλήματα της ναζιστικής θηριωδίας στην Ελλάδα, γιατί κάτι περισσότερο θα έχει να μας πει από τα έργα και τις ημέρες του κ. Βαρουφάκη, που χρηματοδοτούνται από τη σημερινή Κυβέρνηση.

Μόνο έτσι θα αρχίσει μία πορεία δικαίωσης κατά τη δική μας άποψη. Αυτό δεν σημαίνει σε καμμία περίπτωση εγκατάλειψη της δικαστικής οδού. Μόνο έτσι θα δικαιωθεί η συλλογική μνήμη, η χώρα, αλλά και τα θύματα της ναζιστικής θηριωδίας. Μόνο έτσι θα αρχίσουν να δικαιώνονται και οι δικοί μου συμπατριώτες, όπως οι εκατόν δεκαοκτώ εκτελεσθέντες στο μαρτυρικό χωριό της Δράκειας του Πηλίου από τα γερμανικά στρατεύματα κατοχής, οι τριάντα πέντε εκτελεσθέντες του Αλμυρού από τα ιταλικά στρατεύματα κατοχής, οι απόγονοι των κατοίκων των ολοσχερώς καμένων χωριών των Μηλεών και του Ριζόμυλου όπως και σε δεκάδες πόλεις και χωριά ολόκληρης της χώρας.

Σας καλούμε, λοιπόν, σε λιγότερη πολιτική επικοινωνία και περισσότερη πολιτική δράση για το εθνικό αυτό θέμα.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Νικόλαος Βούτσης): Καλώ στο Βήμα τον κ. Μητσotάκη, Πρόεδρο της Νέας Δημοκρατίας και Αρχηγό της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ (Πρόεδρος της Νέας Δημοκρατίας): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αισθάνθηκα την ανάγκη να μιλήσω σήμερα για τρεις λόγους: Πρώτον, διότι θέλω και με τη δική μου παρέμβαση να τιμήσω μία συνεδρίαση της Βουλής, αφιερωμένη σε ένα πολύ σημαντικό θέμα εθνικού χαρακτήρα. Δεύτερον, γιατί είναι υποχρέωση και δική μου, σε συνέχεια των αγορεύσεων των Βουλευτών της Νέας Δημοκρατίας, να αποκαταστήσω ορισμένες αλήθειες, οι οποίες, δυστυχώς, κινδυνεύουν να χαθούν μέσα στα παιχνίδια εντυπώσεων και την προπαγανδιστική ανευθυνότητα της Κυβέρνησης. Και τρίτον, γιατί θέλω να περιγράψω σύντομα και με απλά λόγια ποια είναι η θέση της Νέας Δημοκρατίας, για το πώς πρέπει η Ελλάδα να κινηθεί από δω και στο εξής στο ζήτημα των γερμανικών οφειλών.

Ο κ. Τζαβάρας αλλά και οι συνάδελφοι Βουλευτές της Νέας Δημοκρατίας, εξήγησαν, με τρόπο πιστεύω άρτιο, γιατί η Νέα Δημοκρατία καταψήφισε το σχετικό πόρισμα της κοινοβουλευτικής επιτροπής, εξηγώντας γιατί κατά την εκτίμησή μας η επιτροπή αυτή δεν στάθηκε τελικά στο ύψος των περιστάσεων και των προσδοκιών που είχαν καλλιεργηθεί όταν αυτή συστάθηκε.

Θέλω να αποσαφηνίσω από την πρώτη στιγμή ότι προφανώς και συμφωνούμε και θα υπερψηφίσουμε το διακομματικό κείμενο, το οποίο έχει ετοιμαστεί από το Προεδρείο της Βουλής, ως τον ελάχιστο κοινό τόπο συνάντησης των πολιτικών δυνάμεων του δημοκρατικού τόξου, απέναντι σε αυτή τη σημαντική ιστορική εκκρεμότητα που έχει η χώρα μας.

Θεωρώ, όμως, εξαιρετικά σημαντικό σε αυτή την Αίθουσα να μιλήσουμε τη γλώσσα της αλήθειας και να επιχειρήσουμε, όσο αυτό είναι εφικτό, να κρατήσουμε τη συζήτηση αυτή μακριά από πρόσκαιρες επικοινωνιακές επιδιώξεις στις οποίες, δυστυχώς, μας έχει συνηθίσει τελευταία η Κυβέρνηση. Σίγουρα το γεγονός ότι η συζήτηση αυτή λαμβάνει χώρα τον Απρίλιο του 2019 και το πόρισμα της σχετικής επιτροπής έχει ολοκληρωθεί και κατατεθεί από το 2016, δεν μας κάνει εξαιρετικά αισιόδοξους. Δεν γίνεστε πολύ πιστευτοί, όταν λέτε ότι το ζήτημα αυτό εξετάζεται σε πολιτικό ουδέτερο χρόνο κι ότι δεν σκοπεύετε να αποκομίσετε άλλα οφέλη από αυτή τη συζήτηση.

Πάμε, λοιπόν, στην ουσία. Αλήθεια πρώτη: Η Νέα Δημοκρατία ήταν το κόμμα το οποίο από την αρχή χειρίστηκε με ευθύνη, επάρκεια αλλά και ρεαλισμό αυτό το εξαιρετικά πολύπλοκο νομικό θέμα, δηλαδή τις γερμανικές επανορθώσεις και το κατοχικό δάνειο που αφορούν το ελληνικό κράτος αλλά και τις αποζημιώσεις που αφορούν ιδιώτες, οι οποίοι είτε αυτοί είτε συγγενείς τους υπήρξαν θύματα ναζιστικών θηριωδιών.

Θυμίζω, λοιπόν, ότι τον Σεπτέμβριο του 2012, στο Γενικό Λογιστήριο του Κράτους, με εντολή του τότε Αναπληρωτή Υπουργού, του Χρήστου Σταϊκούρα, συστάθηκε μία ειδική ομάδα ανώτερων υπαλλήλων, η οποία για πρώτη φορά κατέγραψε, ταξινομήσε, προστάτευσε όλο το αρχειακό υλικό το οποίο σχετίζεται με αυτό το θέμα. Μέσα σε πέντε μήνες συγκροτήθηκαν επτακόσιοι εξήντα ένας φάκελοι και τόμοι, συντάχθηκε πορισματική έκθεση προς το αρμόδιο Υπουργείο Εξωτερικών, το οποίο φέρει και την ουσιαστική ευθύνη αυτής της διαπραγμάτευσης. Αυτό είναι το υλικό το οποίο έκτοτε επικαλείται το ελληνικό κράτος.

Τον Απρίλη του 2013 η έκθεση αυτή διαβιβάστηκε από το Υπουργείο Εξωτερικών στο Νομικό Σύμβουλο του Κράτους, ώστε να την αξιολογήσει και να στοιχειοθετήσει νομικά τις αξιώσεις του ελληνικού δημοσίου και αυτό συνέβη πράγματι. Το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους, όμως, στις αρχές του 2014 ζήτησε και πάλι από το Υπουργείο Οικονομικών τον ποσοτικό προσδιορισμό των αξιώσεων που διεκδικεί το ελληνικό δημόσιο. Συστάθηκε, λοιπόν, νέα ειδική επιτροπή, με προθεσμία ολοκλήρωσης του έργου την 30η Δεκεμβρίου του 2014. Το πλήρες πόρισμα αυτής της επιτροπής υποβλήθηκε τελικά στο Υπουργείο Οικονομικών.

Επισημαίνω εδώ κάτι το οποίο οποιοσδήποτε καλοπροαίρετος έχει ήδη αντιληφθεί. Αυτό είναι το μόνο επίκαιρο πόρισμα για τις γερμανικές οφειλές και το κατοχικό δάνειο που διαθέτει το ελληνικό κράτος, η κάθε ελληνική κυβέρνηση, και είναι οι μόνες θέσεις που έχουν επισήμως κατατεθεί από την Αθήνα προς το Βερολίνο. Και αυτό είναι ένα έργο της Νέας Δημοκρατίας.

Αλήθεια δεύτερη. Σε κοινοβουλευτικό επίπεδο τώρα, είμαστε εμείς οι πρώτοι που, χωρίς να καταφεύγουμε σε επικοινωνιακές εντυπώσεις, ασχοληθήκαμε ουσιαστικά με την ανάδειξη αυτού του θέματος. Τον Μάρτιο του 2014, κατόπιν αιτήματος του Μανώλη Γλέζου, ο τότε Πρόεδρος της Βουλής, ο Ευάγγελος Μειμαράκης, αποφάσισε τη σύσταση διακομματικής επιτροπής. Πρόεδρος εξελέγη ο κ. Τζαβάρας, Αντιπρόεδρος ο κ. Γλέζος, Γραμματέας ο κ. Σαλτούρος.

Η επιτροπή αυτή συνεδρίασε επανειλημμένα, συναντήθηκε με πολλούς φορείς, μελέτησε το υλικό που είχαν συγκεντρώσει οι υπηρεσίες, προγραμματίσε συγκεκριμένες δράσεις, συνεργαζόμενη πάντα με ειδικούς επιστήμονες. Υιοθέτησε μάλιστα και τιςισηγήσεις δύο σημαντικών καθηγητών του δημοσίου Διεθνούς Δικαίου, του κ. Μπρεδμήμα και του καθηγητή Περράκη, οι οποίοι, εκτός από τη νομική τους συνεισφορά, πρότειναν και μία εκστρατεία πολιτική, επικοινωνιακή, σε πολλά επίπεδα, ώστε να προκληθεί μία διεθνής στήριξη υπέρ των ελληνικών θέσεων. Κι αυτό διότι ξέραμε και ξέρουμε -και να μην έχουμε αυταπάτες- ότι ο νομικός δρόμος προβλεπόταν και προβλέπεται να είναι, εξ αντικειμένου, δύσκολος.

Η επιτροπή εκείνη, δυστυχώς, δεν πρόλαβε να ολοκληρώσει το έργο της, όπως και οι υπηρεσίες δεν πρόλαβαν να κλιμακώσουν τις ενέργειές τους. Τον ξέρετε πολύ καλά τον λόγο. Ήρθαν οι κάλπες του Ιανουαρίου του 2015. Τα συμπεράσματα, όμως, εκείνης της επιτροπής, της επιτροπής Τζαβάρα, είναι τα μόνα και τα πληρέστερα που διαθέτει σήμερα το ελληνικό Κοινοβούλιο. Αυτά άλλωστε υιοθέτησε και η επόμενη επιτροπή, η οποία συστάθηκε από την κ. Ζωή Κωνσταντοπούλου. Το γεγονός ότι η κ. Κωνσταντοπούλου απέδωσε τα εύσημα στον κ. Τζαβάρα για την πληρότητα της δουλειάς του, νομίζω ότι λέει πολλά πράγματα για το πόσο ουσιαστική ήταν η δουλειά που έγινε σε αυτή την επιτροπή.

Αλήθεια τρίτη τώρα: Για πάμε να δούμε τι έγινε από το 2015 και μετά. Παρά τα μεγάλα λόγια, παρά τις θεατρικές κινήσεις, παρά τη διαρκή και συστηματική επίκληση του θέματος αυτού στον προεκλογικό λόγο του ΣΥΡΙΖΑ, αλλά και των Ανεξάρτητων Ελλήνων, η Κυβέρνηση Τσίπρα ουσιαστικά απουσίασε αυτά τα τέσσερα χρόνια από αυτή την εθνική προσπάθεια.

Θέλω να θυμίσω ότι το τελευταίο ουσιαστικό ντοκουμέντο, σαφές ντοκουμέντο, ενεργητικής διεκδίκησης, παραμένει η ρηματική διακοίνωση της προηγούμενης κυβέρνησης.

Είναι μία ρηματική διακοίνωση η οποία επιδόθηκε στους Γερμανούς στο Βερολίνο την 16η Ιανουαρίου του 2015. Σ' αυτή ανα-

φέρονται οι δηλώσεις του τότε Αντιπροέδρου της Κυβέρνησης και Υπουργού Εξωτερικών, του κ. Βενιζέλου, ο οποίος επαναλαμβάνει ότι οι ελληνικές διεκδικήσεις παραμένουν ενεργές.

Την καταθέτω στα Πρακτικά. Ιδού.

(Στο σημείο αυτό ο Πρόεδρος της Νέας Δημοκρατίας κ. Κυριάκος Μητσοτάκης καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Είναι μία πρωτοβουλία, η οποία σαφώς σήμερα πρέπει να επικαιροποιηθεί, αλλά και εξ όσων γνωρίζω είναι και η τελευταία επίσημη πρωτοβουλία, η οποία ανελήφθη από ελληνική κυβέρνηση στο ζήτημα των γερμανικών αποζημιώσεων.

Επί τέσσερα χρόνια ο ΣΥΡΙΖΑ ξέχασε τους παλικαρισμούς της εποχής που ήταν στην αντιπολίτευση. Και στο ζήτημα των γερμανικών αποζημιώσεων, λοιπόν, είχαμε μία ακόμα θεματική κωλοτούμπα. Ύστερα από τόσες εκδηλώσεις πολιτικού κιτς, μέχρι και την μπάντα του Στρατού θυμάμαι να παινίζει αντάρτικα στην αίθουσα του Παρνασσού, -ναι, τα έκανε και αυτά ο κύριος Καμμένος!- καταλήξαμε τελικά σε ένα κείμενο, στο σημερινό ψήφισμα, το οποίο, όπως είπα και πριν, είναι ο ελάχιστος κοινός τόπος, η αυτονόητη επανάληψη του διαχρονικού αιτήματος, όχι μόνο των ελληνικών κυβερνήσεων, αλλά και της ελληνικής κοινωνίας.

Ο ίδιος ο κ. Τσίπρας, ο οποίος στο εσωτερικό πούλαγε πατριωτισμούς, λεονταρισμούς, άλλου είδους πατριωτικές ευαισθησίες, τι είχε να πει όταν συναντήθηκε για πρώτη φορά με την κ. Μέρκελ; Θυμάμαι ότι αυτό ήταν την εποχή της μεγάλης αντιπαράθεσης.

Τι είπε, λοιπόν, ο κ. Τσίπρας ερωτηθείς; Είπε δύο πράγματα. «Θέλω να επαναλάβω ότι αυτή η πρωτοβουλία για την ανάδειξη εκ νέου του αιτήματος για πολεμικές επανορθώσεις και του θέματος του αναγκαστικού δανείου δεν είναι κάτι καινούργιο. Έγινε και από την προηγούμενη κυβέρνηση». Και συνεχίζει, προσθέτοντας κάτι το οποίο εμένα μου γεννάει ερωτηματικά. Θα ήθελα, πραγματικά, να ήταν εδώ ο κ. Τσίπρας και να μπορούσε να απαντήσει. Ίσως το κάνει στη συνέχεια. «Και δεν αφορά κάποια υλική διεκδίκηση». Δεν αφορά κάποια υλική διεκδίκηση έλεγε ο κ. Τσίπρας τον Μάρτιο του 2015. Προσθέτει μετά ότι «είναι ένα διμερές θέμα ξεχωριστό», ακούστε το και εσείς, παρακαλώ, «το οποίο για μας έχει πρωτίστως ηθική και όχι υλική αξία». Απάντησε η κ. Μέρκελ μετά με τις πάγιες θέσεις της γερμανικής κυβέρνησης.

Το καταθέτω για τα Πρακτικά.

(Στο σημείο αυτό ο Πρόεδρος της Νέας Δημοκρατίας κ. Κυριάκος Μητσοτάκης καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Με άλλα λόγια, εσείς ως αντιπολίτευση ξεσπαθώνετε να φέρετε πίσω τις γερμανικές οφειλές και ως Κυβέρνηση μας είπατε ότι το ζήτημα είναι απλώς ηθικό και δεν έχει κανένα οικονομικό αντίκτυπο.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Αναρωτιέμαι πόσο εύκολη ή δύσκολη κάνετε τη ζωή οποιασδήποτε κυβέρνησης –εκτιμούμε ότι εμείς θα είμαστε η επόμενη κυβέρνηση– μέχρι και της δικιάς σας κυβέρνησης, κυρία Υπουργέ, όταν καταγεγραμμένα στην Καγκελαρία, μπροστά στη Γερμανίδα Καγκελάρια, ο Έλληνας Πρωθυπουργός λέει ότι το ζήτημα είναι ηθικό. Δηλαδή θα μπορούσε να κλείσει με μία συγγνώμη, με μία απολογία κι ότι δεν υπάρχει κάποιο οικονομικό αντικείμενο σε αυτή την υπόθεση.

Εγώ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δεν είμαι εδώ για να κρύψω οτιδήποτε από τον ελληνικό λαό ούτε για να παίξω παιχνίδια εντυπώσεων. Με ειλικρίνεια θα πω σήμερα στην Εθνική Αντιπροσωπεία ότι όσο ιερή κι αν είναι αυτή η διεκδίκηση μας άλλο τόσο είναι και δύσκολη.

Υπάρχουν ανάμεσά μας συνάδελφοι πολύ πιο ειδικοί στα θέματα του Διεθνούς Δικαίου, αλλά όλοι γνωρίζουμε τη νομική πολυπλοκότητα της διεκδίκησης διακρατικών αξιώσεων στη διεθνή δικαιοσύνη, όπως επίσης γνωρίζουμε την απόφαση του Διεθνούς Δικαστηρίου της Χάγης στη διένεξη μεταξύ της Ιταλίας και της Γερμανίας για το θέμα των γερμανικών αποζημιώσεων, υπόθεση

για την οποία είχε παρέμβει η Ελλάδα τότε και δεν είχε λήξει θετικά για την Ιταλία, υπέρ της οποίας είχε παρέμβει η Ελλάδα.

Ασφαλώς οι Έλληνες οι οποίοι υπήρξαν θύματα των ναζιστικών θηριωδιών, δικαιούνται και πρέπει ιδιωτικά να μπορούν να συνεχίσουν να διεκδικούν αποζημιώσεις. Το πιο σημαντικό όμως έρεισμα πάνω στο οποίο η Ελλάδα πρέπει να χτίσει τη δική της νομική διεκδίκηση με σθένος, υπευθυνότητα και ρεαλισμό, υπάρχει στην περίπτωση του κατοχικού δανείου. Ειδικά η διεκδίκηση αυτή είναι σίγουρα νομικά ανοιχτή και πολιτικά εφικτή. Και πρέπει να αποτελέσει προτεραιότητά μας.

Σ' αυτό άλλωστε το σημείο είχαν συμφωνήσει, και σ' αυτή εδώ την Αίθουσα το 1990, ο Κωνσταντίνος Μητσοτάκης και ο Χαρίλαος Φλωράκης. «Από νομική πλευρά δηλώνω κατηγορηματικά ότι οι απαιτήσεις μας που δημιουργήθηκαν από τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο εξακολουθούν να υπάρχουν» έλεγε τότε ο Κωνσταντίνος Μητσοτάκης. Και ειδικά τόνιζε για το κατοχικό δάνειο «είναι μια ειδική μορφή». Πράγματι αποτελεί μια ιδιαιτερότητα, μια μοναδικότητα στην ιστορία του Β' Παγκοσμίου Πολέμου αυτό το αναγκαστικό κατοχικό δάνειο. Ο Κωνσταντίνος Μητσοτάκης προσέθετε «δεν ξέρω αν υπάρχουν κι ανάλογες περιπτώσεις άλλων κρατών». Δεν υπάρχουν ουσιαστικά. Ενδεχομένως μια περίπτωση που αφορά στην Πολωνία. Πράγματι όμως το κατοχικό δάνειο αποτελεί μια ιδιαιτερότητα.

Τόνιζε όμως ο Κωνσταντίνος Μητσοτάκης και κάτι άλλο σημαντικό. Ότι, δηλαδή, πολιτικά η χώρα οφείλει να διατηρήσει το θέμα σε διμερές επίπεδο και με βάση τις υπόλοιπες διεθνείς εξελίξεις. Να κινηθούμε, δηλαδή, με ρεαλισμό, όχι με δήθεν ηρωικές χειρονομίες που θα πέσουν στο κενό, αλλά με κινήσεις οι οποίες θα φέρουν αποτέλεσμα. Γιατί αυτός είναι ο στόχος μας και όχι να δημιουργήσουμε πρόσκαιρες εντυπώσεις.

Καταθέτω το απόσπασμα απ' αυτή την εξαιρετικά επίκαιρη συζήτηση, η οποία είχε γίνει πριν από είκοσι εννιά χρόνια.

(Στο σημείο αυτό ο Πρόεδρος της Νέας Δημοκρατίας κ. Κυριάκος Μητσοτάκης καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Αυτά έλεγε στην Εθνική Αντιπροσωπεία ένας πολιτικός, που βίωσε όσο λίγοι τη θηριωδία του Β' Παγκοσμίου Πολέμου, που καταδικάστηκε δυο φορές σε θάνατο από τους ναζί, τον οποίο, τα fake news της εποχής, άξιοι πρόγονοι της δικής σας μονταζιέρας τόλμησαν τότε να παρουσιάσουν ως συνεργάτη των Γερμανών.

Είκοσι εννιά χρόνια μετά οι διαπιστώσεις αυτές, κατά την εκτίμησή μου, παραμένουν σε απόλυτη ισχύ και δίνουν και το σωστό μέτρο της πολιτικής πραγματικότητας σε σχέση με την υπόθεση των γερμανικών αποζημιώσεων. Είναι λόγια που πρέπει να μείνουν σταθερή πυξίδα μας σ' αυτή την εθνική προσπάθεια όσο κι αν αυτή διαρκέσει.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κλείνω με μια παρατήρηση που συνδέεται με τις επικείμενες ευρωεκλογές. Η συζήτηση αυτή για τις γερμανικές αποζημιώσεις επαναφέρει στη μνήμη μας την πιο σκοτεινή περίοδο στην ιστορία μιας σκοτεινής ηπείρου, όπως αποκάλεσε την Ευρώπη σε ένα πρόσφατο βιβλίο του ο Μαρκ Μαζούερ.

Δεν πρέπει να ξεχνάμε -και νομίζω ότι είναι χρήσιμο να το επαναλαμβάνουν όλες οι πτέρυγες του δημοκρατικού τόξου- ότι πίσω από τη δημιουργία του πρώτου μορφώματος οικονομικής συνεργασίας μεταξύ των ευρωπαϊκών χωρών, ήταν ακριβώς αυτή η βαθιά πίστη των ανθρώπων οι οποίοι βίωσαν το δράμα του Β' Παγκοσμίου Πολέμου ότι η Ευρώπη δεν πρέπει ποτέ ξανά να ζήσει μια τραγωδία όπως αυτή του Β' Παγκοσμίου Πολέμου. Η οικονομική συνεργασία αλλά και η ενσυναίσθηση αυτού του κοινού πολιτισμικού μας παρελθόντος αποτελούν την καλύτερη απάντηση στα όπλα αλλά και στους στείρους ανταγωνισμούς μεταξύ των κρατών.

Στην επίτευξη τουλάχιστον αυτού του στόχου παρά τα προβλήματα και τις αδυναμίες της μεγάλης Ευρωπαϊκής Ένωσης, το μοναδικό αυτό πείραμα στην ιστορία της παγκόσμιας ιστορίας, μιας υπερεθνικής συνεργασίας ανεξάρτητων κρατών, ως προς αυτόν τον στόχο –και όχι μόνο προς αυτόν τον στόχο– ήταν απολύτως επιτυχημένο.

Και μιας και μιλάμε για πολιτισμική ενσυναίσθηση, όλοι πιστεύω στεναχωρηθήκαμε, κάποιοι ίσως και να δακρύσαμε, όταν είδαμε την Παναγία των Παρισίων στις φλόγες, διότι στη Γαλλία κάηκε και ένα κομμάτι της δικιάς μας ψυχής.

Η γενιά του πολέμου, η οποία έβαλε τα θεμέλια της Ενωμένης Ευρώπης, δεν είναι πια μαζί μας και η σκυτάλη περνάει τώρα στη δική μας γενιά. Η πρόκληση είναι να σταθούμε με σθένος απέναντι τόσο στους εθνικιστές αλλά και στους λαϊκιστές, από όπου και αυτοί προέρχονται, που θέλουν να κατεδαφίσουν αυτά που με τόσο κόπο κατακτήθηκαν.

Η Ευρώπη, όμως, θα αντέξει, όπως άντεξε τελικά και η Παναγία των Παρισίων και θα ξαναχτιστεί με νέα υλικά για μία νέα εποχή. Με αυτό το ιστορικό στοίχημα θα αναμετρηθούμε και καλούμαστε και εμείς με τη σειρά μας, όπως και οι προηγούμενες γενιές, να γράψουμε τη δικιά μας ιστορία.

Σας ευχαριστώ.

(Ορθοί οι Βουλευτές της Νέας Δημοκρατίας χειροκροτούν ζωηρά και παρατεταμένα)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Νικόλαος Βούτσης): Ευχαριστώ.

Καλώ στο Βήμα τον κ. Θηβαίο από τον ΣΥΡΙΖΑ και ύστερα τον κ. Παφίλη, Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας.

Κύριε Θηβαίε, έχετε τον λόγο.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΘΗΒΑΙΟΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Σκεφτείτε ο κ. Μητσοτάκης να μην είχε ανέβει και με συναινετική διάθεση στο Βήμα για το σημερινό θέμα. Μέχρι και τα δημοσιεύματα του «SPIEGEL» του '90 τα χρέωσε στην Κυβέρνηση του ΣΥΡΙΖΑ. Αυτά είναι από τα ανεπίτιστα. Δείχνει, αν θέλετε, τη σοβαρότητα με την οποία αντιμετωπίζουν όλα αυτά τα χρόνια το θέμα των γερμανικών αποζημιώσεων.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΠΟΥΡΑΣ: Φαίνεται ότι δεν τα ακούσατε καλά ή τα ακούσατε μεμονωμένα.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΘΗΒΑΙΟΣ: Η σημερινή συζήτηση με βάση την έκθεση της διακομματικής επιτροπής για τη διεκδίκηση των γερμανικών οφειλών είναι ιστορικής σημασίας και έχει κατά τη γνώμη μου δύο στόχους. Πρώτον, την ιστορική, οικονομική, πολιτική και ηθική καταγραφή και τεκμηρίωση του θέματος των γερμανικών αποζημιώσεων. Δεύτερον, τη χάραξη μιας εθνικής πολιτικής για το συγκεκριμένο θέμα που θα δεσμεύει και θα κινητοποιεί τις ελληνικές κυβερνήσεις σε ενέργειες και συνέργειες, που θα οδηγήσουν στη δικαίωση της χώρας μας.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, μπορώ λόγω εντοπιότητας να σας διαβεβαιώσω ότι οι χιλιάδες επισκέπτες του μαρτυρικού Διστόμου αντιλαμβάνονται το μέγεθος της καταστροφής, της οδύνης αλλά και της συλλογικής ευθύνης για τη δικαίωση των θυμάτων του ναζισμού. Οι κάτοικοι του Διστόμου με τη λειτουργία του Μουσείου Θυμάτων Ναζισμού, που σύντομα θα αναβαθμιστεί μουσειακά με απόφαση του Προέδρου της Βουλής, έχουν καταφέρει να κρατήσουν ζωντανό το θέμα των επανορθώσεων, έχοντας σαν οδηγό την ιστορική απόφαση του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Λιβαδειάς, τον Νοέμβριο του 1977 επί νομαρχίας του αείμνηστου Ιωάννη Σταμούλη.

Στη Βοιωτία, από το Δίστομο μέχρι τη Λιβαδειά και τα Δερβενοχώρια υπάρχουν δεκάδες σημεία μαρτυρίου των κατοίκων από τα ναζιστικά στρατεύματα κατοχής. Οι επετειακές εκδηλώσεις είναι μία μορφή τιμής και μνήμης. Δεν αρκούν όμως για να διαμορφώσουν ισχυρό, κοινωνικό και πολιτικό αίτημα για τη διεκδίκηση των πολεμικών επανορθώσεων.

Τα ιστορικά γεγονότα είναι λίγο-πολύ γνωστά στους Έλληνες. Το μέγεθος όμως, της καταστροφής που προκάλεσε η τριπλή κατοχή στη χώρα μας, είναι πραγματικά ασύλληπτο. Εκτεταμένα τμήματα του ελληνικού πληθυσμού βίωσαν την απόλυτη εξαθλίωση, γεγονός που προκύπτει αβίαστα από το υφιστάμενο υλικό και τεκμηριώνεται από πλήθος ακλόνητων μαρτυριών και ιστορικών ντοκουμέντων.

Και ενώ τα γεγονότα μιλούν από μόνα τους, ωστόσο η διεκδίκηση της δικαιοσύνης δεν είναι μία εύκολη υπόθεση. Η συνταγή του Γερμανού πρέσβη στην Αθήνα το 1969 είναι ενδεικτική της στρατηγικής της Γερμανίας. «Θα ήταν προς το συμφέρον μας να διατηρήσουμε αυτή την ενδιάμεση κατάσταση όσο γίνεται περισσότερο, έτσι ώστε οι αξιώσεις των τότε αντιπάλων μας είτε να

αποσυρθούν είτε να παραγραφούν», είχε πει τότε.

Στον αντίποδα πολλοί είναι οι Γερμανοί επιστήμονες, πολιτικοί και πολίτες, που αντιλαμβάνονται και στηρίζουν τα δίκαια του λαού μας. Σε κάθε περίπτωση η νομική αλλά και ηθική δικαίωση των θυμάτων και του λαού μας συνολικά, θα αποτελέσει σίγουρα τη βάση για μια φιλική και ειλικρινή σχέση ανάμεσα στον γερμανικό και τον ελληνικό λαό. Με άλλα λόγια και οι δύο χώρες μόνο να κερδίσουν έχουν από την επίτευξη λύσης στο θέμα των αποζημιώσεων.

Η σημερινή συζήτηση για τη διεκδίκηση των γερμανικών οφειλών, με βάση την έκθεση της διακομματικής επιτροπής της Βουλής, αναδεικνύει ένα κυρίαρχο θέμα την ανάγκη ισχυρής ιστορικής γνώσης ιδιαίτερα στη νεολαία. Αλήθεια, γιατί οι μαθητές μας να μη γνωρίζουν ότι τα θύματα του ναζισμού στη χώρα μας ήταν περίπου ενάμισι εκατομμύριο από τα επτάμισι εκατομμύρια του ελληνικού πληθυσμού τότε; Γιατί να μη γνωρίζουν το μέγεθος των υλικών καταστροφών, της κλοπής των πολιτιστικών θησαυρών της χώρας μας από τα ναζιστικά στρατεύματα κατοχής;

Όσο μελετά κανείς το πόρισμα της επιτροπής, τόσο πείθεται ότι η ανάγκη της διεκδίκησης των γερμανικών οφειλών είναι εθνική υπόθεση. Κάθε προσπάθεια συμψηφισμών και εξίσωσης του θύτη με το θύμα οδηγούν στην καλύτερη περίπτωση στη λήθη και την παραίτηση και πιθανότατα στην εκκόλαψη του αυγού του φιδιού, όπως βλέπουμε τα τελευταία χρόνια στην Ευρώπη, αλλά και στη χώρα μας.

Η σημερινή ιστορική απόφαση της Βουλής πρέπει να συνοδεύεται από ενέργειες και συνέργειες, που θα κινητοποιούν τον λαϊκό παράγοντα, θα αναδεικνύουν το θέμα των κατοχικών οφειλών σε κοινωνικό αίτημα. Αυτό μπορεί να γίνει με τη συνδρομή όλων των φορέων και οργανώσεων που πρωτοστάτησαν μέχρι τώρα, της τοπικής αυτοδιοίκησης, των πανεπιστημίων, φορέων πολιτισμού και άλλων. Οι όποιες κυβερνητικές πρωτοβουλίες σε νομικό, διπλωματικό και οικονομικό επίπεδο θα πρέπει να έχουν τη συνδρομή της κοινής γνώμης.

Στο χώρο της παιδείας θα πρέπει να ληφθούν πρωτοβουλίες ενημέρωσης, ιστορικής εμβάθυνσης με συνέδρια διεθνούς κύρους, μεταπτυχιακές και διδακτορικές μελέτες, προγράμματα μαθητικών και φοιτητικών ανταλλαγών, που θα αναδεικνύουν με ειλικρίνεια και αξιοπρέπεια το ιστορικό και εθνικό δίκαιο της χώρας μας ως προϋπόθεση της φιλίας των δύο λαών.

Στον τομέα του πολιτισμού να γίνουν παρεμβάσεις όχι μόνο για την επιστροφή των κλεμμένων αρχαιολογικών θησαυρών και εκκλησιαστικών κειμηλίων αλλά δράσεις και εκδηλώσεις που να αναδεικνύουν μέσα από την τέχνη την αξία της ανθρώπινης ζωής και την οικουμενικότητα της ειρήνης.

Η τοπική αυτοδιοίκηση σε συνεργασία με το δίκτυο μαρτυρικών πόλεων και χωριών θα πρέπει να αναβαθμίσει τις δράσεις της, ανοίγοντας τον κύκλο των μαρτυρικών χωριών και διεθνοποιώντας το αίτημα των κατοχικών οφειλών. Οι παραπάνω ενέργειες που δραστηριοποιούν την κοινωνία, είναι ένας πολύτιμος και απαραίτητος σύμμαχος στις κυβερνητικές πρωτοβουλίες για τη διεκδίκηση των κατοχικών οφειλών.

Στη σημερινή Ολομέλεια είναι σκόπιμο να αναστοχαστούμε την ευθύνη όλων των δημοκρατικών κομμάτων για την αντιμετώπιση του φαινομένου της ακροδεξιάς φασιστικής απειλής στη χώρα μας και στην Ευρώπη, την ανάγκη απομόνωσης διχαστικών και εμφυλιοπολεμικών μηνυμάτων, ρατσιστικών και ομοφοβικών πρακτικών. Ειδικά τώρα δεν πρέπει να ξεχνάμε ότι ο φασισμός δεν θέλει μόνο τη λήθη για τα εγκλήματά του αλλά ζητάει να πάρει τη ρεβάνς. Αυτό να μην το ξεχνάμε ποτέ.

Χιλιάδες οι νεκροί, χιλιάδες οι τεράστιες καταστροφές. Αυτό όμως που δεν μπορεί να υπολογιστεί, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι οι ιστορικές συνέπειες της ανεπίτστης καταστροφής. Αναρωτιέται κάποιος πώς θα ήταν η χώρα μας σήμερα χωρίς τις φρικαλεότητες και τις υλικές ζημιές που υπέστη κατά τον πόλεμο και την Κατοχή; Ποια θα ήταν άραγε η ιστορική πορεία της Ελλάδας μεταπολεμικά, εάν ο τόπος δεν είχε γνωρίσει αυτή τη θηριωδία;

Υπό αυτήν την έννοια οι διεκδικήσεις του ελληνικού κράτους περιγράφουν το ελάχιστο που θα μπορούσε κάποιος να απαιτήσει. Και επιπλέον, οι διεκδικήσεις αυτές δεν παραγράφονται ποτέ

όπως αναφέρθηκε στη Σύμβαση της Χάγης.

Με τη σημερινή απόφαση θα ακολουθήσουν μία σειρά από κινήσεις σε πολιτικό, νομικό, διπλωματικό και κοινωνικό επίπεδο, τόσο εντός όσο και εκτός της χώρας, που πρέπει να σχεδιαστούν και να υλοποιηθούν. Αυτό είναι το δικό μας χρέος και οφείλουμε να το εκπληρώσουμε. Το χρωστάμε εμείς, οι τωρινοί εκπρόσωποι του ελληνικού λαού, στα θύματα του παρελθόντος. Το χρωστάμε στους σύγχρονους Έλληνες πολίτες, το χρωστάμε στις μελλοντικές γενιές.

Φέρουμε αυτό το χρέος έναντι όχι μόνο του ελληνικού λαού, αλλά έναντι ολόκληρης της ανθρωπότητας. Φέρουμε αυτό το χρέος έναντι της ιστορίας, έναντι της συλλογικής μνήμης, έναντι της ίδιας της έννοιας της δικαιοσύνης.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Νικόλαος Βούτσης): Ευχαριστούμε.

Καλώ στο Βήμα τον κ. Αθανάσιο Παφίλη, Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο του ΚΚΕ για έξι λεπτά.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΑΦΙΛΗΣ: Ευχαριστώ πολύ.

Έχουμε τοποθετηθεί αναλυτικά και με την ομιλία του Γενικού Γραμματέα του κόμματός μας και με την εισηγήριά μας και τον ομιλητή μας. Θέλουμε να πούμε, χωρίς ίχνος έπαρσης, ότι είμαστε υπερήφανοι ως Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδας γιατί δεν σταματήσαμε ποτέ, ακόμα και στις πιο δύσκολες συνθήκες, όπου τα 'σκίαζε η φοβέρα και τα πλάκωνε η σκλαβιά, να εγειρούμε συνέχεια το θέμα των γερμανικών επανορθώσεων και αποζημιώσεων, όταν κάποιοι άλλοι «έκαναν την πάπια» κοινώς και σήμερα έρχονται να κάνουν κριτική και σχολιάζουν κιάλας και δεν ακούν.

Επίσης, είμαστε υπερήφανοι γιατί το Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδας ήταν ο αιμοδότης της Εθνικής Αντίστασης, ήταν εκείνοι οι κομμουνιστές που τους παρέδωσε το καθεστώς Μεταξά στους Γερμανούς, που δραπετεύσαν και δημιούργησαν τη μεγάλη εποποιία της Εθνικής Αντίστασης, του ΕΑΜ, του ΕΛΑΣ και της ΕΠΟΝ. Και έρχονται σε αυτήν την Αίθουσα οι δολοφόνοι-εγκληματίες φασίστες της Χρυσής Αυγής με θράσος να μιλήσουν για γερμανικές αποζημιώσεις. Ο λαός λέει ότι είναι θρασύμια, διότι ειλικρινά αν εξέφραζαν αυτό που πιστεύουν, αυτό που θα ζητούσαν θα ήταν να δώσει ο ελληνικός λαός αποζημιώσεις για τις φθορές που προκάλεσε, για τις απώλειες Γερμανών στρατιωτών. Αυτό θα ζητούσαν, αν είχαν το θάρρος, αλλά είναι «κότες», όπως λέει ο λαός. Γιατί, ενώ δηλώνουν ότι είναι η γενιά των ηττημένων του 1945, ο Μιχαλολιάκος το έχει πει και έχει ξεφτυλιστεί, γιατί πήγε να το διαψεύσει μετά, ενώ δηλώνουν όλα αυτά, δεν έχουν το θάρρος και έρχονται εδώ και μας κουνάνε το δάχτυλο.

Ποιοί άραγε; Οι απόγονοι των συνεργατών των ναζί, των ταγματασφαλιτών οι οποίοι φωτογραφίζονταν δίπλα σε κρεμασμένους Έλληνες, οι απόγονοι εκείνων που έγραψαν: «Απώλεια ημέτεραι, εις Γερμανός στρατιώτης», οι απόγονοι εκείνων που ορκίζονταν πίστη στον Χίτλερ. Και για να μην το αρνηθούν, ποιο ήταν το βασικό σύνθημά τους; Δόξα και τιμή στους χίτες και τους ταγματασφαλίτες.

Αυτοί, λοιπόν, οι συνεργάτες των Γερμανών, αυτοί που στήριξαν τους μαυραγορίτες που έγιναν ζάμπλουτοι μετά –δεν θέλω να αναφερθώ στο τι ακολούθησε-, αυτοί που έβγαζαν δόντια από εκτελεσμένους και τα πουλούσαν, αυτοί που εξεβίαζαν οικογένειες ολόκληρες γιατί ήταν συνεργάτες της Ειδικής Ασφάλειας – και ξέρουμε, η Μέρλιν εδώ δίπλα είναι – και έπαιρναν περιουσίες ολόκληρες, αυτοί που έχουν σβάστικες στα μπράτσα τους, αυτοί τολμούν να εγκαλούν το ΚΚΕ.

Εμείς δώσαμε πολύ αίμα, πάρα πολύ αίμα ως κόμμα. Και όχι μόνο εμείς. Και άλλοι ευρύτεροι από τον ελληνικό λαό και είμαστε υπερήφανοι γι' αυτό και δεν δεχόμαστε τίποτα. Είμαστε έτοιμοι να το ξανακάνουμε ανά πάσα στιγμή, για να συντριβεί ο φασισμός, που είναι η πιο σκληρή μορφή εξουσίας του κεφαλαίου.

Εδώ και εβδομήντα τέσσερα χρόνια, λοιπόν, δεν έχει λυθεί το θέμα των αποζημιώσεων. Γιατί άραγε; Ήταν νομικό; Όχι, καθαρά πολιτικό. Η εξήγησή του, για να πάμε βαθύτερα, μπορεί να δοθεί και για την Ελλάδα –γιατί οι περισσότερες χώρες που πήραν αποζημιώσεις ήταν σοσιαλιστικές χώρες– είναι για το τι συνέβη μετά το Β' Παγκόσμιο Πόλεμο. Γιατί ο φασισμός, ό,τι και να λέμε, είναι

γέννημα του ίδιου του καπιταλιστικού συστήματος, είναι γνήσιο τέκνο του, είναι η πιο ακραία μορφή της εξουσίας του κεφαλαίου και αυτό αποδείχτηκε ιστορικά. Ποιος παρέδωσε την εξουσία στον Χίτλερ; Έγινε σύσκεψη των μεγαλύτερων βιομηχανιών, «SIEMENS», «KRUPP», «THESEN» κ.λπ. και αποφάσισαν Χίτλερ. Έγινε σύσκεψη πριν να παραδοθεί, πριν να δώσουν την εντολή στον Χίντεμπουργκ, όλων των τραπεζικών ομίλων της Γερμανίας και αποφάσισαν Χίτλερ. Γιατί; Γιατί πίστευαν ότι μπορεί να διεξάγει τον πόλεμο, για να υπάρξει αναδιανομή των αγορών που είχαν χαθεί στον Α' Παγκόσμιο Πόλεμο σε όφελος του γερμανικού κεφαλαίου.

Ποιος αρνήθηκε το αντιφασιστικό μέτωπο που πρότεινε το Κομμουνιστικό Κόμμα Γερμανίας; Οι Σοσιαλδημοκράτες, οι σημερινοί σας προοδευτικοί –γιατί απόγονοι είναι-, το προοδευτικό μέτωπο που στήνετε. Τι έκαναν οι σύμμαχοι; Και με τη λέξη «σύμμαχοι» εννοώ τις Ηνωμένες Πολιτείες, τις καπιταλιστικές χώρες. Τη Συμφωνία του Μονάχου. Παρέδωσαν τη Γιουγκοσλαβία αμαχητί και μετά κατηγορούσαν τη Σοβιετική Ένωση. Τι άλλο έκαναν; Τροφοδοτούσαν σε όλο το διάστημα, ακόμα και κατά τη διάρκεια του πολέμου τα αμερικανικά μονοπώλια τη γερμανική βιομηχανία. Ναι ή όχι; Παρασημοφόρησε τον Χίτλερ ο Φορντ, ναι ή όχι; Και γιατί τον παρασημοφόρησε; Γιατί πίστευαν ότι θα συντρίψει τη Σοβιετική Ένωση.

Ο πόλεμος τελείωσε. Τι συνέβη μετά τον πόλεμο; Έγινε η Δίκη της Νυρεμβέργης νούμερο ένα με τους στρατιωτικούς. Πάρθηκαν αποφάσεις με σκληρή αντιπαράθεση Αμερικανών και Σοβιετικών για το αν είχαν ευθύνη ή όχι οι εγκληματίες των SS και του χιτλερικού στρατού.

Έγινε και δεύτερη, που δεν τη γνωρίζει ο κόσμος ούτε η νεολαία, και δεν διδάσκεται, κύριε Γαβρόγλου και κύριοι υπόλοιποι στα σχολεία. Η δεύτερη ήταν των βιομηχάνων που στήριξαν τον Χίτλερ, η οποία διακόπηκε και σταμάτησε με βέτο των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής.

Τι άλλο έγινε στις αρχές του 1944, πριν τελειώσει ο πόλεμος; Συμφωνία Ντάλες, άλλ' αντ' άλλες. Ο αρχηγός της μετέπειτα CIA, OSS τότε. Με ποιον; Με τον Μίλερ, τον αρχηγό της Γκεστάπο. Τι έλεγε η συμφωνία; «Θα μας παραδώσετε το κατασκοπευτικό δίκτυο που έχετε κάνει στη Σοβιετική Ένωση και θα φυγαδεύσουμε τους εγκληματίες», όπερ και έγινε.

Τι άλλο έγινε μετά; Το 1949 ιδρύεται το ΝΑΤΟ. Διακόσιοι εξήντα στρατηγοί του Χίτλερ πέρασαν κατευθείαν στο ΝΑΤΟ και έγιναν ανώτατα στελέχη και ο Διοικητής της Ευρώπης. Το 1960 υπηρετούσαν εκατόν εξήντα στρατηγοί που είχαν καταδικαστεί για εγκλήματα πολέμου.

Αυτοί ήταν γενικά οι πολιτικοί λόγοι που υπαγόρευαν να μη μιλάνε οι κυβερνήσεις και να μη διεκδικούν από τη Γερμανία, την οποία ανέστησαν για τους δικούς τους πολιτικούς λόγους οι ιμπεριαλιστές.

Θέλω να κάνω μία αναφορά σε αυτό.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Νικόλαος Βούτσης): Μπορείτε να κλείσετε, κύριε Παφίλη;

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΑΦΙΛΗΣ: Αν μου επιτρέπετε, κύριε Πρόεδρε. Δύο ομιλητές έχουμε ακόμα.

Παίζετε, λέει, το παιχνίδι στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Αλήθεια; Μάλιστα. Για να δούμε, λοιπόν, τι έχει κάνει η Ευρωπαϊκή Ένωση όλα τα τελευταία χρόνια, όχι από παλιά, θα σας πω από το 2000 και μετά, ούτε πιο πριν:

Πρώτον, αλλαγή της 9^{ης} Μάη από ημέρα αντιφασιστικής νίκης σε ημέρα της Ευρώπης. Να σβήσουμε την αντιφασιστική νίκη.

Δεύτερον, η εξίσωση του θύτη με το θύμα. Είναι δυνατόν; Είκοσι εκατομμύρια νεκροί Σοβιετικοί, με πέντε εκατομμύρια κομμουνιστές στην πρώτη γραμμή; Συντριβή του φασισμού και να συγκρίνουν Χίτλερ και Στάλιν; Παρεμπιπτόντως, ο Στάλιν με χθεσινή δημοσκόπηση έχει 70% δημοτικότητα για πρώτη φορά στη σημερινή καπιταλιστική Ρωσία.

Τι άλλο; Ψηφίσματα που αθρώνουν έμμεσα τον φασισμό. Τι άλλο; Αναγνώριση των Waffen SS στις χώρες της Βαλτικής σαν αντιστασιακούς, συντάξεις σε αυτούς των SS που δολοφόνησαν επτά χιλιάδες παιδιά και άχνα η Ευρωπαϊκή Ένωση. Φυλακίστηκε άνθρωπος γιατί χτύπησε περίπολο των SS και έκατσε –δεν θυμάμαι– επτά, οκτώ χρόνια φυλακή στη Λετονία.

Γιατί τα λέω αυτά; Θα πω και άλλα. Ο Υπουργός Εσωτερικών της Εσθονίας γιορτάζει τα γενέθλιά του ντυμένος Χίτλερ με τον θεατρικό μονόλογο του Χίτλερ πριν αυτοκτονήσει. Τι άλλο; Το 2006 γιορτάζεται η αντεπανάσταση -λέμε εμείς- στην Ουγγαρία. Και ποιος είναι επικεφαλής μαζί με την Ευρωπαϊκή Ένωση; Στρατηγός των SS, συνεργαζόμενος με τους Γερμανούς. Και μπαίνει επικεφαλής του εορτασμού της ονομαζόμενης ελευθερίας. Τι άλλο κάνει; Δικαιώνει τους Ουκρανούς φασίστες του Μπαντέρα και στηρίζει το καθεστώς των φασιστών στην Ουκρανία σήμερα.

Σήμερα στήνουν αγάλματα των ναζιστών και γκρεμίζουν αγάλματα των αντιφασιστών. Και ο κ. Πάιπς ήταν εκεί. Κάτι πρέπει να σας λέει αυτό.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Νικόλαος Βούτσης): Παρακαλώ πολύ, να κλείσετε, κύριε Παφίλη.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΑΦΙΛΗΣ: Τελειώνω.

Έχω κάνει εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας ερωτήσεις για όλα αυτά που σας είπα, χωρίς τις τοποθετήσεις, όπου η GUE σφύριζε αδιάφορα σε πάρα πολλές απ' αυτές. Η απάντηση ήταν ότι δεν μπορούμε να πάρουμε θέση, δεν μας ενδιαφέρει.

Και περιμένετε, αλήθεια, απ' αυτήν την Ευρωπαϊκή Ένωση να στηρίξει το δικαίο αίτημα του ελληνικού λαού για γερμανικές αποζημιώσεις; Ποιον κοροϊδεύετε; Περιμένετε «Προοδευτικό Μέτωπο»; Με ποιους; Με όλους αυτούς που έκαναν αυτά τα αισχρά, δικαιώνοντας τον φασισμό; Ποιοι ήταν; Το Λαϊκό Κόμμα, οι Σοσιαλδημοκράτες, ένα μέρος της GUE -όχι όλοι, για να είμαστε αντικειμενικοί- και οι φιλελεύθεροι, δηλαδή, οι πολιτικές δυνάμεις που στηρίζουν την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Τι μας απάντησε ο κ. Γιούνγκερ όταν στείλαμε επιστολή; Ακούστε: «Δεν έχει αρμοδιότητα η Ευρωπαϊκή Ένωση να μιλήσει για γερμανικές αποζημιώσεις». Για την Βενεζουέλα, όμως, για την Κούβα, για την Λιβύη, για ό,τι συμβαίνει στην άκρη του πλανήτη, ακόμα και για κάποιους καλόγερους στο Βιετνάμ, η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει αρμοδιότητα. Βγάζει ανακοινώσεις, καταγγέλλει κ.λπ.. Επομένως, αυτοί είναι οι εταίροι σας.

Και επίσης, είναι κάτι που θέλω να το πω πολύ καιρό. Καλά, με ποιους θεωρείτε ότι συζητάμε; Με τους κλέφτες; Οι Εγγλέζοι έχουν τα Μάρμαρα του Παρθενώνα και δεν τα δίνουν και είστε σύμμαχοι! Αυτό είναι το ευρωπαϊκό όραμα; Οι Γερμανοί έχουν κατακλέψει τον πολιτισμό της Ελλάδας. Και όλες οι κυβερνήσεις, οι σοσιαλδημοκρατικές κ.λπ. όλα αυτά τα χρόνια -ούτε κοινοί κλέφτες να ήταν- δεν τα δίνουν πίσω!

Απ' αυτούς περιμένετε; Αυτούς υποστηρίζετε όλοι!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Νικόλαος Βούτσης): Κύριε Παφίλη, παρακαλώ.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΑΦΙΛΗΣ: Τελειώσα.

Γι' αυτό στις ευρωεκλογές ο λαός μαζί με όλα τα υπόλοιπα να έχει και αυτό στο νου του. Και όλες οι θεωρίες περί «Προοδευτικού Μετώπου» και ακροδεξιός είναι στον αέρα και αποδεικνύονται με έργα.

Γι' αυτό, λοιπόν, ΚΚΕ και στον δρόμο ο κόσμος και να μη χάφτει το παραμύθι των «προοδευτικών» και των «αντιδραστικών» δυνάμεων, γιατί έχουν την ίδια πολιτική και τις ίδιες αξίες. Σας τους χαρίζουμε τους συμμάχους, πάρτε τους, τους κλέφτες των αρχαιολογικών θησαυρών εκτός των άλλων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Νικόλαος Βούτσης): Ευχαριστούμε. Πράγματι, η συζήτηση είναι πολύ αποκαλυπτική όση ώρα και αν μιλήσουμε όλοι μας.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, γίνεται γνωστό στο Σώμα ότι τη συνεδρίασή μας παρακολουθούν από τα άνω δυτικά θεωρεία, αφού προηγουμένως ενημερώθηκαν για την ιστορία του κτηρίου και τον τρόπο οργάνωσης και λειτουργίας της Βουλής και ξαναγύηθηκαν στην έκθεση της αίθουσας «ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ», τριάντα εννέα μαθήτριες και μαθητές και τρεις συνοδοί εκπαιδευτικοί από το 1^ο Γυμνάσιο Κουφαλίων Θεσσαλονίκης.

Η Βουλή τους καλωσορίζει.

(Χειροκροτήματα απ' όλες τις πτέρυγες της Βουλής)

Τον λόγο έχει η Αρχηγός της Δημοκρατικής Συμπαράταξης, κ. Γεννηματά.

ΦΩΤΕΙΝΗ (ΦΩΦΗ) ΓΕΝΝΗΜΑΤΑ (Πρόεδρος της Δημοκρατικής Συμπαράταξης): Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, το ζήτημα των γερμανικών αποζημιώσεων είναι για μας ανοιχτό. Οι αξιώσεις, διεκδικήσεις της

Ελλάδας για τις γερμανικές οφειλές παραμένουν νομικά και οικονομικά ενεργές σε ένα ενιαίο και αδιαίρετο τρίπτυχο ηθικό αλλά και νομικό: πολεμικές αποζημιώσεις και πολεμικές επανορθώσεις, αποπληρωμή του κατοχικού δανείου, επιστροφή κλεμμένων αρχαιολογικών θησαυρών και εκκλησιαστικών κειμηλίων.

Η δημοκρατική παράταξη και το ΠΑΣΟΚ είναι η πολιτική δύναμη που υπέγραψε κάθε σημαντικό σταθμό στην ανάδειξη του θέματος και στη διεκδίκηση των επανορθώσεων. Πρώτος ο Γεώργιος Παπανδρέου μίλησε το 1965 με θάρρος για την ανάγκη διεκδίκησής τους. Το 1995 ο Ανδρέας Παπανδρέου μαζί με τον τότε Υπουργό Εξωτερικών Κάρλο Παπούλια, και τον Αναπληρωτή Υπουργό Γεώργιο - Αλέξανδρο Μαγκάκη, προχώρησαν στην πιο εμβληματική ενέργεια διεκδίκησης. Ζήτησε την άμεση έναρξη διαπραγματεύσεων με τη Γερμανία για το κατοχικό δάνειο με την επίδοση ρηματικής διακοίνωσης στη γερμανική κυβέρνηση και με τη σαφή διατύπωση ότι η Ελλάδα ουδέποτε παραιτήθηκε των δικαιωμάτων της.

Η ενέργεια αυτή επαναλήφθηκε και στα επόμενα χρόνια με πλήθος διπλωματικών ενεργειών, έως και λίγο πριν από τις εκλογές του 2015 με σχετική ρηματική διακοίνωση του Ευάγγελου Βενιζέλου ως Υπουργού Εξωτερικών.

Επί πολλά έτη το ζήτημα έμεινε στην κορυφή της εθνικής ατζέντας. Το ΠΑΣΟΚ υποστήριξε κάθε κίνηση και κάθε ενέργεια που αφορούσε στη διεκδίκηση και ικανοποίηση των δίκαιων απαιτήσεων της χώρας μας, αλλά και των οικογενειών των θυμάτων των ναζιστικών εγκλημάτων.

Υποστήριξε σθεναρά το κήρυγμα του Μανώλη Γλέζου και όλων των δημοκρατικών πολιτών, που δεν έπαψαν έως σήμερα να ζητούν δικαιοσύνη και δικαίωση. Στάθηκε δίπλα στον Γιάννη Σταμούλη και στη νομική διεκδίκηση των αποζημιώσεων για τη σφαγή στο Δίστομο. Και έπειτα, το 2011 η Ελλάδα με απόφαση του Πρωθυπουργού, Γιώργου Παπανδρέου, παρενέβη στο ίδιο το Διεθνές Δικαστήριο της Χάγης για την υποστήριξη της εκτέλεσης των δικαστικών αποφάσεων κατά του γερμανικού δημοσίου.

Το 2012 ο Υπουργός Δικαιοσύνης Μιλτιάδης Παπαϊωάννου και ο Υφυπουργός Οικονομικών Φίλιππος Σαχινίδης ζήτησαν νέα στοιχεία για την περιουσία του γερμανικού δημοσίου στην Ελλάδα. Η υπόθεση ήρθε στη Βουλή για να συσταθεί διακομματική επιτροπή και ταυτόχρονα δημιουργήθηκε στο Νομικό Συμβούλιο του Κράτους ομάδα εργασίας για τα επόμενα βήματα που πρέπει να ακολουθήσει η Ελλάδα.

Είναι, λοιπόν, ανιστόρητος κάθε ισχυρισμός ότι η Ελληνική Δημοκρατία δεν έχει μέχρι σήμερα θέσει σε πολιτικό και διπλωματικό επίπεδο το ζήτημα των αποζημιώσεων από τη Γερμανία. Και έχει πολύ μεγάλη σημασία η αποκατάσταση της ιστορικής αλήθειας.

Η υπόθεση των πολεμικών αποζημιώσεων από τον Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο και τη ναζιστική θηριωδία δεν μπορεί να χρησιμοποιείται για μικροκομματικούς σκοπούς. Αφορά εθνικά δικαιώματα και αξιώσεις μετρήσιμες και συγκεκριμένες, που οφείλουμε να τα προσεγγίζουμε με προσοχή, αλλά και αποφασιστικότητα μέσα στο πλαίσιο που χαράζει η εξωτερική πολιτική και το Διεθνές Δίκαιο, με τρόπο ψύχραιμο και τεκμηριωμένο.

Από το 2014 έχουν διαμορφωθεί προτάσεις για τις ενέργειες που η Ελλάδα πρέπει να υλοποιήσει σε διπλωματικό και ακόμα -αν χρειαστεί- σε δικαστικό επίπεδο. Είναι οι ίδιες προτάσεις στις οποίες στηρίζεται και η έκθεσή του 2016, που συζητούμε μόλις σήμερα στη Βουλή. Είναι ανοιχτός ο δρόμος προς το Διεθνές Διαιτητικό Δικαστήριο για τις γερμανικές οφειλές.

Η Ελλάδα παρά τις επιφυλάξεις και τις ερμηνευτικές δυσχερείες είναι ελεύθερη και δικαιούται να προσφύγει είτε για οριστική κρίση είτε για παροχή γνωμοδότησης επί του ζητήματος.

Ας τα πάρουμε όμως ένα-ένα. Για κατοχικό δάνειο θεωρούμε ότι η άρνηση της Γερμανίας να αναγνωρίσει τις οφειλές της, συνιστά παραβίαση του Διεθνούς Δικαίου, που μπορεί να στηρίξει την προσφυγή της χώρας μας στο Διεθνές Δικαστήριο της Χάγης.

Συμφωνούμε -και το έχουμε ξαναπεί- ότι η χώρα χρειάζεται εθνική στρατηγική για τη διεκδίκηση των γερμανικών αξιώσεων με πυλώνα το Κοινοβούλιο και τη σύσταση μιας μόνιμης διακομ-

ματικής επιτροπής, για την τεκμηριωμένη διεκδίκηση των εθνικών μας δικαιωμάτων με ισχυρή νομιμοποίηση και ιστορική συνέχεια.

Στηρίζουμε τη δημιουργία εθνικής επιτροπής προώθησης της διεκδίκησης, να κάνουμε ξανά το ζήτημα εθνικό αλλά και διεθνές, να ευαισθητοποιήσουμε την ελληνική, την γερμανική και την ευρωπαϊκή κοινή γνώμη, να γίνει σαφές ότι η διεκδίκηση των αποζημιώσεων δεν είναι εθνική εμμονή. Είναι ένα βαθύ ζήτημα δικαιοσύνης, ιστορίας, παιδείας, κοινής ευρωπαϊκής ταυτότητας.

Ας γίνει αυτή η αφορμή, για να έρθει ξανά στην επιφάνεια το αποκρουστικό πρόσωπο του ναζισμού, σε μία Ευρώπη οπλισμένη και αμήχανη ιδιαίτερα σήμερα μπροστά στην άνοδο της ακροδεξιάς και της ξενοφοβίας.

Και είναι, κυρίες και κύριοι Βουλευτές, πραγματικά θλιβερό ακόμα και σε αυτήν εδώ τη συζήτηση να βλέπουμε από το πρωί τους νοσταλγούς του ναζισμού να μας κουνούν το δάχτυλο, αντί να κρύβονται. Ειδικά σήμερα έρχονται και μας μιλάνε αυτοί χωρίς ντροπή, για έθνος, για πατρίδα, για πατριωτισμό, ακόμη και σήμερα που συζητούμε με συγκίνηση και οδύνη για το ανεξίτηλο αποτύπωμα που άφησαν στον τόπο μας οι εμπνευστές του.

Ας διαβάσουν για τα ανέρα εγκλήματα, τις φρικαλεότητες των ναζιστικών στρατευμάτων κατοχής σε βάρος άοπλων και άμαχων ανθρώπων και ας το ακούσουν επιτέλους καθαρά: Σε αυτήν τη χώρα δεν υπάρχει χώρος για φασισμό και για φασίστες.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Δημοκρατικής Συμπαράταξης)

Η έκθεση επί της οποίας συζητούμε είναι ένας σταθμός. Δεν είναι ο τερματικός. Θέλει ιδιαίτερη προσοχή πώς θα αξιοποιηθεί η Ελληνική Δημοκρατία τα πορίσματα της Βουλής, για να μη δοθεί η δυνατότητα σε κακόπιστους να θεωρήσουν ότι απεμπολούμε αξιώσεις και δικαιώματα, όπως τα δικαιώματα των θυμάτων και των συγγενών τους, τα οποία παραμένουν ενεργά.

Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, ο ΣΥΡΙΖΑ χρησιμοποίησε και αυτό το ζήτημα ως αντιπολίτευση για να βρεθεί στην εξουσία με κορώνες και μεγάλα λόγια. Σήμερα, με καθυστέρηση, στο τέλος της θητείας τους, θυμήθηκαν ξανά τις γερμανικές αποζημιώσεις και πάλι για προεκλογικούς λόγους. Όλα για τις εντυπώσεις. Προσπαθούν να αλλάξουν την ατζέντα από τις σκληρές πολιτικές, για να διαχειριστούν την ήττα τους που έρχεται.

Με δική τους ευθύνη, ο ΣΥΡΙΖΑ, είναι αυτός που έθαψε την έκθεση της διακομματικής επιτροπής τα τρία αυτά τελευταία χρόνια, μια έκθεση η οποία ολοκληρώθηκε και κατατέθηκε στον Πρόεδρο της Βουλής από το 2016. Με δική της ευθύνη η Κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ δεν υλοποίησε ούτε μία από τις προτάσεις της διακομματικής επιτροπής. Όχι μόνο δεν ασχολήθηκε ποτέ με την ουσία της όλης υπόθεσης, αλλά ούτε καν επιχείρησε να κρατήσει το θέμα ζωντανό σε διεθνές και διακρατικό επίπεδο.

Δεν ξεχνάμε βέβαια ότι τρία χρόνια τώρα ο κ. Τσίπρας μιλούσε για την ανάγκη να συζητήσουμε για την έκθεση, αλλά δεν την έφερε στη Βουλή. Και σε όλη αυτήν την περίοδο μασούσε τα λόγια του μπροστά στην κ. Μέρκελ. Το θέμα αποσιωπήθηκε συνειδητά με ευθύνη της Κυβέρνησης. Ουδέποτε έγινε από αυτήν την Κυβέρνηση οποιαδήποτε διατύπωση επίσημης διεκδίκησης των οφειλών της Γερμανίας προς την Ελλάδα.

Και σε αυτό το ζήτημα, φυσικά, δεν αξιοποίησε στο ελάχιστο τη δυνατότητα πολιτικής συνεννόησης. Περιορίστηκε σε λεονταρισμούς χωρίς ουσία και χωρίς αποτέλεσμα. Μεγαλοστομίες και φτηνά επικοινωνιακά τρικ!

Ο ΣΥΡΙΖΑ επέλεξε και επέμεινε στην ολέθρια ταύτιση των γερμανικών αποζημιώσεων και του κατοχικού δανείου με την ελληνική δημοσιονομική κρίση. Και πάνω σε αυτό το ανιστόρητο και εσφαλμένο σχήμα έστησε ένα λαϊκίστικο κρεσέντο. Εξέθρεψε και ανέχτηκε τη διχαστική ρητορική που χώρισε ξανά τους Έλληνες σε προδότες ή πατριώτες. Αδιαφόρησαν προκλητικά για όσα βήματα είχαν γίνει τα αμέσως προηγούμενα χρόνια. Διέλυσαν την παλιά επιτροπή και αποφάσισαν να συγκροτήσουν καινούργια. Και σήμερα, τέσσερα χρόνια μετά, τώρα που φεύγουν, τώρα το φέρνουν, για να το εκμεταλλευτούν επικοινωνιακά.

Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, η τραγική ιστορία του πολέμου θα παραμείνει πάντα ζωντανή. Οι θυσίες, ο πόνος, η αντίσταση, το πάθος για την ελευθερία δεν ξεθωριάζουν. Η διεκδίκηση όσων

η Ελλάδα δικαιούται είναι ζωντανή και δεν είναι ζωντανή ως εκδίκηση ούτε ως συμψηφισμός, αλλά ως ένα μήνυμα αναγνώρισης του δικαίου και δέσμευσης πάνω σε κοινές αρχές και αξίες, απόδειξη ειλικρινών σχέσεων φιλίας σε μια άλλη Ευρώπη ενωμένη και δίκαιη.

Έγιναν εγκλήματα, έγιναν τόσα λάθη. Ας μείνει τουλάχιστον ένα μάθημα: Το μίσος του χθες να μην μπολιάσει με διχόνοια το αύριο.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Δημοκρατικής Συμπαράταξης)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Νικόλαος Βούτσης): Ευχαριστώ πολύ, κυρία Γεννηματά.

Τον λόγο έχει ο κ. Αρβανιτίδης από τη Δημοκρατική Συμπαράταξη.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΛΑΓΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, μπορώ να έχω τον λόγο για ένα λεπτό;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Νικόλαος Βούτσης): Ναι.

Κύριε Αρβανιτίδη, περιμένετε ένα λεπτό. Έχει ζητήσει τον λόγο ο κ. Λαγός για ένα λεπτό.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΛΑΓΟΣ: Κατ' αρχάς θα ήθελα να πω, κυρίες Πρόεδρε, ότι μου δημιουργεί εντύπωση η συμπεριφορά σας. Απουσιάζουμε από την Αίθουσα και ακούμε τον εκπρόσωπο ενός κόμματος, το οποίο έχει κατηγορηθεί για πάρα πολλά, να μιλάει για δολοфонίες, για εγκληματίες, για οτιδήποτε και εσείς φυσικά δεν προσπαθείτε τους εκλεγμένους Βουλευτές της τρίτης πολιτικής δύναμης. Αυτό είναι δικαίωμά σας. Απλά να ακούτε μερικά πράγματα εδώ πέρα, για να βλέπουμε ποιοι είναι πραγματικά οι δημοκράτες, όπως θέλετε να υπερηφανεύεστε.

Κατά δεύτερον, αποτελεί για εμάς τίτλο τιμής οι απόγονοι αυτών που έσφαζαν με κονσερβοκούτια τους χωροφύλακες και τους αστυφύλακες κατά τη διάρκεια του συμμοριτοπολέμου - γιατί αυτό υπήρξε από το 1945 έως το 1949 - να μιλάνε αυτήν τη στιγμή με αυτόν τον τρόπο για εμάς. Οι άνθρωποι αυτοί οι οποίοι έχουν μια ανεκτίμητη περιουσία και δεν δίνουν του αγγέλου τους νερό, κυριολεκτικά, δεν δικαιούνται δια να ομιλούν για αυτά τα πράγματα, ειδικά όταν ο ιδεολογικός τους προπάτορας, ο Ζαχαριάδης, έλεγε ότι σε αυτό το χωριουδάκι των ψαράδων, στο οποίο και εσείς πήγατε και κάνατε αυτήν την προδοτική Συμφωνία των Πρεσπών, αν κέρδιζαν στο συμμοριτοπόλεμο, θα έδιναν τη Μακεδονία μας και τη Θράκη μας. Αυτοί, λοιπόν, οι οποίοι έλεγαν αυτά τα πράγματα δεν μπορούν να μιλάνε για πατριωτισμό.

Και όσον αφορά την απάντηση, την είχαν πάρει τότε στο Βίτσι και στο Γράμμο και αν χρειαστεί να ξαναδοθεί η ίδια απάντηση - όποτε και αν - θα την ξαναπάρουν όποτε θέλουν.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Χρυσής Αυγής)

ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΤΕΦΟΣ: Τι λες μωρέ φασίστα;

(Θόρυβος - διαμαρτυρίες στην Αίθουσα)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Νικόλαος Βούτσης): Λοιπόν, κοιτάξτε...

(Στο σημείο αυτό αποχωρούν από την Αίθουσα οι Βουλευτές της Χρυσής Αυγής)

ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΤΕΦΟΣ: Άιντε από εκεί, φασιστάκια!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Νικόλαος Βούτσης): Παρακαλώ, περάστε έξω ή εν πάση περιπτώσει, καθίστε να ακούσετε κάτι. Το επεισόδιο το οποίο έγινε προηγούμενα προκλήθηκε - δείτε τα Πρακτικά, είναι εδώ - διότι ο κ. Καρακώστας από τον Λαϊκό Σύνδεσμο - Χρυσή Αυγή, είπε για την προδοτική κυβέρνηση Παπανδρέου, είπε για τον συμμοριτοπόλεμο και για το πώς πρέπει να διεκδικηθούν, αντί της σημερινής συζήτησης, από τα θύματα των κομμουνιστών, και ότι άλλο μπορεί να φανταστεί κανείς. Έδωσε και σχετικά χαρτιά στα Πρακτικά.

Και ο κ. Λαμπρούλης, ως Αντιπρόεδρος, σε αυτό το πλαίσιο έδωσε την απάντησή του. Στο ίδιο πλαίσιο, από ό,τι βλέπω τώρα, ακούσαμε τον κ. Λαγό, ο οποίος ήρθε, για να δώσει έτι περαιτέρω έναυσμα, για να γίνουν αντιπαραθέσεις και διχασμοί. Αυτά είναι άθλια πράγματα, έτσι; Για το Βίτσι, για το Γράμμο! Τελειώνει εδώ κάθε συζήτηση. Είναι η τέταρτη φορά που το ακούω.

Εντάξει, αυτοί οι κύριοι χαρακτηρίζονται από αυτά που λένε, τουλάχιστον, διότι έχουν χαρακτηριστεί και από άλλα μέσα στην κοινωνία και βρίσκονται σε δικαστική κρίση. Αυτά είναι γνωστά.

Δεν πρέπει τη σημερινή μέρα να πέσουμε στην παγίδα όλες

και όλοι, όλες οι δυνάμεις του δημοκρατικού τόξου, και να μπούμε σε αυτού του τύπου την άθλια αντιπαράθεση.

Παρακαλώ πολύ τον κ. Αρβανιτίδη να ανέβει στο Βήμα.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΑΦΙΛΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, μπορώ να έχω τον λόγο για ένα λεπτό;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Νικόλαος Βούτσης): Κύριε Παφίλη, παρακαλώ πολύ, όχι. Δεν σας αρκεί η απάντηση που έδωσα εγώ; Δεν είστε ο μόνος εκπρόσωπος ούτε των θυμάτων ούτε των παρατάξεων...

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΑΦΙΛΗΣ: Μα σε εμάς αναφέρθηκε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Νικόλαος Βούτσης): Όχι, το «σε εμάς», με συγχωρείτε. Δείτε τα Πρακτικά να δείτε αν αναφέρθηκε σε εσάς. Σας παρακαλώ πάρα πολύ.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΑΦΙΛΗΣ: Γιατί του δώσατε τον λόγο τότε;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Νικόλαος Βούτσης): Μα τι λέτε τώρα; Είχε δικαίωμα ως Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος να πάρει τον λόγο για ένα λεπτό.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΑΦΙΛΗΣ: Και εγώ ένα λεπτό ως Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος θέλω.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Νικόλαος Βούτσης): Μην αναπαράγετε αυτήν τη σύγκρουση. Δεν τιμά κανέναν. Έχουμε ένα άλλο θέμα πάρα πολύ σοβαρό.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΑΦΙΛΗΣ: Θα είχα τελειώσει. Τριάντα δεύτερα θέλω μόνο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Νικόλαος Βούτσης): Το θέμα είναι τι λέμε, όχι πόσο γρήγορα τελειώνουμε. Το ξέρετε αυτό. Είστε πιο έμπειρος από εμένα.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΑΦΙΛΗΣ: Στο τι λέμε φαντάζομαι δεν θα διαφωνήσετε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Νικόλαος Βούτσης): Εντάξει.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΑΦΙΛΗΣ: Γι' αυτό δώστε μου τον λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Νικόλαος Βούτσης): Θα σας δώσω τον λόγο. Εντάξει, πείτε τα.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΑΦΙΛΗΣ: Τριάντα δευτερόλεπτα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Νικόλαος Βούτσης): Τριάντα δευτερόλεπτα και περισσότερο.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΑΦΙΛΗΣ: Δεν πρόκειται να απαντήσω ούτε είναι θέμα διχασμού. Εδώ έχουμε τους φασίστες, οι οποίοι ορκίζονται στον Χίτλερ και σήμερα, που ξαναλέω ότι είναι «κότες» και δεν το λένε και εμφανίζονται κάπως διαφορετικά. Πάρτε όλα τα κείμενά τους, πάρτε τη δολοφονική δράση τους. Ήδη έχουν καταδικαστεί στελέχη τους για δολοφονική δράση κατά μεταναστών. Ήδη είναι δολοφόνοι του Φύσσα. Ήδη ο Μιχαλολιάκος έχει πάρει την πολιτική ευθύνη.

Η ιστορία είναι αδέκαστη και όσο κι αν έγινε προσπάθεια να πλαστογραφηθεί, ήταν συνεργάτες των Γερμανών ναζιστών. Ήταν αυτοί που με τον Αντών Τσαούς κουβαλούσαν κεφάλια δεκάδες ανταρτών και έπαιρναν λύτρα από τους Βούλγαρους φασίστες.

Γι' αυτό και ο ελληνικός λαός πρέπει να γνωρίζει και να μην παγιδεύεται σε όλη αυτήν τη μεταμφίεση που προσπαθούν να κάνουν. Αυτό είναι υποχρέωση του κάθε πολιτικού κόμματος και υποχρέωση και της κάθε κυβέρνησης να περάσει όλη αυτήν την ιστορία στα σχολεία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Νικόλαος Βούτσης): Κύριε Αρβανιτίδη, έχετε τον λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΡΒΑΝΙΤΙΔΗΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η σημερινή ιστορική μέρα θα μπορούσε να έχει τον τίτλο «Περιμένοντας τη δικαίωση». Παρά το γεγονός ότι αυτό το πόρισμα είναι έτοιμο από το 2016 και ο Πρόεδρος της Βουλής είχε κάνει επανειλημμένες δηλώσεις ότι το τελικό πόρισμα της επιτροπής θα ερχόταν προς συζήτηση στην Ολομέλεια της Βουλής στο τέλος του 2018, έστω και σήμερα, τώρα, η εθνική ομοψυχία τίθεται πάνω απ' όλα.

Δεν τελειώνουμε, όμως, εδώ σήμερα. Βρισκόμαστε στην αρχή μιας δύσκολης και επίπονης διαδρομής στο ζήτημα της διεκδίκησης των γερμανικών οφειλών και του συγκεκριμένου προσδιορισμού αυτών των απαιτήσεων, προκειμένου να φτάσουμε στη δικαίωση.

Και για να είναι ξεκάθαρο για ποιες γερμανικές οφειλές μιλάμε, αυτές, σύμφωνα με το πόρισμα της ειδικής επιτροπής της Βουλής, αφορούν τέσσερις κατηγορίες για τις οποίες έχουν κα-

ταγραφεί στοιχεία και δεδομένα. Πρώτον, πολεμικές αποζημιώσεις για τις υλικές καταστροφές και διαρπαγές. Δεύτερον, τις πολεμικές επανορθώσεις των θυμάτων και των συγγενών των θυμάτων. Τρίτον, την αποπληρωμή του κατοχικού δανείου. Και τέταρτον, την επιστροφή των κλεμμένων αρχαιολογικών θησαυρών και εκκλησιαστικών κειμηλίων.

Αξίζει να επισημάνω ότι το πόρισμα καταγράφει οφειλόμενες γερμανικές επανορθώσεις όχι μόνο από τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο, αλλά και από τον Α' Παγκόσμιο Πόλεμο, που δεν έχουν ακόμα αποπληρωθεί.

Σήμερα, λοιπόν, εδώ το ελληνικό Κοινοβούλιο οφείλει πλέον να διατυπώσει ξεκάθαρα και με τον πιο επίσημο τρόπο την εθνική θέση για το ζήτημα αυτό. Όλοι οι πολιτικοί παράγοντες έχουν πια χρέος να προβάλλουν αυτήν την εθνική θέση και να θέτουν με κάθε ευκαιρία τις συγκεκριμένες πλέον ελληνικές διεκδικήσεις προς τη γερμανική πλευρά.

Ήδη ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, κατά την τελευταία επίσκεψη του Προέδρου της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας την 11 Οκτωβρίου του 2018, ανέφερε χαρακτηριστικά ότι οι απαιτήσεις της Ελλάδας που αφορούν το κατοχικό δάνειο και τις αποζημιώσεις από την εποχή της κατοχής είναι νομικώς ενεργές και δικαστικώς επιδιώξιμες.

Οφείλω να θυμίσω για λόγους ιστορικής συνέπειας ότι για να φτάσουμε ως εδώ κομβικό ρόλο έπαιξε η απόφαση της κυβέρνησης του ΠΑΣΟΚ το 1995, τότε που στις 14-11-1995 ο Πρωθυπουργός μας Ανδρέας Παπανδρέου έδωσε εντολή στον Υπουργό Εξωτερικών Κάρολο Παπούλια να επιδώσει ο Έλληνας πρεσβευτής στο Βερολίνο ρηματική διακοίνωση προς τη γερμανική κυβέρνηση για το θέμα. Από εκείνη ακριβώς τη χρονική στιγμή η διεκδίκηση των γερμανικών οφειλών μπαίνει πιο emphaticά στην ατζέντα των ελληνογερμανικών σχέσεων.

Είναι γεγονός, όμως, ότι οι Γερμανοί ακολουθούν μια πολιτική πλήρους άρνησης. Δεν θέλουν καν να συζητήσουν το θέμα και το θεωρούν λήξαν, σαν ένα θέμα που δεν υπάρχει.

Αυτό, είμαι βέβαιος, ότι μετά τη σημερινή μας απόφαση θα αλλάξει. Και θα αλλάξει πιο γρήγορα στάση η Γερμανία όσο εμείς από την πλευρά μας παραθέσουμε μία ενιαία, τεκμηριωμένη και αποφασιστική στάση για διεκδίκηση των οφειλών σε όλα τα διεθνή φόρα, χωρίς μικροκομματικές διαφοροποιήσεις, με εθνική συνεννόηση και με ιστορικά, νομικά και πολιτικά επιχειρήματα να μιλήσουμε για γερμανικές οφειλές τόσο στην πολιτική τάξη της Γερμανίας, στη γερμανική κοινωνία, αλλά ακόμα και στην παγκόσμια κοινότητα.

Έχει μεγάλη σημασία να υπάρξει μια πανεθνική κινητοποίηση ανάλογη με αυτήν για την επιστροφή των Μαρμάρων του Παρθενώνα, ώστε να βρούμε επικοινωνιακούς συμμάχους στη γερμανική πλευρά.

Θέση μας πρέπει να είναι ότι για την Ελλάδα το θέμα των γερμανικών επανορθώσεων και οφειλών δεν έχει κλείσει ούτε πολιτικά ούτε νομικά, όπως ισχυρίζεται η γερμανική πλευρά. Δεν μπορεί, όμως, και να θρέφει μύθους και να γίνεται αντικείμενο μικροκομματικής εκμετάλλευσης από τον οποιονδήποτε.

Δεν μπορεί και δεν πρέπει, επίσης, να το συσχετίζουμε με τα μνημόνια και τις όποιες υποχρεώσεις αναλάβαμε ως χώρα τα τελευταία χρόνια. Μια τέτοια σύνδεση μόνο κακό μπορεί να κάνει σε κάθε επίπεδο. Δεν θα πρέπει να δώσουμε την εικόνα ότι επιζητούμε σύγκρουση και ιστορική εκδίκηση από τη Γερμανία ως αντίβαρο για τη στάση της κατά την πρόσφατη οικονομική κρίση.

Το ζήτημα των γερμανικών οφειλών ήταν και είναι αυθύπαρκτο, αυτοτελές και ενεργό ζήτημα μεταξύ της Ελλάδας και Γερμανίας που οφείλουμε να θέτουμε πλέον με τον πιο ξεκάθαρο τρόπο παντού, αλλά ταυτόχρονα να είμαστε έτοιμοι να διεκδικήσουμε όλες τις οφειλές με όλα τα κατάλληλα νομικά εργαλεία.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, εβδομήντα τέσσερα χρόνια μετά τη λήξη του Β' Παγκοσμίου Πολέμου και των εγκλημάτων του ναζισμού περισσότερο από εκατό ελληνικά χωριά και πόλεις μαζί τους ο Χωριάτης, το Δίστομο, τα Καλάβρυτα, το Κομμένο, η Βιάννος, η Θεσσαλονίκη με την πολύπαθη ισραηλιτική κοινότητα αποζητούν δικαίωση. Η ελληνική πολιτεία οφείλει να σταθεί στο ύψος των περιστάσεων που απαιτεί η σημερινή συγκυρία. Χωρίς μικροκομματικές παρωπίδες να χαράξουμε μία σαφή εθνική

στρατηγική για τη διεκδίκηση των γερμανικών οφειλών, με τον τελικό λογαριασμό ανά χείρας να δώσουμε την υπόσχεση ότι τίποτα δεν ξεχνιέται, τίποτα δεν χαρίζεται.

Επίσης, θέλω να πω στους εταίρους, συμμάχους και φίλους Γερμανούς «machen gute freunde klare geschäfte», που στα ελληνικά σημαίνει «οι καλοί λογαριασμοί κάνουν τους καλούς φίλους».

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Νικόλαος Βούτσης): Ευχαριστώ πολύ τον κ. Αρβανιτίδη.

Τον λόγο έχει ο κ. Κυριαζίδης και ύστερα θα καλέσω στο Βήμα τον Πρωθυπουργό κ. Τσίπρα.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΥΡΙΑΖΙΔΗΣ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, υπηρετώ έναν μαρτυρικό νομό, έναν νομό, οι κάτοικοι του οποίου εσφάγησαν κατά περιόδους τρεις φορές, όπου λεηλατήθηκαν και κήκαν κατοικίες και βεβαίως το ίδιο συνέβη και με θησαυρούς εκκλησιαστικούς.

Πριν δέκα ημέρες στα οχυρά του λεκανοπεδίου Κάτω Νευροκοπίου, στο Οχυρό Λίσσε, αποτίσαμε φόρο τιμής σε αυτούς που κατά τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο από άκρο εις άκρο στην Ελλάδα έδωσαν τη ζωή τους για την ελευθερία της πατρίδας, της Ελλάδας και της Μακεδονίας, από την Κρήτη μέχρι τον Έβρο. Πρώτη φορά, δυστυχώς, στα χρόνια που βρίσκομαι εκεί κατέθεσαν στεφάνι οι σημερινοί συνεργάτες των ναζί. Οι πρόγονοί τους είναι ναζί. Οι Έλληνες θυσιάστηκαν εκεί. Αισθάνθηκα πολύ άσχημα ότι οι σημερινοί απόγονοι των συγκεκριμένων κατέθεσαν στεφάνι. Στην τιμή ποίων και στη μνήμη ποίων;

Το μαρτυρικό Δοξάτο είναι γνωστό. Κάηκε τρεις φορές. Οι κάτοικοι εσφάγησαν οι μισοί την πρώτη φορά, οι άλλοι μισοί τη δεύτερη και επίσης άλλοι τόσοι την τρίτη φορά.

Συναδέλφισσες και συνάδελφοι, η σημερινή πανηγυρικού τύπου συνεδρίαση της Ολομέλειας της Βουλής των Ελλήνων πραγματοποιείται με καθυστέρηση τριών ετών με ευθύνη της κυβερνητικής πλειοψηφίας. Τρία ολόκληρα έτη μετά την ολοκλήρωση των εργασιών της διακομματικής επιτροπής και αφού κρατήθηκε στο συρτάρι το πόρισμα που συντάχθηκε καλείται σήμερα η Βουλή να συμμαζέψει τις παλινωδίες της Κυβέρνησης στον χειρισμό του θέματος. Καλείται, δηλαδή, ουσιαστικά να εγκαλέσει τον Πρωθυπουργό και να μεταβάλει το ηθικό, κατ' αυτόν, ζήτημα του κατοχικού δανείου και των γερμανικών αποζημιώσεων σε ένα ζήτημα νομικό, επαναφέροντάς το στην πραγματική του διάσταση.

Όλοι θυμόμαστε τις εξαιρετικές ατυχίες και πραγματικά ακατανόητες αναφορές του κυρίου Πρωθυπουργού στο Βερολίνο στις 23-3-2015 όταν ενώπιον της Καγκελαρίου της Γερμανίας δήλωνε ότι «Το θέμα του κατοχικού δανείου και των γερμανικών επανορθώσεων δεν είναι για εμάς ένα ζήτημα που αφορά πρωτίστως μια υλική διεκδίκηση. Είναι ένα θέμα ηθικό πρωτίστως και πιστεύω ότι πρέπει να εργαστούμε οι δυο χώρες προκειμένου να αντιμετωπίσουμε αυτό το ηθικό θέμα».

Η αμφίσημη αυτή δήλωση, κύριε Πρωθυπουργέ, ακατανόητη για εμένα και προφανώς και για όλους, η οποία εξέπληξε τους πάντες, εξέρχεται της πάγιας θέσης της χώρας μας, αλλά και αυτής της Βουλής των Ελλήνων, όπως η τελευταία εκφράστηκε με την ομόθυμη σύσταση της παρούσας επιτροπής.

Με προβληματίζει δε και με στενοχωρεί το γεγονός ότι η δήλωση αυτή του Έλληνα Πρωθυπουργού έγινε δημόσια και σε ανώτερο επίπεδο πολιτικών Αρχηγών των εμπλεκόμενων κυβερνήσεων, με ό,τι αυτό συνεπάγεται κατά το Διεθνές Δίκαιο.

Ερχόμαστε, λοιπόν, σήμερα, συναδέλφισσες και συνάδελφοι, να μαζέψουμε όλα αυτά ως Κοινοβούλιο. Και θα ακουστεί αμέσως από την πλευρά του ΣΥΡΙΖΑ -ήδη ακούστηκε- ο αντίλογος ότι δεν ήταν αυτό το νόημα των λεχθέντων του Πρωθυπουργού. Σας προλαβαίνω: Αν είναι έτσι τα πράγματα, ερωτώ τι έκανε η Κυβέρνηση στο μεσοδιάστημα από το 2015 μέχρι σήμερα; Σε ποιες ενέργειες προέβη για την επίλυση του θέματος; Τίποτα απολύτως!

Γεννάται το ερώτημα: Γιατί επιδιώκει σήμερα την εντολή της Βουλής, προκειμένου να ενεργήσει τα αυτονόητα που επί τόσα έτη παρέλειψε να πράξει; Η απάντηση, κύριοι του ΣΥΡΙΖΑ, είναι

απλή: Εν όψει εκλογών και προκειμένου να φανεί ότι ενεργεί πατριωτικά, διεκδικητικά και σύμφωνα με τις εξαγγελίες της, η Κυβέρνηση με εξαιρετική μαεστρία προσπαθεί να εκμεταλλευθεί το εθνικής φύσεως αυτό ζήτημα. Προκειμένου δε, να αποφύγει τη δημόσια λογοδοσία για την αδράνεια της και την αναντιστοιχία λόγων και έργων, το φέρνει στη Βουλή, στο προσκήνιο, αναζητώντας παράλληλα νομιμοποίηση, ούτως ώστε να αναδιπλωθεί μετά τις ατυχίες -κατά τα ανωτέρω- δηλώσεις του Πρωθυπουργού.

Μη νομίζετε, κύριοι της Κυβέρνησης, ότι δεν γίνονται αντιληπτά αυτά τα πολιτικά σας παιχνίδια. Σας έχουν πάρει χαμπάρι όλοι και δεν μπορείτε να κρυπτείτε μέσα από μεθοδεύσεις και κουτοπονηρίες.

Η αλήθεια είναι μια: Τρία ολόκληρα χρόνια δεν κάνατε τίποτα, αλλά η Κυβέρνησή σας μολονότι καλλιεργήσε προσδοκίες, εν τέλει υποβόησε το θέμα και λίγο πριν ξεψυχήσει πολιτικά πετάει το μπαλάκι, όπως και άλλα ζητήματα, στην επόμενη και ασχέτως χειρισμών και μεθοδεύσεων η βαθύτερη πολιτική σας βούληση είναι και παραμένει θολή. Αυτό φάνηκε κατά τις εργασίες της επιτροπής και από τον τρόπο που αυτές διεξήχθησαν, όπως γλαφυρά αποτυπώνονται στις θέσεις που κατέγραψε η Νέα Δημοκρατία επί του πορίσματος. Αν και ήταν μια ευκαιρία να αναδειχθούν συγκροτημένα οι απαιτήσεις της χώρας, η Κυβέρνηση απαξίωσε την επιτροπή.

Εξηγούμαι: Με την παρέμβασή μου, ήδη από τον Μάρτιο του 2015, είχα ζητήσει να κληθεί και να προσέλθει ο κύριος Πρωθυπουργός, αλλά και άλλοι συναρμόδιοι Υπουργοί -θα καταθέσω το σχετικό κείμενο στα Πρακτικά- Οικονομικών και Εξωτερικών, προκειμένου να ενημερώσει κεκλεισμένων των θυρών την επιτροπή και συλλογικά να εκπονηθεί ένα σχέδιο δράσης. Όμως, εις μάτην. Με αλλεπάλληλες ερωτήσεις και με έγγραφά μου επί τέσσερα χρόνια, εξέφρασα την αγωνία μου, προκειμένου να πάρουμε μια απάντηση από τα αρμόδια Υπουργεία.

Καταθέτω τα σχετικά ερωτήματα.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Δημήτριος Κυριαζίδης καταθέτει για τα Πρακτικά τα προαναφερθέντα έγγραφα, τα οποία βρίσκονται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Δυστυχώς, δεν ελήφθη το παραμικρό.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η Ελλάς και το απαράγραπτο των δικαιωμάτων της χώρας μας αποτελεί ευθύνη και υποχρέωση του πολιτικού μας συστήματος συνολικά. Ήρθε, επιτέλους, η ώρα να εγερθούν με τον πλέον επίσημο τρόπο οι αξιώσεις της πατρίδας μας έναντι της Γερμανίας, αξιώσεις εκκρεμείς και ενεργές, που πρέπει άμεσα να ικανοποιηθούν.

Ήρθε η ώρα της λογοδοσίας και των αποζημιώσεων. Η κατεστραμμένη και λεηλατημένη από τους Γερμανούς κατακτητές Ελλάδα υπέφερε τα πάνδεινα για δεκαετίες, προκειμένου να ανακάμψει οικονομικά και να σταθεί πάλι όρθια. Οι θηριωδίες της ναζιστικής κατοχής και η ασυνέπεια των οδηγήσεων σε αυτήν την καταστροφική οικονομική εθνική θέση, στην κατά κυριολεξία αφαίμαξη του εθνικού μας πλούτου.

Ο λαός μας απαιτεί δικαίωση και αυτήν την απαίτηση οφείλουμε όλοι μας να την σεβαστούμε. Οφείλουμε άμεσα να αναζητούμε πέρα από την αποζημίωση και τα χρήματα, που παρανόμως υπάραξε το ναζιστικό καθεστώς με το κατοχικό δάνειο. Οι κληρονόμοι του οφείλουν να το αποπληρώσουν.

Έρχομαι σε ένα ζήτημα, για το οποίο προσωπικά έχω ιδιαίτερη ευαισθησία, γιατί συχνά παραγκωνίζεται και τίθεται σε δεύτερη μοίρα. Πέρα των οικονομικών απαιτήσεων της χώρας μας, είναι ενεργές και οι αξιώσεις για την επιστροφή των παρανόμως υπαρπαχθέντων από τους Γερμανούς και τους συμμάχους τους πολιτιστικών αγαθών.

Προέρχομαι από μια περιοχή της Μακεδονίας, η οποία όχι μόνο υπέφερε πολλαπλώς από τη βαρβαρότητα των κατακτητών, αλλά κυριολεκτικά λεηλατήθηκε. Πραγματικά καταληστεύθηκαν οι αρχαιολογικοί και εκκλησιαστικοί της θησαυροί, αμύθητης ιστορικής, πολιτιστικής και εθνικής αξίας, τόσο κατά την περίοδο 1913-1918 όσο και κατά την περίοδο 1941-1944.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Νικόλαος Βούτσης): Σας παρακαλώ, κύριε συνάδελφε, ολοκληρώστε.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΥΡΙΑΖΙΔΗΣ: Ολοκληρώνω, κύριε Πρόεδρε.

Πρόκειται για κλαπέντα κειμήλια και αντικείμενα, τα οποία παρ'ανόμως αφαιρέθηκαν και μεταφέρθηκαν στην αλλοδαπή, πολλά από τα οποία μάλιστα ακόμη σήμερα εκτίθενται σε ιδιωτικές και κρατικές συλλογές. Η λεηλασία των πολιτιστικών αγαθών της ευρύτερης περιοχής της Μακεδονίας και της Θράκης, άρχισε την περίοδο 1913-1918 και ολοκληρώθηκε το 1941-1944. Καταλήστεύθηκε η ιστορική Μονή του Όρους Παγγαίου, του Τιμίου Προδρόμου στις Σέρρες, της Παναγιάς της Καλαμούς και της Αρχαγγελιώτισσας στην Ξάνθη, αλλά και Κώδικες Μητροπόλεων. Σας καταθέτω το σχετικό κείμενο όλων αυτών των κλαπέντων, το οποίο, σας παρακαλώ, είναι εμπιστευτικό και να δοθεί στον Πρόεδρο της Βουλής.

Το μεγαλύτερο και αξιολογότερο μέρος όλων αυτών των κλαπέντων θησαυρών είναι άπειρης ιστορικής και πολιτιστικής αλλά και εθνικής αξίας.

Θα ήθελα να σημειώσω ότι το 2014 με αφορμή την Ελληνική Προεδρία σε συνέδριο στο Μουσείο της Ακρόπολης στις 2 Μαΐου 2014 επανεντάχθηκε ως διεθνές θέμα η επιστροφή των κλαπέντων πολιτιστικών αγαθών από τις δυνάμεις κατοχής, γερμανικές, ιταλικές και βουλγαρικές.

Λυπούμαι που θα το πω, αλλά περίμενα από την Κυβέρνηση μια πιο ένθερμη υποστήριξη σε αυτό το ζήτημα, η οποία, δυστυχώς, επί τέσσερα και πλέον έτη δεν επιβεβαίωσε με τις πράξεις της όλα αυτά.

Έχω καταθέσει στα Πρακτικά τις ερωτήσεις των όλων ζητημάτων και τις έχετε πάρει.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η φέστα σε λίγο τελειώνει, τα φώτα θα κλείσουν, η όποια επικοινωνιακή αξιοποίηση του θέματος από την Κυβέρνηση με τα οφέλη που προσδοκά θα λάβει τέλος. Το ζήτημα είναι τι θα γίνει την επόμενη μέρα. Ελπίζω και εύχομαι να μην απογοητεύσουμε για μια ακόμα φορά τον ελληνικό λαό, ο οποίος προσδοκά έργα και πράξεις.

Υπό τις επιφυλάξεις που κατέγραψα, ψηφίζω θετικά όλη αυτήν τη διαδικασία, που πιστεύω ότι ο ελληνικός λαός περιμένει να το δει έμπρακτα και όχι θεωρητικά.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε, για την ανοχή.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Νικόλαος Βούτσης): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα ότι τη συνεδρίαση μας παρακολούθησαν από τα άνω δυτικά θεωρεία, αφού προηγουμένως ξεναγήθηκαν στην έκθεση της αίθουσας «ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ» και ενημερώθηκαν για την ιστορία του κτηρίου και τον τρόπο οργάνωσης και λειτουργίας της Βουλής, τριάντα εννέα μαθητές και μαθήτριες και τρεις εκπαιδευτικοί-συνοδοί τους από το 1^ο Γυμνάσιο Κουφαλιών Θεσσαλονίκης (δεύτερο τμήμα).

Η Βουλή τους καλωσορίζει.

(Χειροκροτήματα απ' όλες τις πτέρυγες της Βουλής)

Καλώ στο Βήμα τον Πρωθυπουργό και Πρόεδρο της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΣΥΡΙΖΑ κ. Αλέξη Τσίπρα.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

ΑΛΕΞΗΣ ΤΣΙΠΡΑΣ (Πρόεδρος της Κυβέρνησης): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δε θέλω στη σημερινή συνεδρίαση, στη σημερινή συζήτηση, να προκαλέσω αντιπαραθέσεις και συγκρούσεις με την Αξιωματική Αντιπολίτευση, με την Αντιπολίτευση συνολικά.

Όμως, δεν μπορώ, ξεκινώντας και ακούγοντας τον προλαλήσαντα, να μην πω μόνο μια φράση. Από το 1974 έως το 2015 δεν κυβερνούσε ο ΣΥΡΙΖΑ τη χώρα. Το θέμα που συζητάμε σήμερα δεν αφορά κάτι το οποίο συνέβη το πρώτο εξάμηνο της διακυβέρνησης του ΣΥΡΙΖΑ, δεν είναι ο λογαριασμός Βαρουφάκη, είναι ένα μεγάλο ιστορικής σημασίας θέμα για την Ελλάδα, για την Ευρώπη, για τον κόσμο ολόκληρο. Πάει πολύ σε αυτό το θέμα ειδικά να ακολουθείτε την ίδια τακτική που ακολουθείτε σε όλα τα άλλα ζητήματα. Εκεί που μας χρωστάγανε, μας ζητάνε και το βόδι.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΖΑΒΑΡΑΣ: Μας το πήρανε.

ΑΛΕΞΗΣ ΤΣΙΠΡΑΣ (Πρόεδρος της Κυβέρνησης): Δεν θα μας το πάρουν, μη στενοχωριέστε.

Πάει πολύ, εσείς, που ενώ ο Σαμαράς πήγαινε εκεί και έλεγε

«ουδείς αναμάρτητος» -και εγώ βρέθηκα στο Βερολίνο ως ο πρώτος Έλληνας Πρωθυπουργός που έθεσε το θέμα εκεί, των αποζημιώσεων- να μας ζητάτε σήμερα και τα ρέστα γι' αυτό και να μας λέτε «γιατί είπατε πρωτίστως ηθικό;». Γιατί αυτή είναι μια σοβαρή γραμμή διεκδίκησης, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

Και βεβαίως, δεν θα έχετε διαβάσει ούτε καν τον τίτλο του βιβλίου του Μανώλη Γλέζου, που είναι ο ακάματος αγωνιστής της διεκδίκησης των επανορθώσεων και του κατοχικού δανείου, ο οποίος έβαλε σαν τίτλο «Και ένα μάρκο να ήταν».

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

ΣΟΦΙΑ ΒΟΥΛΤΕΨΗ: Ναι, αλλά που είναι ο Γλέζος τώρα;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Νικόλαος Βούτσης): Κυρία Βούλτεψη -κύριε Πρωθυπουργέ, με συγχωρείτε-, μην το ξαναπείτε αυτό! Το είπατε και στην ομιλία σας. Με αναγκάζετε να πω πως έχει πρόβλημα υγείας ο Μανώλης Γλέζος και παρακολουθεί τη συνεδρίαση. Σας παρακαλώ πάρα πολύ! Είναι απαράδεκτο, δεν σας απάντησα το μεσημέρι. Το λέω τώρα. Έλεος!

Με συγχωρείτε, κύριε Πρωθυπουργέ.

ΣΟΦΙΑ ΒΟΥΛΤΕΨΗ: Μία επιστολή να σας έστελνε!

ΑΛΕΞΗΣ ΤΣΙΠΡΑΣ (Πρόεδρος της Κυβέρνησης): Όμως, κύριε Πρόεδρε, δεν θα συνεχίσω σε αυτόν τον τόνο, διότι αντιλαμβάνομαι, εγώ τουλάχιστον, ότι σήμερα δεν έχει κανένα νόημα να αναμετρηθώ και να αντιπαρατεθώ με πτέρυγες του ελληνικού Κοινοβουλίου. Αυτό θα έπρεπε ίσως να το έχουν αντιληφθεί όλες και όλοι όσοι ανέβηκαν σε αυτό το Βήμα.

Αυτό που έχει αξία σήμερα, είναι να αναμετρηθούμε με την ιστορία, διότι είναι μια ιστορική συνεδρίαση. Είναι μια συνεδρίαση, φόρος τιμής στα θύματα του ναζισμού και του φασισμού στην Ελλάδα, την Ευρώπη, τον κόσμο. Είναι μια συνεδρίαση φόρος τιμής στα θύματα του Διστόμου, της Βιάννου, των Καλαβρύτων, της Καισαριανής, αλλά και στα θύματα του Άουσβιτς, του Νταχάου, των κρεματορίων στην Πολωνία, τη Στρεμίλγκα, του Σομπιμπόρ, του Μπέλζεκ, εκεί όπου έχασαν τις ζωές τους χιλιάδες άνθρωποι. Είναι μια συνεδρίαση, θα έλεγα, φόρος τιμής στους ήρωες του Β' Παγκοσμίου Πολέμου, που πολέμησαν και πέθαναν, για να υπερασπιστούν την ελευθερία τη δική τους και των πατρίδων τους, απέναντι στις θηριωδίες των φασιστών και των ναζί.

Θα έλεγα, όμως, ότι είναι και φόρος τιμής σε όλους όσοι πολέμησαν στις εσχατιές του κόσμου, από το Στάλινγκραντ στη Νορμανδία και από τα υψώματα του Ζέελοβ μέχρι τη Βόρεια Αφρική και τον Ειρηνικό Ωκεανό. Φόρος τιμής στους αγωνιστές και τις αγωνίστριες της ελληνικής Εθνικής Αντίστασης, που δεν δέιλισαν μπροστά στην πολεμική μηχανή της ναζιστικής Γερμανίας. Φόρος τιμής στους αγωνιστές του ΕΑΜ, του ΕΛΑΣ, και των άλλων αντιστασιακών οργανώσεων, που τόλμησαν να σηκώσουν κεφάλι μαζί με εκατομμύρια ανυπότακτους στη Σοβιετική Ένωση, τη Γαλλία, την Ισπανία στη Γιουγκοσλαβία, αλλά και στη Γερμανία και την Ιταλία. Γιατί δεν πρέπει να ξεχνάμε ότι οι άνθρωποι αντιστάθηκαν κι εκεί, μέσα στην ίδια την κοιλιά του κτήνους, και ίσως σε αυτούς -που ήταν πολλοί και πολλές- να οφείλουμε ακόμη μεγαλύτερο σεβασμό.

Πιστεύω ότι σήμερα πιο πολύ από ποτέ άλλοτε, οφείλουμε όλους αυτούς να τους μνημονεύουμε, να τους θυμόμαστε και να τους τιμάμε, όχι ως ήρωες του παρελθόντος, αλλά ίσως ως σύμβολα του μέλλοντος. Σήμερα πιο πολύ από ποτέ. Γιατί; Γιατί οι εχθροί της ελευθερίας σηκώνουν ξανά κεφάλι στην Ευρώπη.

Υπάρχει, δυστυχώς, και μια πτέρυγα μέσα σε αυτό το Κοινοβούλιο, που είναι άδεια τώρα, αλλά είχαν το θράσος να ανεβούν σε αυτό το Βήμα και να μιλήσουν. Δεν αναφέρθηκαν ούτε μία στιγμή στην έννοια «ναζί» και «ναζισμός», γιατί είναι οι ίδιοι. Και αποτελεί ντροπή για την ελληνική ιστορία ότι ένα μεγάλο κομμάτι του ελληνικού λαού, παραπλανημένο, θεωρώντας τους αντισυσημικούς, τους δίνει τη δυνατότητα να βρίσκονται στην Εθνική Αντιπροσωπεία σήμερα. Είναι ντροπή και όνειδος για την ιστορία του λαού μας!

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

Σήμερα, λοιπόν, και στην Ελλάδα, αλλά, δυστυχώς, σε όλη την Ευρώπη η ακροδεξιά, ο εθνικισμός, ο ρατσισμός απειλούν να κυριαρχήσουν, να δηλητηριάσουν και να διχάσουν ξανά. Απειλούν

να γυρίσουν την Ευρώπη πίσω στο σκοτάδι του μίσους και θέτουν σε κίνδυνο τις μεγάλες κατακτήσεις των τελευταίων εβδομήντα και πλέον ετών, την ίδια την ενωμένη Ευρώπη, την ίδια τη δημοκρατία κι αυτό είναι κάτι, το οποίο δεν πρέπει να το επιτρέψουμε.

Ας είναι αυτό ένα μήνυμα, το οποίο θα βγει σήμερα από αυτήν εδώ την Αίθουσα, να το ακούσουν όλοι οι πολίτες, εν όψει και της ευρωπαϊκής κάλπης, να αναμετρηθούμε με το συλλογικό μας χρέος, να στείλουμε μήνυμα συμφιλώσης και ειρήνης, όχι μίσους και μήνυμα νίκης της μνήμης, ενάντια στη λήθη, μήνυμα επούλωσης των βαθιών πληγών, που άφησε στη συλλογική συνείδηση της Ελλάδας και της Ευρώπης ο πόλεμος και η φρίκη.

Για να μπορέσει, όμως, αυτό το μήνυμα να ευδοκιμήσει και για να μπορέσει να ευδοκιμήσει και η προσπάθεια –που θέλω να πιστεύω όλοι μας θέλουμε να έχει αποτελέσματα- χρειάζεται ειλικρίνεια και θάρρος απ' όλες τις πλευρές, απαιτείται αμοιβαία αναγνώριση που είναι, αν θέλετε, προϋπόθεση της συγχώρεσης. Αλλά αυτή η αμοιβαιότητα δεν μπορεί να είναι συνώνυμη του συμψηφισμού. Δεν μπορούν τα θύματα να εξισώνονται με τους θύτες.

Κι έχω υποχρέωση να το πω αυτό, γιατί κάποιοι προσπάθησαν να το κάνουν. Κάποιοι τόλμησαν να πουν το 2015 ότι, δήθεν, η Ελλάδα χρησιμοποιεί τις αξιώσεις της από τα εγκλήματα πολέμου της ναζιστικής Γερμανίας, προκειμένου η νεοεκλεγμένη τότε Κυβέρνηση να διαπραγματευτεί το 2015 με όρους καλύτερους το χρέος και τη θέση της στην ενωμένη Ευρώπη και ότι αυτό ήταν το επιχείρημα εκείνες τις μέρες και στον γερμανικό και στον διεθνή Τύπο.

Όμως, αυτή η αποκρουστική ιδέα χαρακτηρίζει αυτούς που τη συνέλαβαν, όχι την Ελλάδα, όχι την ελληνική Κυβέρνηση, όχι την Εθνική Αντιπροσωπεία, όχι όλους όσοι εδώ και χρόνια δίνουν αγώνα για τις διεκδικήσεις αυτές. Γιατί όλοι μας, συλλογικά ο ελληνικός λαός, είμαστε πολύ πιο περήφανοι, έχουμε πολύ πιο υψηλό το αίσθημα της αξιοπρέπειας και της περηφάνιας για να διαπραξούμε κάτι τέτοιο.

Δεν θα μπορούσαμε ποτέ να βάλουμε το απόλυτο κακό του ναζισμού σε καμμία ζυγαριά, όχι μόνο γιατί κάτι τέτοιο θα αποδυνάμωνε διαπραγματευτικά τη διεκδίκησή μας, αλλά γιατί κάτι τέτοιο θα ήταν προσβολή στα ίδια τα θύματα του ναζισμού. Θα ήταν προσβολή στην ιστορία, θα ήταν προσβολή στη μνήμη, θα ήταν προσβολή στην Αντίσταση, θα ήταν τελικά προσβολή της ιστορικής διαδρομής μας, της συγκρότησης της συλλογικής μας συνείδησης, του ίδιου μας του εαυτού, της ίδιας μας της πατρίδας.

Να, λοιπόν, η απάντηση στο ερώτημα, που έθεσαν ορισμένοι εκ των οποίων ανέβηκαν σε αυτό το βήμα με διάθεση αντιπολιτευτική, γιατί σήμερα –πράγματι, το 2016 τελείωσε αυτή η επιτροπή- έρχεται το θέμα αυτό στη συζήτηση. Διότι σήμερα η χώρα δεν βρίσκεται στα προγράμματα της επιτροπείας, διότι σήμερα η χώρα δεν βρίσκεται σε αυτόν τον σκληρό κλοιό του καταναγκασμού, διότι σήμερα η χώρα δεν έχει να αποδείξει ότι δεν φέρνει το ζήτημα των επανορθώσεων, των αποζημιώσεων, του κατοχικού δανείου, προκειμένου να τα βάλει σε ζυγαριά με το ζήτημα του χρέους της!

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

Διότι καμμία σφαγή, καμμία θηριωδία, κανένα έγκλημα, ούτε μία σταγόνα αίμα δεν θα μπορούσε να μπει και δεν πρόκειται ποτέ να μπει στη ζυγαριά με κανένα μνημόνιο, καμμία διαπραγμάτευση, καμμία πληρωμή τοις μετρητοίς!

Γι' αυτό βεβαίως, επιλέξαμε να εισάγουμε την έκθεση στην Ολομέλεια σήμερα. Γιατί, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι αλήθεια ότι οι κακεντρεχείς εκείνη την περίοδο ήσαν πολλοί και ότι οι σχέσεις μας με την Γερμανία, εξαιτίας του ειδικού βάρους και του ειδικού της ρόλου στην Ευρωπαϊκή Ένωση και την Ευρωζώνη και εξαιτίας του ειδικού της βάρους καθ' όλη τη μνημονιακή περίοδο, καθ' όλη την περίοδο αυτή, την οκταετία, ήταν τεταμένες και ιδιαίτερα όταν αναλάβαμε εμείς. Στη συνείδηση του ελληνικού λαού πολλά απ' όσα έγιναν αυτή την περίοδο, δικαίως ή αδικώς, χρωθήκαν στη γερμανική αδιαλλαξία, ενώ ήταν εξίσου πολλοί και στην ίδια τη Γερμανία, που είχαν την ίδια άποψη.

Σε κάθε περίπτωση, εγώ θα έλεγα ότι η ηθικολογική στάση κάποιων πολιτικών στη Γερμανία, που θέλησαν να παραστήσουν στον ελληνικό λαό τους ηθικοδιδασκάλους προς συνεισμό του ελληνικού λαού και ομιλούσαν εκείνη την περίοδο, δεν βοήθησε ιδιαίτερως τη διαμόρφωση ενός καλού κλίματος στις ελληνογερμανικές σχέσεις. Αντίθετα, επιβάρυναν το ήδη αρνητικό κλίμα και επέτειναν την καχυποψία.

Όμως, όλα αυτά θα τα εξετάσει ο ιστορικός του μέλλοντος, διότι πιστεύω βαθιά ότι σήμερα βρισκόμαστε σε μια τελείως διαφορετική φάση και γι' αυτό τον λόγο έχει αξία η σημερινή συζήτηση. Και γι' αυτό τον λόγο έχει αξία να έχουμε μια ομόφωνη θέση ως Εθνική Αντιπροσωπεία. Και γι' αυτό τον λόγο έχει αξία να συζητήσουμε και για τα επόμενα βήματα.

Γιατί έχει αλλάξει, λοιπόν, η στάση; Γιατί έχει αλλάξει το τοπίο ριζικά; Έχει αλλάξει το τοπίο ριζικά, διότι πιστεύουμε βαθιά ότι μπορούμε να έχουμε μια ουσιαστική και φυσιολογική σχέση με τη γερμανική κυβέρνηση σήμερα, έξω από τα μνημόνια, ότι μπορούμε να έχουμε ένα πλαίσιο συνεργασίας και διαλόγου. Νομίζω ότι μ' αυτήν τη διάθεση πρέπει να ξεκινήσουμε –και όχι να κλείσουμε σήμερα- μια ενδεχομένως μακρά διαδικασία διεκδίκησης, η οποία πρέπει να έχει αρχή, μέση και τέλος, η οποία πρέπει να έχει βήματα, διότι –επαναλαμβάνω- έχουμε ένα θετικό κεκτημένο. Ανοίγουμε σήμερα τον διάλογο σ' ένα θέμα, όχι απλά ευαίσθητο, αλλά ιστορικά, συναισθηματικά και ηθικά φορτισμένο.

Στην εναρκήτρια συζήτηση για το θέμα αυτό στο Κοινοβούλιο τον Μάρτιο του '15 είχα πει την φράση, ότι εμείς δεν πρόκειται να κάνουμε θεοδικία.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΖΑΒΑΡΑΣ: Άλλο θέμα είναι αυτό.

ΑΛΕΞΗΣ ΤΣΙΠΡΑΣ (Πρόεδρος της Κυβέρνησης): Όχι, θα σας πω. Δεν είναι άλλο θέμα.

Αυτό δεν σημαίνει ότι δεν θα διεκδικήσουμε τις απαράγραπτες αξιώσεις της χώρας μας και τις απαράγραπτες αξιώσεις των πολιτών μας από τα μαρτυρικά χωριά απέναντι στην Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας, πάνω απ' όλα γιατί αυτή η διεκδίκηση αποτελεί για εμάς ένα –επαναλαμβάνω- χρέος ιστορικό και ηθικό και γιατί θεωρούμε ότι, για να μπορούμε να οικοδομήσουμε ένα καλύτερο μέλλον, χρειάζεται να κλείσουμε τις ανοικτές υποθέσεις του παρελθόντος. Αυτό πιστεύω βαθιά ότι οφείλει να κατανοήσει και οφείλει να κάνει σήμερα και η Γερμανία.

Από την πλευρά μου, θα ήθελα να πω ότι κατανώ τη στάση της Γερμανίας στην υπόθεση αυτή, μια στάση που έχει καθοριστεί ιστορικά από μια αβάστακτη ενοχή, που ακολούθησε ολόκληρες γενιές, που δεν έφταξαν σε τίποτα –είναι αλήθεια- μια ενοχή που κινούνταν στο μεταίχμιο μεταξύ της φραστικής αναγνώρισης και της νομικής παραγνώρισης και απώθησης. Όμως, για να μιλήσω και με ψυχαναλυτικούς όρους, η ανάδυση του απωθημένου είναι η αρχή του τέλους του συμπτώματος.

Σήμερα, λοιπόν, έχουμε καθήκον να δώσουμε την ευκαιρία στους λαούς μας να κλείσουν οριστικά αυτό το κεφάλαιο. Τα λέω αυτά περισσότερο απευθυνόμενος, όπως καταλαβαίνετε, σ' αυτούς που πιστεύω ότι μας παρακολουθούν σήμερα. Δεν μας παρακολουθούν μόνο Έλληνες πολίτες. Μας παρακολουθεί και η γερμανική κοινή γνώμη.

Δεν πρόκειται, λοιπόν, σ' αυτήν εδώ τη συζήτηση να υπεισέλθω στα νομικά ζητήματα, που εγείρονται, διότι η ελληνική διοίκηση, το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους, το Γενικό Λογιστήριο, αλλά και η Διακομματική Κοινοβουλευτική Επιτροπή, έχουν κάνει μια επίπονη νομική και τεχνική δουλειά προσδιορισμού των ελληνικών αξιώσεων και καταγραφής του νομικού πλαισίου, εντός του οποίου οφείλουμε, ως πολιτεία, να κινηθούμε και να ενεργήσουμε, ώστε αυτή η διεκδίκηση να μη μείνει ένα γράμμα κενό. Βασικός μας στόχος δεν μπορεί να είναι άλλος σ' αυτήν τη φάση, από το να συμφωνήσουμε με τη Γερμανία να προσέλθουμε επιτέλους στο τραπέζι του διαλόγου ως ισότιμοι εταίροι, ως φίλοι και σύμμαχοι. Γνωρίζετε ότι κάτι τέτοιο ήταν μια διαχρονική –για να είμαι δίκαιος- αλλά δυστυχώς, μέχρι στιγμής, ατελέσφορη επιδίωξη του ελληνικού κράτους, το οποίο βεβαίως ουδέποτε παραιτήθηκε από τις αξιώσεις τόσο τις δικές του όσο και των πολιτών του.

Σήμερα νομίζω, ωστόσο, ότι έχουμε κάνει πλέον τις απαραίτη-

τες ενέργειες και έχουμε δημιουργήσει το έδαφος για να επιδιώξουμε με μεγαλύτερη αποφασιστικότητα αυτόν τον διάλογο. Είναι ακριβώς σ' αυτό το πλαίσιο, στο οποίο θα κινηθούμε από εδώ και στο εξής. Θα εξηγήσω τι εννοώ.

Πριν εξηγήσω τι εννοώ, να παραδεχθώ ότι όντως το θέμα αυτό έχει ανοίξει επισήμως με ρηματική διακοίνωση από το 1995 από την κυβέρνηση του Ανδρέα Παπανδρέου με Υπουργό Εξωτερικών, αν δεν κάνω λάθος, τον Κάρολο Παπούλια, τον πρώην Πρόεδρο της Δημοκρατίας. Ήταν σε σωστή βάση. Ωστόσο, απάντηση δεν υπήρξε και δεύτερο βήμα δεν έγινε.

Αναφέρθηκαν ορισμένοι συνάδελφοι απ' αυτό εδώ το βήμα για δεύτερη ρηματική διακοίνωση λίγες μέρες πριν από τις εκλογές του 2015. Να συνηγορήσουμε μεταξύ μας, να μην παίζουμε. Η ρηματική διακοίνωση είναι ρηματική διακοίνωση, όχι σχόλιο σε δημοσιεύματα του γερμανικού τύπου. Ρηματική διακοίνωση σημαίνει «ανοίγω ένα θέμα». Μπορεί να στείλουμε και ένα sms και να πούμε ότι κάναμε ρηματική διακοίνωση, αλλά ρηματική διακοίνωση σημαίνει ότι ανοίγουμε ένα θέμα επισήμως και λέμε «θέλουμε ένα, δύο, τρία, τέσσερα γι' αυτόν και γι' αυτόν τον λόγο», όχι κάτω από την προεκλογική πίεση, για να πούμε ότι κάναμε ρηματική διακοίνωση, να στείλουμε ένα χαρτί στο οποίο λέμε «υπήρχαν δημοσιεύματα, τα λάβαμε υπόψη μας, τα θέτουμε υπόψιν σας».

Εγώ ευελπιστώ ότι, αν θέλουμε να έχουμε αρχή, μέση και τέλος σ' αυτήν μας την προσπάθεια, πρώτα απ' όλα, οφείλουμε σήμερα να ομολογήσουμε ότι το πόρισμα της επιτροπής μας καλύπτει όλους και στη βάση αυτού του πορίσματος θα προχωρήσουμε στη διεκδίκηση με τη διεθνοποίηση του ζητήματος, με ρηματική διακοίνωση, η οποία θα βάζει τα θέματα στην ορθή τους βάση, με προσπάθεια να δημιουργήσουμε έρευνα σε διεθνές και ευρωπαϊκό επίπεδο, αλλά κυρίως μέσα στην ίδια τη Γερμανία και βεβαίως, να έχουμε στο μυαλό μας και τα βήματα, που θα ακολουθήσουν σε κάθε εκδοχή. Αν ναι μεν υπάρξει θετική στάση διαλόγου, είναι το σενάριο στο οποίο θα είμαστε όλοι ευτυχέστεροι. Αν όχι, πάλι πρέπει να έχουμε σχέδιο για την επόμενη μέρα.

Αυτό το οποίο, λοιπόν, ζητώ να συνομολογήσουμε σήμερα είναι η έγκριση αυτού του πορίσματος. Σας ανακοινώνω ότι σ' αυτό το πλαίσιο αμέσως μετά την -ελπίζω- ομόθυμη έγκριση από την πλειοψηφία του Κοινοβουλίου και την -ελπίζω- ομόθυμη πρόταση του Κοινοβουλίου, η Ελληνική Κυβέρνηση σκοπεύει άμεσα να απευθύνει ρηματική διακοίνωση στην Κυβέρνηση της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

Θα είναι μια ρηματική διακοίνωση, με την οποία θα επαναλαμβάνει τις απαράγραπτες αξιώσεις της, που προκύπτουν από τη ναζιστική εισβολή και κατοχή, καθώς και από τα εγκλήματα πολέμου της ναζιστικής Γερμανίας, απαράγραπτες αξιώσεις, οι οποίες, σύμφωνα και με το πόρισμα της επιτροπής, καταρούν: Πρώτον, στις πολεμικές επανορθώσεις για τις υλικές καταστροφές και τη διάλυση του παραγωγικού ιστού της χώρας. Δεύτερον, στις αποζημιώσεις για τα θύματα και τους συγγενείς των θυμάτων εγκλημάτων πολέμου στα μαρτυρικά χωριά. Τρίτον, στην αποπληρωμή του κατοχικού δανείου. Τέταρτον, εις ό,τι αφορά την επιστροφή των κλεμμένων αρχαιολογικών θησαυρών και κειμηλίων.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

Η ρηματική αυτή διακοίνωση θα εμπεριέχει μέσα αναλυτικά τις διεκδικήσεις μας. Δεν θα αναφέρεται σε δημοσιεύματα.

Θέλω να πιστεύω ότι, εκκινώντας αυτήν την προσπάθεια και στην ειλικρινή μας πρόθεση να ξεκινήσουμε έναν ανοικτό και ταυτόχρονα ηθικό και νομικό επιβεβλημένο διάλογο, θα υπάρξουν φωνές -ήδη υπάρχουν φωνές και αυτό ίσως είναι ένα ποιοτικό στοιχείο διαφοράς από το 1995-1996- και μέσα στην ίδια τη γερμανική κοινωνία.

Ήδη υπάρχουν φορείς της γερμανικής κοινωνίας, των πολιτών, που ανταποκρίνονται και υποστηρίζουν το δικαίωμα ελληνικό αίτημα. Μέλη κομμάτων της γερμανικής Αριστεράς, των πρασίνων, των σοσιαλδημοκρατών, άνθρωποι της τέχνης και των γραμμάτων, μέλη κοινωνικών φορέων, ήταν αυτοί που πήραν πρόσφατα την πρωτοβουλία για τη συγκρότηση μιας οργάνωσης

με τίτλο: «Σεβασμός στην Ελλάδα». Κινητοποιήθηκαν, για να υποστηρίξουν την ανάγκη, το γερμανικό κράτος να αναγνωρίσει έμπρακτα το ηθικό και υλικό τους χρέος απέναντι σε μία χώρα και έναν λαό, που υπέφερε κάτω από το φρικιαστικό καθεστώς της ναζιστικής κατοχής.

Είναι ακριβώς -θα έλεγα- αυτό το παράδειγμα αυτής της οργάνωσης, αυτής της κίνησης με τίτλο: «Σεβασμός για την Ελλάδα», που δείχνει τον δρόμο μέσα από τον οποίο οι δύο λαοί μπορούμε να υπερβούμε το παρελθόν και να δώσουμε ένα παράδειγμα για το μέλλον. Δίνει ένα διεθνιστικό μήνυμα αλληλεγγύης σε μία περίοδο που η Ευρώπη κινδυνεύει να βυθιστεί και πάλι στο σκοτάδι των εθνικών απομονωτισμών της εθνικιστικής αυταρκειας και του σωβινισμού.

Το παράδειγμα αυτών των πρωτοπόρων -γενναίων θα έλεγα- ανθρώπων ελπίζω να ακολουθήσει και η γερμανική κυβέρνηση, σαν μία έμπρακτη κίνηση αναγνώρισης της ναζιστικής θηριωδίας και των πληγών που άφησαν τα ναζιστικά στρατεύματα στη χώρα μας. Εμείς θα αναμένουμε, με καλή θέληση και με αισθήματα πραγματικής φιλίας, την απάντηση της γερμανικής κυβέρνησης.

Όμως, θέλω να κλείσω λέγοντας το εξής: Όποια και να είναι αυτή η απάντηση, αυτήν τη φορά πρέπει όλοι να ομολογήσουμε ότι δεν θα αφήσουμε το θέμα στις καλές ενδοχές. Όποια κι αν είναι αυτή η απάντηση, αυτήν τη φορά θα επανέλθουμε και για τα τέσσερα ζητήματα. Θα επανέλθουμε, αξιοποιώντας όσα μέσα μας δίνει ο ευρωπαϊκός και ο διεθνής νομικός πολιτισμός και αν χρειαστεί, εξισώνοντας και τον δικό μας νομικό πολιτισμό με όσα συμβαίνουν στον ευρωπαϊκό νομικό πολιτισμό. Κατανοείτε, φαντάζομαι, όλοι σας τι ακριβώς εννοώ.

Σας ευχαριστώ θερμά.

(Ορθοί οι Βουλευτές του ΣΥΡΙΖΑ χειροκροτούν ζωηρά και παταταμένα)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Νικόλαος Βούτσης): Ευχαριστώ πολύ.

Τον λόγο έχει για έξι λεπτά ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος της Νέας Δημοκρατίας κ. Δένδιας.

Είναι άλλοι δέκα ομιλητές. Στις 21.00' ακριβώς θα κάνουμε την ψηφοφορία.

Ορίστε, κύριε Δένδια, έχετε τον λόγο.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ - ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΕΝΔΙΑΣ: Κύριε Πρόεδρε, σας ευχαριστώ. Θα τηρήσω τον χρόνο με απόλυτο σεβασμό και στους συναδέλφους που θέλουν να μιλήσουν.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κατ' αρχάς, δεν νομίζω ότι μπορούμε να διαφωνήσουμε σε δύο βασικά πράγματα: Το πρώτο είναι το μέγεθος της καταστροφής, που επέφερε η ναζιστική, ιταλική, φασιστική και βουλγαρική κατοχή στην Ελλάδα. Η χώρα μας έχασε 7% με 11% του πληθυσμού της. Ίσως το μεγαλύτερο ποσοστό από οποιαδήποτε άλλη χώρα ενεπλάκη στον πόλεμο, συμπεριλαμβανομένης και της τότε Σοβιετικής Ένωσης.

Η χώρα επίσης υπέστη απώλεια εθνικού εισοδήματος τριάντα τριών ετών. Έχασε πέντε χιλιάδες τετραγωνικά χιλιόμετρα δασών, δηλαδή το 25% του δασικού της πλούτου. Έχασε 60% των ζώων εργασίας, 50% των αιγοπροβάτων και 80% των χοίρων. Έχασε το σύνολο της εξορυκτικής της βιομηχανίας. Τεράστιες ζημιές υπέστησαν οι σιδηρόδρομοι, από 100% έως το μικρότερο ποσοστό. Περίπου στο 25% παρουσιάζεται στη γραμμή Θεσσαλονίκης-Αλεξανδρούπολης. Όλο το άλλο δίκτυο υπέστη σχεδόν πλήρη καταστροφή. Έχασε δεκατέσσερις χιλιάδες επτακόσια είκοσι ένα χιλιόμετρα δρόμων. Βομβαρδίστηκαν, κατεστράφηκαν ή πυρπολήθηκαν τρεις χιλιάδες επτακόσιες πόλεις και οικισμοί. Καταστράφηκαν πέντε χιλιάδες σχολεία. Το μέγεθος της καταστροφής δεν αμφισβητείται από κανέναν.

Το δεύτερο, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, στο οποίο νομίζω ότι συμφωνούμε σχεδόν όλοι -απολείπονται της Αιθούσης αυτοί οι οποίοι θα διαφωνούσαν, όπως έλεγε μακαρίτης Υπουργός του ΠΑΣΟΚ- είναι το εξής: «Δεν δικαιούμεθα όλοι διά να ομιλούμε επί του θέματος αυτού». Όποιος αποτελεί τον πολιτικό διάδοχο του ναζισμού, αποδεδειγμένα και διακηρυγμένα, δεν έχει δικαίωμα τοποθέτησης στη συζήτηση αυτή. Ο ναζισμός είναι αυτός που επέφερε τις καταστροφές αυτές στη χώρα.

(Χειροκροτήματα από τις πτέρυγες της Νέας Δημοκρατίας και του ΣΥΡΙΖΑ)

Και λυπάμαι να το πω, αλλά θα διαβάσω μόνο ένα μικρό σημείο

ομιλίας του Προέδρου της Χρυσής Αυγής κ. Μιχαλολιάκου. Αυτό το οποίο θα διαβάσω έχει κατατεθεί στον δημόσιο διάλογο και εμπεριέχεται στα πρακτικά της δίκης της Χρυσής Αυγής επίσης. Αναφερόμενος στους Έλληνες Εβραίους της Θεσσαλονίκης είπε το εξής απίστευτο: «Οι άλλοι στη Θεσσαλονίκη πήραν το τρενάκι» -αναφέρεται στους Εβραίους της Θεσσαλονίκης, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι- «και πήγαν ταξιδάκι, ένα ωραίο μαγευτικό ταξίδι, σε ένα πανέμορφο τοπίο για χειμερινές διακοπές με ψηλές καμινάδες». Και καταγράφονται γέλια στο ακροατήριο. Αυτό συνιστά περιγραφή της τύχης των Εβραίων συμπολιτών μας της Θεσσαλονίκης. Και το κόμμα αυτό απαιτεί λόγο επί του θέματος αυτού στην Εθνική Αντιπροσωπεία και διαμαρτύρεται ως αδικούμενο, επειδή δεν του εδόθη ο λόγος κατά πώς το ήθελε.

Τελειώνοντας με αυτό έχω να σχολιάσω τα λεχθέντα από τον Πρωθυπουργό κ. Τσίπρα. Κατ' αρχάς, βεβαίως όλοι εδώ πρέπει να είμαστε ενωμένοι. Σε αυτό ο κ. Μητσοτάκης τοποθετήθηκε σαφώς. Ο Πρωθυπουργός, όμως, δεν μπόρεσε να ξεφύγει από τη συνήθη ροπή του, κατ' αρχήν της ανακρίβειας. Θα το πω κομπάζω, για να μην το πω «αναλήθειας». Κατηγορήθηκε -και νομίζω σωστά- η Κυβέρνηση για τριετή καθυστέρηση στο ζήτημα αυτό. Η ανταπάντηση «τι έκαναν άλλα κόμματα επί έτη» δεν αποτελεί απάντηση στο επιχείρημα. Το έχω ξαναπεί πολλές φορές. Κατ' αρχάς, έκαναν. Αναφέρθηκαν οι δύο ρηματικές διακοινώσεις, έστω κι αν ο Πρωθυπουργός δεν συμφώνησε με το περιεχόμενο της δεύτερης, της Κυβέρνησης Σαμαρά το 2015, υπογεγραμμένη από τον κ. Βενιζέλο, αλλά εν πάση περιπτώσει αυτό έγινε. Το ερώτημα είναι: Η δίκη του Κυβέρνησης, η οποία υπσχέθη αλλά, γιατί δεν τα έπραξε;

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η δικαιολογία την οποία εμφάνισε ο Πρωθυπουργός ότι δήθεν, δεν έπρεπε να τεθούν αυτά τα θέματα, διότι θα δημιουργείτο τότε η εντύπωση ότι η Ελλάδα εγείρει το θέμα για να πετύχει συμψηφισμό κατά τη διάρκεια των μνημονίων, ανταποδινύεται από δικά του λεχθέντα. Σας διαβάσω δική του τοποθέτηση το 2013, Αρχηγού της Αντιπολίτευσης τότε, που λέει: «Επικρίνοντας την κυβέρνηση για τη στάση της στο θέμα αυτό, ο Πρόεδρος του ΣΥΡΙΖΑ, τη μη θέση του ζητήματος, εξέφρασε την πλήρη αντίθεσή του». Και αναφέρεται σε δική του τοποθέτηση στον Βόλφγκανγκ Σόιμπλε, που λέει ότι το έθεσε. Αργότερα λέει: «Ζητούμε από την κυβέρνηση -την τότε κυβέρνηση Σαμαρά- να φέρει άμεσα το θέμα στη Βουλή». Πουθενά δεν μας λέει τότε ότι συμβούλευε την τότε κυβέρνηση, επίσης κυβέρνηση κατά τη διάρκεια μνημονίων, να μην θέσει το ζήτημα, διότι απλώς δεν ήταν επίκαιρος ο χρόνος.

Κατά συνέπεια, είναι φανερό ότι η Κυβέρνηση στο θέμα αυτό και καθυστέρησε και αστόχη. Όπως άστοχη, οφειλόμενη πιθανώς στην άγνοια τού τι σημαίνει η παραίτηση -έστω και λεκτικά- από ισχυρό νομικό ισχυρισμό, είναι η τοποθέτηση του Πρωθυπουργού απέναντι στην Καγκελάριο, περί ηθικού ζητήματος.

Το ζήτημα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχει ηθική διάσταση, αλλά δεν είναι μόνο ηθικό.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Κύριε Πρόεδρε, ελάχιστο χρόνο θα χρειαστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Νικόλαος Βούτσης): Είναι πρωτίστως ηθικό.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ - ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΕΝΔΙΑΣ: Είναι ζήτημα περιουσιακών αξιώσεων, απολύτως αποτιμητών του ελληνικού δημοσίου και των Ελλήνων πολιτών.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Όταν μιλάμε μόνο περί ηθικού επιχειρήματος και ζητήματος, στην πραγματικότητα παραιτούμεθα εμμέσως από τις τεράστιες αξιώσεις, που έχει ο ελληνικός λαός και το ελληνικό δημόσιο. Ελπίζω, βεβαίως, να μην ήταν με κανέναν τρόπο η πρόθεσή αυτή του Πρωθυπουργού.

Κυρίες και κύριοι, οι εισηγητές της Νέας Δημοκρατίας και κατ' εξοχήν ο επικεφαλής εισηγητής μας ο κ. Κώστας Τζαβάρας, περιέγραψαν κατά τρόπο απολύτως σαφή το ζήτημα, τι πρέπει και τι μπορεί να γίνει. Περιέγραψαν τις δυνατότητές μας ως προς το Δικαστήριο της Χάγης, περιέγραψαν τις δυνατότητές μας ως προς το Διαιτητικό Δικαστήριο του άρθρου 28 της Συμφωνίας

του Λονδίνου. Επίσης, υπογράμμισαν την ανάγκη η χώρα να αναζητήσει συμμαχίες διεθνώς, για να εγείρει με ισχύ το ζήτημα αυτό και να μην κάνει οποιαδήποτε βεβαιωμένη κίνηση, η οποία θα κατέληγε σε ήττα, η οποία θα αμφισβητούσε εν τη πράξει πλέον τις θυσίες των εκατοντάδων χιλιάδων θυμάτων του ελληνικού λαού και της ελληνικής κοινωνίας κατά τη διάρκεια του Β' Παγκοσμίου Πολέμου.

Θα έλεγα, λοιπόν, και θα πρότεινα στον Πρωθυπουργό μιας απερχόμενης κυβέρνησης να μην προβεί σε οποιαδήποτε ενέργεια, αν δεν έχει την απόλυτα σύμφωνη γνώμη της Αντιπολίτευσης. Είμαστε απολύτως έτοιμοι να συνεργαστούμε, να βοηθήσουμε, να υποστηρίξουμε, να σχεδιάσουμε μαζί και να υλοποιήσουμε μαζί στο σχέδιο μιας εθνικής πολιτικής, τη διεκδίκηση αυτού που ο ελληνικός λαός, το ελληνικό έθνος και η ιστορία αυτού του λαού δικαιούται και επιβάλλει. Δεν πρέπει όμως να γίνουν βεβαιωμένες κινήσεις στο πλαίσιο μιας προεκλογικής εκστρατείας επί τη βάσει άλλων και όχι εθνικών σκοπιμοτήτων.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Νικόλαος Βούτσης): Σας ευχαριστώ.

Τον λόγο έχει ο συνάδελφος κ. Ανδρέας Ριζούλης από τον ΣΥΡΙΖΑ. Στη συνέχεια θα μιλήσει ο συνάδελφος κ. Κουτσούμπας, για να υπάρχει εναλλαγή ομιλητών. Μετά θα μιλήσει ο κ. Δημητριάδης, ο κ. Δελής, ο κ. Καμμένος, ο κ. Παναγιώταρος, ο κ. Γεωργιάδης και ο κ. Λάππας. Ίσως θα πω κι εγώ μερικές κουβέντες. Ορίστε, κύριε Ριζούλη, έχετε τον λόγο.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΡΙΖΟΥΛΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Θα μιλήσω πολύ συμπυκνωμένα, καθώς έχουν προηγηθεί πολλές ομιλίες, όπως και αυτή του Πρωθυπουργού.

Αρχίζω, λέγοντας την εξής πρόταση: Η αποζημίωση της Ελλάδας για την καταστροφή και υπαρπαγή του πλούτου της, αλλά κυρίως για την απώλεια των ανθρώπων της κατά τη διάρκεια της ναζιστικής κατοχής αποτελεί ζήτημα πρωτίστως ηθικό. Είναι όμως και ζήτημα οικονομικό. Το γιατί υποτιμάτε το πρωτίστως ηθικό ζήτημα, αλλά ξεκόβετε το οικονομικό το οποίο είπε ο Αλέξης Τσίπρας, πρέπει να προβληματίσει, από τον Αρχηγό της Αντιπολίτευσης, μέχρι όλους τους Βουλευτές, που το έχουν αναφέρει. Τα εγκλήματα κατά της ανθρωπότητας, οι εκκαθαρίσεις, η απώλεια ζωών, οι νεκροί από πείνα λόγω της υπαρπαγής του πλούτου μιας χώρας, είναι εγκλήματα κατά της ανθρωπότητας και έχουν τεράστια ηθική διάσταση. Προφανώς, απ' αυτά απορρέουν και τα οικονομικά ζητήματα.

Δεν πέρασε όμως μια γερμανική μπουλντόζα και μας γκρέμισε τον φράχτη και ζητάμε 1.000 ευρώ αποζημίωση. Πέρασε μια λαίλαπα καταστροφής -και το λέτε όλοι- και προφανώς αυτό είναι πρωτίστως θέμα ηθικό, όχι μόνο για την Ελλάδα, αλλά για την Ευρώπη, για όλον τον κόσμο και όπου έχουν γίνει τέτοιες καταστροφές είτε αυτό αφορά στον Πόντο είτε αφορά τους Αρμένιους είτε αφορά στη ναζιστική κατοχή σε όλες τις χώρες της Ευρώπης και στην Ελλάδα. Το ότι το συζητάτε και μόνο, δεν μπορώ να το καταλάβω.

Αυτό που ενοχλεί είναι ότι έχουμε μια διπλή καλή συγκυρία για τη χώρα. Πρώτον, μια καλή συγκυρία για τη χώρα είναι ότι έχουμε μια Κυβέρνηση Αριστεράς, που συνέστησε αυτή την επιτροπή. Η επιτροπή αυτή διεθνοποίησε το ζήτημά της και με την βοήθεια του Προέδρου της Δημοκρατίας όλο αυτό το διάστημα και βγήκε ένα πόρισμα. Αυτό δεν είχε γίνει ποτέ στο παρελθόν. Βέβαια, έχουμε και την άλλη συγκυρία που είπε ο Πρωθυπουργός προηγουμένως. Η θέση της χώρας αυτή τη στιγμή είναι καλύτερη, όχι μόνο σε οικονομικό επίπεδο, αλλά η χώρα αυτή τη στιγμή είναι εγγυητής της ειρήνης και της δημοκρατίας στα Βαλκάνια και την Ανατολική Μεσόγειο. Και δεν αρέσει ότι αυτές οι δύο συγκυρίες συμβαίνουν με Κυβέρνηση Αριστεράς.

Είναι τρομερή αυτή η συμπύκνωση του ιστορικού πολιτικού χρόνου από το 2014 μέχρι το 2019. Ό,τι μπορείτε να ταυτοποιήσετε από το παρελθόν, ότι κάναμε κάτι καλό κι εμείς, το τιμολογάτε. Όλα τα υπόλοιπα, όλα τα προβλήματα της χώρας, οι αστοχίες, η κακοδιαχείριση, τα πάντα, έχουν εκκίνηση το 2014. Άλλος δεν θυμόταν ποιος ήταν ο Λαμπράκης, άλλος δεν θυμάται τι έγινε το 1912-1913! Και όλα τα προβλήματα της χώρας ξεκίνησαν με αφετηρία το 2014!

Το ερώτημά μου δεν είναι ρητορικό. Το έχετε μετρήσει αυτό; Περνάει στον κόσμο; Τον κοροϊδεύουμε; Το καταπίνουν ότι δεν έχει γίνει τίποτα πριν το 2014 και όλα έγιναν το 2014, το 2015, το 2016, το 2017, το 2018; Δεν το ξέρω. Θέλω να προχωρήσω γρήγορα.

Όσον αφορά στο πόρισμα τώρα, ακούσαμε ορισμένα πράγματα και μ' αυτά θα τελειώσω. Ήθελα να πω πολλά. Με αφορμή το πόρισμα και τον τρόπο που το φέρνουμε για την πολιτική διάσωση μας, δημιουργεί έναν διχασμό και μια διαίρεση για την πολιτική σωτηρία.

Βέβαια, πήραμε και μερικά μαθήματα για το τι είναι πατριωτισμός και πώς τον βλέπουμε. Καθώς ο όρος πατριωτισμός, λοιπόν, δοκιμάζεται ξανά στις μέρες μας και συγχέεται με τις έννοιες του εθνικισμού και του μίσους είτε από άγνοια είτε από παραπληροφόρηση, ξυπνώντας φοβικά σύνδρομα, αλλά και απόψεις και ιδέες, από τις οποίες υπέφερε η πατρίδα μας, που διχάστηκε και ο κόσμος ολόκληρος, αξίζει να επαναληφθεί αυτό που ανέφερε ο Αλέξης Τσίπρας για το τι σημαίνει πατριωτισμός, τι είναι πατριωτισμός για μας, όπως είπε, με αφορμή τη Συμφωνία των Πρεσβών και την υποκριτική, αλλά και επικίνδυνη θέση που πήρε η Αξιωματική Αντιπολίτευση. Κι αυτό αποτελεί για μας διαίρεση και διχασμό για την πολιτική επιβίωση.

Ο Αλέξης Τσίπρας είπε πολλά για το τι είναι πατριωτισμός για μας. Είχα σημειώσει εδώ να τα διαβάσω, αλλά δεν πειράζει. Νομίζω ότι τα ακούσατε όλοι και τα θυμάστε. Απλά, θα συμπληρώσω κάτι σ' αυτό το τελευταίο, με αφορμή την εκπόνηση του πορίσματος, τη σημερινή ψήφιση και όλες τις διαδικασίες, που ανοίγουν για τη διεκδίκηση από εδώ και πέρα. Αυτά που είπε για τον πατριωτισμό, μπορούν να συμπληρωθούν και με την πρόταση, με αφορμή τη σημερινή συζήτηση.

Πατριωτισμός για μας, λοιπόν, είναι να διεκδικείς την αποκατάσταση των αδικιών και των βιαιοτήτων, που γνώρισε ο λαός σου, έχοντας μέσα σου βαθιά την ευθύνη γι' αυτούς που την υπερασπίστηκαν με τη ζωή τους, γνώρισαν διώξεις στον αγώνα τους για τη δημοκρατία, για την ειρήνη και την ελευθερία, για τους δεκάδες χιλιάδες άνδρες, γυναίκες και παιδιά θύματα των κακουχιών, της πείνας, από την αφαίμαξη των πόρων της χώρας, των μαζικών εκτελέσεων εκδίκησης, όπως έγινε κατά την περίοδο της ναζιστικής κατοχής.

Όλο αυτό νομίζω ότι συμπυκνώνεται στο πόρισμα, που θα ψηφίσει σήμερα η Βουλή και θα ανοίξει για πρώτη φορά τον δρόμο μιας σοβαρής και τεκμηριωμένης διεκδίκησης, από την πλευρά της χώρας μας των αποζημιώσεων σε οικονομικό επίπεδο, γιατί το ηθικό, που είναι και το πρώτιστο, βεβαίως το έχουν κερδίσει οι λαοί απέναντι στον ναζισμό.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Νικόλαος Βούτσικας): Ευχαριστώ.

Τον λόγο έχει ο συνάδελφος κ. Ανδρέας Κουτσούμπας από τη Νέα Δημοκρατία.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΟΥΤΣΟΥΜΠΑΣ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, νομίζω ότι δεν υπάρχει αμφιβολία μέσα σ' αυτή την Αίθουσα, τουλάχιστον από την πλευρά της Νέας Δημοκρατίας, ότι το υπό συζήτηση θέμα δεν μπορεί να είναι θέμα πολιτικής αντιπαράθεσης, αντιπολιτευτικής τακτικής από την πλευρά της Νέας Δημοκρατίας, αλλά θεωρώ και από όλη την Αντιπολίτευση. Το λέω αυτό, γιατί το θέμα αυτό είναι ένα θέμα που αγγίζει όλον τον ελληνικό λαό, τους συναδέλφους, που τα χωριά και οι πόλεις τους έχουν υποστεί τις κτηνωδίες του ναζισμού και τις καταστροφές, αλλά και εμένα, που κατάγομαι από ένα χωριό δίπλα από το Δίστομο, το Κυριάκι και τη Δαύλεια που κάηκαν από τους Γερμανούς. Το θέμα του Διστόμου έκανε ευρέως γνωστό πανευρωπαϊκά και παγκόσμια το θέμα των θηριωδιών του ναζισμού.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Ε' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΡΕΜΑΣΤΙΝΟΣ)

Έχει μεγαλύτερη συναισθηματική αξία για μένα να μιλάω σήμερα από την πλευρά των συμπατριωτών μου. Θα πω για πρώτη φορά, παρ' ότι ποτέ δεν ειπώθηκε από κανέναν απ' όσους ασχολήθηκαν με το θέμα, ότι ήμουν ένας από εκείνους, που είχαν υπογράψει την αγωγή και έβγαλαν την απόφαση, την οποία όλοι

επικαλείστε, του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Λιβαδειάς.

Άρα, το θεωρώ και τιμή μου, από πλευράς της παρατάξεώς μου, που μου έδωσε τον λόγο να μιλήσω για τους συμπατριώτες που σκοτώθηκαν, που καταστράφηκαν, να μιλήσω για λογαριασμό της Βοιωτίας, της νομαρχιακής αυτοδιοίκησης και, βέβαια - γιατί πρέπει να τιμάμε τους ανθρώπους που μας έβαλαν σ' αυτόν το στόχο - για τον αιμνηστο τότε νομάρχη Γιάννη Σταμούλη.

Έρχομαι τώρα στην ουσία του προβλήματος. Δεν θα ήθελα να σταθώ αρνητικά απέναντι στην όλη αντιμετώπιση του ζητήματος. Με διακατέχει όμως ένας προβληματισμός. Συμφωνώ με αυτό το οποίο έχει γράψει στο βιβλίο του ο Μανώλης Γλέζος, όπως ανέφερε ο ίδιος ο Πρωθυπουργός, ότι η συνεχής αναφορά και επικαιροποίηση του θέματος μάς δίνει το εξής καλό στοιχείο, δηλαδή ότι υπενθυμίζει σε όλον τον κόσμο, αλλά κυριότερα στη νεότερη γενιά, στους νεοέλληνες, στα παιδιά μας, τις θηριωδίες του ναζισμού, του πολέμου γενικά και τις καταστροφές που επιφέρει και ότι πρέπει να εργαζόμαστε όλοι για την επίλυση κάθε διαφοράς ειρηνικά, μέσα από τους διεθνείς κανόνες που οι ίδιοι οι λαοί, τα ίδια τα κράτη έχουμε ψηφίσει.

Ένα άλλο θετικό είναι ότι με την πάροδο του χρόνου -πρέπει να το αναγνωρίσουμε κι αυτό, όπως το αναγνώρισε και ο εισηγητής μας, αλλά και ο Πρωθυπουργός- από την πλευρά της Γερμανίας υπάρχει μία μεταστροφή και στην κοινή γνώμη, αλλά και σε διάφορα άλλα επίπεδα, στο γερμανικό λαό και στη γερμανική, αν θέλετε, έννομη τάξη για την αντιμετώπιση του θέματος.

Υπάρχει κάτι όμως που με προβληματίζει. Δεν θα σταθώ σε αυτά που είπε η Αντιπολίτευση, για να μη θεωρείτε ότι κάνω αρνητική κριτική. Θα αναφερθώ σε αυτά τα οποία είπε ο Γενικός Γραμματέας του ΚΚΕ.

Το θέμα αυτό, αν θέλετε, ήταν για σας πρόσημο προεκλογικά το 2014. Και ήταν πρόσημο να το επαναφέρετε σαν ένα στοιχείο, για το οποίο εσείς θα αγωνιστείτε, ενώ εμείς οι άλλοι, δεν το θέλαμε. Και τι σας είπε ο Γενικός Γραμματέας του ΚΚΕ; Ότι μία έκθεση από το 2016 θα την φέρετε τώρα προεκλογικά και ότι τότε κανένας δεν ασχολήθηκε με το θέμα.

Απαντώ συγχρόνως και στον κύριο Πρωθυπουργό. Ο κ. Δένδιας είπε ότι δεν πρέπει να απαντά ο Πρωθυπουργός στο ερώτημα «εμείς δεν κάναμε τίποτα τέσσερα χρόνια, εσείς δεν κάνατε τίποτα από το 1974». Θα πρέπει να σας θυμίσω, κύριοι συνάδελφοι, ότι καμμία ελληνική κυβέρνηση δεν έχει παρατηρήσει των αξιώσεων κατά της Γερμανίας μέχρι το 1995 και προφανώς του διέφυγε -δεν θέλω να πω ότι το αποκρύπτει τελείως ο Πρωθυπουργός- ότι μετά τη Συνθήκη της Βόννης και του Λονδίνου, οι αξιώσεις μας κατέστησαν μη δικαστικά επιδιώξιμες, ανενεργές, τελούσαν υπό αναβλητική αίρεση, διότι δεν είχε πολιτική υπόσταση η Γερμανία και έπρεπε να υπογραφεί το Σύμφωνο Ειρήνης, το οποίο υπογράφηκε το 1990 με το Σύμφωνο 4+2 και μετά το 1995 θα μπορούσαμε ίσως να διεκδικήσουμε τις όποιες αξιώσεις. Αυτό του διέφυγε και αναφέρθηκε ο κύριος Πρωθυπουργός, λαθμενικά κατά την άποψή μου, στο ότι από το 1974 κανένας δεν έκανε τίποτα.

Ας έλθουμε, λοιπόν, στο τι κάνατε εσείς. Μου δίνετε, αν θέλετε, τον λόγο να πω τι κάνατε εσείς, διότι εγώ θυμάμαι στην προηγούμενη επιτροπή, στην οποία συμμετείχα, είχαμε καταλήξει σε μερικές σοβαρές παρεμβάσεις και δράσεις, τις οποίες δεν ακολουθήσατε. Και γιατί το λέω αυτό; Όχι για να κάνω κριτική γιατί δεν το κάνατε, αλλά γιατί θεωρώ ότι και σήμερα αυτό είναι ένα τέχνασμα από την πλευρά σας. Είναι ένα νέο πολιτικό αφήγημα, δηλαδή το να πάρει η σημερινή Βουλή μία απόφαση για να την έχετε ως αφήγημα μετεκλογικά, όταν θα έχετε χάσει τις εκλογές, ώστε να πείτε τι δεν έκανε η όποια άλλη κυβέρνηση.

Γιατί αν θέλατε, θα μπορούσατε να κάνετε κάτι αυτά τα τέσσερα χρόνια και όχι να λέτε ότι υπήρχε το μνημόνιο και όλα όσα είπατε. Γιατί το 2012, η τότε κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας και του ΠΑΣΟΚ σύστησε επιτροπή για τις αποζημιώσεις, που προέβη σε ενέργειες και κατέληξε σε συμπεράσματα, αυτά που εσείς σήμερα έρχεστε να επαναλάβετε.

Θα ήθελα απλά, να πω τι αποτελεί η σημερινή έκθεση. Αποτελεί μία απλή -αν θέλετε να δώσουμε έναν νομικό χαρακτηρισμό- έκθεση πεπραγμένων, αλλά και μια διαπιστωτική πράξη και δεν αποτελεί άλλο νομικό κείμενο. Βεβαίως, όμως -θα κλείσω με

αυτό· δεν μπορεί κανένας Έλληνας πολίτης·πολύ περισσότερο μέσα σε αυτή την Αίθουσα· να αμφιβάλλει στο ότι όλοι συμφωνούμε με το κείμενο, που έρχεται ως ψήφισμα, το οποίο έφερε ο Πρόεδρος της Βουλής, με το οποίο πρέπει να πούμε στην όποια κυβέρνηση να επιδιώξει διπλωματικά ή νομικά και δικαστικά τις αξιώσεις της ελληνικής πολιτείας και των Ελλήνων.

Εκείνο, το οποίο πρέπει να πούμε, είναι ότι η επιτροπή, η οποία σήμερα καταθέτει αυτό το πόρισμα, δεν το αξιοποίησε ως όφειλε κι έχασε χρόνο. Πρέπει, από εδώ και πέρα, χωρίς «θα», χωρίς επικοινωνιακά τεχνάσματα να χειριστούμε αυτό το θέμα, έχοντας υπόψη τα νομικά προβλήματα, που υπάρχουν και χωρίς να δίνουμε στο λαό ελπίδες οι οποίες δεν μπορεί να υπάρχουν.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Κρεμαστινός): Κι εγώ ευχαριστώ. Προχωρούμε με τον κ. Δημητριάδη, Βουλευτή του ΣΥΡΙΖΑ. Κύριε Δημητριάδη, έχετε τον λόγο.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η απόδοση των επανορθωτικών οφειλών του Γερμανικού κράτους συνιστά νομική και ηθική αναγκαιότητα και μπορεί να αποτελέσει την καλύτερη βάση, για να στηριχτεί μία εγκάρδια και ίσως ανέφελη σχέση ανάμεσα στον ελληνικό και τον γερμανικό λαό.

Στη «Μαύρη Βίβλο της Κατοχής» που έχει συντάξει το Εθνικό Συμβούλιο Διεκδίκησης των Οφειλών της Γερμανίας προς τη χώρα μας αναφέρεται ξεκάθαρα πως η φιλία που στηρίζεται στη δικαιοσύνη και την εθνική συνέπεια είναι κοινή μας υπόθεση, για την οποία αξίζει να αγωνιζόμαστε. Είναι ανεκτίμητη στην εθνική αυτή προσπάθεια η συμβολή του Εθνικού Συμβουλίου για τις γερμανικές επανορθώσεις, του Δικτύου των Μαρτυρικών Πόλεων και Χωριών 1941-1945, της Πανελλήνιας Ένωσης Δικηγόρων για τις Γερμανικές Αποζημιώσεις, των Ενώσεων των Θυμάτων, των Γερμανών Δικηγόρων και αγωνιστών της ομάδας «Α.Κ. Δίστομο» του Αμβούργου.

Γενικά, όλη η προσπάθεια θα πρέπει να κατατείνει σε μία δημιουργική σχέση των δύο λαών, βασισμένη στη στέρεη βάση της ιστορικής αναγνώρισης των εγκλημάτων, αλλά και από την άλλη, να αποφεύγει την οποία ηθικοποίηση της πολιτικής, επεκτείνοντας έτσι τις απαιτήσεις σε κάθε είδους ιστορικά τραύματα.

Τα ζητήματα για τις γερμανικές οφειλές αποτέλεσαν αντικείμενο πολυμερών και διμερών, με την Ελλάδα, συμφωνιών. Οι κρατικές αξιώσεις, των οποίων φορέας είναι το ελληνικό δημόσιο, περιλαμβάνουν τις αξιώσεις κατ' αρχάς για τις επανορθώσεις, που προέρχονται από τον πόλεμο και την Κατοχή και δεύτερον, το επανορθωτικό κατοχικό δάνειο.

Ειδικότερα, οι αξιώσεις των επανορθώσεων αφορούν σε ζημιές από υλικές βλάβες, κυρίως σε ζημιές στις υποδομές, στα πολιτιστικά αγαθά, στις προερχόμενες από τη μετατροπή νομισμάτων σε χρυσό και ασήμι, στην αρπαγή του νομισματικού χρυσού και άλλων.

Πιο συγκεκριμένα, οι απαιτήσεις μας είναι τέσσερις: Πολεμικές αποζημιώσεις για τις υλικές καταστροφές και διαρπαγές. Δεύτερον, πολεμικές επανορθώσεις των θυμάτων και των συγγενών των θυμάτων. Τρίτον, αποπληρωμή του κατοχικού δανείου. Τέταρτον, επιστροφή των κλεμμένων αρχαιολογικών θησαυρών και εκκλησιαστικών κειμηλίων.

Βάσει του αρχαιακού υλικού, η Επιτροπή του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους καταλήγει στο συμπέρασμα ότι η συνολική απαίτηση της χώρας μας έναντι της Γερμανίας ανέρχεται την 31η Δεκεμβρίου του 2014 σε 269.547.000.000 ευρώ. Σημειωτέον, ότι σε αυτόν τον προσδιορισμό δεν περιλαμβάνει τις απαιτήσεις για αποζημιώσεις από την απώλεια ανθρώπινων ζωών, αναπηριών κ.λπ..

Την ίδια περίοδο που έχουμε τα στρατιωτικά ζητήματα του πολέμου, έχουμε και τα αντίποινα εναντίον του άμαχου πληθυσμού και των αθώων. Οι Έλληνες πολίτες υπήρξαν θύματα του πολέμου και της κατοχής. Μνημονεύονται σε αναλυτικές ονομαστικές καταστάσεις, τηρούμενες στα αρχεία του Υπουργείου Εξωτερικών. Εκτελέστηκαν από τις αρχές κατοχής σε όλες τις περιοχές της Ελλάδας, καθώς και σε διάφορα στρατόπεδα. Κλείστηκαν σε στρατόπεδα συγκέντρωσης στην Ελλάδα, στη Γερμανία, στην

Πολωνία και αλλού. Προερχόμενοι από όλες τις περιοχές της Ελλάδας, ήταν όμηροι των αρχών κατοχής, συνελλήφθησαν, απάχθησαν και υποχρεώθηκαν σε καταναγκαστική εργασία στα ναζιστικά στρατόπεδα συγκέντρωσης.

Ολόκληρες πόλεις και χωριά έπεσαν θύματα του ναζισμού και του φασισμού, σε πολλά σημεία της χώρας. Σημειώνεται ότι κατ' εφαρμογή της διάταξης της παραγράφου 5 του άρθρου 18 του ν.2503/97 έχει εκδοθεί μέχρι σήμερα σειρά προεδρικών διαταγμάτων, που αναγνωρίζουν πάνω από εκατό πόλεις και χωριά ως μαρτυρικά, συνεπεία των καταστροφών, που υπέστησαν οι κάτοικοι και οι περιουσίες τους, κατά την κατοχική περίοδο.

Η Ελλάδα κατέχει την πρώτη θέση μεταξύ των κρατών, που θρήνησαν θύματα εκ του πολέμου, αλλά και εκ της Κατοχής. Η αναλογία των θυμάτων του συνολικού πληθυσμού των επτά εκατομμυρίων τριακοσίων τριάντα πέντε χιλιάδων το έτος 1939 ανέρχεται σε ποσοστό 19,70%. Το ποσοστό αυτό αντιστοιχεί σε πεντακόσιους πενήντα οκτώ χιλιάδες θανόντες και σε οκτακόσιες ογδόντα χιλιάδες αναπήρους, ήτοι συνολικά ένα εκατομμύριο τετρακόσιες τριάντα οκτώ χιλιάδες θύματα.

Ωστόσο, σύμφωνα με την κρατούσα αντίληψη του Δημοσίου Διεθνούς Δικαίου, το κράτος είναι ο αποκλειστικός φορέας των αξιώσεων αποζημίωσης, που συντρέχουν στο πρόσωπο των μεμονωμένων προσώπων-πολιτών για ζημιές, που έχουν υποστεί από αδικοπραξίες, αντίθετες με το δημόσιο διεθνές δίκαιο.

Κατ' ακολουθία των ανωτέρω, η Ελληνική Δημοκρατία, με την ιδιότητα του εκπροσώπου των υπηκόων της, διατηρεί το δικαίωμα να διεκδικήσει την πλήρη ικανοποίηση των αξιώσεων των υπηκόων της. Η διεκδίκηση επίσης των ιδιωτικών αξιώσεων δύναται να αποτελέσει μέρος μιας συνολικής διεκδίκησης από την ελληνική πλευρά των προαναφερόμενων κρατικών και ιδιωτικών απαιτήσεων ενώπιον των προαναφερόμενων δικαιοδοτικών οργάνων.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το ηθικό ζήτημα που αναδεικνύεται από το ζήτημα των επανορθώσεων σχετίζεται με την αντίληψη της εποχής μας για τον ρόλο της μνήμης στη συγκρότηση της σύγχρονης πολιτείας και του Διεθνούς Δικαίου.

Ακόμη περισσότερο, αφορά τις κοινές αρχές, επί τη βάσει των οποίων μπορεί να συγκροτείται, οιονεί μία έννοια της ανθρωπότητας, δηλαδή ενός καθολικού ρυθμιστικού ιδεώδους, με το οποίο αναπαρίσταται η κοινή ανθρώπινη πορεία, η κίνηση της ιστορίας.

Κατάγομαι από τη Μαρτυρική Εορδαία των πολλών μαρτυρικών κοινοτήτων, Πύργοι, Μεσόβουνο, Ερμακιά, Λέχοβο, Κλεισούρα, αλλά και των καθημαγμένων Λιβερών, Ποντοκώμης, με τα διακόσια πενήντα καμένα σπίτια, της Βλάστης κ.α..

Είμαι εγγονός του Δημήτρη Δημητριάδη, που εκτελέστηκε, μαζί με τους διακόσιους συντρόφους του, την Πρωτομαγιά του 1944 στην Καισαριανή, από τα ναζιστικά στρατεύματα Κατοχής, ως αντίποινα για μία ένοπλη σύρραξη στους Μολαούς της Λακωνίας, αλλά και της Έλλης Δημητριάδου, της συζύγου του, που δολοφονήθηκε μαζί με τους γειτόνους της, αγρότες, στην αγροτική περιοχή του νέου συνοικισμού Πτολεμαΐδος, άοπλοι όντες, από ενόπλους συνεργάτες των ναζί, διότι ήταν στελέχη της Εθνικής Αντίστασης.

Είναι υποχρεωμένος, λοιπόν, να συναιρέσω, τόσο τη λογική, όσο και την συναισθηματική βιωματική διάσταση του θέματος. Για όλα αυτά τα ειδεχθή εγκλήματα κατά αθώων και ανυπεράσπιστων θυμάτων δεν υπήρξε καμμία τιμωρία και καμμία πράξη δικαιοσύνης. Είναι δεδομένο πως οι δολοφόνοι και εγκληματίες φυσικοί αυτουργοί δεν είναι στη ζωή και άρα, δεν πρόκειται να αποδοθεί δικαιοσύνη. Επομένως, αυτή η ύβρη εναντίον της ανθρωπότητας και της δικιάς μου περιοχής παραμένει ως τέτοια στην ιστορία και δεν παραγράφεται ποτέ.

Το συμπέρασμα στο οποίο καταλήγω είναι ότι τα ίδια τα προβλήματα του παρελθόντος, ειδικά τα τραύματα, είναι δύσκολο να μπορούν να επιλυθούν. Ωστόσο, είναι δυνατόν να επιδιώκουμε ένα κοινό μέλλον, με δικαιοσύνη και ελευθερία και άρα, να συμφωνήσουμε σε έναν τρόπο επίλυσης.

Ενώ, λοιπόν, είμαι απόγονος των θυμάτων, δεν είμαι ο ίδιος θύμα, ακριβώς γιατί ο δικός τους αγώνας και η θυσία δεν πήγε χαμένη, γιατί ακριβώς είμαι, όλοι είμαστε κληρονόμοι και φορείς

της δικής τους ιστορικής παρακαταθήκης, που είναι ο αγώνας για την ελευθερία και τη δικαιοσύνη, για μία ζωή με αξιοπρέπεια και ευημερία.

Είμαστε μακριά από λογικές θυματοποιήσεις, όπου το θύμα καθλώνεται στο τραύμα και δεν μπορεί να κατανοήσει και να επεξεργαστεί καθοριστικά την προοπτική μιας ενάρετης και αξιοπρεπούς ζωής.

Θεωρώ απαραίτητο όρο την έμπρακτη αναγνώριση και παραδοχή εκ μέρους της σύγχρονης Γερμανίας των εγκλημάτων του ναζιστικού καθεστώτος. Ως έμπρακτη αναγνώριση εννοούμε την αποδοχή των επανορθώσεων, όχι μόνο από τη σκοπιά του Διεθνούς Δικαίου, δηλαδή τη νομική δικαίωση, αλλά ως ηθικό και πολιτικό ζήτημα.

Οι αξιώσεις του ελληνικού κράτους παραμένουν εκκρεμείς και ενεργές, καθόσον ουδέποτε αυτό και καθ' οποιονδήποτε τρόπο αποποιήθηκε των αξιώσεων του. Το ζήτημα των οφειλών προς την Ελλάδα παραμένει ανοιχτό ως απaráγραπτο χρέος, που αναζητά επίμονα την ηθική ιστορική δικαίωσή του. Και το λέω αυτό, παρ' όλο που πρέπει να γνωρίζουμε όλοι τις προσπάθειες που έκανε μεταπολεμικά επισήμως το ομοσπονδιακό γερμανικό κράτος στο να ζητήσει συγγνώμη από τα θύματα των ναζιστών.

Νομίζω ότι υπάρχει ένα βήμα να γίνει εδώ και εκ μέρους τους, ένα βήμα, που δεν αναφέρεται πλέον σε συγχώρεση ή μη εκ μέρους των θυμάτων, στην αναγνώριση εκ μέρους των απογόνων των θυτών. Είναι ένα παραπάνω βήμα, που αποτελεί περισσότερο μία υπόσχεση για ένα κοινό μέλλον, μία υπόσχεση-δέσμευση, με βάση τη μνήμη. Είναι αυτό που μας κληροδότησαν οι πρόγονοί μας, μία ενεργητική ευεργετική δύναμη στη συλλογική μας μνήμη, τον διαρκή αγώνα για ελευθερία και δημοκρατία.

Αυτό βρίσκεται στον πυρήνα της ευρωπαϊκής προοπτικής, ώστε να είναι η ήπειρος της αλληλεγγύης, της ειρήνης, του κοινωνικού κράτους και της ελευθερίας, κάτι που προσπαθούσαν απεγνωσμένα, εδώ και δεκαετίες, να το εκθεμελιώσουν από την ευρωπαϊκή προοπτική οι φασίστες και οι ναζιστές, αλλά δεν το κατάφεραν. Είμαστε εδώ!

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Κρεμασπινός): Ευχαριστούμε.

Προχωρούμε με τον επόμενο ομιλητή, που είναι ο κ. Δελής, Βουλευτής του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας.

Κύριε Δελή, έχετε τον λόγο.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΕΛΗΣ: «Όποιος δεν θέλει να ζυμώσει, δέκα μέρες κοσκινίζει», λέει ο λαός. Αυτό ακριβώς κάνουν επί δεκαετίες όλες οι ελληνικές κυβερνήσεις για το ζήτημα των γερμανικών οφειλών της περιόδου της κατοχής. Και κάπως έτσι, επί εβδομήντα τέσσερα χρόνια οι ελληνικές κυβερνήσεις ψάχνουν την κατάλληλη στιγμή για να υποβάλουν το αίτημα στη Γερμανία και ακόμα δεν τη βρήκαν αυτή τη στιγμή.

Θυμίζουμε εδώ ότι, με το τέλος του πολέμου και τη συντριβή του ναζισμού το 1945, η «ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΕΛΛΑΔΑ», η εφημερίδα του ΕΑΜ, παρουσίαζε τότε μία μεγάλη έρευνα του αξέχαστου κομμουνιστή δημοσιογράφου Κώστα Βιδάλη για τις καταστροφές, τη λεηλασία, τις διαρπαγές και όλες εκείνες τις τεράστιες θυσίες, που υπέστη ο λαός μας στα χρόνια της Κατοχής. Αυτή η έρευνα αποτελεί και την πρώτη θεμελίωση του λαϊκού αιτήματος να επανορθώσουν οι κατακτητές και να αποζημιώσουν επιτέλους τον ελληνικό λαό για τα δεινά, που του προκάλεσαν και δεν είναι λίγα.

Η Ελλάδα είχε τα περισσότερα θύματα την περίοδο του Β' Παγκοσμίου Πολέμου, σε αναλογία με τον πληθυσμό της και οι θυσίες της για την αντιφασιστική νίκη καταλέγονται αμέσως μετά τις θυσίες της Σοβιετικής Ένωσης. Και, όμως, αυτά τα δίκαια του λαού μας, που θεμελιώθηκαν στον αντιφασιστικό του αγώνα, με πρωτοστάτη το ΚΚΕ και στα ανήκουστα εγκλήματα των χιτλεροφασιστών και των ντόπιων συνεργατών τους, σε βάρος των αμάχων, γυναικών, γερόντων, παιδιών, ακόμα και βρεφών, ακόμα περιμένουν.

Διότι, μετά το τέλος του Β' Παγκοσμίου Πολέμου, η Γερμανία ποτέ δεν πλήρωσε πραγματικά αποζημιώσεις στη χώρα μας ούτε για το αναγκαστικό κατοχικό δάνειο, σε βάρος του λαού μας,

ούτε για την επιστροφή των λεηλατημένων αρχαιολογικών θησαυρών, ούτε για τα ολοκαυτώματα, που προκάλεσε στο Δίστομο, τα Καλάβρυτα, τον Χορτιάτη και τόσα άλλα.

Και ας τα αποφάσισε όλα αυτά η Διεθνής Διάσκεψη Ειρήνης του Παρισιού από το 1946 και ας μην υπάρχει από το 1990 και δώθε, με την επανένωση της Γερμανίας, κανένα νομικό πρόγραμμα πια για την εκπλήρωση αυτών της των υποχρεώσεων.

Εδώ, όμως, πρέπει να ειπωθεί και μία πολύ πικρή αλήθεια: Η ελληνική αστική τάξη ποτέ δεν νοιάστηκε πραγματικά για τη διεκδίκηση των γερμανικών αποζημιώσεων, όχι μόνο γιατί αυτοί που πλήρωσαν το βαρύ φόρο αίματος και καταστροφής της φασιστικής κατοχής ήταν η εργατική τάξη και τα φτωχά λαϊκά στρώματα -τη στιγμή που σημαντικά τμήματα της ελληνικής αστικής τάξης συνεργάστηκαν με τον κατακτητή και πλούτισαν- όχι μόνο γι' αυτό, αλλά κυρίως γιατί δεν θέλει να πειραχτούν ούτε στο ελάχιστο, οι διεθνείς συμμαχίες της μέσα στο ΝΑΤΟ και την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Έτσι εξηγείται γιατί διαχρονικά, όλες οι ελληνικές αστικές κυβερνήσεις, όπως και η σημερινή, όχι μόνο αρνήθηκαν να διεκδικήσουν από τη Γερμανία τις δίκαιες αυτές απαιτήσεις, αλλά, με τους χειρισμούς τους, υπονομεύουν και την ικανοποίησή τους, ενισχύοντας έτσι την προκλητική στάση των αστικών γερμανικών κυβερνήσεων.

Η κυβερνητική θητεία, για παράδειγμα, του ΣΥΡΙΖΑ είναι αποκαλυπτική. Μπορεί όλα αυτά τα χρόνια ο ΣΥΡΙΖΑ τα λόγια του να τα έκοβε παχιά και να σήκωνε μεγάλο κουρνιαχτό για το θέμα των γερμανικών αποζημιώσεων, στην πράξη, όμως, λούφαζε και δεν έκανε τίποτα το ουσιαστικό για να τις διεκδικήσει.

Και αυτό, όχι βέβαια γιατί του έλειπε κάποιο ψήφισμα της Βουλής. Τέτοιο ψήφισμα, ας πούμε, υπάρχει για την αναγνώριση του Παλαιστινιακού Κράτους, αλλά για την Κυβέρνηση του ΣΥΡΙΖΑ μεγαλύτερη αξία έχει μάλλον η συμμαχία της με το κράτος-δορυφόρο του Ισραήλ.

Όχι, λοιπόν, γιατί του έλειπε κάποιο ψήφισμα της Βουλής, σαν αυτό που προτείνει σήμερα ο ΣΥΡΙΖΑ για να συγκαλύψει τη συνειδητή του αδράνεια που είχε ως Κυβέρνηση για το θέμα, αλλά γιατί ούτε ο ΣΥΡΙΖΑ θέλει να ενοχλεί με τέτοιες διεκδικήσεις τους φίλους και συμμάχους τους στην Ευρωπαϊκή Ένωση και το ΝΑΤΟ, ειδικά, μάλιστα, όταν πρόκειται για τη γερμανική κυβέρνηση.

Αρκεί να θυμηθούμε, κατά την πρόσφατη επίσκεψη της κ. Μέρκελ στη χώρα μας, το πώς ο κ. Τσίπρας αυτό το ζήτημα, των γερμανικών αποζημιώσεων, το προσπέρασε στα πεταχτά με μισή κουβέντα, προκειμένου να μην ψυχρανθούν οι συμμαχίες της ελληνικής άρχουσας τάξης με το γερμανικό κεφάλαιο.

Και ξαφνικά, εντελώς ξαφνικά, λίγο πριν τις εκλογές εντελώς, μα εντελώς, τυχαία ο ΣΥΡΙΖΑ θυμάται το ζήτημα των γερμανικών οφειλών για το οποίο τέσσερα χρόνια τώρα αδρανει.

Ξέρετε, όμως, ότι υπάρχουν ορισμένα ζητήματα που έχουν ένα τέτοιο ιστορικό, πολιτικό και ηθικό βάρος. Τέτοιο ακριβώς ζήτημα είναι οι γερμανικές αποζημιώσεις, για το οποίο ούτε δικαιούται κανείς να υποκρίνεται και ούτε πολύ περισσότερο να παίζει προεκλογικά παιχνίδια μαζί τους, γιατί αυτό ακριβώς κάνει ο ΣΥΡΙΖΑ με τις γερμανικές οφειλές.

Το καλοκαίρι του 2016 ολοκλήρωσε το έργο της η Διακομματική Επιτροπή για το θέμα και φέτος, τρία χρόνια μετά, έρχεται στην Ολομέλεια η έκθεσή της. Και τι λέει, παρακαλώ, αυτή η έκθεση, με την οποία ασφαλώς και δεν συμφώνησε το ΚΚΕ; Από τη μία δεν περιλαμβάνει καμμία συγκεκριμένη απαίτηση προς την ελληνική Κυβέρνηση να διεκδικήσει τις γερμανικές αποζημιώσεις και από την άλλη ξεπλένει μία χαρά και όλες τις προηγούμενες κυβερνήσεις, αποσιωπώντας τις τεράστιες ευθύνες τους για το θέμα.

Όσο για το δια ταύτα, για τη διεκδίκηση, δηλαδή, στην πράξη των γερμανικών οφειλών και όχι στα λόγια, αυτή παραπέμπεται ξανά στις ελληνικές καλένδες, μέσα από περίτεχνες διατυπώσεις περί χάραξης γενικών και επιμέρους κατευθύνσεων και αφού προηγηθεί εθνικός διάλογος. Ζήσε Μάη μου, δηλαδή, να φας τριφύλλι!

Τι μπορούσε, όμως, να περιμένει κανείς από μία Κυβέρνηση, όπως αυτή του ΣΥΡΙΖΑ, που έφτασε στο σημείο να μην απαντή-

σει ποτέ στην Επιτροπή Αναφορών του Ευρωκοινοβουλίου και στην ερώτηση αυτής της επιτροπής για το αν η ελληνική Κυβέρνηση διεκδικεί τελικά ή όχι τις γερμανικές αποζημιώσεις. Μιλάμε για την αναφορά που κατατέθηκε από την Πανελλήνια Ένωση Αγωνιστών και Απογόνων της Εθνικής Αντίστασης και του Δημοκρατικού Στρατού Ελλάδας, με τη στήριξη των Ευρωβουλευτών του ΚΚΕ, η οποία έθετε το ζήτημα των γερμανικών οφειλών προς τον ελληνικό λαό και η οποία αναφορά βεβαίως και λόγω της απαράδεκτης στάσης της Κυβέρνησης του ΣΥΡΙΖΑ, μπήκε στο αρχείο χωρίς συζήτηση. Κάπως έτσι χτίζει μάλλον τα προσδοκτικά του μέτωπα στην Ευρωπαϊκή Ένωση ο ΣΥΡΙΖΑ με τους σοσιαλδημοκράτες και τους υπόλοιπους που ούτε να ακούσουν θέλουν για τις γερμανικές αποζημιώσεις.

Όσο για μας, για το ΚΚΕ -και κλείνω εδώ, κύριε Πρόεδρε- όπως τότε στάθηκε η ψυχή του λαού μας στον ηρωικό του αγώνα κατά του φασισμού με τον ΕΛΑΣ και με το ΕΑΜ, έτσι και τώρα σταθερά ζητά από τις ελληνικές κυβερνήσεις να διεκδικήσουν επιτέλους έμπρακτα τις πολεμικές επανορθώσεις της Γερμανίας για τις καταστροφές που προκάλεσε, για το αναγκαστικό κατοχικό δάνειο, για τους κλεμμένους αρχαιολογικούς θησαυρούς και για τις οφειλόμενες αποζημιώσεις της στους συγγενείς των χιλιάδων θυμάτων των ναζιστικών εγκλημάτων σε όλη τη χώρα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Κρεμασπινός): Ευχαριστώ και εγώ.

Προχωρούμε με τον κ. Δημήτρη Καμμένο, Ανεξάρτητο Βουλευτή.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΑΜΜΕΝΟΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Αγαπητοί συνάδελφοι, εβδομήντα τέσσερα χρόνια είναι πάρα πολλά. Το Βερολίνο έχει δηλώσει ότι «το θέμα έχει επιλυθεί πολιτικά και νομικά». Ό,τι μπορεί να καταλάβει και ό,τι μπορεί να αναγνώσει καθένας από εμάς.

Μια απλή ερώτηση, που κάνουν όλοι οι συγγενείς των δολοφονημένων θυμάτων, αυτών που σφαγιασθήκαν από τους ναζί και την μπότα να χρόνια της κατοχής, είναι η εξής. Αν ήταν οι Γερμανοί στη θέση της Ελλάδας, τι θα έκαναν οι προτεστάντες, οι καλοί άνθρωποι, αυτοί οι αμέμπτοι ηθικής που προγραμματίζουν και τα βάζουν όλα σε ένα κουτάκι και δεν αφήνουν να ξεφύγει τίποτα; Τι θα έκαναν οι Γερμανοί στη θέση μας;

Ξέρετε τι θα έκαναν; Θα είχαν κοστολογήσει όχι μόνο το κάθε μάρκο και υποδιαίρεση του μάρκου σε πραγματική υλική υποδομή, θα είχαν κοστολογήσει τη ζωή, το αίμα, θα είχαν υπολογίσει απώλειες ΑΕΠ, θα είχαν υπολογίσει πόσο κέρδισε η Ελλάδα από τα λεφτά που έπαιρνε, το νικέλιο, το βωξίτη, το αλουμίνιο, τα αρχαιολογικά, τα σιτηρά, τα οποία τα έκλεψε από την Ελλάδα, τα έβαλε στο δικό της ΑΕΠ, έφτιαξε κράνη και όπλα, διέλυσε όλη την Ευρώπη, αύξησε το ΑΕΠ της από εμάς και εμείς χάσαμε από το δικό μας το ΑΕΠ. Και τώρα γιατί πρέπει να σας ζητήσουμε συγγνώμη; Όχι από εδώ, ούτε από εμένα. Δεν υπάρχουν και καθάρτες να ζητήσουμε συγγνώμη από κανέναν άλλον.

Αυτά θα έκανε η Γερμανία. Εμείς τι κάνουμε τώρα; Αναλύουμε αυτήν τη στιγμή πολιτικά, νομικά και ηθικά το ζήτημα, για το αν έχουμε δίκιο; Όλοι είμαστε υπέρ του πορίσματος. Εγώ είχα διαφωνήσει στην επιτροπή και όσοι ήσασταν, το γνωρίζετε. Έχω ένα κομμάτι δικό μου γύρω στις εξήντα οκτώ με εβδομήντα σελίδες. Δεν ξέρω πόσο έχω γράψει με ειδική κοστολόγηση για το πώς πρέπει να υπολογιστεί -μαζί με βοήθεια οικονομολόγων και άλλων φίλων- η απώλεια του ΑΕΠ, το εμπορικό ισοζύγιο, το clearing, όλα αυτά που είχαν φτιάξει οι Γερμανοί όταν αγόραζαν προϊόντα από την Ελλάδα και μας έστελναν άχρηστα προϊόντα εδώ, όπως και οι Ιταλοί.

Μια άλλη ερώτηση είναι η εξής. Με τους Ιταλούς τι θα κάναμε; Θα ζητήσουμε λεφτά; Οι Ιταλοί δεν μας πήραν λεφτά αναγκαστικά; Πληρώνουμε ή όχι το μήνα στους Ιταλούς αναγκαστικό κατοχικό δάνειο; Το λέει η Τράπεζα της Ελλάδος; Μέσα από το 1,5 δισεκατομμύριο δραχμές το μήνα, 15 δισεκατομμύρια ή όσα έγιναν πληθωρισμένα αργότερα, δίνουμε χρήματα στην Ιταλία; Δίναμε. Γιατί δεν μιλάει κανένας για την Ιταλία; Για την Αλβανία λίγα, απειροελάχιστα σε σχέση με τους άλλους. Οι Ιταλοί; Μεγάλο κομμάτι των αποζημιώσεων ανήκουν στους Ιταλούς.

Οι αξιώσεις είναι νομικά ενεργές και είναι διεκδικήσιμες. Είμα-

στε τυχεροί που ο κ. Σταϊκούρας έκανε στο Γενικό Λογιστήριο του Κράτους την κοστολόγηση τότε και έχουμε τα νούμερα, τα οποία όλοι μπορεί να επικαλεστούμε τώρα. Το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους και το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους μπορεί να μας βγάλει τα τετράκις εκατομμύρια, δισεκατομμύρια δραχμές, τα οποία πληθωρισμένα μπορεί να είναι σήμερα 15, 16, 17 εκατομμύρια χρυσές λίρες τότε εποχής, οι οποίες με πράξεις ανατοκισμού επί εβδομήντα τέσσερα χρόνια επί 6% επιτόκιο, μάλλον θα είναι 370 δισεκατομμύρια ευρώ. Όποιος θέλει μπορεί να κάνει πράξεις και ας μην είναι της Deutsche Bank. Αν είχαμε εδώ τον Πρόεδρο της Deutsche Bank, θα μας έκανε καλές πράξεις, θα μας είχε βγάλει πολλά τα δισεκατομμύρια. Εμείς δεν κάνουμε εκπτώσεις και δεν πρέπει να κάνουμε εκπτώσεις.

Βλέπω εδώ τον αγαπητό κ. Παρασκευόπουλο. Στις 10 Μαρτίου 2015 είπατε: «Έχω την τιμή, έχω τη γνώμη ότι η απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου που έκρινε ότι υπάρχει ετεροδικία και επομένως ασυλία του εναγόμενου γερμανικού κράτους δεν αναιρεί εκτελεστικότητα της αεροπορικής απόφασης του έτους 2000, διότι δεν αφορά την ίδια υπόθεση. Η απόφαση του Αρείου Πάγου παραμένει εκτελεστή και προσωπικά είμαι έτοιμος να δώσω την άδεια για την εκτέλεσή της».

Ήμασταν όλοι και σας χειροκροτούσαμε. Εγώ ήμουν από κάτω και σας χειροκροτούσα θερμά. Είπα «δεν είναι δυνατόν, μπράβο, ήρθε ο πρώτος Υπουργός Δικαιοσύνης, ο οποίος σε αυτήν την Κυβέρνηση θα υπέγραφε για το Δίστομο, για να εκτελεστεί η απόφαση».

Κύριε Παρασκευόπουλε, δεν είναι επί προσωπικού. Πείτε μας τι παρενέβη, ποιος παρενέβη, ο Πρωθυπουργός, η Μέρκελ; Ποιος παρενέβη; Ποιος σας εμπόδισε να υπογράψετε την απόφαση για να εκτελεστεί το Δίστομο, για να μην έχω τον κ. Τσίπρα σήμερα εδώ να μου απολογείται ότι «τώρα θα πατήσω τους Ναζί». Τους Ναζί και τους φασίστες, που έχυσαν αίμα στα ελληνικά χωριά και το αίμα των Εβραίων στο ολοκαύτωμα στη Θεσσαλονίκη -και όχι μόνο- θα μπορούσαμε να τους έχουμε πατήσει στο λαμό το 2015. Θα τους είχαμε πατήσει, θα τους είχαμε πιεί το αίμα, αν εκτελούσαμε την απόφαση.

Γιατί δεν την εκτελέσαμε; Αυτό είναι ένα βαρύ πολιτικό ερώτημα που βαρύνει το πολιτικό σύστημα και όλους εμάς που δεν σας πείσαμε τότε που κάναμε ερωτήσεις γιατί δεν υπογράψατε. Ποιος εμπόδισε την υπογραφή να εκτελεστεί η απόφαση του Διστόμου; Οι Γερμανοί λένε χρωστάνε. Ένας ιστορικός λέει 700, 800, 190. Δεν έχουμε πληρώσει τίποτα. Δεν αφήνω τέτοια πρακτικά ζητήματα, διότι δεν έχουν καμμία σημασία.

Έχει, όμως, σημασία το ότι πρέπει να ζητήσουμε συγγνώμη εμείς τουλάχιστον εδώ, όπως και εγώ επείδη ήμουν στην Κυβέρνηση τότε ΣΥΡΙΖΑ - Ανεξαρτήτων Ελλήνων προς τους Διστομίτες που δεν τιμήσαμε τους νεκρούς και το αίμα που χύθηκε.

Ήταν πριν λίγο εδώ ο συνάδελφος, ο κ. Θηβαΐας. Κύριε Θηβαΐε, ένα ρουσφέτι είχατε να κάνετε στο χωριό σας, να πείσετε το κόμμα σας και τον κύριο Παρασκευόπουλο, να πληρώσετε το αίμα του Διστόμου. Δεν το κάνατε το ρουσφέτι και ήρθατε εδώ να μας κλαφεΐτε, λέγοντας ότι σήμερα κάτι κάνατε εσείς για τους συντοπίτες σας; Δεν κάνατε τίποτα, τίποτα απολύτως. Πεντακόσιες πενήντα οκτώ χιλιάδες νεκροί Έλληνες, χίλια επτακόσια χωριά, ενενήντα οκτώ ολοκαυτώματα, σφαγιασμός Εβραίων στα τρένα, υποκλοπές περιουσιών των Εβραίων, ολοκαύτωμα Εβραίων μέσα από την Ελλάδα, περιουσίες, αρχαιολογικά μνημεία.

Το Υπουργείο Πολιτισμού έχει κάνει καμμία παρέμβαση αυτές τις μέρες σε δημοπρασία στο e-bay, που μας πουλάνε αρχεία που έχουν κλέψει οι Γερμανοί και τα έχουνε στις προθήκες στο Μόναχο και στο Βερολίνο; Τι κάνει το Υπουργείο Πολιτισμού; Κλεμμένα είναι και τα πουλάνε.

Πενήντα έξι χιλιάδες εκτελέσεις. Πόσα παιδιά; Ντρέπομαι να διαβάσω τα νούμερα. Στο Δίστομο -που είχαμε τα νούμερα- ήταν σαράντα πέντε παιδιά, είκοσι βρέφη, εκατόν δέκα τέσσερις γυναίκες, εκατόν τέσσερις άντρες. Να ζητήσουμε μια συγγνώμη. Να πούμε εντάξει, έχουμε τα νούμερα, θα στηρίξουμε όλοι την απόφαση. Ζητήστε μία συγγνώμη! Η Δούρου δεν είπε τίποτα για τους νεκρούς του 2015. Ζητήστε μία συγγνώμη στους Διστομίτες που δεν εκτελέσατε την απόφαση.

Και επιμένω απόψε να μας ειπωθεί γιατί ο Τσίπρας επενέβη ή η Μέρκελ, σε σας, κύριε Παρασκευόπουλε, ή να μας πείτε εσείς με το θάρρος της γνώμης ποιος σας εμπόδισε να υπογράψετε την εκτέλεση της απόφασης του Διστόμου. Να λυθεί αυτό απόψε, να υπάρξει μία λύτρωση για όλους πολιτική και να πάμε παρακάτω.

Διότι δεν μπορεί στον κόσμο και στο λαό να μένει η απορία: Τι έγινε ρε παιδί μου; Αφού έγινε μία φορά για το Δίστομο, μήπως ξαναγίνει για τα υπόλοιπα και τζάμπα μιλάνε όλοι αυτοί οι πολιτικοί εδώ πέρα απόψε; Δηλαδή, μήπως πάρει κανένας τηλέφωνο κι έχουμε πάλι «κωλοτούμπεν» και δεν «μπορούμεν» και να «δούμεν»; Και να το πάρει το Υπουργείο Εξωτερικών και να δούμε πότε θα το λύσει ηθικά; Ρηματική διακοίνωση, Χάγη, όλη η Βουλή θα στηρίξει την αποζημίωση που πρέπει να πάρουν οι Έλληνες για ό,τι έχασαν σε υλική υποδομή, σε αίμα και σε ανθρώπινη ζωή.

Σας παρακαλώ πάρα πολύ, όμως, λύστε τις απορίες του λαού διότι δεν φταίει όλο το πολιτικό σύστημα. Και για να μας πιστέψει για το τι θα κάνουμε από δω και κάτω και τον κύριο Πρωθυπουργό, -που θα στηρίζουμε αυτά τα βήματα που είπε, ένα προς ένα- αλλά πρέπει να τα λύσει και να είναι αξιόπιστος για τα προηγούμενα.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Κρεμαστινός): Κι εγώ ευχαριστώ.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΟΠΟΥΛΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα τον λόγο επί προσωπικού, γιατί αναφέρθηκε σε μένα προσωπικά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Κρεμαστινός): Έχετε τον λόγο.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΟΠΟΥΛΟΣ: Τρεις φορές είχα αναφερθεί στο θέμα το 2015 και τις τρεις φορές είχα πει ότι είμαι έτοιμος να υπογράψω μια απόφαση εκτέλεσης, εφόσον συντρέξουν οι θεσμικοί όροι και υπάρξει και η αναγκαία πολιτική διαπραγμάτευση. Αυτή ήταν η θέση Κυβέρνησης τώρα και την αποτελεσματικότητα και την πλήρωση αυτών των όρων την κρίνει, ορθά, η Κυβέρνηση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Κρεμαστινός): Ευχαριστώ.

Ο κ. Μπαλαούρας, Βουλευτής του ΣΥΡΙΖΑ, έχει τον λόγο.

ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ (ΜΑΚΗΣ) ΜΠΑΛΑΟΥΡΑΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Είναι πράγματι ένα ιστορικό γεγονός αυτό που συμβαίνει αυτή την ώρα για τη διεκδίκηση των γερμανικών οφειλών προς την Ελλάδα, γιατί πέραν της δήλωσης, πέραν των πολεμικών επιχειρήσεων και την εκδικητική πολλές φορές καταστροφή δημόσιας και ιδιωτικής περιουσίας, υπάρχουν και οι μαζικές και εκδικητικές δολοφονίες και η αρπαγή αρχαιολογικών θησαυρών και έργων και επιπλέον, υπάρχει το κατοχικό δάνειο.

Υπάρχει ένα ερώτημα. Γιατί οι μέχρι τώρα κυβερνήσεις δεν τόλμησαν να διεκδικήσουν τις γερμανικές οφειλές. Οφείλω να πω, για την ιστορία, ότι ο Γεώργιος Παπανδρέου είχε στείλει το γιο του τότε, που είχε παραιτηθεί από Αναπληρωτής Υπουργός Συντονισμού, στη Γερμανία και τότε -και αυτό είναι κάτι το οποίο θα είναι χρήσιμο στη διαπραγμάτευση της Κυβέρνησης- η γερμανική κυβέρνηση, και μάλιστα ήταν διαιρεμένη η Γερμανία, είχε αποδεχτεί την οφειλή της και είχε προτείνει στον Ανδρέα Παπανδρέου, αντί να δώσει αποζημιώσεις, να κάνει έργα στην Ελλάδα, οδοποιίας, βιομηχανίας κ.λπ.. Είναι ένα ντοκουμέντο που έχω βρει στην Τράπεζα της Ελλάδος από αναφορά του Ανδρέα Παπανδρέου που ήταν τότε στέλεχος της Τράπεζας της Ελλάδος.

Είχα την τιμή -τη μεγάλη τιμή θα έλεγα και είναι καταγεγραμμένο στην πολιτική μου ιστορία- να είμαι ιδρυτικό μέλος του Εθνικού Συμβουλίου για τις γερμανικές οφειλές, μαζί με τον Γλέζο, τον Μπάμπη Ρούπα, με το Στέλιο Ζαμάνο, τον Αντρέου, τον Παπαγιαννάκη, τον Κακολύρη, την Κουλουφάκου, τον Μαγκάκη, το Μαχαίρα, τον Σταμούλη και πολλούς άλλους.

Θα σας πω μια ιστορία ενδεικτική και παραδειγματική. Τότε εκπροσώπησα το Εθνικό Συμβούλιο στις διαπραγματεύσεις στη Γενεύη και κάποιες στιγμές και στο Βερολίνο, όπου με είχαν καλέσει σύντροφοι -το είπε και ο Πρωθυπουργός- αντιφασίστες και αντιναζί Γερμανοί, που έκαναν μία μεγάλη διαδήλωση στο Βερολίνο στο τέλος της δεκαετίας του 1990.

Γιατί, λοιπόν, μας είχαν καλέσει στη Γενεύη; Γιατί οι Αμερικανοβέραιοι έκαναν συνεχώς προσφυγές στα αμερικάνικα δικαστήρια ζητώντας αποζημιώσεις από τις εταιρείες όπως η «KRUPS»,

όπως η «SIEMENS», όπως η «VOLKSWAGEN», η «BMW» κ.λπ., που χρησιμοποιούσαν δούλους εργάτες. Έκαναν, λοιπόν, προσφυγές. Κέρδισαν τις προσφυγές και ήρθε η αμερικανική κυβέρνηση και κάλεσε την γερμανική και τους είπε ότι αυτές οι εταιρείες θα έχουν πρόβλημα στα προϊόντα τους στις Ηνωμένες Πολιτείες και επομένως, κάτι πρέπει να γίνει. Τότε, λοιπόν, η γερμανική κυβέρνηση πήρε την πρωτοβουλία και έφτιαξε ένα ίδρυμα το οποίο λεγόταν «Μνήμη-Ευθύνη-Μέλλον» με 5,5 περίπου δισεκατομμύρια, εκ των οποίων τα μισά τα έβαλε το γερμανικό κράτος και τα άλλα μισά οι εταιρείες που χρησιμοποιούσαν δούλους.

Εκεί, λοιπόν, που συμμετείχα στην Γενεύη ήταν εκπρόσωποι και κρατών, αλλά και φορέων, όπως το Εθνικό Συμβούλιο, όπου εγώ ήμουν σαν αποσυνάγωγος. Για ποιο λόγο; Διότι εμείς δεν είχαμε στείλει, με την κλασική έννοια, ομήρους στη Γερμανία. Γιατί, όπως ξέρετε, το 1943, όταν ο Χίτλερ αποφάσισε να στρατεύσει εργατικό προσωπικό από την κατεχόμενη Ευρώπη, το ΕΑΜ είχε κάνει μία μεγάλη διαδήλωση, κατέλαβε το δημαρχείο και το Υπουργείο Εργασίας και έκαψε τις καταστάσεις. Ο Χίτλερ, λοιπόν, θορυβήθηκε να μην επεκταθεί και σε άλλα κράτη της κατεχόμενης Ευρώπης και πάγωσε για την Ελλάδα την επιστροφή των ομήρων.

Εκεί, λοιπόν, συνέβη το εξής. Εμείς δεν είχαμε αρκετό κόσμο για να πάρουν αποζημιώσεις. Ήταν μετρημένοι στα δέκα δάχτυλα περίπου. Ήταν ελάχιστοι οι όμηροι. Είχαμε, όμως, ομήρους που πηγαίνουν στα στρατόπεδα που ήταν στην Ελλάδα, τους συλλαμβάναν για να κάνουν οχυρωματικά έργα, να κάνουν οδοποιία, να στήνουν γέφυρες από τον γερμανικό στρατό. Και αυτοί ήταν όμηροι. Το Εθνικό Συμβούλιο σε ένα περιφημο βιβλίο -πιστεύω οι σύντροφοι να το έχουν ακόμα ή να το επανατυπώσουν, είναι πάρα πολύ διδακτικό και σημαντικό- τη «Μαύρη Βίβλο της Κατοχής» που είναι ένα ντοκουμέντο, κατέγραφαν περίπου εκατόν επτά στρατόπεδα όπου είχαν χρησιμοποιήσει αυτούς τους δούλους που σας λέω.

Πάμε, λοιπόν, και η Ελλάδα δεν είχε λόγο να πει κάτι. Τι γινόταν; Έρχεται κάποια στιγμή ένας από την Διεθνή Οργάνωση Εργασίας, όπου ήταν ο μεσολαβητής γι' αυτές τις περιπτώσεις για όλη την Ευρώπη, και λέει: «Κύριε Μπαλαούρα, σας θέλει εκπρόσωπος του Υπουργείου Εξωτερικών της Γερμανίας και εκπρόσωπος του ιδρύματος αυτού που έφτιαξε η γερμανική κυβέρνηση». Πάω εκεί και μου λένε ότι πρέπει να βρούμε λύση. Είχαν ανάγκη εκείνοι να βρούνε λύση και μου δείξαν -πρόσεξε, τα λέω τρέχοντας- χαρτιά της γερμανικής κυβέρνησης απευθυνόμενης προς τις ελληνικές κυβερνήσεις και στη Βουλή των Ελλήνων, ζητώντας πιστοποίηση των στρατοπέδων, προκειμένου να αποζημιώσουν ανθρώπους. Γιατί είχαν πρόβλημα οι Γερμανοί να μην αποζημιωθεί η κατεχόμενη Ελλάδα, η οποία πλήρωσε τόσο μεγάλο φόρο αίματος και δηώσεις και καταστροφές. Θα είχαν επομένως πολιτικό πρόβλημα. Έτσι, σε συμφωνία με το Γλέζο, ανέδρασα να μας δώσουν υποτροφίες και τελικά πέντε χιλιάδες άνθρωποι -καλός ο αριθμός, αλλά όχι πλήρως ικανοποιητικός- πήραν αποζημιώσεις.

Αυτό, λοιπόν, τι μας διδάσκει; Δεν θέλω να χρεώσω καμιά κυβέρνηση προηγούμενη. Είπα προηγουμένως και για τον Ανδρέα Παπανδρέου. Θέλω να πω, όμως, ότι τις προηγούμενες κυβερνήσεις τις διακατείχε το σύνδρομο του ραγιά, -και θα πρέπει να αποβάλλουμε το σύνδρομο της υποταγής-, γιατί φοβόντουσαν να στείλουν απαντήσεις στη γερμανική κυβέρνηση για το ποια στρατόπεδα είχαμε στην Ελλάδα.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκρότηματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Κρεμαστινός): Κι εγώ ευχαριστώ.

Τον λόγο έχει ο κ. Λάππας, Βουλευτής του ΣΥΡΙΖΑ.

ΣΠΥΡΙΔΩΝΑΣ ΛΑΠΠΑΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα διαβάσω κάτι από ένα έξοχο βιβλίο που λέγεται «Ημερήσια Διάταξη», του Ερίκ Βουγιάρ. Βρισκόμαστε στις 20 Φεβρουαρίου 1933: «Η αφήγηση μιας συνηθισμένης μέρας σε αυτόν το βαρύ χειμωνιάτικο μήνα στο Βερολίνο, κατά την οποία λαμβάνει χώρα, στα άνετα σαλόνια του Ράιχσταγκ, η μυστική σύσκεψη είκοσι τεσσάρων βαρόνων της γερμανικής βιομηχανίας με υψηλόβαθμους αξιωματούχους του ναζιστικού καθεστώτος.

Στόχος είναι να «περάσουν από το ταμείο» για να χρηματοδοτήσουν την άνοδο και σταθεροποίηση στην εξουσία του εθνικοσοσιαλιστικού κόμματος και του αποτρόπαιου αρχηγού του. Είμαστε στον παράδεισο της βιομηχανίας και των χρηματοοικονομικών και γύρω από το τραπέζι βρίσκονται μαζί με τους «SIEMENS», «AGFA», «TELEFUNKEN», «OPEL», «KRUPS» και οι Άλμπερτ Φέγκλερ, Γκύντερ Κουάντ, Φρίντριχ Φλίκ, Έρνστ Γέγκελμαν, Φριτς Σπρινγκκόρουμ, Αούγκουστ Ρόστερκ, Έρνστ Μπράντι, Καρλ Μπύρεν, Γκύντερ Χόιμπελ, Γκέοργκ Φον Σνίτσελερ, Ούγκο Στίνες Τζούνιερ, Έντουαρντ Σούλτε, Λούντβιχ Φον Βίντερφελντ, Βολφ-Ντίτριχ Φον Βιτσλέμπεν, Βόλφγκανγκ Ρόιτερ, Αουγκουστ Ντιν, Εριχ Φίκλερ, Χαν φον Λεβενστάιν, Λούντβιχ Γκράουτερ, Κουρτ Σμιτ, Αουγκουστ φον Φινκ και δρ Στάιν. Είναι το μεγάλο ραντεβού των 24 βαρόνων της βιομηχανίας και οικονομίας της Γερμανίας με ημερήσια διάταξη τη στήριξη και ενίσχυση του Ναζιστικού Γ' Ράιχ.

Έτσι ξεκινά το βιβλίο του Ερίκ Βυϊγιάρ «Ημερήσια Διάταξη».

Είναι η οικονομική ελίτ της Γερμανίας και βρέθηκε εκεί, για να ξετυλίξει το κουβάρι της φρίκης για τον κόσμο και το όνειδος για τη χώρα τους. Χρηματοδοτούν και προετοιμάζουν το παγκόσμιο σφαγείο αυτοί οι «σοβαροί» και «πετυχημένοι» επιχειρηματίες και βιομήχανοι της Γερμανίας.

Αλίμονο, αυτή τη χειμωνιάτικη νύχτα της 20ης Φεβρουαρίου 1933 στο Βερολίνο η οικονομική ελίτ της Γερμανίας αποφάσισε να υιοθετήσει όσα δημόσια κήρυττε ο Χίτλερ, όπως το «Είναι μεγάλη τύχη για τους ηγέτες που οι λαοί δεν σκέφτονται» ή το «Γιατί, ο άνθρωπος να μην είναι τόσο σκληρός όσο η φύση;» ή «Η συνειδηση είναι μία επινόηση των Εβραίων».

Τυφλοί και κουφοί, Χίτλερ και οι οικονομικά κυρίαρχοι της Γερμανίας, γεμάτοι οίσθη και αλαζονεία για τη δύναμή τους, μίσος και περιφρόνηση για τους «άλλους» και τους «διαφορετικούς» δεν μπορούσαν να ακούσουν τις κραυγές του Χέινριχ Χέινε, του μεγάλου διανοούμενου ομοϊδεάτη τους, που έλεγε: «Όπου καίνε τα βιβλία, στο τέλος καίνε και ανθρώπους». Και δικαιώθηκε απολύτως, αφού ο ναζισμός έκαψε πολλές ανθρώπινες ψυχές. Αλλά δεν άκουγαν και τις προτροπές του Γιουβενάλη, που από τα βάθη της ιστορίας τους προειδοποιούσε: «Μια κοινωνία προβάτων θα βγάλει αναπόφευκτα κάποια στιγμή μία κυβέρνηση λύκων».

Αντίθετα, υιοθετούσαν και επέμεναν στη ρητορεία του Χίτλερ: «Αν θέλετε την εύνοια των μαζών» –έλεγε ο αποτρόπαιος ηγέτης τους-, «πρέπει να λέτε τα πιο ηλίθια και τα πιο χονδρά ψέματα».

Και με τα ψέματα οικοδόμησαν το αφήγημα της άριας φυλής και έτσι ξεκίνησε το καραβάνι της φρίκης. Και οι οίμωγές της ανθρωπότητας θα ακούγονται στους αιώνες και στα πέρατα της οικουμένης, για να θυμίζουν ότι το Γ' Ράιχ ξεκίνησε τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο και μετέτρεψε τον κόσμο σε σφαγείο, ξαπλώνοντας στον πάγκο του χασάπη τους λαούς της Ευρώπης και όχι μόνο. Ο φρικτότερος πόλεμος στην ιστορία της ανθρωπότητας είναι πραγματικότητα.

Θεωρώ ότι η εισαγωγή από την έκθεση της Διακομματικής Επιτροπής είναι καταπληκτική και αναφέρω μία μόνο παράγραφο: «Οι συνέπειες του Β' Παγκοσμίου Πολέμου για την Ελλάδα και τους πολίτες της υπήρξαν τρομακτικές και ανεπανόρθωτες, καθώς η χώρα υπέστη απρόκλητη και προμελετημένη επίθεση». Το «απρόκλητη» και «προμελετημένη» είναι πολύ σοβαρές επιλογές ως επίθετα, γιατί πάνω σε αυτά οικοδομείται και η νομική μας στήριξη των αποζημιώσεων. Ήταν μία απρόκλητη και προμελετημένη επίθεση, αλλά και μια βάρβαρη κατοχή από τις δυνάμεις της ναζιστικής Γερμανίας, της φασιστικής Ιταλίας και της τσαρικής Βουλγαρίας.

Η τριπλή αυτή η κατοχή οδήγησε τον ελληνικό λαό σε απόλυτη εξαθλίωση, αφού εξάρθρωσε την οικονομία της χώρας. Η διαπίστωση αυτή προκύπτει αβίαστα από το υφιστάμενο υπηρεσιακό κρατικό υλικό και τεκμηριώνεται από πλήθος ακλόνητων μαρτυριών και πληθώρα ιστορικών πηγών.

Παραβλέπω και προσπερνάω όλα τα νούμερα και τα μεγέθη για τη μείωση του πληθυσμού, για το πόσο κοστολογούμε το σύνολο των αποζημιώσεων και θα αναφέρω μία παράγραφο, πριν καταλήξω σε αυτό που θέλω να πω και που γι' αυτό ανέβηκα στο Βήμα.

Μεσούντος του Β' Παγκοσμίου Πολέμου, οι σύμμαχοι δήλωναν την δέσμευσή τους για την παραδειγματική τιμωρία των εγκληματιών πολέμου και την καταβολή της δέουσας επανόρθωσης σε χώρες, όπως η Ελλάδα, που συμμετείχαν στον κοινό αγώνα με μεγάλες απώλειες σε έμψυχο και άψυχο υλικό.

Μετά το τέλος του πολέμου οι ηγέτες των Συμμάχων δεν εφείδοντο ύμνων για τη συμβολή της Ελλάδας και της απaráμιλλης Εθνικής Αντίστασης στην ήττα των Δυνάμεων του Άξονα. Όταν, όμως, επέστη η ώρα των αποφάσεων για το ύψος των επανορθωτικών οφειλών που θα κατέβαλε στην Ελλάδα, ο διάδοχος του ηττημένου Γ' Ράιχ, όλες αυτές οι μεγαλοστομίες ξεχάστηκαν και δεν είχαν κανένα μα κανένα απολύτως ουσιαστικό αντίκρισμα.

Οι ανείπωτες θυσίες του ελληνικού λαού, η μαζική λεηλασία που υπέστη το ελληνικό κράτος και η συστηματική εξόντωση, μπήκαν σε δεύτερη μοίρα. Ακόμα και οι επανορθώσεις που συμφωνήθηκαν αρχικά, για να λάβει η Ελλάδα από την συμμαχική επιτροπή που συνήλθε στο Παρίσι το 1946, εκτός του ότι ήταν δυσανάλογα μικρές σε σχέση με το μέγεθος των καταστροφών που υπέστη, μειώθηκαν ακόμη περισσότερο με τη συναίνεση της Γαλλίας, της Μεγάλης Βρετανίας και των ΗΠΑ.

Έχουν λεχθεί τα πάντα σχετικά με την νομική και ιστορική και ηθική διάσταση του ζητήματος και δεν θέλω να τα επαναλάβω. Θέλω, όμως, να κλείσω αυτή τη μικρή μου εισήγηση –και αφού κλείνω και τη σημερινή συζήτηση– ως έναν ύμνο υπέρ της ειρήνης. Θεωρώ ότι πρέπει να διαπαιδαγωγήσουμε και τους εαυτούς μας και τα παιδιά μας μία κουλτούρα περί ειρήνης.

Γι' αυτό επιλέγω κάποια χαρακτηριστικά λόγια μεγάλων διανοητών, τα οποία δυστυχώς ο φίλος και συνάδελφος κ. Τζαβάρας θεωρεί κοινοτοπίες.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Κλείνω, κύριε Πρόεδρε.

Περί ειρήνης, λοιπόν: Στη διαδρομή των χρόνων η στάση των ανθρώπων και των κοινωνιών απέναντι στο ζήτημα της ειρήνης καθορίζεται από τις κυρίαρχες κοινωνικές και πολιτικές δυνάμεις και από διαμορφωμένες αντιλήψεις περί κράτους έθνους και κυριαρχίας. Ο Αριστοτέλης θεωρούσε ότι η ειρήνη εξασφαλίζεται με τη μείωση της απόστασης ανάμεσα στους πλούσιους και τους φτωχούς, με τη δημιουργία μιας ευρείας μεσαίας τάξης.

Αιώνες αργότερα με την παγκόσμια κυριαρχία της Ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας και την επιβολή του IMPERIUM ROMANUM σαν άσκηση αμυντικής και εξωτερικής πολιτικής –όπως θα λέγαμε σήμερα– επιβλήθηκε διεθνώς σαν δόγμα κυριαρχίας το «Si vis pacem, para bellum, δηλαδή «Εάν θέλεις ειρήνη, να προετοιμάζεσαι για τον πόλεμο». Στον αιώνα μας, όμως, δόθηκε αποστομωτική απάντηση στο δόγμα αυτό. Ο Ανατόλ Φρανς βροντοφώναζε: «Όσοι επικαλούνται την ειρήνη για να κάνουν πόλεμο, αναμφίβολα δεν σκέφτονται παρά την ειρήνη των νεκροταφείων».

Και αυτό που είπε ο Ανατόλ Φρανς επικύρωνε τον όλεθρο και την καταστροφή δύο Παγκοσμίων Πολέμων με τα εκατομμύρια νεκρούς, την καταστροφή των κοινωνικών δομών, την αποκτήνωση και τη γήρανση των κοινωνιών του κόσμου, αφού όπως εύστοχα παρατηρούσε ο Ηρόδοτος παλιότερα: «Στον καιρό ειρήνης τα παιδιά θάβουν τους γονείς τους, στον καιρό του πολέμου οι γονείς θάβουν τα παιδιά τους». Έλεγε κάποτε ο Ουγκώ: «Η ειρήνη είναι ο πόλεμος των ιδεών και ο πόλεμος, πόλεμος των ανθρώπων».

Γιατί δεν διδάσκεται ο άνθρωπος από κάθε προηγούμενο πολεμικό όλεθρο και αφανισμό; Μήπως έχει δίκιο ο Μπερνάρ Σω, όταν παρατηρεί «Κάθε ζώο κάτι διδάξε στον άνθρωπο: Ο αετός την κλεψιά, ο κάβουρας τον εξοπλισμό, η σουπιά τη χρήση δακρυγόνων, ο σκίουρος την προφύλαξη, το φίδι την κατασκοπία και μόνο το περιστέρι δεν του έμαθε τίποτα ποτέ».

Σήμερα ερευνώντας την ιστορία του ανθρώπου μπορούμε με ασφάλεια να πούμε ότι παράλληλα με τις επιστήμες του ανθρώπου, ο άνθρωπος δυστυχώς καλλιεργεί και αναπτύσσει και τον πόλεμο σαν επιστήμη της καταστροφής. Ο πόλεμος από τη μεριά σαν έκφραση πλεονεξίας, αρπαγής, κυριαρχίας, βίας. Η ειρήνη από την άλλη σαν ευχή κατά κανόνα.

Δυστυχώς, στην ιστορία της ανθρωπότητας ο άνθρωπος και

οι πολεμικές μηχανές δεν μπόρεσαν ούτε το ελάχιστο, όπως το καθόριζε ο Μοντεσκιέ. Το ανθρώπινο δίκαιο στηρίζεται φυσικά επί της αρχής κατά την οποία τα διάφορα έθνη οφείλουν να πράττουν εν καιρώ ειρήνης το δυνατόν περισσότερο καλό και σε περίπτωση πολέμου το δυνατόν λιγότερο κακό, ενώ φαίνεται ότι έκανε ακριβώς τα αντίθετα, γι' αυτό ποτέ δεν διαμορφώθηκε σταθερά και μόνιμα το ανθρώπινο δίκαιο.

Κλείνοντας, ας αναφέρω κάτι για τη φρίκη του πολέμου. Όταν θέλουμε να απαντήσουμε στον Οπενχάιμερ -που δεν εναντιώθηκε σφόδρα στην ανακάλυψη της ατομικής βόμβας- να δούμε τι ανέφερε ένας διανοούμενος, μεταφέροντας μία εικόνα λίγες μέρες μετά από τη βόμβα στη Χιροσίμα. Έλεγε το κοριτσάκι: «Η γαργιά έφερε τη μαμά μέσα σε μία τσάντα».

Ποτέ, λοιπόν, να μην απαλειφθούν αυτά και κυρίως φράσεις όπως η κατακλείδα σε μια ομιλία του Χίτλερ: «Το γερμανικό έθνος δεν δημιουργήθηκε για τις απαιτήσεις της δικαιοσύνης. Η δικαιοσύνη αντίθετα υπάρχει για να υπηρετεί το έθνος». Και αυτό απευθύνεται σε αυτήν την πλευρά του κοινοβουλίου!

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Κρεμαστινός): Εγώ ευχαριστώ.

Τον λόγο έχει ο Πρόεδρος της Βουλής κ. Βούτσης.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΒΟΥΤΣΗΣ (Πρόεδρος της Βουλής): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θέλω και εγώ από την πλευρά μου να αποτίσω φόρο τιμής, και πραγματικά τις ευχαριστίες μας σε ιστορική κλίμακα σε όλους τους κυρίους και τις κυρίες που όλα αυτά τα χρόνια είτε έχουν φύγει από κοντά μας είτε είναι -ευτυχώς- ακόμα κοντά μας, διεκδίκησαν ενεργά, ενημέρωσαν, εμφανίστηκαν, αντιπαράστηκαν μέσα από την Εθνική Επιτροπή για τη διεκδίκηση των αποζημιώσεων μέσα από τις επιτροπές των θυμάτων και των απογόνων τους, μέσα από τις ποικίλες πρωτοβουλίες που αναπτύχθηκαν στα εκατό μαρτυρικά χωριά, στους εκατό μαρτυρικούς τόπους αλλά και σε εκατοντάδες άλλους που ισοπεδώθηκαν και υπήρξαν εγκληματικές ενέργειες. Και θέλω από καρδιάς και εκ μέρους όλης της Βουλής ξανά να τους τιμήσω. Δεν υπάρχει θέμα ευχαριστίας. Ως καθήκον, ως ήθος κατέθεσαν αυτό το αποτύπωμα όλα αυτά τα χρόνια μαζί και με παρόντες και παρούσες Βουλευτές.

Θέλω να πω ότι μαζί μας είναι ο Μανώλης ο Γλέζος, που είχε αυτές τις δεκαετίες έναν σημαντικό, πρωταρχικό ρόλο σε αυτή τη διεκδίκηση.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

«Σήμερα το πρωί τουφεκισμένοι πέφτουμε για την πατρίδα με γέλιο στα χείλη για τη λευτεριά» Λίτινας Μανώλης. Ένας εξ αυτών, ο αδερφός του Μανώλη του Γλέζου είναι στην προμετωπίδα της «Μαύρης Βίβλου της Κατοχής» που έχει κυκλοφορήσει εδώ και είκοσι χρόνια στα ελληνικά και στα γερμανικά.

Αυτή τη στιγμή ο Μανώλης, που ήμασταν σε επικοινωνία όλη την ημέρα - για αυτό προηγούμενα έκανα αυτή την παρέμβαση σε κάτι που ειπώθηκε - βλέπει το αυθεντικό γράμμα του αδερφού του. Για όποιους λίγους από μας είχαμε την τύχη να πάμε στο σπίτι του, το γεμάτο από βιβλία που είναι δύσκολο να περάσεις, έχει ένα στασίδι που δουλεύει, όπου απέναντι είναι καρφίτσωμένο εφ' όρου ζωής, από τότε, αυτό το γράμμα, το αυθεντικό. Το βλέπει κάθε μέρα και κάθε στιγμή.

Αυτήν τη στιγμή μας ακούει.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

Μου είπε να σας διαβιβάσω, σε όλες τις δυνάμεις του δημοκρατικού τόξου, την ευαρέσκειά του, τη συγκίνησή του προς όλους, για την δουλειά που έχει γίνει, για την προσπάθεια που έχει γίνει και που θα γίνει από δω και πέρα. Μου είπε ότι συμφωνεί ιδιαίτερα με αυτό που είπε η κ. Αναγνωστοπούλου σε σχέση με την επικέντρωση που πρέπει να γίνει για το ζήτημα της συνθήκης ειρήνης και τις ενστάσεις της Γερμανίας και των συμβαλλομένων μερών γύρω από αυτό, που δημιουργούνται ως προς την ουσία του θέματος.

Εγώ από την πλευρά μου έχω απλώς να επαναλάβω από αυτό το βήμα αυτό που του είχα υποσχεθεί και πριν από αρκετούς μήνες, όταν κάναμε την τέταρτη επανέκδοση αυτού του βιβλίου και το δίναμε και σε ξένους και σε εκπροσώπους που έρχονταν μαζί μας, ότι είμαι σίγουρος ότι θα είναι καλά, ενδεχομένως καλύτερα και από εμάς σε λίγο καιρό και θα είναι μαζί μας, όταν η

Βουλή θα κάνει την προσπάθεια διεθνώς και στην Ευρώπη.

Το είχε ζητήσει επισταμένως να είναι παρών για τη διεθνοποίηση του θέματος, για να πάμε και να θέσουμε αυτά τα ζητήματα στα ξένα κοινοβούλια. Θα είναι μαζί μας. Αυτή την υπόσχεση του τη δίνουμε από αυτό το βήμα και νομίζω ότι ομόφωνα του τη δίνουμε.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δεν πρόκειται καθόλου προφανώς -και εκ του ρόλου μου- να μπω στη διένεξη, στην αντιπαράθεση που υπήρξε. Πιστεύω πως όλες οι ενέργειες που έγιναν και πριν και κατά τη διάρκεια και μετά και τώρα είναι λιθαράκια, είναι αποτυπώματα, είναι κομμάτια ενός παζλ, που σήμερα κάνουν πολύ πιο δυνατή τη χώρα στη διεκδίκηση των γερμανικών αποζημιώσεων. Αναφέρομαι σε όλες τις προσπάθειες από όλες τις πλευρές στις ημερομηνίες που ειπώθηκαν, που κατατέθηκαν.

Θέλω να πω όμως κάτι, ότι έχει ιδιαίτερη σημασία, την οποία πιστεύω ότι κανείς με το χέρι στην καρδιά δεν μπορεί να αποσιωπήσει, να παρασιωπήσει, ότι στην παρούσα Περίοδο της Βουλής υπήρξε από αυτή την τρίτη κατά σειρά επιτροπή η κατάθεση του πορίσματος, η επεξεργασία του, και σε αυτή, στην παρούσα Περίοδο της Βουλής, στην τελευταία της Σύνοδο και πέντε μήνες πριν από τις εκλογές, θα ληφθεί η απόφαση σε σχέση με αυτό το ζήτημα.

Αυτά είναι γεγονότα τα οποία φωτίζονται και με τις ενστάσεις, τις διαφορές που υπάρχουν μέσα από τη διαδρομή του πώς φτάσαμε μέχρι εδώ, αλλά αυτό το γεγονός καθαυτό παράγει ένα ιστορικό αποτέλεσμα για αυτή την υπόθεση. Νομίζω ότι αυτό θα πρέπει να το κρατήσουμε όλοι και όλες.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι μια εξαιρετική συγκυρία για τη διεκδίκηση των γερμανικών αποζημιώσεων. Είναι μια εξαιρετική συγκυρία, διότι έχει υπάρξει μια ωρίμανση στο εσωτερικό της χώρας. Θα αναφερθώ κλείνοντας σε αυτό, για το πώς η Βουλή συμμετείχε σε αυτή την ωρίμανση αυτά τα χρόνια. Ταυτόχρονα, υπάρχει μια ωρίμανση στο εσωτερικό της Γερμανίας. Επώθηκαν πάρα πολλά πράγματα. Για λόγους δικούς τους -και γνωρίζουμε πάρα πολύ καλά και πολιτικούς λόγους που έχουν υπάρξει μέσα στη Γερμανία τα τελευταία χρόνια, που έχουν φέρει στην επιφάνεια το αντιφασιστικό κίνημα και το διασυνδέουν με τις εποχές, οι οποίες έχουν θαφτεί κάτω από το πέπλο της λήθη- υπάρχουν και από εκεί πάρα πολύ θετικές διαθέσεις και για τα αρχεία τα γερμανικά και κυρίως για τη διεθνοποίηση, τη γνωστοποίηση, τη δημοσιοποίηση και την προπαγάνδα, με την καλή έννοια, μέσα στην ίδια τη Γερμανία γύρω από το απαράγραπτο και την ανάγκη δικαίωσης σε σχέση με αυτές τις απαιτήσεις.

Τέλος, υπάρχει μια ωρίμανση σε κλίμακα Ευρώπης και επ' αυτού αναφέρθηκαν πάρα πολλοί συνάδελφοι, ακριβώς λόγω της συγκυρίας, ότι στον 21^ο αιώνα έχουν έρθει στην επιφάνεια και αναθεωρητικές σχολές της ιστορίας, που θέλουν να νομιμοποιήσουν τον ναζισμό, τον φασισμό, τον ρατσισμό, την ξενοφοβία και να απονομιμοποιήσουν τα ιστορικά γεγονότα του 20^{ου} αιώνα που σφράγισαν όλες τις εξελίξεις και τη συμμετοχή όλων των δυνάμεων στο αντιφασιστικό μέτωπο.

Αυτή η τριπλή ωρίμανση δίνει τη δυνατότητα πραγματικά σήμερα με καλύτερους όρους να υπάρξει η διεκδίκηση με τα βήματα που ειπώθηκαν και από τον ίδιο τον Πρωθυπουργό και από όλες τις άλλες πλευρές, έτσι ώστε να υπάρξει αποτέλεσμα.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, επιτρέψτε μου να σας πω το εξής. Αυτά τα χρόνια ακούγαμε συνεχώς για κανόνες. Κανόνες, κανόνες, κανόνες! Ακούγαμε ότι για να είμαστε στην Ευρώπη, για να είμαστε στην Ευρωπαϊκή Ένωση, για να είμαστε αλλού, υπάρχουν οι κανόνες, οι οποίοι θα πρέπει να τηρούνται.

Ζήσαμε μια πρώτη, όχι απογοήτευση ούτε αυταπάτη, αλλά κατάδειξη του πώς εννοούν μερικές πλευρές τους κανόνες και το ζήτημα με το μεταναστευτικό - προσφυγικό ζήτημα και όλοι το εισπράξαμε, δηλαδή την εξαίρεση από τους κανόνες. Διότι προφανώς ουδέποτε η ειλημμένη απόφαση να αναλάβουν μερίσμα ευθύνης σε σχέση με το προσφυγικό - μεταναστευτικό όλες οι ευρωπαϊκές χώρες έγινε δυνατό να κατοχυρωθεί επί της ουσίας και να εφαρμοστεί. Και αυτό έγινε ανεκτό. Και ζήσαμε και τους κανόνες σε σχέση με τα δημοσιονομικά για μεγαλύτερες χώρες,

πλέον των τεσσάρων που υπέστησαν ό,τι υπέστησαν κ.λπ.. Είναι γνωστά αυτά.

Εδώ, όμως, επί του προκειμένου, που σήμερα συζητήσαμε, πρέπει να εντοπίσουμε -διότι πράγματι μας ακούνε και έξω από δω και καλά κάνουν- ότι υπάρχει και εδώ ένα θέμα κανόνων και είναι οι κανόνες του Διεθνούς Δικαίου, είναι οι κανόνες της αλληλεγγύης για να υπάρχει μια υπερεθνική Ένωση.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

Είναι κανόνες απαράγραπτοι, οι οποίοι δεν μπορούν από καμία χώρα κατά μόνας να αρθούν, να μην τηρηθούν ή πόσο μάλλον να αποσιωπηθούν.

Και πιστεύω ότι σε αυτό το ζήτημα υπάρχει ίσως και στις πολιτικές ελίτ της Γερμανίας -για δικούς τους λόγους- μια διαφορετική οπτική, την οποία θα πρέπει να αξιοποιήσουμε. Διότι τα τελευταία χρόνια -και το γνωρίζουν όσοι από εσάς, από εμάς, γυναικες και άντρες, ήμασταν στα μαρτυρικά χωριά και στις τιμητικές εκδηλώσεις- πρέσβεις της Γερμανίας, πρόεδροι της Γερμανίας, πολιτικά στελέχη από το πολιτικό προσωπικό της Γερμανίας έχουν φύγει -θα δούμε το πώς, δεν θέλω να ερμηνεύω τις προθέσεις, γιατί το έκαναν- από τον κυνισμό, που αναφέρθηκε από αυτό εδώ το Βήμα πριν από λίγη ώρα από άλλους συναδέλφους, της πρώτης αντιμετώπισης προ εικοσαετίας, τριακονταετίας ή και δεκαετίας και αισθάνονται την ανάγκη έστω ηθικά, έστω ενοχικά «να κλίνουν το γόνυ» μπροστά σε αυτές τις εκδηλώσεις που γίνονται.

Θέλω, λοιπόν, να κλείσω με το εξής και το λέω γιατί θα έπρεπε να ήταν κοινός τόπος για όλους μας γιατί μας αφορά και όλους μας, δεν έγινε προφανώς ούτε από έναν άνθρωπο ούτε από μια παράταξη εδώ.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η Βουλή ήταν παρούσα σε αυτό το θέμα επί τριάντα χρόνια -ίσως να μην είναι γνωστό για κάποιους συναδέλφους και απορώ- και εννοώ το θέμα της διεκδίκησης και το θέμα της ωρίμανσης στο εσωτερικό της χώρας και όχι μόνο.

Θα απαντήσω και σε ένα θέμα σε σχέση με το Ευρωκοινοβούλιο.

Η Βουλή, λοιπόν, ξέρετε πολύ καλά ότι εξέδωσε όλα τα βιβλία που έχουν κυκλοφορήσει τα τελευταία χρόνια, τρία ή τέσσερα τουλάχιστον μεγάλα και των Γερμανών και άλλα, και ήμασταν αρωγοί σε όλα τα βιβλία που κυκλοφόρησαν, μεταφράστηκαν με την αιγίδα της Βουλής για να κυκλοφορήσουν και αποτέλεσαν αντικείμενο ημερίδων, συνεδρίων, σεμιναρίων, συζητήσεων, δημοσιεύσεων, δημοσιοποιήσεων, διότι κάπου άκουσα ότι δεν έγινε και τίποτα, κάπου ξεχάστηκε αυτό το θέμα. Δεν ξέρω ποιοι ήταν παρόντες, ελπίζω να ήμασταν όλοι παρόντες, δεν έχω πάρει αποσιωλόγιο, αλλά φαίνεται δεν έχουμε μια κοινή αντίληψη γι' αυτό.

Επίσης, η Βουλή ήταν σε επαφή και με τους Γερμανούς δικηγόρους και με όλες τις άλλες πρωτοβουλίες, που δεν είναι όλες ύποπτες ούτε όλες καθοδηγούνται. Παραδείγματος χάριν, επιτρέψτε μου να σας πω, ήταν εξαιρετική η έκθεση που έγινε και από το Ινστιτούτο Έμπερτ για τη γερμανική αλληλεγγύη στα πολιτικά κόμματα κατά τη διάρκεια της δικτατορίας. Ήταν παρόντες και παρούσες πλήθος από αντιστασιακούς Έλληνες πάνω σε πραγματικά γεγονότα που αποτυπώθηκαν και που διαμορφώνουν -και αυτό θα πρέπει να το παλέψουμε- μια κοινή κουλτούρα μνήμης σε κλίμακα Ευρώπης.

Αυτό είναι το ζήτημα και όχι να σηκώσουμε καινούρια τείχη αναζητώντας τις υπαρκτές, υπαρκτότατες διαφορές μέσα στη χώρα μας, πόσω μάλλον με τον γερμανικό λαό συλλήβδην ή με την Ευρωπαϊκή Ένωση συλλήβδην. Τέσσερις φορές έχω ακούσει από το πρωί τι έγινε στην Εσθονία κ.λπ.. Όλα αυτά είναι αλήθεια. Δεν είναι αυτή η Ευρώπη ούτε είναι αυτή η Ευρωπαϊκή Ένωση. Συνυπάρχουν μέσα εκεί πάρα πολλά δείγματα σε πολλές χώρες-κράτη ακόμα και στις ελίτ τους που είναι σε εντελώς διαφορετική ρότα.

Είμαστε, λοιπόν, παρόντες. Είμαστε παρόντες για το Άουσβιτς. Στις 2 Μαΐου εξόδοις της ελληνικής Βουλής ξέρετε πολύ καλά ότι θα γίνουν τα εγκαίνια της προέκθεσης των προεκθεμάτων του μεγάλου μνημείου στο Άουσβιτς καθώς ήμασταν η μόνη χώρα που δεν είχαμε τέτοιο μνημείο στο Άουσβιτς και υπήρχαν κάποια

σχέδια εδώ και δεκαετία από το Υπουργείο Εξωτερικών. Εξόδοις της ελληνικής Βουλής και με εργώδη προσπάθεια τριετίας θα πάμε στις 2 Μαΐου για να εγκαινιάσουμε αυτό το μπλοκ όπου θα περάσουν, ελπίζω, δεκάδες χιλιάδες μαθητές, νέοι άνθρωποι, ξένοι, διεθνοποιημένοι...

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

...στην τιμή των είκοσι επτά χιλιάδων -μόνο στο Άουσβιτς- και που τα ονόματά τους υπάρχουν όλα και θα τα βλέπει κανείς εκεί, από Εβραίους συμπολίτες και όχι μόνο, και από Ρομά, και από διαφορετικούς και από Έλληνες αντιστασιακούς.

Επίσης, η αναθηματική πλάκα εδώ -που βγαίνουμε κάθε μέρα και που περνάμε- για τους οκτώ συναδέλφους συμπολίτες Εβραίους Βουλευτές μπήκε αυτά τα χρόνια και μπήκε από όλους μας. Και κάθε χρόνο κάνουμε τις τιμητικές εκδηλώσεις μετά από δεκαετίες για αυτούς τους οκτώ συναδέλφους που ήταν θύματα στο Άουσβιτς.

Ακόμη, μπήκαν και τα θεμέλια του μεγάλου -θα είναι το δεύτερο μεγαλύτερο μουσείο για το Ολοκαύτωμα- μουσείου στη Θεσσαλονίκη και έγιναν οι εκδηλώσεις και οι τιμητικές πράξεις, προϋποθέσεις σε σχέση με τα τράινα που φεύγανε, οι πορείες και οι διαδηλώσεις. Αυτά όλα είναι διεκδίκηση, η οποία έμεινε ζωντανή και με αυτούς τους τρόπους.

Δεν είναι μόνο διεκδίκηση να σκιαμαχούμε ποιος πήγε, πώς, ποια ημερομηνία για να πει τι δημοσιώσις ή στα εσώτερα όταν ηγέτευε. Επ' αυτού είναι προφανή. Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, ο Πρωθυπουργός ακόμα και εγώ σε συναντήσεις για να τεθεί οι άλλοι πάντα θέταμε τα ζητήματα, αλλά δεν θα αρκούσε αυτό, δεν θα έλεγε τίποτα αυτό. Η Βουλή ήταν παρούσα σε όλα αυτά.

Πιστεύω επίσης ότι ίσως υπάρχει παρεξήγηση και για το θέμα του Ευρωκοινοβουλίου. Ως ελληνική Βουλή, μόλις μάθαμε ότι υπήρχε αυτή η συζήτηση στην υποεπιτροπή για να τεθεί το ζήτημα, στείλαμε σε έκτακτη δουλειά που έγινε μέσα στο τυπογραφείο της Βουλής στα ελληνικά, αγγλικά, γερμανικά το πόρισμα προς τους Ευρωβουλευτές μας και προς το Ευρωκοινοβούλιο αμέσως, για να είναι υπ' όψιν της διεθνούς κοινής γνώμης εκεί και στο Ευρωκοινοβούλιο στην παρούσα συζήτηση ότι η ελληνική Βουλή έχει ξεκινήσει την διεκδίκηση, υπάρχει πόρισμα της επιτροπής που θα έρθει στην Ολομέλεια. Αυτά είναι γεγονότα. Ουδείς σιώπησε για αυτά τα πράγματα.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, πιστεύω ότι σήμερα είμαστε υποχρεωμένοι να μιλήσουμε με την αίσθηση του καθήκοντός μας, με την αίσθηση της ευθύνης. Να μιλήσουμε κατά κάποιο τρόπο και με την ιστορία και να πούμε όλοι μαζί μετά από τη δρομολόγηση της διεκδίκησης για μια ακόμη φορά: Όχι! Ποτέ πια φασισμός στην Ελλάδα και στην Ευρώπη!

(Χειροκροτήματα)

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Πρόεδρος της Βουλής κ. **ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΒΟΥΤΣΗΣ**)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Νικόλαος Βούτσης): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα ότι τη συνεδρίασή μας παρακολουθούν από τα άνω δυτικά θεωρεία, αφού προηγουμένως ξεναγήθηκαν στην έκθεση της αίθουσας «ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ» και ενημερώθηκαν για την ιστορία του κτηρίου και τον τρόπο οργάνωσης και λειτουργίας της Βουλής, πενήντα ένας μαθητές και μαθήτριες και δύο εκπαιδευτικοί συνοδοί από το 4^ο Γυμνάσιο Χανίων.

Η Βουλή τούς καλωσορίζει.

(Χειροκροτήματα απ' όλες τις πτέρυγες της Βουλής)

Προχωρώμε τώρα στο δεύτερο μέρος της Ειδικής Ημερήσιας Διάταξης που αφορά τη λήψη απόφασης της Βουλής των Ελλήνων επί της προτάσεως του Προέδρου της Βουλής «για τη διεκδίκηση των γερμανικών οφειλών», σύμφωνα με το άρθρο 51 παράγραφος 4 του Κανονισμού της Βουλής.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, χθες Τρίτη 16 Απριλίου 2019 κατά τη συνεδρίαση της Διάσκεψης των Προέδρων εισηγήθηκα προς τα μέλη της την εγγραφή σε ειδική ημερήσια διάταξη σύμφωνα με το άρθρο 51 παράγραφος 4 του Κανονισμού της Βουλής, τη λήψη απόφασης της Βουλής επί της προτάσεώς μου για τη διεκδίκηση των γερμανικών οφειλών, την οποία και απεδέχθη κατά ευρεία πλειοψηφία η Διάσκεψη των Προέδρων.

Θα σας διαβάσω το σχέδιο της απόφασης το οποίο -ύστερα

από την κατά ευρεία πλειοψηφία απόφαση της Διάσκεψης των Προέδρων- έχω την τιμή να προτείνω προς το Σώμα.

Πριν από αυτό, θα ήθελα να δώσω τον λόγο στον κ. Παφίλη, διότι είπαν οι συνάδελφοι και από Βήματος ότι καταθέτουν μια δικιά τους πρόταση για να γραφτεί στα Πρακτικά και να μας εξηγήσει και ο ίδιος.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΑΦΙΛΗΣ: Έχουμε καταθέσει και στα Πρακτικά τη δική μας πρόταση. Φυσικά, δεν δίνει την δυνατότητα ο Κανονισμός -που θα έπρεπε- να γίνει ψηφοφορία και σε διαφορετική πρόταση. Έτσι ερμηνεύεται ο Κανονισμός, δεν θέλω να το σχολιάσω.

Είναι σαφής η δική μας πρόταση και η διαφωνία μας με το κείμενο που κατατίθεται στη Βουλή. Έχει να κάνει, πρώτον, με τις ευθύνες που υπάρχουν μέχρι τώρα και, δεύτερον, με συγκεκριμένα μέτρα και βήματα που πρέπει να γίνουν για τη διεκδίκηση των γερμανικών αποζημιώσεων.

Εμείς, λοιπόν, αυτή την πρόταση θα ψηφίσουμε. Είναι σαφέστατη και πολιτικά ερμηνεύεται, νομίζω, από τον καθένα καλοπροαίρετο. Ακριβώς διαφωνούμε με αυτό το γενικό ψήφισμα που κατατίθεται από την πλευρά του Προέδρου της Βουλής.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Νικόλαος Βούτσας): Ευχαριστούμε. Ενεγράφη στα Πρακτικά. Είναι σαφές ότι επί της ουσίας, σε σχέση με την έναρξη διεκδίκησης αυτής της διαδικασίας, υπάρχει συμφωνία από την πλευρά σας ως προς αυτό.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, σας διαβάζω το κείμενο της απόφασης:

«Απόφαση της Ολομέλειας της Βουλής των Ελλήνων.

Σύμφωνα με την από 16 Απριλίου 2019 απόφαση της Διάσκεψης των Προέδρων, με την οποία έγινε δεκτή με ευρεία πλειοψηφία η πρόταση του Προέδρου της Βουλής, σύμφωνα με το άρθρο 51 παράγραφος 4 του Κανονισμού της Βουλής (Μέρος Κοινοβουλευτικό), η Βουλή των Ελλήνων λαμβάνοντας υπόψη

ότι: Με τις από 27 Φεβρουαρίου 2014, 10 Μαρτίου 2015 και 18 Νοεμβρίου 2015 ομόφωνες αποφάσεις της κατά την ΙΕ', την ΙΣΤ' και την ΙΖ' Βουλευτική Περίοδο αντίστοιχα συστάθηκε Διακομματική Κοινοβουλευτική Επιτροπή για τη διεκδίκηση των γερμανικών οφειλών.

Η Διακομματική Επιτροπή αφού έλαβε υπ' όψιν της τα πορίσματα-εκθέσεις του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους (Μάρτιος 2013, Δεκέμβριος 2014) του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους (Ιανουάριος 2014), καθώς και άλλων αρμοδίων κρατικών φορέων (Υπουργείο Πολιτισμού, Τράπεζα της Ελλάδος) υπέβαλε πόρισμα - έκθεση όπου καταγράφονται και οι επί μέρους γνώμες των εκπροσώπων των κομμάτων που συμμετείχαν σε αυτήν.

Έχοντας περαιτέρω υπ' όψιν ότι το ζήτημα των οφειλών προς την Ελλάδα από τον Α' και τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο παραμένει ανοιχτό ως απαράγραπτο χρέος που αναζητά επίμονα την ηθική, ιστορική και νομική του δικαίωση, ότι οι αξιώσεις του ελληνικού Κράτους και οι οφειλές από τον Α' και τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο παραμένουν εκκρεμείς και ενεργές στο σύνολό τους, ότι το ελληνικό Κράτος ουδέποτε και καθ' οιονδήποτε τρόπο αποποιήθηκε των αξιώσεών του και ότι δεν τίθεται και δεν δύναται να τεθεί κανένα ζήτημα παραγραφής των αξιώσεων του ελληνικού Κράτους, καλεί την ελληνική Κυβέρνηση να προβεί σε όλες τις ενδεδειγμένες, ιδίως τις διπλωματικές και νομικές, ενέργειες για τη διεκδίκηση των οφειλών και την πλήρη ικανοποίηση όλων των αξιώσεων του ελληνικού Κράτους από τον Α' και τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο.

Η παρούσα απόφαση κοινοποιείται και στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας.»

Η προαναφερθείσα απόφαση θα καταχωριστεί στα Πρακτικά.

(Η προαναφερθείσα απόφαση καταχωρίζεται στα πρακτικά και έχει ως εξής:

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑΣ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Σύμφωνα με την από 16 Απριλίου 2019 απόφαση της Διάσκεψης των Προέδρων της Βουλής, με την οποία έγινε δεκτή, με ευρεία πλειοψηφία, η πρόταση του Προέδρου της Βουλής, σύμφωνα με το άρθρο 51 παρ. 4 του Κανονισμού της Βουλής (Μέρος Κοινοβουλευτικό).

Η ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Λαμβάνοντας υπόψη ότι:

Με τις από 27 Φεβρουαρίου 2014, 10 Μαρτίου 2015 και 18 Νοεμβρίου 2015 ομόφωνες αποφάσεις της, κατά την ΙΕ', την ΙΣΤ' και την ΙΖ' Βουλευτική Περίοδο αντίστοιχα, συστάθηκε Διακομματική Κοινοβουλευτική Επιτροπή για τη διεκδίκηση των γερμανικών οφειλών. Η Διακομματική Επιτροπή αφού έλαβε υπόψη της τα Πορίσματα - Εκθέσεις του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους (Μάρτιος 2013, Δεκέμβριος 2014), του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους (Ιανουάριος 2014), καθώς και άλλων αρμόδιων κρατικών φορέων (Υπουργείο Πολιτισμού, Τράπεζα της Ελλάδος), υπέβαλε Πόρισμα - Έκθεση, όπου καταγράφονται και οι επιμέρους γνώμες των εκπροσώπων των κομμάτων που συμμετείχαν σε αυτήν.

Έχοντας περαιτέρω υπόψη ότι:

- το ζήτημα των οφειλών προς την Ελλάδα από τον Α' και Β' Παγκόσμιο Πόλεμο παραμένει ανοικτό, ως απαράγραπτο χρέος που αναζητά επίμονα την ηθική, ιστορική και νομική του δικαίωση,
- οι αξιώσεις του Ελληνικού Κράτους και οι οφειλές από τον Α' και Β' Παγκόσμιο Πόλεμο παραμένουν εκκρεμείς και ενεργές στο σύνολό τους,
- το Ελληνικό Κράτος ουδέποτε και καθ' οιονδήποτε τρόπο αποποιήθηκε των αξιώσεών του,
- δεν τίθεται και δεν δύναται να τεθεί κανένα ζήτημα παραγραφής των αξιώσεων του Ελληνικού Κράτους,

Καλεί την Ελληνική Κυβέρνηση

Να προβεί σε όλες τις ενδεδειγμένες, ιδίως τις διπλωματικές και νομικές, ενέργειες για τη διεκδίκηση των οφειλών και την πλήρη ικανοποίηση όλων των αξιώσεων του Ελληνικού Κράτους από τον Α' και Β' Παγκόσμιο Πόλεμο.

Η παρούσα απόφαση κοινοποιείται και στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Νικόλαος Βούτσης): Παρακαλώ πολύ όσοι συμφωνούν να εγερθούν...

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΖΑΒΑΡΑΣ: Κύριε Πρόεδρε, πριν την ψηφοφορία ...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Νικόλαος Βούτσης): Τι θέλετε να πείτε, κύριε Τζαβάρα;

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΖΑΒΑΡΑΣ: Κύριε Πρόεδρε, νομίζω ότι –και είναι προς το πνεύμα που ορίσατε– θα πρέπει σε αυτό το κείμενο να γίνει αναφορά και στις δύο προηγούμενες επιτροπές ...

(Θόρυβος στην Αίθουσα)

Σας παρακαλώ, άκουσα και κατάλαβα.

Αναφέρετε τις αποφάσεις, αλλά δεν αναφέρετε τις δύο επιτροπές. Και οι δύο αυτές επιτροπές θα πρέπει –και τα Πρακτικά τους και ό,τι εκεί παρήχθη– να αποτελέσουν ενιαίο σώμα με τα Πρακτικά της επιτροπής που σήμερα συζητήσαμε το συγκεκριμένο πόρισμα της.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Νικόλαος Βούτσης): Κύριε Τζαβάρα, με συγχωρείτε. Αυτό δεν μπορεί να γίνει. Αναφερόμαστε σαφέστατα στις αποφάσεις της ΙΕ', της ΙΣΤ' και της ΙΖ' Συνόδου για τη σύσταση των επιτροπών. Αυτά όλα έχουν ενσωματωθεί στο πόρισμα. Δεν ψηφίζουμε το πόρισμα. Ξέρετε ότι τα πορίσματα δεν ψηφίζονται.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΖΑΒΑΡΑΣ: Δεν ψηφίζεται το πόρισμα!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Νικόλαος Βούτσης): Αυτό σας λέω. Έγινε η συζήτηση και γι' αυτό είναι δεύτερη ημερήσια διάταξη, ξεχωριστή. Επί των πορισμάτων έγινε η συζήτηση. Τα πορίσματα έχουν χαρακτηρισμό γνωμοδοτικό. Δεν ψηφίζουμε το πόρισμα για να ψηφίσουμε και τα δύο προηγούμενα. Ψηφίζουμε την απόφαση.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΖΑΒΑΡΑΣ: Μας φέρνετε ένα κείμενο...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Νικόλαος Βούτσης): Κύριε Τζαβάρα, δεν σας φέρνω κανένα κείμενο. Σας φέρνω το κείμενο της Διάσκεψης των Προέδρων όπου –με διαφωνία του ΚΚΕ ως προς το ζήτημα που έθεσε ευθέως ο κ. Παφίλης– οι άλλοι προχωρήσαμε έτσι. Τι άλλο να σας πω;

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΖΑΒΑΡΑΣ: Με αυτήν την πράξη, σύμφωνα με το άρθρο 51 παράγραφος 3 και 4 του Κανονισμού, το συγκεκριμένο θέμα εγγράφεται για συζήτηση και απόφαση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Νικόλαος Βούτσης): Ενεγράφη.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΖΑΒΑΡΑΣ: Άρα, πριν από την απόφαση προηγείται συζήτηση και όταν ζητάω τον λόγο, τον ζητάω για να δώσω ακριβώς το στίγμα της παράλειψης που διαπίστωσα και αυτό γίνεται στο πλαίσιο ακριβώς του Κανονισμού. Γνωρίζω πολύ καλά και είμαι σε θέση να κατανοώ πού υπάρχει κανονικότητα

και πού υπάρχει αντικανονικότητα.

Γι' αυτό σας λέω ότι εκτός από αυτήν την επιτροπή που έθεσε το συγκεκριμένο πόρισμα, όπως το είπατε, για το οποίο με βάση το άρθρο 45 παράγραφος 2 δεν γίνεται ψηφοφορία...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Νικόλαος Βούτσης): Σας παρακαλώ, μην επαναλαμβάνετε την ομιλία σας.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΖΑΒΑΡΑΣ: Γι' αυτό ακριβώς σας λέω αυτό που απηύθυνα στο Προεδρείο!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Νικόλαος Βούτσης): Οι αποδεχόμενοι την πρόταση παρακαλώ να εγερθούν.

(Εγείρονται οι αποδεχόμενοι την πρόταση)

Με ευρύτατη πλειοψηφία ελήφθη η απόφαση!

(Ζωηρά χειροκροτήματα)

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ερωτάται το Σώμα εάν αποδέχεται.

ΠΟΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Νικόλαος Βούτσης): Συνεπώς, η Βουλή ενέκρινε κατά πλειοψηφία.

Ολοκληρώθηκε, πρώτον, η συζήτηση επί της Εκθέσεως της Διακομματικής Κοινοβουλευτικής Επιτροπής για τη διεκδίκηση των γερμανικών οφειλών, σύμφωνα με το άρθρο 45 παράγραφος 2 του Κανονισμού της Βουλής και, δεύτερον, η λήψη απόφασης της Βουλής των Ελλήνων επί της προτάσεως μου, του Προέδρου της Βουλής, για τη διεκδίκηση των γερμανικών οφειλών, σύμφωνα με το άρθρο 51 παράγραφος 4 του Κανονισμού της Βουλής.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, παρακαλώ το Σώμα να εξουσιοδοτήσει το Προεδρείο για την υπ' ευθύνη του επικύρωση των Πρακτικών της σημερινής συνεδρίασης.

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Νικόλαος Βούτσης): Συνεπώς το Σώμα παρέσχε τη ζητηθείσα εξουσιοδότηση.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δέχστε στο σημείο αυτό να λύσουμε τη συνεδρίαση;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Νικόλαος Βούτσης): Με τη συναίνεση του Σώματος και ώρα 21.16' λύεται η συνεδρίαση για αύριο, ημέρα Πέμπτη 18 Απριλίου 2019 και ώρα 9.30', με αντικείμενο εργασιών του Σώματος: α) κοινοβουλευτικό έλεγχο, συζήτηση επικαίρων ερωτήσεων και β) νομοθετική εργασία, σύμφωνα με την ημερήσια διάταξη που έχει διανεμηθεί. Σας ενημερώνω ότι άλλαξε η ώρα για το νομοσχέδιο, η συζήτηση του οποίου θα αρχίσει στις 14.00'.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΟΙ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΣ